quantore®
EUROPE

FBA-K

GENOOT-
DALE
GEVOL-
GEN
SANK
TIES
T

1010
A4

Veiligheidsraad VN keurt harde resolutie tegen Irak goed

4-4-91

NEW YORK (Reuter, AP) – De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft gisteravond een resolutie aangenomen die een permanente vrede met Irak regelt en die Bagdad harde voorwaarden stelt.

Volgens de resolutie moet Irak zijn massa-vernietigingswapens opgeven, een deel van zijn olie-inkomsten besteden aan herstelbetalingen en zullen VN-troepen toezicht houden aan de Iraaks-Koeweitse grens. De door Amerika opgestelde resolutie werd aangenomen met 12 stemmen voor, één tegen (Cuba) bij twee onthoudingen (Jemen en Ecuador). De resolutie maakt de weg vrij voor de terugtrekking van Amerikaanse troepen uit de Golf. De resolutie, de langste en de meest gedetailleerde uit de geschiedenis van de V-raad, handhaaft de sancties tegen Irak behalve voor voedsel en andere wezenlijke goederen. Ook garandeert de resolutie de grens tussen Irak en Koeweit uit 1963, die door Irak wordt betwist.

De V-raad eist dat Irak aanvaardt dat onder internationaal toezicht alle chemische en biologische wapens en materiaal dat voor kernwapens gebruikt kan worden, wordt verwijderd of vernietigd. Datzelfde geldt voor alle ballistische raketten met een bereik van meer dan 150 kilometer, zoals de Scuds die Irak tegen Saoedi-Arabië en Israel inzette. Indien Irak de resolutie aanvaardt, treedt automatisch een staakt-het-vuren in werking.

Hongersnood dreigt in Irak

20-3-91

NEW YORK (Reuter) – Het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRK) heeft gewaarschuwd dat er in Irak mensen van honger zullen sterven als er niet snel maatregelen worden genomen om voedsel onder de bevolking uit te delen. Het ICRK noemde de voedselsituatie „alarmerend". Er moet dringend actie ondernomen worden om „een grote voedingscrisis te voorkomen", aldus het ICRK. Tot op heden is er via Jordanie en Iran bijna 900 ton voedsel in Irak aangekomen. Dit is verdeeld onder ziekenhuizen, weeshuizen en kwetsbare bevolkingsgroepen. Rode Kruis-medewerkers melden echter dat de bevolking met ernstige voedseltekorten te kampen heeft. Daarnaast zijn levensmiddelen die nog wel te krijgen zijn, zoals meel, onbetaalbaar geworden. Onder het handelsembargo zijn voedsellevenanties in noodsituaties toegestaan, mits het voedsel verdeeld wordt door organisaties als het Rode Kruis.

Verslag Werkgroep gevolgen boycot Irak 1-07-1999

aanwezig: Dick Willems (voorzitter), Klien van Dam, Frans Jongbloed, Daniel Tavenier, Emiel Wennen (notulen)

Agenda:

1. Reacties oproep: inhoudelijk alleen een reactie van Buitenlandse Zaken (mede namens andere ministers) eerder rondgezonden. Hierop is door ons niet gereageerd (is dat nog nodig? Emiel)
Er wordt besloten niet alsnog herinneringsbrieven te sturen naar bv. parlement.

2. Internationalisering oproep: geen van onze 4 koepels heeft nog gereageerd. (bestuur koepel Joh. Wier Stichting (Int.Fed.Health and Human Rights Org. (IFHHRO) komt pas in november bijeen).
We moeten dit wel in de gaten houden. Hoe lang wachten we?

3. Hague Appeal for Peace: Edith Rameackers en Emiel Wennen hebben er iets van meegemaakt. Ons onderwerp was er één van zeer velen met een middagzitting met 50-100 aanwezigen. Denis Halliday was er niet. Plenair heeft het onderwerp geen aandacht gekregen. Veel aandacht ging naar de oorlog in de Balkan die nog woedde: de grote meerderheid van de 8.000 aanwezigen was dan ook uit Europa en de VS afkomstig.

4. Symposium.
Er werd vooral gedacht aan een 'expert meeting' een 'institutional conference' over het onderwerp met een beperkt aantal genodigden die vooraf een 'reader' zouden moeten toegezonden krijgen, 5-6 inleiders.
Het probleem met de organisatie van zo'n bijeenkomst was dat niemand er eigenlijk voldoende tijd of gelegenheid voor had. Daarom werd besloten dat Klien van Dam contact op zal nemen met de IKV initiatiefgroep die een Irak-seminar zal organiseren op 20 (en dus niet 23) september, in Nieuwspoort den Haag, 14.00-17.30 uur in het kader van de Vredesweek. We besloten daar zoveel mogelijk aan deel te nemen.
Klien vroeg zich af of we niet meer aandacht zouden moeten besteden aan de achterliggende oorzaken van conflicten als 'Irak' en 'Kosovo'.

5. W.v.t.t.k.
Niemand van ons had het verslag van Kathy Bergen kunnen bijwonen in Amersfoort 19 juni. Zij was voor de Amerikaanse Quakers juist in Irak geweest.
Onlangs uitgekomen:
- the Impact of Sanctions on Iraq. FAO, Ramsey Clark. NY 1998 (25,-)
- Challenge to genocide, let Iraq live. Ramsey clark et al NT 1998 (20,-)
Beiden verkrijgbaar bij Centrum Int. samenwerking Amsterdam (020-6151122)
- IKV brochure. Irak, golf van oorlog .Tel. 070-3507100

Volgende bijeenkomst 20-09 zie punt 4.

Emiel Wennen

Beste leden van de werkgroep Economische Boycots.

Kort verslag van gesprek met IKV-er Jan Jaap van Oosterzee over embargo tegen Irak in verband met landelijke discussiebijeenkomst over Irak september 1999, Den Haag.

1) De discussiebijeenkomst is verplaatst van 23 naar 20 september (in verband met de algemene beschouwingen op 23 sept.) en vindt plaats in **Nieuwspoort, Den Haag, van 14.00 - 17.30 uur.**
2) Van Oosterzee bleek zeer geïnteresseerd in het werk van onze werkgroep. Kende onze slotverklaring niet waarvoor wij nationaal en internationaal steun vragen. Hij zag ruimte voor onze inbreng op 20 sept. as. Ik stelde voor dit met hem te bespreken ergens tussen 1 en 20 augustus.
3) Ik zei toe dat een kopie van ons manifest naar hem zal worden gestuurd en dat we hem snel na 1 augustus zullen bellen voor een ontmoeting.
Voorlopig is dit het, Emiel en ik zullen bovengenoemde datumafspraak voor voor-overleg maken. Helaas is het voor mij niet mogelijk 20 sept. de discussiebijeenkomst in Nieuwspoort bij te wonen.
De brochure Irak, een golf van oorlog (van het IKV) over de gevolgen van het embargo tegen Irak is interessant. Aanvragen tel. 070-3507100.
Ook interessant voor onze werkgroep waren twee pagina's uit de VPRO-gids waarop Hans Bouwman, Hylke Tromp aan het woord laat.

Klien van dam

Den Haag 24-6-99.

Aan de leden werkgroep gevolgen embargo.

Beste mensen.

We willen bij elkaar komen op Donderdag 1 Juli om 17.30 NVMB buro Utrecht om te bekijken wat nog te doen staat. Hans Opdam zal er niet meer bij kunnen zijn. Mochten onverhoopt anderen toch nog moeten afzeggen: gaarne zo spoedig mogelijk bericht. Zoals jullie weten is de vergadering van 27 Mei op de valreep afgezegd nadat bleek, toen ik vor de zekerheid vooraf rond belde, dat "velen" verhinderd waren.

Jullie hebben al een verslag van Edith R. van de laatste bijeenkomst van 18.3 ontvangen en Symposiumflames van Daniel T. (7.12.98) en Dirk W. (15.3.99)

Hierbij ingesloten vind je nog "Report to IPPNW" van recent bezoek aan Irak.

Het IKV organiseert op 23 Sept a.s. in de Haag een Seminar om Irak. In verband daarmee is zojuist een brochure uitgekomen "Irak, golf van oorlog" (tel 070-3507100)

Met hartelijke groet.

Emile Brenner.

NVMP Gezondheidszorg en Vredesvraagstukken

Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie
Bosschastraat 17, 3514 HN Utrecht
telefoon (030) 272 29 40
fax (030) 272 31 73
postrekening NVMP (Utrecht) 4395340

IPPNW

Utrecht, 26-03-1999

Comité van Aanbeveling

W. H. Cense, am,
directeur van het Nederlandse Rode Kruis

Prof. dr. E. van der Does,
em. hoogleraar huisartsengeneeskunde
Rotterdam

A. van Es,
voorzitter Johannes Wier Stichting voor
Mensenrechten en Gezondheidszorg

C. H. Hak, huisarts,
voorzitter VVAA Nederlandse
Vereniging van Artsen

Dr. R. J. H. Kruisinga,
voormalig Staatssecretaris

Mw. F. J. Laning-Boersema,
voormalig Lid der Tweede Kamer

Mw. J. M. G. Lanphen, huisarts,
voormalig voorzitter Koninklijke
Nederlandsche Maatschappij tot
Bevordering der Geneeskunst

Mw. Prof. dr. B. Meyboom-de Jong,
hoogleraar huisartsengeneeskunde
Groningen

J. de Milliano
Voormalig Artsen zonder Grenzen

Mw. Prof. dr. J. M. Richters,
hoogleraar vrouwenhulpverlening
Leiden

Prof. dr. Ph. B. Smith,
secretaris Pugwash Nederland

Rabbijn A. Soetendorp,
voorzitter Green Cross Nederland

Prof. dr. C. Spreeuwenberg,
voormalig hoofdredacteur
Medisch Contact

Prof. dr. B. C. L. Touwen,
em. hoogleraar ontwikkelingsneurologie
Groningen

J. Verhoeff,
Hoofdinspecteur voor de
Volksgezondheid

L. Wecke,
Hoofd Studiecentrum voor
Vredesvraagstukken Nijmegen

Beste Mensen,

Er is een probleem met de Engelse vertaling van de verklaring inz. Irak. Daar zitten namelijk enkele veranderingen in die voor sommigen van ons geen verbeteringen zijn.
In overleg met Hans Opdam is het voorstel dat de vertaling nog door jullie bekeken wordt en dat jullie laten weten of die vertaling met die veranderingen acceptabel is (keuze 1).
Of dat je voorkeur geeft aan een ongewijzigde vertaling van de Ned. tekst zoals die verzonden is (keuze 2).
Een derde mogelijkheid is dat je gewenste wijzigingen aangeeft bij de Engelse tekst (keuze 3).
Dit is dus een voorstel voor een nieuwe ronde als je daar niet voor voelt kies je dus voor keuzemogelijkheid 2.

In afwachting van jullie bericht.

Met groeten,

Emiel Wennen p/a bureau NVMP

Bijlagen:
Engelse vertaling
Enige reacties op oproep aan regering en parlement

VVAA reisbureau bv.: Officiële reisagent van de NVMP

To the Parliaments and Governments of all Nations

We, the undersigned international organizations,

recalling

1. that the present Government of Iraq has been a threat to peace in the Middle East, systematically violates the human rights of its population and has even used chemical weapons against its population;
2. that the Security Council of the United Nations, in response to the Iraqi assault on Kuwait in 1990 and based on its mandate stated in articles 39, 41 and 42 of the Charter of the United Nations, has undertaken military action and installed economic sanctions against Iraq;
3. that both the special rapporteur of the UN and the Human Rights Commission of the UN[1] have made it clear that the Iraqi government is deliberately aggravating the consequences of the economic sanctions for the Iraqi people;
4. that an increasing number of countries are becoming critical about the effectiveness of the sanctions;

and considering

5. that the economic sanctions are intended to compel the Iraqi government to comply with the demands posed by the UN, although it is the civilian population that is hit[2];
6. that the mandate the Security Council is given only to maintain or restore international peace;
7. that the Security Council, when exercising its authority to maintain peace and security, is bound "to act in accordance with the Purposes and Principles of the United Nations"[3];
8. that the Purposes and Principles of the UN include[4]
   a. the settlement of disputes by peaceful means and in accordance with principles of justice and international law,
   b. the promotion of friendly relations among nations,
   c. the promotion of human rights;
9. that the UN itself proclaims that the need to respect the inherent dignity of every individual is fundamental to the recognition of human rights[5];

---

[1] Commission on Human Rights. Report on the situation of human rights in Iraq, submitted to the 54th session of the Commission on Human rights by the Special Rapporteur, Mr. Max van der Stoel, in accordance with Commission resolution 1997/60, 1998

[2] See, for example, Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Kuwait and Iraq in the Immediate Post-Crisis Environment by a Mission to the Area led by Mr. Martti Ahtisaari. UN Doc. S/22366 (March 1991); Harvard Study Team, Public Health in Iraq after the Gulf War (May 1991); Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Iraq by a Mission led by Sadruddin Aga Khan, UN Doc. S/2799; Report by the Secretary-General Pursuant to Paragraph 5 of Security Council Res. 706 (1991), UN Doc. S/23006; International Study Team, Health and Welfare in Iraq after the Gulf Crisis: an In-Depth Assessment (August 1991); S. Zaida and M. Fawzi, 'Health of Baghdad's Children'. The Lancet, 346 (2 December 1995); C. Court, Iraq sanctions lead to half a million child deaths. British Medical Journal 311, 9 December 1995; FAO, Technical Cooperation Programme: Evaluation of Food and Nutrition Situation in Iraq, September 1995; WHO, The Health conditions of the population of Iraq since the Gulf Crisis. March 1996, WHO/EHA/96.1

[3] Ibid. Art. 24

[4] Ibid. Art. 1

[5] Ibid. Preambule

10. that even in a state of war, it is considered against the principles underlying the laws of war, to violate fundamental human rights of the civilian population in order to influence a government's behavior;
11. that respect for the inherent dignity of the individual is so fundamental that it is not forfeited because of a government's misconduct, particularly not when citizens have no voice in the decisions of such government,

conclude

12. that the economic sanctions do not affect the Iraqi government and are therefore ineffective;
13. that it is a violation of the principles of the United Nations and the principles of international law to hold the welfare of a nation hostage to the good behavior of an authoritarian regime;
14. that continuation of the sanctions will create deep-seated resentment in Iraq and the Arabic world, endangering the international cooperation by future generations,

and call upon the Governments and Parliaments of all countries to take proper initiatives in order

15. to immediately end the economic sanctions on Iraq for non-military goods;
16. to develop more targeted forms of coercion in the case of violation of human rights and international law by authoritarian regimes.

ECAAR	Economists Allied for Arms Reduction
IALANA	International Association of Lawyers Against Nuclear Arms
IFHHRO	International Federation of Health and Human Rights Organisations
IPPNW	International Physicians for the Prevention of Nuclear War

Draft text, proposed by the Dutch Chapters of the above organisations.
Utrecht March 15, 1999

NVMP, Bosschastraat 17, 3514 HN Utrecht, The Netherlands. Tel. +31-30-2722940.
Fax. +31-30-2723173. E-mail: nvmpsecr@antenna.nl

Den Haag, 18 maart 1999

De voorzitter van de NVMP
de heer A.K. van der Heide
Bosschastraat 17
3514 HN Utrecht

Hierbij deel ik u mede dat het door u bij de Eerste Kamer der Staten-Generaal ingezonden geschrift van 8 maart 1999 ter kennis is gebracht van de vaste commissies voor Buitenlandse Zaken, voor Justitie, voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport en voor Ontwikkelingssamenwerking.

De leden van deze commissies zijn hierdoor in de gelegenheid gesteld uw geschrift in hun beschouwingen te betrekken.

Voorts deel ik u mede dat vorenbedoeld geschrift in de openbare vergadering der Kamer van 16 maart 1999 voor kennisgeving is aangenomen.

De Griffier van de Eerste Kamer der
Staten Generaal,
voor deze.

K. Baart
Hoofd griffie.

Ministerie van
Buitenlandse Zaken

NVMP, Gezondheidszorg en vredesvraagstukken
A.K. van der Heide, Voorzitter
Bosschastraat 17
3514 HN Utrecht

Den Haag, 23 maart 1999

Met verwijzing naar uw brief van 8 maart jongstleden inzake de humanitaire noodsituatie in Irak, informeer ik u mede namens de Minister-President, de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking, de Minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport en de Minister van Justitie.

De Nederlandse regering deelt uw zorgen over de humanitaire situatie in Irak. Reeds bij de instelling van economische sancties tegen Irak, naar aanleiding van de Iraakse inval in Koeweit in 1991, werd een uitzondering gemaakt voor humanitaire goederen (Veiligheidsraadresolutie 661).

De sancties zijn ingesteld om Irak te bewegen zijn massavernietigingswapens en raketten met een bereik groter dan 150 kilometer te ontmantelen. De Veiligheidsraad heeft de United Nations Special Commission (UNSCOM) ingesteld om op de ontmanteling toe te zien. Irak werpt echter voortdurend blokkades op. Er zijn duidelijke aanwijzingen dat Irak niet bereid is af te zien van de ontwikkeling van massavernietigingswapens. In het verleden heeft Saddam Hoessein getoond er niet voor terug te schrikken die ook te gebruiken. Daaraan moet een einde komen. Naar het oordeel van de Nederlandse regering was het militair optreden eind december 1998 onontkoombaar, aangezien Irak niet aan zijn verplichtingen heeft voldaan. De Iraakse president draagt derhalve zelf, ook tegenover het Iraakse volk, de volle verantwoordelijkheid voor het ingrijpen met militaire middelen.

Het VN-sanctieregime dient om Irak te bewegen tot uitvoering van de Veiligheidsresoluties en is niet gericht tegen de bevolking. Helaas moet worden geconstateerd dat de Iraakse burgers in feite door het regime van Saddam Hoessein in gijzeling zijn genomen met het doel de VN-sancties te ondergraven zonder uitvoering te geven aan de mandatoire resoluties.

Ministerie van
Buitenlandse Zaken

Nederland tracht binnen de Veiligheidsraad, als Voorzitter van het Sanctiecomité Irak, alsmede met humanitaire hulp, het lijden van het Iraakse volk zoveel mogelijk te verlichten. In het Sanctiecomité zet Nederland zich in voor een verbeterde uitvoering van het zogenaamde 'food-for-oil' programma. Hierbij is de volledige medewerking van de Iraakse autoriteiten evenwel een vereiste. Ook de Secretaris-Generaal van de VN constateert in zijn rapport van 22 februari jl. (S/1999/187) dat de problemen in belangrijke mate aan Irak zijn te wijten. Hij stelt hierin 'In previous reports I have noted with growing concern the frequently long delays in the distribution of supplies after delivery to government warehouses. (...) I should like to recommend that the Government utilize the resources available to ensure efficient distribution of the goods provided under the programme throughout all sectors.'

de Minister van Buitenlandse Zaken,

J.J. van Aartsen

NVMP Gezondheidszorg en Vredesvraagstukken

Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie
Bosschastraat 17, 3514 HN Utrecht
telefoon (030) 272 29 40
fax (030) 272 31 73
postrekening NVMP (Utrecht) 4395340

IPPNW
PHYSICIANS FOR THE PREVENTION OF NUCLEAR WAR

Comité van Aanbeveling

W. H. Cense, ars,
directeur van het Nederlandse Rode Kruis

Prof. dr. E. van der Does,
em. hoogleraar huisartsengeneeskunde
Rotterdam

A. van Es,
voorzitter Johannes Wier Stichting voor
Mensenrechten en Gezondheidszorg

C. H. Hak, huisarts,
voorzitter VVAA Nederlandse
Vereniging van Artsen

Dr. R. J. H. Kruisinga,
voormalig Staatssecretaris

Mw. F. J. Laning-Boersema,
voormalig Lid der Tweede Kamer

Mw. J. M. G. Leophen, huisarts,
voorzitter Koninklijke Nederlandsche
Maatschappij tot Bevordering der
Geneeskunst

Mw. Prof. dr. B. Meyboom-de Jong,
hoogleraar huisartsengeneeskunde
Groningen

J. de Milliano
Vereniging Artsen zonder Grenzen

Mw. Prof. dr. J. M. Richters,
hoogleraar vrouwenhulpverlening
Leiden

Prof. dr. Pk. B. Smith,
secretaris Pugwash Nederland

Rabbijn A. Soetendorp,
voorzitter Green Cross Nederland

Prof. dr. C. Spreeuwenberg,
hoofdredacteur Medisch Contact

Prof. dr. B. C. L. Touwen,
em. hoogleraar ontwikkelingsneurologie
Groningen

J. Verhoeff,
Hoofdinspecteur voor de
Volksgezondheid

L. Wecke,
Hoofd Studiecentrum voor
Vredesvraagstukken Nijmegen

Utrecht, 08-03-1999

Aan: Minister president de heer Kok
Minister van Buitenlandse Zaken de heer van Aartsen
Minister van Ontwikkelingssamenwerking mevrouw Herfkens
Minister van VWS mevrouw Borst-Eilers
Minister van Justitie de heer Korthals
Vaste commissies voor buitenlandse zaken, VWS en Justitie

Zeer geachte heer, mevrouw,

Namens ons bestuur en mede namens dat van de 'Economen voor de Vrede', de Johannes Wier Stichting (mensenrechten en gezondheidszorg) en de Vereniging Juristen voor de Vrede wend ik mij tot u met bijgaande oproep aan regering en parlement inzake de humanitaire noodsituatie van de bevolking van Irak.
Wij zijn u dankbaar voor de aandacht die u aan deze zaak wilt besteden want de toestand in Irak vraagt daarom.

Met hoogachting,

A.K. van der Heide
voorzitter NVMP, gezondheidszorg en vredesvraagstukken

C.C. voorzitter Tweede Kamer, fractievoorzitters politieke partijen, voorzitter Eerste Kamer.

VVAA reisbureau bv.: Officiële reisagent van de NVMP

NVMP Gezondheidszorg en Vredesvraagstukken

Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie
Bosschastraat 17, 3514 HN Utrecht
telefoon (030) 272 29 40
fax (030) 272 31 73
postrekening NVMP (Utrecht) 4395340

Volgende bijeenkomst
18 maart, 17.00 uur

IPPNW PHYSICIANS FOR THE PREVENTION OF NUCLEAR WAR

PERS BERICHT

OPROEP AAN REGERING EN PARLEMENT INZAKE DE HUMANITAIRE NOODSITUATIE VAN DE BEVOLKING IN IRAK

Comité van Aanbeveling

W. H. Conse, arts,
directeur van het Nederlandse Rode Kruis

Prof. dr. E. van der Does,
em. hoogleraar huisartsengeneeskunde
Rotterdam

A. van Es,
voorzitter Johannes Wier Stichting voor
Mensenrechten en Gezondheidszorg

C. H. Hak, huisarts,
voorzitter VVAA Nederlandse
Vereniging van Artsen

Dr. R. J. H. Kruisinga,
voormalig Staatssecretaris

Mw. F. J. Laning-Boersema,
voormalig Lid der Tweede Kamer

Mw. J. M. G. Lanphen, huisarts,
voormalig voorzitter Koninklijke
Nederlandsche Maatschappij tot
Bevordering der Geneeskunst

Mw. Prof. dr. B. Meyboom-
de Jong,
hoogleraar huisartsengeneeskunde
Groningen

J. de Milliano
Voormalig Artsen zonder Grenzen

Mw. Prof. dr. J. M. Richters,
hoogleraar vrouwenhulpverlening
Leiden

Prof. dr. Ph. B. Smith,
secretaris Pugwash Nederland

Rabbijn A. Soetendorp,
voorzitter Green Cross Nederland

Prof. dr. C. Spreeuwenberg,
voormalig hoofdredacteur
Medisch Contact

Prof. dr. B. C. L. Touwen,
em. hoogleraar ontwikkelingsneurologie
Groningen

J. Verhoeff,
Hoofdinspecteur voor de
Volksgezondheid

L. Wecke,
Hoofd Studiecentrum voor
Vredesvraagstukken Nijmegen

Continuering economische boycot Irak heeft rampzalig gevolgen voor burgerbevolking

De economische sancties tegen Irak zijn uniek in hun soort en duur. Economische boycots en sancties zijn bedoeld om het regeringsbeleid te beïnvloeden en de strijdende partijen weer aan de onderhandelingstafel te krijgen. Maar de sinds 1990 durende sancties tegen Irak zijn eerder te vergelijken met sancties uit de oudheid: het uithongeren van de belegerde gebieden.

Tot 1990 waren economische boycots zeldzame maatregelen; slechts tweemaal (handelsembargo tegen Rhodesië en wapenembargo tegen Zuid-Afrika) maakte de VN gebruik van deze maatregel, zonder menselijk lijden als gevolg.
Sinds 1990 zijn echter sancties opgelegd aan voormalig Joegoslavië, Somalië, Libië, Haïti en Angola. Deze hadden wel gevolgen voor de burgerbevolking maar ze waren niet te vergelijken met de zeer ernstige situatie in Irak.

Ook al wordt er een uitzondering gemaakt voor voedsel en medicijnen, de gevolgen van de sancties tegen Irak zijn rampzalig voor de Irakese burgerbevolking. Ten gevolge van de golfoorlog en de sancties is het peil van de gezondheidszorg gezakt naar een zeer laag niveau. De vaccinatieprogramma's kunnen niet meer goed worden uitgevoerd en allerlei verdwenen ziektes steken weer de kop op. De voedings- en gezondheidstoestand van met name kinderen is ronduit alarmerend. Elke maand sterven zekere 5000 - 6000 Irakese kinderen meer ten gevolge van deze sancties. Ook heeft deze combinatie van oorlog en sancties diepe psychische sporen achtergelaten bij de Irakese bevolking.

Denis Halliday, VN assistent-secretaris generaal en coördinator van het humanitaire programma van de VN in Baghdad heeft onlangs ontslag genomen, daar hij niet langer geassocieerd wilde worden met de negatieve gevolgen van de opgelegde economische sancties.

Ook wij willen geen verantwoordelijkheid meer dragen voor deze genocide: de boycot moet onmiddellijk zo verruimd worden dat hieraan een einde komt.

Economen voor de Vrede,
Johannes Wier Stichting, mensenrechten en gezondheidszorg
NVMP, gezondheidszorg en vredesvraagstukken,
Vereniging Juristen voor de Vrede

Nadere informatie:
- NVMP-Bureau, Hans van Iterson, 030- 2722 940
- H. Opdam, EVV, 053 - 489 3542 (of 3545)
- E. Wennen, NVMP, 070 - 323 1720
- D. Tavenier, JWS, 0342 – 412 938
- Ch. van Asseldonk, VJV, 070 - 323 23 69

Bijlage: Oproep aan regering en parlement inzake de humanitaire noodsituatie van de bevolking in Irak

VVAA reisbureau bv.: Officiële reisagent van de NVMP

Oproep aan regering en parlement
inzake de humanitaire noodsituatie van de bevolking in Irak

De ondertekenaars van deze oproep stellen vast

1. dat het regime in Irak reeds vele jaren een grote bedreiging vormt voor de vrede in het Midden-Oosten, voortdurend op ernstige wijze in eigen land de mensenrechten schendt, en er niet voor is teruggedeinsd chemische wapens in te zetten tegen de eigen bevolking;
2. dat de Veiligheidsraad van de VN in 1990, als reactie op de inval van Irak in Koeweit, op grond van zijn bevoegdheden neergelegd in de artikelen 39, 41 en 42 van het Handvest van de Verenigde Naties, resoluties heeft aangenomen krachtens welke economische sancties zijn ingesteld, massale bombardementen zijn uitgevoerd en militaire actie is ondernomen tegen Irak;
3. dat sinds eind 1998 wederom bombardementen hebben plaatsgevonden, ditmaal zonder uitdrukkelijk mandaat van de Veiligheidsraad;
4. dat, blijkens de rapportages van de speciale rapporteur van de VN en de Human Rights Commission van de VN[1], het regime in Irak de gevolgen van de economische sancties voor de burgerbevolking bewust verscherpt;
5. dat de burgerbevolking het belangrijkste slachtoffer is van de sancties[2], terwijl deze bedoeld zijn om het regime van Irak te dwingen zich te schikken naar de eisen van de VN;
6. dat een toenemend aantal regeringen zich kritisch opstelt ten aanzien van de doelmatigheid van de sancties en dat ook binnen de regering van de Verenigde Staten de sancties thans voorwerp zijn van heroverweging.

Zij overwegen daarbij

1. dat de in het Handvest van de VN gegeven bevoegdheden slechts zijn gegeven tot handhaving van of herstel van de internationale vrede en veiligheid;
2. dat de Veiligheidsraad bij de uitoefening van haar bevoegdheden geacht wordt te handelen in overeenstemming met de doeleinden en beginselen van de Verenigde Naties[3];
3. dat het tot de doelen en beginselen van de VN behoort om
   a. internationale geschillen te regelen en te beslechten met vreedzame middelen en in overeenstemming met de beginselen van gerechtigheid en internationaal recht,
   b. tussen de naties vriendschappelijke betrekkingen tot ontwikkeling te brengen, gegrond op eerbied voor het beginsel van gelijke rechten en van zelfbeschikking voor volken,
   c. het respect voor de rechten van de mens te bevorderen en versterken[4];

---

[1] Commission on Human Rights. Report on the situation of human rights in Iraq, submitted to the 54th session of the Commission on Human rights by the Special Rapporteur, Mr. Max van der Stoel, in accordance with Commission resolution 1997/60, 1998

[2] Men zie de rapporten van tal van onafhankelijke waarnemers. Bijv. Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Kuwait and Iraq in the Immediate Post-Crisis Environment by a Mission to the Area led by Mr. Martti Ahtisaari. UN Doc. S/22366 (March 1991); Harvard Study Team, Public Health in Iraq after the Gulf War (May 1991); Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Iraq by a Mission led by Sadruddin Aga Khan, UN Doc. S/2799; Report by the Secretary-General Pursuant to Paragraph 5 of Security Council Res. 706 (1991), UN Doc. S/23006; International Study Team, Health and Welfare in Iraq after the Gulf Crisis: an In-Depth Assessment (August 1991); S. Zaida and M. Fawzi, 'Health of Baghdad's Children'. The Lancet, 346 (2 December 1995); C. Court, Iraq sanctions lead to half a million child deaths. British Medical Journal 311, 9 December 1995; FAO, Technical Cooperation Programme: Evaluation of Food and Nutrition Situation in Iraq, September 1995; WHO, The Health conditions of the population of Iraq since the Gulf Crisis. March 1996, WHO/EHA/96.1
De voor het humanitaire hulpprogramma voor Irak verantwoordelijke VN-functionaris Denis Halliday heeft uit deze functie ontslag genomen uit protest tegen de sancties die hij "dodend"heeft genoemd (Le Monde Diplomatique, februari 1999)

[3] idem, art. 24

[4] idem, art. 1

4. dat de VN zelf in de preambule van het Handvest proclameert dat de grondslag voor de mensrechten ligt bij de erkenning van de waardigheid en waarde van de menselijke persoon;
5. dat het zelfs in oorlogstijd beschouwd wordt als een oorlogsmisdaad wanneer fundamentele mensenrechten worden geschonden met doel het gedrag van een regering te veranderen;
6. dat de erkenning van de rechten van de mens en van de waardigheid van de menselijke persoon zo fundamenteel is dat zij niet ondergeschikt mag worden gemaakt aan de vraag of de regering van een land zich al of niet misdraagt, zeker niet als de bevolking van dat land geen stem heeft bij de beslissingen die zo'n regering neemt;
7. dat, overigens en afgezien van bovenstaande overwegingen, de Veiligheidsraad geen consistente gedragslijn volgt tegenover regeringen die zich niet houden aan resoluties van de Veiligheidsraad.

Zij concluderen

1. dat het in strijd is met de beginselen van het internationaal recht en met de eigen beginselen van de VN om de burgerbevolking te treffen teneinde een repressief bewind te dwingen tot gedragsverandering;
2. dat de door de Veiligheidsraad ingezette machtsmiddelen niet in verhouding staan tot de beoogde doelen en wellicht zelfs contraproductief zijn;
3. dat handhaving van de sancties zal bijdragen tot de worteling van ressentimenten in Irak en een deel van de Arabische wereld, waardoor de mogelijkheden tot vreedzame samenwerking in de toekomst ernstig worden belast.

Zij roepen, dit alles overwegende, regering en parlement op om, onder andere via de Nederlandse vertegenwoordiging in de Veiligheidsraad,

1. aan te dringen op onmiddellijke beëindiging van de blokkade van de handel in civiele goederen en diensten;
2. initiatieven te nemen tot het ontwikkelen van effectieve machtsinstrumenten die nauwkeuriger gericht zijn op het regime dat zich schuldig maakt aan schendingen van het internationaal recht en daarbij zoveel mogelijk de bevolking ontzien.

Utrecht, 1 maart 1999

EVV	Vereniging van Economen voor Vrede. Vlaams-Nederlandse afdeling van Economists Allied for Arms Reduction (ECAAR)
JWS	Johannes Wier Stichting voor Mensenrechten en Gezondheidszorg. Lid van de International Federation of Health and Human Rights Organisations (IFHHRO)
NVMP	Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie. Nederlandse afdeling van International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)
VJV	Vereniging van Juristen voor Vrede. Afdeling van de International Association of Lawyers against Nuclear Arms (IALANA)

Per adres:
NVMP, Bosschastraat 17, 3514 HN Utrecht. Tel. 030-2722940. Fax. 030-2723173.
E-mail: nvmpsecr@antenna.nl

Aan : Mevrouw J. Van Nieuwenhoven, voorzitter Tweede Kamer
in afschrift aan : alle fractieleiders

Den Haag, 26 februari 1999

Geachte voorzitter en leden van de Tweede Kamer,

Na de inval van Irak in Koeweit, augustus 1990, werd door de Veiligheidsraad een algeheel handelsembargo ingesteld met als doel Irak te bewegen zich terstond dan wel zo snel mogelijk terug te trekken. Terugtrekking vond niet plaats. Medio januari 1991 was de Golfoorlog een feit.

Nadat, zes weken later, op 28 februari, de oorlogshandelingen tot een einde waren gekomen, werd dit algehele handelsembargo, aanvankelijk ingesteld als internationaal rechtelijk drukmiddel om spoedige terugtrekking van Irak uit Koeweit te bewerkstelligen, voortgezet, en opheffing ervan bovendien gekoppeld aan een aantal nieuwe resoluties van de Veiligheidsraad met name op het gebied van ontwapening.

De Nederlands-Iraakse kring wijst erop dat uitvoering van deze resoluties ook voor hem geldt als uitgangspunt.

Na een periode van 8 jaar zijn zowel binnen als buiten de Veiligheidsraad voor- en tegenstanders het erover eens dat Irak voor het overgrote merendeel is tegemoet gekomen aan tenuitvoerlegging van de in de diverse resoluties opgelegde verplichtingen en dat redelijkerwijs tot een aanzienlijke verzachting dan wel opheffing van het embargo dient te worden overgegaan.

Zoals bekend, wordt deze opheffing al lange tijd stelselmatig door de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk tegengewerkt om redenen van politiek-strategische en economische belangen op de lange termijn.

Zoals u weet, rapporteren vanaf 1991 de diverse VN organisaties die werkzaam zijn in Irak over het ineenstorten van de Gezondheidszorg, Onderwijs, de infrastructuur in de ruimste zin van het woord en de vele zieken en doden onder kinderen en ouderen. Zij wijzen, bij herhaling en onomwonden, op dit embargo als directe oorzaak en verwerpen het vaak herhaalde verwijt aan het adres van de Irakese autoriteiten als zou gebrek aan medewerking aan de oil-for-food regeling de ware oorzaak zijn van de ellende van het Irakese volk :na aftrek van compensatiebetalingen, salarissen voor UNSCOM en gelden voor "vrij Koerdistan" e.d. voorzien de opbrengsten van deze regeling geenszins in de behoeften van Centraal- en Zuid-Irak.

De regeling dient als "zoethouder" en "gewetensusser" , bij gebrek aan welke een hoge Amerikaanse official onlangs uiting gaf aan een wel erg afzichtelijke vorm van cynisme : de dan ontstane situatie zou ons plaatsen voor de "onmogelijke" keuze tussen opheffing van het embargo en uithongeren van het Irakese volk.

De gevolgen van dit door de VN "gedragen" embargo, overigens zonder weerga in de comtemporaine geschiedenis, vormen *in se* een flagrante schending van de Universele Verklaring van de rechten van de mens (VN 1948), waar het gaat om het recht op onderwijs en gezondheidszorg.
In officiële publicaties wordt een getal van tussen de één en 1,5 miljoen doden genoemd als gevolg van een ineengestort gezondheidsapparaat, ondervoeding en aandoeningen die in direct verband staan met de door de Amerikanen en Britten gebruikte nieuwe generatie wapens van massavernietiging. Hieraan dient een nog steeds onderbelicht, doch wel actueel en eigentijds punt te worden toegevoegd : het optreden van met name de VS en het VK heeft een onomkeerbare milieuverontreiniging veroorzaakt in zowel Irak als de buurlanden Koeweit en Saoedie-Arabië.

In dit verband wijzen wij op de statistisch opmerkelijke toename sinds 1991/92 van diverse in Irak praktisch onbekende vormen van kanker onder kinderen van onder de 10 jaar en de vele geboortemisvormingen die overigens sterke en niet toevallige overeenkomsten vertonen met zowel het veteranen Golfwarsyndroom (dezelfde leukemiëen, kanker aan de tractus digestivus en softenon-achtige geboortemisvormingen) als met de vele zieken en reeds overleden slachtoffers van de Bijlmermeerramp als direct gevolg van opname in het lichaam van depleted uranium.*

De Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk, voorvechters van democratie en mensenrechten, werpen zich op als de beschermers van het internationale recht en het Handvest van de VN. Echter, sinds de bombardementen van december 1998 is het ook voor de internationale gemeenschap en publieke opinie duidelijk geworden dat De Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk zich, door hun (overigens toenemend) optreden buiten de VN en de VN resoluties om, hebben gekeerd tegen de letter en de geest van het VN Handvest en zich de facto buiten de internationale rechtsorde hebben geplaatst. Is het niet bevreemdend dat aan de ene kant van een VN lid honderd procent "compliance" wordt geëist met VN resoluties en hetgeen binnen de internationale rechtsorde betamelijk is, terwijl anderzijds het uitgerekend de VS en het Verenigd Koninkrijk zijn die zich hieraan weinig tot soms zelfs niets gelegen laten liggen, wanneer het henzelf of begunstigde regimes betreft ?

Wij menen dat de Nederlandse regering - die zich doorgaans laat voorstaan op zaken als fatsoen en integriteit en nooit nalaat dit van derden te verlangen - in december 1998 haar politieke verantwoordelijkheid niet heeft willen nemen als lid van de VN en als bevriende natie van de VS en het Verenigd Koninkrijk. Wij verzoeken u dit alsnog te doen als lid van de veiligheidsraad, als lid van de EU, en als voorzitter van het sanctiecomite in zake Irak en wel door het bepleiten van een spoedige opheffing van het genocidaire embargo tegen Irak.

* depleted uranium, verwerkt in munitie, militair en civiel plaatwerk en vliegtuig contragewichten, desintegreert bij inslag en open branden bij een temperatuur van 500 graden Celsius en vormt dan een belangrijk chemisch en radiologisch gevaar (alphastraling) voor de volksgezondheid. Conservatieve officiële schattingen van het Pentagon maken melding van een totaal van 50.55 ton afgevuurd DU in met name het zuiden van Irak.

Hoogachtend,

Drs R.D. Zeven
voorzitter Nederlands-Iraakse kring

tevens namens vice-voorzitter
Dhr. H. Sadiq

p/adres : van der Aastraat 55
2597 SK Den Haag

45X

Symposium economische boycot en mensenrechten (NVMP, JVV, EVV, JWS)

Dick Willems, 15 maart 1999

Op basis van eerdere noties van Klien en Daniel wil ik het volgende ter bespreking voorstellen voor de vergadering van 17 maart 1999.

Doelgroep
Economen, juristen, artsen, politici, anderen

Onderwerp
Centraal staat de vraag of economische boycots, zoals ze de laatste tien jaar door de internationale gemeenschap (m.n. Irak) en door individuele landen (m.n. Cuba, Somalië) zijn ingesteld, te verenigen zijn met de mensenrechten zoals neergelegd in de Universele Verklaring, en zo ja, aan welke voorwaarden ze dan moeten voldoen.
Afgeleide vraag is dan hoe *getoetst* kan worden of boycots al dan niet in strijd zijn met de mensenrechten.

Doel
Vergroten en toegankelijk maken van de kennis over het onderwerp, en zo mogelijk het bereiken van consensus over toetsingscriteria voor economische boycots. Bovendien zou de bijeenkomst ideëen moeten opleveren over alternatieve (geweldloze) strategieën om regimes, die de mensenrechten met voeten treden, tegen te gaan.
Het symposium zou kracht moeten bijzetten aan onze verklaring.

Opzet
's Ochtends (10.00 - 12.30) een algemeen gedeelte met een toelichting op de verklaring en twee of drie plenaire sprekers die de problematiek vanuit het standpunt van de drie organisatoren belichten. Flinterman, mensenrechtenjurist (?), een arts (wie?) en een econoom (wie?). Je zou ook kunnen denken aan een historicus.

's Middags (13.30 - 15.30) een drietal workshops onder leiding van de leden van deze werkgroep (?), bijvoorbeeld over:
- armoede als gevolg van economische boycots
- belangrijke verschillen tussen typen boycots (bijv. Zuid-Afrika vs Irak)
- gevolgen van boycots voor de heersende regimes (versterkend of verzwakkend?)
- gevolgen voor de organisatie van de gezondheidszorg
- gevolgen voor de gezondheid van bijvoorbeeld kinderen
- sociaal-psychologische gevolgen
- gevolgen voor de vrijheid van burgers
- gevolgen voor de economische herstelcapaciteit van een land
- gevolgen voor het milieu
- (on)mogelijkheden voor humanisering van economische boycots

De workshops zouden (dat spreekt vanzelf) interactief moeten zijn: discussie n.a.v. bijvoorbeeld een film, stellingen, rollenspelen; daarbij zou het steeds moeten gaan over de vraag of en zo ja onder welke voorwaarden economische boycots acceptabel zijn.

Aan het einde van de dag (16.00-16.30) een plenaire bijeenkomst, waarbij gepoogd wordt verdere stappen te bedenken om de druk op de Nederlandse regering verder op te voeren om ofwel voortaan af te zien van economische sancties ofwel deze in overeenstemming te brengen met de mensenrechten (bijvoorbeeld door duidelijke toetsing mogelijk te maken).

Tijdstip

Dear mr. Cortright,

Today I saw a fax with the HAP-core prgramma and your workshop 'Targeted Sanctions' being in it! Congratulations! Also I was very pleased to see you are working on an invitation of Denis Halliday as a speaker. Has he already confirmed? Or when wil he? Can you tell me what he will be talking about precisely? As you will see below, in Holland there are some organisations very active concerning the Iraq boycot. They would love to see Denis Halliday attending the HAP-conference.

Hoping to get your answer, kind regards,

Hans van Iterson
Dutch affiliate of IPPNW

------- Forwarded Message Follows -------
From: Self <Single-user mode>
To: fff@tln.net
Subject: Your HAP-programme
Date sent: Thu, 11 Mar 1999 13:11:04 +0100

att. David Cortright

Dear David,

A few months ago you mailed me your answer concerning the activities of the Fourth Freedom Forum on the Hague Appeal for Peace conference. You were working on organising a workshop on sanctions and that they should never be directed to children and other vulnerable populations. Can you give me an update on your proceedings, who's giving speeches and so on? In Holland some people will try to organise a workshop specifically focused on the Iraq issue and lifting of the boycot. I don't know if it will succeed. Do you have information on any other, American, organisation raising this Iraq issue on the HAP-conference? One of the things the Hague Appeal tries to realise is cooperation between different NGO's on the same issue. I won't ask you now but maybe later: is this something FFF wants to consider when it comes to boycots and the Iraq case?

kind regards,

Hans van Iterson

24-2-99

Vragen i.v.m. Bezoek aan het Rederhuis

- Wat waren de overwegingen van Limmetjes en medische ondersteuning op bezoek?
- Wordt er door verenigd culturen volgens het Sanchecomité? Hoe functioneert deze ondersteuning in de praktijk?
- Zou uit de ondersteuning goed functioneren cultuurd hulp gebruikt kunnen worden?

de Heer drs. R.F. Beven
van Der Lastraat 55
2597 SW Den Haag

betreft: ontwerp-brief Irak 24 februari 1999

Beste Remco,

Voor zover de brief nog niet uit is, wil ik meedelen daarop verder geen commentaar te hebben.

Ik zou wellicht nog willen aanbevelen om de brief ook nog toe te sturen aan de vaste Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken, met het verzoek deze aan de agenda toe te voegen. Dan maakt hij deel uit van de stukken van deze commissie.

Voorts verdient het wellicht aanbeveling uit te zoeken of niet een of andere fraktie vragen zou willen stellen aan de regering over het voortduren van de sankties, b.v. de SP. Dit n.a.v. de humanitaire ramp die deze sancties veroorzaken.
Verwezen kan dan worden naar de dubbele specifieke positie en verantwoordelijkheid die Nederland in deze catastrofe heeft door het mede-lidmaatschap van de Veiligheidsraad en dienstpositie als voorzitter van het Sanctiecomité inzake Irak.

Mochten jullie behoefte hebben aan mijn hulp daarbij dan hoor ik dat graag.

met vriendelijke groeten,

Nico Steijnen

Beste Nico,

Jaarne aan- en opmerkingen op 070-3202009

Aan : Mevrouw J. Van Nieuwenhoven, voorzitter Tweede Kamer
in afschrift aan : alle fractieleiders

Joost en Remko

Den Haag, 10 februari 1999

Geachte voorzitter en leden van de Tweede Kamer,

Na de inval van Irak in Koeweit, augustus 1990, werd door de Veiligheidsraad een algeheel handelsembargo ingesteld met als doel Irak te bewegen zich terstond dan wel zo snel mogelijk terug te trekken. Terugtrekking vond niet plaats. Medio januari 1991 was de Golfoorlog een feit.

Nadat, zes weken later, op 28 februari, de oorlogshandelingen tot een einde waren gekomen, werd dit algehele handelsembargo, aanvankelijk ingesteld als internationaal rechtelijk drukmiddel om spoedige terugtrekking van Irak uit Koeweit te bewerkstelligen, voortgezet, en opheffing ervan bovendien gekoppeld aan een aantal nieuwe resoluties van de Veiligheidsraad met name op het gebied van ontwapening.

De Nederlands-Iraakse kring wijst erop dat uitvoering van deze resoluties ook voor hem geldt als uitgangspunt.

Na een periode van 8 jaar zijn zowel binnen als buiten de Veiligheidsraad voor- en tegenstanders het erover eens dat Irak voor het overgrote merendeel is tegemoetgekomen aan tenuitvoerlegging van de in de diverse resoluties opgelegde verplichtingen en dat tot een aanzienlijke verzachting dan wel opheffing van het embargo dient te worden overgegaan.

Zoals bekend, wordt deze opheffing al lange tijd stelselmatig door de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk tegenwerkt om redenen van politiek-strategische en economische belangen op de lange termijn.

Vanaf 1991 rapporteren de diverse VN organisaties werkzaam in Irak over het ineenstorten van de Gezondheidszorg, Onderwijs, de infrastructuur in de ruimste zin des woords en de vele zieken en doden onder kinderen en ouderen als direct gevolg van dit embargo.

In officiële publicaties wordt een getal van tussen de één en 1,5 miljoen doden genoemd. Een ineengestort gezondheidsapparaat, ondervoeding en de gezondheidsgevolgen van de door de Amerikanen en Britten gebruikte nieuwe wapens van massavernietiging zijn hiervan direkte oorzaak.

Nr. ...

...-12-2009

In dit verband mogen wij u eveneens wijzen op de statistisch opmerkelijke toename sinds 1991/92 van diverse in Irak practisch onbekende vormen van kanker onder kinderen van onder de 10 jaar en de vele geboortemisvormingen die overigens sterke en niet toevallige overeenkomsten vertonen met zowel het veteranen Golfwarsyndroom (dezelfde leukemiëen, kanker aan de tractus digestivus en softenon-achtige geboortemisvormingen) als met de vele zieken en reeds overleden slachtoffers van de Bijlmermeerramp als direct gevolg van het inademen van depleted uranium in stofvorm *.

De Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk, voorvechters van democratie en mensenrechten, werpen zich op als de beschermers van het internationale recht en het Handvest van de VN. Echter, sinds de bombardementen van december 1998 is het ook voor de internationale gemeenschap en publieke opinie duidelijk geworden dat De Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk zich door hun optreden buiten de VN om hebben gekeerd tegen de letter en de geest van het VN Handvest en zich de facto buiten de internationale rechtsorde hebben geplaatst.

Wij menen dat de Nederlandse regering toen haar verantwoordelijkheid niet heeft genomen en verzoeken haar dit alsnog te doen als lid van de veiligheidsraad, binnen de EU, en als voorzitter van het sanctiecomite in zake Irak door het bepleiten van een spoedige opheffing van het embargo tegen het volk van Irak.

* depleted uranium, verwerkt in munitie, militair en civiel plaatwerk en vliegtuig contragewichten, desintegreert bij inslag en open branden bij een temperatuur van 500 graden Celsius en vormt dan een belangrijk chemisch en radiologisch gevaar (alphastraling) voor de volksgezondheid. Conservatieve officiële schattingen van het Pentagon maken melding van een totaal van 50.55 ton afgevuurd DU in met name het zuiden van Irak.

Hoogachtend,

Drs R.D. Zeven
voorzitter Nederlands-Iraakse kring

tevens namens vice-voorzitter
Dhr. H. Sadiq

p/adres : van der Aastraat 55
2597 SK Den Haag

Den Haag 14.2.99.

Aan de leden werkgroep [illegible] embargo stuk

Graag wilde ik jullie nog een bijpraatje
vóór onze bijeenkomst van a.s. donderdag 18.2 om
17 uur in de Bosscherstraat.

Van de Joh. Mei Stichting en NVMP bestuur heb
ik begrepen dat ze wel accoord kunnen gaan met
de tekst, de juristen willen nog een wijziging met name
met betrekking tot de data toevoeging over het
rapport van der Stoel. De economen zijn nog bezig
het stuk te bekijken.

Heer v B. (NVMP) zei me dat hij de
mediale meerwaarde in de redactie moeilijk
meer kan terug vinden.

Ik liet het stuk ook nog zien aan een
bevriend eind redacteur, die het als zodanig wel
een helder stuk vond, hij had een paar kleine
correcties + vanuit zijn vorm opmaak.

Hij zei als journalist wel dat i hem zou
verbaren als het stuk de pers zou halen.

Hans B. schuift nog suggesties van de
follow up die ik hierin vast doorstuur -

Met groeten Ernst Hirsch Ballin

PS Bureau NVMP (Hans van Iterson) is gelukkig
vanaf morgen 25/2 weer bereikbaar.

Universiteit Twente
de ondernemende universiteit

Emiel Wennen
Kruisbessenstraat 33
2564 VB DEN HAAG

8 februari 1999

Beste Emiel,

Ik kom net terug van een reis naar India en trof jouw brief aan met een copie van de oproep. Wellicht heb ik tijdens de laatste vergadering gezegd, dat 11 februari voor mij een mogelijke vergaderdatum is, maar als dat zo is heb ik mij vergist. Ik heb op die dag college-verplichtingen tot 18.00 uur in Delft. Wil je mij verontschuldigen?

In jouw brief vraag je aan de geadresseerden om hun commentaar naar jou te sturen. Ik meen, dat wij hadden afgesproken (Daniel Tavenier schrijft dat ook in zijn brief), dat de tekst nu direct wordt voorgelegd aan de besturen, en ik begrijp uit jouw brief dat dat ook is gebeurd.

Ik heb van de voorzitter van de EVV antwoord gekregen, dat zij zich achter de tekst kan stellen. Zij vraagt mij nu om de tekst voor te leggen aan de andere leden van het bestuur. Ik zal dat vanavond doen en zal hen vragen om mij binnen een week te antwoorden. Ik kan jou dus volgende week berichten over het standpunt van de EVV.

Following-up
Ten aanzien van de voortgang stel ik het volgende voor.

1. Zodra wij de instemming hebben van de besturen verzenden wij de oproep naar het kabinet, t.a.v. de premier, en de ministers van Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking en naar de vaste commissies buitenland van de diverse fracties.
2. Terzelfdertijd (of een dag daarna)
   a. sturen wij de verklaring naar de redacties van de belangrijkste dag- en weekbladen, naar de NOS/NOVA, actualiteitenrubrieken van de omroepen;
   b. vragen wij om onderschrijving van de oproep (via een apart formulier en/of via e-mail) door o.a. de volgende organisaties (verder aan te vullen door eenieder die daarover voorstellen heeft):
      - de partijbureaus van de individuele politieke partijen

- Amnesty International Nederland
- Green Peace
- NOVIB, Bilance, ICCO en HIVOS
- De vakbeweging
- De werkgeversorganisaties
- Stichting Nederlandse Vrijwilligers
- Rode Kruis
- Etc.

Uitvoering
Het zou mooi zijn, als de NVMP ermee zou instemmen als verzending vanuit de NVMP zou geschieden en als Hans van Itterson zich met de uitvoering van een en ander zou willen belasten. Heb jij de NVMP en Hans van Itterson hierover al gepolst? Wellicht kunnen de vier initiatiefnemende organisaties bijdragen in de kosten.

Internationalisering
Ik had beloofd een Engelse vertaling te maken. Is nog niet gebeurd.
Voorstel: zodra de besturen van EVV, NVMP, VJV, JWS accoord zijn sturen wij hen een Engelse vertaling met het verzoek deze voor te leggen aan de internationale netwerken en vragen wij deze netwerken om de verklaring te ondersteunen.

II. Het symposium
Ik stel voor, dat wij een symposium houden naar aanleiding van de oproep. Het symposium zou geheel kunnen gaan over de de twee punten van de oproep, t.w.
1. De oproep tot beëindiging van de sancties
2. De oproep tot het ontwikkelen van nieuwe instrumenten

Doelgroepen:
1. Alle hierboven genoemde (e.a.) maatschappelijke groeperingen die op een of andere wijze betrokken zijn bij internationale zaken en bij vredesvraagstukken
2. Onderzoeksinstellingen (Onderzoekers aan Universiteiten, Institute of Social Studies in Den Haag, Clingendael, Wetenschappelijke bureaus van politieke partijen, De militaire academie in Breda, enz.)

Sprekers/inleidingen/papers: vragen aan onderzoekers uit laatst genoemde instellingen.

Discussiepunt: nationale of internationale conferentie? In het laatste geval kunnen we buitenlandse inleiders worden aangetrokken via onze respectievelijke achterbannen.

Plaats: Utrecht (bijv. de RU? of, nog beter, in het Vredespaleis in Den Haag. Vragen of het pas opgerichte instituut voor conflictpreventie in Utrecht (directeur Paul van Tongeren) mede-organisator wil worden. Ik ben graag bereid hem daarvoor te benaderen.

Tijd: september a.s.?

Uitvoering: er moet een uitvoeringsorganisatie worden opgezet. Wie gaat dit doen? Wie betaalt? Wie gaat dit sponsoren? Kunnen de vier initiatiefnemende organisaties bijdragen? BZ (mevr. Herfkens)?

Tot zover mijn schriftelijke reactie. Ik hoor graag wat er wordt besloten.

Met vriendelijke groet,

MIN v. BUITENLANDSE ZAKEN
BUR. DVN/DA
22 APR 1998

UNITED NATIONS

E

Economic and Social Council

Distr.
GENERAL

E/CN.4/1998/67
10 March 1998

Original: ENGLISH

COMMISSION ON HUMAN RIGHTS
Fifty-fourth session
Item 10 of the provisional agenda

QUESTION OF THE VIOLATION OF HUMAN RIGHTS AND FUNDAMENTAL FREEDOMS IN ANY PART OF THE WORLD, WITH PARTICULAR REFERENCE TO COLONIAL AND OTHER DEPENDENT COUNTRIES AND TERRITORIES

Report on the situation of human rights in Iraq, submitted by the Special Rapporteur, Mr. Max van der Stoel, in accordance with Commission resolution 1997/60

GE.98-10809 (E)

8. dat deze erkenning van de rechten van de mens en van de waardigheid van de menselijke persoon zo fundamenteel is dat zij niet ondergeschikt gemaakt mag worden aan de vraag of de regering van een land zich al of niet misdraagt, en zeker niet als de bevolking van dat land geen stem heeft bij de beslissingen die zo'n regering neemt;
9. dat het zelfs in oorlogstijd beschouwd wordt als een oorlogsmisdaad wanneer fundamentele mensenrechten worden geschonden met doel het gedrag van een regering te veranderen;

en concluderen

10. dat het in strijd is met de beginselen van het internationaal recht en met de eigen beginselen van de VN om een geheel volk te gijzelen en collectief te straffen teneinde een repressief bewind te dwingen tot gedragsverandering;
11. dat de door de Veiligheidsraad ingezette machtsmiddelen niet in verhouding staan tot de beoogde doelen en wellicht zelfs contraproductief zijn;
12. dat de Veiligheidsraad zich partijdig opstelt door een starre houding aan te nemen jegens het bewind in Irak en een toegeeflijke houding tegenover andere regeringen die zich niet houden aan resoluties van de Veiligheidsraad;,
13. dat handhaving van de sancties zal bijdragen tot de worteling van ressentimenten in Irak en een deel van de Arabische wereld, waardoor de mogelijkheden tot vreedzame samenwerking in de toekomst ernstig worden belast;

Zij roepen, dit alles overwegende, de Nederlandse regering op via haar vertegenwoordiging in de Veiligheidsraad

1. te pleiten voor de opheffing van de blokkade van het handelsverkeer in civiele goederen en diensten;
2. aan te dringen op de ontwikkeling nieuwe, effectievere en meer op de regeringen van landen toegesneden machtsinstrumenten die kunnen worden ingezet in gevallen waarin een regering zich niet schikt naar de eisen van de VN;
3. een onderzoek te doen instellen naar de wenselijkheid van een VN-code aan de hand waarvan de rechtmatigheid en proportionaliteit van door de Veiligheidsraad of door individuele leden van de VN ingezette machtsmiddelen kunnen worden beoordeeld.

NVMP	Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie. Nederlandse afdeling van International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)
JWS	Johannes Wier Stichting voor Mensenrechten en gezondheidszorg. Onderdeel van het netwerk van Physicians for Human Rights
VJV	Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie. Nederlandse afdeling van International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)
EVV	Vereniging van Economen voor Vrede. Vlaams-Nederlandse afdeling van Economists Allied for Arms Reduction (ECAAR)

Oproep aan de parlementariërs en Regering van Nederland

(versie 1-1-1999)

De ondertekenaars van deze oproep stellen vast

1. dat het regime in Irak op grove wijze de mensenrechten heeft geschonden, er niet voor is terug gedeinsd chemische wapens in te zetten tegen de eigen bevolking en een potentiële dreiging is voor omringende landen en bevolkingsgroepen binnen de eigen grenzen;
2. dat de Veiligheidsraad van de VN in 1991, op grond van bevoegdheden neergelegd in de artikelen 39, 41 en 42 van het Handvest van de Verenigde Naties, bombardementen heeft uitgevoerd op Irak en economische sancties heeft ingesteld teneinde druk uit te oefenen op de Regering van Irak om zich te voegen naar de eisen van de VN;
3. dat na provocaties van het regime in Irak eind 1998 opnieuw bombardementen hebben plaatsgevonden zonder uitdrukkelijk mandaat van de Veiligheidsraad.

Zij merken daarbij op dat degenen die te lijden hebben van deze maatregelen vooral de bevolkingsgroepen zijn die niet geassocieerd zijn met de machthebbers[1], en niet, zoals beoogd, het regime in Irak, en nemen voorts in overweging

4. dat de in het Handvest van de VN gegeven bevoegdheden slechts zijn gegeven tot handhaving van of herstel van de internationale vrede en veiligheid;
5. dat de Veiligheidsraad bij de uitoefening van haar bevoegdheden geacht wordt te handelen in overeenstemming met de doeleinden en beginselen van de Verenigde Naties[2];
6. dat het tot de doelen en beginselen van de VN behoort om
   - internationale geschillen te regelen en te beslechten met vreedzame middelen en in overeenstemming met de beginselen van gerechtigheid en internationaal recht,
   - tussen de naties vriendschappelijke betrekkingen tot ontwikkeling te brengen, gegrond op eerbied voor het beginsel van gelijke rechten en van zelfbeschikking voor volken,
   - het respect voor de rechten van de mens te bevorderen en versterken[3] ;
7. dat de VN zelf in de preambule van het Handvest proclameert dat de grondslag voor de mensrechten ligt bij de erkenning van de waardigheid en waarde van de menselijke persoon;

---

[1] Men zie de rapporten van tal van onafhankelijke waarnemers. Bijv. Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Kuwait and Iraq in the Immediate Post-Crisis Environment by a Mission to the Area led by Mr. Martti Ahtisaari. UN Doc. S/22366 (March 1991); Harvard Study Team, Public Health in Iraq after the Gulf War (May 1991); Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Iraq by a Mission led by Sadruddin Aga Khan, UN Doc. S/2799; Report by the Secretary-General Pursuant to Paragraph 5 of Security Council Res. 706 (1991), UN Doc S/23006; International Study Team, Health and Welfare in Iraq after the Gulf Crisis: an In-Depth Assessment (August 1991); S. Zaida and M. Fawzi, 'Health of Baghdad's Children'. The Lancet, 346 (2 December 1995); C. Court, Iraq sanctions lead to half a million child deaths. British Medical Journal 311, 9 December 1995; FAO, Technical Cooperation Programme: Evaluation of Food and Nutrition Situation in Iraq, September 1995; WHO, The Health conditions of the population of Iraq since the Gulf Crisis. March 1996, WHO/EHA/96.1

[2] *idem, art. 24*

[3] *idem, art. 1*

MIN v. BUITENLANDSE ZAKEN
BUR. DVN/DA
22 APR 1998

UNITED NATIONS

E

Economic and Social Council

Distr.
GENERAL

E/CN.4/1998/67
10 March 1998

Original: ENGLISH

COMMISSION ON HUMAN RIGHTS
Fifty-fourth session
Item 10 of the provisional agenda

QUESTION OF THE VIOLATION OF HUMAN RIGHTS AND FUNDAMENTAL FREEDOMS IN ANY PART OF THE WORLD, WITH PARTICULAR REFERENCE TO COLONIAL AND OTHER DEPENDENT COUNTRIES AND TERRITORIES

Report on the situation of human rights in Iraq, submitted by the Special Rapporteur, Mr. Max van der Stoel, in accordance with Commission resolution 1997/60

GE.98-10809 (E)

CONTENTS

		Paragraphs	Page
Introduction		1 - 4	3
I.	ACTIVITIES OF THE SPECIAL RAPPORTEUR	5 - 8	4
II.	CIVIL AND POLITICAL RIGHTS	9 - 41	5
	A. Summary, arbitrary and extrajudicial executions	10 - 18	5
	B. Forced displacement	19 - 24	7
	C. Iraq's compliance with the International Covenant on Civil and Political Rights	25 - 41	9
III.	ECONOMIC AND SOCIAL RIGHTS	42	13
	A. The rights to food and health care	42 - 51	13
	B. The rights of the child	52 - 57	15
	C. Iraq and the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights	58 - 67	16
	D. Iraq's responsibilities	68 - 77	18
IV.	CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS	78	20
	A. Conclusions	78 - 84	20
	B. Recommendations	85 - 88	21

Introduction

1. The Special Rapporteur has referred in detail to the terms of his mandate in, inter alia, the introductions to his five reports to the Commission on Human Rights (E/CN.4/1992/31, paras. 1-17; E/CN.4/1993/45, paras. 1-5; E/CN.4/1994/58, paras. 1-2; E/CN.4/1995/56, paras. 1-3; E/CN.4/1996/61, paras. 2-3 and E/CN.4/1997/57, paras. 1-6); additional references have been made in the introductions to most of his reports to the General Assembly. There was no substantive change to his mandate in the last year.

2. With regard to specific violations, the General Assembly, in paragraph 2 of its most recent resolution, 52/141 of 12 December 1997, strongly condemned "the massive and extremely grave violations of human rights and of international humanitarian law by the Government of Iraq, resulting in an all-pervasive repression and oppression sustained by broad-based discrimination and widespread terror" and mentioned, in particular: "suppression of freedom of thought, expression, religion, information, association, assembly and movement through fear of arrest, imprisonment and other sanctions, including the death penalty; summary and arbitrary executions, including political killings, enforced or involuntary disappearances, routinely practised arbitrary arrests and detention and consistent and routine failure to respect due process and the rule of law; widespread, systematic torture in its most cruel forms, and the enactment and implementation of decrees prescribing cruel and inhuman punishment, namely mutilation, as a penalty for offences and diversion of medical care services for such mutilations.

3. In paragraph 3 of the same resolution, the General Assembly called upon the Government of Iraq, inter alia:

> "(a) To abide by its freely undertaken obligations under international human rights treaties and international humanitarian law and to respect and ensure the rights of all individuals, irrespective of their origin, ethnicity, gender or religion, within its territory and subject to its jurisdiction;
>
> "(b) To bring the actions of its military and security forces into conformity with the standards of international law, in particular those of the International Covenant on Civil and Political Rights;
>
> "(c) To cooperate with United Nations human rights mechanisms, in particular by receiving a return visit by the Special Rapporteur to Iraq and allowing the stationing of human rights monitors throughout Iraq pursuant to the relevant resolutions of the General Assembly and the Commission on Human Rights;
>
> "...
>
> "(g) To cooperate with the Tripartite Commission to establish the whereabouts and resolve the fate of the remaining several hundred missing persons, including prisoners of war, Kuwaiti nationals and third-country nationals victims of the illegal Iraqi occupation of

Kuwait, to cooperate with the Working Group on Enforced or Involuntary Disappearances of the Commission on Human Rights for that purpose, and to pay compensation to the families of those who died or disappeared in the custody of the Iraqi authorities, through the mechanism established by the Security Council in resolution 692 (1991) of 20 May 1991;

"...

"(l) To ensure equitable distribution without discrimination to the Iraqi population of the humanitarian supplies purchased with the proceeds of Iraqi oil, in implementation of Security Council resolutions 986 (1995), 1111 (1997) and 1129 (1997) and the memorandum of understanding with the Secretary-General of May 1996 on this issue, and to cooperate with international humanitarian agencies for the provision without discrimination of relief to those in need throughout Iraq;

"...

"(n) To continue to cooperate in the implementation of Security Council resolutions 986 (1995) and 1111 (1997) and to continue to facilitate the work of United Nations humanitarian personnel in Iraq by ensuring the free and unobstructed movement of observers throughout the country".

4. The present report is submitted pursuant to paragraph 4 of Commission on Human Rights resolution 1997/60 of 16 April 1997. An interim report was submitted, pursuant to the same resolution, to the fifty-second session of the General Assembly (A/52/476 of 15 October 1997). The Special Rapporteur intends the present report to be read in conjunction with his interim report to the General Assembly.

I. ACTIVITIES OF THE SPECIAL RAPPORTEUR

5. Since his visit in January 1992 and despite the request, renewed in the above-mentioned resolutions of the General Assembly and the Commission on Human Rights, that the Government of Iraq cooperate with human rights mechanisms, in particular by receiving a return visit of the Special Rapporteur to Iraq and allowing the stationing of human rights monitors throughout the country, the Special Rapporteur has not yet received an invitation for a return visit, and the Government of Iraq has not altered its repeated refusal to deny the stationing of human rights monitors in the country.

6. Notwithstanding the persistent absence of cooperation on the part of the Government of Iraq, the Special Rapporteur continues to receive much assistance and information from governmental, intergovernmental and non-governmental sources, and by sending human rights monitors to neighbouring countries he has also received information from individuals connected in one way or another with the situation in Iraq. He has also received several well-documented reports describing the situation in Iraq, particularly in relation to the matters over which the General Assembly and the Commission on Human Rights have expressed concern.

7. On 15 October 1997, the Special Rapporteur submitted an interim report (A/52/476) to the General Assembly at its fifty-second session. In the report, the Special Rapporteur described violations of civil and political rights in Iraq and the general humanitarian situation. He concluded that there has been essentially no improvement in the situation of human rights in Iraq, and that the absence of respect for the rights pertaining to democratic governance is at the root of all the major violations of human rights in Iraq insofar as that absence implies a structure of power which is autocratic and accountable only to itself, thus inherently resting on the denial and repression of fundamental rights. The Special Rapporteur noted with particular concern that extrajudicial, summary or arbitrary executions and the practice of torture continue to occur in Iraq and concluded that there is no freedom of thought, opinion, expression or association. As concerns the humanitarian situation in Iraq, the Special Rapporteur noted that the Government of Iraq had begun to cooperate with the United Nations in the implementation of Security Council resolutions 986 (1995) and 1111 (1997). Nevertheless, the Special Rapporteur emphasized again the Government's responsibility to take all necessary action to ensure the full realization of the rights to food and health care for all its citizens, without discrimination of any kind.

8. In his continuing effort to obtain the most accurate and up-to-date information on the situation of human rights in Iraq, the Special Rapporteur sent a team of two human rights officers to Turkey in February 1998 to receive testimonies and other information from refugees and other persons of interest arriving from Iraq. United Nations human rights officers continue to be sent to such places, where information may be received from persons claiming to have suffered or to have witnessed violations of human rights perpetrated by the Government of Iraq.

II. CIVIL AND POLITICAL RIGHTS

9. The Special Rapporteur has, especially since August 1997, received numerous allegations of violations of civil and political rights perpetrated by the Government of Iraq. Reports of large-scale executions in Iraqi prisons as well as violations of the rights of persons belonging to minorities have alarmed both the Special Rapporteur and the United Nations Human Rights Committee which, on 19 November 1997, issued its concluding observations and recommendations on the fourth periodic report submitted by Iraq under article 40 of the International Covenant on Civil and Political Rights (CCPR/C/79/Add.84) as referred to below.

A. Summary, arbitrary and extrajudicial executions

10. In his last report to the General Assembly (A/52/476), the Special Rapporteur reported on allegations related to an execution campaign taking place in Abu Ghraib prison in spring 1997. Since then, the Special Rapporteur has continued to receive similar allegations from several sources. Supporting these allegations, numerous lists of named executed prisoners were made available to the Special Rapporteur.

11. Faced with the gravity of these allegations, the Special Rapporteur on the situation of human rights in Iraq together with the Special Rapporteur on

extrajudicial, summary or arbitrary executions of the Commission on Human Rights addressed a letter dated 29 December 1997 to the Iraqi Minister for Foreign Affairs requesting information concerning the above-mentioned allegations, in particular a list of the names of the persons executed in Iraq during the months of November/December 1997 as well as those awaiting execution, including the charges for which they had been sentenced. The Special Rapporteur notes with concern that no response from the Government of Iraq has been received to date.

12. According to the information gathered by the Special Rapporteur, there is strong evidence that hundreds of prisoners have been executed in Abu Ghraib and Radwaniyah prisons since August 1997. Moreover, the executions are said to have increased in number in November and December, subsequent to a visit by Qusay Saddam Hussein, head of the Special Security Organization, to Abu Ghraib prison on 18 November 1997. The so-called "Prison Cleansing Campaign" which followed is said to have involved detainees either sentenced to death or condemned to 15 years of detention and over. It was reported that the executions were carried out by shooting, hanging or electrocution, with relatives of the executed having to pay the value of the bullet used for the executions in order to recover the bodies. Some of the bodies returned to their respective families were said to have presented signs of torture.

13. As previously reported by the Special Rapporteur, membership in certain political parties is specifically outlawed and is punishable by death. Extrajudicial, summary or arbitrary executions of suspected Government opponents continue to be reported, with others living under immediate threat. As an example, one list of 154 named prisoners allegedly executed in the course of the "Prison Cleansing Campaign" provides the Special Rapporteur with the charges for which the detainees have been executed. Among these are 24 members of the Da'wa Party, 16 members of the Patriotic Union of Kurdistan, 9 members of the Iraqi National Council and 7 members of the Supreme Council for Islamic Revolution in Iraq.

14. As in previous years, there have been numerous reports that the alleged executions and "Prison Cleansing Campaign" have involved a number of persons sentenced to death for having made an attempt on an official's life or to have plotted against the regime. Examples include the following:

(a) On 8 October, the Special Rapporteur was informed of the execution of 14 officers and party leaders charged with an attempt on Saddam Hussein's life;

(b) The above-mentioned list of 154 executed prisoners includes 4 persons who were said to have made an attempt on Uday Saddam Hussein's life and 9 others who attempted a coup d'etat;

(c) In another list of 23 detainees allegedly sentenced to death, 3 military officers are charged with "manoeuvring" against the regime.

15. As reported in previous reports, army deserters as well as Islamist activists continue to be subjected to the death penalty. On 12 November, it

was reported that six to seven members of the Al-Wahabi Party were executed; the Special Rapporteur has received several lists from various sources indicating the names of the persons executed.

16. The Special Rapporteur notes that members of ethnic minorities continue to be especially at risk. Indeed, several lists indicate that the proportion of members of ethnic minorities reportedly executed in the recent mass executions of prisoners is very high compared with their numbers in Iraqi society. For example:

(a) On 10 September 1997, the Shiite tribe Bani Hjeim reported the execution of 10 of their members while many others remain in jail;

(b) On the list of 23 prisoners referred to above, 11 persons are Kurds affiliated with Kurdish parties;

(c) A third list of 29 Iraqi Turkomans executed by the Government of Iraq in 1997 was also made available to the Special Rapporteur.

17. On the basis of all available information, it is highly probable that more than 1,500 summary, arbitrary or extrajudicial executions for political purposes have been carried out throughout the year, most of them during the "Prison Cleansing Campaign" of November and December 1997.

18. In addition to the mass executions of hundreds of prisoners, the case of four Jordanian nationals executed on 8 December 1997 for having smuggled $850 worth of car parts was revealed to the international community. This case led the Government of Jordan to expel several members of the Iraqi representation in Amman in protest against the executions. Indeed, a letter dated 19 December 1997 from the Permanent Mission of the Kingdom of Jordan to the United Nations Office at Geneva addressed to the Special Rapporteur confirmed the above allegations and protested against the unfair imposition of the death penalty on citizens of a friendly neighbour and on persons whose offence deserves no more than a fine. The Special Rapporteur observes that property crimes under Iraqi laws continue to be punishable by the death penalty - and that such penalties are, indeed, applied and enforced contrary to the previous denials of the Government of Iraq.

B. Forced displacement

19. According to testimonies received, the practice of forced displacement from Kirkuk, Khanaqin and Douz continues to be implemented by the Iraqi authorities. Kurds and Turkomans who settled in these places after the 1950s are the principal victims of this policy. Kurdish and Turkoman families are required to move either to the southern part of the country, often to the city of al-Ramadi, or to the three northern governorates. At the same time, Arabs are reportedly encouraged to settle in Kirkuk; their proportion is increasing. According to the interviewees, Arabs are given incentives of money and apartments to settle in Kirkuk. As such, the Government's policy of Arabization, as reported by the Special Rapporteur in the past, is continuing.

20. Families who are perceived to be opposed to the regime, families who have relatives outside Iraq or in southern Iraq and those who have relatives in detention or executed are said to be the first targeted in the process of forced displacement. According to several persons interviewed, Baath Party members from the local offices of the Baath Party in the city of Kirkuk are responsible for implementing the decision to forcibly remove the targeted families. They are in possession of lists of people living in the neighbourhood under their "jurisdiction". These lists contain information on each household of the neighbourhood. Baath Party members are responsible for implementation of the decisions. Aside from the various human rights which are violated in the process of forced displacement (e.g. the rights to privacy, property, movement and personal integrity), the Special Rapporteur observes that the practice of forced displacement as carried out by the Baath Party is an extralegal use of self-ascribed authority; to the extent that the ostensible authorities permit the practice to occur, the Baath Party and its members are effectively granted impunity.

21. According to testimony received, the following is the typical experience of those families subjected to forced displacement. Once the decision is taken to expel a family, Baath Party members present themselves at the residence of that particular family and order them to leave the area within 24 to 48 hours. In order to ensure that the family will effectively move, Baath Party members usually withhold the identification cards of the members of the family. In some cases a member of the family is put in detention in order to accelerate the process. Once the family is ready to leave their home, they need to pass by the local police station and fill in a form stating that they are voluntarily changing their residence. Their identification cards are only then returned to them and if a member of the family was detained, only then is he or she released.

22. Before moving, families have the possibility to sell their belongings. But very often, due to the very short notice, they leave all their properties behind. Most of the families move to the northern governorates either because they have relatives there or because of the similarity of the languages, cultures and traditions prevailing in that area. Even though families who move to the southern governorates are entitled to take their belongings or to sell them, very few settle in the southern part of the country due to the different culture.

23. Iraqi authorities used to issue a "displacement order" to families who were required to leave. However, it was reported that the Government of Iraq stopped this practice when they learned that the document was being used by asylum seekers outside Iraq as proof of their claims. The following is an example of a forced displacement certificate, dated 21 May 1995, as received by the Special Rapporteur:

"In The Name of Allah, The merciful, The Compassionate
Republic of Iraq

Ministry of Interior
Al-Ta'meem Governorate
Internal Affairs

Ref. No.: K25/4324
Date: 21/5/1995

Sub./Expulsion of Citizens

On the basis of the letter from the Presidency Diwan No. 114531 of 7/3/1987, and the letter from the Ministry of Interior/Secret Communications No. 7KM/84501 of 3/9/1994, and the letter from the Northern Organization Office Secretariat/Secretarial No. S/113 of 21/4/1995, approval has been given to the letter from the High Expatriation Committee No. 17 of 18/5/1995. In accordance with it, the citizens whose names are listed below shall be expelled from Al-Ta'meem Governorate to the Governorates of Arbil and Al-Anbar, with implementation to commence from the date of issuance of the order.

(Signed) Governor of Al-Ta'meem

Copy to/

1. Ministry of Interior/Secret Communications
2. Northern Organization Office Secretariat/Secretarial
3. Branch Expulsion Committees/To begin carrying out the order
4. Directorate of Civil affairs/Al-Ta'meem
5. Central People's Majlis
6. All checkpoints, to facilitate the expulsion operation."

24. Throughout 1997, the Special Rapporteur received numerous reports confirming the allegations of systematic forced displacement. For example, the Special Rapporteur is in possession of a list of 174 Kurdish families composed of 1,129 persons deported on 20 November 1997 from the district of Kirkuk; a second list of 55 families deported on 20 November 1997, which cross-checks with the first one, was received from a different source.

C. Iraq's compliance with the International Covenant on Civil and Political Rights

25. As a State party to the International Covenant on Civil and Political Rights, Iraq submitted its fourth periodic report on its implementation of the Covenant (CCPR/C/103/Add.2). An Iraqi delegation led by Mr. Dhari K. Mahmood, Director-General of the Ministry of Justice, came from the capital and presented the report on 27 October 1997 to the Human Rights Committee. On 27 October 1997, the Human Rights Committee, composed of 18 independent experts elected by the States parties, considered the fourth periodic report of Iraq and subsequently adopted, on 5 November 1997, their concluding observations (CCPR/C/79/Add.2).

26. In its fourth periodic report, Iraq argued that the prevailing tragic economic and social situation was due to the continued imposition of international sanctions and that that explained the appearance of imbalances in social relations and crime proliferation, forcing the Government of Iraq to take punitive action of a deterrent nature. While acknowledging that the effect of sanctions had been to cause suffering and death in Iraq, the Human Rights Committee reminded the Government of Iraq that, whatever the difficulties, the State party remained responsible for implementing its obligations under the Covenant. The Special Rapporteur fully agrees with the view of the Human Rights Committee and he notes, moreover, that most provisions of the Covenant (e.g. freedom from torture, freedom of thought, freedom of expression) have no conceptual or practical link with the existence of economic sanctions.

27. With regard to the content of Iraq's report, the Human Rights Committee regretted that the State party's fourth periodic report did not deal with the actual state of implementation of domestic laws according to the Covenant, nor with the difficulties encountered in the course of their implementation. Rather, it only provided information on Iraq's legislative framework. The Special Rapporteur has previously observed the same emphasis by the Government of Iraq on the ostensible "respect" of its international obligations by reference to legislation. The Special Rapporteur recalls in this connection his previous analysis of the entire politico-legal order in Iraq which shows that a parallel order of arbitrary and authoritarian rule is, in fact, the prevailing regime in Iraq. This analysis has been amply detailed by the International Commission of Jurists in its February 1994 report entitled "Iraq and the Rule of Law".

28. As concerns specific human rights violations, the Human Rights Committee expressed its deep concern about the unclear separation between the executive, legislative and judicial powers in Iraq which was, according to the members of the Committee, the fundamental cause of such violations. Sharing the same viewpoint, the Special Rapporteur concluded in his report submitted on 6 February 1997 to the Commission on Human Rights that "a significant change in the situation of human rights in Iraq will only be possible through a radical change in the politico-legal order" (E/CN.4/1997/57, para. 43).

29. With regard to the executive power, the Human Rights Committee expressed its special concern that "all government power in Iraq is concentrated in the hands of one executive which is not subject to scrutiny or accountability, either politically or otherwise. It operates without any safeguards or checks and balances designed to ensure the protection of human rights and fundamental freedoms in accordance with the Covenant. This appears to be the most significant factor underlying many violations of the Covenant rights in Iraq, both in law and in practice" (CCPR/C/79/Add.84, para. 7).

30. Concerning the legislative power, the Human Rights Committee referred expressly to "article 42 of the Constitution [which] gives power to the Revolution Command Council to issue laws, decrees and decisions without being subject to independent scrutiny or review to ensure their compliance with the provisions of the Covenant" (ibid., para. 19). It is clear that those whose rights may have been violated by such laws, decrees or decisions have no effective remedy as required by article 2, paragraph 3, of the Covenant.

31. As concerns the democratic legitimacy of the members of the Revolution Command Council acting as a legislative body, they are not elected by universal and equal suffrage under article 38 (c) of the provisional Constitution of Iraq. Accordingly, the exercise of legislative power by them is incompatible with the right of citizens to take part in the conduct of public affairs, under article 25 (a) and (b) of the Covenant, either directly or through freely chosen representatives.

32. Regarding the judicial system, the Human Rights Committee observed that "special courts, which may impose the death penalty, do not provide for all procedural guarantees required by article 14 of the Covenant, and in particular the right of appeal. ... in addition to the list of offences which are under the jurisdiction of the special courts, the Minister of the Interior and the Office of the President of the Republic have discretionary authority to refer to any other cases to these courts" (ibid., para. 15). Accordingly, the Committee recommended that "courts exercising criminal jurisdiction should not be constituted other than by independent and impartial judges, in accordance with article 14, paragraph 1, of the Covenant". Otherwise, the judicial system is incapable of dispensing independent and impartial justice which takes into account the full rights of the citizens. In addition, the Human Rights Committee continued, "the jurisdiction of such courts should be strictly defined by law and all procedural safeguards protected by article 14, including the right of appeal, should be fully respected" (ibid.). Otherwise, flagrant interference of the executive power with the sphere of legislative power could occur. In fact, as the Special Rapporteur has previously reported, this is exactly the case in Iraq.

33. In its official response to the interim report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Iraq, dated 14 November 1997 (A/C.3/52/7), the Government of Iraq argued that the conclusion that the exercise of legislative, executive and judicial powers was not in conformity with the international instruments was "absolutely unacceptable and constitute[d] blatant interference in purely internal affairs and the framing of charges in a random and biased manner" (p. 4). However, the Iraqi political structure is the most significant factor underlying human rights violations. In addition, the Special Rapporteur reminds the Government of Iraq that, as a State party to several international human rights treaties including the Charter of the United Nations, it is responsible for implementing the provisions of these instruments.

34. With regard to the freedom of expression, the right to express opposition to or criticism of the Government or its policies is severely restricted, regardless of the requirements of article 19 of the Covenant. For example, Iraqi law imposes life imprisonment and, in certain cases, death on anyone insulting the President. In this connection, the aforementioned official response of the Government of Iraq draws a line between "criticism" and "insult" - the death penalty being only prescribed for the latter. The Special Rapporteur finds this distinction neither convincing in theory nor reflective of the factual situation in Iraq. The Special Rapporteur agrees with the Human Rights Committee when it noted with concern that the law imposed severe punishments for vaguely defined crimes which were open to wide interpretation by the authorities. This is to say nothing of the serious deficiencies with respect to due process of law in Iraq.

35. As far as the freedom of the press is concerned, the Human Rights Committee expressed concern about "prohibitions and censorship imposed on the creation and functioning of independent broadcasting media, as well as on the dissemination and broadcasting of foreign media, which are not in conformity with the requirements of article 19, paragraphs 2 and 3 of the Covenant" (ibid., para. 17). Accordingly, the press cannot function in Iraq as a check or balance on the three institutional powers of Government.

36. Concerning the freedom of movement, the Human Rights Committee regretted that arbitrary restrictions on the right to freedom of movement within Iraq and freedom to leave the territory of Iraq were in breach of Iraq's obligations under article 12 of the Covenant. The Special Rapporteur observes that there is no explanation for the maintenance of such severe restrictions on freedom of movement in Iraq, other than the Government's desire to control the population.

37. According to the Human Rights Committee, numerous decrees and laws continue to adversely affect the situation of civil and political rights in Iraq. Indeed, decrees recently enacted by the Revolution Command Council are incompatible with the right to life, the prohibition of torture and the principle of non-retroactivity of criminal laws. In addition, the categories of crimes punishable by the death penalty are still increasing pursuant to Revolution Command Council Decree No. 115 of 25 August 1994 in violation of the provisions of article 6, paragraph 2, of the Covenant by stipulating that the death penalty will be imposed on persons who have evaded military service several times. Moreover, cruel, inhuman and degrading punishments, such as amputation and branding, remain in force in blatant contradiction of article 7 of the Covenant. Concerning this issue, the Iraqi delegation before the Human Rights Committee argued that in the prevailing precarious situation faced by Iraq, these forms of punishments were exceptional measures needed to deter crime. But, in the view of the experts of the Human Rights Committee, no increase in criminality could justify flagrant violations of human rights. In the view of the Special Rapporteur, the spurious and unacceptable argument about crime prevention only serves to underline the terrorizing effect of such barbarous punishments of disfigurement. Indeed, even to contemplate, much less defend, such punishments speak volumes about the attitude of the Government of Iraq towards human rights in general.

38. Where the principle of gender equality is concerned, the continued operation of discriminatory family and inheritance laws are incompatible with articles 2 (1), 3, 23 and 26 of the Covenant.

39. As far as the rights of minorities are concerned, members of religious and ethnic minorities as well as other groups continue to fear discrimination in Iraq, in particular the Shiites in the Southern Marshes and the Kurds. Furthermore, the Committee regretted the lack of information concerning other minorities.

40. The Special Rapporteur notes that the Human Rights Committee also expressed regret that so many of their questions remained unanswered by the Government of Iraq notwithstanding the seriousness of the allegations and issues. In particular, the high incidence of summary executions, arbitrary arrests and detention, torture and ill-treatment by members of security and

military forces, disappearances of many named individuals and of thousands of people in the Southern Marshes and forced relocations were matters which went unanswered by the Government of Iraq. The Special Rapporteur recalls that this, too, was his experience prior to the Government of Iraq simply cutting off its contacts with the Special Rapporteur.

41. As concerns the establishment of a non-governmental committee dealing with disappearances, no information was given on its functioning. The Human Rights Committee, sharing the Special Rapporteur's request, recommended that all allegations be fully, publicly and impartially investigated. In the above-mentioned official response to the latest interim report of the Special Rapporteur, the Government of Iraq attributed its rejection of the proposal of assigning human rights monitors to a purported and nebulous infringement of the security, sovereignty and independence of Iraq. However, the Special Rapporteur notes that, given the continuous allegations of repeated human rights violations in Iraq despite Iraq's numerous international obligations, the above recommendation of full, public and impartial investigation expressed by the Human Rights Committee could only be carried out by independent, impartial and secure United Nations human rights monitors as recommended by the Special Rapporteur in his previous reports.

III. ECONOMIC AND SOCIAL RIGHTS

A. The rights to food and health care

42. Prior to the Gulf War in 1990, Iraq had one of the highest per capita food availabilities in the region, due especially to its capacity to import large quantities of food which met up to two thirds of food requirements. During that time, the estimated cost of food imports averaged around $2 billion per year, though in years of poor domestic production the import bill could rise to $3 billion.

43. Since the imposition of international sanctions in August 1990, the Government of Iraq decided not to take advantage of Security Council resolutions 706 (1991) and 712 (1991) which had been adopted within months of the international community understanding the specific needs of the Iraqi people; these Security Council resolutions allowed Iraq to sell every six months $1.6 billion worth of oil with the aim of importing humanitarian supplies. Instead, the Government of Iraq decided to rely only on domestic production to meet the humanitarian needs of its people - preferring to let innocent people suffer while the Government manoeuvred to get sanctions lifted.

44. Accordingly, the situation deteriorated and has remained precarious for several years. Beggars, street children and undernourished children in hospitals have been widely seen throughout the whole country in spite of the public rationing system which provided some 1,295 Kcal/capita/day before the implementation of the enhanced "oil-for-food" agreement pursuant to Security Council resolution 986 (1995).

45. Concerning water availability in its widest sense, surveys conducted by UNICEF and WHO reveal serious problems especially in rural areas. Only 50 per cent of the rural population has access to a water supply from a

network compared with 96 per cent of people living in towns and cities. In addition, much of the supplied water was contaminated or below acceptable standards. Such lack of water and sanitation has a direct link with the prevalence of infantile malnutrition and the spread of diseases.

46. On 14 April 1995, the Security Council adopted resolution 986 (1995) which reiterated and expanded the oil-for-food option aimed at meeting the humanitarian needs of the Iraqi population. However, due to Iraq's procrastination, a memorandum of understanding for the implementation of Security Council resolution 986 (1995) was signed between the Government of Iraq and the United Nations only on 20 May 1996, that is to say more than one year after the adoption of the resolution. The total amount of food to be purchased for the first six-month period under Security Council resolution 986 (1995) amounted to $805 million.

47. Following the adoption of Security Council resolutions 986 (1995) and 1111 (1997), there has been some improvement in the overall food supply situation. As at 15 November 1997, about 2,690,000 tons of food and related items totalling $910,138,000 had arrived in-country, increasing the average level of energy provided by the rations from 1,295 Kcal/capita/day to 2,030 Kcal/capita/day. Moreover, the food intake increased from 2,268 Kcal/capita/day in 1993-95 to 2,424 Kcal/capita/day in 1997/98.

48. On 28 November 1997, the United Nations Secretary-General reported on the implementation of the "oil-for-food" agreement (S/1997/935). According to the Secretary-General, United Nations humanitarian observers had reported that they continued to be granted access to facilities and records on request. They had enjoyed movement throughout the country upon request. However, they also continued to report frustration expressed by the beneficiaries owing to the low quality and quantity of some foodstuffs, and the continuing shortage of medicines, education supplies and electricity. The Secretary-General concluded: "I regret to report that, despite the ongoing implementation of resolutions 986 (1995) and 1111 (1997), the population of Iraq continues to face a serious nutritional and health situation and there is an urgent need to contain the risk of further deterioration" (paragraph 84).

49. Of special importance was an FAO/WFP special report entitled "FAO/WFP food supply and nutrition assessment mission to Iraq" dated 3 October 1997 which concluded that the food ration allocated under Security Council resolutions 986 and 1111 was unbalanced and insufficient to rapidly reverse the serious nutritional consequences of the supply shortages which had been experienced over the last seven years. This conclusion motivated a new calculation of what would be necessary to rapidly reverse the nutritional consequences of the Government's refusal for so many years to accept and implement the "oil-for-food" arrangement.

50. With respect to health care, the Secretary-General reported an exceptionally serious deterioration in the health infrastructure hampering the benefits of new equipment and other inputs under resolution 986 (1995). WHO conducted a survey in early November 1997 showing that out of the 96 per cent of patients interviewed for whom treatment had been prescribed, only 39 per cent had received all the prescribed drugs and for 28 per cent of them the prescribed drugs were not available in the health facilities visited.

51. Accordingly, the Secretary-General concluded in his report that "the current food ration of 2,030 kilocalories and in particular, its composition fall far short of meeting the nutritional needs of the Iraqi population. This is particularly valid since nutritional security is contingent upon a host of interrelated factors, such as safe water and available medicine, which are grossly inadequate at the moment. The current ration, even if it is distributed completely and in a timely manner, cannot address the chronic malnutrition and energy deficiency in adults. In order to improve the current serious situation, an enhanced ration is required" (paragraph 70).

B. The rights of the child

52. The most alarming situation is the food situation affecting children. Indeed, on 26 November 1997, UNICEF revealed in a communiqué that 32 per cent of children under the age of five, some 960,000 children, are chronically malnourished and 23 per cent are underweight. According to Philippe Heffinck (the UNICEF representative in Baghdad who issued the communiqué), no sign of any improvement in the food situation of children has been noticed to date since Security Council resolution 986 (1995) came into force. On the contrary, badly hit areas such as the Governorate of Missan showed chronic malnutrition in almost 50 per cent of the children. Mr. Heffinck concluded in the communiqué that it was clear that children were bearing the brunt of the current economic hardship and that they must be protected from the impact of sanctions, otherwise they would continue to suffer, which would be unacceptable.

53. In the education sector, about 25 per cent of children are absent from primary school. Indeed, only 68 per cent of six-year-olds actually entered school in 1996, with a large disparity between rural and urban areas. In addition, in mid-1997, UNICEF conducted an infrastructure survey revealing that the conditions of education are deplorable.

54. Accordingly, UNESCO Director-General Federico Mayor declared on 28 January 1998 that he was concerned about the growing number of children who no longer went to school and were condemned to eke out a living. He concluded by addressing an appeal to the international community so that the children of Iraq would not be forced to choose between school and the street, so that they would not have to pay for the mistakes made by adults.

55. With regard to disparities between rural and urban areas, children in rural areas are more disadvantaged than those in urban settings. This is particularly evident in access to safe water and safe sanitation. Furthermore, immunization rates are 10 to 15 per cent lower in rural areas. Similar gaps exist for primary school entry and school enrolment. In 1996, 53 per cent of six-year-old rural children entered school whereas 75 per cent entered school in urban areas.

56. The Special Rapporteur is also concerned about evident disparities in the levels and extent of education enjoyed by girls and boys. More boys enrol in school initially, while more girls drop out of schools at different levels. In 1994/95, 85.4 per cent of girls enrolled in school compared with 94.5 per cent of boys. In rural areas where the gap is even more evident, 40 per cent of girls aged between 12 and 14 attended school in 1995/96

compared with 67 per cent of boys in the northern governorates. Among 14-year-olds, 13 per cent of girls attended school compared with 66 per cent of boys. Moreover, there is an increasing rate of illiteracy, especially among women in rural areas. Irrespective of the causes of these disparities, the Government of Iraq should take steps to redress the problem, in particular to ensure literacy among young women and more generally to encourage girls and young women to attend and remain in school.

57. Concerning the reported increase in child labour, the Special Rapporteur regrets that the authorities have taken no measure to address this problem, such as the lack of information or any inspection mechanisms in place to survey the implementation of Labour Act No. 71 of 1987 regulating the protection of young persons with regard to employment and conditions of work. Moreover, children employed in family undertakings under the authority of the father, mother or brother are not protected by the specific provisions of the Labour Act. The Special Rapporteur notes that there is an increasing problem of juvenile delinquency, with juvenile court cases increasing from 2,600 in 1991 to 4,420 in 1996.

C. Iraq and the International Covenant on Economic, Social and Cultural rights

58. On 20 and 21 November 1997, at its seventeenth session, the Committee on Economic, Social and Cultural Rights examined the third periodic report of Iraq on its compliance with the provisions of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (E/1994/104/Add.9). On 4 December 1997, the Committee adopted its concluding observations on the report (E/C.12/1/Add.17).

59. The Committee expressed concern about the deteriorating situation of economic, social and cultural rights in Iraq and noted that sufficient measures had not been taken to date by the authorities to alleviate the extremely difficult living conditions of the Iraqi population and the deprivation of their basic economic, social and cultural rights. Accordingly, the Committee recommended that the Government of Iraq take all necessary measures, to the maximum extent of its available resources, to address the needs of the population, and in particular the most vulnerable groups such as children, the elderly and nursing mothers, with respect to article 12 of the Covenant.

60. As a general matter, the Committee regretted the lack of statistical information on the situation of economic, social and cultural rights in Iraq and on any measures taken to spread awareness of human rights.

61. The Committee expressed concern about reports of discrimination against members of certain minorities, especially the Kurds, Marsh people, Assyrians, Shi'a Muslims and Turkomans.

62. With respect to gender equality, while the Committee noted with satisfaction the existence of laws to promote women, it expressed concern about discrimination against women, in law and in practice, concerning inheritance rights, freedom of movement, family law, equal remuneration for equal work, and access to employment.

63. The Committee expressed its concern about the possibility, under Law No. 104 of 1981 and the Penal Code, to condemn a person to compulsory labour as part of a prison sentence in cases of expression of political opinions or ideological opposition to the political, social or economic system, for breach of labour discipline or participation in strikes.

64. In relation to the rights to work and to organize labour, the Committee observed that independent trade unions were not allowed in Iraq since the 1987 Trade Union Organization Law established a single trade union structure controlled by the ruling Baath Party. In addition, the aforementioned law did not recognize the right to bargain collectively and the right to strike was severely restricted.

65. The Committee expressed concern that under section 38 (b)(ii) of the Workers' Pension and Social Security Law No. 39 of 1971, the payment of compensation abroad to an Arab citizen will only be ensured if he returned to his country of origin at the end of his insured period of service. The Committee also noted that, in accordance with section 38 (b)(iii) of the Law, payment of benefits was made outside Iraq only under reciprocity agreements or international labour conventions, and were subject to authorization under Instruction No. 2 of 1978 regarding the payment of social security pensions to insured persons leaving Iraq. Due to the current situation, such payments had been completely suspended.

66. With respect to the right to adequate housing, the Committee expressed concern about reports of discrimination in the enjoyment of this right, especially in relation to forced relocations of members of certain minorities.

67. At the same session during which the Committee considered the latest report by Iraq, the Committee also adopted on 12 December 1997 general comment No. 8 (E/C.12/1997/8) on the relationship between economic sanctions and respect for economic, social and cultural rights. The general comment is of special interest. It emphasizes that, whatever the circumstances, economic sanctions should always take full account of the provisions of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights and those provisions of the Charter of the United Nations that relate to human rights (Articles 1, 55 and 56). At the same time, the Committee comments vis-à-vis the obligations of the affected State as follows:

> "... The imposition of sanctions does not in any way nullify or diminish the relevant obligations of the State party. As in other comparable situations, those obligations assume greater practical importance in times of particular hardship. The Committee is thus called upon to scrutinize very carefully the extent to which the State concerned has taken steps 'to the maximum of its available resources' to provide the greatest possible protection of the economic, social and cultural rights of each individual living within its jurisdiction. While sanctions will inevitably diminish the capacity of the affected State to fund or support some of the necessary measures, the State remains under an obligation to ensure the absence of discrimination in relation to the enjoyment of these rights, and to take all possible measures, including

negotiations with other States and the international community, to reduce to a minimum the negative impact upon the rights of vulnerable groups within the society" (E/C.12/1997/8, para. 10).

D. Iraq's responsibilities

68. The Special Rapporteur recalls that whatever the difficulties, the Government of Iraq remains responsible for implementation of its obligations relating to the rights to food and health care to the maximum of its available resources. Indeed, had the Government of Iraq not waited five years to decide to accept the "oil-for-food" agreement proposed as early as 1991 in Security Council resolutions 706 (1991) and 712 (1991) to meet the humanitarian needs of the population, millions of innocent people would have avoided serious and prolonged suffering. For example, in its above-noted communiqué, UNICEF reported a rise since 1991 of 72 per cent with regard to the malnutrition of children under the age of five.

69. Furthermore, the Special Rapporteur notes with deep concern reports stating that the effect of the embargo is harsher on members of ethnic and religious minorities, and that there exists discrimination in the allocation by the authorities of the limited resources available between rural and urban areas, and against the southern region with respect to the Marsh people.

70. While the Special Rapporteur is aware of the slowness of United Nations procedures for processing purchase contracts, the Government of Iraq also has responsibility to assist the approval process. A WHO report dated November 1997 entitled "Processing of health contracts concluded by Iraq under Security Council resolution 986: a critical analysis" states that a failure to prioritization contracts concluded by Iraq with suppliers lead to a lack of coordination with respect to supplies in the country. Moreover, problems in concluding contracts often arose such as incomplete documentation, duplication and errors in contracts. Delays also occurred in the transmission of concluded contracts as well as in the response from Iraq to queries raised by Security Council members.

71. Although the Government of Iraq shows concern about the humanitarian situation of the people, it nevertheless stopped pumping oil between 8 June and 13 August 1997, awaiting submission and approval by the Secretary-General of the distribution plan of Phase II. Furthermore, Iraq suspended oil sales for a second time between 5 December 1997 and 6 January 1998 for the same reasons. These disruptions in oil sales unilaterally decided by the Government of Iraq resulted in further delays in the arrival of humanitarian supplies. On 5 February 1998, the Minister for Foreign Affairs of the Republic of Iraq addressed a letter to the Secretary-General (S/1998/104) in which he dismissed the responsibility of the Government of Iraq for the delays, arguing that resolution 986 (1995) provided that the oil sales should begin on the date on which the Secretary-General informed the Government of Iraq that he approved the purchase and distribution plan and not when the resolution extending the memorandum of understanding is adopted.

72. The Special Rapporteur notes that rather than taking every opportunity to facilitate the distribution plan in order to alleviate the suffering of the Iraqi population, the Government of Iraq insists upon arguing about procedural mechanisms.

73. On 1 February 1998, the Secretary-General had submitted a report on the implementation of the humanitarian programme for Iraq to the Security Council (S/1998/90). In his report he recommended that a single "ongoing" distribution plan be developed for the oil-for-food programme in order to avoid such disruption in oil sales whenever Iraq submitted a distribution plan at the beginning of each new phase of the programme. Furthermore, the Secretary-General called for an increase in the level of permitted Iraqi oil revenues to $5,206,000,000 for a six-month period instead of $2 billion.

74. In response to the initiative of the Secretary-General, the Government of Iraq reacted by issuing a lengthy rejection of many elements of the proposal (S/1998/104). In particular, the Government of Iraq categorically refused to endorse any plan for the distribution of increased income "if it is prepared by any party other than Iraq". At the same time, the Government expressed its refusal to be held responsible for any problems of implementation, including suspensions in oil sales which it unilaterally ordered. Furthermore, the Government of Iraq rejected the recommendation of the Secretary-General of a single ongoing distribution plan which could be amended, arguing that the memorandum of understanding provided for an arrangement which was an exceptional and temporary measure. The Government of Iraq also insisted that all additional revenue earned from an increase in the oil-for-food programme go directly to humanitarian relief efforts with no part of the funds raised to be allocated for costs, Iraqi compensation of war victims or other stipulated payments.

75. The Special Rapporteur notes that the Government of Iraq systematically refers to the degradation of the country's infrastructure due to the embargo to avoid fulfilling its economic, social and cultural obligations, yet in its reply to the Secretary-General's report of 1 February 1998 the Government of Iraq nevertheless rejected most of the Secretary-General's proposals for projects in the areas of health, food, agriculture, water, sanitation, education, resettlement, demining and electricity. Its refusals to cooperate on the elaboration of a distribution plan, to plan it on an ongoing basis and to assure uninterrupted sales of oil all contribute to undermining the effective implementation of the oil-for-food arrangement, to the detriment of those in need.

76. The Special Rapporteur is concerned about the disparities between rural and urban areas with regard to the rights to food, health care and education. It is worth recalling that 50 per cent of the rural population in the central and southern parts of Iraq have no access to potable water supplies. This figure increases to 90 per cent in the Governorate of Thigar. These obvious regional disparities strongly suggest that the distribution plan under the oil-for-food arrangement should be differentiated according to real needs, i.e. that greater assistance should go to the most vulnerable, as is the intention of the arrangement. In this connection, the Special Rapporteur observes that insistence on a strictly equal system of distribution, largely

devised and entirely administered by the Government of Iraq, is ultimately unequal in its effects since it fails to take account of real differences in the needs of people.

77. With respect to the problem of landmines, the Special Rapporteur notes that the Government of Iraq continues to ignore this problem and reject the help proffered by the United Nations. It is of interest to note that landmines pose a great risk to persons in the three northern governorates from which the Government of Iraq withdrew its administration in October 1991. Since 1992, landmines placed previously by government forces have caused more than 15,000 casualties of which 30 per cent are children.

IV. CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS

A. Conclusions

78. During 1997, the situation of human rights in Iraq did not improve. To the contrary, based on the numerous and serious allegations of human rights violations received throughout this last year, the Special Rapporteur concludes that the situation of human rights has rather deteriorated. Summary and extrajudicial executions continue to take place in Iraqi prisons at a reportedly increased pace. The policy of forced displacements of civilians of Turkoman and Kurdish origins continues to be implemented in the cities of Kirkuk, Khanakin and Douz. Basic civil and political rights such as freedom of assembly, expression and movement are severely restricted when not forbidden.

79. During the last year, the Human Rights Committee and the Committee on Economic, Social and Cultural Rights considered the reports of Iraq on the implementation of the International Covenant on Civil and Political Rights and the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, respectively.

80. The Human Rights Committee remained deeply concerned that in Iraq there was no clear separation between the executive, legislative and judicial powers. This confusion between the three institutional powers is at the root of violations of civil and political rights in Iraq. In this regard the Committee reached the same conclusions as already expressed by the Special Rapporteur on numerous occasions, i.e. that all government power in Iraq is concentrated in the hands of one executive, namely President Saddam Hussein, who is not subject to scrutiny or accountability and who operates without safeguards or checks and balances designed to ensure the protection of human rights and fundamental freedoms.

81. The Committee on Economic, Social and Cultural Rights expressed concerns about the deteriorating situation of economic, social and cultural rights in Iraq. The Committee noted, inter alia, reports of discriminations against members of certain minorities (the Kurds, the Marsh people, the Assyrians, the Shi'a Muslims and the Turkomans) with respect to their enjoyment of fundamental rights as reflected in the Covenant. With regard to gender equality, the Committee expressed concern about discrimination against women, both in law and in practice. Here again, the Committee on Economic, Social and Cultural Rights reached the conclusion already expressed by the Special

Rapporteur, i.e. that sufficient measures had not been taken to date by the authorities to alleviate the extremely difficult living conditions of the Iraqi population and the deprivation of their basic economic, social and cultural rights.

82. This year again, the Government of Iraq dismissed the conclusions reached by the Special Rapporteur as well as by both United Nations committees. Indeed, the Government has maintained that the situation of human rights is exemplary and that Iraq is pursuing a serious policy to enhance respect for human rights. When admitting that in particular areas human rights violations might have occurred, the Government attributes the entire responsibility to the international sanctions imposed on Iraq. In other words, the Government of Iraq rejects responsibility for any human rights violations.

83. The Special Rapporteur also notes that the Government of Iraq is still refusing to cooperate with him with a view to assessing the allegations received. Indeed, with regard to the allegations of summary executions in Iraqi prisons, the Special Rapporteur on the situation of human rights in Iraq together with the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions of the Commission of Human Rights are still awaiting a reply to the letter they sent on 29 December 1997 to the Government of Iraq. Furthermore, the Government of Iraq is still rejecting the recommendation of the Commission on Human Rights for the sending of human rights monitors to such locations as would facilitate improved information on the situation of human rights in Iraq. Surely, if there is doubt about the validity of the conclusions reached by the Special Rapporteur, the Human Rights Committee and the Committee on Economic, Social and Cultural Rights, and if the Government of Iraq is so sure that there are no problems of human rights in Iraq for which it is responsible, it should have no difficulty in accepting the stationing of independent and impartial United Nations human rights monitors throughout Iraq.

84. With regard to the humanitarian situation in Iraq, the Special Rapporteur welcomes the adoption of Security Council resolution 1153 (1998) of 20 February 1998. He notes that for not having resorted to the oil-for-food formula for a period of five years the Government of Iraq was already responsible for the degradation of the humanitarian situation in Iraq. Rejecting the positive recommendations formulated by the Secretary-General in his report of 1 February 1998 (S/1998/90) will, without doubt, not alleviate the suffering of the Iraqi people and will increase Iraq's responsibility in the further deterioration of the humanitarian situation in the country.

B. Recommendations

85. The Special Rapporteur recommends that the Government of Iraq act immediately to bring to an end summary or arbitrary executions, arbitrary arrests and detention, torture and ill-treatment by members of security and military forces, disappearances of many named individuals and of thousands of people in northern Iraq and in the southern marsh area, together with forced relocations, and that the persons responsible for those acts be brought to justice without delay.

86. Furthermore, the Special Rapporteur recommends that all Iraq's laws and policies be brought into conformity with its international obligations, in particular those contained in the International Covenant on Civil and Political Rights and the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, which Iraq has freely signed and ratified.

87. With regard to the rights to food and health care, the Government of Iraq should take all necessary measures, to the maximum extent of its available resources, to address the needs of the population, and in particular the most vulnerable groups such as children and the elderly. In this regard, the Special Rapporteur urges the Government of Iraq to comply without delay with Security Council resolution 1153 (1998) and to cooperate with the Secretary-General, taking into account his recommendations aimed at enhancing the efficiency and adequacy of the distribution plan. In this connection, the Government of Iraq should cooperate with the Secretary-General in devising a distribution plan which differentiates on the basis of the real needs of the most vulnerable and, in so doing, allows for adequate food and medicines to flow to the intended beneficiaries.

88. The Special Rapporteur reiterates again his recommendation that United Nations human rights monitors should be sent to such locations, including throughout Iraq, where they could receive and verify information on the situation of human rights in Iraq.

Aan: Leden van de werkgroep 'Gevolgen economische boycots'

Beste mensen,

Op 21 januari jl;. kwamen we weer bijeen in Utrecht. Aanwezig waren Hans Opdam, Daniel Tavenier, Emiel Wennen, Klien van Dam en later Piet Roos. Bericht van afzegging: Theo van Berkesteijn, Edith Ramaeckers en Chris van Asseldonk.

Dit keer was het voorwerk veel beter gelukt en kwamen we, vooral ook door de inspanningen van Hans Opdam een stuk verder. Vrijwel iedereen vond ook wel dat het hoog tijd werd dat de verklaring zou uitgaan. Afspraak: hans Opdam zal een laatste versie maken en deze zou meteen via de contactpersonen van onze 4 clubs naar de besturen gezonden kunnen worden ter goedkeuring. Hans Opdam heeft er zelfs nog iets aan toegevoegd o.a. een verwijzing naar rapportage van van der Stoel. Afschrift is verzonden naar de besturen en hierbij ingesloten voor jullie.

de *volgende bijeenkomst zal zijn op donderdag 11 februari, 17.00 uur Bosschastraat 17, Utrecht.*

Het plan is steun te zoeken bij nadere organisaties (genoemd werden mensenrechten en ontwikkelingsorganisaties) en daarna (?) de oproep te verzenden naar regering en parlement (leden Tweede kamer?). Men was geneigd om de kwestie ook op de Hague appeal for peace conferentie aan de orde te stellen.
Voorstellen voor een studiedag nog niet behandeld, nog niet alle toegezegde voorstellen zijn binnen.
Voor degenen die niet aanwezig kunnen zijn, eventueel commentaar tijdig inbrengen. *Gaarne sturen naar ondergetekende, Kruisbessenstraat 33, 2564 VB Den Haag, tel. 070-3231720.*

Emiel Wennen

NR. :	99-018
BEH. :	
INFO :	
VOOR :	

Oproep aan regering en parlement inzake de humanitaire rechten van de bevolking in Irak

De ondertekenaars van deze oproep stellen vast

1. dat het regime in Irak reeds vele jaren een grote bedreiging vormt voor de vrede in het Midden-Oosten, voortdurend op ernstige wijze in eigen land de mensenrechten schendt, en er niet voor is teruggedeinsd chemische wapens in te zetten tegen de eigen bevolking;
2. dat de Veiligheidsraad van de VN in 1990, als reactie op de inval van Irak in Koeweit, op grond van zijn bevoegdheden neergelegd in de artikelen 39, 41 en 42 van het Handvest van de Verenigde Naties, resoluties heeft aangenomen krachtens welke economische sancties zijn ingesteld, massale bombardementen zijn uitgevoerd en militaire actie is ondernomen tegen Irak;
3. dat eind 1998 opnieuw bombardementen hebben plaatsgevonden, ditmaal zonder uitdrukkelijk mandaat van de Veiligheidsraad;
4. dat, blijkens de rapportages van de speciale rapporteur van de VN en de Human Rights Commission van de VN[1], het regime in Irak de gevolgen van de sancties voor de burgerbevolking bewust verscherpt;
5. dat niettemin de burgerbevolking het belangrijkste slachtoffer is van de sancties[2] terwijl deze bedoeld zijn om het regime van Irak te dwingen zich te schikken naar de eisen van de VN;
6. dat een toenemend aantal regeringen zich kritisch opstelt ten aanzien van de doelmatigheid van de sancties en dat ook binnen de regering van de Verenigde Staten de sancties thans voorwerp zijn van heroverweging.

Zij overwegen daarbij

1. dat de in het Handvest van de VN gegeven bevoegdheden slechts zijn gegeven tot handhaving van of herstel van de internationale vrede en veiligheid;
2. dat de Veiligheidsraad bij de uitoefening van haar bevoegdheden geacht wordt te handelen in overeenstemming met de doeleinden en beginselen van de Verenigde Naties[3];
3. dat het tot de doelen en beginselen van de VN behoort om
   - internationale geschillen te regelen en te beslechten met vreedzame middelen en in overeenstemming met de beginselen van gerechtigheid en internationaal recht,
   - tussen de naties vriendschappelijke betrekkingen tot ontwikkeling te brengen, gegrond op eerbied voor het beginsel van gelijke rechten en van zelfbeschikking voor volken,
   - het respect voor de rechten van de mens te bevorderen en versterken[4];

---

[1] Commission on Human Rights. Report on the situation of human rights in Iraq, submitted to the 54th session of the Commission on Human rights by the Special Rapporteur, Mr. Max van der Stoel, in accordance with Commission resolution 1997/60, 1998.

[2] Men zie de rapporten van tal van onafhankelijke waarnemers. Bijv. Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Kuwait and Iraq in the Immediate Post-Crisis Environment by a Mission to the Area led by Mr. Martti Ahtisaari. UN Doc. S/22366 (March 1991); Harvard Study Team, Public Health in Iraq after the Gulf War (May 1991); Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Iraq by a Mission led by Sadruddin Aga Khan, UN Doc. S/2799; Report by the Secretary-General Pursuant to Paragraph 5 of Security Council Res. 706 (1991), UN Doc S/23006; International Study Team, Health and Welfare in Iraq after the Gulf Crisis: an In-Depth Assessment (August 1991); S. Zaida and M. Fawzi, 'Health of Baghdad's Children'. The Lancet, 346 (2 December 1995); C. Court, Iraq sanctions lead to half a million child deaths. British Medical Journal 311, 9 December 1995; FAO, Technical Cooperation Programme: Evaluation of Food and Nutrition Situation in Iraq, September 1995; WHO, The Health conditions of the population of Iraq since the Gulf Crisis. March 1996, WHO/EHA/96.1 De voor het humanitaire hulpprogramma voor Irak verantwoordelijke VN-functionaris Denis Halliday heeft uit deze functie ontslag genomen uit protest tegen de sancties die hij "dodend"heeft genoemd (Le Monde Diplomatique, Januari 1999)

[3] idem, art. 24

4. dat de VN zelf in de preambule van het Handvest proclameert dat de grondslag voor de mensrechten ligt bij de erkenning van de waardigheid en waarde van de menselijke persoon;
5. dat het zelfs in oorlogstijd beschouwd wordt als een oorlogsmisdaad wanneer fundamentele mensenrechten worden geschonden met doel het gedrag van een regering te veranderen;
6. dat de erkenning van de rechten van de mens en van de waardigheid van de menselijke persoon zo fundamenteel is dat zij niet ondergeschikt gemaakt mag worden aan de vraag of de regering van een land zich al of niet misdraagt, en zeker niet als de bevolking van dat land geen stem heeft bij de beslissingen die zo'n regering neemt;
7. dat, overigens en afgezien van bovenstaande overwegingen, de Veiligheidsraad geen consistente gedragslijn volgt tegenover regeringen die zich niet houden aan resoluties van de Veiligheidsraad.

Zij concluderen

1. dat het in strijd is met de beginselen van het internationaal recht en met de eigen beginselen van de VN om de burgerbevolking te treffen teneinde een repressief bewind te dwingen tot gedragsverandering;
2. dat de door de Veiligheidsraad ingezette machtsmiddelen niet in verhouding staan tot de beoogde doelen en wellicht zelfs contraproductief zijn;
3. dat handhaving van de sancties zal bijdragen tot de worteling van ressentimenten in Irak en een deel van de Arabische wereld, waardoor de mogelijkheden tot vreedzame samenwerking in de toekomst ernstig worden belast.

Zij roepen, dit alles overwegende, regering en parlement op om o.a. via haar vertegenwoordiging in de Veiligheidsraad

1. aan te dringen op onmiddellijke beëindiging van de blokkade van de handel in civiele goederen en diensten;
2. initiatieven te nemen gericht op de ontwikkeling van nieuwe, effectievere en meer op de regeringen van landen gerichte instrumenten voor gevallen waarin deze zich schuldig maken aan ernstige schendingen van het internationaal recht.

Utrecht, 1 februari 1999

EVV	Vereniging van Economen voor Vrede. Vlaams-Nederlandse afdeling van Economists Allied for Arms Reduction (ECAAR)
JWS	Johannes Wier Stichting voor Mensenrechten en gezondheidszorg. Lid van de International Federation of Health and Human Rights Organisations (IFHHRO)
NVMP	Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie. Nederlandse afdeling van International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)
VJV	Vereniging van Juristen voor Vrede. Afdeling van de International Association of Lawyers against Nuclear Arms (IALANA)

Per adres:
NVMP, Bosschastraat 17, 3514 HN Utrecht. Fax. 030-2723173. E-mail: nvmpsecr@antenna.nl

[4] idem, art. 1

University of Twente
The Netherlands

Mr. Nico Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

26 januari 1998

Beste Nico,

Hierbij stuur ik je de tekst waarover wij het in de initiatiefgroep eens zijn geworden. Tijddens de laatste vergadering vorige week is afgesproken, dat wij deze tekst zouden voorleggen aan de besturen van de vier genoemde verenigingen met het verzoek aan deze besturen of deze oproep namens de vereniging mag uitgaan. Wij willen graag zo snel mogelijk het groene licht, zodat we de tekst kunnen versturen naar regering en parlement.

Mag ik jou vragen om de tekst met een begeleidend briefje door te geleiden naar jouw bestuur?
De coordinatie van een en ander blijft in handen van Emiel Wennen, p.a. NVMP.

M.vr.gr

J. Hans M. Opdam
Vakgroep Ontwikkelingskunde
Postbus 217
7500 AE Enschede

Oproep aan regering en parlement inzake de humanitaire rechten van de bevolking in Irak

De ondertekenaars van deze oproep stellen vast

1. dat het regime in Irak reeds vele jaren een grote bedreiging vormt voor de vrede in het Midden-Oosten, voortdurend op ernstige wijze in eigen land de mensenrechten schendt, en er niet voor is teruggedeinsd chemische wapens in te zetten tegen de eigen bevolking;
2. dat de Veiligheidsraad van de VN in 1990, als reactie op de inval van Irak in Koeweit, op grond van zijn bevoegdheden neergelegd in de artikelen 39, 41 en 42 van het Handvest van de Verenigde Naties, resoluties heeft aangenomen krachtens welke economische sancties zijn ingesteld, massale bombardementen zijn uitgevoerd en militaire actie is ondernomen tegen Irak;
3. dat eind 1998 opnieuw bombardementen hebben plaatsgevonden, ditmaal zonder uitdrukkelijk mandaat van de Veiligheidsraad;
4. dat, blijkens de rapportages van de speciale rapporteur van de VN en de Human Rights Commission van de VN[1], het regime in Irak de gevolgen van de sancties voor de burgerbevolking bewust verscherpt;
5. dat niettemin de burgerbevolking het belangrijkste slachtoffer is van de sancties[2] terwijl deze bedoeld zijn om het regime van Irak te dwingen zich te schikken naar de eisen van de VN;
6. dat een toenemend aantal regeringen zich kritisch opstelt ten aanzien van de doelmatigheid van de sancties en dat ook binnen de regering van de Verenigde Staten de sancties thans voorwerp zijn van heroverweging.

Zij overwegen daarbij

1. dat de in het Handvest van de VN gegeven bevoegdheden slechts zijn gegeven tot handhaving van of herstel van de internationale vrede en veiligheid;
2. dat de Veiligheidsraad bij de uitoefening van haar bevoegdheden geacht wordt te handelen in overeenstemming met de doeleinden en beginselen van de Verenigde Naties[3];
3. dat het tot de doelen en beginselen van de VN behoort om
   - internationale geschillen te regelen en te beslechten met vreedzame middelen en in overeenstemming met de beginselen van gerechtigheid en internationaal recht,
   - tussen de naties vriendschappelijke betrekkingen tot ontwikkeling te brengen, gegrond op eerbied voor het beginsel van gelijke rechten en van zelfbeschikking voor volken,
   - het respect voor de rechten van de mens te bevorderen en versterken[4];

---

[1] Commission on Human Rights. Report on the situation of human rights in Iraq, submitted to the 54th session of the Commission on Human rights by the Special Rapporteur, Mr. Max van der Stoel, in accordance with Commission resolution 1997/60, 1998.

[2] Men zie de rapporten van tal van onafhankelijke waarnemers. Bijv. Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Kuwait and Iraq in the Immediate Post-Crisis Environment by a Mission to the Area led by Mr. Martti Ahtisaari. UN Doc. S/22366 (March 1991); Harvard Study Team, Public Health in Iraq after the Gulf War (May 1991); Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Iraq by a Mission led by Sadruddin Aga Khan, UN Doc. S/2799; Report by the Secretary-General Pursuant to Paragraph 5 of Security Council Res. 706 (1991), UN Doc S/23006; International Study Team, Health and Welfare in Iraq after the Gulf Crisis: an In-Depth Assessment (August 1991); S. Zaida and M. Fawzi, 'Health of Baghdad's Children'. The Lancet, 346 (2 December 1995); C. Court, Iraq sanctions lead to half a million child deaths. British Medical Journal 311, 9 December 1995; FAO, Technical Cooperation Programme: Evaluation of Food and Nutrition Situation in Iraq, September 1995; WHO, The Health conditions of the population of Iraq since the Gulf Crisis, March 1996, WHO/EHA/96.1 De voor het humanitaire hulpprogramma voor Irak verantwoordelijke VN-functionaris Denis Halliday heeft uit deze functie ontslag genomen uit protest tegen de sancties die hij "dodend"heeft genoemd (Le Monde Diplomatique, Januari 1999)

[3] idem, art. 24

4. dat de VN zelf in de preambule van het Handvest proclameert dat de grondslag voor de mensrechten ligt bij de erkenning van de waardigheid en waarde van de menselijke persoon;
5. dat het zelfs in oorlogstijd beschouwd wordt als een oorlogsmisdaad wanneer fundamentele mensenrechten worden geschonden met doel het gedrag van een regering te veranderen;
6. dat de erkenning van de rechten van de mens en van de waardigheid van de menselijke persoon zo fundamenteel is dat zij niet ondergeschikt gemaakt mag worden aan de vraag of de regering van een land zich al of niet misdraagt, en zeker niet als de bevolking van dat land geen stem heeft bij de beslissingen die zo'n regering neemt;
7. dat, overigens en afgezien van bovenstaande overwegingen, de Veiligheidsraad geen consistente gedragslijn volgt tegenover regeringen die zich niet houden aan resoluties van de Veiligheidsraad.

Zij concluderen

1. dat het in strijd is met de beginselen van het internationaal recht en met de eigen beginselen van de VN om de burgerbevolking te treffen teneinde een repressief bewind te dwingen tot gedragsverandering;
2. dat de door de Veiligheidsraad ingezette machtsmiddelen niet in verhouding staan tot de beoogde doelen en wellicht zelfs contraproductief zijn;
3. dat handhaving van de sancties zal bijdragen tot de worteling van ressentimenten in Irak en een deel van de Arabische wereld, waardoor de mogelijkheden tot vreedzame samenwerking in de toekomst ernstig worden belast.

Zij roepen, dit alles overwegende, regering en parlement op om o.a. via haar vertegenwoordiging in de Veiligheidsraad

1. aan te dringen op onmiddellijke beëindiging van de blokkade van de handel in civiele goederen en diensten;
2. initiatieven te nemen gericht op de ontwikkeling van nieuwe, effectievere en meer op de regeringen van landen gerichte instrumenten voor gevallen waarin deze zich schuldig maken aan ernstige schendingen van het internationaal recht.

Utrecht, 1 februari 1999

EVV	Vereniging van Economen voor Vrede. Vlaams-Nederlandse afdeling van Economists Allied for Arms Reduction (ECAAR)
JWS	Johannes Wier Stichting voor Mensenrechten en gezondheidszorg. Lid van de International Federation of Health and Human Rights Organisations (IFHHRO)
NVMP	Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie. Nederlandse afdeling van International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)
VJV	Vereniging van Juristen voor Vrede. Afdeling van de International Association of Lawyers against Nuclear Arms (IALANA)

Per adres:
NVMP, Bosschastraat 17, 3514 HN Utrecht. Fax. 030-2723173. E-mail: nvmpsecr@antenna.nl

[4] idem, art. 1

NVMP Gezondheidszorg en Vredesvraagstukken

Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie
Bosschastraat 17, 3514 HN Utrecht
telefoon (030) 272 29 40
fax (030) 272 31 73
postrekening NVMP (Utrecht) 4395340

IPPNW PHYSICIANS FOR THE PREVENTION OF NUCLEAR WAR

Comité van Aanbeveling

W. H. Cense, drs,
directeur van het Nederlandse Rode Kruis

Prof. dr. E. van der Does,
em. hoogleraar huisartsengeneeskunde
Rotterdam

A. van Es,
voorzitter Johannes Wier Stichting voor
Mensenrechten en Gezondheidszorg

C. H. Hak, huisarts,
voorzitter VVAA Nederlandse
Vereniging van Artsen

Dr. R. J. H. Kruisinga,
voormalig Staatssecretaris

Mw. F. J. Laning-Boersema,
voormalig Lid der Tweede Kamer

Mw. J. M. G. Lanphen, huisarts,
voormalig voorzitter Koninklijke
Nederlandsche Maatschappij tot
Bevordering der Geneeskunst

Mw. Prof. dr. B. Meyboom-de Jong,
hoogleraar huisartsengeneeskunde
Groningen

J. de Milliano
Voormalig Artsen zonder Grenzen

Mw. Prof. dr. J. M. Richters,
hoogleraar vrouwenhulpverlening
Leiden

Prof. dr. Ph. B. Smith,
secretaris Pugwash Nederland

Rabbijn A. Soetendorp,
voorzitter Green Cross Nederland

Prof. dr. C. Spreeuwenberg,
voormalig hoofdredacteur
Medisch Contact

Prof. dr. B. C. L. Touwen,
em. hoogleraar ontwikkelingsneurologie
Groningen

J. Verhoeff,
Hoofdinspecteur voor de
Volksgezondheid

L. Wecke,
Hoofd Studiecentrum voor
Vredesvraagstukken Nijmegen

Aan: Leden van de cie 'Economische boycots'

Utrecht, 4-12-1998

Beste mensen,

Hierbij ontvangen jullie enige bijlagen ten behoeve van onze vergadering d.d. **10 december, vanaf 17.00 uur op het NVMP-bureau.**

Met vriendelijke groet,

Emiel Wennen

VVAA reisbureau bv.: Officiële reisagent van de NVMP

Verslag 4de bijeenkomst Medische gevolgen boycot Irak 19-11-98

Aanwezig:Dick Willems,Frans Jongbloed,Edith [illegible]
Hans Opstelten,Theo van Berkestijn,Klien van Zon,Daniel Wolman (verslag).
Afwezig:[illegible] van Berkestijn, [illegible]
Staynen.
1.Opening:[illegible]
2.Verslag 3e-v:Daniel was afwezig m.k.Verder geen commentaar.
3.Literatuur:Het is nog niet gelukt rapporten te krijgen van het sanctie comite over Irak van de VN Veiligheidsraad .De medische artikelen uit Lancet enz. zou Daniel nog willen ontvangen. Hij brengt mee een recenter uitvoeriger stuk van Roger Normand. Piet Roos noemt een publicatie van Gottstein van de duitse IPPNW .
4.Aktiviteiten:A.de verklaring;
Drie concepten zijn ontvangen.Er wordt vooral commentaar geleverd op het concept van Hans dat als een goede basis wordt gezien om mee verder te gaan .Voorgesteld wordt om voor het gemak 'overwegingen' 1-10 als A1-A10 te benoemen,de 'vaststellingen' als B1-B3, en de 'oproepen'als C1-C3. Theo van Berkestijn vraagt aandacht voor het belang van de kernboodschap die niet verloren mag gaan door een zo volledig mogelijke onderbouwing.Verder benadrukt hij de sociaal-economische gezondheidsverschillen waardoor ook bij een economische boycot vooral de armen worden getroffen en de rijken ontzien . Edith Rameckers vroeg zich af of het stuk niet concreter kon, herkenbaarder : het gaat heel duidelijk over mensenrechtenschendingen door dit embargo.Ook kwam ter sprake of de rangschikking van de 'stellingen ' voldoende doorzichtig was:verschillen tussen overwegingen enerzijds en anderzijds en vaststellingen nog eens bekijken,b.v.moet A10 naar B?
Verder noteerde ik nog wat andere opmerkingen:
B3 :ontbreekt dat toetsingskader werkelijk wel?
Onder B: het punt opnemen van de dubbele maatstaven die aangelegd worden? (landen die blijkbaar wel massavernietigingswapens mogen hebben en andere niet)
A10:!moet er wel over 'haatgevoelens' gesproken worden of beter alleen maar over 'ressentiment'?
Kan je het embargo wel de schuld geven van de honger?Irak is toch een vruchtbaar land.
Hans zal een nieuwe versie maken

Aktiviteiten B.Het symposium\studiedag/workshops :4 mensen willen proberen ieder op een half A4-tje de doelstelling neer te zetten:Dick,Hans,Daniel en Klien.

Volgende Bijeenkomst:Donderdag 10 Dec 98 om 17 UUR Bosschastraat.

[Draft, door J. Hans M. Opdam. E-mail: j.h.m.opdam@tdg.utwente.nl]

Voor de vergadering van 19-11-1998

Bespreekpunten:
Inhoud, formulering, spelling, interpunctie
Noot: **een aantal voetnoten is opgenomen ten behoeve van mijn eigen documentatie en moet worden verwijderd. Ook de annexen zijn bedoeld voor eigen documentatie.**
Verificatie van de genoemde bronnen
Het verdere proces, o.a.
Hoe kunnen we effectiviteit van actie vergroten? Bijv.
Steun zoeken bij de internationale organisaties (IPPNW, IALANA, ECAAR)
Verbreden via andere organisaties (Pugwash, CASI, enz.?)
Prominente woordvoerders naar voren schuiven?
Moeten we ideeen paraat hebben voor het gestelde in aanbeveling 2 (zie annex 2 als een eerste voorzet)? Lijkt mij wel nodig als we met deze oproep naar buiten treden. Ideeen?
Andere punten....?

Oproep aan de parlementariërs en Regering van Nederland

door de

NVMP	Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie Nederlandse afdeling van International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)
VJV	Vereniging van Juristen voor de Vrede. Nederlandse afdeling van de International Association of Lawyers against Nuclear Arms (IALANA)
EVV	Vereniging van Economen voor Vrede. Vlaams-Nederlandse afdeling van Economists Allied for Arms Reduction (ECAAR)

De NVMP, VJV en EVV

Overwegende

enerzijds, dat, blijkens rapporten[1] van onafhankelijke waarnemers,

de bombardementen op Irak[2] en de nadien ingestelde economische sancties hebben geleid[3] tot permanente ontwrichting van de fysieke infrastructure, de drinkwatervoorziening, de gezondheidszorg en de landbouw, waardoor naar schatting thans ca. 4 miljoen Irakezen terecht zijn gekomen onder de rand van het bestaansminimum en dagelijks ca. 250 mensen, onder wie 150 kinderen beneden de leeftijd van vijf jaar, sterven aan ziekte en ondervoeding[4];
de food-for-oil overeenkomst – ook bij een optimale verdeling - het Iraakse volk onvoldoende mogelijkheden biedt om in de eerste levensbehoeften te voorzien;

en anderzijds

dat terecht door de VN en de Veiligheidsraad druk wordt uitgeoefend op de Regering van Irak om zich te voegen naar de eisen van de VN;
dat de Veiligheidsraad bevoegd is druk uit te oefenen door de economische relaties met Irak geheel of gedeeltelijk te verbreken[5];
dat zij bij de uitoefening van deze bevoegdheid geacht wordt te handelen in overeenstemming met de doeleinden en beginselen van de Verenigde Naties[6];
dat het tot de doelen en beginselen van de VN behoort om
internationale geschillen op te lossen met vreedzame middelen en in overeenstemming met de beginselen van gerechtigheid en internationaal recht
vriendschappelijke relaties te bevorderen tussen de naties

---

[1] Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Kuwait and Iraq in the Immediate Post-Crisis Environment by a Mission to the Area led by Mr. Martti Ahtisaari. UN Doc. S/22366 (Marc 1991); Harvard Study Team, Public Helath in Iraq after the Gulf War (May 1991); Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Iraq by a Mission led by Sadruddin Aga Khan, UN Doc. S/2799; Report by the Secretary-General Pursuant to Paragraph 5 of Security Council Res. 706 (1991), UN Doc S/23006; International Study Team, Health and Welfare in Iraq after the Gulf Crisis: an In-Depth Assessment (August 1991); S. Zaida and M. Fawzi, 'Health of Baghdad's Children'. The Lancet, 346 (2 December 1995), 1485 [letter to the editors from FAO researchers). C. Court, Iraq sanctions lead to half a million child deaths. British Medical Journal 311, 9 December 1995.); FAO, Technical Cooperation Programme: Evaluation of Food and Nutrition Situation in Iraq, September 1995; WHO, The Health conditions of the population of Iraq since the Gulf Crisis. March 1996, WHO/EHA/96.1

[2] Tijdens de 45 dagen durende oorlog viel '56,133.22 tonnes of ordinance', 20% meer dan de 47,777.78 tonnes die tijdens de 4.5 jaar durende Tweede Wereldoorlog. [Felicity Arbuthnot, UK. Bron internet: Seb Wills, 19-2-1998. Niet verder gedocumenteerd]

[3] Er wordt ook melding gemaakt van radioactive besmetting met "depleted uranium. Volgens sommige experts zou ca. 700 tonnes DU op Irak zijn neergekomen. Een hoeveelheid van 50 tonnes zal naar schatting leiden tot een toename van de sterfte tussen 1991 en 2000 met een half miljoen doden als gevolg van kanker. [Bron Felicity Arbuthnot. HO: dit kan dus niet kloppen]

[4] Er zijn veel meer gevolgen genoemd, informatie is niet altijd consistent. Veel echo-geluiden.

[5] Handvest van de Verenigde Naties, art. 41.

[6] idem, art. 24

dat de VN zelf proclameert dat de grondslag voor de mensrechten ligt bij de erkenning van de waardigheid en waarde van de menselijke persoon[8];
dat deze erkenning zo fundamenteel is dat zij niet ondergeschikt gemaakt mag worden aan de vraag of de regering van een land zich al of niet misdraagt, en *a fortiori* niet als de bevolking van dat land geen stem heeft bij de beslissingen die zo'n regering neemt;
dat het zelfs in oorlogstijd beschouwd wordt als een oorlogsmisdaad wanneer fundamentele mensenrechten worden geschonden met doel het gedrag van een regering te veranderen;
dat handhaving van de sancties zal bijdragen tot diepgewortelde haatgevoelens en ressentimenten jegens de rest van de wereld in een land dat vanwege zijn ligging en zijn controle over belangrijke hulpbronnen voorbestemd is om een belangrijke rol te spelen in de regio;

stellen vast

dat door de economische sancties in de huidige vorm een geheel volk wordt gegijzeld en collectief gestraft teneinde een repressief bewind te dwingen tot gedragsverandering;
dat dit in strijd is met de eigen beginselen van de VN en afbreuk doet aan de doelstelling van de VN vriendschappelijke relaties te ontwikkelen tussen landen;
dat thans een toetsingskader ontbreekt voor de beoordeling van de rechtmatigheid en proportionaliteit van de door de Veiligheidsraad ingezette machtsmiddelen;

en roepen de Regering van Nederland op er binnen de Veiligheidsraad en de VN op aan te dringen om

de economische sancties jegens Irak te verlichten en vervolgens af te bouwen in fasen en volgens een met de Iraakse regering overeen te komen scenario van wederzijdse stappen en afspraken;
specifieke en meer op de regering in Baghdad toegesneden vormen van (economische) dwang toe te passen, als zij zich niet houdt aan de gemaakte afspraken;
een VN-code op te stellen aan de hand waarvan de rechtmatigheid kan worden beoordeeld van economische sancties en andere machtsmiddelen, ingesteld door de Veiligheidsraad of door individuele leden van de VN.

---

[8] Pre-ambule van het handvest van de Verenigde Naties

Annex 1. Relevante artikelen uit internationale verdragen:

Artikel 25 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens:

"Everyone has the right to a standard of living adequate for the health and well being of himself and of his family, including food, clothing, housing and medical care and necessary social services ...".

De artikelen van het Handvest van de Verenigde Naties:

Preambule:
We the peoples of the United Nations [are] determined...to reaffirm faith in fudnamental human rights, in the dignity and worth of the human person, ...

Artikel 1

"The purposes of the United Nations are ...
to bring about by peaceful means, and in conformity with the principles of justice and international law, adjustment or settelement of international disputes....
to develop friendly relations among nations based on respect for the principle of equal rights and self-determination of peoples....
to achieve international cooperation in ... promoting and ecouraging respect for human rights"

Artikel 24:
In discharging [its] duties, the Security Council shall act in accordance with the Purposes and Principles of the United Nations

Article 41:
The Security Council may decide what measures not involving the use of armed forces are te be employed to give effect to its decisions, and it may call upon the Members of the United Nations to apply such measures. These may include complete or partial interruption of economic relations and of rail, sea, air, postal, telegraphic, radio, and other means of communications, and the severance of diplomatic relations.

Article 55:
The United Nations shall promote ... universal respect for, an observance of human rights and fundamental freedoms for all...

Protocol 1, added to the Geneva Conventions (1977)

It is prohibited to attack, destroy, remove, or render useless objects indispensable to the agricultural areas for the production of foodstuffs, crops, livestock, drinking water installations and supplies, and irrigation works

Verslag 5de bijeenkomst "Medische gevolgen economische boycot Irak", te Utrecht 10-12-'98

Aanwezig: Emiel Wennen, Daniel Tavernier, Hans Opdam, Piet Roos, Nico Steynen, Klien van Dam (notulist).
Afmeldingen: Theo van Berkestijn, Chris van Asseldonk, Dick Willems, Frans Jongbloed, Edith Rameckers.

1. Opening. Emiel signaleert dat de communicatie onderling en de toezending van de stukken deze keer weer van ideaal is geweest.
2. Verslag van bijeenkomst dd 19.11-'98
3. Verdere bespreking tekst van de verklaring.
Daniel brengt naar voren dat wat wordt gezegd over de oorzaken (& de schuldvraag,) van de ellende waarin de Iraakse bevolking verkeert goed gefundeerd moet zijn. Bijvoorbeeld, zijn de honger en de kindersterfte in de eerste plaats het gevolg van de bombardementen tijdens de golfoorlog en de economische sancties daarna, of eerder van het distributiebeleid van Saddam Hussein en de Baath-party?
Hierna begon er een levendige discussie. Geen der aanwezigen wilde het doel van de verklaring afzwakken. Dat is het verbeteren van de gezondheidstoestand van het lijdende deel van de Iraakse bevolking, met name de kinderen, door een verbetering in de toepassing van economische boycots. We maken er echter voor waken dat de oriëntering uitgaande van de verklaring wordt verzwakt door aanvechtbare simplificaties. Het gaat erom dat de verklaring een direct appel is aan het gezonde verstand en bij veel mensen die wil versterkt om zich in te zetten voor een betere

distributie van voedsel en medische zorg in Irak.

„Naar aanleiding van een opmerking van Nico ß, dat met name de Nederlandse regering een rol kan spelen om internationaal belangstelling te wekken voor het rapport, wordt geconstateerd dat daardoor ons beter overdacht moet worden langs welke kanalen we ons doel kunnen bereiken.

4. Opzetten van een symposium of studiedag.
Doordat de vergadertijd opgebruikt was besluiten de aanwezigen hier in een volgende vergadering op in te gaan.

5. Datum, plaats volgende vergadering.
21 januari 1999, Bosschastraat Utrecht. 17 uur.

6. Afspraken:
a. Ons verdiepen in achtergronden (en oorzaken) van de ellende; met name ook Welk deel van de bevolking daaronder het meest heeft te lijden.
b. Hans maakt opnieuw een verbeterd concept van de verklaring" en stuurt dat vóór ~~dezer~~ 9 januari toe aan de werkgroepleden. Onze reacties daarop voor 10 januari weer opsturen naar Hans. Hij zal er een schriftelijk overzicht van maken voor de komende bespreking. (vertraagd.)
c. Voor welke organisatie(s) is ons rapport in eerste instantie bedoeld. Hoe zorgen we ervoor dat het goed aankomt en wat vragen we daar precies?
d. Suggesties voor symposium.

! Graag zo spoedig mogelijk ~~ons~~ ~~toegezonden~~ schriftelijk commentaar van ieder een op nieuwe concept van Hans O. Hij zal dat verwerken

Symposium (NVMP, enz)

Totale economische boycots: binnen welke grenzen?

Doelen 1: vergroten van kennis (betreffende effecten): van
2: bewustzijn en inzicht (betreffende grenzen i.v.m. ethiek en internationale rechtsorde) van
3: praktische toepasbaarheid binnen grenzen van:
totale economische boycots.

Toelichting bij 1: effecten op korte, middellange en lange termijn. in zake: het sociaal-economische vlak, 2 het terrein van de gezondheid van de gedupeerden, 3 het sociaal-psychologische vlak* en 4 dat van de ecologie.

Toelichting bij 2: zijdigheid met grondgedachten over verantwoordelijke medemenselijkheid, en met internationale gedragscode en richtsnoer.

Toelichting bij 3: initiëren van een (inter)nationale politieke discussie over aanvaardbaarheid van totale economische boycots, en vergroten van actiebereidheid om duidelijke boycots binnen aanvaardbare grenzen te houden.

Doelgroepen symposium: vertegenwoordigers van de bevrijdingsgroepen voor vrede; Rode Kruis; PKN; onderzoeksinstituten; min. v. Buitenl. Zaken; pers; politici; enz..

Klein van Dam
Zwette 17 8446 ME
Heerenveen
0513 - 620561.

ECONOMISCHE BOYCOT EN MENSENRECHTEN

Het idee is het opzetten van een symposium of studiedag.

Doelgroep: juristen, economen, artsen en andere geïnteresseerden

Onderwerp: Economische boycot en mensenrechten, dit kan belicht worden vanuit zowel de medische als economische als ook de juridische hoek. Hoe komt men aan informatie over de gevolgen van een boycot. Welke organen worden daarvoor gebruikt. Wat zijn de instrumenten die men kan gebruiken, wat zijn de randvoorwaarden, hoe wordt dat getoetst. Zijn er voldoende toetsingscriteria aanwezig in internationale mensenrechten verdragen of in het internationale humanitaire recht? Hoe voorkom je dat je instrument wordt in handen van een van de partijen?

Doel: Aan het einde van de dag te komen tot conclusies betreffende bovengenoemde vragen en met name de vraag wat de toetsingscriteria moeten zijn vanuit mensenrechtenperspectief van een economische boycot.

Ik ben zelf vanuit mijn achtergrond met name geïnteresseerd in de gezondheid(szorg) aspecten en mensenrechten. Ik ben ook van mening dat de zaak Irak hoogstens als duidelijk voorbeeld of uitgangspunt mag dienen. De discussie moet breder en meer principieel, los van de casus, maar niet te breed. Het gevaar is groot dat een onderwerp als dit zo uitwaaiert, dat er zoveel aspecten aan de orde komen, dat het vaag wordt en niet meer hanteerbaar. Daarom is het noodzakelijk een duidelijk doel af te spreken.

Opzet: Openingslezing van een mensenrechten jurist, bijv. Prof. Flinterman, maar zijn ook anderen, vervolgens werken in kleine groepen, met als afsluiten een plenair gedeelte. Daarin kan dan bekeken worden wat het verdere vervolg kan zijn.

Tijdstip: ergens in de periode van september tot november 1999.

Barneveld, november 1998
Daniel Tavenier

... Jan '99

Uitnodiging voor
6de bijeenkomst werkgroep
Gevolgen van de bestrijding van econ. boycot (Irak)

datum Zondag 21 Jan om 17u buro NVMP. Utrecht.

Verzendlijst:

Chris van Asseldonk Nieuwenhoven 59 2547 JJ Den Haag
070 3232369.
Theo van Berkestijn Stationsstr 1 6881 VX Velp
026. 3625515.
Klein van Dam Zwette 17 8446 ME Heerenveen
0513-620561.
Frans Jongebloed Poellaan 14 6814 JD Arnhem
026-4426298.
Hans Opdam Kopenhagenstr 58 7559 WS Hengelo
074-2750620.
Edith Ramekers Pasteurstr. 16 3817 JL Amersfoort
Piet Roos
Nico Steynen Couwenhoven 52-05 3703 ER Zeist
030-6956867
Daniel Tavenier Barneveld
0342-492201
Emiel Wennen Kruisbessenstr 33 2564 VB Den Haag
Dick Willems Overtoom 301 070 3231720
1054 HJ Amsterdam 020 6166198

Hierbij ontvangen jullie al vast een concept-verklaring van Hans Opdam. Je wordt verzocht, desgewenst, zo spoedig mogelijk commentaar daarop naar hem te zenden zodat een aangepast concept tijdig voor de vergadering van 21 Jan rondgezonden kan worden.

Met vriendelijke groeten

Emiel Wennen

De NVMP, VJV en EVV

stellen vast

dat de Veiligheidsraad van de VN overeenkomstig de hem in artikel 39 van het Handvest van de Verenigde Naties gegeven bevoegdheid ten opzicht van de staat Irak de maatregel heeft genomen bedoeld in artikel 41: "het volledig of gedeeltelijk verbreken van de economische betrekkingen" m.a.w. economische sancties ten opzicht van Irak heeft ingesteld;

dat blijkens rapporten (1) van onafhankelijke waarnemers deze nog steeds toegepaste sancties met de tijdens de Golfoorlog op Irak uitgevoerde bombardementen (2) hebben geleid (3) tot
.....

overwegende

dat het Handvest genoemde bevoegdheid slechts ~~is gegeven~~ zelf tot handhaving van of herstel van de internationale vrede en veiligheid;

dat deze bevoegdheid en deze sancties voorts in overeenstemming dienen te zijn net de doeleinden en beginselen van de Verenigde Naties, zoals artikel 24 van het Handvest uitdrukkelijk vaststelt;

dat het tot deze doeleinden en beginselen, naast handhaving van de internationale vrede en veiligheid, behoort

> internationale geschillen te regelen en te beslechten met vreedzame middelen en in overeenstemming met de beginselen van gerechtigheid en internationaal recht
>
> tussen de naties vriendschappelijke betrekkingen tot ontwikkeling te brengen, gegrond op eerbied voor het beginsel van gelijke rechten en van zelfbeschikking voor volken
>
> internationale samenwerking tot stand te brengen
> bij het oplossen van internationale vraagstukken en bij het bevorderen en stimuleren van eerbied voor de rechten van de mens en voor fundamentele vrijheden voor allen;

dat de VN zelf in de Preambule van het Handvest proclameert het vertrouwen te bevestigen in de fundamentele rechten van de mens, in de waardigheid en de waarde van de menselijke persoon ;

dat deze erkenning van de rechten van de mens en van de waardigheid en waade van de menselijke persoon zo fundamenteel is.....

"concluderen" i.p.v. "stellen vast"

I.p.v. de derde "vaststelling":
ook ten opzichte van het aangegeven kader van de handhaving of herstel van de internationale vrede en veiligheid kan beslist niet van een rechtmatige proportionele werking van deze sancties worden gesproken;

I.p.v. slot van de oproep:
te onderzoeken of de internationale rechtszekerheid niet kan worden bevorderd door opstelling van een VN-code, waarbij de rechtmatigheids- eisen en -grenzen bij sanctie~~maatregelen~~ en andere dwang~~middelen~~ nader worden vastgesteld.
maatregelen

Beste Nico.

Op aandringen van Daniël heb ik nu op het groep-concept van Rodam gestort.
Bekijk jij mijn wijzigingsvoorstellen a.u.b. en
geef je commentaar op donderdag a.s.
Je zelf kan helaas niet aanwezig zijn
met hartelijke groeten
Chris

VU/IW

Symposium (NVMP, enz)

Totale economische boycots: binnen welke grenzen?

Doelen 1: vergroten van kennis (behoffende effecten): van
2: bewustzijn en inzicht (behoffende grenzen i.v.m. ethiek en internationale rechtsorde) van
3: praktische toepasbaarheid binnen grenzen van:
totale economische boycots.

Toelichting bij 1: effecten op korte, middellange en lange termijn, in zake: het sociaal-economische vlak, 2 het terrein van de gezondheid van de geëxpecteerden, 3 het sociaal-psychologische vlak* en 4 dat van de oecologie.

Toelichting bij 2: afbijdigheid met grondgedachten m.b. over verantwoordelijke medemenselijkheid, en met internationale gedragscode en rechtsorde.

Toelichting bij 3: initiëren van een (inter)nationale politieke discussie over aanvaardbaarheid van totale economische boycots, en vergroten van achterbereidheid om dergelijke boycots binnen aanvaardbare grenzen te houden.

Doelgroepen symposium: vertegenwoordigers van de beroepsgroepen van vrede; Rode Kruis; IKV; onderzoeksinstituten; min. v. Buitenl. Zaken; pers; politici; enz..

Oproep aan de parlementariërs en Regering van Nederland

(versie 23-11-1998)

De ondertekenaars van deze oproep wijzen erop dat, blijkens rapporten[1] van onafhankelijke waarnemers,

1. de bombardementen op Irak en de ingestelde economische sancties hebben geleid tot permanente ontwrichting van de fysieke infrastructuur, de drinkwatervoorziening, de gezondheidszorg en de landbouw, waardoor naar schatting thans ca. 4 miljoen Irakezen terecht zijn gekomen onder het bestaansminimum en dagelijks ca. 250 mensen, onder wie 150 kinderen beneden de leeftijd van vijf jaar, sterven aan ziekte en ondervoeding;
2. de food-for-oil overeenkomst – ook bij een optimale verdeling - het Iraakse volk onvoldoende mogelijkheden biedt om in de eerste levensbehoeften te voorzien;

en overwegen daarbij, enerzijds

3. dat terecht door de VN en de Veiligheidsraad druk wordt uitgeoefend op de Regering van Irak om zich te voegen naar de eisen van de VN;
4. dat de Veiligheidsraad bevoegd is druk uit te oefenen door de economische relaties met Irak geheel of gedeeltelijk te verbreken[2];

maar anderzijds

5. dat de Veiligheidsraad bij de uitoefening van deze bevoegdheid geacht wordt te handelen in overeenstemming met de doeleinden en beginselen van de Verenigde Naties[3];
6. dat het tot de doelen en beginselen van de VN behoort om
   - internationale geschillen op te lossen met vreedzame middelen en in overeenstemming met de beginselen van gerechtigheid en internationaal recht
   - vriendschappelijke relaties te bevorderen tussen de naties
   - het respect voor de mensenrechten te bevorderen en versterken[4] ;
7. dat de VN zelf proclameert dat de grondslag voor de mensrechten ligt bij de erkenning van de waardigheid en waarde van de menselijke persoon[5];
8. dat deze erkenning zo fundamenteel is dat zij niet ondergeschikt gemaakt mag worden aan de vraag of de regering van een land zich al of niet misdraagt, en zeker

---

[1] Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Kuwait and Iraq in the Immediate Post-Crisis Environment by a Mission to the Area led by Mr. Martti Ahtisaari. UN Doc. S/22366 (March 1991); Harvard Study Team, Public Health in Iraq after the Gulf War (May 1991); Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Iraq by a Mission led by Sadruddin Aga Khan, UN Doc. S/2799; Report by the Secretary-General Pursuant to Paragraph 5 of Security Council Res. 706 (1991), UN Doc S/23006; International Study Team, Health and Welfare in Iraq after the Gulf Crisis: an In-Depth Assessment (August 1991); S. Zaida and M. Fawzi, 'Health of Baghdad's Children'. The Lancet, 346 (2 December 1995); C. Court, Iraq sanctions lead to half a million child deaths. British Medical Journal 311, 9 December 1995; FAO, Technical Cooperation Programme: Evaluation of Food and Nutrition Situation in Iraq, September 1995; WHO, The Health conditions of the population of Iraq since the Gulf Crisis. March 1996, WHO/EHA/96.1

[2] Handvest van de Verenigde Naties, art. 41.

[3] idem, art. 24

[4] idem, art. 1

[5] idem, pre-ambule

niet als de bevolking van dat land geen stem heeft bij de beslissingen die zo'n regering neemt;

9. dat het zelfs in oorlogstijd beschouwd wordt als een oorlogsmisdaad wanneer fundamentele mensenrechten worden geschonden met doel het gedrag van een regering te veranderen.

Zij stellen vast

1. dat door de economische sancties in de huidige vorm een geheel volk wordt gegijzeld en collectief gestraft teneinde een repressief bewind te dwingen tot gedragsverandering;
2. dat dit in strijd is met de eigen beginselen van de VN en afbreuk doet aan de doelstelling van de VN vriendschappelijke relaties te ontwikkelen tussen landen;
3. dat het Handvest van de VN weliswaar algemene uitspraken bevat over mensenrechten, maar dat een toetsingskader ontbreekt voor de beoordeling van de rechtmatigheid en proportionaliteit van de door de Veiligheidsraad ingezette machtsmiddelen;
4. dat de Veiligheidsraad zich partijdig opstelt en daardoor aan geloofwaardigheid verliest door een starre houding aan te nemen jegens het bewind in Irak en een lakse houding tegenover andere regeringen die zich niet houden aan resoluties van de Veiligheidsraad;
5. dat handhaving van de sancties zal bijdragen tot diepgewortelde ressentimenten in Irak en in de Arabische wereld, waardoor de mogelijkheden tot vreedzame samenwerking in de toekomst ernstig worden belast;

en zij roepen, dit alles overwegende, regering en parlement op er binnen de Veiligheidsraad en de VN en in het bilaterale diplomatieke verkeer op aan te dringen om

1. een einde te maken aan de uithongering van het volk van Irak en de economische sancties daartoe te verlichten;
2. specifieke en meer op de regering in Bagdad toegesneden vormen van (economische) dwang toe te passen, als zij zich niet houdt aan gemaakte afspraken;
3. een VN-code te doen opstellen aan de hand waarvan de rechtmatigheid kan worden beoordeeld van economische sancties en andere machtsmiddelen, ingesteld door de Veiligheidsraad of door individuele leden van de VN.

NVMP	Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie. Nederlandse afdeling van International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)
JWS	Johannes Wier Stichting voor Mensenrechten en gezondheidszorg. Onderdeel van het netwerk van Physicians for Human Rights
VJV	Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie. Nederlandse afdeling van International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)
EVV	Vereniging van Economen voor Vrede. Vlaams-Nederlandse afdeling van Economists Allied for Arms Reduction (ECAAR)

Do 21 jan 17.00 voor volgende VERG. //

[Draft December 1998, Version 2]
To the Parliaments and Governments of all Nations

We, the undersigned international organizations,

Observing

1. that the United Nations, in accordance with its powers stated in articles 39, 41 and 42 of the UN Charter, has imposed military action and economic sanctions on Iraq;

2. that numerous studies[1] by independent parties show that
   - the bombing of Iraq and the economic sanctions towards that country have led to the destruction of physical infrastructure, the water supply, the health care system and agriculture, to the effect that about 4 million Iraqis have shifted below the poverty line and daily about 250 people, among whom 150 children below the age of five, die as a result of malnutrition and disease;
   - the food for oil agreement is insufficient to provide the Iraqi people with the basic necessities, even if revenues were to be fairly distributed;

/ s

schrijven X

and taking into consideration that

3. the Security Council, when exercising its authority to maintain peace and security, is bound "to act in accordance with the Purposes and Principles of the United Nations"[2];
4. the Purposes and Principles of the UN include[3]
   - the settlement of disputes by peaceful means and in accordance with principles of justice and international law,
   - the promotion of friendly relations among nations,
   - the promotion of human rights;
5. the UN itself proclaims that the need to respect the inherent dignity of every individual is fundamental to the recognition of human rights[4];
6. that these rights are owed to individuals and are not forfeited because of a government's misconduct, particularly when citizens have no voice in the decisions of such government;

---

[1] A.o.: Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Kuwait and Iraq in the Immediate Post-Crisis Environment by a Mission to the Area led by Mr. Martti Ahtisaari. UN Doc. S/22366 (March 1991); Harvard Study Team, Public Heaath in Iraq after the Gulf War (May 1991); Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Iraq by a Mission led by Sadruddin Aga Khan, UN Doc. S/2799; Report by the Secretary-General Pursuant to Paragraph 5 of Security Council Res. 706 (1991), UN Doc S/23006; International Study Team, Health and Welfare in Iraq after the Gulf Crisis: an In-Depth Assessment (August 1991); S. Zaida and M. Fawzi, 'Health of Baghdad's Children'. The Lancet, 346 (2 December 1995); C. Court, Iraq sanctions lead to half a million child deaths. British Medical Journal 311, 9 December 1995; FAO, Technical Cooperation Programme: Evaluation of Food and Nutrition Situation in Iraq, September 1995; WHO, The Health conditions of the population of Iraq since the Gulf Crisis. March 1996, WHO/EHA/96.1

[2] Ibid. Art. 24

[3] Ibid. Art. 1

[4] Ibid. Preambule

7. even in a state of war, it is considered against the principles underlying the laws of war, to violate fundamental human rights of a population in order to influence a regime's behavior.

conclude that

1. it defies logic to hold the welfare of a nation hostage to the good behavior of a dictator;
2. such behavior violates the principles of the United Nations and detracts from the purpose of the UN to foster friendly relations between countries
3. the effects of the sanctions are disproportionate and misdirected as they are targeting innocent civilians;
4. the Security Council is selective in the coercive use of international law against Iraq and turns a blind eye to non-compliance of Security Council resolutions by other member states;
5. continuation of the sanctions will create deep-seated resentment in Iraq and the Arabic world, endangering the international cooperation by future generations.

and call upon the Governments and Parliaments of all countries to take proper initiatives in order

1. to mitigate the sanctions in order to end the suffering and dying of innocent civilians in Iraq;
2. to develop and apply more targeted forms of economic coercion in the case of non-compliance of the Iraqi Government with the demands of the United Nations;
3. to study whether a UN code should be developed, stating criteria and standards regarding the legitimacy and proportionality of the use of sanctions and other means of force used by the UN or its members.

ECAAR	Economists Allied for Arms Reduction
IALANA	International Association of Lawyers Against Nuclear Arms
IPPNW	International Physicians for the Prevention of Nuclear War
PHR	Physicians for Human Rights

Medische gevolgen en economische begrip

Jamyllaal Tkoch, Sebastian KNMG. Vrijwillig Persoonlijk Artsen Europese KNMG's

40% → 500 gevraagd

"Ze willen wel enige tijd in beslag"

Wordt niet actief Observation

- Ouders en ouders
- cultuur en werk / geestelijke ontwikkeling
- ontwikkeling
- medisch-gevolgen en economische begrip
- kennisgenoptwisten
- geluidse economische begrip → Rhodesie (Zimbabwe) → Zuid-Afrika → Skeltoffers?
- → → medisch zuinig begrip → Ex-Joegoslavie → Irak

- Slechte gevolgen ondanks en begrip
- Volksgezondheid ernstige gevolgen veel groter.

ook hoe-gevolgen niet in de politiek mogen

Luisteren: Hoe

1. Kennis de Jan kwaad [illegible] de luisteren en ondersteunen en kennisname en medische gevolgen als de economische Begrip en niet in de wil de Saudiërs aanstaat dan? Nee, maar dat zij dan zij ook....

Hoe wordt dit in economisch begrip?
Maximum condities:

Zo. 7 UUR VRIJDAG 7 UUR GOED 1 UUR

Zo. 7 UUR
Zo. 7 UUR

is de [illegible] niet meer onder verdere medisch of in Stuttgart begrip in een schending met resultaten?

Ja Willem!!
beller

NVMP Gezondheidszorg en Vredesvraagstukken

Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie
Bosschastraat 17, 3514 HN Utrecht
telefoon (030) 272 29 40
fax (030) 272 31 73
postrekening NVMP (Utrecht) 4395340

IPPNW
INTERNATIONAL PHYSICIANS FOR THE PREVENTION OF NUCLEAR WAR

Comité van Aanbeveling

W. H. Cense, oms;
directeur van het Nederlandse Rode Kruis

Prof. dr. E. van der Does,
em. hoogleraar huisartsengeneeskunde
Rotterdam

A. van Es,
voorzitter Johannes Wier Stichting voor
Mensenrechten en Gezondheidszorg

C. H. Hak, huisarts;
voorzitter VVAA Nederlandse
Vereniging van Artsen

Dr. R. J. H. Kruisinga,
voormalig Staatssecretaris

Mw. E. J. Laning-Boersema,
voormalig Lid der Tweede Kamer

Mw. J. M. G. Lanphen, huisarts,
voormalig voorzitter Koninklijke
Nederlandsche Maatschappij tot
Bevordering der Geneeskunst

Mw. Prof. dr. B. Meyboom-de Jong,
hoogleraar huisartsengeneeskunde
Groningen

J. de Milliano
Voormalig Artsen zonder Grenzen

Mw. Prof. dr. J. M. Richters,
hoogleraar vrouwenhulpverlening
Leiden

Prof. dr. Ph. B. Smith,
secretaris Pugwash Nederland

Rabbijn A. Soetendorp,
voorzitter Green Cross Nederland

Prof. dr. C. Spreeuwenberg,
voormalig hoofdredacteur
Medisch Contact

Prof. dr. B. C. L. Touwen,
em. hoogleraar ontwikkelingsneurologie
Groningen

J. Verhoeff,
Hoofdinspecteur voor de
Volksgezondheid

L. Wecke,
Hoofd Studiecentrum voor
Vredesvraagstukken Nijmegen

Aan: Geïnteresseerde leden in het thema
'Medische gevolgen van economische boycots'

Utrecht, 21-09-1998

Geachte heer, mevrouw,

Zaterdag 12 september hadden wij een bijzonder stimulerende bijeenkomst over de invulling van het thema 'medische gevolgen van economische boycots'. Het verslag van deze bijeenkomst vindt u bijgevoegd.
Kort samengevat zijn we uitgekomen op het voorstel een studiedag te organiseren over bovengenoemd thema toegespitst op de stelling 'economische boycots worden ingesteld om mensenrechten te herstellen, maar schenden juist economische boycots geen mensenrechten'?
Op **maandag 5 oktober, 19.00 uur** vindt hierover een vervolgoverleg plaats met **Hans Opdam** van EVV (economen voor vrede) en **Daniel Tavenier** van de Joh. Wier Stichting (gezondheidszorg en mensenrechten).
Lokatie is wederom het NVMP-bureau. Openbaar vervoer, vanaf Utrecht CS, buslijn 5 richting Voordorp, uitstappen halte Willem van Noortplein, 10 meter terug lopen, linksaf Pieter Nieuwlandstraat, daarna tweede straat rechts Bosschastraat. Een plattegrondje is bijgesloten. Gaarne van tevoren bericht indien u de bijeenkomst bij wilt wonen. Uiteraard stellen wij uw schriftelijke reactie ook bijzonder op prijs, hieronder verstaan wij ook artikelen voor onze nieuwsbrief over bepaald apsecten van economische boycots.
Tenslotte is bijgevoegd een verslag van het in 1995 door NVMP,EVV em VJV georganiseerde symposium *'Economische boycots: een instrument voor vrede?'*

met vriendelijke groet,

Hans van Iterson
Bureau NVMP

VVAA reisbureau bv: Officiele reisagent van de NVMP

Verslag bijeenkomst "Medische gevolgen van Economische boycots' d.d. 12 september 1998

Aanwezig: Emiel Wennen, Hermien van Soest-Peeters, Frans Jongbloed, Nico Steijnen, Theo van Berkestijn, Hans van Iterson (NVMP-bureau,notulist)

Emiel Wennen opent de vergadering en stelt voor een rondje te maken ten einde ieders visie op het thema te inventariseren. Zelf ziet hij toch vooral de gevolgen van de economische boycot van Irak als onderwerp dat nu de meeste aandacht zou moeten trekken. Helaas geven de media alleen aandacht aan de wandaden van Saddam Hoessein en niet aan de continue gevolgen van de boycot die resulteert in duizenden doden.

Frans Jongbloed: geeft een benadering van het thema in het kader van ontwikkelingslanden. Hij is werkzaam geweest als tropenarts in een klein Keniaans dorp. Kenia kent vele stammen en talen, het blijkt dat economisch alleen de aan de president verwante gemeenschap gesteund wordt. Grote bevolkingsgroepen en regio's worden als het ware 'geboycot' van overheidshulp waardoor zij nog verder achterop raken. Grote verschillen in gezondheid zijn hiervan het gevolg.

Theo van Berkestijn: voormalig secretaris-generaal van de KNMG en nu secretaris van de overkoepelende Europese artsenfederatie.
Vindt dat medici geen politieke taak of macht hebben. Je zou de medische gevolgen van een boycot als die van Irak in kaart kunnen brengen en vervolgens politici hiervan op de hoogte moeten stellen, het vervolg is aan hen. Je zou een comité kunnen vormen dat bij elke boycot drie stappen doet: 1) signaleren van de gevolgen van de boycot 2) dit zo goed mogelijke concretiseren 3) dit doorspelen naar politici.

Hermien van Soest-Peeters: basisarts asielzoekerscentrum.
Je moet je afvragen wat toegestaan is als machtsmiddel. Is een economische boycot ethisch geoorloofd als je weet wat de gevolgen zijn? Dat de zwakste er onder leiden en de elite de dans ontspringt? Studie naar oorsprong en gevolgen van economische boycots is zinvol.

Nico Steijnen: lid van Juristen voor de vrede.
Economische boycots op zich zijn een middel van de Veiligheidsraad om iets af te dwingen. Je kunt je afvragen of je dat perse moet afwijzen. Uit het verleden zijn toch ook wel boycots bekend die wel gewerkt hebben (Zuid-Afrika). Daarnaast zijn er die nauwelijks het beoogde effect hebben gehad zoals die van Libië en voormalig Joegoslavië. In de laatste rijtje hoort ook Irak, hierbij zijn de negatieve medische gevolgen voor de bevolking echter wel erg groot.
Signaleren hiervan als onze taak? Dat wordt al gedaan door bijv. WHO.

Het is bijzonder moeilijk om daar zelf gegevens van te verkrijgen/onderzoek te doen. Je kunt alleen zeggen op basis van wat er al is of de boycot aanvaardbaar is of niet. Dan is dat echter wel een politiek stellingname.

van Berkestijn: accoord maar je moet niet zomaar wat roepen, datgene dat je zegt moet een deugdelijke medische onderbouwing hebben. Daarnaast is er ook sprake van juridische aspecten er worden immers humanitaire mensenrechten geschonden. Toch moet je onderscheid maken tussen datgene je als mens erover denkt en wat je er over als medicus wilt zeggen.

Steijnen: waar het om gaat is dat je criteria/grenzen stelt die niet mogen worden overschreden bij een boycot. Daar moet je je op richten, als daaraan voldaan wordt moet een economische boycot kunnen.

van Berkestijn: Irak is toch ook een erg beladen politieke discussie, je hoort veel over wat er nu wel of niet mag binnen Irak en of Saddam Hoessein daar nu wel of niet de schuld van is. Die context maakt het moeilijk.

Steijnen: het westen denkt globaal gezien twee dingen: 1) de gevolgen van de economische boycot zijn geen probleem zolang je er Saddam Hoessein mee koest kunt houden 2) Saddam is er de oorzaak van dat er geen voedsel en medische hulpgoederen het land binnen kunnen dus het is zijn schuld.
Daarbij zijn we echter niet ontslagen van onze verantwoordelijkheid jegens de Irakese bevolking. Juist als arts heb je een verantwoordelijkheid dit aan de kaak te stellen.

Wennen: aan rapporten van WHO en FAO over Irak wordt in de media geen aandacht geschonken, niemand leest ze. Deze organisaties treden daar zelf ook nauwelijks mee naar buiten zouden we daar geen rol in kunnen spelen?

Contacten met collegae in dit soort landen als informatiebron?
Hans van Iterson: er was een IPPNW-afdeling in Irak maar enige jaren geleden is de voorzitter daarvan door Saddam gevangen gezet en later vermoord. Wie niet voor hem is is tegen hem en aldaar verkregen informatie van artsen kan dan ook nauwelijks objectief zijn.

Wennen: Het vervolg. Je kunt aan drie dingen denken:
1) Artikelen schrijven voor de nieuwsbrief, Medisch Contact of andere bladen.
2) Een studiedag of symposium organiseren. Dat zou samen met andere instellingen kunnen als het Rode Kruis, Studiecentrum voor vredesvraagstukken, de Johannes Wier Stichting (Gezondheidszorg en mensenrechten).
3) Medische faculteiten met voorlichting aflopen, onderwijs in keuzecur-

sus medische polemologie.
Al deze zaken uitmondend in druk op de kamer dat dit allemaal niet kan.

Steijnen: je zou het in feite zo kunnen stellen; economische boycots zijn bedoeld om mensenrechten te herstellen, maar in feite wordt het tegenovergestelde bereikt, met economische boycots schend je mensenrechten door slechtere voeding en gezondheidszorg. Althans dat is wel de actuele situatie.
Zo'n discussiedag zou ook een standpuntbepaling als eindresultaat kunnen hebben.
Je behandelt schematisch gezien op zo'n dag 1) de gevolgen van de sancties, 2) laat iemand uit de bevolking aan het woord en kijkt of er 3) sprake is van schending van mensenrechten.

NVMP, EVV (economen), VJV (Juristen) en JHW (Mensenrechten) dat zijn 4 organisaties waarmee je deze werkgroep zou moeten verbreden, zij kunnen voor extra invalshoeken zorgen.
Het streven is naar een studiedag met eindverklaring. Op deze dag wordt de juridische kant gekoppeld aan de mensenrechten, is er sprake van schending of niet.

van Berkesteijn: wat we nu moeten doen is binnenkort bijeenkomen met ons groepje en vertegenwoordigers van deze organisaties om verder te praten over een dergelijke studiedag.
Als data voor deze bijeenkomst worden geprikt: maandagavond 5 oktober (19.00 uur), donderdagavond 8 oktober (19.00 uur) en vrijdagmiddag 9 oktober (13.00 uur).

Hans van Iterson

Aantekeningen symposium 'Economische boycots: een instrument voor vrede?" d.d. 13 mei 1995.

Aantal aanwezigen 50-55 personen.

R. van der Laan

Hoofdlijnen:
Wat is de relatie tussen 'economische oorlogvoering' en 'economische sanctie'. Categorieën van economische sancties: *embargo, boycot, financiële sanctie, intrekken concessionele relaties*. Sancties worden vooral politiek-juridisch bepaald.
Effectiviteit van sancties? Dat hangt van een aantal factoren af. Zoals de doelstelling van de zendstaat (diegene die de ander boycot). Vaak is een hoofddoelstelling 'het maken van een goede publieke indruk', dat men tenminste iets doet.tegen een wetsovertreder. Dit zegt echter nog niets over de effectiviteit. Zo zat de Zuid-afrikaanse boycot vol gaten, maar dat was ook conform de doelstelling; Amerika wilde Zuid-Afrika minder dwars zitten dan bijvoorbeeld Irak. Irak werd geheel geïsoleerd, verder bezat dit land minder middelen om in de eigen behoefte te voorzien.
Daarnaast hangt de effectiviteit van de soort sanctie af. Zie de 4 categorieën. Verder spelen mee de geloofwaardigheid van de zendstaat (is het menens) en de kwetsbaarheid van de doelstaat.
Tenslotte, het meten van de daadwerkelijk effecten is ook een groot probleem, alleen al vanwege het gebrekkige cijfermateriaal wat je erover kunt verzamelen (de doelstaat houdt geen open huis).

Terry Gill

Volkenrechtelijke aspecten van sancties en internationaal recht.
Twee soorten sancties :
a) Tegenmaatregelen: dit zijn sancties ingesteld door individuele staten zonder opdracht van de veiligheidsraad. Een soort eigen rechter spelen dus.
b) Gezamenlijke maatregelen: genomen met instemming van de Veiligheidsraad.
Een tegenmaatregel is meestal een reactie op een of andere (mis)daad van een land. En wordt veelal ingesteld door een individueel land. Een gezamenlijke sanctie door de Veiligheidsraad wordt pas genomen als er daadwerkelijk sprake is van een overtreding van het Volkenrecht. Doel is dan: herstel van het internationale recht. Als zodanig is een sanctie dus een soort *rechtsmiddel.*
De tegenmaatregel (a) is dus niet in overeenstemming met het international recht, het is een individuele actie. Een repressaillemaatregel. Voorwaarde voor een represaille is dat je eerst nog een protest/waarschuwing laat horen waardoor een staat op zijn schreden terug kan keren. Verder moet een zekere balans bestaan tussen enerzijds veroorzaakte schade (door de doelstaat) en anderzijds de schade door een boycot berokkend.
Sancties tegen individuen (bv. ambassadepersoneel) zijn verboden.
Gill vindt de economische sanctie al met al een belangrijk drukmiddel. Nog afgezien van het effect is het het *rechtsmiddel* van de VN-veiligheidsraad om wetsovertreders te trachten tot de orde te roepen. Economische sancties zullen in de toekomst dus blijven voorkomen.

C. Korver

Effectiviteit van sancties/boycots op de gezondheidszorg.
Algemene embargos hebben het grootste effect op de bevolking. Er is echter meestal sprake van 'humanitarian exceptions' (voedsel, medicijnen). Punt is echter altijd wat valt er wel en wat niet onder die exceptions. De daadwerkelijke gebreken aldaar zijn moeilijk te meten (veelal militair geheim, bv. als je vraagt hoeveel bloed is er nodig). Je hoort altijd 'de ondervoeding neemt toe', maar is dat waar? Je weet dat niet altijd, van een land als Haïti is heel weinig bekend, bestaande cijfers zijn vaak onbetrouwbaar. In het geval van Irak is ondervoeding wel duidelijk, malaria komt weer terug als ziekte. En dan heb je het nog niet eens over de psychologische gevolgen.
Humanitaire organisaties kunnen de gevolgen van sancties op de volksgezondheid niet oplossen. De hamvraag is dan 'veroorzaken sancties onnodig lijden voor de bevolking?'

FORUMDISCUSSIE

Karel Hartogh stelt zich kort voor: medewerker economische zaken afdeling strategische goederen en sancties. Over sancties: voornaamste doel is een partij te dwingen om aan de onderhandelingstafel te blijven zitten. De effecten zijn politiek moeilijk te meten. Het is onontkomelijk dat sancties een negatief gevolg hebben voor de bevolking. Je moet deze negatieve invloeden wel zoveel mogelijk proberen te beperken.

Voorzitter Annemarie Rima: *Moeten beroepsgroepen voor de vrede economische sancties propageren als middel om een conflict op te lossen of juist niet?*
Hartog: Nee, dat is niet hun taak. Zij moeten de effecten van een boycot proberen te verzachten.
van de Laan: hangt erg van de situatie af t.w. of je voor of tegen een sanctie bent, afhankelijk van de omstandigheden.
Gill: sancties dienen een vrede- en veiligheidsdoel en verdienen daarom in zijn algemeenheid ondersteuning. Van belang is ze zo uit te voeren dat ze zo min mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de lokale bevolking. Daarom moet je eigenlijk een tijdlimiet (bv. 1 jaar) stellen om de zaak opnieuw te evalueren.
Korver: op zich ja. Maar moeten wij als humanitaire organisaties zeggen of sancties mogen of niet. Ik zou zeggen van niet.

Vragen uit de zaal:
WILPF: Beroepsgroepen die een consolutaire status hebben bij de VN (zoals IPPNW) mogen toch wel hun argumenten naar voren brengen bij de VN?
Hartog: deze status was bij mij niet bekend. Maar het gaat om het principe; in eerste instantie blijft een sanctie een *politiek besluit*. Pas als het misgaat mag je vragen stellen.
Henk Mülder: bedoeling van een sanctie is een land te ontregelen. Kun je er dan niet van uit gaan dat in een dictatuur de top niet lijdt maar alleen het gewone volk?
v/d Laan: In het geval van een dictatuur is dat inderdaad een probleem. Een wapenembargo is derhalve te prefereren. Helaas worden boycots toch veelal via de bevolking gespeeld in de hoop dat dit effect heeft op de onderdrukker.
Jannes Mulder: de ethiek; het gaat in feite om de *keuze tussen oorlog en sanctie*. Dan

is het laatste te prefereren. Alleen de artsen zitten met de gevolgen. Er zijn gewoon verschillende golflengtes. De economen en de juristen zeggen het is eigenlijk wel een adequaat middel, de medici peilen alleen de negatieve medische gevolgen. De zwakkere groepen worden het hardste getroffen.
Korver: dat is inderdaad zo. De ethiek van de sancties. Je moet leed voorkomen en zo dat niet mogelijk is moet je dat verzachten. Het Rode Kruis wil zich niet compromitteren aan een sanctie, ze doen daar geen uitspraak over, wij proberen het leed te verzachten. Nogmaals lijfspreuk: *'Het gaat om het voorkomen van menselijk leed en anders het zoveel mogelijk verzachten ervan'*.
Piet ter Hall: wat denken de economen en juristen van de 'ethische aspecten'?
v/d Laan: econ. sancties zijn eigenlijk niet uit te voeren zonder die druk op de bevolking. Als je humaniteit wilt laten prevaleren is er eigenlijk maar een oplossing: geen sanctie. In feite is er toch sprake van een afweging; 50% onder de armoedegrens? Dat is het noodzakelijke effect.
Gill: In essentie gaat het inderdaad om een afweging. Als jurist moet je kijken; waar liggen de grenzen? Hoe ver ben je gerechtigd te gaan?
Hartog: de humanitaire zorgen gaan ons ook aan. Daar onttrekken we ons ook niet aan. Het is een gemeenschappelijke inspanning, de negatieve effecten moeten zoveel mogelijk worden voorkomen.
Korver: doet economische zaken zijn best? Een verpleegkundige deelt mij mee dat er geen medische middelen meer zijn om mensen te behandelen en geen benzine voor de ambulances, maar wel voor tanks en vliegtuigen, dan schrik ik wel.

Slotwoord:
Meindert Stelling: Dit was een geslaagde informatiedag en discussie. Sancties meten zo goed mogelijk geformuleerd en acties zo goed mogelijk gericht worden. De juiste organisatorische maatregelen moeten genomen worden waardoor sancties proportioneel blijven en niet negatief doorslaan.

Hans van Iterson

Sancties

De effecten van sancties op kinderen; een case-study van Irak

In opdracht van Secretaris-Generaal Boutros Boutros-Ghali begon Graça Machel, in samenwerking met UNICEF en het Centrum voor de Rechten van de Mens, in juni 1994 aan een studie naar de gevolgen van gewapende conflicten voor kinderen. Twee jaar later, in oktober 1996, werd het rapport 'The Impact of Armed Conflict on Children' gepresenteerd. Machel schrijft in dit rapport dat het onderzoek is gericht op gewapende conflicten, maar 'a closely-related issue that also has a serious impact on children is the imposition of economic sanctions'. In de internationale regelgeving met betrekking tot kinderen in gewapend conflict is tot op heden nog niets opgenomen over de gevolgen van sancties.

Josien Sluijs, Lideweij Schipper en Patrizia Baldin

Hoewel in het Handvest van de Verenigde Naties is vastgelegd dat de VN zich niet mag mengen in zaken die onder de nationale rechtsmacht van een staat vallen werd hierbij een uitzondering gemaakt in het geval van de bedreiging van de internationale vrede en veiligheid, zoals bij internationale gewapende conflicten. De Veiligheidsraad kan in dat geval een aantal bindende maatregelen nemen, waaronder het opleggen van sancties.

De internationale gemeenschap heeft sancties in de afgelopen jaren gezien als een goedkoop en 'niet-gewelddadig' alternatief voor militair ingrijpen. De effecten van sancties op de bevolking van de doelstaat[1] blijken echter zeer groot en dit leidt tot de ethische vraag of het opleggen van sancties een legitiem middel is om druk uit te oefenen op het regime van de doelstaat. Sinds 1990 heeft de internationale gemeenschap collectief sancties opgelegd aan Irak, voormalig Joegoslavië, Somalië, Libië, Liberia, Haïti en Angola. Sinds het einde van de Koude Oorlog spelen sancties een steeds grotere rol in de internationale politiek.

Regeringen staan huiverig tegenover het toezeggen van troepen en financiële middelen voor internationale militaire interventie. Sancties worden gezien als een goedkoper alternatief. Men veronderstelt tevens dat sancties minder doden tot gevolg hebben onder de bevolking van de doelstaat dan militair ingrijpen.

Ofschoon in theorie sancties niet van toepassing zijn op de meest belangrijke humanitaire goederen, is dit in de praktijk echter niet altijd het geval. Sancties veroorzaken vaak tekorten, ze verstoren bovendien de distributie van voedsel, farmaceutische en sanitaire produkten en ondermijnen het functioneren van de gezondheidszorg. Aangezien de welgestelden over meer mogelijkheden beschikken om in deze situaties in hun basisbehoeften te voorzien zullen sancties voornamelijk de armen in de gemeenschap treffen. Daarbij geldt dat kinderen minder in staat zijn dan volwassenen om lange perioden van ontbering en tekorten te doorstaan.

Doelen en effecten van sancties

Sancties kunnen een symbolische diplomatieke functie hebben en worden dan gebruikt als vorm om internationale waarden en normen te communiceren (expressiemiddel). Sancties kunnen ook een middel zijn om de tegenstander aan te geven hoe er in de internationale gemeenschap tegen een bepaalde situatie wordt aangekeken en dit als waarschuwing te laten gelden voor het mogelijkerwijs ondernemen van verdergaande maatregelen (pressiemiddel). Sancties kunnen bovendien gebruikt worden als straf voor het overtreden van internationale waarden en normen, bijvoorbeeld nadat er een oorlog is geweest zoals in Irak (strafmiddel).[2]

Het gebruik van sancties levert echter niet altijd het gewenste effect op. Een voorbeeld hiervan is de situatie in Irak: de opgelegde sancties hebben zeer vergaande gevolgen voor diens bevolking. De internationale gemeenschap ging er van uit gaat dat het lijden van de bevolking zou leiden tot een opstand tegen haar regering. De bevolking ervaart haar lijden echter als gevolg van maatregelen opgelegd door de president van de Verenigde Staten George Bush en niet als gevolg van slecht leiderschap van haar eigen president Saddam Hussein. Daarom keert de bevolking zich tegen de internationale gemeenschap en schaart zich achter haar leider.

Economische sancties

Met het opstellen van Resolutie 660 (1990) en 662 (1990) heeft de Veiligheidsraad bepaald dat de bezetting van Koeweit door Irak beëindigd moest worden en dat de soevereiniteit van Koeweit in ere hersteld moest worden. In Resolutie 661 (1990), aangenomen op 6 augustus 1990, heeft de Veiligheidsraad een sanctiepakket tegen Irak, en bezet Koeweit, opgesteld om deze doelstellingen af te dwingen. De aan Irak opgelegde sancties zijn grofweg in drie delen op te splitsen. Ten eerste is er sprake van bevriezing van de meeste Irakese tegoeden in het buitenland. Ten tweede is een algemene boycot van Irakese produkten en goederen ingesteld. Ten derde bestaan de sancties, weergegeven in Resolutie 661, uit een embargo op:

> *'...any commodities or products, including weapons or any other military equipment, whether or not originating in their territories, but not including supplies intended strictly for medical purposes, and, in humanitarian circumstances, foodstuffs (...)' en een verbod op het verstrekken van leningen ('financial or economic resources').*

Toen na Operation Desert Storm in februari 1991 deze doelstellingen waren bereikt, werd op 3 april 1991 Resolutie 687 (1991) aangenomen waarin een groot aantal aanvullende doelstellingen werden geformuleerd. Dit was één van de meest uitgebreide resoluties en wordt wel de 'moeder van alle resoluties' genoemd, zowel vanwege de omvang als de gedetailleerdheid van de materie.[3] Hierdoor konden de economische sancties worden verlengd.

In alle gevallen waarbij economische sancties door de VN worden opgelegd, wordt een *ad hoc* Sanctie Comité opgericht, die als taak heeft toezicht te houden op de uitvoering en de naleving van de sancties. In het geval van Irak kreeg het Sanctie Comité ook de taak toezicht te houden op de voedselsituatie in het land, en in het geval van dringende humanitaire behoeften de Irakese bevolking van voedsel te voorzien om op deze manier het menselijk leed te verzachten. De Sanctie Comités zijn voor het verkrijgen van informatie over de situatie in een staat echter afhankelijk van de staten zelf en van speciale missies die in opdracht van de Secretaris-Generaal worden uitgevoerd. Bovendien is er weinig tot geen communicatie met non-gouvernementele organisaties. Tijdens de Golfoorlog bezocht een missie van de World Health Organization en UNICEF Irak. Zij leverde 54 ton medicijnen af en inventariseerde wat er in de nabije toekomst nog nodig zou zijn aan medicijnen.

Het Sanctie Comité bestaat uit afgevaardigden van die staten die ook vertegenwoordigd zijn in de Veiligheidsraad en de samenstelling van het Sanctie Comité wisselt dus op dezelfde wijze als de Veiligheidsraad. De grootste zwakheid van de Sanctie Comités ligt echter in het feit dat zij geen mechanisme hebben om naleving van de sancties af te dwingen. Het enige dat zij kunnen doen is het openbaar maken van schendingen en hun aanbevelingen aan de Veiligheidsraad kenbaar maken. Publiciteit is dus hun enige wapen.

Effecten van de sancties opgelegd aan Irak

Op 2 augustus 1990 viel Irak Koeweit binnen waarbij Saddam Hussein weinig weerstand ondervond. Op 28 augustus van dat jaar werd Koeweit geannexeerd als 19e provincie van Irak.

Na een aantal maanden tevergeefs diplomatiek overleg te hebben gepleegd met als

doel de terugtrekking van Irak uit Koeweit te bewerkstelligen, liep op 15 januari 1991 het ultimatum van de Veiligheidsraad voor de terugtrekking van Irak af. Hierna volgden enkele weken van zware bombardementen door de VN onder leiding van de VS, genaamd 'Operation Desert Storm'. Tenslotte werd op 24 februari vanuit Saoedi-Arabië bezet Koeweit en Irak binnengevallen door een coalitie die bestond uit 23 naties. In een 100 uur durende strijd werd de Irakese troepen een vernietigende nederlaag toegebracht. Op 28 februari ging een staakt-het-vuren in. Het meest opmerkelijke aan dit conflict is de rol van de economische sancties: deze werden nog nooit zo snel en zo massaal opgelegd bij een conflict als na de inval in Koeweit door Irak.

Ondanks het feit dat sancties niet als doel hebben de bevolking te treffen, maar gericht zijn op de regering van een staat, heeft het opleggen van sancties wel degelijk effecten voor de bevolking en voor alle aspecten van het dagelijks leven. In Irak heeft de bevolking, en met name de kinderen, zwaar geleden onder een voedsel- en medicamententekort. Dit ondanks het feit dat in Resolutie 661 (1990) de export naar Irak van voedsel en medicament was toegestaan.

In het algemeen is het stopzetten van (economische of humanitaire) hulp als begeleidende maatregel bij sancties zeer omstreden. Door het verstrekken van hulp kunnen de opgelegde sanctiemaatregelen namelijk ondermijnd worden. Produkten die onder een embargo of boycot vallen zouden dan wèl in- of uitgevoerd mogen worden, bijvoorbeeld om humanitaire redenen. In Irak wordt internationale *humanitaire* hulp wel toegestaan en ook bevorderd door de VN. Het stopzetten van reeds aanwezige *economische* hulp was een keuze die landen zelf maakten.

In Resolutie 688 (1991) werd Irak opgeroepen te stoppen met het onderdrukken van zijn bevolking en onmiddellijk organisaties toe te laten voor het verstrekken van humanitaire hulp. Met name de VS, de EG en particuliere organisaties hebben omvangrijke humanitaire hulp verstrekt. De internationale humanitaire noodhulp werd echter belemmerd in haar functioneren door het feit dat alle moderne communicatiemiddelen, olieraffinaderijen en elektriciteit, uitgezonderd een klein aantal mobiele aggregaten, na de Golfoorlog waren uitgeschakeld.

Vóór de Golfoorlog investeerde de Irakese regering haar financiële middelen (90% van haar inkomsten bestond uit de verkoop van olie) onder meer in een sociaal zekerheidssysteem met een werkloosheidsuitkering, een pensioenstelsel, een ziekteverzekering en een arbeidsongevallenverzekering. Verder had Irak een goedkoop systeem van staatsgezondheidszorg, moderne ziekenhuizen, een goed ontwikkeld onderwijssysteem en ging 87% van de jongeren tussen de 12 en 17 jaar naar school. De kindersterfte bedroeg 20 promille, dit is een beduidend lager percentage dan in de omringende landen. Tenslotte had Irak een gemoderniseerde landbouw, een goede infrastructuur en een lage werkloosheid.

Situatie na de Golfoorlog

Voeding en landbouw

De Veiligheidsraad heeft de import van humanitaire goederen, voedsel en medicamenten goedgekeurd. Maar door de sancties mag Irak zijn produkten niet meer exporteren en heeft het dus geen (export-) inkomsten om deze humanitaire goederen mee te kopen. Daarnaast zijn, als gevolg van de sancties, de buitenlandse tegoeden van Irak bevroren en haar Westerse exportkredietfaciliteiten ingetrokken. Het gevolg hiervan was dat weinig landen ervoor voelden deze goederen aan Irak te leveren. Zodoende werd Irak afhankelijk van de hulp van de VN en het Rode Kruis. Maar door het grote aantal inwoners van Irak was deze hulp onvoldoende en door de grootte van het land kwamen slechts weinig goederen aan.

De Irakese landbouw heeft ook zwaar te lijden onder de sancties, omdat kunstmest, pesticiden, zaden en reserve-onderdelen voor agrarische machines en vrachtwagens niet meer geïmporteerd mogen worden. Als een verzoek wordt ingediend bij het Sanctie Comité om iets te mogen importeren, dat strikt gezien niet onder humanitaire goederen valt,

kan één van de 15 leden van het Sanctie Comité, aangezien volledige unanimiteit vereist is, zijn veto uitspreken. Een reden voor het uitspreken van het veto hoeft niet gegeven te worden, en er mag ook geen uitzondering gemaakt worden in het geval van een epidemie of een ander noodgeval. Op deze manier heeft het Sanctie Comité bijvoorbeeld de import geweigerd van sokken, naaimachines, spijkers, textiel, potloden, schoolboeken, pijnverdovende middelen en koelkasten.

Er bestaan verschillende opvattingen over de oorzaak van het voedseltekort. Enerzijds is het voedselprobleem te wijten aan een tekort aan inkomen om het voedsel mee te kopen en zijn de sancties op de export, de boycot, dus de oorzaak van het voedselprobleem en niet de sancties op de import, het embargo. Een belangrijke reden voor het tekort aan inkomen is de grote werkloosheid hetgeen met name veroorzaakt is door het embargo op grondstoffen en vervangingsstukken.

Anderzijds is het voedselprobleem te wijten aan het feit dat Irak slechts voor 30% in zijn eigen voedselbehoeften voorziet, de overige 70% moet worden ingevoerd. De landbouw is in de 10-15 jaar vóór de Golfoorlog sterk gemoderniseerd en is nu in hoge mate afhankelijk van elektriciteit (voor de irrigatiesystemen) en van brandstof (onder andere voor de machines), en bij gebrek daaraan is de kans op een mislukte oogst groot. Het gevolg daarvan is een nóg nijpender voedseltekort.

In 1991 bestonden er twee bevoorradingsbronnen voor de bevolking, namelijk de uitkering van rantsoenen door de regering en de commerciële produktie. Het was duidelijk dat de voedselreserves uitgeput dreigden te raken; zo was melkpoeder alleen nog beschikbaar voor zieke kinderen op doktersvoorschrift. Overigens werd de enige babymelkfabriek van Irak gebombardeerd tijdens de Golfoorlog. In 1993 was het rantsoen babyvoeding voor pasgeboren kinderen 1,8 kilogram per maand, wat volgens deskundigen op dit gebied slechts voldoende is voor twee weken. De bevolking uit de laagste inkomensgroep was niet in staat dit rantsoen aan te vullen.

De regeringsrantsoenen dekten slechts de helft van de noden van een kind jonger dan vijf jaar en slechts één derde van de noden van een zwangere vrouw. Het overige voedsel moest men kopen op de markt, waar in het najaar van 1991 de prijzen voor de basisbehoeften gestegen waren met een factor van 15 tot 20, terwijl de inkomens voor de meeste mensen niet omhoog zijn gegaan sinds augustus 1990.

In april 1993 kwam een rapport van het Department of Humanitarian Affairs van de VN uit, waarin stond dat de rantsoenen verstrekt door de Irakese regering slechts 68% van de 'minimum energy requirements' bevatte. De voedingswaarde van de rantsoenen was weliswaar niet ruim, maar wel voldoende. Maar dit wil niet zeggen dat iedere Irakees voldoende (gevarieerd) voedsel had. De Irakese regering importeerde te weinig babyvoeding en melk om jonge kinderen te kunnen voorzien in hun dagelijkse behoefte. De ondervoeding van de Irakese jonge kinderen was te vergelijken met de ernstige ondervoeding van jonge kinderen in Afrika. In juli 1993 meldde de Food and Agricultural Organization dat er aanwijzingen waren voor een naderende hongersnood in Irak. De rantsoenen voorzagen nog slechts in één derde van de minimum-hoeveelheid calorieën die volgens de WHO nodig waren om in leven te blijven.

Gezondheidszorg

Door de sancties is er een tekort aan medicamenten, vaccinaties, injectiespuiten, pijnverdovende middelen, chirurgische instrumenten, laboratoriumapparatuur en ander medisch materiaal. Irak is niet in staat zelf medicijnen te produceren, ondanks de aanwezigheid van geavanceerde fabrieken op dit gebied, omdat de grondstoffen hiervoor onder het embargo vallen.

In 1992 schatte UNICEF dat het sterftecijfer van kinderen van onder de vijf jaar sinds de Golfoorlog vervijfvoudigd was. De Permanente Vertegenwoordiger van de VN voor Irak schrijft in 1993 in een brief aan de Secretaris-Generaal dat het percentage kinderen onder de vijf jaar oud dat per maand sterft aan diarree 1132,7 % is gestegen in vergelijking met 1993, voor longontsteking is het percen-

tage 1190,5 % en voor ondervoeding 2027,7 %.

Thomas Ekfal, vertegenwoordiger van UNICEF in Baghdad, zei in 1995 dat een half miljoen kinderen gestorven waren door ondervoeding en ziektes als gevolg van de sancties en de Golfoorlog en dat 1,5 miljoen kinderen in levensgevaar waren als de sancties zouden voortduren. Daarnaast zijn de kinderen ook psychisch zwaar getroffen. Professor Raundalen, die Irak bezocht om voor UNICEF rapport uit te brengen over de geestelijke gezondheid van de Irakese kinderen, trof daar naar zijn zeggen de meest getraumatiseerde kinderen aan die hij ooit had gezien. Zijn onderzoek bracht een ongekend verschijnsel aan het licht: geestelijke trauma's, die gewoonlijk na verloop van tijd minder erg worden, worden in Irak juist erger door het klimaat van honger en ellende als gevolg van de sancties.

Scholing

Volgens Care International in Baghdad, zijn in de meeste scholen geen tafels en boeken meer aanwezig. Duizenden scholen hebben een tekort aan electriciteit, ramen, schoolborden, potloden en papier. Volgens UNICEF is er van het algemeen, verplicht en gratis basisonderwijs weinig over: scholen die vernield zijn tijdens de Golfoorlog zijn in 1996 nog steeds niet opgebouwd. De overheid heeft niet genoeg geld om de infrastructuur op te bouwen en alle kinderen wederom van gratis onderwijs te verzekeren. Bovendien zijn veel leerkrachten het land uit gevlucht of oefenen zij nu een ander beroep uit, waarvan het salaris iets hoger is.

Water en hygiëne

Vóór de crisis beschikte de bevolking van Irak over voldoende schoon water, door de werking van op elektriciteit werkende zuiveringsstations over het hele land. Afvalwater werd voldoende behandeld voordat het in de rivieren werd geloosd.

Afvalwater wordt nu zonder behandeling geloosd in de Tigris, dezelfde rivier waar mensen water uit putten om te drinken. Mensen hebben vaak geen middelen om het water eerst te koken alvorens het te drinken. Door de extreem hete zomers is er meer water nodig en bovendien versnelt de hitte de incubatietijd van bacteriën in het water. Vooral voor kinderen is de algemene hygiëne, dus ook van het drinkwater, zeer belangrijk.

Ook kan door gebrek aan brandstof het vuilnis vaak niet opgehaald worden, hetgeen van grote invloed is op de openbare hygiëne, en kunnen medische artikelen, zoals vaccins, nauwelijks meer gedistribueerd worden.

Huidige situatie

Van 25 juli tot 1 september 1995 bezocht een FAO-missie Irak met de taak de beschikbaarheid van gewassen en voedsel èn de voedingstoestand van de bevolking te onderzoeken vanaf de oplegging van het embargo in 1990. Daarbij werd ook een onderzoek gedaan naar de voedingstoestand en sterfte van kinderen onder de vijf jaar oud. De conclusies van de drie bovengenoemde aspecten in het rapport van deze missie volgen hieronder.

Ten eerste, voor wat betreft de produktie van gewassen en de beschikbaarheid van voedsel, is de conclusie dat de tekorten aan basisvoedsel enorm zijn. Door de combinatie van hyperinflatie en ineenstorting van inkomens is onder meer het aantal straatkinderen enorm toegenomen. Het voedselrantsoen is sinds september 1994 verminderd en bedraagt nu 34 % van de calorieën en proteïnen die het dagelijkse voedsel in de jaren 1987-89 bedroeg. Bovendien bestaan de rantsoenen voornamelijk uit zetmeelprodukten en voedingsmiddelen met een tekort aan vitaminen en mineralen, zoals meel en suiker. Een rapport van UNICEF uit 1995, waarin de toepassing van de Convention on the Rights of the Child in Irak wordt onderzocht, voegt daaraan toe dat, om deze 34 % aan te vullen tot ongeveer 66 %, voor een Irakese familie de kosten voor het voedsel 16,56 keer hoger zijn dan het gemiddelde inkomen.

Ten tweede, voor wat betreft de voedingstoestand en gezondheid van de bevolking, is de situatie sinds 1993 voor de meerderheid van de bevolking veel slechter geworden: slechte voeding, maar ook ondervoeding en vitaminetekorten. Volgens ditzelfde rapport vormen de waterzuivering, waterafvoer en sanitaire voorzieningen in 1995 nog steeds een probleem door het ontbreken van reserve-

onderdelen als gevolg van de sancties voor de verschillende installaties. Ook het gebrek aan kapitaal om de wateraanvoer en de rioolafvoer te repareren is van grote invloed op ondervoeding en buitensporige kindersterfte.

Ten derde, voor wat betreft het voedings- en sterftecijferonderzoek dat de FAO-missie in augustus 1995 in Baghdad deed onder kinderen tot vijf jaar oud, leverde het onderzoek schrikbarende conclusies op. Volgens hen lijkt de voedingstoestand meer op de situatie in onderontwikkelde landen.

De verslechtering van de voedingstoestand van de kinderen in Baghdad wordt weergegeven door de enorme groei in kindersterfte: sinds 1990 is dit aantal bijna vijf keer zo groot geworden. Volgens de FAO-missie zal de voedingstoestand van kinderen in Baghdad alleen nog maar verslechteren, tenzij de juiste maatregelen genomen worden om hen van genoeg voedsel te voorzien en hen een veilige omgeving te verschaffen. De FAO-missie schrijft in het rapport, waarin slechts de situatie in Baghdad onderzocht wordt, dat het aannemelijk is dat de voedingstoestand van de kinderen in het zuiden en noorden van Irak nóg slechter is dan de situatie in Baghdad. Daarnaast heeft ook het onderwijssysteem nog steeds te lijden onder de sancties, doordat geld en materialen niet beschikbaar zijn of door de inflatie onbetaalbaar zijn geworden. Tevens is door het gebrek aan brandstof bij grotere afstanden het vervoeren van kinderen van en naar school problematisch geworden, waardoor veel kinderen noodgedwongen met school gestopt zijn. Deze situatie gaat in tegen de World Declaration on Education for All, de Convention on the Rights of the Child en de doelstellingen van UNICEF om vóór 1995 het probleem van schoolverlaters aan te pakken en de noodzaak van basisonderwijs te benadrukken.

Bovendien is volgens UNICEF het aantal straatkinderen en het aantal kinderen dat moet werken zeer gestegen. Sinds het einde van de Golfoorlog heeft UNICEF op velerlei manieren hulp geboden aan kinderen, onder andere op het gebied van de gezondheidszorg, voedseltransporten, waterzuivering en educatie, in totaal ter waarde van 167 miljoen Amerikaanse dollars. In het najaar van 1996 waren 80 hulpverleners van UNICEF aanwezig in Irak. Ondanks dit alles zegt Philippe Heffinck, UNICEF-vertegenwoordiger in Irak, dat elke maand ongeveer 4500 kinderen onder de vijf jaar oud sterven als gevolg van ondervoeding en ziektes.

Op 10 december 1996 hervatte Irak zijn olieexporten na maanden van onderhandelen tussen de VN en Irak. De Veiligheidsraad had het groene licht gegeven voor de uitvoering van Resolutie 986 (1995), waarin de Veiligheidsraad de staten autoriseert om beperkte import van olie en aanverwante produkten uit Irak toe te staan. Onder controle van experts van de VN mag Irak 500 à 600 duizend vaten per dag (te vergelijken met 3,5 miljoen vaten vóór 1990) uitvoeren. Dertig procent van de opbrengst hiervan gaat naar het UN Compensation Fund, waaruit landen vergoed worden voor de geleden schade ten gevolge van de Golfoorlog en de sancties. Met de overige zeventig procent van de opbrengst mag Irak voedsel en medicijnen kopen voor zijn bevolking. De operatie zal na 180 dagen moeten worden geëvalueerd door de Algemene Vergadering. Dat houdt in dat Irak gedurende een half jaar ter waarde van twee miljard Amerikaanse dollars 'olie voor voedsel' mag uitvoeren.

De reden dat Saddam Hussein zich in eerste instantie steeds verzette is dat hij de inmenging door de VN met betrekking tot het beheer van de gelden uit de olieverkoop zag als een aantasting van de soevereiniteit van Irak.

Aanbevelingen

Hieronder volgen een aantal aanbevelingen die naar onze mening de negatieve effecten van sancties op kinderen zoveel mogelijk zullen minimaliseren. Achtereenvolgens zullen alternatieven voor sancties en de herziening van het doel, de totstandkoming en de uitvoering van sancties behandeld worden.

Alternatieven voor sancties

De meest ideale situatie zou uiteraard zijn dat er geen sancties opgelegd zouden hoeven te worden. Boutros-Ghali beschrijft in zijn 'Agenda for Peace' het belang van 'preventive diplomacy'. Deze preventieve diplomatie kan

uitgevoerd worden door bijvoorbeeld de Secretaris-Generaal of andere hooggeplaatste ambtenaren van de VN, zodat eventuele conflicten al in een vroeg stadium herkend en aangepakt kunnen worden.

Daarnaast zijn de media een goed middel om druk uit te oefenen op de internationale gemeenschap. In een interview met Bert van Ruitenbeek, voorlichter van UNICEF, kwam naar voren dat de media zelfs een zeer belangrijke rol spelen. Volgens Van Ruitenbeek zijn de media voor UNICEF één van haar belangrijkste wapens. UNICEF kan staten namelijk niet dwingen hun interne situatie te verbeteren, maar kan wel door middel van de media de regeringen onder druk zetten door op het 'geweten' in te spelen.

Er zijn een aantal alternatieven voor het gebruik van sancties. In plaats van het opleggen van sancties kan men ervoor kiezen om geweld te gebruiken om de naleving van internationale waarden en normen af te dwingen. Het toepassen van geweld zal slechts in zeer geringe mate steun vinden. De Veiligheidsraad zal pas in uiterste noodzaak ervoor kiezen geweld te gebruiken. Vanzelfsprekend is een daadwerkelijke oorlogssituatie desastreus voor kinderen.

Een tweede alternatief zou zijn dat men de binnenlandse oppositie tegen een regime steunt, door de banden aan te halen met oppostitiegroeperingen en kritische organisaties die de civiele samenleving vertegenwoordigen. De Veiligheidsraad zal niet snel openlijk de oppositie tegen een regime steunen, omdat hij zich hiermee mengt in de binnenlandse aangelegenheden en dit de soevereiniteit van de staat ondermijnt. Deze soevereiniteit wordt ook ondermijnd als er met behulp van sancties of militaire maatregelen wordt ingegrepen, maar in deze gevallen wordt formeel onder Hoofdstuk VII van het Handvest gehandeld.

Herziening van sancties

Naar onze mening zouden sancties een goed alternatief kunnen zijn voor het gebruik van geweld, mits de sancties in een aantal opzichten worden herzien. Aangezien er regimes bestaan die hun eigen belang en hun overleven belangrijker vinden dan het welzijn en de gezondheid van de kinderen in hun land, zal bij het instellen van economische sancties tegen dergelijke regimes rekening gehouden moeten worden met de meestal rampzalige gevolgen voor met name kinderen. Onze aanbevelingen zullen zich richten op drie aspecten van sancties: het doel, de totstandkoming en de uitvoering van sancties.

Het doel van sancties

Bij het bepalen van het doel van sancties is het belangrijk dat de bevolking wordt ontzien. Machel schrijft in haar rapport dat blijkt dat: *'those governments and authorities against which sanctions are imposed are rarely personally affected and may be precisely those less responsive to the plight of their people'.*

Als alternatief voor economische sancties in algemene zin zou men ervoor kunnen kiezen selectieve sancties op te leggen. Sancties zouden meer gericht moeten zijn op diegene die verantwoordelijk zijn voor het beleid waartegen de internationale gemeenschap zich wil verzetten. Mogelijkheden hiertoe zijn het bevriezen van nationale en persoonlijke buitenlandse tegoeden, het blokkeren van financiële transacties, het stopzetten van leningen, financiële hulp en het verbieden van directe investeringen door buitenlandse bedrijven in de doelstaat. Tevens zouden slechts die sancties opgelegd kunnen worden die de export van militaire goederen naar de doelstaat verbiedt.

Het is echter zeer moeilijk om tot selectieve sancties te komen, onder andere omdat er voor het aannemen van een resolutie consensus moet bestaan binnen de Veiligheidsraad. Een sanctie moet zo worden afgestemd dat hij acceptabel is voor ieder (permanent) lid en tevens effectief en selectief is. Daarom worden dus sancties opgesteld die de laagste gemeenschappelijke deler weergeven.

De totstandkoming van sancties

Bij het opleggen van sancties zal in de toekomst ten alle tijde rekening gehouden moeten worden met de effecten hiervan op kinderen. Het grootste punt van kritiek hetgeen Boutros-Ghali in 1995 heeft onderkend is dat vooral het arme deel van de bevolking en niet de elite wordt getroffen door sancties. Hij noemt sancties een bot wapen: de gevolgen

van sancties roepen de ethische vraag op of het laten lijden van het zwakste deel van de bevolking een legitiem middels is om druk uit te oefenen op politieke leiders.

Achtereenvolgens zullen vier aspecten volgen die naar onze mening herzien zouden moeten worden bij de totstandkoming van sancties.

Snelle oplegging van sancties

Het eerste aspect is dat economische sancties meestal niet direct effectief zijn door de voorraden die een land heeft en om te voorkomen dat een land nog meer voorraden gaat aanleggen in het geval van stapsgewijze oplegging van sancties zouden zij zo snel en volledig mogelijk moeten worden opgelegd.

Enerzijds is het nadeel van snel opleggen van sancties dat het een grote impact op kinderen heeft, anderzijds is het voordeel dat de duur van sancties en dus de negatieve impact kan worden beperkt. Op deze manier wordt een land namelijk onder druk gezet om toe te geven aan de gestelde eisen voor het opheffen van de sancties. Hierna kan de situatie zich weer normaliseren. Het grote gevaar hierbij is dat het regime zich ongevoelig toont voor het lijden van de bevolking, zoals is gebleken in het geval van Irak.

Naar onze mening moet per situatie bepaald worden of snel dan wel stapsgewijs sancties opgelegd moeten worden.

Duur van sancties

Het tweede aspect is dat op dit moment sancties voor onbepaalde tijd opgelegd worden, waarbij na vooraf vastgestelde perioden geëvalueerd wordt door de veiligheidsraad of de sancties al dan niet gedeeltelijk opgeheven kunnen worden. Ons inziens echter, zou de duur van sancties vooraf bepaald moeten worden. Op deze manier is er een meerderheid van stemmen (inclusief permanente leden) nodig om de sancties *voort te zetten*, terwijl dit in de huidige situatie nodig is voor het *opheffen* van de sancties. Aangezien veel effecten van sancties, vooral de effecten op de gezondheid, pas duidelijk worden als er enige tijd verstreken is, zouden sancties voor een vooraf vastgestelde periode opgelegd moeten worden. Na het verstrijken van deze periode wordt de Veiligheidsraad *gedwongen* de effecten van de sancties te evalueren en na te gaan in hoeverre de sancties het gewenste doel bewerkstelligen, waarna al dan niet aangepaste sancties voor een volgende periode opgelegd kunnen worden. Daarnaast zou de Veiligheidsraad vooraf de omstandigheden moeten definiëren waaronder de opgelegde sancties (gedeeltelijk) opgeheven zouden kunnen worden, zodat bijvoorbeeld in het geval van een noodsituatie onmiddellijk ingegrepen kan worden.

Informatievoorziening van de Veiligheidsraad

Het derde aspect is de informatievoorziening van de Veiligheidsraad. De Veiligheidsraad kan natuurlijk pas een goede afweging maken wanneer hij is ingelicht over de situatie in het land en nadat hij de effecten van vorige sancties geëvalueerd heeft.

Tot nu toe heeft naar onze opvatting de Veiligheidsraad beslissingen genomen zonder voldoende informatie verzameld te hebben over de mogelijke werking van de sanctie. Ten eerste wordt pas na het aannemen van de sanctie-resolutie aan het Secretariaat de opdracht gegeven een rapport te maken over de uitvoerbaarheid – en de mogelijke gevolgen – van de sanctie. Ten tweede is een vereiste voor een betere totstandkoming van een resolutie een 'independent source of intelligence analysis' die de Veiligheidsraad van informatie moet voorzien.

Geïntegreerd beleid

Hoewel, om niet in een impasse te geraken, één orgaan namelijk de Veiligheidsraad het laatste woord moet hebben, moet er echter wel sprake zijn van geïntegreerd beleid: de Veiligheidsraad moet ten tijde van het opleggen van sancties geïnformeerd zijn over de gevolgen van sancties in het verleden en de situatie in de doelstaat. In het geval van het opleggen van sancties aan voormalig Joegoslavië heeft de Veiligheidsraad, ondanks de uitkomsten van onderzoek door onder andere verschillende VN-organen en NGO's, waaruit de schokkende gevolgen van de sancties in Irak bleken, vergelijkbare sancties opgelegd met potentieel dezelfde gevolgen.

Vanuit het oogpunt van de te verwachten impact op de humanitaire situatie moet de inhoud, de duur en de uitvoering van het

sanctiebeleid worden vastgesteld. Vooraf moet de economische en sociale structuur van de doelstaat onderzocht worden. Om er zeker van te zijn dat de effecten van de economische sancties zich richten op diegenen met economische en politieke macht kunnen de volgende drie punten geanalyseerd worden. Ten eerste de nationale economie van de doelstaat, ten tweede haar economische relaties met andere staten en ten derde de sociale en culturele structuur van de doelstaat. Daarnaast moet de internationale gemeenschap zich er van verzekeren dat zij in staat zal zijn toezicht te houden op de situatie in de doelstaat na het opleggen van de sancties.

Als de Veiligheidsraad ervoor kiest om sancties op te leggen, moet de internationale gemeenschap dus bereid zijn de verantwoordelijkheid te dragen voor de mogelijke humanitaire consequenties die dit met zich meebrengt. Maar het ontbreekt de internationale gemeenschap waarschijnlijk aan politieke wil om een dergelijk bedrag – in het geval van Irak zouden de kosten voor noodzakelijke humanitaire hulp 2,65 miljard Amerikaanse dollars bedragen – op te brengen.

De mogelijke effecten van sancties op kinderen zouden door het Sanctie Comité altijd zeer nauwkeurig gevolgd moeten worden. Als blijkt dat de kinderen op een dusdanige wijze lijden onder de sancties dat de rechten van het kind in hoge mate geschonden worden, zou het Sanctie Comité over de mogelijkheid moeten beschikken wijzigingen in het sanctiebeleid voor te stellen.

De uitvoering van sancties

Nadat besloten is tot het opleggen van sancties zal tevens bij de uitvoering ervan rekening gehouden moeten worden met de mogelijke gevolgen. Door effectief toezicht op de gang van zaken ('monitoring') kan men de impact van sancties op de gezondheid en het welzijn van de bevolking nauwlettend in de gaten houden. Bij het toezicht op en de uitvoering van sancties zouden de Sanctie Comités een belangrijkere rol moeten spelen.

Naar onze mening zou er een *permanent* Sanctie Comité moeten zijn dat zich bezig houdt met informatievoorziening aan de Veiligheidsraad. Hieronder moet worden verstaan dat dit Comité zowel voorbereidend werk doet als er sprake is van het opleggen van sancties als de effecten evalueert die sancties in het verleden hebben gehad. Naar onze mening ontbreekt het op deze punten momenteel aan een geïntegreerd beleid ten aanzien van het opleggen van sancties. Dit komt onder andere doordat er consensus over de inhoud van de sancties moet bestaan. Op deze manier wordt een sanctie opgesteld met de laagste gemeenschappelijke deler.

De samenstelling van dit permanente Sanctie Comité zou niet per definitie gekoppeld moeten zijn aan de samenstelling van de Veiligheidsraad. Als er een permanent Sanctie Comité komt dat zich ook bezig houdt met de evaluaties van de sancties en het adviseren van de Veiligheidsraad, dan zou er ook geen ervaring verloren gaan, hetgeen wel het geval is als er per geval een nieuw Sanctie Comité wordt samengesteld.

Tot op heden hebben economische sancties zeer negatieve effecten op kinderen gehad. In hoeverre de negatieve effecten in de toekomst geminimaliseerd zullen worden hangt af van de bereidwilligheid van de internationale gemeenschap om bij economische sancties het welzijn van kinderen een hoge prioriteit te geven.

Dit artikel is een verkorte versie van het onderzoek dat *Josien Sluijs, Lidewei Schipper en Patrizia Baldin* hebben gedaan in het kader van het leeronderzoek 'Het VN-systeem: tussen internationale Betrekkingen en Volkenrecht' van Dr. O.M. Ribbelink, Universiteit van Amsterdam. Josien Sluijs, Lidewei Schipper lopen in de maanden mei t/m juli stage bij de VN in New Delhi, India.

Noten:

1. Onder het begrip doelstaat wordt verstaan de staat waaraan sancties zijn opgelegd door de Veiligheidsraad.
2. Rozemond, S., 'Economische Sancties – een terreinverkenning', in: Rozemond, S. ed., (1988), p. 9-12; en Roberts, A. and Kingsbury, B., in: Roberts, A. and Kingsbury, B., (1993), p. 33.
3. Woordspeling: Operation Desert Storm werd door Saddam Hussein de 'Moeder van alle Veldslagen' genoemd.

IS IRAQ THE ONLY VILLAIN?

[A shorter version of this article was originally published in the Canberra Times *on 4 December 1997]*

The tension between Iraq and the United States over weapons of mass destruction provides a useful opportunity to set aside our Western stereotypes and consider whether Saddam Hussein is the only villain of the piece.

Hussein has made himself an easy target for such vilification through his tyrannical rule, his intolerance of any opposition from his own people, and his military aggression, carried out largely with conscripts. And as one of the threshold nuclear-weapons states, Iraq can be categorized with North Korea and other "rogue" states which have challenged the nuclear nuclear monopoly of the major nuclear powers — the US, Russia, China, Britain, and France. What a perfect villain.

However, on closer examination, this black-white view falters a little. Saddam Hussein has in fact received significant assistance in his nuclear ambitions from western nations.

Ambassador Miguel Marin-Bosch, a leading figure in the international disarmament negotiations and formerly Mexico's Ambassador to the United Nations Conference on Disarmament in Geneva, has expressed concern that the UN and International Atomic Energy Agency (IAEA) inspectors found an impressive amount of material in Iraq, including enriched uranium, tools, machines, electronic equipment, computers, and precision instruments. However, what particularly alarmed him was their origins.

In 1994, he stated "The list of suppliers reads like a Who's Who of the nuclear industry: the companies are from France, Germany, Italy, Japan, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland, the UK and the US. How is it possible that for years, especially in the 1980s, this so-called 'sensitive' material was exported and in such quantities without any government of the exporting states suspecting that the Iraqis were building something?"

As an example of these transfers, in the late 1980s, machines were exported from the firm Matrix Churchill in Britain, which were, according to the IAEA, used in Hussein's uranium enrichment program. Officials in the British Government's Department of Trade and Industry and the Ministry of Defense were aware at the time of the possible use of the machines for the development of nuclear weapons, and yet the export license as granted. The sales were in breach of the Non-Proliferation Treaty, to which Britain and Iraq were party.

There is another inconsistency in the recent bout of indignation over Hussein's nuclear ambitions. For more that 50 years we have been told that, through the process of nuclear deterrence, nuclear weapons have "kept the peace" (although one could be excused for not noticing). Because the effects of nuclear weapons are so horrific, the theory goes, they will actually deter a military attack by a potential aggressor. Acronyms such as the apt MAD, Mutually Assured Destruction, were used during the Cold War.

The relevance of the deterrence theory to the Middle East is that Israel is commonly believed to have between one and 200 nuclear weapons, although its program remains undeclared. Why then is Iraq's nuclear-weapons program not seen by the US and other deterrence proponents as a necessary counter to Israel's weapons?

The problem, of course, is that nuclear deterrence is, and always was, a lie. Any nuclear weapon is highly destabilizing. One of the prerequisites for peace in the Middle East is the elimination of not only Iraq's nuclear weapons program, but Israel's as well, and the creation of a nuclear (and chemical and biological) weapons-free zone. However, these steps have not even been countenanced.

Perhaps the most ironic twist of this whole saga is that, while the work of the US/UN inspectors in Iraq is lauded, the man who disclosed Israel's nuclear weapons program to the outside world, Mordechai Vanunu, has been incarcerated in solitary confinement in Ashkelon Prison for the past eleven years. He is serving an 18 year sentence for his 'crime' against his country. Quite apart from the human rights aspects of this sentence and the conditions of his imprisonment, the Israeli authorities'

— continued on page 14

In August 1991, and IPPNW team visited Iraq to assess damages caused by the Gulf War. Above is Al-Zubair Hospital in Basra, which was bombed three times during the conflict. (Photo: IPPNW)

IRAQ AND WEAPONS OF MASS DESTRUCTION

SYMPTOMS OF A MUCH GREATER PROBLEM

Even the Commander-in-Chief admits that a massive air strike against Iraq will only dent, not destroy, Iraq's stockpiles of weapons of mass destruction and its capacity to make more. Nor is it likely, by all accounts, to end Saddam's tyranny over his people. Under those conditions, how can the untold misery that will be afflicted on Iraqi civilians be justified in moral or military terms? And, when Saddam emerges from the rubble, literally or figuratively, carrying the broken body of an Iraqi child, who will be the stronger, the US or the Iraqi dictator?

We have no brief to make for Saddam. A leading Iraqi member of our organization was murdered in cold blood by Saddam's henchmen a few years back. But, an air strike against Iraq is ill conceived. It calls for short term thinking about a long-range problem. Band-Aid solutions for a virulent form of cancer are not enough.

The real question is: how can we address the long-term threat of the proliferation of weapons of mass destruction, in both Iraq and elsewhere?

One critical step is to recognize that a system in which a handful of nations arrogate unto themselves the right to possess weapons of mass destruction, while decrying their possession by others, is untenable over the long haul. The incentives are simply too great for lesser powers to try to level the playing field in a world dominated by a handful of nuclear powers.

For nearly half a century the United States, the Soviet Union (now Russia) and a few other nations have placed the ultimate weapon of mass destruction, the nuclear weapon, at the very center of national security and military policy. The end of the cold war notwithstanding, this continues to be the case. It is little wonder, therefore, that the nuclear powers speak with precious little moral authority, and wield a weak diplomatic stick, when preaching the evils of chemical, biological and nuclear weapons proliferation. After all, if nuclear weapons are so critical to US national security, why shouldn't other countries desire them as well? And, if nuclear weapons are beyond their reach, why shouldn't other nations reach for the poor man's alternative — chemical and biological weapons?

The United States has long sent the message that other nations should do as it says, not as it does, with regard to nuclear arms. We have preached abstinence to others while continuing for five decades to amass the world's most powerful nuclear arsenal. Do we not thus make it easier for "rogue" states to ignore international pressures to abandon weapons of mass destruction? Have we not ceded the moral high ground and joined those "pariah" states that are seeking their own chemical, biological and nuclear arsenals? What kind of leadership can the United States provide in halting the spread of such weapons when its own commitment to nuclear weapons — the most insidious weapons of all — remains steadfast?

Of course, international agreements to ban biological, chemical and nuclear weapons cannot provide absolute assurance against their development by countries that either refuse to sign such treaties, or by those who do and then cheat. But, it is also perfectly clear that even threats, or indeed military strikes, by a nuclear power such as the United States cannot keep a permanent lid on proliferation threats.

A second necessary step in halting proliferation of weapons of mass destruction is for nations with the technology needed to make them to stop selling it. In his February 17 Pentagon speech making the case for an attack on Iraq, President Clinton asked Americans to "remember the past and to imagine the future." Part of that past, not mentioned by the President,

Dr. John Pastore, IPPNW Secretary, examines a patient at a children's hospital in Baghdad during an IPPNW fact-finding mission to Iraq following the Gulf War. Seven years later, an estimated 4500 children die in Iraq every month from malnutrition and treatable disease. (Photo: IPPNW)

is that the US, Britain, Japan, Switzerland, and many other countries eagerly sold Saddam the technology he needed to make weapons of mass destruction throughout the 1980s. And Russia has recently sold Iraq technology for making biological weapons.

Moving towards a world free from the threat of chemical, biological and nuclear weapons is a complex process and the pathway there is not altogether clear. But, it must start with stricter controls on weapons technology and a recognition that a world in which a chosen few claim the exclusive right to possess weapons of mass destruction cannot hope to get there.■

— John O. Pastore is a cardiologist at St. Elizabeth's Medical Center in Boston, MA and Secretary of IPPNW

— Peter A. Zheutlin was IPPNW's Director of Public Affairs from 1985 to 1993.

— continued from page 13

reaction to Vanunu's disclosure of their 'nuclear deterrent' seems a little absurd. Presumably a weapon can only deter if someone knows about it.

The ultimate hypocrisy is that the theory of nuclear deterrence is still held up as the cornerstone of the US nuclear strategy. President Bill Clinton, in a letter to the US Senate in September 1997 to persuade it to ratify the Comprehensive Test Ban Treaty, offered a necessary and significant sweetener for the nuclear-weapons laboratories. That sweetener was the Stockpile Stewardship and Management program, whereby the laboratories will maintain their skills. The amount budgeted for the next decade to maintain and expand the US nuclear arsenal is US$40 billion ($A59.2 billion).

In his letter, President Clinton reaffirmed commitment to nuclear deterrence, "As part of our nuclear security strategy, the United States must and will retain strategic nuclear forces sufficient to deter any future hostile foreign leadership with access to strategic nuclear forces from acting against our vital interests . . . I consider the maintenance of a safe and reliable nuclear stockpile to be a supreme national interest of the United States."

What President Clinton does not explain is how nuclear weapons can serve the "supreme national interest" of the US, but not of other nations which have forsworn these weapons through the Non-Proliferation Treaty. He fails to explain also the failure of the nuclear powers to fulfill their obligations under Article VI of the that Treaty to get rid of their weapons.

Since 1945, the will of the international community, repeatedly expressed in the UN and other forums, has been for the elimination of all nuclear weapons. The first UN General Assembly Resolution was to establish an international atomic energy commission, and it included a clause "for the elimination from national armaments of atomic weapons and of all other major weapons of mass destruction." This goal has been repeatedly thwarted, primarily by the five permanent members of the Security Council, who express outrage at Hussein's nuclear ambitions.

In December last year, Malaysia introduced a resolution to the General Assembly for a convention to ban nuclear weapons. It was passed with a large majority, with 115 votes in favor (including China). Australia abstained. A similar resolution has again been submitted by Malaysia this year, and the assembly will vote on it tomorrow [5 December 1997]. The Australian Government has again indicated that it will abstain.

However, [Australia's] government has demonstrated a creditable ability to move forward in another area — its position on the elimination of landmines. A similar ability to let go of the trans-Pacific apron strings on the issue of nuclear weapons would be equally impressive.

Back to the problem of Iraq. Any approach to that country which is blatantly biased will be counter-productive and will merely play into the hands of Hussein. Sanctions, which have already killed more than half a million children, are an ineffective and inhumane way to get rid of nuclear weapons. Continuing the sanctions will merely strengthen the Iraqis' hatred of the West and their vulnerability to Hussein's propaganda. (To be reminded of the danger of a humiliated and economically deprived population, one need only recall Germany after World War I and the Treaty of Versailles). After all, the problem is not the largely innocent population of Iraq, but its tyrannical leader who is one of many impediments to peace around the world.

A more logical approach would be for those with the most weapons of mass destruction to lead by abandoning them. At least their admonitions to the aspiring nuclear weapons states would then be credible.■

— Susan Wareham is IPPNW's Regional Vice-President for the Southeast Asia-Pacific and a member of the Medical Association for the Prevention of War, IPPNW's Australian affiliate.

A RETURN TO WAR IS NOT THE ANSWER

As the crisis in Iraq moves once again to the brink of military action, IPPNW, as it did in 1991, has put every effort into trying to prevent a new war in the gulf.

In letters to President Clinton, UN Secretary General Kofi Annan, and other world leaders, IPPNW has urged a peaceful resolution to the process. Indeed, IPPNW is categorically opposed to the use of force. Only sustained diplomacy can resolve the conflict. Our message of peace is being delivered to American embassies by IPPNW affiliates around the world. Vigils are being organized to mourn those who will die and suffer from renewed air strikes on Iraqi cities. IPPNW physicians are expressing IPPNW's views in national and international media.

No doubt, Saddam Hussein's weapons of mass destruction must be eliminated. But the US, and the other nuclear powers, have an equal, if not greater, responsibility to destroy their nuclear, chemical and biological weapons. IPPNW continues to oppose the development, possession and use of all such weapons by any nation. Proliferation can only be halted if all nations are committed to disarmament and the peaceful resolution of conflict.

Thanks to the Secretary General's efforts, immediate military action has been avoided for the time being. It is IPPNW's hope that war will be completely averted. We urge you to join us in telling the President: **Don't Bomb Iraq.** Please call the White House at:

(202) 456-1111,

or send e-mail to:

<president@whitehouse.gov>.

Thank you for acting today in support of IPPNW's mission. Together we can and will break down the barriers to peace!

CONCLUSIONS

In an attempt to assess the impact of the United Nations sanctions on the quality of life of the population in Iraq, the following facts should serve as constant reminders in drawing overall conclusions regarding the humanitarian aspects of the sanctions:

1. The six-week war in 1991 resulted in the large scale destruction of military and civilian infrastructures alike. In general, civilian populations were, subsequently more affected by the consequences of much destruction than the military populations, the latter of whom have tended to be more protected against the daily hardships ensuring since enforcement of the sanctions.

2. The sanctions imposed on Iraq and related circumstances have prevented the country from repairing all of its damaged or destroyed infrastructure, and whenever attempts have been made, these have been incomplete. This applies to electricity generating and water purification plants, sewage treatment facilities and communication and transportation networks. This has affected the quality of life of countless Iraqi citizens, especially those belonging to the mid and lower economic levels of the country's total population of 20 million, who do not have alternatives or options to overcome the effects of these ravages.

3. Iraq is an oil-rich country, which prior to the 1991 war was almost totally dependant on the import of two vital requirements for a healthy life--food and medicine. More than 70% of food requirements of Iraq, prior to 1991, were imported and the bulk consisted of staple cereals, legumes, cooking oils, sugar and tea, which are the major items in the daily diet of the average Iraqi citizen. *Financial constraints* as a result of the sanctions have prevented the necessary import of food and medicine.

4. Other items in the daily diet, especially animal products such as dairy products, chicken and beef, in which the country was almost self-sufficient, are now being sold on the open market at "sky-rocketing" prices, which only those at the highest income level can afford. The average Iraqi citizen depends on rationed foods, which supply one-third of the daily minimum caloric needs. Iraq has a disciplined rationing system, which, so far, has prevented a major famine. Animal products on the free market, due to their high prices, are not available to infants and children in most families, which is a source of protein they urgently need.

5. The vast majority of the country's population has been on a semi-starvation diet for years. This tragic situation has tremendous implications on the health status of the population and on their quality of life, not only for the present generation, but for the future generation as well.

6. The reduction in the import of medicines, owing to a *lack of financial resources*, as well as a lack of minimum health care facilities, insecticides, pharmaceutical and other related equipment and appliances, have crippled the health care services, which in pre-war years were of a high quality. Assessment reports rightly remarked that the quality of health care in Iraq, due to the six-week 1991 war and the subsequent sanctions imposed on the country, has been literally put back by at least 50 years. Diseases such as malaria, typhoid and cholera, which were once almost under control, have rebounded since 1991 at epidemic levels, with the health sector as a helpless witness.

7. Very rarely has the impact of sanctions on millions of people been documented. Severe economic hardship, a semi-starvation diet, high levels of disease, scarcity of essential drugs and, above all, the psycho-social trauma and anguish of a bleak future, have led to numerous families being broken up leading to distortions in social norms.

8. The impact of this unfortunate situation on the infant and child population in particular in Iraq needs special attention. It is not only the data on morbidity and mortality that tell the story, but equally important are the crippling effects of many of these morbidities which are often forgotten. The psychological trauma of the six-week 1991 war and the terrible hardships enduring with the sanctions since then, can be expected to leave indelible marks on the mental health and behavioural patterns of these children when they grow to adulthood. This tragic aspect of the impact of the war and conditions surrounding the sanctions is rarely articulated, but the world community should seriously consider the implications of an entire generation of children growing up with such traumatized mental handicaps, if of course, they survive at all.

WORLD HEALTH ORGANIZATION

MARCH 1996

uranium. Ook het meten met twee maten: Irak wordt gestraft voor zaken, die bij andere "bevriende" lander met de mantel der liefde bedekt worden. Tekenend was een verhaal van de discussieleider van de avond: drs. P.Meerts (Instituut Clingendael), die, op bezoek in een van de Golfstaten, daar hoorde van zijn (elite-)toehoorders , dat Saddam Hoessein als een Arabische held gezien werd.
De voorzitter had het deze avond niet gemakkelijk - een van de sprekers vond het maar een agressief gezelschap- maar hij maakte er het beste van.

Het zou jammer zijn als deze avond geen vervolg krijgt. Er was geen pers; er was nauwelijks publiciteit aan de bijeenkomst gegeven. Ook het beleid van de Nederlandse regering: het zenden van een oorlogsfregat, kwam niet aan de orde; Nederlandse politici waren er niet bij betrokken. Het probleem Irak is al weer vergeten ondanks het eindeloze embargo onder de vlag van wat we nog steeeds de Verenigde Naties noemen.Uit de discussie bleek toch wel, dat velen in dit gezelschap kritisch stonden tegenover de gang van zaken in deze kwestie, zoals dat onder meer ook in de VS zelf het geval is.
Welke bijdrage kan de Liga leveren?. In het kader van het 50- jarig bestaan van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens zou zij in het bijzonder aandacht kunnen schenken aan het feit, dat bij dreiging en gebruik van militair geweld vergeten dreigt te worden, dat dit geweld primaire rechten van de mens op de meest gruwelijke wijze aantast; vervolgens aan het feit, dat te weinig gelet wordt op de aantasting van de mensenrechten: armoede, honger, ziekte en dood tengevolge van economische boycot. In dit verband is het tekenend, dat een officiëel rapporteur voor de VN over mensenrechten in Irak kennelijk geheel voorbij kan gaan aan de schending van de mensenrechten tengevolge van het embargo.

Emiel Wennen

To: jupi@hetnet.nl
Subject:
Date sent: Tue, 4 Aug 1998 16:45:41

IRAK EN DE VERENIGDE NATIES

De MVVN (Ned. Ver. voor de V.N.) organiseerde op 26 mei jl. in Utrecht een rondtafelconferentie over Irak en de VN met vier inleiders.
1. Drs. J. Berteling van de Nederlandse Missie bij de VN te New York; die evenals de anderen op persoonlijke titel sprak. Hij was van mening, dat de Golfoorlog van 1991 legitiem was geweest en dat de recente dreiging met bombardementen geweekt had. Hij betreurde het wel, dat leden van het uitvoerend in de VS hebben laten merken, dat het voor hun niet bij het dreigen alleen had moeten blijven, terwijl alleen al het feit, dat er nu, anders dan in 1991, absoluut geen steun voor militair geweld kwam van bijv. de kant van de Arabische buurstaten [uitgezonderd Koeweit], hen tot andere gedachten had moeten brengen. Daarbij komt, dat de zo rijke VS nog steeds hun achterstallige VN-contributie niet willen betalen. Dat maakt hun positie in de VN er zelf niet sterker op. Hij zei ook, dat de VS de Nederlandse humanitaire hulp aan Irak wist overtuigig verdedigen.
2. Dr. Isam-al-Khafaji van het Instituut voor Politicologie van de Universiteit van Amsterdam, afkomstig uit Irak, was blij, dat de VS in deze zaak prikkisch genaakkelijk zijn kunnen te staan. Hij had geen goed woord over voor het embargo, dat al een half miljoen slachtoffers heeft gemaakt en de positie van het Iraakse regime niet verzwakt. Verder zou Saddam Hoessein voor een internationaal Tribunaal moeten worden aangeklaagd. Spreker meent, dat olieboringen een grote rol spelen in dit drama. 3. Drs. D. Leuschk van het Instituut Clingendael heeft veel aan zijn overtuiging, dat op grond van de resoluties van de Veiligheidsraad in de huidige crisisperiode militair geweld tegen Irak gebruikt had mogen worden.
4. Drs. R. Wessel van de sectie Recht der Internationale Organisaties van de Universiteit van Utrecht was het door duidelijk niet mee eens militair geweld zou onder de gegeven omstandigheden illegaal geweest zijn, m.a.w. het zou agressie geweest zijn. Het dreigen ermee zou wel geholpen kunnen hebben om de eisposes te geraken.
Er volgde een levendige soms heftige discussie, waaraan Iraakse sternmen niet onthielden. Een vraag was , of in deze zaak niet het rechtsbeginsel dient te gelden, dat regels(resoluties) betreffende bevoegdheden tot toepassing van dwang of geweld altijd eerder beperkt dan ruim moeten worden uitgelegd. Aan de orde kwamen voorts de zo hulp o.m. door het Rode Kruis, de Wereldgezondheidsorganisatie en de UNICEF georganiseerde omvangrijke gevolgen van het VN-embargo, evenals de bezorgdheid van het milieu met grote bezwaardheden vervuld.

To: **japl@hetnet.nl**
Subject:
Date sent: **Tue, 4 Aug 1998 16:45:41**

IRAK EN DE VERENIGDE NATIES

De NVVN (Ned. Ver. voor de V.N.) organiseerde op 26 mei jl. in Utrecht een avondbijeenkomst over Irak en de VN met vier inleiders: 1. Drs. J. Berteling van de Nederlandse Missie bij de VN te New York, die evenals de anderen op persoonlijke titel sprak. Hij was van mening, dat de Golfoorlog van 1991 legitiem was geweest en dat de recente dreiging met bombardementen gewerkt had. Hij betreurde het wel, dat leden van het establischment in de VS hebben laten merken, dat het voor hen niet bij het dreigen alleen had moeten blijven, terwijl alleen al het feit, dat er nu, anders dan in 1991, absoluut geen steun voor militair geweld kwam van bijv. de kant van de Arabische buurstaten [uitgezonderd Koeweit], hen tot andere gedachten had moeten brengen. Daarbij komt, dat de zo rijke VS nog steeds hun achterstallige VN-contributie niet willen betalen. Dat maakt hun positie in de VN er ook niet sterker op. Hij zei ook, dat de VS de Nederlandse humanitaire hulp aan Irak wat overdadig vonden. 2. Dr. Isam-al-Khafagi van het Instituut voor Politicologie van de Universiteit van Amsterdam, afkomstig uit Irak, was blij, dat de VS in deze zaak praktisch geïsoleerd zijn komen te staan. Hij had geen goed woord over voor het embargo, dat al een half miljoen slachtoffers heeft gemaakt en de positie van het Iraakse regiem niet verzwakt. Eerder zou Saddam Hoessein voor een Internationaal Tribunaal moeten worden aangeklaagd. Spreker meent, dat oliebelangen een grote rol spelen in dit drama. 3. Drs. D. Leurdijk van het Instituut Clingendael hield vast aan zijn overtuiging, dat op grond van de resoluties van de Veiligheidsraad in de laatste crisisperiode militair geweld tegen Irak gebruikt had mogen worden.
4. Drs. R. Wessel van de sectie Recht der Internationale Organisaties van de Universiteit van Utrecht was het daar duidelijk niet mee eens: militair geweld zou onder de gegeven omstandigheden illegaal geweest zijn, m.a.w. het zou agressie geweest zijn. Het dreigen ermee zou wel geholpen kunnen hebben uit de impasse te geraken.
Er volgde een levendige soms heftige discussie, waaraan Irakese stemmen niet ontbraken. Een vraag was , of in deze zaak niet het rechtsbeginsel dient te gelden, dat regels(resoluties) betreffende (bevoegheden tot) toepassing van dwang of geweld altijd eerder beperkt dan ruim moeten worden uitgelegd. Aan de orde kwamen vooral de zo lang o.m. door het Rode Kruis, de Wereldgezondheidsorganisatie en de UNICEF gerapporteerde ernstige gevolgen van het VN-embargo, evenals de besmetting van het milieu met grote hoeveelheden verarmd

22-2 1999

Verslag 7de bijeenkomst werkgroep gevolgen boycot Irak van 18-2 1999
aanwezig : Piet R., Edith R., Dick W., Hans O., Daniel T., Frans J., en Emiel W.
afwezig met bericht Nico St.,Klien v.D., Theo v.B.en Chis v. A.
voorz.Frans J.
De verklaring:Joh.Wier St. N.V.M. besturen gaan accoord De VJV. heeft bezwaar tegen de nakomende toevoeging over het rapport van v.d.Stoel (maar geen veto) De EVV gaat waarschijnlijk accoord ; over enige dagen bekend.Zo niet accoord ,dan zal Hans actie ondernemen.
Vervolgens wordt de tekst nog wat bijgeschaafd (cosmetisch) maar blijft ongewijzigd; de meesten willen toch de verklaring van v.d. Stoel behouden.
Oproep nr. 2:bevolking van Irak wordt genoemd niet allen regering, verwacht wordt dat buro N.V.P. bereid is aan verzending te werken.Hulp daarbij aangeboden desgewenst door Edith R. Piet R. en Dick W. en zonodig ook Hans O. en Frans J.
Er moet een opwarmend persbericht komen.Hieraan willen Dick W. en Edith R. meewerken; Theo B. zal gevraagd worden mede in verband met zijn ervaring met Med. Contact
Frans J. heeft inmiddels een concept aan Emiel W. gestuurd. Er moet ook een aanbevelingsbrief gestuurd worden.
Vanaf 22-2 is Hans van I. weer bereikbaar op het buro NVP. De oproep moet niet verzonden op dagen dat de publieke belangstelling gericht is op andere zaken als bijv. Ocelan, koning Hoessein's dood of de Bijlmer enquete.
De oproep moet verzondenworden naar Regering (Min Pres..Min van Bu.Za. min van Ontw., S. van Def.?van VWS.? en Just. ?) en verder allerlei organisaties (die we steun vragen) Parlement fracties voor 2e vaste commissies de Pers en wie staat de pers te woord Hans O. en ..... ?

Over het symposium. werd door tijdgebrek niet of nauwelijks gesproken. Dick W. zal de voorstellen die reeds gedaan zijn naast elkaar zetten; wel zullen we mogelijk deelnemen aan de HAP.
De volgende bijeenkomst zal zijn op DINSDAG 9 MAART OM 16 UUR. (in afwijking van de traditie!)

Oproep aan regering en parlement inzake de humanitaire noodsituatie van de bevolking in Irak

De ondertekenaars van deze oproep stellen vast

1. dat het regime in Irak reeds vele jaren een grote bedreiging vormt voor de vrede in het Midden-Oosten, voortdurend op ernstige wijze in eigen land de mensenrechten schendt, en er niet voor is teruggedeinsd chemische wapens in te zetten tegen de eigen bevolking;
2. dat de Veiligheidsraad van de VN in 1990, als reactie op de inval van Irak in Koeweit, op grond van zijn bevoegdheden neergelegd in de artikelen 39, 41 en 42 van het Handvest van de Verenigde Naties, resoluties heeft aangenomen krachtens welke economische sancties zijn ingesteld, massale bombardementen zijn uitgevoerd en militaire actie is ondernomen tegen Irak;
3. dat sinds eind 1998 wederom bombardementen hebben plaatsgevonden, ditmaal zonder uitdrukkelijk mandaat van de Veiligheidsraad;
4. dat, blijkens de rapportages van de speciale rapporteur van de VN en de Human Rights Commission van de VN[1], het regime in Irak de gevolgen van de economische sancties voor de burgerbevolking bewust verscherpt;
5. dat de burgerbevolking het belangrijkste slachtoffer is van de sancties[2], terwijl deze bedoeld zijn om het regime van Irak te dwingen zich te schikken naar de eisen van de VN;
6. dat een toenemend aantal regeringen zich kritisch opstelt ten aanzien van de doelmatigheid van de sancties en dat ook binnen de regering van de Verenigde Staten de sancties thans voorwerp zijn van heroverweging.

Zij overwegen daarbij

1. dat de in het Handvest van de VN gegeven bevoegdheden slechts zijn gegeven tot handhaving van of herstel van de internationale vrede en veiligheid;
2. dat de Veiligheidsraad bij de uitoefening van haar bevoegdheden geacht wordt te handelen in overeenstemming met de doeleinden en beginselen van de Verenigde Naties[3];
3. dat het tot de doelen en beginselen van de VN behoort om
   a. internationale geschillen te regelen en te beslechten met vreedzame middelen en in overeenstemming met de beginselen van gerechtigheid en internationaal recht,
   b. tussen de naties vriendschappelijke betrekkingen tot ontwikkeling te brengen, gegrond op eerbied voor het beginsel van gelijke rechten en van zelfbeschikking voor volken,
   c. het respect voor de rechten van de mens te bevorderen en versterken[4];

---

[1] Commission on Human Rights. Report on the situation of human rights in Iraq, submitted to the 54th session of the Commission on Human rights by the Special Rapporteur, Mr. Max van der Stoel, in accordance with Commission resolution 1997/60, 1998

[2] Men zie de rapporten van tal van onafhankelijke waarnemers. Bijv. Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Kuwait and Iraq in the Immediate Post-Crisis Environment by a Mission to the Area led by Mr. Martti Ahtisaari. UN Doc. S/22366 (March 1991); Harvard Study Team, Public Health in Iraq after the Gulf War (May 1991); Report to the Secretary-General on the Humanitarian Needs in Iraq by a Mission led by Sadruddin Aga Khan, UN Doc. S/2799; Report by the Secretary-General Pursuant to Paragraph 5 of Security Council Res. 706 (1991), UN Doc. S/23006; International Study Team, Health and Welfare in Iraq after the Gulf Crisis: an In-Depth Assessment (August 1991); S. Zaida and M. Fawzi, 'Health of Baghdad's Children'. The Lancet, 346 (2 December 1995); C. Court, Iraq sanctions lead to half a million child deaths. British Medical Journal 311, 9 December 1995; FAO, Technical Cooperation Programme: Evaluation of Food and Nutrition Situation in Iraq, September 1995; WHO, The Health conditions of the population of Iraq since the Gulf Crisis. March 1996, WHO/EHA/96.1
De voor het humanitaire hulpprogramma voor Irak verantwoordelijke VN-functionaris Denis Halliday heeft uit deze functie ontslag genomen uit protest tegen de sancties die hij "dodend"heeft genoemd (Le Monde Diplomatique, februari 1999)

[3] idem, art. 24

[4] idem, art. 1

4. dat de VN zelf in de preambule van het Handvest proclameert dat de grondslag voor de mensrechten ligt bij de erkenning van de waardigheid en waarde van de menselijke persoon;
5. dat het zelfs in oorlogstijd beschouwd wordt als een oorlogsmisdaad wanneer fundamentele mensenrechten worden geschonden met doel het gedrag van een regering te veranderen;
6. dat de erkenning van de rechten van de mens en van de waardigheid van de menselijke persoon zo fundamenteel is dat zij niet ondergeschikt mag worden gemaakt aan de vraag of de regering van een land zich al of niet misdraagt, zeker niet als de bevolking van dat land geen stem heeft bij de beslissingen die zo'n regering neemt;
7. dat, overigens en afgezien van bovenstaande overwegingen, de Veiligheidsraad geen consistente gedragslijn volgt tegenover regeringen die zich niet houden aan resoluties van de Veiligheidsraad.

Zij concluderen

1. dat het in strijd is met de beginselen van het internationaal recht en met de eigen beginselen van de VN om de burgerbevolking te treffen teneinde een repressief bewind te dwingen tot gedragsverandering;
2. dat de door de Veiligheidsraad ingezette machtsmiddelen niet in verhouding staan tot de beoogde doelen en wellicht zelfs contraproductief zijn;
3. dat handhaving van de sancties zal bijdragen tot de worteling van ressentimenten in Irak en een deel van de Arabische wereld, waardoor de mogelijkheden tot vreedzame samenwerking in de toekomst ernstig worden belast.

Zij roepen, dit alles overwegende, regering en parlement op om, onder andere via de Nederlandse vertegenwoordiging in de Veiligheidsraad,

1. aan te dringen op onmiddellijke beëindiging van de blokkade van de handel in civiele goederen en diensten;
2. initiatieven te nemen tot het ontwikkelen van effectieve machtsinstrumenten die nauwkeuriger gericht zijn op het regime dat zich schuldig maakt aan schendingen van het internationaal recht en daarbij zoveel mogelijk de bevolking ontzien.

Utrecht, 1 maart 1999

EVV	Vereniging van Economen voor Vrede. Vlaams-Nederlandse afdeling van Economists Allied for Arms Reduction (ECAAR)
JWS	Johannes Wier Stichting voor Mensenrechten en Gezondheidszorg. Lid van de International Federation of Health and Human Rights Organisations (IFHHRO)
NVMP	Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie. Nederlandse afdeling van International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)
VJV	Vereniging van Juristen voor Vrede. Afdeling van de International Association of Lawyers against Nuclear Arms (IALANA)

Per adres:
NVMP, Bosschastraat 17, 3514 HN Utrecht. Tel. 030-2722940. Fax. 030-2723173.
E-mail: nvmpsecr@antenna.nl

1.0

16-7-91

Gedeeltelijke opheffing onontkoombaar geacht

VN-missie voorziet ramp in Irak bij handhaving sancties

GENÈVE/BAGDAD (AP, Reuter, AFP, NYT) — Irak staat voor een ramp. Een speciale missie van de Verenigde Naties onder leiding van prins Sadruddin Aga Khan is na een bezoek aan Irak tot de conclusie gekomen dat de sancties gedeeltelijk moeten worden opgeheven om hongersnood en grote sterfte door ziekten te voorkomen. Het rapport van de VN-missie is maandag in Genève gepresenteerd.

Elke maand komt de ramp dichterbij, aldus Aga Khan in het rapport. Irak is afgesneden van noodzakelijke invoer en heeft bovendien geen deviezen meer om importen te betalen. Daarom moet de Iraakse regering weer een gedeeltelijke toegang krijgen tot haar rekeningen bij buitenlandse banken of toestemming krijgen weer olie te exporteren.

Bagdad heeft tussen de 3,5 en 5 miljard dollar op buitenlandse banken staan. De rekeningen zijn echter geblokkeerd. De Iraakse regering heeft de Veiligheidsraad tot nu toe tevergeefs gevraagd voor een miljard dollar olie te mogen verkopen. De VN-onderzoeksgroep waarschuwt dat een grote bulpoperatie vanaf oktober noodzakelijk zal zijn als Irak niet in staat wordt gesteld met eigen geld voedsel, geneesmiddelen en andere goederen te kopen.

Irak is voor zevenig procent afhankelijk van voedselimport uit het buitenland. Daarvoor is een bedrag van 2,6 miljard dollar per jaar gemoeid. De Britse oud-ambassadeur in Bagdad, lid van de twintig man sterke VN-delegatie die vorige week Irak bezocht, verklaarde vrijdag in Bagdad dat de voedselbransoenen in nog geen derde van de behoefte van een gezin voorzien.

Voor het instellen van de sancties na de inval in Koeweit van augustus vorig jaar, importeerde Irak voor ongeveer 500 miljoen dollar aan geneesmiddelen. Nu krijgt het land voor ongeveer 50 miljoen dollar medicijnen in het kader van de humanitaire hulp. Cholera en typhus grijpen om zich heen en maken vooral veel slachtoffers onder jonge kinderen.

Prins Sadruddin Aga Khan stelt in het rapport voor Irak toe te staan gerichte aankopen te doen voor een periode van vier maanden: voor 167 miljoen aan medicijnen, voor 18 miljoen dollar aan speciale voeding voor moeders en baby's, voor 80 miljoen materieel om de waterzuivering en riolen te herstellen. Er moet verder zo snel mogelijk een regeling worden getroffen zodat Irak weer voor 2,6 miljard dollar voedsel kan invoeren.

Bagdad moet de kans krijgen de in de Golfoorlog beschadigde olie-industrie weer op peil te krijgen. Daarom moet het land worden toegestaan voor een miljard dollar onderdelen te importeren. De export van olie is veruit de belangrijkste bron van inkomsten voor Irak.

Een internationale commissie zal moeten toezien op de besteding van de gelden die vrijkomen door een gedeeltelijke opheffing van de sancties tegen Irak. Zo moet worden voorkomen dat Bagdad het geld gebruikt voor andere dan humanitaire doeleinden.

De VN-missie schat dat in totaal 23 miljard dollar nodig zal zijn om alle oorlogsschade aan de olie-industrie, de elektriciteitsvoorziening, de waterleidingen, de voedselvoorziening en de gezondheidszorg te herstellen.

De VN-missie was vorige week vijf dagen in Irak. De delegatie bracht in gezelschap van buitenlandse journalisten onder andere een bezoek aan de noordrussen in het zuiden van het land waar zich tussen de veertig en honderdduizend shi'itische vluchtelingen schuilhielden.

Leger

Het Iraakse leger, dat de streek had afgegrendeld, trok zich vlak voor de komst van de delegatie terug en duizenden vluchtelingen ontsnapten uit de moerassen. Een maand geleden zag een andere VN-ploeg hoe Iraakse soldaten vanaf een dijk met machinegeweren op de van de buitenwereld afgesloten vluchtelingen schoten.

Het rapport van de missie van Aga Khan komt op een ongelukkig moment. Bagdad en Washington zijn in een hevige ruzie verwikkeld over de ontmanteling van Iraks installaties die eventueel de produktie van kernwapens mogelijk maken.

In het akkoord dat een eind maakte aan de Golfoorlog beloofde Saddam Hussein alle massavernietigingswapens onklaar te maken. Maar de Amerikaanse regering houdt vol dat Irak een deel van het arsenaal op geheime plaatsen verborgen houdt en hamert daarom op handhaving van alle sancties.

President Bush en de Franse president Mitterrand hebben gedreigd met hervatting van de bombardementen op Irak als Bagdad geen volledige opening van zaken geeft. De Britse minister van Buitenlandse Zaken Hurd sloot zich gisteren bij dit dreigement aan.

Bagdad overhandigde de VN-missie voor de inspectie van de kerninstallaties onder leiding van Dimitri Perricos zondag een derde lijst met locaties. De Iraakse premier Hammadi verklaarde maandag in Bagdad dat Irak zich houdt aan alle bepalingen van het staakt-het-vuren en bereid blijft alle informatie aan de VN te geven waarom wordt gevraagd. Hij sloot niet uit dat de geallieerde bombardementen worden hervat.

Maandagmiddag verlieten de laatste geallieerde soldaten het noorden van Irak, waar zij drie maanden lang een veiligheidszone voor de Koerden hadden bewaakt. Een snelle interventiemacht van honderd drieduizend manschappen zal vanuit het buurland Turkije toezien dat het Iraakse leger het gebied niet binnentrekt.

Amnesty International wil dat de Verenigde Naties voortaan toezicht houden op de situatie van de mensenrechten in Irak. VN-ambtenaren moeten volgens de organisatie gevangenissen in Irak bezoeken, met publieke gevangenen praten en als waarnemers bij rechtszaken aanwezig zijn.

De mensenrechten-organisatie zei „zich ernstige zorgen te maken over de levens en de veiligheid van de honderdduizenden Koerden, shi'ieten en anderen, die grote risico's lopen in Irak slachtoffer te worden van willekeurige arrestatie, marteling, verdwijning en buitengerechtelijke executie".

In het verslag staat ook dat het Iraakse leger vrouwen en kinderen als „menselijke schilden" gebruikte door ze bovenop tanks te zetten, waarmee woonwijken in de stad Tammuna in het zuiden werden beschoten.

Inwoners van Bagdad vechten voor bestaan in vernietigde stad

20-9-91

BAGDAD (DPA) — Toen op 27 februari bekend werd dat het vuren in de Golfoorlog zou worden gestaakt, jubelde Bagdad. Na, anderhalve maand later, heersen in de Iraakse hoofdstad verslagenheid, honger en leed.

Bij het demoraliserende besef over de omvang van de nationale nederlaag komt nog de rouw over de ongeveer zevenduizend slachtoffers onder de burgerbevolking tijdens de 43 dagen durende oorlog. Volgens officiële opgave werden daarnaast honderdduizend soldaten gedood of gewond.

Nog eens tweintigduizend militairen sneuvelden in de daarop volgende gevechten met Koerdische opstandelingen in het noorden en shi'ieten in het zuiden. En dat kwam allemaal op een moment waarop de psychologische en materiele wonden van de achtjarige oorlog met Iran — een half miljoen slachtoffers — nog lang niet waren geheeld.

Het is de Irakezen duidelijk dat hun leven nog lange tijd wordt bepaald door de vernietigde infrastructuur en dagelijkse tekorten. Bij de luchtaanvallen, die door een lokale krant worden aangeschreven als „de meest achterlijke in de geschiedenis van deze planeet", zijn haast alle elektriciteitscentrales, telefoonverbindingen, waterwerken en alleralfinadergen verwoest. Een volk dat het eens goed had, vecht nu voor zijn bestaan.

Weliswaar functioneert in enkele wijken van Bagdad de elektriciteitsvoorziening een paar uur per dag, de meeste bewoners in de hoofdstad leven in het duister. Water, levensmiddelen en medicijnen zijn schaars. Benzine en benzine zijn op rantsoen en te duur voor de doorsnee burger. Voor elke auto is dertig liter per maand beschikbaar. De prijs per liter is zeven dinar. Voor de oorlog was dat 0,09 dinar.

„Als ik net als vroeger zou rijden, dan zou me dat nu een dubbel maandloon kosten", zegt een 35-jarige docente aan de Universiteit van Bagdad. „Ik moet te voet naar mijn werk, als ik mijn arbeidsplek niet wil kwijtraken en wil voorkomen dat ik to de gevangenis terecht kom. Telefoneren met familie of vrienden gaat niet, en ik kan ze wegens de benzineprijs ook niet bezoeken."

Door het strikte internationale embargo kwam de economie de afgelopen zeven maanden praktisch tot stilstand. De banken werden gesloten en pas sinds kort mag elke familie per maand driehonderd dinar opnemen. De inflatie is enorm: de prijzen van eerste levensbehoeften als rijst, suiker en groenten zijn tien- tot twintigvoudig gestegen.

Vorige week gingen de eerste kinderen weer naar school, maar de meesten blijven nog thuis. Hulpkrachten bij het puinruimen zeiden dat cholera en tyfus zich uitbreiden en al honderden levens hebben geeist. De vernietiging in Basra en andere regio's in het zuiden is na de massale luchtaanvallen van de geallieerden en de daarop volgende burgeroorlog nog vreselijker dan in Bagdad. In het noordelijke Koerdische gebied ziet het er niet beter uit.

Gedwongen de gevolgen te dragen van een oorlog waaraan ze zich niet konden onttrekken, zijn de Irakezen even verbitterd over de verwoestingen die de geallieerden hebben aangericht als over het besluit van hun regering om voor Koeweit een oorlog te voeren met de grootste militaire alliantie sinds de Tweede Wereldoorlog.

„Ik kan billijken dat de Amerikanen een oorlog tegen het bezettingsleger in Koeweit gevoerd hebben", zegt Majed Qassisiyeh, een bewoner van Bagdad. „Maar ik kan niet begrijpen dat die miljadigen Amerikanen zich het recht hebben toegeëigend de hele bevolking te vernietigen en te vermoorden tot een langzame dood."

VS ontevreden over lijst met wapens Irak

NEW YORK (AP, Reuter) — Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken heeft vrijdag de Iraakse lijst onvolledig genoemd waarop alle verblijfplaatsen en soorten nucleaire, chemische en biologische wapens zouden staan. Washington vindt dat Irak nauwkeurige gegevens moet verstrekken over welke installaties en wapens al vernietigd zijn. Een woordvoerder zei dat ook het Internationale Atoom Energie Agentschap (IAEA) niet tevreden was met de opgave van Irak.

Het Britse persbureau Reuter's heeft vrijdag documenten in handen gekregen waarin wordt gesproken over de lijst die Irak heeft opgesteld van de wapens die het moet vernietigen krachtens resolutie 687 van de Veiligheidsraad.

Irak zegt zelf in het bezit te zijn van 105 Scud-raketten waarvan 30 met een chemische lading, 51 (van het al-Hussein type) met een bereik van 650 km. Verder beschikt Irak over honderden tonnen zenuwgas en mosterdgas, als lading in wapens of opgeslagen in depots. Irak beschikt niet over kernwapens.

Raketten kunnen nog worden gelanceerd door vier lanceringsinstallaties, twee mobiele installaties en 28 platforms. Irak heeft ook de lokaties hiervan opgeven. Vijf onderzoekscentra waar chemische wapens zouden door de VN-inspecteurs worden bezocht.

Trouw DONDERDAG 18 JULI 1991

Alleen Saddams trawanten profiteren van de ellende

door Tony Horwitz, Wall Street Journal

BAGDAM STAD (IRAK) – Chalid Saad moet de wanhoop af zijn de hoeveelheid geld op de schaften van zijn juwelierswerkplaats. Op een drukke dag in deze arme voorstad van Bagdad komt een zwangere vrouw even op adem in de koelte van Saads winkel. Ze stoot af en weer wil verbrokken en ergrijpt dan inzetnis in haar abaya. Ze maakt haar halsketting los.

„Weet je het zeker?", vraagt Saad. Ze knikt en wenst naar tolk al als de goeden korting op de wereldcrisis klettert. De batting, een huwelijksgift, brengt de pas getrouwde regeringsvrijdige factuur dubbel op. „Mijn echtgenoot zal het erg vervelen als hij ziet hoeveel sieraad ik verdiening", zegt ze.

Voor Chalid Saad zijn dergelijke transacties de laatste tijd een alledaags verschijnsel. Zwaarder met een zak die de zakenman van een dag bevat, zegt hij dat hij voor de oorlog zijn inzetwinkel tweehet mag met tiramisu zou verkopen.

Maar Irak's economie is in een wijd gerakkt, net als de mensen. Bagdad een kleine elite – vooral degenen rond Saddam Hussein – Eet nieten onder de economische ellende. In de arme wijken sterven kinderen door het alvel naar vele artsen. Lange rijen vormen zich voor de staatswinkels bij – als gerucht over de aanvoer van een lading vlees. Andelaars zijn er bovendien in overvloed, vooral jonge prostituees.

De economische wanhoop doet de onrust groeien, het doet er naar uit dat de meeste Iraniers Saddam Hussein de schuld geven – en niet het Westen – van het inzetstarten van hun land. Maar omdat de Iraanse machtsblok staat tegenover het regime, brengen de sancties slechts pijn, zonder enige betrefte op genezing. „Het embargo raakt Saddam en zijn trawanten niet", zegt een winkelier in Bagdad. „Het enige dat jullie ermee bereiken is dat jullie ons uithongeren."

Uitgemergeld

Uitgemergelde huisdieren zwerven door de stad – door hun banen op straat gaand, omdat het onderhoud van de dieren is daar werd. Intermediale hulp heeft tot nu toe voorkomen dat epidemieën spookbeestige vormen aannemen en ook van de alom aanwezige ondervoeding is nog niet echt sprake. Maar alle voorwaarden voor het uitbreken van een epidemie zijn aanwezig.

In een van de strengst van Saddam Stad was de familie Imran ontarop in de weg om het riedwater uit de woonkamer van hun boven hoge te schoppen. De bombardementen en het gebrek aan onderdelen hebben de waterleiding en de riolering ernstig aangetast. Rijdwingen springen open en bedekken hele straten met een donkerd groen slijk.

In het drie kamers bellende lost van de Imrans – dat dertien personen herbergt – staan geen meubels. Het enige licht is een rookende lantaarn, die Imrans broed en planken vel – de bakkelie van de armen – bad houdt. Een foto van een tienjarige jongen op de muur lacht de bezoeker toe. Het is Imrans zoontje zoon hij is gestorven. Hij is de oorlog tussen Irak en Iran en hij na de enige hoofdwinner van de familie zestig gulden per maand smartegeld.

In de sjiitische district, waar in maart enkelen uitbraken, heerst woning liefde voor Saddam Hoessein, maar de zevenentwintigjarige Kadhiya Mizam heeft weinig begrip voor de sancties. „De kameraden redden het land toch terug. Waar ons moeten wij dan nog direkt van den gaan?"

Chronische armoede

Vlakbij in het Saddam Hoessein-ziekenhuis geknielden de medische teams bij de ziekenbed in oude flarpen. Gebrek aan anesthesistine bepaalt de mogelijkheden voor operaties aanmerkt. De operatie-handschoenen zijn op, en andere artikelen moeten worden gerecycled, die alten kelijk zijn van elektrische apparatuur zoals noodzakelijke apparaten, door het uitvallen van de stroom.

In Saddam Stad en andere armere zonden hebben de oorlog en de sancties de chronische armoede onderdrukte gemaakt. Toch zijn velen daar gewend te overleven. Hadi ensorgen is de verpaupering van de middenklasse en van de eens ongelofte hoofdstad.

Het centrum, een moderne wirwar van torenpleinen en luxueuze gebouwen, neemt langzamerhand het aftandse uitgeleefde uiterlijk aan van armelijke Arabische steden aan Cairo. In de straten van het winkel- in de knoop geraakt door de bombardementen op de bruggen over de Tigris, rijden taxi's met gebrekkige naties; de kachen en blazen zwarte grijze dampen uit van de onzuiver benzine. Hele delen van de stad zijn van tijd tot tijd in duisternis gehuld. De meeste telefoons zijn kapot. En van de luchtalarmsirenen drukt de staat geblokkeerd die zij Rotterdam zijn dat ze overal slechts op een kant bedraad zijn. De staat heeft ook al afstand gedaan van overheidscontrole, al de hoop dat de particuliere sector de economie uit de brand kan helpen. Het gevolg is dat Bagdad nu burst van de kleine handelaartjes. Zelfs de functionarissen van de staatsbedrijven tegen een geschikende prijs goederen op, die ze buiten de deur met een winst van tweehonderd procent verkopen.

Het eerste slachtoffer van de privatisering is de werkgelegenheid. Op een plein in het centrum staan elke ochtend bij alle vroegte dagloners. Verleden jaar bestond deze 'arbeidsmarkt' nog uit Afrikanen, nu zijn het voornamelijk Irakezen. De werkloosheid wordt geschat op twintig procent.

In een groeit tegenstroom zijn, afgezien hiervan, gangsters en een een lagerpet op- een kostte vrachtdaarom laaiknecht gedrukkig te een aannaven van de hoofdstraat naar bij het plein. Een tarief van tweeop wordt Bassam opgevragen om te Koeweit te steven. De smokkelaar trijt bij wijgeduiten werkplaats aan. De onderdelen warren vol. „Ik moet vogelig nog met aus er met rechtbaldig", zegt hij met een nietszeggende uitdrukking op z'n gezicht.

Lekke band

De witte banden vertrekken vervoer evenwers in een schuilbestaat. Hun taksisten zijn hetzelfde gekleed, maar de prijzen van de goederen zijn aardewaggenschoren. Daardoor zijn de gedwongen naar andere inkomsten te spoelen. In de avond wallen de straten zich met 'taxi-chauffeurs', hun zijn veelal ambtenaren die over een behoorlijke auto beschikken. „Elke avond hid ik tot Allah dat ik geen lekke band krijg", zegt Ahmed Abdoel Hoessein , een accepteer. Een nieuwe band kost verbonden dinar; dan moet de prijs van verleden jaar wel twaalf maal zijn inmiddelen.

De meeste Irakezen spenderen nu al hun geld aan voedsel. De sancties laten veel mensen aan voedsel tort, maar Irak kan geen olie uitvoeren of zijn tegoeden in het buitenland gebruiken om ook van de hoogstnodige goederen te voorzien. De rantsoenen van overheidswege stellen de meeste gezinnen door met hun maandelijkse staatstoeren een week. De een moeten ze dan te vergaren op de vrije markt, waar de prijzen zo snel stijgen dat de koopkracht de gardenen met langer van prijskaartjes voorzien.

Een een gemiddeld salaris van 50 dinar per week, moeten de Irakezen 18 dinar reserveren voor een kilo rundvlees. Vóór de invasie kostte een kilo nog dertien dinar. Een alto moet hoch vergeleken met verleden jaar het veertigvoudige. Andere wieten, zoals rijs, zijn gehoest van de markt verdwenen.

Om de autos's te laten rijden en apparatuur te kunnen werken is creativiteit een eer

Arbeiders bouwen het telecommunicatie centrum in Bagdad weer op. De Irakese kranten staan vol met plaatjes over de wederopbouw. FOTO EPA

ge heeft Mohammed Mahmoed uit gevonden dat je met Lada onderdelen ook een Fiat kan repareren en de Mercedes-onderdelen passen prima in Toyota. Hij is ook tot de conclusie gekomen dat zijn oude eigenaardige preferenties is boven de nieuwe gecompartementeerde voertuigen. „Als die kapot gaat heb ik geen problemen nodig om hem te maken."

Smokkelen

Het smokkelen van onderdelen is nu ook een 'business'. Nazeen Hadri, leverancier van vrachtwagenonderdelen, is juc naar Saba zijn eind en heeft een vliegtuig vol onderdelen van daar naar Jordanie laten overvliegen. In Amman heeft hij ook contact opgenomen met enkele leveranciers uit Europa en hen enige overgehaald om nog enkele bestellingen van voor de oorlog uit te voeren. Hij heeft twee vrachtwagens vol van Amman naar Bagdad gestuurd. De Jordaanse grenswachten smeerden hem enige uit.

Maar dergelijke oplossingen worden bijgelijkt door het getreis aan harde muur.

Volgens diplomaten slaapt de regering zelfs overbodig materieel naar de grens met Iran om het daar voor dollars te verkopen.

De overheid probeert op alle mogelijke manieren de Zwarteafvoede infrastructuur op te lappen. Voor een regime, dat massakres in stad- is zijn burgers van voedsel te voorzien en dat zijn Stam macht inwijkt, is wederopbouw de enige manier om het voortgange blijft. De kranten laten voortdurend foto's zien van arbeiders die bruggen en gebouwen reparaten met ingenieurstrikes in de mond van 'Iranse arbeiders te haastellen wat de agressie heeft veroorzaakt.' Door hard werken en door anderlanden over te plaatsen van Saddam die zijn Egypte, is aal een gestaagd zijn voertuigen voortzieningen te laten functioneren. In Bagdad doen wells de hoteliers het erin en kiezen is er gewoon elektriciteit (en de portretten van Saddam ook 's nachts te belichten).

Geschenk van Canada

Gas voelie hartstel is schijn. De elektriciteit en watervoorziening blijft weerlig present van de voorcrisis-capaciteit, dijk alleen maar veldoende omdat de grote industrieen plat liggen. Hulpverleners waarschuwen dat, tenzij nieuwe onderdelen worden aangevoerd, er snel een einde komt aan de voortzieningen. Dit een totaal leeuwtorten van de infrastructuur, de voedselverdeling en de gezondheidszorg te voorkomen heeft nu een Vn-delegatie, na een bezoek aan Bagdad, aanbevolen een sonering van de restricties te verruchten. Met tegenzin gaie export en enige toegang tot zijn buitenlandse tegoeden kan ook voedsel, medicijnen en onderdelen kopen.

Maar het kan wel eens onmogelijk zijn te controleren of Irak inderdaad met dat geld de essentiële goederen koopt. In een supermarkt in Saddam City verschenen onlangs vrachtwagens met zweedse vlaggen, waarop in grote letters stond: Geschenk van Canada' met enkel een gift bedoeld voor grote ziekenhuis zoals Saddam City.

Buitenlandse diplomaten, maar ook Iraakse artsen zeggen dat de corruptie op alle niveaus wijd verbreid is. Ze weigh enen tow dat de grootste begunstigde de Iraq rond Saddam is, die zijn dollars gebruikt om goederen in te slaan en die dan weer doorverkoopt op de zwarte markt. Het bekend dat de mensen rond Saddam, ogenschijnlijk de enigen die hen kunnen vernederen, niet alleen zeer zeldzaam getroffen door de sancties, maar slechts profiteren van het embargo. Met hun riskante kapers en te koop. Een vijf-sterren Rasjedchtzeil is alles overal het tweevoud van zoetjes. Saddams zoons, Uday, privaeert in zijn zwarte Porsche. Zeldzaam is een zijden overhemd, met een Hawaii-kjaar in zijn mood, is hij een frequent bezoeker van de nachtclub.

Opvallendste consumptie goat soms gepaard met opzienbarende belasteltes. In een zeldzaam vrijdagavond op een aantal zijden kleden uit Qom in iran. „Mensen worden rijker en willen waardevolle goederen om te te betoggen", zegt een handelaar, die er van tow volgt dat de zaken achteruit gaan.

De zaken lopen ook uitmeend op de stoep voor het gebouw. Op deze informele basar verkopen talloozen de verlegen Iitten, om geld hun rouwvormaat poppen, stoomstrijkijzers, toasters, en schakelborden. Maar ook televisietoestellen en videocassette-spelers die behoren tot de oorlogsbuit uit Koeweit worden verkocht.

Afgelopen vrijdag zette Tarik Aziz een kinderwagen uit beschikbaar voor de regering van het zelfingeschreven Bevrijdingsland door de snelle verkoop van zijn juwelen en persoonlijke Aziz de kinderwagen te kunnen „Als de zaken beter worden wil ik nog meer kinderen!", legt de overjaar oude ingenieur en vader van drie uit.

Jordanië

Als de zaken niet beter worden, duurs uit Irak weg. Sinds de golfcrisis zijn ongeveer 1 miljoen Irakezen naar Jordanië gevlucht. Velen zijn er nu alweer weer naar Irak teruggekeerd, omdat ze geld en werk missen. Maar velen zijn ook voorgoed vertrokken. Ze hebben het land in wel zijn opgebouwd en gaan nu elders verder.

Een van hen is Ahmed Ali Hamdi, die er van tow volgt dat de zaken zijn zoon Nadim (11) en dochter Aram (9). Dan rijdt hij van een grote Ford Fairlane

SOS Irak

Red 170.000 Iraakse kinderen

Tussen augustus 1990 en april 1991 kon Irak wegens het embargo slechts 5 procent van zijn voedselimporten vervangen. Voorheen had dat 70 procent van zijn voedselimporten bedragen. Het embargo dus een dodelijke wurging. Intussen loopt de temperatuur in Irak op tot 45 graden en sterven de kinderen nog honderden per dag omdat zonder elektriciteit ziekenhuizen niet functioneren, medicamenten niet bewaard worden, water niet gezuiverd, epidemieën zich uitbreiden... De PVDA, de ABB en Gezamenlijke voor de Derde Wereld zullen zijdens de verschillende zomerfestivals straatacties verkopen voor de aankoop van zuiveringsmateriaal en medische apparatuur voor Iraakse ziekenhuizen. Tevens werd een petitie gestart die de Belgische regering moet dwingen het onmenselijk embargo tegen Irak op te heffen. De jongste 5 weken kwam er op het rekeningnr. van ABB 20.000 frank binnen, deze de verkoop van de banieren bleven. Tijdens de komende zomerfestivals willen we minstens 200.000 frank inzamelen en tegen het einde van het jaar twee miljoen. Werk mee met onze kampagne. Op het ABB-sekretariaat, Karrenstraat 64, 1000 Brussel (tel. 02/511.51.86) kan je terecht voor de spreekbeurten, affiches, een informatiebrochure, vidéo's en een fototentoonstelling over Irak.

Hevige foto van een slachtrijk Iraaks kind gemaakt op de vooravond van de inval van de Amerikaanse troepen in Irak. Het overgrote deel van de Iraakse bevolking is ondervoed en ziek door het embargo.

Hongerstakingen tegen Turkse terreurwet

Voor Ozal betekent amnestie zoveel als vogelvrij

Sympathisanten van het Nationalistisch Bevrijdingsfront voor Koerdistan (FRNK) en van de Turkse Kommunistische Partij-Eenheid (T.K.P.-B.) voerden van 10 tot 18 juni een hongerstaking in de Brusselse Minimenkerk. Deze aktie gebeurde in solidariteit met de duizenden hongerstakers in 20 grote steden en gevangenissen in Turkije.

Het protest is gericht tegen de terreurwet, gestemd door het Turkse Parlement op 12 april van dit jaar. Deze wet is bestemd om het terrorisme vanaf aanvankelijk als aanmoedigers aanhoudelijk, klassenstrijdelijk in Turkije, tijdelijk of niet één geval verzwaard.

Parlementsleden gevangenen die zouden verdacht worden opgeleiden, naar onbekende plaatsen, verscheping worden en onder dreiging van mag verwaarden stellen voor toegevoerd. De samenwerking en bij verbod op vereniging worden nog strenger. Voor de pamfletten, gericht tegen het nationalistisch streven van de Koerden in Turkije, worden met deze wet verscherpt.

Van de 40.000 gevangenen werd een kwart buiten vrijgelaten, waaronder vooral intellectuelen en Turkse Grieken. Vandaag zijn 5.000 politieke gevangenen verdeeld in slechts 500 cellen.

In Turkije en vooral in Koerdistan, waar deze wet de grootste uitwerking heeft, zijn er manuele hongerstakingen, zowel binnenlands betrende gevangenissen. Hongerstakers zijn dode het Turkse legers tangevallen, waardijatloos gelwesten vielen.

T.B.

De Koerdische hongerstakers in de Brusselse Minimenkerk hebben voortdurend te maken met intimidatie van politie en rijkswacht. Sympathisanten van het Koerdistankomitee (een democratische organisatie die de nationale bevrijdingsstrijd van de PKK in Turkije steunt) worden bij binnen- en buitengaan steeds gefotografeerd.

Professor Eric Suy: «Embargo tegen Irak stopzetten»

Op 16 juni werd in het Instituut voor Sociologie van de Katholieke Universiteit in Brussel een avond georganiseerd over de Koerden in Irak. Een van de sprekers was professor Eric Suy. Van 12 tot 18 april bracht hij een UNO-delegatie die in Bagdad filet de Iraakse regering een akkoord sloot over de terugkeer van de Koerden naar hun woongebieden. Volgens professor Suy betekkt Saddam Hoessein een fout door het akkoord niet onmiddellijk officieel bekend te maken.

«Dit gaf aan de VS en de Europese grootmachten de kans om in Noord-Irak troepen te sturen, ilten doel was een veiligheidszone te scheppen, op vraag van Turkije. De komst van (Minimaal) 300 à 400.000 Koerden betekende volgens Turkije "een mogelijk gevaar voor de internationale veiligheid". De geallieerden, waaronder België, zijn opgetreden om een NATO-land bij te springen, niet om de Koerden te beschermen. Het totaal Koerdische vluchtelingen dat professor Suy telde ligt de helft lager dan de cijfers in de pers bij het begin van de geallieerde interventie in Noord-Irak. Professor Suy kant zich tegen het embargo tegen Irak: *«De Iraakse burgers treffen alleen de bevolking. Als het embargo wordt blijft, kunnen de elektrische centrales nog jaren niet hersteld worden. Zonder elektriciteit kunnen de pompen voor het drinkwater en voor de irrigatie niet werken. Zuivere water is noodzakelijk voor de hygiëne en om ziekten te vermijden. Ze zou in dezelfde omstandigheden kunnen geven. Trouwens, de sleutels bleken enkel tot doel aan Irak niet terug te geven aan Koerden. Dit is onaanvaardbaar.* Dan meldde de minister dat hongerstakingen zouden worden gevoerd. Het is bekend dat professor Suy ook raadgever van minister Eyskens is. Maar het is niet zeker dat de goede raad van professor Suy van het embargo tegen Irak op te heffen, zal afhangen tegen de ideeën van de opdrachtgevers uit Washington.

Noodhulp voor de slachtoffers van de Pinatubo-uitbersting

De vulkaan uitbarsting in de Filippijnen kunt honderdduizenden hongerslijdenen slachtoffers in de Filipijnse eilande. Alles ontbreekt: voedsel, kleding, medicamenten, tot zelfs de vuilzakken van ondertas. Vooral kinderen zijn een makkelijke prooi voor ziekte en dood. De bevolking zag vrijwel niets van de Filipijnse steunen die officieel aan de regering Aquino werden toegezonden. Vandaag zijn de politici in de Filipijnen slechts met één zaak bezig: de verkiezingen van 1992. Het is nu nog tijd om dat niet alle geavanceerde hulp in de zakken en verkeningsinstanties van de top politici zal verdwijnen. Vandaar dat de Filipijnse vrijwilligersgroepen zelf een Koordinatiecentrum voor de noodhulp hebben opgericht.

Wij roepen onze lezers dringend op om te storten op het nummer 001-0451780-30 van Steunfonds Derde Wereld, met vermelding «Pinatubo». Het geld gaat integraal naar het Koördinatiecentrum in de Filippijnen. Giften van meer dan 1.000 F zijn fiskaal aftrekbaar.

Washington et Londres maintiennent une logique de guerre contre l'Irak

Paris souhaite aborder l'« après-frappes » dans une logique de paix. Le Conseil de sécurité de l'ONU devait se réunir lundi 21 décembre. Bagdad a annoncé qu'il n'autoriserait plus les inspecteurs du désarmement à opérer sur son territoire

Le Conseil de sécurité des Nations unies devait tenir, lundi 21 décembre, sa première réunion, depuis la fin, samedi, des frappes américano-britanniques sur l'Irak. Les débats devaient être animés, si l'on en juge d'après les deux logiques qui divisent les cinq membres permanents du Conseil. Les États-Unis et la Grande-Bretagne persistent dans le langage de la force. Le président américain, Bill Clinton, et le premier ministre britannique, Tony Blair, ont en effet annoncé une même stratégie en trois points, dont la philosophie centrale est de maintenir la menace militaire sur l'Irak. La France souhaite au contraire entrer dans un processus de paix. Paris veut que soit amorcée une désescalade, avec une modification du système de surveillance de l'armement irakien, qui passerait au contrôle dit « à long terme », c'est-à-dire continu. La Russie affirme avoir son propre « plan ». La Chine réclame une reprise en main de l'affaire par le Conseil de sécurité. L'Irak affirme qu'il n'autorisera plus les inspecteurs de l'Unscom à opérer sur son territoire.

AU-DELÀ de la surenchère à la compassion soudaine dont sont pris nombre de pays pour le sort du peuple irakien, une question urgente se pose à propos de l'Irak après les bombardements américano-britanniques : par quels moyens continuer de contrôler l'armement de Bagdad ? Etant entendu que l'Irak a d'ores et déjà annoncé que l'Unscom (la commission chargée du désarmement du pays) « *c'est du passé* », « *tout ce qui a trait aux inspections, à la surveillance et aux armes de destruction massive, c'est du passé* ».

Les gouvernements arabes, qui devraient être les premiers concernés par cette affaire, sont d'une inanité atterrante, si l'on exclut l'appel du président égyptien Hosni Moubarak, samedi 19 décembre, au président Bill Clinton, pour qu'il mette fin aux bombardements. Parmi les cinq membres permanents du Conseil de sécurité de l'ONU, la Chine s'est contentée de réclamer une reprise en main de l'affaire par le Conseil. La question irakienne se traite donc principalement à Washington, Londres, Paris et Moscou. La décision ultime sera prise par le Conseil de sécurité.

Du côté des Américains et des Britanniques, la logique de guerre continue de prévaloir. La France a opté pour une logique de paix et entend faire des propositions en ce sens. Moscou a son propre plan. Pékin ne veut pas entendre parler d'une solution militaire. Quant à la Ligue arabe, elle est aux abonnés absents.

Washington et Londres ont choisi de maintenir la pression militaire sur Bagdad. Les frappes aériennes et navales ont été suspendues, mais pas interrompues. Les avions américains et britanniques continuent de survoler l'Irak, et leurs bombardiers stratégiques B-52 et B-1 sont toujours basés dans le golfe Persique. Le président Clinton a prévenu que les frappes pourraient reprendre « *à tout moment* ». Le président irakien, Saddam Hussein, a été averti que « *toute agression contre l'Irak* » « *si Saddam [Hussein] essaie de fabriquer à nouveau ses armes de destruction massive, s'attaque à ses voisins, défie l'aviation alliée ou s'en prend aux Kurdes* ». Les zones d'exclusion aériennes imposées à l'Irak au nord du 36e parallèle et au sud du 33e, seront elles aussi maintenues. Washington veut aussi perpétuer les sanctions imposées par le Conseil de sécurité en 1990. « *Elles ont coûté à Saddam [Hussein] plus de 120 milliards de dollars, ressources qui, autrement, auraient servi à la reconstruction de ses infrastructures militaires* », a fait valoir M. Clinton. Washington veut reprendre son travail, « *nous resterons vigilants et prêts à utiliser la force si nous voyons que l'Irak réactive ses programmes d'armement* », a affirmé M. Clinton.

● **La Grande-Bretagne** est exactement sur la même longueur d'onde que les États-Unis. Elle souhaiterait elle aussi le retour de l'Unscom. « *Si nous pouvons obtenir le retour de l'Unscom sur des bases claires, très bien,* a déclaré dimanche 20 décembre le premier ministre, Tony Blair. *Mais nous ne faisons pas reposer notre stratégie là-dessus. Si ce n'est pas possible, nous devons contenir [l'Irak] par la menace de l'usage de la force.* »

M. Blair veut lui aussi rendre la pression militaire « *aussi forte que possible* ». Il a annoncé l'envoi dans le golfe Persique d'un second porte-avions, le HMS Invincible, qui devrait arriver le 23 décembre. Il a également annoncé l'envoi de huit avions de combat supplémentaires, portant à 24 le nombre d'appareils britanniques déployés dans la région.

Comment améliorer les conditions de vie des Irakiens

Tour à tour, le président américain Bill Clinton, le premier ministre britannique Tony Blair et le président français Jacques Chirac ont affirmé avoir une pensée pour les populations irakiennes qui souffrent de l'embargo. « *Nous soutiendrons la poursuite du programme pétrole contre nourriture, qui génère plus de 10 milliards de dollars par an pour des vivres, des médicaments et d'autres biens humanitaires de première nécessité au peuple irakien* », a déclaré M. Clinton.

En réalité, c'est seulement théoriquement que ledit programme devrait apporter plus de 10 milliards de dollars, parce qu'étant donné l'état de ses installations pétrolières l'Irak n'arrive pas à exporter du pétrole à hauteur des 5,2 milliards de dollars par semestre, autorisés par le Conseil de sécurité de l'ONU. M. Blair a promis, lui, de « *discuter* » des moyens d'améliorer les conditions de vie des Irakiens. M. Chirac fait de cette amélioration une « *nécessité* » et affirme que la France a des « *propositions* » à faire sur le sujet.

● **La Russie**, selon son ministre des affaires étrangères, Igor Ivanov, a proposé un « *plan concret* » de règlement de la crise irakienne. Mais rien n'a filtré de Moscou sur le contenu de ce « plan », sinon qu'il vise à définir notamment « *des avancées politiques permanent de remédier aux conséquences d'un recours à la force contre l'Irak* ». Moscou, qui a rappelé pour consultations ses ambassadeurs à Washington et à Londres, a également dénoncé « *l'agression* » des États-Unis et de la Grande-Bretagne.

● **La Chine** a réclamé une reprise en main de l'affaire par le Conseil de sécurité. « *Nous espérons que le Conseil de sécurité jouera un rôle positif dans le règlement de la question irakienne* », a déclaré le porte-parole du ministère des affaires étrangères, Zhu Bangzao.

● **La France** a, elle, proposé une « *désescalade* » et un « *nouveau processus* » de paix. Paris veut que soit mis en place un système de surveillance « *à long terme* », c'est-à-dire continu. « *La communauté internationale doit pouvoir exercer un contrôle efficace sur les armements irakiens et leurs éventuels développements. Mais cela suppose une nouvelle organisation, une nouvelle méthode* », a déclaré dimanche le président Jacques Chirac, qui a indiqué que Paris soumettrait à ses partenaires des « *propositions* » à ce sujet.

L'économie centrale des réflexions françaises concernant le désarmement tient en ceci : il faut mettre fin à l'inspection des programmes d'armement passés, parce que le tour du sujet a été fait. C'est ce en quoi consistait le travail des inspecteurs, chargés de détruire toutes les armes et programmes d'armement de destruction massive de l'Irak. Comment l'Unscom, qui a fait un travail remarquable, explique-t-on à Paris, pourrait-elle découvrir maintenant ce qu'elle n'aurait pas découvert en sept ans et que les bombardements, supposés ciblés des Américains et des Britanniques, n'auraient pas achevé ? « *Si les Américains disent maintenant qu'il faut simplement continuer comme avant, est-ce que c'est une façon de dire que les bombardements n'ont servi à rien ?* », a déclaré au Monde le ministre des affaires étrangères, Hubert Védrine.

Ce qu'il faut donc maintenant, du point de vue de Paris, c'est radicalement différent

Overleg Irak en VN eindigt nog zonder resultaat

NEW YORK, 18 FEBR. Onderhandelingen in New York over een Irak en de Verenigde Naties over verantwoordelijkheid van de regering van 'olie-voor-voedsel' eindigden in de Veiligheidsraad vijf gisteren na twee weken praten zonder overeenstemming afgesloten.

Irak en VN praten weer over 'olie voor voedsel'

Irak wijst aanbod VN voor beperkte olieverkoop weer af

VN: Irak mag onder toezicht olie verkopen

ZATERDAG 15 APRIL 1995

NEW YORK, 15 APRIL. De VN-Veiligheidsraad heeft gisteren unaniem een resolutie aangenomen die Irak in staat stelt om in zes maanden voor een miljard dollar aan olie te verkopen, zolang daarmee voedsel en medicijnen wordt gekocht voor Iraakse burgers.

Irak dreigt met zijn ontwapening te stoppen

SOS KINDEREN IRAK

De Wereldvoedselorganisatie luidde op 5 mei 1995 de alarmbel: Het lijden van een miljoen Irakezen is met honger bedreigd als het embargo aanhoudt.

ONZE OPROEP: STOP HET EMBARGO!

De gijzeling van Saddam-land

1-6-95

Na viereneenhalf jaar isolatie van de buitenwereld door het handelsembargo van de Verenigde Naties is Irak weer een ontwikkelingsland. Terwijl het regime van Saddam Hussein comfortabel in het zadel zit, lijdt de bevolking onder een ernstig gebrek aan voedsel en medicijnen.

Koppig Irak is na jaren isolatie arm en onderwoed

Sterfcijfers stoken

Met wat voor ingewanden is iemand toch van Irak naar gemak zijn eigen verschrikkelijke regering kunnen verdedigen. Maar dat vergt meer van de denkgymnast, scherpzinnige, zelfs uitgekiende argumenten. Dat weet ook de Verenigde Naties-ambassadeur, Saddam geeft echter de voorkeur aan duistere propagandisten in Bagdad. Bij het zoveelste bezoek van de Tigris-bewoners. Een nieuwe pakte, onbekenden voor de top van vijf Ba'ath-partij en zorgvuldig uitgezocht om weinig tijd te verliezen. Ook met de andere communistische Saddam Hussein is opgetrokken, bezoek de Franse minister van Buitenlandse Zaken Roland Dumas in september 1990 een hoogtepunt van verlichting.

Zijn liefde voor het autoritaire heeft Saddam in het verlies in 1991 niet afgezworen.

Met wat voor ingewanden is iemand toch van Irak naar gemak zijn eigen verschrikkelijke regering kunnen verdedigen. Maar dat vergt meer van de denkgymnast, scherpzinnige, zelfs uitgekiende argumenten. Dat weet ook de Verenigde Naties-ambassadeur, Saddam geeft echter de voorkeur aan duistere propagandisten in Bagdad. Bij het zoveelste bezoek van de Tigris-bewoners. Een nieuwe pakte, onbekenden voor de top van vijf Ba'ath-partij en zorgvuldig uitgezocht om weinig tijd te verliezen. Ook met de andere communistische Saddam Hussein is opgetrokken, bezoek de Franse minister van Buitenlandse Zaken Roland Dumas in september 1990 een hoogtepunt van verlichting.

Zijn liefde voor het autoritaire heeft Saddam in het verlies in 1991 niet afgezworen.

[illegible] corruptie en criminaliteit zit. Wie een telefoonaansluiting wil, moet de aanbrenger eerst gaan steunen met een stapel dinars. Steungeld is ook vereist voor rijbewijsbezit, aan beroepsopleidingen, elektriciteitsinstallaties die ook door mensen worden beschadigd. In de strijd tegen de dollar heeft Saddam per decreet het uithakken van de rechterhand als straf vastgesteld. Het [illegible] van Bagdad is bezocht en de actie van Iran of te weten. Hij is het eens met de Nederlandse vw-opposant voor de democratische in Irak, oud-ministers Mar van der Stoel, dat de mensenrechten door Saddam Hussein ernstig worden geschonden. Maar hij relativeert het verband dat wordt gelegd met de dreigingen van het regime gebied. „Drie jaar geleden zijn daarnaar mensen omgekomen bij de strijd van de Iraakse troepen tegen de Shi'ieten opstand in het zuiden. Maar de Shi'ieten zijn begonnen met bestrijdingsacties tegen Iraakse overheidsfunctionarissen. Ze hebben gemeend en gemarteld, scholen en andere overheidsinstellingen vernield." Hij acht het zeeuw mensen dat in de mensenrechtsovereenkomsten wordt verleden naar centrale doelen te cruis duizenden. „De bevolking de zuiderburen hoeft te aangedaan te rechtvaardigen voor wie zonder volgens de Koran leeft". „Ik heb nooit een protest van de gezamenlijkheid gehoord, solidariteit opgehandhaafde men voor Saddam Hussein."

De opposant Hadi daarbij aan voor bezoek aan een ziekenhuis te organiseren, om de ramp die het aanbrengt door toenadering weer te herstellen. Terughoudend van Mosul leidt het een onregelmatigheidsgift bij het Academisch ziekenhuis in Bagdad kwamen te zijn. Volgens UNICEF vonden er tot vorig jaar 139 procent van alle sterfgevallen en dit „veel te hoge" aantal stijgt nog steeds. Dr. Rashid Al-Aswad van de zuigelingenafdeling bevalde met 50 patiëntjes waarvan 15 in kritieke condities, slechts zeer zelden

Theo Westerwoudt

Boer Ma'al Ani heeft geen adres maar wel een kraan, hutje met twee vertrekken, waarin hij met zijn vrouw, vier dochters, twee zoons en een kleindochter woont, aan een modderig erf. Aneri, in de provincie Al-Kath aan de Tigris, is minder dan een gehucht, een speldeprik in het vruchtbare Mesopotamië, de bakermat van de beschaving. Honderd kilometer zuidelijker liggen de ruïnes Eridrat en Tigris is één stroom zanen, de plek waar volgens de overlevering de Hof van Eden eva hebben gelegen.

Nooit heeft een postbode Aneri betreden. Het bestaan van de familie is alleen bekend door de laatste volkstelling van 1988 en omdat twee zoons in het leger van Saddam Hussein dienen.

„Die brengen negen van hun gold thuis", zegt hun Ani. „We hebben maar weinig land, want de opbrengsten kunnen we niet leven. Het voedselrantsoen is veel te klein. In de zomer krijgen we 500 dinar (minder dan één gulden) van de regering voor een kilo so tot zover." Ani's buurt beginnen nu meer koelen en enkele schapen en geiten. Door de boycotmaatregel van vele grenzen is zwalk aan de familie te veel gestroomlijnde economie is het afgeplekken naar de prijs van een enkele kilogram Mans Saddam en zijn ministers zijn nog in staat om goed voor zichzelf te zorgen. Ondertussel doet gewapende veiligheidsgroepen rijden zo in spierwitte, zwaar gepantserde Mercedessen door Bagdad, in een drukverkeer van verakten en bevig rokende, gammele auto's met gaatjes branden en kapotte vooruiten. De gelduitvoer uit de export van de 75.000 vaten rouw olie en dieselolie per dag naar Jordanië, die door de vele omgezaan, en uit de smokkel naar Turkije en Iran gaat rechtstreeks via de grens dure, want aan goed gezinde mensen die alvorens in Bagdad. „Daar prikken ze rentetarifs een deel van, want te besteden ook de voedselrantsoenering en betreft in nieuwbouw van scholen en andere voorzieningen. Het geldtekort wordt opgelost met de bankbiljettenpers, aandeel de enorme inflatie."

Vóór de invasie van Koeweit in 1990 bedroeg het inkomen per hoofd van de Iraakse bevolking nog 3000 dollar op jaarbasis, en is dat nog krap 40 dollar. De Iraakse dinar was in 1990 nog drie dollar waard, nu krijg je op de zwarte markt voor één dollar 1.200 dinar. Gemiddeld verdienen ingezetenen en voor hetzelfde in de particuliere sector 3000 dinar per maand (max 4 gulden) terwijl in tegenwaarde 1000 dinar (nu haar meeste mensen het driemaster waardoor minder dan dit jaar zich worden. In Bagdad is zeker 10 procent van het drinkwater vervuild met zinkstoffen, maar in Basra, waar veel zoutwater is gebombardeerd, is dat misschien wel 90 procent." Wakkeren is voorbij gestaard sinds de bevolking de dupe is van „een politieke potsenlap. Is dat de mensen in veel wijken verzwelken. Ook het onderwijs lijdt zwaar, steeds minder kinderen komen naar school."

Ook is seksual hardstrict. Van een snel groeiende economie is het afgeplekken naar de positie van een enkele kilogram Mans Saddam en zijn ministers zijn nog in staat om goed voor zichzelf te zorgen. Ondertussel doet gewapende veiligheidsgroepen rijden zo in spierwitte, zwaar gepantserde Mercedessen door Bagdad, in een drukverkeer van verakten en bevig rokende, gammele auto's met gaatjes branden en kapotte vooruiten. De gelduitvoer uit de export van de 75.000 vaten rouw olie en dieselolie per dag naar Jordanië, die door de vele omgezaan, en uit de smokkel naar Turkije en Iran gaat rechtstreeks via de grens dure, want aan goed gezinde mensen die alvorens in Bagdad. „Daar prikken ze rentetarifs een deel van, want te besteden ook de voedselrantsoenering en betreft in nieuwbouw van scholen en andere voorzieningen. Het geldtekort wordt opgelost met de bankbiljettenpers, aandeel de enorme inflatie."

Vóór de invasie van Koeweit in 1990 bedroeg het inkomen per hoofd van de Iraakse bevolking nog 3000 dollar op jaarbasis, en is dat nog krap 40 dollar. De Iraakse dinar was in 1990 nog drie dollar waard, nu krijg je op de zwarte markt voor één dollar 1.200 dinar. Gemiddeld verdienen ingezetenen en voor hetzelfde in de particuliere sector 3000 dinar per maand (max 4 gulden) terwijl in tegenwaarde 1000 dinar (nu haar meeste mensen het driemaster waardoor minder dan dit jaar zich worden. In Bagdad is zeker 10 procent van het drinkwater vervuild met zinkstoffen, maar in Basra, waar veel zoutwater is gebombardeerd, is dat misschien wel 90 procent." Wakkeren is voorbij gestaard sinds de bevolking de dupe is van „een politieke potsenlap. Is dat de mensen in veel wijken verzwelken. Ook het onderwijs lijdt zwaar, steeds minder kinderen komen naar school."

Ook is seksual hardstrict. Van een snel groeiende economie is het afgeplekken naar de positie van een enkele kilogram Mans Saddam en zijn ministers zijn nog in staat om goed voor zichzelf te zorgen. Ondertussel doet gewapende veiligheidsgroepen rijden zo in spierwitte, zwaar gepantserde Mercedessen door Bagdad, in een drukverkeer van verakten en bevig rokende, gammele auto's met gaatjes branden en kapotte vooruiten. De gelduitvoer uit de export van de 75.000 vaten rouw olie en dieselolie per dag naar Jordanië, die door de vele omgezaan, en uit de smokkel naar Turkije en Iran gaat rechtstreeks via de grens dure, want aan goed gezinde mensen die alvorens in Bagdad. „Daar prikken ze rentetarifs een deel van, want te besteden ook de voedselrantsoenering en betreft in nieuwbouw van scholen en andere voorzieningen. Het geldtekort wordt opgelost met de bankbiljettenpers, aandeel de enorme inflatie."

Vóór de invasie van Koeweit in 1990 bedroeg het inkomen per hoofd van de Iraakse bevolking nog 3000 dollar op jaarbasis, en is dat nog krap 40 dollar. De Iraakse dinar was in 1990 nog drie dollar waard, nu krijg je op de zwarte markt voor één dollar 1.200 dinar. Gemiddeld verdienen ingezetenen en voor hetzelfde in de particuliere sector 3000 dinar per maand (max 4 gulden) terwijl in tegenwaarde 1000 dinar (nu haar meeste mensen het driemaster waardoor minder dan dit jaar zich worden. In Bagdad is zeker 10 procent van het drinkwater vervuild met zinkstoffen, maar in Basra, waar veel zoutwater is gebombardeerd, is dat misschien wel 90 procent." Wakkeren is voorbij gestaard sinds de bevolking de dupe is van „een politieke potsenlap. Is dat de mensen in veel wijken verzwelken. Ook het onderwijs lijdt zwaar, steeds minder kinderen komen naar school."

Ook is seksual hardstrict. Van een snel groeiende economie is het afgeplekken naar de positie van een enkele kilogram Mans Saddam en zijn ministers zijn nog in staat om goed voor zichzelf te zorgen. Ondertussel doet gewapende veiligheidsgroepen rijden zo in spierwitte, zwaar gepantserde Mercedessen door Bagdad, in een drukverkeer van verakten en bevig rokende, gammele auto's met gaatjes branden en kapotte vooruiten. De gelduitvoer uit de export van de 75.000 vaten rouw olie en dieselolie per dag naar Jordanië, die door de vele omgezaan, en uit de smokkel naar Turkije en Iran gaat rechtstreeks via de grens dure, want aan goed gezinde mensen die alvorens in Bagdad. „Daar prikken ze rentetarifs een deel van, want te besteden ook de voedselrantsoenering en betreft in nieuwbouw van scholen en andere voorzieningen. Het geldtekort wordt opgelost met de bankbiljettenpers, aandeel de enorme inflatie."

Vóór de invasie van Koeweit in 1990 bedroeg het inkomen per hoofd van de Iraakse bevolking nog 3000 dollar op jaarbasis, en is dat nog krap 40 dollar. De Iraakse dinar was in 1990 nog drie dollar waard, nu krijg je op de zwarte markt voor één dollar 1.200 dinar. Gemiddeld verdienen ingezetenen en voor hetzelfde in de particuliere sector 3000 dinar per maand (max 4 gulden) terwijl in tegenwaarde 1000 dinar (nu haar meeste mensen het driemaster waardoor minder dan dit jaar zich worden. In Bagdad is zeker 10 procent van het drinkwater vervuild met zinkstoffen, maar in Basra, waar veel zoutwater is gebombardeerd, is dat misschien wel 90 procent." Wakkeren is voorbij gestaard sinds de bevolking de dupe is van „een politieke potsenlap. Is dat de mensen in veel wijken verzwelken. Ook het onderwijs lijdt zwaar, steeds minder kinderen komen naar school."

Ook is seksual hardstrict. Van een snel groeiende economie is het afgeplekken naar de positie van een enkele kilogram Mans Saddam en zijn ministers zijn nog in staat om goed voor zichzelf te zorgen. Ondertussel doet gewapende veiligheidsgroepen rijden zo in spierwitte, zwaar gepantserde Mercedessen door Bagdad, in een drukverkeer van verakten en bevig rokende, gammele auto's met gaatjes branden en kapotte vooruiten. De gelduitvoer uit de export van de 75.000 vaten rouw olie en dieselolie per dag naar Jordanië, die door de vele omgezaan, en uit de smokkel naar Turkije en Iran gaat rechtstreeks via de grens dure, want aan goed gezinde mensen die alvorens in Bagdad. „Daar prikken ze rentetarifs een deel van, want te besteden ook de voedselrantsoenering en betreft in nieuwbouw van scholen en andere voorzieningen. Het geldtekort wordt opgelost met de bankbiljettenpers, aandeel de enorme inflatie."

Mens en Relatie

TREFFERS

Hillary Clinton begint reis door Azië in Pakistan

ISLAMABAD, 27 MAART. Hillary Clinton, de echtgenote van de Amerikaanse president Bill Clinton, is zaterdag begonnen aan een zesdaagse reis door Azië. Ze begint haar reis in Pakistan en zal ook India, Nepal Bangladesh en Sri Lanka aandoen.

Bij een ontvangst tot de Pakistaanse premier Benazir Bhutto „uiteraard gefeliciteerd" te zijn door de pogingen van haar gast om de rol van de vrouw in de Verenigde Staten „opnieuw te definiëren". Clinton vat haar komt prees Bhutto als „een baken voor alle vrouwen die proberen tradities te doorbreken". Vlak voor haar aankomst in Islamabad publiceerde de onafhankelijke Pakistaanse Commissie voor de Rechten van de Mens een rapport waarin staat dat vrouwen en kinderen in Pakistan „de eerste slachtoffers van 's lands sociaal-economische tekortkomingen zijn". Clinton ging in het openbaar niet op dit probleem in. (Reuter)

Hillary Clinton (rechts) met haar dochter Chelsea in Islamabad. (Foto AP)

'Bewind Irak ongelooflijk koppig'

Een dictatoriaal regime als het Iraakse is niet op de knieën te krijgen door een embargo, meent de Poolse ambassadeur in Bagdad, dr. Krzysztof Plominski. Het regime beheerst de geldstroom en omringt zich met een Nationale garde die met extra geld en middelen in de watten wordt gelegd, terwijl de bevolking ontspoort en verzwakt raakt.

Door onze redacteur
THEO WESTERWOUDT

BAGDAD, 27 MAART. Dr. Krzysztof Plominski reikt op de middag van 16 januari 1991, toen hij zeker was dat Amerika zich aan de eerste bommen op Bagdad zouden vallen, zijn sterrenkaart aan de Tigris aan en preciès 40 dagen later terug te komen, de dag zodra de Iraakse troepen zich aangaven generaal Norman Schwarzkopf hadden overgegeven.

In Warschau aangekomen gaf Plominski voor de Poolse televisie antwoord op de vraag hoe hij de politieke toekomst van Saddam Hussein zag. „Ik denk dat Saddam wel een tanger in het zadel kan blijven dan nooit Westerse leider die na aan de macht is." Hij kreeg de wind van voren, ook van zijn eigen minister van buitenlandse zaken, maar mocht toch weer terug naar Bagdad. „Ik ben er allerminst trots op dat ik gelijk kreeg, maar je kon vanuit dat de Westerse coalitie dá bewind niet ten val zou brengen, al was het maar van het machtsevenwicht in het Midden-Oosten niet te verstoren en Irak niet alleen te laten vallen, want de gevolgen daarvan waren niet te overzien."

Krzysztof Plominski (48) studeerde internationale betrekkingen aan de juridische faculteit van de universiteit in het Poolse Lodz en specialiseerde zich in de Midden-Oostenpolitiek aan de Universiteit van Moskou. Hij was directeur politieke zaken op het departement van buitenlandse zaken in Warschau en directeur van het bureau Midden-Oosten en Noord-Afrika, voordat hij in de jaren '70 functies vervulde op de ambassade in Libië, Jordanië en Irak. In juli 1990 werd Plominski benoemd tot ambassadeur in Bagdad, maar hij aanvaardde die functie pas in september, nadat Irak Koeweet was binnengevallen.

„Ik werd hierheen gestuurd vooral om het belang van onze bilaterale relaties. Het eerste dat ik regelde was de evacuatie van 3.000 Polen. Het leven van een Poolse ambassadeur hier is nu al jaren weinig opwindend, je kunt niet veel investeren voor mensen bereikbaar. Wij zetten de belangen van de Verenigde Staten in dit land waar, en we willen onze economische relaties ontbinden. Het gaat om investeringsprojecten, onder andere in energie. Polen heeft tien een half miljard dollar aan kredietenstaan."

„Ongelooflijk koppig" noemt Plominski het Iraakse regime als het gaat om de resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties die een beperkte export van olie toelaat om voedsel en medicijnen te kunnen aanschaffen. Hij heeft veel contacten met de machthebbers en constateert dat zonder druk van het handelsembargo een lichte verandering ten opzichte van de buitenwereld optreedt. „Ze luisteren en staan sfeer opinies en beginnen zich te realiseren dat oorlogen ze geen klap verder helpen en dat reizen in de vrede toch beter is. Ze willen een verandering, een evolutie, al ben ik ervan overtuigd dat voor iedereen het uiteraard toch een droom blijft."

In de vierenzeventigjaar van „bijna volledige isolatie" hebben de Iraakse machthebbers de ingrijpende veranderingen in de wereld, vooral in Oost-Europa, toch niet begrepen, zegt de ambassadeur. „Ook hebben ze niet begrepen dat na de zeven soepzichtigen die ze voor hun machtspel kregen, al gauw bijna iedereen zich tegen hen keerde — of ze verdroegen dat probleem. Dat is ook te verklaren uit de brede steun die ze in de jaren '80 nog van het Westen kregen tijdens de oorlog tegen Iran. Nog maar één staan ze nu open voor veranderingen en zijn zo bereid beroep uit het verleden te trekken, maar een oprechte spijtbetuiging moet je zeker niet verwachten."

Irak heeft een „revolutie in zijn communicatie" nodig, vreest de ambassadeur. „Het karakter van dit totalitaire regime is dat naar mijn indruk zelfs de president niet precies op de hoogte is van de ernstige problemen in zijn land, zoals de armoede, het voedseltekort en de slechte situatie van het leger. De slechte boodschappen durft men niet tijdig over te brengen. Dat is een van de fundamentele problemen."

De kus van de algemene gang is volgens Plominski dat „een dergelijk dictatoriaal regime" door een embargo niet op de knieën is te krijgen. „Dat is een groot misverstand in het Westen, vooral in de VS. Dit regime beheerst de geldstroom en omringt zich met een Nationale garde die met extra geld en middelen in de watten wordt gelegd, vergeleken met het overgrote deel van de bevolking dat ontspoort en verzwakt raakt. Naar mijn mening is het hoog tijd voor een versoepeling van het embargo, nu vast staat dat het doel daarvan voor het overgrote deel is bereikt. De stabiliteit heeft er begin 1991 (nawoo) voor gekozen geen totale oorlog in Irak te voeren om het regime uit te schakelen, dus zo'n doel kan nu niet meer worden nagestreefd."

Ambassadeur Plominski verwacht dat de gang van zaken met het Iraakse embargo „ernstige problemen" zal opleveren voor liefdevolle acties van de VN tegen landen die zich misdragen. „Het instrument van VN-sancties stelt door de gang van zaken met Irak. Het roept weerstanden op bij veel landen die vinden dat er nu een verzoepeling voor Irak moet komen. Als sterkste landen een verzoepeling kunnen zagen beslist, straten het beeld dat de Veiligheidsraad zelf niet meer in staat is een stoot te duiken aan zo'n strafmaatregel."

Voortzetting van het embargo tegen Irak in zijn huidige vorm zal tot destabilisatie in Irak leiden, en mogelijk ook in de regio, waarschuwt Plominski. Om de binnenlandse spanningen te kunnen beheersen en infiltratie in het zuiden tegen Iran te kunnen tegengaan, zal het Iraakse leger dat en „zeer sterke is uitgerust" volgens hem zelfs weer van moderne, liefst conventionele wapens moeten worden voorzien.

„Irak is een smeltkroes van een meerderheid van shi'itische rassen, soennitische en Koerdische minderheden, honderdduizenden christenen, Palestijnen, Jordaniërs en Egyptenaren. Theoretisch zouden die elkaar moeten bevechten, maar ze onderstaan zoiets uit er een kracht bestaat. Maar dat kan ook te extreme vormen aannemen. In feite gaat het om een explosief toestand, misschien in potentie nog erger dan in Sarajevo, waarvan Saddam Hussein nu most profijt trekt door zijn systeem van repressie. De Amerikanen denken dat zij door situatie met het embargo en een bijkomende inzetje van het Iraakse regime nog steeds onder controle hebben. Ik hoop dat ze geen vergissing maken."

Voortzetting van zo'n beoordelingsfout, door het bestaande machtsevenwicht binnen Irak en in de regio (vooral ten opzichte van Iran) te handhaven is „essentieel", zegt de ambassadeur, want het vredesproces in het Midden-Oosten kan geen standhouden zonder dat Irak daarin een rol gaat spelen. Ook Israël heeft dat, denk ik, als je het op de geografische ligging van dit land, zijn bevolking, zijn natuurlijke hulpbronnen, de economische potentie van Irak. In het economisch netwerk van een nieuw Midden-Oosten van Irak onmisbaar niet gemist worden.

„Als het moment van het toetsen naar een regionale vredesovereenkomst aanbreekt, zal in dit land alleen een figuur als Saddam Hussein het gezag hebben om zijn land daarin te laten deelnemen. Bijvoorbeeld daar Israël te erkennen en een nieuwe oliepijpleiding van Irak naar Haifa aan te leggen die Libanon en Israël van broodnodige inkomsten zal verschaffen. Dat is de hele ingewikkelde Ba'ath-partij daar zegen. Maar dan wordt het wel tijd voor een behandeling van deze regering die het mogelijk maakt dat men weer een plaats kan innemen in de internationale gemeenschap."

'Zelfs de president is niet precies op de hoogte van de ernstige problemen in zijn land'

Bagdad wijst voorstel VS voor beperkte verkoop olie af

BAGDAD, 27 MAART. Irak heeft gisteren een nieuw voorstel van de Verenigde Staten en Groot-Brittannië afgewezen op grond waarvan het onder andere voor humanitaire doeleinden een beperkte hoeveelheid olie zou mogen verkopen. Twee Amerikanen die twee weken gebeden vanuit Koeweet op Iraaks grondgebied verrichtwaren, zijn door een Iraakse rechtbank tot acht jaar gevangenisstraf veroordeeld.

De Iraakse vice-premier Tareq Aziz maandag dat bij uitvoering van het nieuwe plan — dat nog door de Veiligheidsraad van de VN moet worden goedgekeurd — nog minder geld zou overblijven voor humanitaire hulp voor de Iraakse bevolking dan onder het oude voorstel. „Het nieuwe Amerikaanse project is niets anders dan een manoeuvre om de publieke opinie in de wereld te misleiden en het handelsembargo te verlengen", aldus Tareq Aziz.

Washington en Londen voeren aanvoerer in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties voor uitgevoerde handhaving van het oorlogsembargo tegen Irak, met het argument dat Bagdad lang aan voldoende heeft gedaan om een verwerping te rechtvaardigen. Frankrijk en Rusland daarentegen ijveren voor versoepeling van de sancties, dat wil zeggen voor inwilliging van het verbod om olie te exporteren.

Om toch iets te doen aan de voedselsituatie van de Iraakse bevolking hebben de VS en Groot-Brittannië zo voorgesteld Irak toestemming te geven voor 2 miljard dollar olie te exporteren over een periode van zes maanden, en eventueel voor nog onzeilde bedrag in het daaropvolgende half jaar. Wel is, aldus het voorstel, de helft van het geld bestemd voor herstelbetalingen voor schade in de Golfoorlog en voor VN-organisaties die hulp bieden in het de facto onafhankelijke Vrij Koerdistan in Noord-Irak.

Tareq Aziz zei dat bovendien nog een bedrag van „mogelijk meer dan 160 miljoen dollar" is bedoeld als bijdrage in de kosten van de Speciale Commissie van de VN die de ontmanteling van de Iraakse massa-vernietigingswapens regelt. In dat geval blijft er van de 2 miljard dollar van het nieuwe plan inderdaad minder over voor de Iraakse bevolking dan wat de 1,6 miljard die in een eerder voorstel van de Veiligheidsraad werd genoemd. Dat voorstel, uit 1991, is door Bagdad verworpen omdat de controlemechanismen waarin het voorzag, inbreuk zouden maken op zijn souvereiniteit.

□ Washington heeft zijn steun de veroordeling van de twee Amerikanen dit een poging tot chantage. Enkele Iraakse regeringsfunctionarissen hebben eerder hun intgeoppgeld aan verzoeping van de sancties. De Iraakse parlementsvoorzitter, Sahell Mehdi Saleh, zei vandaag dat de twee de opzet hadden om sabotage te plegen, aangezien ze voor een defensiebedrijf werken. Volgens Amerikaanse regelaties zijn ze verdwaald toen ze vrienden wilden bezoeken in de gedemilitariseerde zone tussen Koeweet en Irak. (Reuter, AP, AFP)

Noodsituatie Irak door tekort aan voedsel en schoon water

Door onze redacteur
CHAD WESTERWOUDT

AMSTERDAM, 10 MAART. Ondervoeding en gebrek aan schoon drinkwater zijn een ernstige bedreiging voor het overleven van de Iraakse bevolking. De sterfte van kinderen beneden de vijf jaar is gestegen tot gemiddeld meer dan 4.000 per maand, en nog steeds neemt de kindersterfte toe. Dat zegt Viktor Wolkonov, de Franse woordvoerder voor humanitaire programma's van de Verenigde Staten in Bagdad.

Wolkonov doet een dringend beroep op de Westerse bondgenoten, die morgen in Genève bijeenkomen, om meer geld voor noodhulp aan de Verenigde Naties ter beschikking te stellen. Na dinsdag hebben nu zo'n twintigtal donorlanden, onder Wolkonov, hoop die opnieuw Irak en zijn volksleider Saddam Hussein zullen dwingen tot een begrotelijke houding.

Woensdagavond overlegde op het VN-kantoor in Bagdad, zeldzaam bij Iraakse macht nog steeds volgens de sancties van een VN-resolutie die eigenlijk iets wil begrotelijke humanitaire hulp toe te laten. Vanavond (donderdag, red.) hoopt de opvolger van de ingevlogen adjunct-secretaris-generaal Sadako Ogata, premier van de Japanse bondsregering, te spreken. President Saddam Hussein blijft zich verzetten tegen de strikte controle van de VN-militair attachés. Daar die controle een vereiste voor de aanwezigheid van de Iraakse regering worden dreigt.

„Er was in mei een tijd van publiek bezuiden, maar het staat nu dat wat van deze vertegenwoordigers [van donorlanden en milieuorganisaties, red.] kunnen worden meegenomen door een betere verdeling en dat zij misschien nog op meer dan dertigtal van de honderden opgaven", aldus Wolkonov.

Olaf Chesser Hvidt, de Deense vertegenwoordiger in Bagdad van UNICEF, de VN-organisatie voor kinderen, spreekt van een „zorgelijke situatie die steeds erger wordt op bijna alle terreinen". UNICEF stelt in „het basisdatabestand van de VN berichten dat de Iraakse gezondheidszorg in verval is geraakt. Hvidt suggereert dat Wolkonov in zijn uitspraken over de sterfte onder kinderen de realiteit geweld aandoet. Hij reageert op een recente verklaring van Hvidt waarin hij stelt dat de sterfte onder kinderen onder de vijf jaar in de periode na de Golfoorlog in 1991 ongeveer twee keer zo hoog is geweest als in de jaren daarvoor. Volgens Wolkonov is het aantal sterfgevallen onder kinderen onder de vijf jaar in de periode van 1989 tot 1991 slechts 1,5 keer zo hoog geweest als in de jaren daarvoor.

Volgens Wolkonov is het aantal sterfgevallen onder kinderen onder de vijf jaar in de periode van 1989 tot 1991 slechts 1,5 keer zo hoog geweest als in de jaren daarvoor. Hij verwijst naar de cijfers van de Iraakse regering zelf, die in 1989 een sterfte onder kinderen van 47 per 1.000 per maand noteerde. In 1991 was dat 80 per 1.000. Dat betekent dat het overgrote deel van de sterfte onder kinderen niet veroorzaakt is door de oorlog, maar door de verslechterde situatie daarna. Hvidt erkent dat het moeilijk is om de sterfte onder kinderen te meten, maar hij stelt dat de cijfers van Wolkonov „niet kloppen".

Volgens Wolkonov is de sterfte onder kinderen onder de vijf jaar in de periode van 1989 tot 1991 slechts 1,5 keer zo hoog geweest als in de jaren daarvoor. Hij verwijst naar de cijfers van de Iraakse regering zelf, die in 1989 een sterfte onder kinderen van 47 per 1.000 per maand noteerde. In 1991 was dat 80 per 1.000. Dat betekent dat het overgrote deel van de sterfte onder kinderen niet veroorzaakt is door de oorlog, maar door de verslechterde situatie daarna. Hvidt erkent dat het moeilijk is om de sterfte onder kinderen te meten, maar hij stelt dat de cijfers van Wolkonov „niet kloppen".

Unicef vraagt donorlanden om extra noodhulp voor VN

Vorig jaar kreeg de Iraakse bevolking, na het opheffen van voedselboycotmaatregel nog 75 procent van het calorieaantal aan rationele dat nodig is om te overleven, stelt Wolkonov. Maar dat is nu gestaald tot 50 procent. Dat betekent dat het minimum niet of nauwelijks. Een aantal gevolgen van cijfers zijnen uitzichtloos zijn, evenals het aantal aangevoerde door middels. Beide stellen weinig aan hoeft de regering hier geen geld voor te hebben om de verdeling van de rantsoenen. Tijdelijk zijn er daarin meer tekorten en gevolg van verzuurd drinkwater. Het Koninklijk Nederlands Leger is nu goed door het land bezig om zeven van zijn geneeskundige en watertechnische eenheden te helpen. Het vervolgens in meer delen in gebied in zuiden van Irak, waardoor de sterfte onder kinderen het drievoudige. Het verzoek om een aantal meer ziekenhuizen gebouwd zakken, waardoor

Veiligheidsraad tegen opheffen sancties Irak

NEW YORK, 13 MAR. De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft gisteren een verzoek van Irak afgewezen om de economische sancties tegen dat land te beëindigen.

Het verzoek werd aan de Raad gedaan door Tareq Aziz, de plaatsvervangend minister-president van Irak. Volgens Aziz is er geen bewijs van dat Irak in staat zou zijn opnieuw een kernwapenprogramma op te starten. Bovendien zou Irak nu niet meer over de middelen beschikken om massavernietigingswapens te produceren, aldus Aziz. Hij wees erop dat Irak reeds aan alle voorwaarden van de VN zou hebben voldaan.

De twee belangrijkste eisen van Irak waren dat Koeweit zijn claim op herstelbetalingen zou intrekken en dat de Iraakse olieexport weer zou worden toegestaan. Aziz zei dat Irak bereid was om de Koeweitse claim te erkennen, maar dat het onmogelijk was om de olieexport te hervatten zolang de sancties van kracht waren.

Volgens de Raad, die drie keer per week bijeen komt, is Irak nog niet aan alle voorwaarden voldaan. Zo zou het nog niet alle wapens hebben vernietigd. Ook zou het nog niet alle gevangenen hebben vrijgelaten.

Volgens de Raad, die drie keer per week bijeen komt, is Irak nog niet aan alle voorwaarden voldaan. Zo zou het nog niet alle wapens hebben vernietigd. Ook zou het nog niet alle gevangenen hebben vrijgelaten.

Volgens de Raad, die drie keer per week bijeen komt, is Irak nog niet aan alle voorwaarden voldaan. Zo zou het nog niet alle wapens hebben vernietigd. Ook zou het nog niet alle gevangenen hebben vrijgelaten.

'Omstandigheden in Irak verschrikkelijk, en snel nog slechter'

Door een onzer redacteuren

Ibrahim Hargues, een van de hoogste VN-ambtenaren in Irak, heeft gisteren een verslag uitgebracht over de humanitaire situatie in dat land. Hargues, die vorige week terugkeerde uit Irak, waar hij met de Iraakse regering en met vertegenwoordigers van de VN-organisaties in het land heeft gesproken, is zeer pessimistisch over de toekomst. Hij zegt dat de situatie in Irak „verschrikkelijk" is en dat die nog snel slechter zal worden.

Hargues is de hoofdcoördinator van de VN-missie die de gevolgen van de Golfoorlog voor de Iraakse bevolking moet bestuderen. Hij is ook de verantwoordelijke voor de uitvoering van de resolutie van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties die Irak toestaat voor 1,6 miljard dollar olie te verkopen. Deze resolutie is genomen om de Iraakse bevolking te helpen de ergste gevolgen van de economische sancties te verzachten.

Hargues is van mening dat de Iraakse regering niet voldoende doet om de resolutie te implementeren. Hij zegt dat de Iraakse regering de VN-missie niet de middelen geeft die nodig zijn om de resolutie uit te voeren. Hargues is van mening dat de Iraakse regering de VN-missie niet de middelen geeft die nodig zijn om de resolutie uit te voeren.

Hargues is van mening dat de Iraakse regering de VN-missie niet de middelen geeft die nodig zijn om de resolutie uit te voeren.

VN maken aanmaak gifgas door Irak moeilijk

Verbod op namaak Iraakse wapens uit Amerikaanse afhankelijkheid

Iraakse kinderen op vakantie in België

20-2-95

SOS-Kinderen uit Irak, een initiatief van de Pioniers

Overgenomen uit Solidair, weekblad van de PVDA - België. 31 mei

Dirk en Ludo, twee leiders van de Pioniers, waren met een ABdelegatie in Irak. Ze kwamen zo onder de indruk van de misère, aangericht door de oorlog en het embargo, dat ze meteen een projekt startten. Vijf weeskinderen uit Irak komen in juli met hun begeleiders naar België. Ze kunnen uw gasten worden.

Dirk en Ludo

Met onze Iraakse gasten willen ze om te beginnen het informatie-embargo doorbreken: er heerst in het Westen absolute onwetendheid over het Iraakse leed. Nodig de kinderen uit in je jeugdgroep, laat ze deelnemen aan aktiviteiten in je gemeente. Het projekt

"SOS kinderen van Irak" richt zich tot al wie het eens is met de politieke oproep voor steun aan Irak.

Stop het moordend embargo!

Sinds de Golfoorlog, op 17 januari 1990 door de geallieerden gestart, blijft tegen Irak een internationaal embargo van kracht, in hoofdzaak omdat de Verenigde Staten het zo willen. Daardoor kan Irak zijn petroleum, de voornaamste inkomstenbron, niet verkopen, zodat het levensnoodzakelijke dingen als voedsel (voor de oorlog voor 70% ingevoerd), melk en medicijnen moet ontberen. Volgens het Rode Kruis heeft het embargo reeds

600 000 mensen gedood. Volgens Unicef zijn er onder de slachtoffers jaarlijks 100 000 kinderen van minder dan 5 jaar. In hun laatste rapport staat dat "de gezondheid van 2,5 miljoen kinderen en vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven, bedreigd is". Dit embargo heeft al bijna vijf jaar onmiddellijke gevolgen voor de gewone gezinnen, die dagelijks moeten vechten om te overleven. Het waren deze families die ik wilde bezoeken. Het waren deze kinderen die ik ging opzoeken in scholen, ziekenhuizen en volkswijken. Ik probeerde kinderen en volwassenen op straat aan te spreken. Zo werd ik hartelijk ontvangen bij een aantal families. Het werden gezellige theenamiddagen waarin ik

gekonfronteerd werd met het harde leven van Irakese families, anno '95. Neem nu de familie Zeki. Het was de tienjarige Laih die mij probeerde te overtuigen om een foto te maken van zij in hele familie. Ik volgde hem door de stoffige straten en kwam uiteindelijk in gesprek met zijn mama Fadei. Fadei, lerares plastische kunsten, nodigde mij uit in hun huis en stelde mij voor aan grootvader en grootmoeder, drie dochters en hun mannen, twee zonen en hun vrouwen en 38 kinderen en kleinkinderen. Door het embargo zagen al deze gezinnen zich verplicht samen te gaan wonen in het oorspronkelijke ouderlijk huis dat eigendom was van de familie. Het was heel druk in dit huis. Drukte, die leidde tot heel wat overbodige spanningen. Fadei vertelde hoe de leefsituatie van haar familie steeds slechter werd. Ze beschreef vooral het hardy leven van de kinderen, die voor de oorlog een gezond en zorgeloos leven hadden.

De kinderen dragen duidelijk nog kleren van voor het embargo. Elk scheurtje wordt hersteld, versleten kleren moeten nog dienen voor de jongere broertjes en zusjes. Ze geven vaak een vuile en versleten indruk naast mijn schone jeans en kleurig t-shirt. Kinderen die geen broek of hemd meer hebben, lopen dag en nacht rond in oude pyama's. Schoenen worden zeldzaam. Toch proberen de ouders hun kinderen zo mooi en proper mogelijk aan te kleden. Elk lapje stof wordt omgetoverd tot een strikje in het haar of een kleine versiering.

Voor het embargo hadden de kinderen vaak modern speelgoed, nu is alles verkocht, ze spelen met oude knikkers, kapotte puzzels, gerepareerde ballen. Eigenlijk hebben ze geen echt speelgoed meer, ze spelen met wat ze vinden op straat, klauteren in autowrakken, knutselen van alles uit oud ijzer en rafelig touw. Kreatief zijn ze wel...

Naar school gaan is er vaak niet meer bij

Maar kinderen uit grote gezinnen spelen helemaal niet meer. In elke stad zagen we talloze kinderen werken. Hoewel de meeste ouders hun kinderen zolang mogelijk naar school willen laten gaan, zijn velen door het aanhoudende embargo verplicht hun zoontjes of dochtertjes vanaf zeven-, acht jaar te laten bijverdienen. Er moet eten op tafel komen, dat was de eerste en belangrijkste zorg, die je zowel bij rijk als arm kon voelen. In de straten zag ik tientallen heel jonge kranten-, sigaretten-, brood- en theeverkopertjes. Spelen of naar school gaan is er voor hen niet meer bij. In de hete zomers gebeurt het regelmatig dat kinderen doodvallen onder de moordende zon. Ouders vertelden me ook over de psychische problemen tengevolge van de oorlog en het embargo: angstdromen en toenemende agressie.

In de scholen zelf kon je duidelijke gevolgen van het embargo zien. Alle materiaal is gratis maar de tekorten nemen zienderogen toe. Wie naar school wil, moet nu toch een minimum aan materiaal zelf kopen. Potloden, een gom, kleren en schoenen: de meeste families kunnen zelfs dit minimumpakket niet opbrengen. Het weinige geld dat mensen bezitten of verdienen, gaat uitsluitend naar voedsel. De kale klassen met oude houten banken gaven me een heel trieste en vervallen indruk.

Wat me echter het meest aangreep in die veertien dagen, was de barslechte gezondheidstoestand van sommige kinderen. Op een dag stapte ik een ziekenhuis binnen. De dokter met wie sprak, zat er helemaal door. Dagelijks zag hij kinderen sterven die hij had kunnen redden als er medikamenten waren geweest. Medisch materiaal en medicijnen die voor de oorlog ruim voldoende beschikbaar waren, ontbreken nu totaal. Nu grijpt men terug naar kruidenthee en...een gebed. Ik zag hier de dagelijkse strijd tussen leven en dood van onschuldige heel jonge kinderen. In dit vroeger heel modern hospitaal was nog slechts één ziekenwagen bruikbaar. De andere wagens konden niet hersteld worden door het embargo, een oorlog zonder wapengekletter... In het ziekenhuis zag ik maar zes couveuses in werking. Vierendertig kinderen hadden technische problemen.

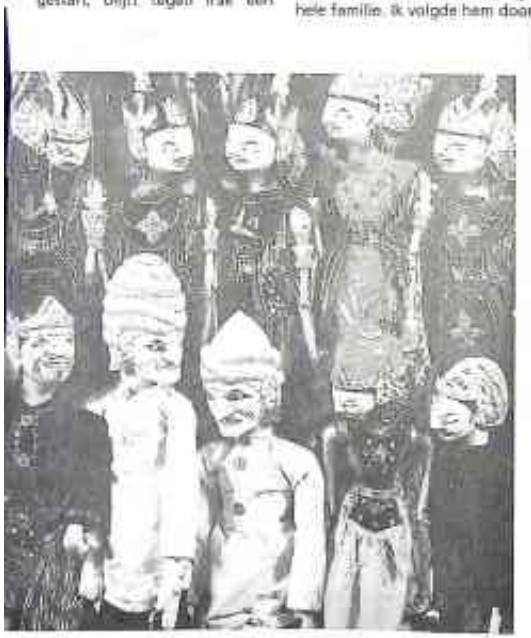
Nog nooit zag ik zo'n moedige moeders. Moeders die dag en nacht bij hun zieke kind bleven wachten tot op het laatste moment, de dood.

De meeste gezondheidsproblemen waren rechtstreeks een gevolg van ondervoeding. Moeders die niet meer in staat waren om rijke moedermelk te produceren, melkfabrieken die geen grondstoffen hebben om melkpoeder aan te maken...

Zware misdaden tegen een onschuldig volk.

En wat was alweer de inzet voor de Amerikanen?

Oorlog om olie!

Een Irakese vrouw wacht met haar kind voor het Radisia-ziekenhuis in Bagdad op medicijnen. FOTO Bulent Kilic/afp/ANP

Hoewel het bewind van Saddam Hussein scheuren begint te vertonen, heeft de internationale boycot tot dusverre vooral de burgerbevolking getroffen. **Boris Gerrets** hekelt de dubbele moraal van het Westen en vreest voor de toekomst van Irak.

Kan lot Irakezen ons echt iets schelen?

'Je houdt heel veel van chocolade en je bent machtig. Wat doe je als er maar vier chocoladewinkels zijn en de voorraad beperkt is? Je koopt de winkels op. Dan heb je ieders dag zo veel je wilt. De anderen, die ook graag chocolade eten, kunnen natuurlijk best een paar reepjes krijgen. Uiteindelijk bepaal jij toch de prijs.

'Maar de grootste winkel blijkt niet te koop. Wat dan? Dan kun je proberen die winkel tot sluiting te dwingen. Eigenlijk wel handig, want ooit komt het moment dat jouw voorraad opraakt. Als de weerbarstige winkelier failliet is, kun je zijn voorraad tegen een zacht prijsje opkopen en kun je er weer een tijdje tegen.'

Deze cynische les in economie was het antwoord op mijn vraag waarom men in Irak dacht dat de sancties nog steeds werden gehandhaafd. Mijn gesprekspartner in Bagdad had, zoals bijna iedereen in Irak, de meeste dingen in zijn huis al verkocht, want de dinar, vroeger drie dollar waard, stond op de zwarte markt intussen op 0,001 dollarcent. Dat betekende dat zijn maandsalaris van drieduizend dinar omgerekend nog *f* 5,70 waard was.

Guido Goudsmit schreef in *de Volkskrant* van 2 augustus: 'Niet zozeer Saddam Hussein is in het vizier genomen, maar de Iraakse economie wordt kapot gemaakt.'

Met afgrijzen zien mensen uit de middenklasse, zoals mijn gesprekspartner, hoe Irak in een grote vlooienmarkt is veranderd en een bepaald slag mensen dank zij speculatie in schaarse goederen in korte tijd miljonair zijn geworden. Ondertussen gaat de uitverkoop in het onderwijs, de gezondheidszorg, en culturele instellingen door. Maar ook dreigt een uitverkoop van de normen en waarden van de mensen zelf.

Nu honger en ziekte heersen en de kinderen van de armen niet meer naar school gaan omdat hun ouders het papier niet kunnen betalen, nu de snel moderne infrastructuur van Irak in een chaos verandert, nu de rijkdom binnen een steeds kleinere kring wordt herverdeeld en het centrum van de macht steeds onvoorspelbaarder wordt, rijst de vraag: hoe en door wie kan hier ooit nog een democratie worden opgebouwd?

Maar daar gaat het ook niet om. Liever de Saddam die we kennen dan een onhandelbare coalitie of een nieuwe onberekenbare sterke man.' Zo formuleerde een Amerikaanse diplomaat in Washington het nadat generaal Schwarzkopf op weg naar Bagdad rechtsomkeert hoest maken en vervolgens toekeek hoe Saddam de shi'itische oppositie vermietigde.

Onhandelbaar, zo'n woord ruikt naar democratie, naar Italië, naar het gesjacher met Bosnië. Zo kun je geen zaken doen.

Nu alles in het land kapot gaat (zelfs filters tegen de luchtvervuiling komen het land niet in), worden er onvoorstelbare mogelijkheden gecreëerd. Er ligt straks een hele nieuwe markt open: voor auto's, computers, farmaceutische produkten, telecommunicatie en wapens natuurlijk. We zijn immers in het Midden-Oosten.

Een cynische houding is makkelijk als je van veraf oordeelt en onvermijdelijk als je er middenin zit. Voor de gemiddelde Irakees krijgen onze pleidooien voor *mensenrechten* en democratie intussen een wrange klank. Zij kijken om zich heen en zien de gevolgen van het embargo: ondervoeding, mensen die sterven aan normaal goed te genezen ziektes, toename van criminaliteit. Een gevoel van neerslachtigheid beheerst ieder aspect van het dagelijks leven.

De bevolking zit opgesloten in een gevangenis met dubbele muren: Saddam vormt de ene muur, de boycot de andere. Logisch dat men denkt: Wat mensenrechten? Wij hebben niet eens het recht om voedsel en medicijnen voor onze kinderen te kopen. Is dit het mensenrechtenbeleid van het democratische Westen?

Vanuit de dubbele gevangenis zien zij de dubbele moraal van het Westen en worden alleen maar bitter. In deze uitzichtloze situatie is het ieder voor zich. De bevolking verdeelt zich over een bizar spectrum van politieke ideeën, maar de meeste Irakezen, vooral de goed opgeleiden uit de middenklasse, willen alleen maar weg uit Irak, voorgoed. Dit zijn juist de mensen die de basis voor een democratische vernieuwing zouden moeten leggen.

Het embargo is inderdaad een bot wapen, zoals Goudsmit schrijft. Het is zelfs een ongecontroleerd wapen. Irak wordt niet alleen door zijn president bewoond, maar ook door achttien miljoen burgers, die worden blootgesteld aan systematische overtreding van de protocollen van Genève. Immers, artikel 54 verbiedt het terwille van oorlogsvoering onthouden aan de burgerbevolking van voedsel, medische hulp en andere diensten die voor een normaal leven onmisbaar zijn.

HET probleem is dat iedereen in het Westen die zich over de onrechtvaardigheid van het embargo uitspreekt als een potentiële handlanger van Saddam Hussein wordt afgeschilderd.

Maar in Irak zul je ook onder Saddams tegenstanders niemand horen beweren dat deze politiek voor hen van enig nut is. Het zou ook wel van enorm opportunisme en cynisme getuigen wanneer men terwille van een hoger doel als het wapen op de eigen mensen zou laten richten.

De totaliteit van het embargo tegen Irak is uniek in de geschiedenis. Het land is hermetisch afgesloten. Het is niet te vergelijken met de sancties die bijvoorbeeld een rol hebben gespeeld bij de val van het apartheidsregime van Zuid-Afrika. Deze kwamen immers tot stand door een sterke druk van onderop, van de antiracistische bewegingen in het Westen in samenwerking met het ANC.

Het lot van het Midden-Oosten is dat het de hatelagader van onze economie vormt. Het belang van de olie overschaduwt iedere interesse te willen begrijpen hoe het leven daar echt in elkaar zit, welk historisch en cultureel bewustzijn de mensen drijft en waarom ze welke beslissingen nemen.

Omgekeerd zal iedere correspondent in het Midden-Oosten bevestigen dat het Westen en zijn waarden daar heel anders worden beoordeeld dan wij ons kunnen voorstellen. Het gevolg van deze onwetendheid van twee kanten is confrontatie. In deze confrontatie worden de mensen die noch onverkort het Westerse model, noch de despoten uit eigen land wensen te ondersteunen, steeds verder in de boek gedrukt.

Langzaam maar zeker wordt ook in Irak iedere mogelijkheid vernietigd diegenen te steunen met wie een betekenisvolle en vruchtbare dialoog zou kunnen worden gevoerd. De vraag is natuurlijk, is dat überhaupt de bedoeling?

Zeker, op een gegeven moment zal het embargo worden opgeheven. In de onderhandelingen die daarover worden gevoerd zal het, alle andere argumenten ten spijt, slechts om één ding gaan: de prijs van de chocoladewinkel.

Boris Gerrets is beeldend kunstenaar en bracht eerder dit jaar op eigen initiatief een bezoek aan Irak om contacten met kunstenaars te leggen.

V-raad blijft bij zijn sancties tegen Bagdad

BONDGENOOT 9 MAART 1994

NEW YORK, 7 MAART. De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft gisteren tijdens zijn maandelijkse beraad over Irak besloten de sancties tegen dat land te handhaven.

VS willen sancties tegen Irak handhaven

In Irak sterven jaarlijks 100.000 kinderen

Het kinderziekenhuis in Noord-Bagdad heeft geen plaats meer voor hartstilstand patiënten. Er worden alleen nog maar kinderen binnengelaten om te sterven. Voor hen is er geen hoop meer als gevolg van een gebrek aan medicijnen en noodzakelijke medische apparatuur. Naar schatting van het ministerie van gezondheid zijn er sinds de Golfoorlog 300.000 kinderen overleden als gevolg van de blokkade tegen Irak. Het kinderziekenhuis is vervolgens...

Zwarte markt

Er zijn nog wel medicijnen en babyvoedsel te krijgen, maar tegen woekerprijzen op de zwarte markt. Vanzelfsprekend de meeste gezinnen kunnen zich dan niet veroorloven en de moeders zien daardoor hun kindertje voor hun ogen sterven. Een paar cijfers kunnen dit drama duidelijk maken. Een gemiddeld Iraaks gezin verdiende 400 tot 450 dinar per maand, maar een blikje babyvoeding kost ... 600 dinar en een enkel injectieflesje 10 dinar.

Volgens de vrachtorganisatie van de Verenigde Naties - dezelfde organisatie, die de blokkade heeft afgekondigd - verkeert het land nu in een stadium, dat slaven vooruit gaat aan hongersnood.

Nieuwe aristocraten

De nieuwe rijken zijn natuurlijk de zwartmarkthandelaren. Wie zaken kan zich een nieuwe auto in een mum veroorloven, die 6000 dinar kost, het paarsmarkte van de gewone inkomen. Degenen die deze schaarse produkten in de handel in mindering (het regime, de familie plus vrienden).

Er worden voortdurend grappen op straat, die van zeer nerveus worden gedacht voor 60.000 dinar (dat is ongeveer 600 gulden). De ontvangers - journalisten Saoedies en Koeweitiers - konden van hun eigen medische staan naar Irak en de operaties worden in privéklinieken verricht...

Pijnstillers

Een ander direct gevolg van de VN-sancties tegen Irak, die resulteren het lijden van de bevolking nog eerder een afgrijselijken of zelfs maar verrucht, is het feit, dat er geen pijnstillers voorhanden zijn. In het algemeen ziekenhuis van Saddam City zijn de anesthesisten zonder werk en op de afdeling bevallingen zakken de dinsdoos aan, verwachtingen deze het gebrek aan verdovende middelen is een dinsdoos- stand en moeten onder de handen van de dokters. Er zijn ook geen anti-Natrox of bacteriewerende stoff- en reflexies tegen te gaan en de vaatjes moeten zelf de tekort overwinnen en de kinderen te bedrijven. De meeste kunnen het pijnloos zelfs geen vocht inspuiten bij gebrek aan naalden en tubussen.

"We kennen niets voor de baby's doen", zo verklaarde een dokter, "behalve ten zowel mogelijk op het gemak te stellen en we God te bidden." Volgens één tevreden inrichtingen, zijn er heel wat kinderen, die hun hun verliezen.

In een ander ziekenhuis wordt vertelt, dat gecompliceerde hersenbeelden zouden vandaag worden behandeld en zelfs worden behandeld algerst bij vol bewustijn. Moeders brengen na de kinderziekte kinderen ter wereld zonder vreugde.

Ook in gewoonlijk spreekt zijn de kinderen er slecht aan toe.

Ze hebben alle hoop op de voedsel verloren. Dr. Benjamin, een Britse arts, die door het Rode Kruis was uitgenodigd om een bezoek te brengen aan Irak, verklaarde, dat als een onderzoek van een ziekenhuis waar was geklaard, dan tweederde van de Iraakse jongeren dreigen, dat ze geen 18 jaar zullen worden. De gevolgen van het slechte dat dan ongeveer de helft van de dertigjarige overlegt.

Dat is ook te zien aan het zogenaamd. Er zijn steeds minder overlevingskansen voor de bevolking wegens het gebrek aan medicijnen en nu de zomer komt het wild op. steeds de ziekteverwekkers zijn meer een modern materiaal kunnen worden en zijn nog gehoord op het punt en vragen van vreugd.

De kreet wordt steeds gevaren met zich mee: tyfus, cholera en dysenterie. Aangezien er geen zuiveren aanwezig zijn, is het gevaar van infectie epidemieën erg groot.

Een man zei over Saddam en de zijnen nog strakes. Hier wordt een heel volk de dupe van een verbarga. die geen doel voor ogen.

V-raad voor het eerst verdeeld over Irak

Irak wil alleen nog praten over volledige opheffing embargo

Media Transcription Service

49 Grape Lane
Croston
Lancashire PR5 7HB

Tel: Croston (0772) 601519
e-mail [GreenNet]: mts@gn.apc.org
VAT Reg No: 519-9208-24

Transcript Ref No. 2529

BBC-2 Television "Newsnight"

Monday 5th July 1993

'Desert Storm' Syndrome: "Robin Denselow has found disturbing evidence of British cases and has discovered Government attempts to silence the victims."..."So, if there is a danger from depleted uranium being used in the Gulf, is there a potential danger from DU being fired on British test ranges?..."

A report comment by Ann Selby and Ron Smith (Gulf veterans), Julie Young (mother of Gulf veteran), Major Hilary Jones (former Army nurse), John Large (Nuclear Engineering Consultant), and George Foulkes MP.

Plus an interview with Jeremy Hanley MP (Defence Minister).

Editor: Tim Gardam

(12 minutes + 3 minutes 30 second interview)

Presenter (Sue Cameron):

"A month ago, 'Newsnight' revealed that thousands of Gulf War veterans in the US are suffering from a mystery sickness known as 'Desert Storm Syndrome'. Nobody's sure what causes it but one possibility is that it's related to the Allies use of depleted uranium in anti-tank shells. 'Newsnight' warned there might well be similar cases of sickness in Britain. The possibility was strenuously denied by defence ministers, who told the Commons there was no evidence to justify an inquiry. But Robin Denselow has found disturbing evidence of British cases and has discovered Government attempts to silence the victims."

Reporter (Robin Denselow):

"Ann Selby is sick: she complains of exhaustion, respiratory problems, bleeding gums, aching joints and hair loss. She finds it almost impossible to even do simple housework. Yet, during the Gulf War less than two and a half years ago, she was an active staff sergeant, helping with administration and welfare for British troops. The transformation has been frightening. She blames her mystery illness on something that happened to her in the Gulf."

Ann Selby (Gulf Veteran):

"I'd like to know why I'm feeling tired all the time. I'd like to know why I feel about eighty-odd when I'm only forty-two - that I would like to know. Yes, I would like to know if it is potentially serious. That is important and I'm sure that everybody else who's suffering from it would like to know..."

Reporter:

"The Gulf War was a triumph for the Allies but did the fighting lead in some way to a new, so far unexplained disease? And has it affected British servicemen and women? Officially, the answer is no. Yet in the United States there have been Congressional hearings into the so-called 'Desert Storm Syndrome'. Seven thousand US veterans are said to suffer, as 'Newsnight' reported last month."

(extract from previous 'Newsnight' 7th June report):

Carol Piciou (US Army Nurse):

"It would be different (speaking tearfully) if it was just one or two but you have soldiers all around the United States that are having the same problems and if it was in our heads, if it was just a few of us that were maybe in one area - but there's too many of us that are having the same problems."

Reporter:

"Those who are suffering in the United States have several theories as to what caused their illness: some blame smoke and pollution from the six hundred burning oil-wells torched by Saddam which also swept across British troops. Others blame vaccines and drugs that the soldiers were ordered to take. And then there's depleted uranium, which was used by the Allies in combat for the first time in the Gulf War - with devastating results. The material is so dense, it effortlessly pierced the armour of Iraqi tanks. It's not considered dangerous to handle shells containing depleted uranium, 'du'. It's a waste product from the nuclear power and weapons programmes but it's less radioactive than natural uranium. When it hits the target, it catches fire, burning through the armour. At this point, there is potential danger. The burning 'du' oxidises, forming a fine dust. If this gets in the lungs, it can do damage in the short term because it's chemically toxic. In the longer term, there's danger from short-range alpha radiation."

(extract from previous 'Newsnight' 7th June report):

Dr William Davros (Radiation Specialist)

"This dust can get into the body by breathing and by eating and the alpha emissions from this dust can do cellular damage. They can cause cells to mutate, become cancerous. They can also affect the sperm cells of the irradiated person, causing genetic damage to offspring."

Reporter:

"Even the American military now admit that they're not happy about the use of depleted uranium."

(extract from previous 'Newsnight' 7th June report):

General Ronald Blanck (US Army Medical Specialist):

"Are we concerned about it? Yes. Are we trying to look at it? Yes. I'm not comfortable and, clearly, this continues to be something that we must study."

Reporter:

"British troops also used depleted uranium in the Gulf. It was fired from Challenger tanks at their Iraqi counterparts. In principle at least, British troops could have been in danger if 'du' particles were blown around the battlefield. But the British have taken a very different approach to the Americans, both on 'du' and 'Desert Storm Syndrome'. Since the 'Newsnight' report, there have been a series of Parliamentary questions on the issue. In a written answer on June 10th, defence minister Jeremy Hanley refused to order an investigation into 'Desert Storm Syndrome', replying:

'There is currently no evidence of members of the British Armed Forces who served in the Gulf conflict suffering from any unexplained symptoms'.

Four days later, he was asked to initiate an inquiry into the possibility of contamination from depleted uranium and again refused.

"But since that first 'Newsnight' report, there's been increasing evidence that British military personnel who served in the Gulf have suffered from mysterious disease and they, at least, think it's Gulf-related. Take the case of Corporal Vincent Young. He was in the front lines in the Gulf and he's now seriously ill. He's still in the Army and he's now being treated here, at the military hospital (The Queen Elizabeth) in Woolwich. He was happy to talk to us, and so was his military doctor but the MoD refused them permission. .

"The only way we could get information about Corporal Young was from his mother, who's closely followed her son's history. At her home in the West Country, she's kept all his letters from the Gulf and the photos that show how he has deteriorated."

Julie Young:

"He started to develop stiffness in his arms and soreness in his muscles. By Christmas of last year, 1992, he was really very severely disabled, in (that) he had excruciating pain in his arms, in all his joints. He'd lost a stone and a half in weight."

Reporter:

"And what had that meant to the way he could live?"

Julie Young:

"Basically, it meant he could do very little at all. He found walking difficult, he couldn't climb the stairs to go to bed - he'd started to sleep in his living room. He couldn't ride a bicycle, he couldn't lift his daughter. Indeed, he found most physical exercise almost impossible."

Reporter:

"The once tough military policeman has now been downgraded to office work and is only able to do this because he's on a cocktail of drugs, including steroids. According to Mrs Young, her son was told he was suffering from diseases caused by a breakdown of the immune system but the cause was not known. She suspects it could have been the drugs he was ordered to take or it could have been the fact that he was in an area where depleted uranium was almost certainly used."

Julie Young:

"I believe that he was, yes, because he was in the front line and certainly saw active service whilst he was in the Gulf. Whether or not he's been affected in the same way as the American servicemen, I don't know, but certainly some of the conditions sound very similar."

Reporter:

"That he was close to Iraqi tanks that had been hit?"

Julie Young:

"Yes, he was, yes and he went into Kuwait afterwards, during the clear up."

Reporter:

"Vince is by no means the only British serviceman affected. Scottish troops of the First Battalion of the Royal Scots are also thought to be ill. At the end of last week, two very senior military figures - who don't want to be identified - rang the defence correspondent of the 'Glasgow Herald' to say they wanted it known that the men were ill and that the MoD had been downright dismissive. And there's more evidence from the Gulf crisis line, set up to help veterans with problems."

Wendy Morris (Trauma Aftercare Trust):

"Since the end of the Gulf War, we've been operating and we've had in the region of about three thousand calls through by phone to us. Of that, a good couple of hundred or so have got the physical disabilities."

Reporter:

"Those who are still in the Forces are unable to talk. Some who have left have been less constrained in coming forward. Ron Smith complains of exhaustion, aching joints, chest pains and bleeding gums."

Ron Smith (Gulf Veteran):

"I was front line transport behind the tanks as we were pushing forward and we (were) resupplying the tanks, etc.. So basically, I was up the front line and we went through all the locations when they were still smouldering."

Reporter:

"With Iraqi tanks that had been hit still smouldering?"

Ron Smith:

"Yes."

Reporter:

"Had you been told about depleted uranium being used against those tanks?"

Ron Smith:

"Not at all."

Reporter:

"Have you got friends who are in the Army who have become sick, like yourself?"

Ron Smith:

"Of the guys that served with me - quite a few of them - those still in the Army, I know of two cases that have actually still got it and they are still in, obviously can't come forward because this is the way the Army works."

Reporter:

"Major Hilary Jones was a senior Army nurse in the Gulf, stationed mostly in Jubal. She is now a lecturer in nursing but has suffered ill health since the Gulf. Last week, she was at home, sick."

Major Hilary Jones (Former Army Nurse):

"One of the doctors I saw yesterday suggested that something labelled 'Desert Storm Syndrome' would be psychosomatic but my blood tests and everything I've felt and suffered since I got back from the Gulf have suggested no, it's not psychosomatic. You know, you can't produce abnormal blood tests: white cell counts, the exhaustion, the skin rash, the joint pains, the flu-like illness are all very definite physical diseases."

Reporter:

"And then there's Ann Selby, a staff sergeant whose responsibilities included looking after the laundry for the troops."

Ann Selby (Gulf Veteran):

"I can cough up blood and I also have days, I can have a three or four day stretch where I find it practically impossible to get out of bed. I do get out of bed because there's nobody else to see to anything. You know, life has to go on. But I'm crawling round. My son's been known to help me upstairs to bed at night and I've crawled upstairs on my hands and knees because I haven't had the energy to stand up straight."

Reporter:

"So why are you so convinced this is related to the Gulf?"

Ann Selby:

"Because I didn't suffer from it before. I didn't suffer from anything like that before. I suppose it's cut short various areas of my life. If it is a case of the depleted uranium doing this - and I realise that this obviously has to be proved yet - then they have possibly cut my life short."

Reporter:

"There is, of course, no direct evidence that 'du' caused Ann's illness or any of the cases of Gulf War Syndrome but 'du' did present a potential danger and yet many British and American military personnel who served in the Gulf and whom we've talked to, say they were unaware of its existence and certainly not told to take precautions.

(to John Large) "Is it also possible that it could affect those working away from the front line, like nurses or laundry staff?"

John Large (Nuclear Engineering Consultant):

"Look, you'd take a casually, a soldier - broken leg or whatever - first thing you do is, you zip him up in a thermal cocoon, rush him to a field hospital by helicopter or whatever. The immediate attention is given to the apparent wound; the cocoon is unzipped, poof! Out comes the depleted uranium. Similarly for laundries: if you're washing equipment, washing clothes, uniforms, then that material will come out as well."

Reporter:

"So, if there's a danger from depleted uranium being used in the Gulf, is there a potential danger from 'du' being fired on British test ranges? This is Eskmeals, just down the road from Sellafield in West Cumbria. Back in 1979, the Ministry of Defence announced that 'du' would be fired here, at a time when Nato was worried at the superior number of Warsaw Pact tanks and wanted to do something about it. An MoD memo at the time said that the 'du' would be fired into armour. That means the 'du' would burn and would be potentially dangerous. If you peer through the fence at Eskmeals, there's a sign warning of radiation danger. This is still a test ground for depleted uranium and, though many of the depleted shells are fired at targets out in the sea, the National Radioactive Waste Inventory shows that there are seventy-six cubic metres of low-level 'du' waste from targets and shells here. The area around Sellafield and Eskmeals has a high local incidence of leukaemia in those aged up to twenty-four. Suspicion has naturally centred on the possible dangers of radioactivity from the Sellafield reprocessing plant but, in principle at least, could there be a danger from Eskmeals?"

John Large:

"Of course there is a risk. If you fire a depleted uranium shell, you want to see what it does to a target and, if the wind and weather conditions are wrong, you could spread that depleted uranium across the civil population. So of course there are problems but not to the same scale as the potential problems that we've identified for the Gulf War."

Reporter:

"Eskmeals, just south of Sellafield, is one of two sites where weapons containing depleted uranium are currently tested. The other is just across the Solway Firth, in Kirkcudbright. Here, the range runs alongside the Firth in an area that's understandably popular with tourists. Among the local population, there are mixed feelings about the seven thousand acre site where depleted uranium has been tested on fifty-six days this year alone. It provides employment and that's badly needed here. But there are fears about the possible dangers, though the MoD have stressed that the 'du' shells are fired at targets, that they shoot through before ending in the sea. Even so, there has been the potential for contamination. We understand that, before the Gulf War, depleted uranium was fired against armour here - much as one might expect. And even when shells end up in the sea after passing through a target, they often hit the ground first, sometimes with such force that the grass catches fire. Burning depleted uranium or fragments can, in principle at least, get into the air.

"This weekend, there was an hour-long vigil down by the little fishing port in Kirkcudbright. Church groups, local activists and politicians were there to protest at the continuing testing of depleted uranium on the site. They claim there's been an increase in illness in the area and quote a report by the Dumfries and Galloway Health Board which shows that leukaemia rates across the surrounding area are fifty per cent higher than the Scottish average. The testing of 'du' may have been going on for more than a decade but this is certainly more than a local issue."

George Foulkes MP:

"I want them stopped: testing here. I think it's the wrong place to do it. I think until we know the levels of radiation, the dangers that might arise from it, the testing should not continue."

Reporter:

"There is no firm evidence that civilians or servicemen have been at risk from the use of depleted uranium but the potential danger is certainly there. Those who now say they suffer from Gulf Syndrome want to know what went on, and so do their families. Was it the result of depleted uranium or was there some other cause, as yet unknown?"

Julie Young:

"I believe that there should be a full inquiry into the servicemen and women that have been affected, that the medical condition should be looked at in detail and that they should at least try and get to the bottom of what has been happening?"

Ann Selby:

"I think we should have been told about the depleted uranium. I think we should have been told that there were things out there that could possibly affect us for the rest of our lives. Okay, at the end of the day, you're a soldier, you go where you're told to go. You expect to get shot at, you expect to get blown up but you don't expect us to get stitched up by your own side."

Interview with Jeremy Hanley MP (Minister for the Armed Forces)

Newsnight Presenter (Sue Cameron):

"Jeremy Hanley, do you accept that you'd be wrong to say that there wasn't a problem, there wasn't any evidence of a problem?"

Jeremy Hanley:

"No. We knew that there was a small risk with depleted uranium. We.."

Presenter (interrupting):

"Was that something you passed on?"

Jeremy Hanley:

"Yes, absolutely. For anybody who was actually there, within the front-line who was likely to come into contact with it, they were properly trained to deal with it. But the point is that depleted uranium sounds as if it's something very frightening indeed. It's actually used in commercial use as much as it is in armour or in armour-piercing weapons. It's used in keels of ships; it's used in bodies of jet planes; it's a very heavy substance - rather like lead - it's very efficient and it actually helped to save a tremendous amount of lives."

Presenter:

"It may have done, but you said in the Commons that there was no evidence members of the British Armed Forces who served in the Gulf Conflict suffering from any unexplained symptoms."

Jeremy Hanley:

"That's right."

Presenter:

"Do you now accept that that was wrong?"

Jeremy Hanley:

"No."

Presenter:

"I mean we have had one person that we saw who's been in Woolwich Hospital for five months."

Jeremy Hanley:

"Well, I wish that person would let me know directly, because the health of our service personnel is paramount to me and to the Ministry of Defence. We have not had a single person come forward and say that they, through their GP, to the MoD to say that they have any unexplained symptoms. We want to get to the bottom of it, we want to find out. But take Ann Selby, for instance. Ann Selby hasn't come to the MoD..."

Presenter (interrupting):

"Take Vincent Young, his doctor was prepared, his military doctor was prepared to talk to 'Newsnight', so was he. They didn't because the MoD told them not to. Now you say nobody told you?"

Jeremy Hanley:

"But I don't have any evidence of that at all and I'd like to get to the bottom of it tomorrow. But the point is that you can make an accusation like that but I haven't got any evidence in the slightest that anybody has got unexplained symptoms. If they would please - and let me through you make a plea to those, what seems to be on your film, three thousand people who have contacted this crisis line - if just one or two of those would get in touch with the MoD. But not a single person has. If they want, they can write to me and address it: Jeremy Hanley, Personal, Ministry of Defence. I would be grateful because I want to get to the bottom of it. I want to find out if anybody is suffering from unexplained symptoms. At the moment I don't have the evidence."

Presenter:

"Last month, the American General, Ronald Blanck, at Congressional hearings, talked about the difficulties. And he said that he did think that there was a problem that needed to be looked into. And yet you were still telling the Commons you didn't know anything about it. I mean, shouldn't that have alerted MoD that there was a difficulty?"

Utrecht,
Odijk, 30.06.'93

aan : bestuur LBVO
betreft: verslag studiedag en
een nieuwe publikatie
van : Irak Werkgroep LBVO

Beste bestuursleden, en vertegenwoordigers van deelnemende organisaties.

Wij stellen de vergadering voor het verslag over de studiedag in de Balie van 18 januari 1992, "de Golfoorlog - een vergeten oorlog", uit te geven in haar huidige vorm. Wij doen geen nieuwe voorstellen voor nieuwe onderdelen van het verslag. Het verslag dient alleen nog te worden gecorrigeerd op spel- en typfouten en mogelijk niet parallel lopen met de tekst op de cassettes.

Een stroom van nieuwe gegevens noopt ons tot de uitgave van een nieuwe en uitgebreide publikatie, die naar wij hopen in oktober of november van dit jaar zal verschijnen. Een concept van deze publikatie zal binnenkort worden overlegd bij uitgeverij Jan Metz of Ravijn. Een folder over deze publikatie kan tussen het verslag worden gedaan. Voordat we onze gegevens en inzichten over de gevolgen van de Golfoorlog en het embargo tegen Irak in boekvorm laten verschijnen, willen we onze verworven kennis presenteren op een bijeenkomst in Paradiso. Deze dag zal gewijd zijn aan een forumdiscussie over de vraag of een economisch embargo tegen een volk op basis van verdragen voor de rechten van de mens en het volkenrecht verdedigbaar is. Ab Gietelink heeft besloten met ons samen te werken. Hij heeft diverse publikaties gehad, waarin de ervaringen van een tweetal reizen naar Irak na afloop van de Golfoorlog zijn verwerkt. Ook heeft hij een theaterproduktie gemaakt, waarin hij de tendentieuze berichtgeving over de oorlog tegen Irak en de westerse vooroordelen t.a.v. de Arabische cultuur heeft verwerkt.

We hebben een voorstel opgesteld voor een veelzijdige publikatie over de gebeurtenissen in Irak van na de Golfoorlog en wachten de reactie van de door ons benaderde uitgevers af. Een korte inhoudsopgave treft u in de bijlage aan. Tezijnertijd zullen wij de organisaties van het LBVO op de hoogte stellen van de concrete resultaten en mogelijkerwijs uw steun vragen voor de bekendmaking van deze publikatie aan de achterbannen van uw organisaties. Het is denkbaar dat wij daarbij enige financiële steun nodig zullen hebben.

In de bijlage brengen wij u verslag uit van de activiteiten die leden van de Irak Werkgroep ondernomen hebben na terugkeer van hun reis naar Irak in het voorjaar van 1992. De publikaties die het gevolg waren van deze activiteiten zijn grotendeels verspreid binnen het LBVO. We blijven de ontwikkelingen volgen, maar zullen deze in een ander samenwerkingsverband naar buiten brengen. Verder willen we de leden van het LBVO wijzen op de in maart jongstleden in de VS verschenen publikatie "Uranium Battlefields Home & Abroad: Depleted Uranium Use by the U.S. Department of Defense", te bestellen bij Citizen Alert, P.O. Box 5339, Reno, Nevada 89513, Verenigde Staten. Deze publikatie bevat een zeer uitgebreide documentatie afkomstig van alle groepen en organisaties waarmee leden van de Irak Werkgroep tot op heden hebben samengewerkt (Deze documentatie is ook bij het LAKA op te vra-

gen).

Wij verzoeken het LBVO-bestuur de kosten die gemaakt zijn bij het verzamelen van deze relevante gegevens en het verspreiden van deze kennis over te maken.

Tot besluit verzoeken wij het LBVO-bestuur een protestbrief op te stellen gericht tegen de recente bombardementen met kruisraketten op Bagdad. Daarin zou vermeld kunnen worden dat deze raketten ook voorzien zijn van verarmd uranium in de neuspunt.

Met vriendelijke groet,

Sonja van der Gaast,
Henk van der Keur en
Annemie Ummels.

P.S. Reeds meer dan een jaar geleden is ons vanuit de kring van "Juristen voor Vrede de suggestie gedaan om namens het gehele LBVO een opdracht te geven aan een van de Wetenschapswinkels in Nederland om de vredesvoorwaarden aan Duitsland opgelegd in het verdrag van Versailles te vergelijken met de resoluties van de VN Veiligheidsraad die na de verdrijving van Irak uit Koeweit aan dat land en zijn burgers zijn opgelegd. Wij verzoeken de lidorganisaties van het LBVO de mogelijkheden van een dergelijk historisch onderzoek serieus te onderzoeken. Zoals velen van u zullen weten lag de kiem voorhet uitbreken van de tweede wereldoorlog in dit verdrag van Versailles dat door vele Duitsers als vernederend en onrechtvaardig werd beschouwd. Onze waarnemingen in Irak en die van de artsen die dit land nog regelmatig bezoeken geven ons meer en meer de overtuiging dat de eisen die de Veiligheidsraad aan Irak heeft opgelegd die van het verdrag van Versailles doen verbleken. Als wij ons ook voor vrede in het M. Oosten willen inzetten zullen wij alles op alles moeten zetten omde dialoog met <u>alle</u> bevolkingsgroepen in het M.Oosten aan te gaan.

Bijlagen: *Voorlopige inhoudsopgave van nog te produceren uitgave.

*Verslag van alle activiteiten ontwikkeld vanuit Irak-werkgroep en resultaten daarvan in kringen van Vredesorganisaties en met name daarbuiten.

* Verzoek tot vergoeding van gemaakte onkosten. LAKA dient geen onkostendeclaratie in omdat de reis van Henk van der Keur en de door hem gepubliceerde artikelen uit andere bronnen gefinantierd werden.

Korte inhoudsopgave nieuwe publikatie.

Ab Gietelink, cultuurfilisoof

* toren van Babel; huidige situatie in Irak.
  Hoe Nederland Irak beleeft.
* droogleggingsprojecten / moerasarabieren.
* media-anekdotes

Yasmin Jawad, sociologe

* misleiding vredesbeweging en Ned. bevolking
* konfrontatie met vredesbeweging.
* ervaringen van een Irakese met de Ned. pers.

Annemie Ummels, vredesactiviste

* mensenrechten; kritische kanttekeningen
  bij de rapportages van van der Stoel.

Siegwart-Horst Günther, arts

* voedsel- en gezondheidssituatie in Irak;
  gevolgen verarmd uranium. Met speciale aandacht
  voor kinderen onder de vijf jaar.

Mirjam Shahin, sociologe uit Jordanië

* de positie en de rol van de vrouw
  in het na-oorlogse Irak.
* de gevolgen van het economisch embargo voor
  vrouwen uit diverse bevolkingsgroepen en
  hun gezinnen.

Sonja van der Gaast, Vrouwen tegen Kernwapens

* de effecten voor vrouwen van de Golfoorlog.

Henk van der Keur, LAKA

* de militarisering van de media
* feiten over verarmd uranium

nog uit te nodigen: bijdrage van de kant van juristen voor vrede.
De Conventie van Geneve toetsen aan de bombardementen tegen Irak.

Vervolg op Bush voorgedragen voor Nobelprijs.

Verbazingwekkend een president die op eigen houtje,d.w.z. buiten de Veiligeidsraad om, bevel geeft om 45 kruisraketten op Bagdad af te vuren, terwijl ons nog vers in het geheugen zit dat 500.000 mensen op het museumplein demonstreerden voor 48 kruisraketten nee.

Irak uit Kuwayt verdreven neen lees Irak platgebombardeerd. Meer als 100.000 burgers zijn gedood en nog eens daarna 100.000 baby's door honger gestorven.

Wat een Nobelprijs voor Vrede, als dat gehonereerd wordt, dan moet Corbatsjov zijn hoge onderscheiding voor vrede terugsturen.

BRABANTS DAGBLAD — DINSDAG 15 JUNI 1993

Duizenden giftige granaten in Golfoorlog afgeschoten

VN-onderzoek naar uraniumgranaten

NEW YORK – De Verenigde Naties zijn een onderzoek begonnen naar de eventuele schadelijke gevolgen voor de Iraakse en Kuwaytse bevolking van achtergebleven resten van uraniumgranaten die door het Amerikaanse leger tijdens de Golfoorlog zijn gebruikt.

Het VN-milieuprogramma heeft aandacht voor deze kwestie gekregen toen het Amerikaanse Congres een onderzoek startte naar de gezondheidsproblemen van Amerikaanse militairen die tijdens de oorlog met de van uitgewerkt uranium vervaardigde granaten in aanraking zijn gekomen. Het giftige en licht radioactieve zware metaal dat in de neus van granaten is verwerkt dringt bijzonder makkelijk door de bepantsering van tanks heen. Het Pentagon heeft gezegd dat de eerste testen op militairen geen negatief resultaat hebben opgeleverd en dat mensen die in de buurt leven van de plaats waar Amerikaanse eenheden in 1991 honderden Iraakse tanks en andere gepantserde voertuigen vernietigden geen gevaar lopen.

Maar volgens critici levert het achtergebleven uranium in de resten van de tanks en pantserwagens en in de bodem wel degelijk gevaar op. Kort na de oorlog heeft de Britse dienst voor atoomenergie voor het eerst alarm geslagen. De dienst schatte dat minstens 40 ton van het materiaal was achtergebleven en noemde dat een 'aanzienlijk risico'. Britse artsen die in de regio werken zeggen van Iraakse artsen te hebben vernomen dat in het zuiden van Irak steeds meer vreemde ziekteverschijnselen bij kinderen worden geconstateerd en dat die wel eens door het uranium veroorzaakt zouden kunnen zijn.

Uitgewerkt uranium is het materiaal dat overblijft als uit natuurlijk uranium het materiaal U-235 gewonnen wordt voor nucleaire brandstof of splijtstof voor kernwapens. Het Pentagon gebruikt dit nevenprodukt, dat een tweemaal zo grote dichtheid heeft als lood, voor anti-tankwapens. Tijdens de Golfoorlog heeft het Amerikaanse leger 4200 van deze granaten afgevuurd en vermoedelijk zijn er nog duizenden door vliegtuigen afgevuurd.

Wanneer de granaat met de harde uraniumkop de bepantsering van een tank doorboort, doet de explosieve lading in de tank brand ontstaan, waardoor deze buiten gevecht gesteld wordt. Tijdens de inslag en de verbranding komt uit de uraniumkop stof vrij dat, indien ingeademd, gevaarlijk kan zijn. Sommige Amerikaanse militairen zijn tijdens de oorlog in aanraking gekomen met het stof toen hun pantserwagens per ongeluk met de granaten werden beschoten. AP

Wolterbeek weet wat hem staat te wachten

'Als je 's morgens aankomt staat er duizend liter mosterdgas klaar voor vernietiging. Als je vertrekt is het weg. Dat is erg bevredigend', zegt majoor K. Wolterbeek, die op 1 juli leider wordt van het VN-team dat is belast is met de vernietiging van Iraaks arsenaal chemische wapens. Inmiddels is de helft van de totale hoeveelheid strijdgassen in de verbrandingsovens verdwenen.

door Jos Stam

Wapenbezit bij een mensvriendelijke oorlogvoerder geeft niet meteen reden tot ongerustheid.

FOTO AFP/REUTER

NATUURLIJK is volgens R. Wolterbeek, een woordvoerder van zijn bewindsman de minister van Defensie, dat in Irak verschillende wapens worden gevonden, waarvan de bezitters beweren dat ze ze nodig hebben voor de verdediging van hun land. Maar het is volgens Wolterbeek niet zo dat de Iraakse regering van Saddam Hussein zich daarmee in de middeleeuwse wapenrusting wil hullen. Het gaat om wapens die de Iraakse regering van Saddam Hussein na de Golfoorlog heeft aangeschaft bij landen als China, Rusland, Frankrijk en Duitsland.

Op 1 juli volgt Wolterbeek (45), stafmedewerker op het ministerie van Defensie, de 'Amerikaan' Fred Bourgos op als leider van de Christelijke Democratische Groep, een van de vijf inspectieteams die in Irak namens (en op de rekening van) de resoluties die de Veiligheidsraad na de Golfoorlog heeft aangenomen, bijeenroept. Tot Bezis van Defensie steeds de voorzitter is van de voorbereiding en van de voorbereiding van de VN.

Een plotselinge wending kan niet, Wolterbeek, die vorig jaar al zes maanden in Irak verbleef en dit van maart weer naar het land zal gaan, is niet op zijn stoel te krijgen. Hij wil wel graag weten wat er te wachten staat. 'Spannend' dat zeggen ze thuis altijd tegen me, maar ik ben niet bang voor de Iraakse bevolking of voor de Iraqis voor de VN-medewerkers, verklaart hij. Integendeel, hij heeft zelf meer met de Iraakse overheid dan met de Iraakse bevolking. Hij is niet bang voor de Iraakse overheid, maar hij is er ook niet dol op.

Het plotselinge wapenbezit van Irak is een van de vele problemen waarmee de VN-inspecteurs te maken krijgen. Een ander probleem is de verborgenheid van Irak's vaak gevaarlijke biologische wapens. Maar het grootste probleem is dat bij de verantwoordelijken in Irak de overtuiging is gegroeid dat de inspecteurs van het Verenigde Koninkrijk, de Verenigde Staten en Israël zijn. Dat is een van de redenen waarom de Iraakse regering de inspecteurs van de Verenigde Staten en Israël niet meer wil zien.

Wolterbeek vermoedt dat Bagdad daarom wil trachten met het verdrijven van de vermelden meenteil- en wapens van de niet-aangelijk verbonden te zijn van het onaanvaardbare verbergen waarmee het land in oorlog wordt gebracht. Iraaks-Duits is de heft van het onderzoek, is de verantwoordelijke verdwenen. Wolterbeek verwacht niet het Irak's tegen het einde van het jaar klaar zal zijn.

De chemische inspecteurs geven bestaat uit een vaste kern, al naargelang uit meerdere verschillende leden. Met de organisatie verantwoordelijk van de chemische wapens hoofdzaak, Irak, is een Nederlander, Wolterbeek verwacht niet het Irak's tegen het einde van het jaar klaar zal zijn.

De chemici doorlopen grosso modo een vaste kern, al naargelang uit meerdere verschillende leden. Met de organisatie verantwoordelijk van de chemische wapens hoofdzaak, Irak, is een Nederlander, Wolterbeek verwacht niet het Irak's tegen het einde van het jaar klaar zal zijn.

De chemici doorlopen grosso modo een vaste kern, al naargelang uit meerdere verschillende leden. Met de organisatie verantwoordelijk van de chemische wapens hoofdzaak, Irak, is een Nederlander, Wolterbeek verwacht niet het Irak's tegen het einde van het jaar klaar zal zijn.

De bevoorrechte blanke van Vliegpostiers wacht afgespeeld naast zij gewaarschuwen gevaren. FOTO AFP/REUTER

Het Nationale Team Ontdekkingen, waarvan sinds of het voormalige Nationale Team Ontdekkingen, een militair complex, in de woestijn, zo'n honderd kilometer ten zuiden van de hoofdstad. De taken van het VN-team, die zijn verdragsbasis in Irak in Bagdad, verschillen van die van de Iraakse militaire overheid. Als je 'vreemden' aanwezig zijn er duidelijk hier meerdere zaken voor verwijdering. Als je weg moet is het nog. Dat is erg hevig gezegd', zegt Wolterbeek.

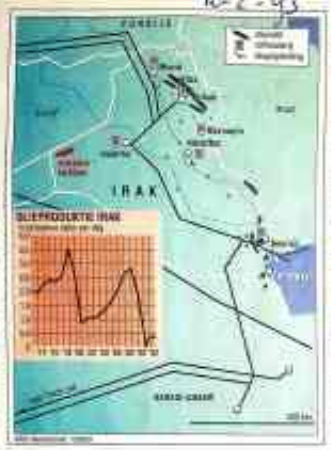
Over de samenwerking met de Iraakse militaire overheden heeft Bij eigenlijk niet te klagen. Bij het opsporen van de verdachte objecten, waarvan sinds 1991 ongeveer 200 zijn vastgelegd, en nog zeker 240 nog verwerkt moeten worden, krijgen de inspecteurs van Wolterbeek ondersteund opgenaat in het land. Tijdens de Golfoorlog is het complex verschillende keren zwaar gebombardeerd, waarbij het niet wonder meg lijkt dat er geen verdere verwijdering is ontstaan.

Wolterbeek vertelt dat er behalve duizenden met verlegen gevulde granaten, zo 'duizenden' vermoedelijk chemische koppen voor de grotere Scud-raketten, minstens 300 ton mosterdgas en nog zeker 240 ton verwerpelijke (dodelijke) zenuwgas in het terrein lag opgeslagen. Een wapenrusting kwamen de inspecteurs van Wolterbeek verschillende malen tegen. Ook een complete verschillende kamer vormt gebombardeerd, waarbij het niet wonder meg lijkt dat er geen verdere verwijdering is ontstaan.

De werking van de chemische wapens, hoewel volgens de deskundigen in technisch opzicht veel van perfect, was nimmer al eventueel gespecialiseerd bij de bombardeerde gebruik' zoals gebeurt in Koerdische dorpen bij het noorden van het land. Wanneer Irak tijdens de oorlog gaan gebruik heeft gemaakt van de chemische wapens is ook de reden' van onduidelijk.

Bij het verdwijnen van de verdachte wapens volgens Wolterbeek het arbeid zo veel mogelijk controleren. De VN heeft van sommige verdachte fragmenten opgevraagd, al valt er veel van deze bewijzen dat deze wapens, aan de Koweitse overheden, die de Koweitse overheden, aan de Koweitse overheden, die de Koweitse overheden, aan de Koweitse overheden, die de Koweitse overheden

Irak, rijk aan olie maar straatarm

V-raad gaat praten over 'lenen' Iraakse tegoeden

Particuliere handel in Irak ligt vrijwel stil

Sancties tegen Irak verlengd

'Elke week sterven 2000 Irakezen door sancties'

Exodus Iraakse Koerden

Bagdad stelt graanhandel onder controle

Van onze redactie buitenland

AMSTERDAM — De Iraakse autoriteiten hebben besloten een strikt staatsmonopolie in te stellen op graan. De aan- en verkoop zal voortaan verlopen via het ministerie van Handel. Dat heeft een functionaris van het ministerie in Bagdad bekendgemaakt, zo meldt het dagblad Jumhuriyah.

De maatregel moet verhinderen dat particulieren eigen voorraden aanleggen en verbiedt hen deze voedingsmiddelen direct of indirect te verkopen. De directeur van de nationale graanmaatschappij in Irak, Zuheir Abdel Rahman, voegde eraan toe dat het vervoer van graan van de ene naar de andere provincie verboden is.

Irak, dat sinds twintig maanden door een internationale handelsboycot wordt getroffen, heeft verscheidene maatregelen genomen om de agrarische produktie te verhogen. In het kader van campagnes om die te stimuleren hebben de autoriteiten de prijs die zij de boeren voor graan betalen verdrievoudigd.

Enkele basisbehoeften van de bevolking worden gesubsidieerd en zijn sinds eind 1990 op de bon. Dit rantsoen is volgens waarnemers en rapporten van internationale hulporganisaties te gering om van te leven en moet op de vrije markt worden aangevuld. Door de heersende schaarste zijn de prijzen echter verveelvoudigd en kunnen alleen de beter gestitueerde Irakezen zich zo'n aanvulling op het rantsoen veroorloven.

Het weekblad The Middle East meldt deze week dat Irak voor de Golfoorlog 70 procent van zijn voedsel importeerde. Vorig jaar werd de oogst geschat op 30 procent van de gemiddelde produktie van voor de oorlog. Dit jaar wordt verwacht dat de opbrengsten nog lager zullen uitvallen door factoren als verzilting van de bodem in het zuiden en gebrek aan zaaigoed, kunstmest en bestrijdingsmiddelen.

Het blad voorspelt dat het aantal doden onder kwetsbare groepen, zoals kinderen en bejaarden, de komende periode aanzienlijk zal toenemen. Zij lijden het meest onder het gebrek aan medicijnen, vervuild drinkwater en aandoeningen aan de luchtwegen als gevolg van de, inmiddels gebluste, oliebranden. Door onvoldoende schoon drinkwater en vernielde rioleringen komen cholera, typhus en maag-darmstoornissen veevuldig voor.

Irak verlaat retoriek en wil dialoog met Clinton

WASHINGTON/ BAGDAD, 19 JAN. Irak heeft zijn oorlogszuchtige retoriek verlaten en zijn bereidheid tot een dialoog met de komende Amerikaanse president Bill Clinton onderstreept. De Verenigde Staten hebben Patriot-antiraketraketten naar Koeweit teruggestuurd. Bovendien was bevestigd dat het Rashid-hotel in Bagdad zondag onderdaad door een Amerikaanse kruisraket is getroffen.

De Iraakse VN-ambassadeur, Nizar Hamdoon, zei gisteren meer Amerikaanse en geallieerde aanvallen op zijn land te verwachten, maar te hopen dat daaraan een einde zal komen zodra Clinton — morgen — in Washington aan de macht kwam. Hamdoon speelde vorige week al onmiddellijk in op uitspraken van Clinton in een vraaggesprek met de New York Times dat hij de Iraakse president Saddam Hussein naar zijn daden zou beoordelen. Clinton heeft later, en ook gisteren weer, achter ondervragen dat hij de politiek van de huidige president Bush steunt en aanvankelijk in het Irak-beleid betrokken.

Vicepremier Tareq Aziz herhaalde gisteren weer het standpunt, dat de geallieerden geen enkel bewijs hebben van de Veiligheidsraad voor hun aanvallen, die volgens Iraakse mededelingen 89 burgers en 62 leden van het leger hebben gedood. Bij de aanvallen van gisteren, zowel in het zuiden als in het noorden, zouden 21 doden zijn gevallen.

De Amerikaanse ambassade in Koeweit ontkende vandaag dat Patriot-raketbatterijen (4 het totaal) zijn teruggekeerd. Eerder had een Amerikaanse functionaris gezegd aan te nemen of de terugkeer van de Patriots onderdeel vormt van Amerikaans-Koeweitse legeroefeningen of bedoeld is als versterking van de Koeweitse defensie in het kader van de huidige confrontatie met Irak.

De Koeweitse strijdkrachten zijn in staat een gezamenlijk te verdedigen met het Iraakse agressieleger. Koeweit grondgebied van zuidelijke richting is het afgevoerd. De Iraakse autoriteiten hebben gisteren overigens wel toegegeven aan de Irak van de Verenigde Naties toe, zijn hattige politieposten op Koeweits grondgebied te ontruimen. Dat was een van de diverse paarden van troje aan de VN en de geallieerden.

Franchiseurnemers van het Amerikaanse restaurant van dalfoure gaven gisteren toe dat een Amerikaanse kruisraket bij de aanval van zondag door Iraaks luchtdoelgeschut uit zijn koers was gerukt en het Rashid-hotel in Bagdad had getroffen. Bij de inslag vielen twee doden en tientallen gewonden. „We weten dat het een van de onze was", zeiden de woordvoerders van het Amerikaanse leger. Het Pentagon had eerder gemeld dat alle Amerikaanse kruisraketten hun doelen hadden bereikt.

Door onze redacteur
CAROLIEN ROELANTS

Steeds verder trekkelt de internationale steun af voor de geallieerde militaire operaties tegen Irak. Zelfs in Groot-Brittannië, Washingtons betrouwbaarste bondgenoot tegen de Iraakse president Saddam Hussein, begint zich enige ongerustheidkheid of te uiten over de actie tegen Irak. De nieuwe Franse regeringsmeerderheid ongerustheid vandaag Frankrijk afstand van de geallieerden. Frankrijk stond tot de jaar Amerikaanse aanval met kruisraketten van zondag, die ook religieus de Bassiedag, de volgfeestdag van het offerfeest, inzette. Dat was een van de diverse paarden van troje aan de VN en de geallieerden.

Franchiseurnemers van het Amerikaanse restaurant van dalfoure gaven gisteren toe dat een Amerikaanse kruisraket bij de aanval van zondag door Iraaks luchtdoelgeschut uit zijn koers was gerukt en het Rashid-hotel in Bagdad had getroffen. Bij de inslag vielen twee doden en tientallen gewonden. „We weten dat het een van de onze was", zeiden de woordvoerders van het Amerikaanse leger. Het Pentagon had eerder gemeld dat alle Amerikaanse kruisraketten hun doelen hadden bereikt.

Irak maakt handig gebruik van nalatigheid geallieerden

Hoewel de Iraakse stad- en staatsgebied van Amerikaanse en geallieerde vliegtuigen en kruisraketten sinds de Golfoorlog is gebombardeerd, lijkt het er niet op dat de Iraakse president Saddam Hussein daarvan veel militaire schade heeft ondervonden. Dat blijkt uit de verslagen van de Iraakse vice-premier Tareq Aziz bezocht de buitenlandse pers in Bagdad. Ook de Iraakse legerleiding heeft de geallieerden tot nu toe geen strategische fouten verweten. Wel heeft Irak de geallieerden beschuldigd van het bewust vernietigen van burgerdoelen.

De uitwerking van de aanvallen is evenmin ernstig van ontwapening. Bij de eerste aanval met supersonische Westerse technologie werd niet meer dan de helft van de doelen getroffen, en de rest van gleuven was nodig om het karwei af te maken. Woensdag werd een nieuwe gevaarlijke, en zondag, bij de Amerikaanse aanval met kruisraketten, het Rashid-hotel in Bagdad. Dat tot nu toe niet buitenlandse journalisten en deskundigen aan een islamitische conferentie — alsmaar kunnen en de propagandamaties van Irak, dat onmiddellijk verklaringen langs zichtbaarheden en getroffen monumenten voor buitenlandse journalisten organiseerde.

Intensieve radiocontroles de Arabische landen — ook die van de vreugde anti-Iraakse coalitie — hebben bovenal het Westen met twee maten meet. Koning Fahd van Saoedi-Arabië, vorst land waarvoor en gisteren zoals als uitvalsbasis van de operaties diende, zei gisteren dat „oorlogen van de Veiligheidsraad moeten worden gerespecteerd (...) of dat nu staat op de Golanhoogte in de Golf of de Palestijnse zaak en die van de uitgewezenen, of die van de oorlog van Bosnië-Herzegovina". Dat is een reflexie dat in alle Arabische staten (zoals) waarom meer Irak respectieren alsvoren, en Israël wel? Waarom prijst het Westen militair in tegen het islamitische Irak, en (dat ten kate van de moeilijken in Israël)?

Daarnaast kan worden ingebracht dat de Arabieren zelf niet een twee maten zetten. De Turkse pers klaagde vorige week dat Ankara zich toenemend geïsoleerd voelt in zijn streven voor de Bondgenoten. Daarbij werd nadrukkelijk gewaakt van een recente op een bijeenkomst van de Islamitische Conferentie Organisatie, vorige week woensdag, tussen de Turkse president Ozal en PLO-leider Arafat of Bersiik daar wel de Iraanse rol van de zuur Libanon uitgevoerde Palestijnse terreuren de eigenlijke van moeten staan. Een Turkse functionaris wees erop dat tussentijd dezelfdematen „de Bosniërs niet als echte moslims beschouwen".

En wat betreft die uitgeweken: tot vrijdag van de Palestijnen vorigjaar Syrië vorige week — naar de steun van Jordanië en Egypte — de komende zondag van het Libanese vredesoverleg met Israel te boycotten; het was wel verstandiger van een boycot van de middelaarder geworden reuzenaas Damascus niet deelnemen).

In Irak hebben de Arabische regeringen heel weinig sympathie voor Saddam Hussein. Maar ze hebben wel te zeuken met een grootste bedreiging door islamitische fundamentalisten, bij wie Saddam nu rijpe tijden de crisis en Koeweit zoals ook nu weer de held is. Saddam, de Grote Arabische Leider (waarin die het, je begrijpelijk tot hun eigen leiders, tegen het Japanse opzwepen, en die strijd, laat op haar, is nijs voorlopig niet aan te begrijpen.

Weinig plekken in Bagdad herinneren nog aan Golfoorlog

Hoewel de Iraakse hoofdstad vorige week in rep en roer was door de eerste recente geallieerde militaire acties tegen het regime van Saddam Hussein, ging de wederopbouw gestag door. Een onze redacteuren was zaterdag in Bagdad en stelt vast dat nog maar weinig plekken aan de Golfoorlog in de Golf herinneren.

Door onze redacteur
FRED WESTERWOUDT

BAGDAD, JAN. Moteliers werken gestag voort aan de herbouw van het ministerie van defensie aan de Tigris, dat op de eerste dag van de Golfoorlog, nu twee jaar geleden, compleet werd verwoest. Overlapt door zesenvierentwintig uitlaten stapelen ze lange rijen gele bakstenen op, die uit Irak van de Tigris worden gehaald.

„Kijk maar eerst, straks wijs ik", zegt onze begeleider als we langs de bouwplaats in Bagdad rijden. Zonder een woorden verder, stuurt ze door naar zuiden, waar dat wordt door de allerlaagstevoorlogs vergeefsheden van Saddam Hussein: een paleiscomplex. Langzaam aan raakt de bevolking rijn eigen ze ook weer gewend aan het leven in de stad. Dagelijks worden de gaten in de wegen gevuld, de verkeerslichten hersteld en de bruggen over de Tigris opgeknapt. Ook de elektriciteitsvoorziening is vrijwel weer op peil. Alleen de telefoonverbindingen met het buitenland zijn nog steeds zeer slecht.

Op straat is de oorlog nauwelijks meer te zien. Alleen de vele controleposten van het leger en de politie herinneren aan de tijd dat de stad onder de voortdurende dreiging van bombardementen stond. Ook de vele gevechtsvliegtuigen die op de luchthaven van Bagdad stonden opgesteld, zijn verdwenen. Ze zijn door de geallieerden vernietigd of naar Iran gevlogen.

Op de luchthaven zijn de sporen van de oorlog nog duidelijk zichtbaar. Een groot deel van de gebouwen is door bommen verwoest. Ook de landingsbaan is door de geallieerden onbruikbaar gemaakt. Een groot aantal vliegtuigen staat er nog, maar ze zijn door de bombardementen zwaar beschadigd. Ze zullen nooit meer kunnen opstijgen.

Op de luchthaven zijn de sporen van de oorlog nog duidelijk zichtbaar. Een groot deel van de gebouwen is door bommen verwoest. Ook de landingsbaan is door de geallieerden onbruikbaar gemaakt. Een groot aantal vliegtuigen staat er nog, maar ze zijn door de bombardementen zwaar beschadigd. Ze zullen nooit meer kunnen opstijgen.

Aan de Iraakse kust van de grens met Jordanië wordt de bezoeker onmiddellijk geconfronteerd met een herinnering aan Saddam Hussein. (Foto NRC Handelsblad/ Freddy Rikken)

Scepsis groeit over geallieerde acties tegen Irak

Amerikanen zouden zondag met aanval te ver zijn gegaan

Ruslan: afstand

Arabieren: twee maten

Engeland: onbehagen

Turkije: onwenning

Israel: vraagtekens

Vlak voor de grootste elektriciteitscentrale in Bagdad heeft het Iraakse regime een trots monument laten oprichten, waarop de verwoesting door geallieerde bombardementen tijdens de Golfoorlog en de zwarte bochtaan is afgebeeld.

De Daana-caffeaudorij die geheel was verwoest, is door middel van een 'Sherazadeverhaal' weer opgebouwd. (Foto's NRC Handelsblad/ Freddy Rikkert)

IRAK

12-2-93

Internationaal embargo dwingt Irak tot grotere zelfvoorziening

VERVOLG VAN PAGINA 11

Iraqi Airways, de nationale luchtvaartmaatschappij, klaagt steen en been over het vliegverbod in het eigen luchtruim en naar het buitenland. Op de vliegvelden in Irak en bij Amman, de Jordaanse hoofdstad, staan de vastelten werkdagen te wachten op betere tijden. Bestaand is zeker voor een vlugtig achtervolging. Wat vóór de Golfoorlog is een aantal honderd steeds Boeings naar Irak overgekomen, voor de duur de

en bij zijn exploitatiewerk gerend. „Onze normaal marktomzetcijfers is veljwel uitgegaan. We willen nog wel meer boten, maar we kunnen niet veel meer doen, we zijn afhankelijk van spullen uit het buitenland. Die zijn aangekocht, in liggen overal klaar, ook aan de haven in Rotterdam en op Schiphol, maar door het verlaagde kan we er niet aan komen."

„In Irak kun je bijna nog aan boren", zegt Al-Fayadh, getuige

ZAKENREIZEN
Meadows
TEL. 010 - 4132080
FAX 010 - 4128480

...omie
...BLAD

Aan de rand van Bagdad wordt met man en macht gebouwd aan de nieuwe 'Saddam-berg' voor de Tigris, die twee bruggehoofden bevat. Haar hoogte is nog geheim.

...het gemeld dat van de kaarten?", zegt een diplomaat. Volgens Eves Rinde, de Nederlandse Landbouwraad te Ankara, zijn er geen harde aanwijzingen voor de Turkse beslissing om te stoppen met de graanaan- en verkoop naar Irak. Wel is het zo dat Turkije de laatste weken flink ontbijt ingaat. „De productie kunnen ze hier in Irak gaan. Syrië zit over ook extra voedsel te verkopen en Koeweit kan je alleen dat een lijst doet voor de grote voor Irak verkopen."

Volgens een recent rapport van het Amerikaanse ministerie van defensie over de gevolgen van het embargo zou Irak met de export van olie over tweehoek, bedoeld als terugbetaling van oude schuld aan het land, en met de daarmee behaalde winsten en importen ongeveer weer op het niveau van 1990. Wa denken ze bewezen te zijn in hunner verrijkheden, met nieuwe wetten te het zuiveren, tegen de grens met Syrië en in het zuiden."

"Na opheffing van het embargo zullen we heel anders omgaan met de buitenlandse concerns"

...voedsel via olie en handmatiffen zoue Turkije, het afgelopen jaar 350 tot 360 miljoen dollar hebben verdiend. Hiertoe zou een aanzienlijke import van voedsel en goederen worden betaald.

Niemand traidt het regime in Bagdad de nieuwe Amerikaanse regering in te passen met veel woorden en concessies, maar volgens Foreign en CIA wordt duplicitie bewees dat de oorlog is ...eining waard zijn. De Irakese export is ...ter kleinst te schatten waarin de sancties van de VN hebben worden verzacht en liefst geheel opgeheven. Belangrijkste doel van de Irakezen is een herstelling van de oliewinning, die voorlaadt van het land, die in 1988 nog zorgde voor 99,1 procent van de inkomsten uit verkopen aan het buitenland. Sinds augustus 1990 heeft Irak bijna 30 miljard dollar aan oorlogsschuld verlaten door een embargo, zo valt uit mededingen van Opec, de organisatie van olie-exporterende landen, af te leiden.

„We hebben grote plannen, onze velden zijn intact", zegt directeur-generaal oliebeurs dr. R.H. Al-Saadi van het ministerie voor olieindustrie in Bagdad. „Alleen bevorgende instelsten zijn is de Golfoorlog beschadigd en alweer voor een groot deel gerepareerd. Onze produktiecapaciteit bedraagt nu 3 miljoen vaten per dag. Dit willen we na snel mogelijk verhogen tot 3 miljoen, maar dat hangt af van de beschikbaarheid van onderdelen."

Andere experts van het ministerie zijn wat voorzichtiger. Maar duidelijk is dat Irak zijn positie als tweede olie-exporteur in wereld nog waarmaken als de politiek in Bagdad willen meewerken dan kan langer de uitvoering van VN-resoluties voor Irak te nemen. Volgens een recente studie van het gezaghebbende Oxford Institute for Energy Studies zullen de Oostlanden het voor hun olievoorziening op termijn niet zonder de Iraakse reserves kunnen stellen, omdat de Opec-landen hun produktiecapaciteit nu al tot een recordhoogte van 91,6 procent benutten. In 1985 was dat nog maar 30 procent. De wereld zal, of dat nu aantrekkelijk is of niet, nog sterker afhankelijk worden van het ruwige Midden-Oosten.

Ook buiten de twee traditionele ...ploeteraars van Irak. Einde is het zonder te likken in het zuiden, zijn door ontvlucht en geografisch ondersteek 'nieuwe, perspectiefrijke gebieden' ontdekt. Mahmoud H. Al-Farradi, een olie-inspecteur die zijn diploma's in de Verenigde Staten en Engeland heeft gehaald en 30 jaar) is Nederland ...nevelende teruggaan kreeg, is directeur van de Iraq Drilling Company, de maatschappij die in opdracht van het ministerie alle boringen verricht. 31) heeft nog ...ntige tot succesvolle boring in ...ten (meer zelf tegen de grens met Syrië afgerond, maar wordt ...lich bezocht hier twee op drie dita succesvol gevonden geologische structuren waarmee je ...ing verwachtbaar tot aanzienlijke of gasvoorkomen."

De Iraakse oliespecialisten spelen dubbel spel in het politieke spel van de regering op het terrein. Buitenlandse oliemaatschappijen mogen Irak nu niet helpen, zegt directeur-generaal Al-Saadi (september) meeting van gasmaskers die hij weer met de Franse maatschappijen Total en Elf. „Vertrouwd vind ik het niet hoor", maar...ns we veel zaken hebben gedaan, nog geen contracten wil. Ik ben er veel tekenen gestuurd, maar nu verpauzeert.

Al-Saadi weet al zijn contacten dat de Verenigde Staten „geen kansen willen geven aan Europese concerns in Irak. Ik wil...n hun bedrijven aan de tak hebben zodra ter ...mbargo is opgeheven. Het moet duidelijk zijn dat, wat ons betreft, Europese bedrijven aan gelijke uitgangspunten hebben. Maar Europa dringt ...ntinuïteit in komen. We hebben ...ver aan strategische goederen wanneer de VS eisen daar ...ronde willen. We zijn betrott, zakelijke bedrijven die ons al ...ondersteunen, en liggen worden. Immers, *a friend in need is a friend indeed*".

Ook dr. Fakhr R.M. Al-Khatir, directeur van de ...ontwikkelingsmaatschappij voor ...ingenieurs, ondervindt de sancties aan zijn van buitenlandse concerns in Irak. Bedrijven in de ...ontwikkeling dat hij aan grote ...ontwerpen voor Irak in de ...aanpassingsfabriek, ...ingenieurs opleidingen ...ndig in Irak. Het ...ijf zijn wat ...ter ...ken. „Ze ...ben van ...ontwikkelingsmaatschappij verlaten, we zitten nu ...verwarring van ...ijn 1,5 ...miljoen ...ebben ...ter aan ...ondersteuning."

Van de ...ander ...ondersteunen ...de ...de ...ontwikkelingen heeft het land veel ...gehoord, ...ment bij. „De ...mensen zijn ...achter ...hun ...kunnen ...vinden ...gevonden, ze ...letten ...alweer ...ze ...kunnen." Maar ...ondanks ...herkomst ...ontwikkelingen, zoals de ...raffinaderij in Daura, ...ons er ...ng ...naar ...bijzaar ...professionaal ...ijs. Er is geen prijs ...of ...alweer ...weer ...meer ...in Irak). Al-Khatir geeft toe dat ...nog veel ...ingenieurs ...nodig zijn ...om de ...kwaliteit ...van ...olie ...de Golfoorlog te ...handhaven. Maar het ...zelfvertrouwen ...van de Iraakse ingenieurs is door de ...crisis ...gesterkt, ...meent hij. „Na ...opbouw ...van het ...embargo ...zullen we heel ...anders ...omgaan ...met de ...buitenlandse ...concerns. Iraakse ingenieurs ...zullen ...de ...leiding ...van de ...buitenlandse ...consortia ...gebruiken ...en ze ...zullen ...het ...werk ...op ...zich ...nemen ...totdat ...er ...optimale ...resultaten ...en ...waarden ...voor ...de ...Iraakse ...bevolking ...zijn ...overtroffen. Ze ...zullen ...voor ...ons ...werken, ...in ...plaats ...van ...bij ...voor ...hen."

THEO WESTERWOUDT

IRAAKSE KINDEREN

2 juli 1992

Slachtoffertjes van de Golfoorlog

Het onderstaande rapport is afkomstig van Geneeskunde voor de Derde Wereld, een in België gevestigde organisatie. De auteur is Dr. Lieve De Haes, lid van genoemde organisatie en zij reisde naar Irak als lid van het Havard Study Team. In het rapport wordt een beeld gegeven van de vreselijke situatie waarin de Iraakse kinderen zich bevinden ten gevolgen van de Golfoorlog. Wij geven het rapport hieronder gedeeltelijk weer.

In september 1990, toen Irak en zijn kinderen volop te lijden hadden onder het door de VS en zijn bondgenoten opgelegde embargo, vond in New York de wereldtop plaats van de Verenigde Naties over de rechten van het kind.
Het woord is aan Mrs. Thatcher, die op 30 september 1990 zei: "Kinderen moeten tegen oorlog en ellende beschermd worden. De Verenigde Naties kunnen daartoe bijdragen. Dat lukt niet altijd, maar we moeten ons blijven inzetten".
Een andere grote verdediger van het kind, Mr. George Bush verklaarde: "Ter gelegenheid van deze historische topconferentie wil ik nogmaals benadrukken dat deze kinderen (slachtoffers van oorlog en misère) kunnen worden gered. Wij moeten de verantwoordelijkheid daarvoor nemen, als bijeenkomst van regeringen, maar vooral als internationale gemeenschap van volwassenen". 159 landen hebben de charta ondertekend, waartoe deze topconferentie van de Verenigde naties besloot en die duidelijk vermeldt dat men altijd zorg moet dragen voor de levensnoodzakelijke behoeften van kind en gezin in oorlogstijd, bij gewapende conflicten en de gevolgen daarvan".
"Nog voor de eerste wapenfeiten (van de Golfoorlo...

is sinds lang uit het Iraakse straatbeeld verdwenen. De kinderen gaan er naar school. Peutertuinen maken het de Iraakse vrouwen mogelijk actief deel te nemen aan het economische, sociale en politieke leven. Niet in alle arabische landen is dat zo vanzelfsprekend.
Sinds de oorlog is een en ander veranderd voor de kleine Irakezen. Ze hebben moeten constateren dat scholen en onderwijsinstellingen, ook peutertuinen, een militaire rol vervulden. Zijn ze immers niet op heel "welgemikte" wijze gebombardeerd gedurende deze zo chirurgisch uitgevoerde aanvallen?
We zijn zelf getuige geweest van verscheidene gebombardeerde middelbare scholen. In bepaalde provincies werd meer dan 50% van de onderwijsinstellingen platgegooid of beschadigd. Tot en met het Ministerie van Onderwijs in het centrum van Bagdad".
"Ten gevolge van de brandstofschaarste vlak na de oorlog en het embargo dat tot nog toe voortgezet wordt, is er geen papier meer in Irak. Tijdens ons bezoek aan de club van vrouwen in februari jongstleden, vernamen we dat het publiceren van studies, van poëzie, literatuur, onderwijsmateriaal, enz. volstrekt onmogelijk is geworden. De schoolkinderen hebben praktisch geen schriften of boeken meer. Hetzelfde geldt voor de studenten aan de universiteiten, en daar komt nog bij dat sinds 2 augustus 1990 Irak volledig afgesneden wordt van de buitenwereld voor culturele en wetenschappelijke uitwisselingen".
De Iraakse kinderen, leraren en studenten hebben blijk gegeven van waardigheid en een enorme morele kracht. Ondanks de problemen met lokalen en met gebrek aan boeken, werden de lessen twee maanden na het einde van de oorlog hervat. Geen enkele scholier verloor een jaar in de onderwijscyclus.

tige gevolgen van de bombardementen, de gevallen van de tot nog toe onbekende leukemie, genetische mutaties, neurogenetische ziektes, blindheid... In maart '92 waren we hiervan de droevige getuigen.
Recht op overleving voor wie? Voor het jonge kind dat 's ochtends op school flauwvalt, zoals een onderwijzeres ons vertelde? Op haar vraag of hij ziek was antwoordde het jongetje: "Nee, maar ik was vanochtend niet aan de beurt voor het ontbijt"... Voor het overgrote deel van de Iraakse kinderen betekent het recht op overleven: Ramadan, 365 dagen per jaar.

Spel en ontspanning

Veel Iraakse kinderen hebben geen enkele zin meer in spelletjes. Het beeld van de oorlog, en meer nog van het embargo, roept bij hen slechts agressie en sterke emoties op. "Ik proheer er niet aan te denken, maar dat lukt me niet". "Ik denk dat alles opnieuw zal beginnen". "Ik denk dat ik geen kans krijg volwassen te worden". "Ik ben bang om mijn familie. Ik wil niet van hen gescheiden worden, ik wil ze niet verliezen, ik wil niet dat hen wat overkomt". "Niemand kan mij helpen. Ik kan er met niemand over praten". Zo luidden de getuigenissen die we augustus vorig jaar aanhoorden (4).
Tenslotte het toppunt van respect voor de rechten van het kind: de hel van Al Amerikya. We ontmoetten er de kleine Meissan, 10 jaar. Hij woont aan de overkant. Alle dagen daalt hij af in de schuilplaats. Hij gaat zijn zusje opzoeken, haar moeder hing er een foto op, in een bloemenkransje, en schreef haar naam op de muur. Een beeld om nooit te vergeten. 9 mensen van zijn familie zijn hier omgekomen, vertelde de kleine Meissan. Ook speelkameraadjes, van wie de broze verkoolde lijkjes nooit geïdentificeerd

Iraakse vrouwen en kinderen ten tijde van de Amerikaanse bezetting, wachtend op eten. Ze wachten nu nog...

wenselijk, normen te bepalen die over heel de wereld toegepast worden en kunnen worden? Het probleem wordt nog complexer als het gaat ...e rechten voor kinde-

lijk een internationaal geheel van rechten van het kind in te stellen? (1)
Al kunnen culturele en educatieve verschillen inderdaad soms de dia-

men 400.000 Iraakse kinderen voor wie het leven al te kort was".

"Het merendeel van de "mensenrechten van het kind"... versterkt de algemene mensenrechten of breidt ze uit. Hun doel is rekening te houden met de specifieke behoeften van kinderen als mensen in ontwikkeling, die bijzonder kwetsbaar zijn en in hoge mate afhankelijk.

De burgerrechten en de politieke rechten omvatten het recht op een naam en op een nationaliteit, op vrije meningsuiting en vrijheid van vereniging, het recht op bescherming tegen marteling en slechte behandeling; bijzondere beschikkingen regelen de omstandigheden en de voorwaarden waarin kinderen van hun vrijheid beroofd of van hun ouders gescheiden kunnen worden, enz.

De economische rechten van het kind omvatten het recht op sociale zekerheid, het recht op een levensniveau dat voldoende is om een optimale ontwikkeling te verzekeren en bescherming tegen uitbuiting op het werk.

De sociale rechten van het kind omvatten het recht op het hoogst mogelijke niveau van gezondheid en op toegang tot de medische diensten, het recht op bijzondere zorg voor gehandicapte kinderen, op bescherming tegen sexuele uitbuiting en tegen ontvoering, en de reglementering van adoptie.

De culturele rechten van het kind omvatten het recht op onderwijs, op toegang tot geschikte informatie, het recht op spel en ontspanning en de deelname aan artistieke en culturele activiteiten(1).

De Iraakse kinderen die de hel van de oorlog overleefden, maar gevangen blijven onder het embargo, kunnen u alles uitleggen over hun rechten als 'mensenkinderen'."

Onderwijs en cultuur

"Het analfabetisme (in Irak - red. Manifest), vreselijke kwaal van de Derde Wereld, werd op grote schaal bestreden gedurende een vijfjarige campagne van 1985 tot 1990 (midden in de Iran-Irak-oorlog) (2). Het analfabetisme bedraagt er slecht 10,7% tegenover 48,9% in Saoedie-Arabië, 46,5% in de Verenigde Arabische Emiraten en 30% in Koeweit (3). Opvoeding en onderwijs zijn er gratis, van de eerste kleuterklas tot en met de universiteit, inclusief de reiskosten naar school. Kinderarbeid rend voorbeeld van: met zijn school "muziek en vrede". Hij helpt de kinderen hun trauma's te overwinnen, om hun zin voor kunst en cultuur niet te laten teloorgaan. Geeft hij zo de zogenaamde beschaafde wereld niet een les?

Waren we op 4 maart niet persoonlijk aanwezig op het nationale feest van de vrouw waar jonge Irakezen voor een bomvolle en enthousiaste zaal een fantastische voorstelling ten beste gaven? Ze gaven blijk van een buitengewone moraal van verzet. Een verzet dat andere landen proberen te breken door drugs in te voeren in dit land, dat tot dusver "free of drugs" was. Is dat de beschaving die men een volk van de Derde Wereld wil brengen? Is dat de bescherming van kinderen en jongeren tegen drugs en verdovende middelen"?

Gezondheid en medische zorg

"De kwaal die in de meeste Derde Wereldlanden een zeer hoge tol aan kinderlevens opeist, de diarree, werd in Irak resoluut betreden. In mei 1990 had Irak de beste resultaten behaald van het Midden-Oosten en van Noord-Afrika (4). Vandaag de dag is de kindersterfte er hoger dan in Afrika (van 29 tot 34%, tegen 3 à 4% in Afrika). De ondervoeding in zijn ergste vorm, Kwahiorkor, die sinds 1959 verdwenen was, is opnieuw probleem nummer één.

900.000 kinderen van de 3,3 miljoen zijn kinderen met een hoog ondervoedingsrisico. De vaccinatie, die in mei 1990 bijna voor 90% verwezenlijkt werd, is gekelderd tot onder de 10% na het inoenstorten van het medische systeem, het gebrek aan vaccins en het bombarderen van de fabriek die deze produceerde. In de Koerdische kampen werden, onder het toeziend oog van de Verenigde Naties, inentingen verricht met bedorven vaccins. En als toppunt van respect voor de rechten van het kind. Noemen we de luchtaanval op de melkfabriek, niet éénmaal, maar tweemaal. Om te garanderen dat de rechten van het kind gerespecteerd worden.

De Iraakse regering doet wat ze kan. Ten gevolge van de economische instorting kunnen de moeders niet meer voldoende voedsel kopen. Dankzij een rechtvaardig systeem van rantsoenering kan massale hongersnood nog vermeden worden".

"Wie telt de slachtoffers van de gif-

Universele rechten? Dat is de vraag

We citeren de Unicef: "Vaak wordt de vraag gesteld, in hoeverre de rechten van de mens werkelijk universeel kunnen zijn, gezien de brede wereldwaaier aan sociaal-economische, godsdienstige en culturele realiteiten. Is het dus mogelijk, en

ie if en in zienswijze zijn, van het ene land op het andere, voor wat betreft de leeftijd waarop de kindertijd eindigt, en de rol van het kind in maatschappij en gezin. Ten tweede wordt het feit, dat de opvoedingsmethoden en de integratieprocessen in de maatschappij sterk varieren ook als een belangrijke hinderpaal gezien voor het formuleren van globale regels. Is het dus mogelijk en wense-

daar niet het hoofdprobleem. Dat is veel globaler. Het is het probleem van de gelijkheid van volkeren en maatschappijen.

(1) "De rechten van het kind", document Unicef, febr. 1990.
(2) Unicef, Mena report, mei 1990.
(3) Etat du monde, 1991
(4) International (ex-Havard) Study Team. Oktober 1991.

...el werken zonder rust-
...auze's, fatal voor gezond-
...eid

...k remedie tegen
...eid

...AST:

...p 16 juni heeft de arbeidsdeskun-
...ge T. Meyman, coördinator van
...het Studiecentrum Arbeid en Ge-
...zondheid van de Universiteit van
...Amsterdam, op een studiedag van de
...Dienstenbond FNV in Utrecht een
...uiteenzetting over gezond werken
...gegeven. Hij stelde vast dat de in
...ons land hoog opgevoerde werkdruk
...leidt tot overspanenheid en depres-
...siviteit.

Als mensen niet de gelegenheid krijgen om tussendoor even bij te komen dan worden zij steeds vermoeider omdat het werk dan steeds inspannender wordt. Zij gaan slecht slapen, worden moe wakker en raken sneller geïrriteerd.

Hij pleit voor betere pauzeregelingen. Onderzoek heeft aangetoond dat af en toe een blaasje nemen een goede remedie tegen werkdruk is en bovendien tot beter produceren leidt. Uit een onderzoek van het studiecentrum onder vuilnisophalers blijkt dat zij die af en toe een sigaretje op de rand van de stoep rokers, veel minder ernstige gebruikers dan hun collega's die in één rukt doorwerken.

Kuijpaarse's beslaan zichzelf, aldus het bezoek. Wie regelmatig in de gemeenteraad wordt gestuurd om even de zinnen te verzetten produceert zelfs

...beter. Zeker als men dan even de werkplek kan verlaten, bijvoorbeeld om in een kantine een kop koffie te drinken.

Meyrmah bestrijdt ook de door de regering en Kamermeerderheid bewerkte stelling dat men in Nederland in Europa, in Nederland wordt anders getild. Bovendien wordt in ons land niet korter dan in andere landen gewerkt. In Duitsland bijvoorbeeld hoopt dat werkdruk een maatschappelijke discussie wordt. Werken ook wo erbij neervallen is tenzeu.

Wij hebben ook steeds bezorgd dat de arbeidsproduktiviteit in Nederland het hoogste van zeker alle landen van Europa is en dat de werkdruk één van de voornaamste oorzaken van ziekteverzuim en blijvende arbeidsongeschiktheid is.

Verlaging van de werkdruk en verbetering van de arbeidsomstandigheden dienen prioriteit te hebben. Van de Zeilwet en WAO plus de aanvullende regelingen in CAO's moet worden afgeblazen. Desnoods daar voor afbraak als steekhoudend argument, behalve dan de winstsfeer gaan van het ondernemersdom, ontbreekt.

Loonafhankelijken, uitkeringsgerechtigden en hun organisaties dienen hun krachten te bundelen om de onzalige plannen met alle middelen, inclusief stakingen, naar de prullenmand te verwijzen.

Het verlaat doel de ronde
Heinekken, Europese (Amst
Herogenbosch, Zoeterwou
bos) bierbrouwer, in navol
berucht Duits gezegde ('O
sein') gezegd zou hebben:
zijn!' Hoe het ook zij, Fred
is na zijn ontvoering en na
aan wal brengen van onze
vorstin opnieuw volop in h
media wellen nog lussen
grol.

Wat is het geval? Heinekei
nieuwe kaart voor Europa
niet het Europa der naties,
rope der stammen. Maar li
regio's prijken op de blerk
land wordt in dreen gehal

Randstad + Brabant (West
sterdam, Zoeterwoude's
bosch), IJsselland (Noord
Groenlo?, of zit 's-Hertog
net bij IJsselland?), terwijl
(Wijlre, Maastricht) aan Vl
wordt gekoppeld. 'Landen
dan 10 miljoen inwoners z
stuurbaar', weet Heineken
de ervaring: Amstel en He
jarenlang twee ijzersterke
maar de smaak (de markt)
dus moet de klant via vern
Tot zover de grol. Op een
conceri gebonden bijver
(Brand, Ridder) smaken ea
Alliantie' en de 'Europese
zen op de tegenstelling t
dit opzicht niet nagelaten
rope is bittere ernst. MAN

BINNENLAND

WEU EN NAVO C

EUROPA

Juli 1992

De Golfoorlog en de publieke opinie

Philip M. Taylor van het Institute of Communications Studies van de Universiteit van Leeds, bestudeerde de rol van de media in de Golfoorlog. Zijn bevindingen heeft hij neergelegd in *War and the Media: Propaganda and persuasion in the Gulf war*. Het boek is de eerste grondige studie naar de rol van de media, meldt de flaptekst trots. Het was beter geweest als Taylor meer tijd had genomen en dan maar niet de eerste was, want het boek wat hij nu heeft afgeleverd, stelt teleur.

Aan de hand van deelstudies – de slag om Khafji, het bombardement van een bunker in Bagdad, en de slag bij de Mutlah-bergpas – wil hij vaststellen of de Amerikaanse en de Iraakse propaganda effectief zijn geweest.
De beloften worden echter niet ingelost. Taylor zegt vooral de televisie als onderwerp van onderzoek te hebben, omdat dat voor veel mensen, vooral in de Verenigde Staten, de belangrijkste informatiebron is. Van analyse van beeldmateriaal is echter nauwelijks sprake. Taylor beroept zich vooral op gedrukte bronnen, kranten en tijdschriften. Hij verkondigt een aantal op zich juiste oordelen over televisie, die hij vervolgens van toepassing verklaart op 'de media'.
Zo vindt hij dat de nieuwswaarde van berichten bij de televisie vooral wordt bepaald door de aanwezigheid van pakkende beelden en heeft televisie de neiging om de context van gebeurtenissen buiten beschouwing te laten – een bezwaar dat vaak wordt aangevoerd tegen CNN. Maar voor kranten geldt dat veel minder. Die richten zich steeds meer op achtergrondinformatie, nieuwsanalyses en commentaren. Taylor maakt dit onderscheid niet.

War and the Media bevat ook nogal wat tegenstrijdigheden. Eerst stelt Taylor dat de oorlog op televisie vooral een schone oorlog was, waarbij geen doden vielen. Het publiek, aldus Taylor, wilde niet met de slachtoffers worden geconfronteerd. Maar elders concludeert hij dat het idee, dat het in beeld brengen van slachtoffers de steun voor een oorlog ondermijnt, wellicht op de helling moet.
De autoriteiten waren erin geslaagd het vrijwel onmogelijk te maken slachtoffers te filmen. Wanneer dit wel gebeurde, zoals na de treffers op de bunker in Bagdad en na de bombardementen op terugtrekkende Iraakse troepen, verkozen nieuwsredacties vaak de beelden niet te tonen omdat ze in strijd zouden zijn met 'de goede smaak en het fatsoen'. Dit roept de vraag op naar de relatie tussen verslaggevers en hun redacties, maar ook hierover niets.
Nadat raketten op de bunker in Bagdad vierhonderd doden eisten, ontspon zich een discussie tussen de autoriteiten en de pers over de functie van de bunker: was het een schuilkelder voor burgers, zoals Irak en ter plekke aanwezige journalisten beweerden, of een militair communicatiecentrum, zoals het Pentagon volhield. Anonieme bronnen in het Pentagon bekenden later dat er een fout gemaakt was. Dat hadden de Amerikanen beter meteen kunnen toegeven, meent Taylor. De koppigheid waarmee ze vasthielden aan de onfeilbaarheid van de inlichtingendienst en precisiewapens deed meer kwaad dan het nieuws van de vierhonderd burgerslachtoffers.

Videobeelden van precisiebombardementen.

Taylors conclusies zijn weinig opzienbarend. Wat overblijft is een beschrijving van de manieren waarop enerzijds Irak en anderzijds de coalitie, met name de Amerikanen, de nieuwsgaring en informatievoorziening naar hun hand trachtten te zetten. Saddam Hoesscin sloeg hierbij keer op keer de plank mis. Al voor de oorlog had hij de westerse publieke opinie tegen zich door zich op televisie te vertonen met westerse gijzelaars. Door bijna alle westerse verslaggevers het land uit te zetten, verloren de overgebleven journalisten al snel hun geloofwaardigheid. De parade van zichtbaar mishandelde krijgsgevangenen bevestigde het beeld van Saddam als gewetenloze tiran en versterkte de steun voor de coalitie. Het lozen van grote hoeveelheden olie in de Perzische Golf had hetzelfde resultaat.
Zelfs als hij propagandamiddelen in de schoot geworpen kreeg, zoals bij het bombardement op een fabriek voor melkpoeder voor baby's, verprutste Saddam het. Waarschijnlijk was het inderdaad een fabriek, maar door plaatsing van een bord met in het Engels 'baby milk plant' erop en een ongeschonden pallet melkpoeder in een uitgebrande fabriekshal ondergroef hij de geloofwaardigheid op een effectievere wijze dan de Amerikanen hadden kunnen doen.
Die deden het veel beter. De spectaculaire videobeelden van 'slimme' raketten die hun doel zonder mankeren vonden zorgden voor euforie bij de media en hielden de illusie van een schone oorlog in stand. Na de oorlog werd bekend dat de coalitie 88.500 ton bommen had afgeworpen, waarvan niet meer dan acht procent bestond uit precisiewapens. Van die precisiewapens trof ongeveer zestig procent doel. Maar in de berichtgeving tijdens de oorlog leek het alsof er louter precisiewapens ingezet werden. Dat die ook doel konden missen werd pas laat in de oorlog beseft.

De verslaggevers waren over het algemeen volgzaam en niet erg kritisch. Het was slimmer om de autoriteiten te vriend te houden, dan zat er misschien nog wel een interview met generaal Norman Schwartzkopf of een andere hoge militair in. Al te kritische journalisten werd fijntjes te verstaan gegeven dat ze hun plaats in de 'pool' riskeerden.
Het hoogtepunt van de Amerikaanse propaganda was de manier waarop de indruk werd gewekt dat er een amfibische landing op stapel stond. De media berichtten uitgebreid over oefeningen van militairen die landden op de kust van Saoedi-Arabië. De slag om Khafji en de olielozingen kunnen ook in dit licht bekeken worden. Niet voor niets sprak Schwartzkopf na de oorlog zijn waardering uit voor de media, die keurig de aandacht hadden afgeleid van grootscheepse troepenverplaatsingen ten westen van Koeweit.
Verschillende malen kwam de relatie tussen de autoriteiten en de verslaggevers onder druk te staan. Die momenten heeft Taylor goed in beeld gebracht. Het ging er dan vooral om dat de waarneming ter plaatse niet overeenkwam met de verklaringen van de coalitie. Op die momenten koos de publieke opinie de kant van de autoriteiten. Volgens een onderzoek van de Washington Post hechtte 85 procent van de respondenten veel geloof aan de militairen, terwijl slechts 29 procent de kranten vertrouwde en 33 procent de televisie.

Voor wie nog eens wil nalezen hoe Irak en de Verenigde Staten geprobeerd hebben de publieke opinie te bespelen is *War and the Media* een aardig boek. Wie een doorwrochte analyse wil hebben van de rol van de media komt bedrogen uit. Taylor roept meer vragen op dan hij beantwoordt en slaat met name in zijn beschouwing over de houding van het Amerikaanse thuisfront de plank mis door de Golfoorlog met de Vietnamoorlog te vergelijken zonder voldoende rekening te houden met de enorme verschillen tussen deze twee oorlogen.

Jos Leijen

Philip M. Taylor: War and the Media, Propaganda and persuasion in the Gulf war. Uitgave Manchester University Press. Prijs f40,40.

EEN VOLK IN GIJZELING

Kan een land tot demokratie gebombardeerd worden? Mogen voedsel en medicijnen als politiek drukmiddel gebruikt worden om het volk van Irak tot verzet tegen hun diktator aan te zetten? Wat zijn de gevolgen van de boycot voor de bevolking? Dit zijn de belangrijkste vragen die mij bezighielden toen ik met een delegatie naar Irak afreisde voor een humanitaire bijeenkomst, waar de gezondheidstoestand van de Iraakse kinderen besproken zou worden. In werkgroepen zouden het gebrek aan medicijnen en verpleegmiddelen, drinkwaterverontreiniging, milieuverontreiniging, mensenrechten, sterftecijfers en de psychologische gevolgen van de oorlog besproken worden.

De Nederlandse delegatie bestond uit twee deskundigen op het gebied van drinkwatervoorziening in ontwikkelingslanden, een stralingsdeskundige met ervaring in Tsjernobil en ondergetekende, afkomstig uit het werkgroepje Vrouw, Vredesekonomie en Welzijn. Vlak voor ons vertrek horen we dat de konferentie is uitgesteld, maar we besluiten de reis toch te laten doorgaan omdat we ook medicijnen zullen gaan brengen en omdat ons was toegezegd dat we in heel Irak onderzoek zouden kunnen doen en we ons vrij zouden kunnen bewegen. Uit het besneeuwde Amman in Jordanië vertrekken we voor een 1000 kilometer lange tocht naar Baghdad. Al aan de grens merken we dat onze bewegingsvrijheid geringer is dan ons werd toegezegd. Het fotograferen van een man, die midden in de nacht bij het licht van schijnwerpers een gigantisch groot op beton aangebracht portret van Saddam Hoessein schildert, levert ons straf op. Zonder schriftelijke toestemming wordt er in Irak niet gefotografeerd. We moeten wachten.... we moeten leren dat we niet zelf te beslissen hebben wat we doen. In de komende week zullen we nog veel gaan wachten. Het bleek bijna onmogelijk om iets te fotograferen of om met mensen te spreken die niet waren aangewezen door het Ministerie van Informatie. Door onze weigering het spelletje mee te spelen is het toch gelukt gesprekken te voeren met leden van officiële organisaties, met artsen en onderzoekers uit West-Europa, met taxichauffeurs-studenten, met verpleegsters en leden van medische hulporganisaties. Ook werd er door vertaalsters en journalisten bij de officiële ontvangsten in terzijdes gereageerd op de kritische vragen die we stelden. Het waren soms vluchtige terzijdes, soms langere gesprekken voor de kamera, waarbij werd afgesproken dat sommige vragen niet voor de kamera beantwoord zouden worden. Ik heb bijna alles wat ik weten wilde aan alle mogelijke gesprekspartners voorgelegd. Na de aanblik van stervende kinderen in de ziekenhuizen en na bestudering van de mij verstrekte gegevens, kan de konklusie alleen maar zijn dat kinderen onder de vijf jaar de belangrijkste slachtoffers zijn van de door de Verenigde Naties ingestelde boycot. Van augustus tot en met december 1990 zijn er in Irak 3554 kinderen onder de vijf jaar gestorven als gevolg van de boycot. In dezelfde periode stierven 9167 mensen ouder dan vijf jaar. In het jaar 1991 tonen de cijfers een stijgende lijn voor beide groepen. Volgens berichten van zowel het ministerie als van onafhankelijk buitenlandse onderzoekers neemt dat aantal nog steeds toe. Eind 1991 was het sterftecijfer voor kinderen jonger dan vijf jaar opgelopen tot 3114 en voor de oudere personen tot 67.636. Slachtoffers tengevolge van de oorlogshandelingen zijn hierbij niet opgeteld. Aan militaire slachtoffers wordt een aantal van ongeveer 100.000 genoemd, aan burgerslachtoffers ongeveer 20.000.

Aan ieder die ik in Irak sprak, ook aan mensen die het regiem van Saddam Hoessein een met het regiem van de nazi's gelijk te stellen terreurbewind noemden, legde ik de vraag voor wat er moest worden gedaan met het oog op de boycot. Het unanieme antwoord was: ONMIDDELLIJK OPHEFFEN. Het gevolg van de boycot is dat Saddam Hoessein er een nieuw instrument bijkrijgt om de gehele bevolking in gijzeling te houden.

Er ligt een aanbod van de kommissie van de Verenigde Naties om Irak voor 1,5 miljard dollar ruwe olie te laten verkopen, onder voorwaarde dat een derde deel ervan als schadevergoeding aan Koeweit wordt betaald en dat de kosten van de operaties van de Verenigde Naties in Irak er van betaald worden. Wat overblijft is volgens ingewijden binnen de VN een bedrag van 900 miljoen gulden. Dit bedrag zou aan voedsel en medicijnen besteed kunnen worden. Waarom accepteert Irak dit aanbod niet? Waarom gaat Saddam er niet op in? Eric Hoskins, van het onafhankelijke Golf Vredesteam, meent dat het bestaande distributiestelsel van Irak goed funktioneert en zonder aanzien des persoons het voedsel distribueert dat Irak zelf produceert of via ruilhandel verkrijgt. Waar komen die hoge sterftecijfers dan vandaan?

Het gedistribueerde voedsel voorziet in een derde deel van de benodigde calorieën en is zeer eenzijdig samengesteld. Per persoon is er per maand 7 tot 8 kilo meel, 1,5 kilo rijst, 1 kilo suiker, 250 gram olie, 50 gram thee, een stuk zeep en 200 gram waspoeder beschikbaar. Hiervoor moet 12 to 15 dinar per persoon betaald worden. Er zijn veel grote gezinnen met bijvoorbeeld 8 kinderen. Het gemiddelde maandinkomen van laaggeschoolden bedraagt 150 dinar. Nauwelijks voldoende om de kosten te dekken. Melk is amper te koop. Als een moeder zelf geen borstvoeding kan geven is er voor de voeding van kinderen beneden de leeftijd van een jaar minstens 150 dinar nodig. En een vijfde deel van de bevolking is jonger dan vijf jaar! In het zuiden was tot voor kort via de kraan geen betrouwbaar drinkwater te krijgen. Alleen flessewater werd betrouwbaarder geacht maar dat kostte ongeveer een dinar. Slechts 10% van de bevolking is welgesteld. De prijzen op de vrije markt zijn ongekend hoog. Iedereen kan dus begrijpen wat zich in dit land afspeelt. Iedereen is de hele dag bezig om aan voedsel te komen. Op straat bieden jonge vrouwen zich aan als prostituë, een ongekend verschijnsel in het Midden-Oosten. Families verkopen de laatste familiesieraden, waaronder de bruidstooi. Studenten staken hun opleiding en doen wat ze kunnen om aan geld te komen. Op straat lopen uitgeputte mensen. Op het eerste gezicht is in Baghdad niet te zien dat er ook hier zwaar gebombardeerd werd. Er wordt dag en nacht gewerkt om de schade van de oorlog te herstellen. De bomkra-

ters zijn verborgen achter betonplaten. Tussen het puin scharrelen mensen, op zoek naar wat mogelijk bruikbaar is. Hongerige mensen in een land vol militairen. Veiligheidsdiensten die tot alle soorten mishandeling bereid zijn. Het risico voor een opstand onder de zwaar lijdende bevolking is door dit alles niet erg groot. Ik heb veel angst gevoeld. Ik heb de wanhoop gezien in de ogen van de moeder, die zich had neergelegd naast haar aan leukaemie lijdende zoon. De artsen durven niet meer te hopen op steun uit het Westen. Er zijn al zoveel hulporganisaties langsgekomen zonder dat het iets heeft opgeleverd. Telefoonverbinding met plaatsen buiten de hoofdstad is bijna onmogelijk. Daardoor verloopt de verdeling van de medicijnen gebrekkig. In het zuiden zijn de meeste ziekenhuizen uitgeschakeld. Ernstige gevallen komen in de centrale ziekenhuizen terecht, als verwacht wordt dat de patiënt het transport kan doorstaan. Irak is ruim elf keer zo groot als Nederland. Voor veel ziekten zijn er geen instrumenten meer om diagnoses te stellen of om de juiste behandeling te geven.

Dit alles te hebben moeten zien, in een land dat nog maar kort geleden geprezen werd om zijn goede medische zorg en om de lage kindersterfte, maakt dat ik alle geloof verloren heb in het vermogen van de Verenigde Naties om een samenhangend beleid te ontwikkelen.

Alle landen die tezamen de Veiligheidsraad vormen hebben aan Irak de kans gegeven om tijdens de oorlog met Iran een oorlogseconomie op te bouwen. De nieuwste snufjes op wapengebied zijn aan Irak geleverd, weliswaar in ruil voor lage olieprijzen. Maar ondanks de teruggang van de bestedingen voor onderwijs, gezondheidszorg en plattelandsontwikkeling maakte Irak vorderingen op het gebied van de volksgezondheid. Veertig dagen bombarderen onder verantwoordelijkheid van de Veiligheidsraad hebben het land teruggebracht naar de slavenekonomie.
Een week lang schoof ik aan bij de goedgevulde dis in de luxe staatshotels. Datzelfde genoegen smaken alle vertegenwoordigers van de Verenigde Naties, die zich bezighouden met het opsporen en vernietigen van wapentuig. Ik voelde me gekorrumpeerd. Ik weet niet hoe het deze funktionarissen vergaat.

In het Amriya-kommandocentrum heb ik gezien welk soort bommen de koalitie gebruikte en hoe hun vernietiging werkt. Hier, maar ook elders, zette de van verarmd uranium gemaakte munitie de boel in vuur en vlam. In de ziekenhuizen en op de kerkhoven is massavernietiging door uithongering waar te nemen.

Ik ben teruggekomen met meer vragen dan toen ik vertrok. De belangrijkste vraag die ik mij stel is: Waarom toont de Westerse wereld, en daarin de vredesbeweging, zich zo onverschillig ten aanzien van de Iraakse slachtoffers? Zou het antwoord kunnen luiden: Omdat we ons niet bewust willen worden van ons slechte geweten? Vergeten we daarom dat een volk niet gelijkgesteld kan worden aan zijn diktators?

• Annemie Ummels

Samen streven naar een tolerante samenleving

Het Nederlandse Rode Kruis staat midden in een maatschappij die voortdurend verandert. Waarin solidariteit en saamhorigheid tussen mensen steeds meer op de achtergrond dreigt te raken. Toenemend individualisme lijkt ons af te sluiten van de problemen en zorg van en voor anderen. Laten we met elkaar zorgen dat het toch niet zo ver komt, en samen streven naar een vreedzame, meer tolerante en humane samenleving. Waarin we meer respect en belangstelling hebben voor elkaar.

In de wereld van vandaag hebben vele gebeurtenissen de afgelopen jaren ingrijpende veranderingen met zich meegebracht. Meer dan eens veroorzaakten zij grote humanitaire crises als oorlogen, hongersnood en volkerenmoord. In die veranderende en vaak chaotische wereld blijft het Rode Kruis opkomen voor de zwakkeren, de mensen in nood. En blijft het Rode Kruis hulp bieden aan alle slachtoffers, ongeacht kleur, religie of etnische afkomst.

De betrokkenheid van het Nederlandse Rode Kruis bij de meest kwetsbaren vraagt in de wereld van vandaag om een nieuwe aanpak, een actieve benadering en om zorg op maat. En dat natuurlijk met behoud van onze idealen en onze identiteit. Dat zijn de doelstellingen van het Nederlandse Rode Kruis voor de toekomst. Ik vind dat dit alles goed wordt weergegeven in het nieuwe motto 'Zorg voor elkaar'. Dat hulp kan slagen is al veelvuldig gebleken. En met uw steun kan het Nederlandse Rode Kruis dat blijven bewijzen.

Wim Meijer,
Voorzitter van het Nederlandse Rode Kruis

Zomertiendaagse jonge asielzoekers

Alleenstaande minderjarige asielzoekers moeten uit hun isolement. Zij kunnen dat niet zelf, maar hebben daarvoor hulp nodig. Dat is de gedachte achter het project Zomertiendaagse dat medio dit jaar voor het eerst van de grond komt en waar de integratie van asielzoekers in de praktijk wordt gebracht. Van beide groepen nemen twintig personen deel aan de tiendaagse.
De asielzoekers gaan l hoe zij verbetering ku brengen in hun leefom digheden, ondermeer kooklessen en inzicht gezondheidszorg. Dit p heeft een voorbeeldfun voor de plaatselijke afd lingen. Ook Scouting Nederland zal bij dit pr worden betrokken.

foto copie

Directeur Cense bezoekt Irak

Directeur W.H. Cense van Het Nederlandse Rode Kruis be begin maart met een Rode Kruis-delegatie Irak. Hij ging i Bagdad en een aantal andere steden op bezoek bij uitdee ten van voedsel en bezocht er verschillende ziekenhuizen medicijnen ontvangen. Met voedsel en medicijnen tracht Nederlandse Rode Kruis tezamen met enkele andere Rod Kruis-organisaties zo'n half miljoen mensen per maand t te helpen. De steun van de zusterorganisatie Rode Halve M is hierbij onontbeerlijk.
Voedsel en medicijnen zijn de enige goederen die niet on het embargo van de Verenigde Naties vallen. De kinderst is in Irak sinds het ingaan van het embargo in 1991 dram tisch gestegen. Er zijn schattingen dat er sindsdien een h miljoen kinderen als gevolg van ondervoeding en gebrek medicijnen zijn gestorven. Een kwart van de kinderen on de vijf jaar is ondervoed.
Directeur Cense noemt zijn bezoek aan Irak een onthutse en schokkende ervaring. Hij vraagt zich af of een totaal e go op deze wijze nog wel zinvol is. 'Is het geen tijd dat de internationale gemeenschap zich afvraagt of het doel van embargo wel of niet bereikt is?', stelt Cense. 'Ongeacht ho woord, de prijs is nu vreselijk en onmenselijk. Kinderen z de dupe. Die kunen er helemaal niets aan doen, hebben e niet om gevraagd en lijden! En zij zijn ook niet geholpen neer we alléén blijven stilstaan bij de schuldvraag. De hu taire acute nood dwingt ons dit zeer omvangrijke project wij sinds eind 1994 met belangrijke steun van de West Europese Unie en de Nederlandse overheid uitvoeren, doo zetten.'

Een Iraakse bulldozer vernietigt (chemische) bommen (foto: ABC)

6 mei '992

PRECISIEBOMBARDEMENTEN

Radioactief speelgoed voor de kinderen van Bagdad

Een jaar na de Golfoorlog is de kindersterfte in Irak dramatisch gestegen. Door gebrek aan vaccins steken overal epidemieën de kop op. Maar tegen het door de geallieerden achtergelaten radioactief materiaal valt toch niet te vaccineren.

door Henk van der Keur

BAGDAD – Voorzichtig manoeuvrerend met het zware statief op mijn schouder loop ik achter de cameraploeg aan een ziekenzaal binnen van het Saddam Pediatrisch Ziekenhuis in Bagdad. Een vermoeide moeder ligt met haar doodzieke kind tegen zich aangedrukt op bed en kijkt me strak aan. Er wordt mij toegefluisterd dat het een afdeling betreft voor kinderen met acute lymfatische leukemie, een vorm van bloedkanker met meestal dodelijke afloop. De camera zoemt in op een van de kinderen, terwijl de arts die ons rondleidt vertelt over schreeuwende tekorten aan voedsel en geneesmiddelen: 'Sinds het begin van het VN-embargo in augustus 1990 is de gezondheidssituatie en de kwaliteit van de medische zorg in Irak dramatisch verslechterd. De behoefte aan melkpoeder, vaccins en geneesmiddelen wordt al maandenlang maar voor tien procent gedekt. We hebben het vaccinatieprogramma voor kinderen al in september 1990 moeten stopzetten. Door de voortdurende tekorten zijn veel kinderen ondervoed en vatbaar voor allerlei ziekten. Er komen veel buitenlandse delegaties in ons ziekenhuis, maar er is geen enkel perspectief op enige verbetering. De situatie verslechtert zelfs elke dag.'

Het schrikaanjagende beeld dat de arts hetst, gaat leven tijdens onze rondleiding langs een aantal afdelingen van het ziekenhuis. Overal waar onze delegatie binnenkomt, kijken artsen, verpleegsters en ouders machteloos toe hoe de gezondheid van de kinderen achteruitgaat. Cholera, tyfus, mazelen en andere epidemieën steken overal in Irak de kop op en vullen de ziekenzalen. Zelfs de meest fundamentele zorg kan vaak niet worden verleend. Schone naalden voor het toedienen van intraveneuze voeding en (schaarse) vaccins zijn er nauwelijks. Elke naald wordt minstens vijf keer gebruikt, waardoor de kans op infecties toeneemt.

Een kleurenaffiche van een succesvolle vaccinatiecampagne uit 1989 hangt als een anachronisme aan de muur van een zaal met ondervoede kinderen en wanhopige moeders. De eens hoogontwikkelde medische zorg in Irak heeft in anderhalf jaar tijd het karakter gekregen van een geïmproviseerde hulppost van Artsen Zonder Grenzen in een rampgebied.

Een aantal VN-organisaties, waaronder Unicef, en onafhankelijke hulporganisaties vrezen voor het lot dat de Iraakse bevolking zal treffen als het embargo niet snel wordt opgeheven. De Canadese arts Eric Hoskins verblijft voor de hulporganisatie The Gulf Peace Team regelmatig in Irak en volgt de gezondheids- en voedselstatus van de Iraakse bevolking sinds het einde van de Golfoorlog nauwlettend. We nodigen hem uit voor een interview in een van onze appartementen van hotel Le Palestine in Bagdad.

Hoskins noemt de sociaal-economische situatie in Irak alarmerend. 'Volgens de jongste gegevens is de sterfte onder kinderen tot vijf jaar verviervoudigd en is 35 procent van de kinderen ondervoed. In mei 1990, voor het VN-embargo, kreeg Irak in een rapport van de Wereld Gezondheids Organisatie (WHO) een eervolle vermelding vanwege zijn vaccinatiecampagne. Niet minder dan 95 procent van de kinderen was ingeënt tegen pokken, hepatitis A en B, tyfus, cholera, mazelen, tetanus en polio. Het hoogste percentage ter wereld! Functionarissen van het voedselprogramma van de VN zagen er van 6 augustus 1990 tot maart 1992 echter streng op toe dat er geen melkpoeder werd ingevoerd. Er gold een bijna totale boycot op voedsel en medicijnen. Alleen aan kinderen tot zes jaar mocht een beperkte hoeveelheid melkpoeder worden verstrekt.

Deze VN-sancties zijn immoreel en illegaal. Het optreden van de VN-Veiligheidsraad is een ernstige schending van de mensenrechten zoals vastgelegd in de Universele Verklaring van de Mensenrechten, de Conventie van Genève, de Conventie over de Rechten van het Kind en nog een half dozijn andere resoluties en conventies die bevestigen dat elk volk het fundamentele recht heeft op voedsel en gezondheidszorg. De Verenigde Naties hebben de morele verantwoordelijkheid de volkeren van Irak te helpen.'

De Duitse medicus en emeritus hoogleraar Siegwart Gunther is bijna permanent aanwezig in Irak. Hij ziet er persoonlijk op toe dat de medicamenten die hij koopt in Amman, worden getransporteerd naar de ziekenhuizen waarmee hij relaties onderhoudt. We ontmoeten hem, nog zichtbaar

aangelegen van een recent bezoek aan Basra, [illegible] de receptie van een hotel. Hij verklaart dat het gebrek aan melkpoeder een groot probleem is omdat borstvoeding niet voldoet. Veel vrouwen zijn ondervoed en hebben door de Golfoorlog te kampen met stress en psychische stoornissen. Het gebrek aan zuiver drinkwater en het lage sanitaire niveau in vooral het noorden en zuiden van Irak heeft het aantal door drinkwater verspreide ziekten als cholera, tyfus, dysenterie en gastro-enteritis (maag-darmontstekingen) drastisch doen toenemen. Er zijn geen gegevens bekend over de omvang van deze epidemieën.

Gunther meldt dat acute lymfatische leukemie ook de gestalte heeft aangenomen van een epidemie, die zich vooral concentreert in en rond de stad Basra. Het epidemische karakter van deze ziekte doet de aanwezigheid vermoeden van hoge doses radioactieve straling of hematotoxische stoffen, die de bloedstructuur aantasten. Hij toont foto's van zieke kinderen, wier ziektesymptomen hij niet kan herleiden tot een bekend ziektebeeld. De dikke buik van deze kinderen doet enigszins denken aan ondervoeding. Alle patiëntjes sterven binnen enkele weken. Om de juiste diagnose te kunnen stellen hoopt Gunther dat hij een aantal kinderen mee naar Duitsland kan nemen voor nauwkeuriger onderzoek. Hij heeft de nieuwe ziekte vooral aangetroffen in Mosul, Basra en Bagdad.

De opdracht van de delegatie waarvan ik deelneem, spitst zich toe op het inventariseren van de meest dringende tekorten aan eerste levensbehoeften in Irak. Het doel van de reis zou vooral de stad Basra in het zuiden van Irak zijn. Daar is de situatie het meest rampzalig. Al vrij snel na aankomst in Bagdad wordt echter duidelijk dat de coördinatoren, een trio uit de Belgische organisatie Geneeskunde voor de Derde Wereld, over een dubbele agenda beschikt. Zij en een Franse deelnemster blijken zich samen met nog twee andere deelnemsters in het kamp van Saddam Hoessein te hebben geïnstalleerd. Ze zien hem als slachtoffer van het westers imperialisme en geven zich geen enkele rekenschap van het Arabisch imperialisme van de Ba'ath-elite.

De dames stappen vol overgave in de propagandacarrousel van het regime. De overige leden van de delegatie moeten zich maar zien te schikken naar hun agenda, die in hoofdzaak bestaat uit afspraken met mantelorganisaties van de heersende elite. Het oorspronkelijke doel van mijn reis – het nemen van grondmonsters in de nabijheid van de gebombardeerde nucleaire installaties – komt te vervallen omdat de Iraakse autoriteiten weigeren toestemming te verlenen. Daarop besluit ik het programma van mijn verblijf in Bagdad iedere dag naar eigen inzicht samen te stellen, afhankelijk van de kansen die zich voordoen.

In hotel Le Palestine, waar ons verdeelde gezelschap verblijft, en in een straal van honderden meters daaromheen worden we dag in dag uit vergezeld door veiligheidspersoneel. De ogen en oren van Saddam Hoessein zijn overal. In hotels, in winkels, op scholen, langs de wegen en in ziekenhuizen verschijnt de leider in allerlei gedaanten op grote portretten. Als een vrolijk kijkende huisvader met kind op schoot, als generaal te midden van een tot de tanden toe bewapende legermacht, als succesvolle zakenman of in Arabische outfit – overal doemt hij op.

'We bevinden ons in dat deel van Bagdad waar de reconstructie van het decor dat Peter Arnett van CNN voor de aanvang van de Golfoorlog vanuit zijn hotelraam aanschouwde, nagenoeg is voltooid. Bagdad biedt weer de aanblik van een gewone metropool. Hoge hotel- en kantoorgebouwen, levendige straten, geopende winkels. Westers snoepgoed en Amerikaanse sigaretten in de winkelstalletjes van een armenwijk in het centrum doen vermoeden dat er geen gebrek is. Het grootste deel van de bevolking leeft echter onder miserabele omstandigheden. De kosten van de eerste levensbehoeften, zoals rijst en bonen, zijn vijftig maal zo hoog als voor het VN-embargo. Het maandsalaris van een modale werknemer bedraagt 200 dinar, terwijl hij alleen al voor zijn voedselbehoefte 2000 nodig heeft.

Een van de 'officiële' programmapunten, geheel verzorgd door het ministerie van Informatie, is een bezoek aan de bunker van Ammariah. De bestemming van deze bunker tijdens de Golfoorlog – schuilkelder of militair commandocentrum? – wordt nog altijd betwist. Dat doet echter niets af aan het militaire geweld waarmee de bunker is getroffen. Het kleine gat in het dak van de bunker toont de efficiëntie van moderne oorlogsvoering. Een kleine, uitarst krachtige bom loodde een gat in het dak van gewapend beton. Daarop volgde een fuel-air bom die de lichamen van 370 schuilende mensen verkoolde. De geur van verschroeid mensenvlees is nog steeds te ruiken.

Het propaganda-apparaat van Irak en de westerse media maken het moeilijk om misleidende informatie en waar gebeurde feiten van elkaar te onderscheiden. Er kan in elk geval geen misverstand bestaan over de catastrofale gevolgen van de Golfoorlog en het VN-embargo voor het Iraakse volk. Eigen waarnemingen, interviews in Bagdad en de alarmerende berichten uit de rapporten van onderzoeksteams, zoals de Medical Educational Trust, het Harvard Study Team en het Gulf Peace Team, bevestigen de totale ontreddering waarin deze samenleving verkeert.

De oorlog duurde kort, maar was door de VN-sancties lang genoeg om tienduizenden slachtoffers te slaan en om de oliestaat bijwijlen terug te plaatsen in het pre-industriële tijdperk. In de eerste negentien dagen van de oorlog viel er drie maal zoveel TNT aan bommen als in de gehele Tweede Wereldoorlog. De bombardementen waren aanzienlijk minder selectief dan de militairen ten tijde van de oorlog met hun 'chirurgische ingrepen' suggereerden. Slechts zeven procent van de 900.000 ton explosieven bestond uit precisiebombardementen, bedoeld om militaire objecten uit te schakelen en strategisch gelegen wegen en bruggen te vernielen. De oorlogsplanners in het Pentagon hebben in interviews bevestigd dat het overgrote deel van het bommenarsenaal militair niet noodzakelijk was en zich concentreerde op de civiele infrastructuur. Met als doel de economische en psychologische uitwerking van de VN-sancties op de Iraakse samenleving te versterken. Voorzichtig geschat zijn hiervan 140.000 kinderen het slachtoffer geworden. Dat is dus nog meer dan de naar schatting 100.000 militairen die zijn omgekomen in de Golfoorlog.

De Golfoorlog heeft het land van de Eufraat en de Tigris, volgens de christenen eens het paradijs, veranderd in een groot ecologisch rampgebied. Tijdens de oorlog zijn 31 installaties (achttien chemische, tien biologische en drie nucleaire) gebombardeerd. Hoeveel en welke giftstoffen zich hierdoor precies in het milieu hebben verspreid, is niet bekend.

Het aanwankelijke doel van mijn reis was het nemen van grondmonsters in de nabijheid van de nucleaire installaties bij Tuwaitha, twintig kilometer ten zuidwesten van Bagdad. Deze installaties, waaronder twee kernreactoren, werden tijdens de Golfoorlog totaal vernietigd door het Amerikaanse leger. Het hoog-verrijkte uranium, brandstof voor de reactoren, is inmiddels getransporteerd naar de Britse opwerkingsfabriek van Dounreay. Het uranium was enkele jaren geleden geleverd door Frankrijk in het kader van een Frans-Brits nucleair samenwerkingsverdrag met Irak. Tot op heden is het onduidelijk hoeveel straling er na de bombardementen is vrijgekomen. Dat hangt af van de mate waarin de reactorkern, de splijtstofstaven met uranium, is beschadigd.

De demontage van chemische wapens vindt niet in afzondering plaats. Daardoor komen uiterst gevaarlijke chemicaliën in het milieu terecht. Niet zelden worden lekkende chemische wapens aangetroffen in opslagdepots. Deze worden volgens de regelmaten gemiddeld onbruikbaar gemaakt. De gevolgen voor de Iraakse militairen die bij deze operaties zijn betrokken en voor de bewoners in de omgeving van de opslagplaatsen laten zich nauwelijks voorstellen.

Een geheel nieuw verschijnsel in de moderne oorlogsindustrie is de toepassing van verarmd uranium in de conventionele wapentechnologie. In juni 1991 maakte Oxfam, een vanuit Oxford geleide internationale hulporganisatie, bekend dat de straatkinderen van Bagdad spelen met hulzen en brokstukken van kleine anti-tankgranaten die voor een deel zijn vervaardigd uit verarmd uranium. Een salvo van een minuut levert 2000 tot 4000 exemplaren van dit wapentuig. Amerikaanse en Britse rapporten melden dat de geallieerden eenrig ton van het verarmde uranium in de woestijn hebben achtergelaten. Verarmd uranium is het afval dat bij de winning van uraanerts vrijkomt. Doordat 99,3 procent van de licht radioactieve erts onbruikbaar is voor toepassing in de kernenergie-industrie, worden er in de uraniumwinbouw grote hoeveelheden afval geproduceerd. Het afval vond zijn toepassing in de conventionele wapenindustrie van de Verenigde Staten en Duitsland. Verarmd uranium bezit een vergelijkbare coxiciteit als lood. Dit zeer giftige afval vooral verspreid over Koeweit en het zuiden van Irak, kan volgens het Britse rapport de dood van een half miljoen burgers veroorzaken.

De gevolgen van het embargo en van de Golfoorlog drukken de Iraakse machthebbers allerminst. De meeste slachtoffers van de Golfoorlog en het boycot behoren tot de shiïeten, de Koerden of de Turkmenen, die gezamenlijk het grootste deel van de Iraakse bevolking vormen. Saddam Hoessein gebruikt ook voedsel als wapen tegen de opstandige etnische minderheden van Irak. Door hen arm te houden, roeit Saddam elke kiem van opposite uit en versterkt hij zijn machtspositie.

Irak is met westerse steun uitgegroeid tot een geïndustrialiseerde, stedelijke samenleving met een moderne infrastructuur, gefinancierd door de hoge inkomsten uit de export van olie. Daarmee heeft het land zich afhankelijk gemaakt van de markteconomie en van energie en technologie. Voor aanvang van de boycot importeerde Irak minstens zeventig procent van haar voedselbehoeften en vijfenzeventig procent van haar medicijnen uit het buitenland. De sancties op de import van (reserve-)onderdelen en op humanitaire hulp sluiten herstel van het voedseldistributiesysteem uit en bestendigen de gevolgen van de Golfoorlog.

Kortom, de Veiligheidsraad, met de Verenigde Staten voorop, stelt zich boven de Verenigde Naties om hun economische belangen in de Golfregio te waarborgen. Bush gebruikt de VN om zijn nieuwe wereldorde te grondvesten. Het onrecht dat de volkeren van Irak wordt aangedaan is noch volkenrechtelijk, noch op morele gronden verdedigbaar.

de SG's niet hebben mogen baten.

VN-bemoeienis in conflictgebieden

De VN zijn de afgelopen tijd betrokken geraakt bij een serie lang-slepende conflicten, waarbij definitieve oplossingen nog niet in zicht zijn. Een kort overzicht:

Irak

Nog altijd is de VN intensief bezig met de nasleep van de Golf-oorlog, met name met de vernietiging van de (produktie-mogelijkheden van) de massavernietigingswapens van Irak. Dat gaat niet van een leien dakje, aangezien Irak geen gelegenheid voorbij lijkt te willen gaan om de VN-inspecteurs dwars te zitten en zelfs hun persoonlijke veiligheid te bedreigen.

Op 2 oktober besloot de VR (res. 778, 1992, met de onthouding van China) dat alle staten waarin zich Iraakse fondsen bevinden verkregen uit de verkoop van olie(produkten) deze fondsen moeten overmaken naar de speciale VN-rekening waaruit de kosten voor de vernietiging van Iraks massavernietigingswapens, herstelbetalingen aan Koeweit, humanitaire hulp, etc. worden betaald. Evenzo dienen staten met Iraaks eigendom, bestaande uit olie(produkten), deze te verkopen en de opbrengst aan de VN af te staan.

Bij res. 706 (1992) had de VR al eerder voorzien in de beperkte verkoop van Irakese olie, om zo te kunnen voorzien in dringende humanitaire hulp.

Half oktober werd het Memorandum of Understanding tussen de VN en Irak, waarmee de humanitaire hulpverlening in Irak wordt geregeld, met zes maanden verlengd. Hiermee is een bedrag van $ 217 miljoen gemoeid, dat louter bestaat uit vrijwillige bijdragen van VN-lidstaten.

Het mandaat van UNIKOM (United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission) is met een half jaar verlengd tot maart 1993. In zijn rapport aan de VR stelde de SG dat UNIKOM noodzakelijk is voor het handhaven van de gedemilitariseerde zone tussen Irak en Koweit.

In Noord-Irak en Baghdad zijn nog altijd ruim 100 VN-bewakers gestationeerd. Hun taak is de bescherming van de hulpoperaties ten behoeve van de Koerden. Gegeven de verstrekte fondsen hiervoor (Nederland zegde in oktober $ 578.000 toe) kan dit contingent in de toekomst worden uitgebreid.

Zuid-Afrika

In opdracht van de VR vertrok in september een waarnemers-missie naar Zuid-Afrika, om te assisteren bij het vredesproces.

Letland

Half oktober besloot de SG een *fact-finding*-missie naar Letland te zenden om de beweerde discriminatie van de minderheden aldaar te onderzoeken.

Angola

De VN-deelname aan het vredesproces in Angola is voorlopig op een fiasco uitgelopen: ook na de verkiezingen in september is de strijd tussen de regeringsgezinde MPLA en de verzetsbeweging UNITA weer in alle hevigheid losgebrand. Dit kon mede gebeuren omdat beide partijen het in het Vredesaccoord van mei 1991 afgesproken demobilisatie-proces grotendeels aan hun laars hebben gelapt.

Een door de VR benoemde Commissie om beweerde onregelmatigheden tijdens de verkiezingen te onderzoeken kwam tot de conclusie dat de verkiezingen in het algemeen eerlijk waren verlopen.

Somalië

Op de eerste donorconferentie gewijd aan Somalië in oktober j.l. in Geneve liet de Speciale VN-afgezant van de VN voor dit land, Mohammed Sahnoun, zich in zeer sombere bewoordingen uit over zowel de situatie in dit land - 'een land waar de anarchie heerst' - als over de hulpinspanningen van de VN en de internationale gemeenschap - 'een heel jaar is verloren gegaan'. Behalve over de stationering van 500 man VN-troepen in Mogadishu in september was met de verschillende factie-leiders een overeenkomst tot stand gekomen over de stationering van nog eens 750 man in de havenstad Bossaso, voor de beveiliging van voedseltransporten in het Noord-Oosten. Maar, aldus de heer Sahnoun, de beveiliging van de havenstad Kismayo in het Zuiden, zou vanaf het begin evenzeer een prioriteit hebben moeten zijn, voor bevoorrading van de

Irak vraagt intrekking sancties

NEW YORK, 11 MAART. De Iraakse vice-premier Tareq Aziz heeft gisteren in New York gepleit voor (gedeeltelijke) intrekking van het handelsembargo tegen zijn land. De Veiligheidsraad, die hem vandaag en morgen hoort, is echter niet in de stemming om hem zijn zin te geven.

Tareq Aziz zei dat de sancties moeten worden versoepeld als beloning voor Irak dat volgens hem de belangrijkste door de Veiligheidsraad opgelegde verplichtingen is nagekomen. De vice-premier voerde verder aan dat „de sancties niet voor eeuwig aan 18 miljoen Irakezen kunnen worden opgelegd".

Bij wijze van munitie voor Tareq Aziz maakte het Iraakse ministerie van gezondheid in Bagdad bekend dat de eerste twee maanden van dit jaar 21.000 mensen, onder wie 8.000 jonge kinderen, waren gestorven aan ziekten die te maken hebben met het handelsembargo. In totaal, aldus Irak, heeft het handelsembargo nu 120.000 dodelijke slachtoffers gemaakt.

Maar de Veiligheidsraad brengt daartegen in dat de Iraakse regering tot dusverre heeft geweigerd gebruik te maken van zijn toestemming voor 1,6 miljard dollar olie te verkopen, onder andere om levensmiddelen en medicijnen aan te schaffen.

Daarnaast betwist de Raad dat Irak zijn verplichtingen is nagekomen. Een verklaring die de voorzitter van de Raad vandaag aan Tareq Aziz zal voorlezen, omvat 15 pagina's beschuldigingen dat Irak informatie over zijn wapens achterhoudt, weigert fabrieken voor ballistische raketten te ontmantelen en een plan tegenwerkt om zijn wapenindustrie te neutraliseren. Rolf Ekeus, de voorzitter van de speciale VN-commissie die toeziet op de vernietiging van Iraks massa-vernietigingswapens, zei gisteren voorts dat Irak Scud-raketten verbergt en mogelijk een „slapend vermogen" handhaaft om kernwapens te vervaardigen.

Under (5) Mortality due to Embargo, by months

	Months	No. of deaths
1990	August	699
	September	619
	October	766
	November	629
	December	847
1991	January	959
	February	1098
	March	1338
	April	1476
	May	1665
	June	1898
	July	2238
	August	2619
	September	3012
	October	3465
	November	3723
	December	3983
	Total	31033

Tien miljoen voor noodhulp

DEN HAAG — Ruim tien miljoen gulden aan noodhulp gaat naar Albanië, Joegoslavië, het Gemenebest van Onafhankelijke Staten en Irak. Dit heeft de ministerraad besloten. Naar Irak gaat ongeveer twee miljoen gulden. Het is bestemd om het verblijf te financieren van de VN-functionarissen die in Irak zijn om het humanitaire hulpprogramma van de Verenigde Naties te begeleiden.

Over (5) Mortality due to Embargo, by months

	Months	No. of deaths
1990	August	1379
	September	1449
	October	1657
	November	2192
	December	2490
1991	January	2791
	February	3099
	March	3499
	April	3896
	May	4375
	June	4913
	July	5228
	August	5563
	September	5703
	October	5996
	November	6415
	December	6992
	Total	67636

Under (5) Mortality due to Embargo, by Governorates & Periods

Governorate	Pre-Embargo period Aug/1990 Dec./1990	Embargo: during and after war 1991													Total of both Periods
		Jan.	Feb.	March	April	May	June	July	Aug.	Sept.	Octob.	Novem.	Decem.	Total	
Baghdad	807	272	304	359	391	436	488	565	665	760	850	902	965	6953	7760
Basrah	361	85	99	124	138	157	181	216	252	281	318	334	357	2542	2903
Nenewa	391	62	78	105	120	141	167	205	240	272	309	328	351	2378	2769 x 2769
Miaan	56	11	12	16	17	20	23	31	36	52	84	101	108	511	567
Arbil	143	30	35	45	51	58	68	81	95	109	125	134	143	974	1117
Qadissya	119	20	24	32	37	43	50	61	71	82	94	103	110	727	846
Diala	119	53	57	65	70	76	84	95	111	127	146	155	163	1202	1321
Anbar	73	18	20	24	27	30	34	40	49	64	97	114	122	639	712
Babil	239	84	93	109	118	132	184	171	200	230	252	269	287	2093	2332
Kerbela	188	41	48	61	69	79	91	109	127	142	163	175	187	1292	1480
Ta'amem	175	61	69	81	88	97	108	125	146	163	178	189	202	1507	1682
Wasit	96	29	33	39	43	48	54	64	75	86	99	108	115	793	889
Thiqar	240	80	89	107	115	128	144	167	195	220	241	256	273	2015	2255
Sulam.	95	24	28	34	38	43	51	58	68	78	105	112	119	758	853
Duhok	52	17	19	22	24	26	29	34	40	48	65	76	83	483	535
Muthen.	139	25	31	40	45	53	62	75	88	101	109	117	125	871	1010
Sclahidd.	77	14	19	22	25	28	33	40	47	64	84	97	109	582	659
Nejef	190	32	40	53	60	70	83	101	118	133	146	153	154	1153	1343
Total	3560	958	1098	1338	1476	1665	1893	2238	2619	3012	3465	3723	3983	27473	31033

81143

Veiligheidsraad VN laat hardere woorden horen aan adres van Irak

NEW YORK, 6 FEBR. De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft de internationale strafmaatregelen tegen Irak verlengd en harde kritiek laten horen op het feit dat Bagdad zijn wapenindustrie niet volledig laat inspecteren. De harde bewoordingen van de verklaring van de Veiligheidsraad duiden op groeiend ongeduld, vooral bij de Westerse landen. De ambassadeurs van de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk overlegden met elkaar over mogelijke nadere strafmaatregelen.

In de verklaring van de raad staat dat Irak „niet voldoet aan de mogelijkheid om tegemoet te komen aan de essentiële behoeften van zijn burgerbevolking en daarom de volledige verantwoordelijkheid draagt voor de humanitaire problemen". Verder wordt Irak ervan beschuldigd nog niet alle gevangen buitenlanders te hebben vrijgelaten en niet mee te werken aan de repatriëring van Koeweiti's. Deze verklaring is aanzienlijk scherper dan de verklaringen die eerder werden uitgegeven. De sancties van de Veiligheidsraad worden elke twee maanden vernieuwd sinds de wapenstilstandsresolutie die in april van het afgelopen jaar werd aangenomen.

De Iraakse ambassadeur bij de Verenigde Naties, Abdul Amr al Anbari, beschuldigde de Veilig-

MET REPORT
The Medical Educational Trust
Background Papers

CONTINUING HEALTH COSTS OF THE GULF WAR

SUMMARY

Iraq's history is one of ethnic diversity and discord, disputes over uncertain borders created by external powers, domination and oil exploitation by external powers, and political turmoil.

In the last 30 years Iraq has undergone many changes, growing from a rural, impoverished Third World country into an urban society with a complex, modern infrastructure; this development was financed by huge oil revenues. Standards of public health improved steadily and substantially; in 1980 Iraq was poised to enter the group of countries with low child mortality. High military expenditure rose sharply when Saddam Hussein secured power in 1979 and started the Iran/Iraq war in 1980. By its end in 1988 the war had ruined Iraq economically and seriously weakened it militarily, but few civilians died and public health continued to improve. In the decade 1980-90 child mortality probably halved, and child immunisation reached 95%. Iraq's population increased almost threefold, and was predominantly young.
...see IRAQ BEFORE THE GULF WAR

In August 1990 Saddam Hussein's forces invaded Kuwait. A US-led coalition of countries responded under UN auspices with economic sanctions and trade embargoes which continue today, and with an intense 6-week military offensive in January-February 1991. Saddam's occupation of Kuwait caused great destruction, inhumane treatment of Kuwaitis and the flight of many migrant workers. The Coalition responses led to:

- several major population-displacements totalling 5 million refugees; two of these crises are continuing today and have accumulated perhaps 150,000 deaths, most of them children; this winter mortality can be expected to increase further; ...see REFUGEES

- the destruction of probably 100,000 Iraqi troops, mostly conscripts from minorities opposed to Saddam, many unlikely in flight; ...see MILITARY CASUALTIES

- destruction of essential civilian infrastructure which has caused widespread malnutrition and disease, shattering Iraq's public health gains of the past decades and, in the UN's words, returning it to "a pre-industrial age but with all the disabilities of post-industrial dependency on intensive use of energy and technology"(1);
...see INFRASTRUCTURAL DAMAGE

- death of 3,000 civilians in the air-bombardment alone and over 100,000 civilians up to December 1991, most of them the poorest and most vulnerable members of society; survivors still suffer the effects of war- and sanctions-related malnutrition and disease; many of the surviving children are psychologically damaged; nearly two out of three children do not think they will survive to adulthood;
...see CIVILIAN CASUALTIES
HEALTH & HEALTHCARE
PSYCHOLOGICAL EFFECTS

- the health hazards of Saddam's environmental destruction have been added to by Coalition war-damage, and vast quantities of unexploded and unexploded ordnance which also hinder the resumption of normal economic activity;
...see ENVIRONMENTAL EFFECTS

- in the Third World 40 of the poorest countries have suffered the equivalent of a natural disaster and the loss of over $12 billion, as a result of the Gulf war and crisis.
...see THIRD WORLD EFFECTS

- the Coalition's military costs were $70-100 billion, plus reconstruction costs of $100-200 billion for Iraq; yet for just $12 billion safe water and sanitation could have been provided globally; for $3 billion over 500 million malnourished children and adults could have been fed; for only $1 billion out of the huge war and war-damage costs all children could have been immunised against six diseases which are major causes of death.
...see COSTS AND POLITICS

The disastrous civilian and refugee effects of the Gulf war have been worsened and prolonged into 1992, as the continuation of international sanctions prevents repair of war-damage and restoration of infrastructure and services essential to healthy living conditions. Prewar Iraq imported at least 70% of its food needs and 75% of its medical supplies, financed by oil exportation on a scale currently embargoed. Relief agencies cannot supply food and medicines on the scale required and on a continuing basis. In public health terms, sanctions have become the continuation of war by other means, causing many more civilian deaths than the war itself.

Reports from a very wide range of sources indicate that the main impact of the Gulf war and of sanctions has been suffered by the civilian population of Iraq and by Third World countries, and continue to be suffered.

CONTENTS:

INTRODUCTION

IRAQ BEFORE THE GULF WAR:

- Iraq's origins
- Public health

DURING THE WAR:

- Military casualties
- Civilian casualties

AFTER THE WAR:

- REFUGEES:
  - Kurds
  - Shi'as
  - Emigrant workers
  - International aid
  - Internal displacement
- INFRASTRUCTURAL DAMAGE AND HEALTH CONSEQUENCES:
  - Electricity, water, and sanitation
  - Food
  - Health and healthcare
- OTHER ENVIRONMENTAL EFFECTS ON HEALTH:
  - CBW and nuclear facilities
  - Oil and atmospheric effects
  - Ordnance hazards
- HUMAN RIGHTS VIOLATIONS
- PSYCHOLOGICAL EFFECTS
- EFFECTS IN THE THIRD WORLD
- COSTS AND POLITICS

CONCLUSIONS:

- CHILDREN AND THE FUTURE

REFERENCES

INTRODUCTION

For both medical and moral reasons it is important to count the health costs of the Gulf war of January-February 1991, and weigh the costs against the gains achieved. This should guide future policy-making, and inform public opinion. These human costs extend far beyond the immediate military and civilian casualties to include the health consequences of Iraq's shattered infrastructure and its polluted environment, and wider effects in the Third World and countries which formed the anti-Iraq Coalition, such as Britain and the USA.

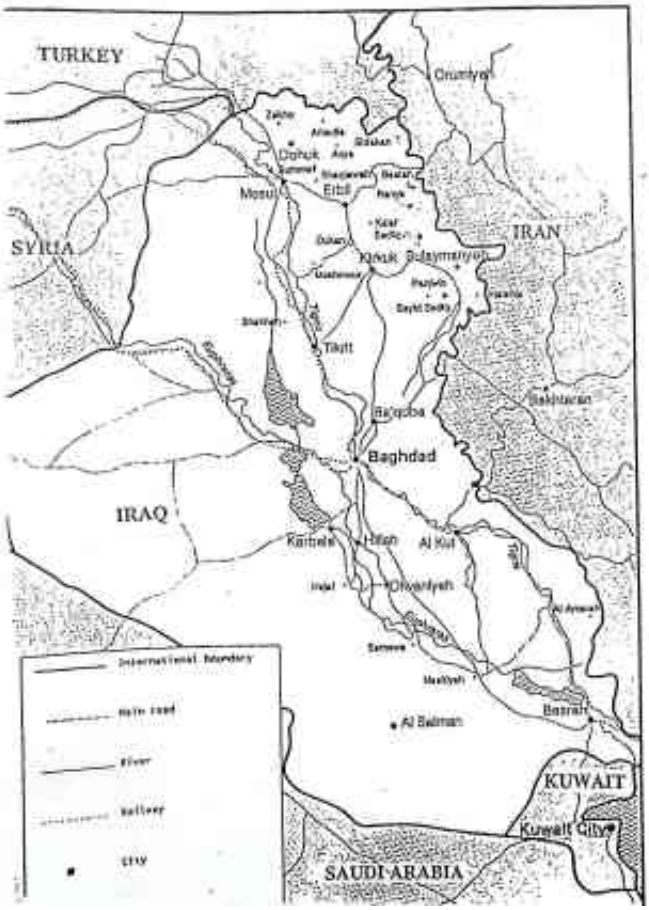
Public health conditions in Iraq during 1991 provide a clear, and appalling, example of the effects of high technology war on a complex urban society when civilian infrastructure becomes a target of military action.

They also demonstrate that the effects of modern war are not confined to the time of battle, but are suffered substantially long after the war has 'ended'. International sanctions and trade embargoes can become the continuation of war by other means, ensuring that the social debilitation caused by the war results in many deaths occurring long after the firing has stopped. These deaths are mainly of civilian non-combatants.

Another lesson of the Gulf war is that the latest marvels of precision weaponry do little to confine the destruction of modern war to the armed antagonists, even when they face each other in an empty desert, if the military and political context in which they are used fails to protect civilians. Thus this war, which the winning side boasted as the greatest use yet of precision weaponry, caused the death of many of the most vulnerable members of civilian society: pregnant and nursing women, those who were ill or elderly, and babies and children - on whom the future health of a nation depends. A year later, these deaths are continuing, with the result that civilian casualties may now exceed military casualties.

Clearly, the conditions in which people live affect their health, and it is important to view these living conditions over time. What might be of little long-term health consequence if remedied quickly can become life-threatening if allowed to continue over a longer period. Bullets and bombs are not the only or even the most important cause of death from wars; untended wounds, contaminated water, lack of sanitation, food and shelter after the war also kill, and may be a result of those bombs and bullets. This picture over time may be complex, since conditions of life are complex in an urban society as Iraq was until the Gulf war, and interact in many ways to affect the health of individuals.

Public health in Iraq after the Gulf war can best be seen against the situation before the war, and in comparison with the effects of the Iran/Iraq war two years earlier.

IRAQ BEFORE THE GULF WAR:

Before the Gulf Crisis started with Iraq's invasion of Kuwait on 2 August 1990, Iraq was a middle range developing country which had achieved a high degree of urbanisation and a modern social infrastructure. Its medical facilities and public health system were well developed. To reach this position in 1990, Iraq had undergone many and profound changes. Between 1965 and the late 80s Iraq developed from a largely rural and agricultural society (50% employed in agriculture in 1965) to an urban, service-based economy (12.5% employed in agriculture, 60% in the service sector in 1988). Its population grew substantially, from 6.8 million (1960) to 18.9 million (1990), and was predominantly young. The population was mixed ethnically and religiously: 50% Shi'a Muslim, 25% Sunni Muslim, 20% Kurdish Sunni, 5% Christian. (1,2,3)

Iraq's origins:

Iraq's history is one of ethnic diversity, territorial uncertainty, domination by foreign powers, and political turmoil. Its territory was defined largely by the British after the First World War, with little regard to ethnic integrities. Britain ruled Iraq militarily until about 1930; this included bombing of tribal villages which refused to pay newly imposed taxes. A foreign monarchy was then imposed and British oil exploitation was the dominant influence. In 1958 the Iraqi army ousted the monarchy. In the years following there were successive army coups during which the Ba'ath party gradually gained both brutal domination over other political groupings and a substantial measure of popular support. Border disputes with Iran and Kuwait occurred throughout this period, notably in 1961 when an Iraqi attempt to annex Kuwait was deterred with British military assistance, in 1975 and 1980 over claims to the Shatt al Arab waterway which separates Iran and Iraq, and again in 1990 over Kuwait.

Economically, the country's development accelerated after the OPEC price rises of 1973-4. Iraq played a major part in this process and used the ensuing revenues for the country's general development and the population's welfare, as well as for military expansion. This latter was fuelled by the territorial uncertainties, and the hostility of surrounding countries, notably Syria, Kuwait and Iran, and by repeated rebellions of the Kurdish minority in the north of Iraq, which Iran aided and encouraged. In 1979 Iraq accepted Iran's claims to the Shatt al Arab waterway in return for its ceasing to support the Kurdish rebels. As this constant military activity in the north had become a major drain on the country's economy, Iraq benefitted from this agreement but considered it a national humiliation forced on the country by its relative military weakness.

By 1980 Saddam was firmly in control of Iraq, whose oil revenues had grown hugely from $1.8 billion in 1973 to $26.1 billion in 1980. In 1981 oil reached $35 per barrel, five times its 1973 level (2). At this time Iran had been brought to the point of disintegration by events following the Shah's flight in January 1979. Saddam, hoping to take advantage of Iraq's newfound strength and Iran's weakness, invaded western territories of Iran in September 1980, starting the Iran/Iraq war.

The war continued inconclusively for 8 years, with Iranian numbers and determination stalemating Iraqi technical superiority. Its effects on Iraq were many, but Saddam adopted a 'guns and butter' approach, attempting to insulate the civilian population from the effects of the war. Throughout it, minimum civilian imports of $7-8 billion annually were maintained, despite Iraq's increasing economic weakness (4).

One major effect of the Iran/Iraq war was the transfer of national resources from civilian use to military expenditure (6.9% of Iraqi GNP in 1979 increasing to a peak of 29% in 1984 according to SIPRI (5) and 32% in 1986 according to the UN Development Programme (1)). The scale of this resource transfer is also indicated by arms imports. Iraq was the world's biggest arms importer in the early 1980s, and the next biggest after India and Pakistan in 1986 and 1987. The major suppliers were USSR (47%), France (28%), but many other countries were involved, including China, N Korea, USA, Britain, W Germany. (5) Economically, the war squandered much of Iraq's newfound wealth. In 1986 Iraq's war bill was estimated at $600 million to $1 billion per month. Oil revenues plunged from over $30 billion per year before the war to $5-8 billion in 1986. Foreign exchange reserves of $35 billion were exhausted and foreign debts of about $85 billion incurred. However, the war also changed Iraq's international relationships, at least temporarily. It became an ally of the West and conservative oil-rich Middle Eastern countries against 'fanatical Islam' represented by Iran. As a result, Iraq received much support during the war, which may well have prevented its defeat by Iran. Kuwait and Saudi Arabia allowed Iraq to lift some of their oil from areas close to the countries' borders, and Kuwait, Saudi Arabia, Jordan and Turkey helped by providing oil pipelines and ports when Iran prevented continued use of the Shatt el Arab waterway. Much of the foreign debt incurred was from Gulf Cooperation Council countries ($60 billion), most of whom did not ask for repayment. Kuwait did insist on repayment, including remuneration for oil extracted from the disputed Iraqi/Kuwaiti border during the war. It was this dispute and ill feeling which led to the Iraqi invasion of Kuwait two years later in August 1990, and the ensuing Gulf crisis and war.

During the Iran/Iraq war Kurdish rebels were again resurgent, with some Iranian assistance. After the war's conclusion in mid-1988, with a UN-brokered ceasefire, Iraqi military forces rapidly regained control of the Kurdish areas, committing many atrocities and destroying towns and villages to literally uproot as much of the Kurdish population as possible from its homelands.

Out of a population at the start of the 80s of 16.2 million and a labour force of 4 million, the army received $30,000 men. In 1986 this increased to over 800,000 and then to about 1 million, mainly by forced conscription including 18 year-olds (2). Iraq had at that time by far the largest proportion of its population under arms of any developing country, at 44.7 per 1,000 people (developing countries average: 3.6, industrial countries average: 8.8, world average: 6.8) (1). After the eight years of war, most of these men did not return to civilian life. Probably 150,00 were killed, 70,000 captured and many thousands wounded; one authority estimates 600,000 wounded. Most of the survivors were not demobilised at the end of the

This put a huge burden on the country's medical services, as well as the many families who had lost income earners as well as loved ones. To redress the effects on the labour market, in March 1987 trade unions and regulated working hours and conditions were abolished, and many sectors were privatised. Many migrant workers, mainly from Egypt, Sudan and the Indian subcontinent, were added to the labour force. After the Gulf crisis started on 2 August, over 2 million foreign workers fled from Iraq and Kuwait.

Physical damage caused by the Iran/Iraq war was intense but limited to the eastern-most areas of Iraq, notably Basrah which was almost captured by Iran. An unknown number of civilians in these areas were killed, injured and lost their means of livelihood as a result of Iranian shelling and occupation, and Iraqi military responses.

Public Health:

In the decades before the Iran/Iraq war started in 1980, Iraq invested in public health and education to an extent equal to or greater than the average of 126 developing countries measured by the UNDP (1). It also invested in military expenditure twice that of the developing countries average. Indices of public health show dramatic improvements between 1960 and 1980. With the start of the Iran/Iraq war in 1980 this picture changed in some respects. Military expenditure increased dramatically from its already high levels but at the same time oil revenues and financial reserves were hit severely by the war. Health expenditure was cut back to 0.8% of GNP (below the developing countries average of 1%) and education to 3.7% in 1986 (equal the developing countries average). (1)

Despite these cutbacks and other exigencies of the Iran/Iraq war, the previous trend of improvements in health seems to have continued during the war-years of the 80s. According to the UNDP's Human Development Reports of 1990 and 1991 (1), life expectancy increased from 46.5 years in 1960 to 59 years in 1975 and to 61.9 years in 1990. Under 5 mortality rate in 1988 was 69 (per 1,000 live births), a great improvement on 233 in 1960 and lower than the developing countries average of 116. Infant mortality in 1988 at 45 (per 1,000 live births) was lower than the developing countries average of 76. Maternal mortality in 1988-7 of 90 (per 100,000 live births) was superior to the developing countries average of 290 (industrial country average: 24). And the number of one year olds immunised in Iraq increased dramatically during the war-years, from 32% in 1981 to 86% in 1988-9 (compare 24% and 70% respectively for all developing countries) (1). These steady and substantial improvements in public health may have slowed down during the 1980s, but were not reversed. A very detailed survey of child health in Iraq in the 1980s published by the United Nations Children's Fund (6) in 1990 gave lower (i.e. better) figures for childhood mortality in the late 80s, and concluded that Iraq has witnessed *"a strong rapid downward trend in infant and child mortality in the last fifteen years. During the 1980s, in particular, the downward trend in infant mortality has been especially steep... This in itself is a remarkable achievement... Iraq moves towards an epidemiological transition that may bring it into the category of countries with low child mortality.."* (6) The UNICEF report anticipated a halving of child mortality in the decade to 1990.

Thus, Iraq ended its war with Iran in September 1988 and entered the two years before the Gulf crisis severely weakened economically, militarily and in terms of manpower, but with much of its sophisticated civilian infrastructure and standards of public health relatively unaffected by that war. However, the war's effect on Iraq's economy and finances left few reserves and reduced the incomes of many of its inhabitants.

In the two years between the Iran/Iraq war and the Gulf war, there was substantial civilian as well as military reorganisation. Privatisation of the state sector continued, notably in agriculture and light manufacturing. In 1989 and 90, Iraq was substantially dependent on foreign imports to feed itself (30%) and for medical supplies (75%), paid for by its reduced oil revenues. A programme of rearmament was also initiated, importing both weapons and the means of creating an indigenous arms industry, with considerable assistance from western European countries. This military expenditure, although substantial (19.2 billion in 1990), was in 1989 and 1990 well below Iraq's military expenditures for any year since 1980. (1)

In summary therefore Iraq in 1990, before the Gulf crisis, was a highly urbanised society, dependent on a large service economy, with high standards of healthcare very widely available, and a complex infrastructure typical of a modern society. In 1990 about 71% of the 18.9 million population lived in towns or cities; 80% of the labour force worked in the service sector, with only 12.6% in agriculture and 7.8% in industry. 97% of urban-dwellers and 70% of rural-dwellers had access to health facilities, according to WHO* criteria. There were 131 hospitals and 851 community health centres, providing 31,000 public hospital beds and 9,000 private beds. Hospitals were modern and generally well equipped, and many medical personnel were trained in Europe and USA. Clinics were dependant for supplies on a lengthy road distribution system. The emphasis was on curative rather than preventative medicine, although a very high degree of paediatric immunisation was achieved. There were 1,740 people per doctor, and 1,660 per nurse in the last year available (1984), which compares favourably with the developing countries average of 4,990 people per doctor and 1,910 per nurse. In 1990 96% of births were attended medically. Average daily calorie intake was good at 2,930 (1986 - the last year available). Iraqi society had a preponderance of children: 20 % were under 5 years and 45% under 15 years in 1990. (1,7)

It was this society, as well as the Iraqi military, which suffered the effects of the Gulf war and continuing international sanctions.

DURING THE WAR:

Military casualties:

There were 343 military deaths in the anti-Iraqi Coalition of countries operating under UN mandate; at least 38 of the 148 US deaths and at least 9 of the 47 British deaths were caused by 'friendly fire', ie by Coalition forces. In addition there was a larger number of injuries; there were 540 British 'training injuries', and the Pentagon admits to 467 wounded. (8-13)

In contrast, the number of Iraqi military casualties is still unknown and the subject of controversy one year after the Gulf war. Immediately after the war US military sources gave estimates of around 20,000. Later they raised this to 80,000-plus. Amongst independent commentators the commonest figure in 1991 was 100,000-plus. In May 1991 Greenpeace estimated 100,000 to 120,000, based on interviews with many authorities and individuals; in December 91 this was revised to 70,000 - 115,000 (12,14). In May 91 the US Defence Agency was obliged to respond to a request under the Freedom of Information Act by the Natural Resources Defence Council; it estimated 100,000 Iraqi troops killed in action, 300,000 wounded, 150,000 deserting, with a 50% error rate (14). But early in February 1992 unnamed Pentagon sources were quoted estimating only 15,000 Iraqi military dead; the US general in charge of the air attack, Charles Horner, estimated a maximum of 25,000 (15a).

It is significant that Iraqi casualties are not known more precisely, that the Pentagon has not to date gone on record publicly, and that estimates vary widely. In many other conflicts, which were less well observed technologically and by rapid over-run of enemy positions, casualty figures have been known more precisely. Saudi military carried out much of the burial of the results of other nations' military action; this division of responsibility is used by military sources when pressed to explain why no proper accounting has been made public. In fact, it seems not that there are no more precise numbers but rather that there is refusal to make them public. The US human rights group Middle East Watch noted in a meticulous report (15b) in November 1991 that Coalition surveillance techniques allowed good accounting of both Iraqi military deaths and civilian destruction. It suggested such information exists but has been denied publication. Accounting of enemy dead and proper burial is required under the Geneva Convention (Articles 14, 15); either the US-led Coalition has such figures and is refusing to make them public, or it is in breach of the Geneva Convention. In the week of 25 March 1990, Coalition forces did provide an accounting of Iraqi soldiers buried on the battlefield to the International Red Cross; this has never been made public. In contrast, very precise data on the amount of military material destroyed was made public.

It is difficult not to discern political motives in this continuing vagueness, with which the Iraqi government has colluded, apparently not wishing to further damage its forces' morale during the war nor to increase its humiliation afterwards. For example, after 22 days of fighting Iraq admitted to only 80 deaths while the Coalition estimated 78 Iraqi dead - figures which "clearly bear no relation to reality" according to the Financial Times in London (16). Coalition estimates of Iraqi military forces also varied widely, apparently according to the political motive of the source at the time. Before the war it suited the Coalition to exaggerate the size of the Iraqi army. US Defence Secretary Cheney spoke of a *"million-plus army...a war-hardened military force - disciplined, organised, and tough"* (21). General Schwarzkopf increased this to 1.5 million men (22). But Iraqi forces in the field of battle were later said to be 540,000. One year after the war a figure of 340,000 is commonly mentioned by military sources speaking off the record. But according to the British war correspondent John Simpson:

"...when the Iraqi army was at full strength in early January, there were fewer than half that number: approximately 260,000...the coalition forces numbered almost 535,000...By the time the ground offensive began the Iraqi strength must have fallen well below the initial figure of 280,000, possibly even below 200,000. The Allied forces had an advantage of between two and two-and-a-half to one, depending on how large the Iraqi rate of desertion was." (23)

In the absence of more precise official information being published, the case for high Iraqi military casualties seems more convincing than the case for low casualties. This may be inferred from the ferocity of the Coalition air-attack, the lack of resistance to its ground attack, its numerical superiority, and the nature of the weapons used (including - cluster bombs designed to maximise casualties; these formed one-third of all weapons dropped from the air (82) and British forces alone fired over 2,500 multiple launch rockets which each contain 644 submunitions (12) - and new conventional weapons of mass destruction such as fuel-air explosives which destroy life over an area of many acres: these have been likened to small nuclear weapons). Coalition policy also involved militarily-needless slaughter, as of the routed Iraqi troops caught at Hatla Ridge and elsewhere in disorderly retreat. These troops were predominantly conscripts from the Kurdish and Shi'a groups oppressed by Saddam Hussein, and included Kuwaiti civilians also fleeing or held hostage (17). Of this particular action, one report said: *"for a 50 or 60 mile stretch from just north of Jahra to the Iraqi border, the road was littered with exploded and shooted vehicles, charred and blown up bodies" (12)*

An estimate of 15,000 deaths from this action alone was circulating the Coalition army. In addition, 2,000 Iraqi soldiers died in one post-ceasefire attack on a large, retreating Iraqi convoy which fired rockets at a platoon of the 24th Infantry Division. (12) Pentagon officials were quoted as saying that on the main battlefront "heaps of Iraqi corpses are being buried in mass graves across the desert..." (18). It was reported that "allied ground forces used bulldozers to bury thousands of enemy dead in trenches as the allies advanced..." (19). Also, many injured and uninjured Iraqi soldiers were buried alive in their trenches according to members of the US 1st Mechanised Infantry Division, which the Pentagon confirmed (20).

The case for much lower Iraqi casualties, in one report (15a), suggests a Coalition desire to minimise Iraqi deaths (although this would leave Saddam's large army intact, and the nature of the Coalition attack hardly evidenced such a desire), and a massive rate of Iraqi desertion before the war or in its first days. It relies on estimates by US airborne 'forward observers', although the unprecedented air bombardment must have buried many Iraqis alive or dead in their trenches, and left few of those on the surface as intact corpses for counting. The report of low casualties contradicts a great deal of earlier anecdotal information. It is likely that the Pentagon sources 'leaking' this lower estimate have a purpose in doing so, as they have previously.

This all suggests that the public perception of the Gulf war is still being carefully managed, and that there is information withheld which would change the public's perception. Moreover, the numbers are not all. In 6 weeks of war even 15,000 or 25,000 dead is very substantial. And the tragedy of the Gulf war lies principally in the civilian catastrophe which it started, plus the fact that most of the military dead were themselves victims of Saddam Hussein. Conscripts from the Kurdish and Shia ethnic groups opposed to and oppressed by Saddam Hussein formed most of the 1st and 2nd line Iraqi forces which bore the brunt of the Coalition attack. His Sunni-dominated 3rd line of Republican Guards escaped much of the Coalition attack sufficiently intact to put down the post-war Kurdish and Shi'a uprisings.

Civilian casualties:
Again, no precise figures have been published by Coalition forces. A survey based on extensive interviews estimated 5,000 to 15,000 Iraqi civilian deaths immediately due to the Coalition attack (12). By to December 1991 civilian casualties were later estimated to total 102,400-122,000 (14).

There are many reasons to suspect substantial civilian casualties. The war was extended to essential infrastructure in the cities rather than being confined to the desert battlefront. A quarter of the population lived in Baghdad where one district had 40,000 inhabitants per square kilometre (24,25). Basrah was described in many reports as looking as if a nuclear bomb had hit it. The UN Ahtisaari report of 20 March estimated that 9,000 homes were destroyed or damaged beyond repair during the war (24). Dr Ibrahim Al-Hoorn, head of the Iraqi Red Crescent over the past 10 years, estimated that by as early as 6 February Coalition bombing had caused an immediate 6-7,000 civilian deaths, with a further 8,000 deaths from the resulting contaminated water and destruction of medical services and food-stores (26). In addition to the Iraqi population of 18.9 million, there were about 750,000 foreign migrant workers in Iraq in January 1991 at the start of the war (12). The Kurdish rebel commander Masoud Barzani instanced 3,000 civilian casualties in the northern town of Kirkuk alone, and 300 civilian casualties from a US raid on an Iraqi helicopter base sited close to a Kurdish camp at Harir, east of Erbil (27).

In the first 19 days of the war the TNT tonnage of bombs dropped on Iraqi soil was three times that dropped in the entire second world war. The rate of tonnage dropped on Iraq was twice that of the Vietnam war and three times that of the Korean war. The great majority of this bombing was less discriminate than the military/media-focus on 'surgical strikes' suggested. About 90,000 tons of explosive were dropped by Coalition forces in the war, of which only 7,400 tons (7%) were the so-called 'smart' precision weapons. At least 20% of smart weapons missed their target, as did 60 to 70% of non-smart weapons. In total 109,876 bombing missions were flown (equivalent to one every 24 seconds, 24 hours each day, 7 days a week). The second phase of the air-attack specifically targeted civilian infrastructure such as bridges, electricity plant and other essential services. In addition, artillery and multiple rocket launchers delivered a further 20,000-30,000 tons of ordnance. (12)

Coalition attacks on civilian infrastructure and the immediate civilian toll have been carefully documented by the US human rights

group Middle East Watch. This deliberate destruction, plus the inaccuracy of much Coalition bombing also led to many more civilian deaths after the war's end. Much of this destruction was militarily unnecessary and designed to amplify the longterm economic and psychological impact of sanctions on Iraqi society, according to interviews with Pentagon planners (15b,28).

Health care in the Coalition countries probably suffered during the Gulf war. For example, Britain provided 5,400 and USA 41,000 medical personnel, largely drawn from civilian health facilities in each country (29,30). Since health provision does not meet health needs in these countries, this withdrawal of human resources must have had some impact, although as yet unquantified. In USA underresourced rural communities were the worst affected; 11% of US doctors practice in rural areas but rural physicians made up 28% of activated reservists. Many of them were not released until many months later (31).

AFTER THE WAR:

REFUGEES

The Gulf war was preceded by one of the world's largest population-dislocations, when 2 million foreign workers fled from Iraq and Kuwait and 850,000 Yemenis from Saudi Arabia. And it was followed by a second major dislocation which, one year later, remains unresolved. In December 1991 Greenpeace produced a gross estimate of 102,500 - 150,000 Kurdish and Shi'a refugee deaths in this continuing dislocation (14); by the end of winter 91/92, more will have died. Most of the dead are children.

Table 1. Refugees caused by the Gulf crisis

Kurds	1.9 million	since March 91; continuing
Shi'as	50,000-100,000	since March 91; continuing
Migrant workers in Iraq & Kuwait	2 million plus	August 90-January 91
Yemenis in Saudi Arabia	850,000	August 90-January 91
TOTAL:	5 million	

(plus other internally displaced people within Iraq; as a guide, after the Iran/Iraq war, which caused far less damage to civilian living conditions, there were 500,000-1 million internally displaced)

KURDS:
After the war, in April and May 1991, approximately 1.9 million mostly Kurdish refugees fled to inhospitable camps on the Iranian and Turkish borders; most (1.4 million) went to Iran. After the rigours of the war itself, the conditions of the refugees' exodus from Iraq

and of the mountain camps greatly increased mortality and morbidity. These effects may be seen for a generation. It was estimated by Greenpeace that 15,000 to 20,000 refugees had died as early as May 1991 (12). Save the Children Fund estimated 50,000 based on experience of other disasters (32,33). In USA the Centers for Disease Control gave a lower figure, based on a few camps probably unrepresentative of the refugee population (34). These estimates cannot be confirmed with precision, but aid agency reports of the time provide chilling examples from which a grim picture can be generalised. For example:

- at Ishikveren site on the Turkish border a mountain slope provided an inhospitable 'home' contaminated with faeces, and no latrines or clean drinking water except bottled water trucked in. Diarrhoeal disease and death from dehydration became increasingly common. Food airlifted in was US army surplus, and inappropriate. In 19 days there were 400 deaths among the 100,000 refugees; three-quarters of these were in young children (32).

- at Rhoyi inside Iran there were 50,000 refugees at the end of April 1991. Sanitation was adequate for 5,000, with adequate local water supply, but food distribution was reported as entirely inadequate and nearly everyone was hungry. There was no protein except for babies under 1 year. Doctors visiting the camp predicted malnutrition, and new increases in marasmus and kwashiorkor. Of 500 patients attending a clinic there each day, 30% were under 15 years old and 60% were suffering from diarrhoea (mostly viral). Scabies, skin infections, gastritis and urinary tract infections were also common; 6 cases of typhoid fever were seen each day (32).

In April 1991 the US group Physicians for Human Rights estimated that 1,000 people were dying each day on the Iraq/Turkey border alone, where 500,000 Kurds were encamped. In May the United Nations raised this estimate to 2,000 people dying every day. PHR reported that nearly three quarters of the entire refugee population and 85% of children under 10 years were suffering from diarrhoea, which combined with malnutrition to produce increasing debilitation and susceptibility to other diseases. (12,35,36)

Of the total 1.9 million Kurdish refugees, over 1.1 million were women and children (37), exposed to very harsh weather, without adequate shelter, clean water, food or health services. In April, the UN Disaster Relief Organisation and the UN High Commission for Refugees reported *"According to (Iranian) government officials, the infant mortality rate among the refugees is extremely high with nearly 1,000 babies dying each day from exposure"* (38). UNICEF reported in April many cases of measles, diarrhoea, typhoid and pneumonia. The UNHCR stated that on the Turkish border *"Respiratory and intestinal diseases as well as exposure are mainly responsible for a mortality rate estimated at between 7 and 12 per 10,000 per day. The population is estimated to include over 50 per cent young children (less than 15 years)"* (38). In many of the refugee camps there was no proper mortality surveillance. The Centers for Disease Control reported mortality rates during April in three camps as ranging from 4 to 10.4 per 10,000 people daily, but in another camp the rate was 380 per 10,000 dying every day (34). More than 60% of the deaths were of children aged under 5 years. Commonest causes were diarrhoea, acute respiratory infections, and trauma (34).

In mid-May UNICEF again reported:

"... that displaced Iraqis are still living in hazardous health conditions. Hypothermia, typhoid, malnutrition and shock are common among children and women. Measles, cholera and polio are a real threat, and the number of diarrhoea cases, already alarmingly high, continues to increase...there are (also) many victims of mines and accidents" (33).

In May and June 1991 many of the surviving Kurdish refugees trekked to new camps being set up in northern Iraq under Coalition and UN protection, or returned to home towns. These 'safe havens' and "autonomous areas" had their own health hazards. A British-based doctor visiting hospitals in Ryansh, Shaqlawa and Rania in May and June reported that 30 to 40% of hospital outpatient cases were typhoid fever, with the number increasing daily, out of a total of 1,000 cases per week. He attributed this to poor sanitation and lack of clean drinking water. Diarrhoea and dehydration were next most common, with many young children dying.(32)

The scale of this resettlement problem was huge: by August 1991 450,000 refugees had returned from Turkey, and 1,280,000 from Iran, leaving 4,300 and 130,000 remaining in those countries.(40)

By late 1991 this large population of refugees was far from resettled and ready to face the harsh winter approaching. The protective Coalition military force which created the earlier 'safe havens' had largely disappeared. Few towns and villages destroyed by Saddam Hussein's forces had been rebuilt (400 Kurdish villages were destroyed between 1975 and 1990). Many Kurds were living in mud and brick huts hastily constructed with international aid, many not in their original villages but in the centres to which Saddam Hussein's forces compelled them before the Gulf war for easy control. Preparations for winter started late, and UNHCR said on 30 October (32) that its aim of 'winterizing' the displaced population by November could not be achieved by the end of 1991, and would have to continue through the winter. Disruption was also caused by Iraqi military forces, blockading fuel and other supplies, launching small-scale attacks and manoeuvring as if about to attack. Sowing of winter crops was abandoned in many areas because of this disruption, and because of aid agencies' failure to supply seeds and fertilizers. Imitating the international blockade of Iraq, Saddam Hussein imposed an economic blockade on those parts of northern Iraq which his forces did not control, refusing to pay the salaries of government employees, teachers, healthworkers etc. In late November 91, construction started of a heavily fortified military line isolating Kurdistan (from Kifri in the southeast to Zakho in the northwest) from the rest of Iraq, tightening this blockade.(41-43)

As a result, by December 1991 many Kurds had returned to the insanitary camps on the mountainous Turkish border, in a physical condition debilitated by the past year's deprivations. The UNHCR said 200,000 Kurds fled in October. A further 140,000 fled from Sulaymaniyah and 60,000 from Arbil provinces due to Iraqi military activity. The UN estimated that 350,000 would try to pass the

winter in Turkish mountain camps, with a total population of 640,000 in non-government controlled parts of Iraq dependent on international aid. At the start of the winter it was reported that inadequate supplies of food aid were available, and the International Red Cross took over food distribution from the UNHCR. Heavy snows in December and January halted all major food shipments, and in early January 1992 many children in the higher camps were reported ill with little food to eat.

After the rigours of a year of war and its aftermath, and with the onset of winter, lack of shelter, food and medicine, the death toll will surely increase inside Iraq, on the roads leading to the Turkish and Iranian camps, and in the camps themselves.(44-47)

Shi'ahs:
In Spring 1991 international media attention focussed on the refugee problem in the Kurdish north of Iraq, but a similar human tragedy unfolded in the south. Saddam Hussein's most loyal troops, the Sunni-dominated Republican Guards, put down Shi'a uprisings immediately after the war. Many of the survivors fled into the large marshy areas around the Tigris and Euphrates rivers. Towns in the south had born the brunt of the Coalition attack, and then been further destroyed in the uprising: in Basrah one in three buildings was destroyed. After the war, no Coalition protection was given to displaced people here. Numbers and the conditions of refugees in hiding are not known, although the UN estimated 50,000 in September (48), which may well be an underestimate. Given the combination of war-injury, displacement, attacks by Saddam's forces, inadequate food and clean water, little or no sanitation or healthcare, and high summer temperatures in this marshy area, it is probable that mortality in this group was extremely high.

In Saudi Arabia, additionally, there were 23,000 Shi'as from southern Iraq in one camp, and 13,000 Iraqi ex-prisoners of war in another. After the war, 90-100,000 Iraqis, mostly of the Christian minority, entered Jordan seeking asylum but met little success; many have since returned to Iraq (48).

Immigrant workers:
Prewar Iraq and Kuwait hosted 3.8 million workers from other countries. The great majority of these were employed in the most menial jobs, desperately poor and had no homes to return to, having been driven from their own countries by poverty and oppression. Over 3 million fled Iraq and Kuwait between August 1990 and the war's end. From August to October 1990 one million of them were helped to leave by relief agencies: 850,000 left via Jordan, posing a huge burden on its population of 3 million. Many later returned to their countries of origin (mainly Egypt and Palestine), but 250,000 were Jordanian and remained. A further 150,000 left Iraq via Iran, Turkey and Syria. In the same period, 850,000 Yemenis were driven out of Saudi Arabia where many had lived for 20 years, adding 7% to the Yemeni population and suffering considerable harrassment including rape and torture.(33)

The fate of both those who remained and those who left Iraq is uncertain. Such a mass movement in such a short period has no precedent according to UNDRO, and exceeded the capacity of relief agencies (33). Many returned to conditions of poverty and disease in

their countries of origin. The mortality and future health impact of such events on these people is impossible to quantify, but must be immense and continuing.

International aid:
Many international aid and relief agencies have been involved in the Gulf area since the crisis started on 2 August 1990. Huge efforts were put into ameliorating the public health consequences for the Gulf war and UN sanctions. This has taken away from these agencies' existing commitments to other areas of humanitarian need in the world, notably sub-Saharan Africa where meanwhile there has been major famine. Remarkable is these agencies' unanimity that, despite their best efforts, the public health catastrophe in Iraq continues almost one year later, simply because funds needed for rebuilding the civilian infrastructure are far beyond their resources, and UN sanctions prevent Iraq itself undertaking the national reconstruction necessary to return to pre-war standards of public health. In July 1991 the UN estimated that Iraq needed $22 billion over one year to restore its civilian economy, including war-damage to essential services and providing adequate food and health services (7). Essentially, the UN has been at odds with itself. A Leading Article in the Lancet stated:

"In Iraq the humanitarian mission of the UN contradicts its role in the implementation of sanctions"

and noted

"Almost all UN personnel in Iraq are opposed to sanctions. They witness the suffering created among the most vulnerable segments of the population and feel this is contrary to the UN Charter." (48)

Relief agencies were underfunded by western donor countries throughout 1991. In its September-December Plan of Action the UN scaled down its funding requirements but on 2 December 1991 still reported this reduced programme as underfunded by $120 million (45). Later in December, UN guards protecting Kurdish refugees were reduced from 500 to 257, and may leave altogether, due to the continuing shortfall in national donations to the UN effort (50). The UN Plan of Action for September-December 1991 stated baldly that international relief efforts *"impressive as they have been, fall far short of meeting the enormity of humanitarian needs that continue to exist in Iraq"* (45).

The main UN agencies providing humanitarian assistance in Iraq have been: the World Food Programme; the UN High Commissioner for Refugees, working mainly in the Kurdish north and coordinating other agencies work there; and UNICEF, providing basic healthcare, sanitation and drugs throughout Iraq, and coordinating it in the south. Many other agencies have also assisted, notably the World Health Organisation; the International Committee of the Red Cross, the Iranian Red Crescent, the UK Overseas Development Administration, Oxfam, Save the Children Fund(UK) and Federation (USA), Medecins Sans Frontieres and various Christian and Kurdish organisations. Some

have confined their work to areas controlled by the Iraqi government, whilst others have concentrated in the non-controlled areas.

During the course of the year, the nature of the aid has changed. Recently food has been provided predominantly by WFP, and UNHCR in the north, and much less by other agencies, many of whom have come to concentrate on primary healthcare and training to help Iraqis cope with conditions which it is beyond these agencies' ability to improve radically. Provision of clean water and sanitation is now predominantly the work of UNHCR and UNICEF.

The quality of international aid has been variable. The relief effort focussed on 500,000 Kurdish refugees fleeing to Turkey in March-May 1991 was described by a senior manager of Save the Children Fund as a "*disgraceful shambles*" (51). Though the warning signs of this desperate flight in harsh conditions were obvious - and partly resulted from Coalition policy - relief was late, often inappropriate, ill-coordinated and with little assistance from the host country despite its international obligations. This was reflected in the high mortality rate. In contrast the 1.4 million refugees reaching Iran received much better treatment, principally from the Iranian government and with much less international aid and media attention. According to the same source, what made the difference was the attitudes of the two host countries. Iran had a competent policy broadly reflecting the refugees' public health needs, and enforced it; foreign groups worked within that policy and were accountable for their actions. Although Turkey has a generally good record in disaster management, in this case it was of little help and some obstruction. Possibly its broader political concerns with its own restive Kurdish minority overrode its humanitarian obligations (in late 1991 the Turkish airforce bombed Kurdish villages in Iraq). Kurdish refugees in the exposed mountain-camps were prevented by Turkish troops from reaching better conditions on the plains further inside Turkey. In the Turkish camps there was little policy or coordination. Foreign relief groups did very much as they pleased and much of it was only marginally related to the refugees' needs. One group rushed to the summit of a hillside to be there 'first'; another sent a medical team which didn't even know the basics of rehydrating children; many were obsessed with providing clinical care; military teams dropped often inappropriate supplies literally on top of the camps, killing and injuring many on several occasions. John Seaman of the Save the Children Fund said:

"Those basic public health actions, many of which involve the participation and organisation of refugees, which 30 years of experience and documentation have shown to be fundamental to the survival of displaced populations, were ignored". (51a)

A more favourable view of Turkey's contribution to the Kurdish relief effort in the spring of 1991 costed this at "*over $1000 million*" for the supply of electricity, water and other infrastructure alone to the mountain-camps, but did not deal with the wider questions raised by SCF (51b). A British healthcare worker with a SCF medical team in one Turkish camp confirmed some of the failings noted by John Seaman, notably the mis-match between high-tech military approaches and the primary healthcare actually needed, poor coordination between the

military and aid agencies, and supply of *'tertiary antibiotics and wart medicines, whereas basic drugs such as metronidazole and vitamin A were lacking. Specific requests for drugs, milk powder, and cups and spoons for the feeding tent met with no response and there was little coordination of supplies dropped on the camp'* (51c).

Relief given in the latter half of 1991 has also been severely criticised, by outside observers, by Kurds and by the relief agencies themselves. The UNHCR winterization programme was said to have started too late to be completed before the onset of harsh weather, pandered to Iraqi antagonism by often resettling Kurds in the control camps Saddam forced many of them into (which increased the number of refugees seeking safety in the Turkish mountains), and wasted much of its funds. Much of UNHCR's $249 million has been absorbed by salaries, expenses, administration, and its need to work through official Iraqi channels. All local currency purchases were at the official rate of 1 dinar = $3, while the free market rate is 10 dinars = $1, resulting in a heavy Iraqi government 'tax'. One visitor to the area in December wrote:

> *"It is the Iraqi people, not their rulers, who suffer the effects of the continued sanctions against the country as a whole. But the Kurds, targets of a domestic blockade within the international one, suffer twice over. Thus to the Kurds the UNHCR's 'humanitarian' mission boils down to an attempt to repair the damage wrought by UN policy-makers. Once again refugees are destined to starve or freeze to death in the winter snows, and Western TV crews are heading back to record them doing it'. (52)*

Kurds' willingness to settle and rebuild rather than continue as refugees dependant on international aid was further undermined when at the start of the winter UNHCR announced that it would be withdrawing in April 1992, exposing the Kurds once again to Saddam Hussein's repression (40). This seemed particularly badly timed, as Saddam had recently appointed as defence minister the man responsible for the Halabja poison-gas massacre and other atrocities against the Kurds.

Early in January inadequacies of the major relief agencies' preparations for the Kurdish winter became apparent. Inadequate food supplies were held back due to heavy snow, with little provision for massive airdrops, and the International Red Cross took over food distribution from UNHCR. Many Kurds were wintering in tents on snow covered mountains rather than in solid shelters in their home areas. Prospects for a spring harvest were worsened by failure of the UNDP and Food and Agriculture Organisation to supply seeds and fertilisers in late 91. (46)

Not only UN agencies are subject to such criticism: in May 1991 a private appeal in Britain raised £57 million for the Kurds. But they say little or none of it has reached them: the organisers cannot account for it, but the probability is that it was handed over to the UN and International Red Cross, and depleted en route to the Kurds in the way described above (53).

Such situations may be due less to incompetence and wastefulness than the limitations under which the aid agencies operate. These include chronic underfunding, political indecision, and an obsession with 'sovereignty'. The historic obligation of the UN to respect the sovereignity of all nations is still maintained by the major powers, who find it in their interest to limit the remit of the UN in this way. An exception was made to allow the Coalition military action against Iraq but no such exception has been made to save the Kurdish, Iraqi and other civilians suffering the consequences of the Gulf war, Saddam's antagonism and international sanctions. The memorandum of understanding under which UN relief agencies operate at present in Iraq requires respect for the *"sovereignty, territorial integrity, political independence, security, and non-interference in the internal affairs of Iraq"* (51). Non-UN and non-governmental relief agencies have trodden a more independent path in Iraq. For example, Medecins Sans Frontieres operates on the belief that *"assistance to individuals in danger is above the rules of non-interference into the affairs of a country"* (54). Some of these groups literally smuggle funds into Iraq in suitcases, to avoid having to exchange at the punitive official Iraqi rate. But they tend to be small and with limited resources. Regardless of the practical aid which all agencies supply in Iraq, their simple presence has provided a valuable witness to the population's suffering and deterred the worst depredations of Saddam Hussein.

In mid-November the UN/Iraqi memorandum of understanding allowing relief agencies to operate in government-controlled areas was extended to June 1992. This itself is a measure of the continuing extent of the public health crisis in Iraq, and the mismatch between emergency relief being provided and restoration of social infrastructure needed.

Internal displacement:

For people who did not attempt to flee Iraq the public health situation seems to have been little better than that of the refugees. They have also received international aid. Many were displaced from their homes (one estimate is that half a million Baghdad residents alone fled the city), adding to 500,000 to 1 million internally displaced people before the war (55). These people were removed from work, family and financial sources of support, with poor or no healthcare services. Domestic production accounted for less than 30% of Iraq's food supplies before the war, and a much lower figure during the war and since sanctions began in August 1990. The war's destruction and UN embargoes on food from August 1990 to April 1991 (after which other restrictions still prevented resumption of food imports on a suitable scale) must have literally starved many Iraqis to death. It was conservatively estimated that 5,000 to 10,000 Iraqi civilians died of starvation and disease by March 1991, a further 4,000 to 6,000 by May, 25,000 in June, 10,000 in July, one thousand per month since then, rising again as winter approached 1991.(17,34)

Throughout 1991 the UN and many aid agencies predicted that the immediate civilian war-mortality would continue and that living conditions would deteriorate further; they urged restoration of the social fabric to prevent this. These warnings over successive months make grim reading; they also indicate the inadequacy of the international community's responses throughout 1991. In mid-March 1991 the UN Ahtisaari survey of health needs noted a catastrophic

situation (34). But by mid-April the UN Secretary-General's delegate Sadruddin Aga Khan noted "the situation has perceptibly deteriorated" (36).

In April and May a prospective study of the continuing and future health consequences of the Gulf War was carried out by a team from the Harvard School of Public Health (37). This report documented "a public health catastrophe" in which "cholera and typhoid are now epidemic" and there was: "an extraordinary prevalence among children of severe acute malnutrition, including marasmus and kwashiorkor..." with the "real possibility of famine".

In mid-May UNICEF representative Dr Gianna Nurzi reported food availability unchanged since the war period, at about 1,000 calories per person per day, with any additional nutrition dependent on private purchases of limited supplies at greatly inflated prices. In the southern cities of Basrah and Amara, Dr Nurzi saw at least 20 cases of marasmus out of 60 children aged 6 to 12 months and added "The danger of measles and polio epidemics is a real threat and the number of cases of diarrhoea continues to increase."(39) In Basrah Dr Hana Ahmed claimed seeing about 60 children every day with gastroenteritis, "and every day one or two of them die". Basrah still lacked the refrigeration facilities necessary to store cultures for testing, but Dr Ahmed said "I cant do the tests, but I have strong suspicions about the obvious. I have 5 children a week dying from what I am convinced is cholera; it is going to be a terrible, terrible summer".(38)

In July, a UN commission reported:

> "...a compelling spectacle of suffering and devastation...The tragic consequences of conflict, the untold loss of life and destruction were compounded by ...the collapse of the structures that sustain life in today's human societies...the upheaval's insidious effects are leading to the gradual but inexorable collapse of essential services, leading to the risk of a humanitarian crisis whose eventual dimensions would dwarf today's difficulties". (7)

In August and September 1991, an international team of 87 researchers visited Iraq's 30 largest cities and rural areas in every part of the country, without the government's interference or supervision. The team reported "Unless Iraq quickly obtains food, medicine and spare parts, millions of Iraqis will continue to experience malnutrition and disease. Children by the tens of thousands will remain in jeopardy. Thousands will die."(3) Aid agencies throughout the latter half of 1991 continued to report little improvement, and in many cases deterioration of conditions in Iraq.

The role of the destruction of Iraq's civilian infrastructure in creating and prolonging this public health catastrophe will be examined next.

INFRASTRUCTURAL DAMAGE AND HEALTH CONSEQUENCES

Coalition bombing and shelling destroyed much of the civilian infrastructure of Iraq: roads, communications, electricity supplies, water and sewage systems, and of course healthcare facilities. Some of this destruction was added to by the suppression of local uprisings in the Kurdish north and Shi'a south of Iraq.

The UN fact-finding mission to Iraq of 10-17 March 1991 predated much of this civil strife, revealing the infrastructural destruction due the war itself. The final report, known after its author as the Ahtisaari Report, concluded that:

"The recent conflict has wrought near-apocalyptic results upon the economic infrastructure of what had been, until January 1991, a rather highly urbanized and mechanized society. Now, most means of modern life support have been destroyed or rendered tenuous. Iraq has, for some time to come, been relegated to a pre-industrial age, but with all the disabilities of post-industrial dependency on an intensive use of energy and technology... ...as a result of war, virtually all previously viable sources of fuel and power... and modern means of communication are now, essentially, defunct" (24)

Electricity, water, and sanitation:
The infrastructural devastation was cumulative in its effects. For example, destruction of power plants and electricity supply systems shut down what remained of the water processing and supply system. The UN embargo on fuel imports prevented alternatives being devised. Without electricity, hospital and laboratory fridges broke down and blood preservatives, sensitive drugs, vaccines and reagents could not be stored and used. Without electricity water plants could not purify and pump clean drinking water, nor sewage plants function or crops be irrigated.

In February 1990 the World Health Organization and UNICEF reported that "*All significant electrical power generating plants in Iraq have now been destroyed, and similarly the refineries and main fuel storage facilities...*"(25) Baghdad is a flat city requiring pumping of sewage to prevent backup and overflow. They stated "*During our five days' stay in Baghdad, members of the team saw that the sanitation status of the city is critically deteriorating...*" One month later, a joint Oxfam/Save The Children Fund mission reported as little as 4% of electricity generating equipment operational (59).

In March war-damage to supplies of water, sanitation and health were described by the UN Ahtisaari report:

"With the destruction of power-plants, oil refineries, main oil storage facilities and water-related chemical plants...supply of water in Baghdad dropped to less than 10 litres per day but has now recovered to 30-40 litres in about 70% of the area (less than 10 per cent of the overall previous use)...untreated sewage has now to be dumped directly into the river...all drinking water plants there and throughout the rest of the country are using river water with high sewage contamination...no bacteriological testing and control is

possible because of the lack of electricity...(and) shortage of necessary chemicals and reagents and the lack of fuel for the collection of samples...the population draws its water directly from polluted rivers and trenches. This is widely apparent in rural areas...A further major problem, now imminent, is the climate. Iraq has long and extremely hot summers, the temperature often reaching 50 degrees Celsius...(therefore) the quantity of water must be increased (minimum 50 litres per person per day)...and the heat will accelerate the incubation of bacteria, and thus the health risks ascribable to the water quality...will be further exacerbated - especially viewed in the overall circumstances which have already led to a fourfold increase in diarrhoeal diseases incidence among children under five years of age, and the impact of this on their precarious nutritional status" (24).

One month earlier, WHO and UNICEF had reported a similar picture, adding that the chemical plants supplying aluminium sulphate and chlorine had been destroyed by Coalition bombing, and small stocks remaining were already running out; they found half the level of chlorine residue in the water actually inside the water treatment plant that would be expected at the end of a distribution system. (25)

By early May, some aspects of this grim picture had improved somewhat, according to one report. Fuel was made more cheaply available on 28 April, and electricity generation improved from 4% immediately postwar to about 30%. But the same Save The Children Fund mission thought this was the peak of what was possible while the UN embargo continues to ban import of such equipment.(32) Pentagon analysts calculated this represented roughly the electricity generating capacity of Iraq in 1930, before refrigeration and water and sewage treatment became common (28).

Sound water supply and energy for pumping are essential in Iraq not only to immediate human needs and industrial needs, but for future food supply, as Iraqi agriculture relies heavily on irrigation. Thus the 1991 summer harvest was seriously compromised by total crop failures in many areas with extremely low yields elsewhere. (3,7)

Later in the year, electricity supply declined again. Short-term repairs and stand-by generators broke down, and the opportunities for cannabalizing other equipment for spare parts were much reduced. A UN mission in July reported potable water to total 1.5 million cubic metres per day, compared with 7 million in mid-1990. Due to bomb-damage to the distribution network, 2.6 million people were deprived on any distributed water while the remainder received a three-fold decrease and those supplies were of doubtful quality. Water systems had to shut down because electricity was available only 6 to 8 hours per day on average, which allows back-siphoning and pollution. This was worsened by pipe-breakages and shortage of aluminium sulphate and chlorine (due to import restrictions and bombing of factories in Iraq). In some cities sewage was seen flowing in streets after electricity supply ceased each day. The UN experts considered such water supplies unable to meet human needs and allow the resumption of economic activity. They stated simply: *"The war came close to completely destroying the power system". (7)*

In August 1991 an independent team of experts reported that, as a result of war-destruction and sanctions, electricity, water and sanitation systems would "deteriorate to the *point of collapse*" if trends continued, and "*Within a matter of months, those critical public services are expected to be operating at only 5-10% capacity*". In southern Iraq 30% of hospital water sources were contaminated with faecal organisms. Heavy water pollution was found in hospitals in Kurdish areas. In several hospitals raw sewage backed up into wards. (3)

Such a situation continuing for many months has profound implications for public health. Pre-war over 90% of the population had access to safe distributed water. Extensive health surveillance ensured a high quality of drinking water, and efforts to eradicate malaria, leishmaniasis and other water-borne diseases had saved Iraq from the epidemics found in many other developing countries (7). With the destruction of this vital part of Iraq's infrastructure and the prevention of its speedy repair, the health of the civilian population has suffered greatly.

Food:
In February, days after the end of the Gulf War, WHO and UNICEF reported food rations of 750-1,000 calories per person per day, describing this as less than half the daily requirement of a 5-year old child and less than one-third what a pregnant woman needs. Later they saw strong signs of further decreases in food availability, due to war-destruction of food supplies and new crops, hyperinflated prices (25), and due to the UN embargo on food imports. The UN embargo (from August 1990) had a profound effect on a country which normally imports 70% of its food and was producing in war-conditions perhaps less than the bad-harvest average of 15%. The UN embargo on food was technically lifted in April 1991, but other restrictions remain. Although this change allows relief organisations to provide the relatively small amounts of food and medical aid they are capable of delivering, it does not allow the Iraqi government and companies to resume or pay for their massive pre-war importing of food and medical supplies. Nor does it allow the massive infrastructural regeneration necessary to restore pre-war standards of public health.

In February WHO and UNICEF predicted that "*The increased incidence of diarrhoea, coupled with food shortages, will certainly result in outright malnutrition, specially among one-to-three-year-olds, in the near future.*"(25) In mid-March, the UN Ahtisaari report confirmed this deterioration from an already life-threatening situation:

> "*Flour is now at a critically low level, and... supplies of sugar, rice, tea, vegetable oil, powdered milk and pulses are currently at critically low levels or have been exhausted...Livestock farming has been seriously affected by sanctions...The sole laboratory producing veterinary vaccines was destroyed during the conflict...The country has had a particular dependence upon foreign vegetable seeds, and the mission was able to inspect destroyed seed warehouses...all stocks of potatoes and vegetable seeds had been exhausted... widespread starvation conditions become a real possibility*" (24).

In May, three months after the first report, UNICEF findings indicated that the situation had not improved, and young children were suffering the worst effects. Pre-war many of them were fed on formula milks after 4 months, which were no longer readily available; poor nutrition and stress reduced many mothers' ability to breastfeed their children; where powdered milk was available, this tended to be full-cream which is unsuitable for babies, causing diarrhoea. Of Iraq's 18.9 million population, 20% were aged 0-5 years. (39)

In May and June the UN Food and Agricultural Organisation sprayed crops but was limited by a shortage of pesticides. The June/July harvest was largely lost; cereals harvested were one third of the 1990 crop, while other crops and livestock were much lower. Although the acreage planted had been increased by 50%, many areas suffered total crop failure or very low yields. This resulted from breakdown of irrigation and drainage systems, acute shortage of essential inputs and disruption of farming activities due to war, sanctions and civil strife, erratic rains and 'black rain' in some areas from the Kuwaiti oilfires. (7)

Early in 1991 food prices increased dramatically, and earnings plummeted. Real earnings in mid-1991 were less than 7% of their pre-crisis level in terms of food-purchasing power. The food price index rose between 1,600 and 2,000 per cent. Poverty, measured in terms of private income, became greater than in India. (3,40)

Table 2. Food price increases in Iraq since sanctions started

Food item (per kg unless stated)	Price per unit* (Iraqi dinars) Aug 90	Aug 91	Percentage increase over 1 year
Wheat-flour	0.06	2.43	4,550%
Milk (powdered)	0.75	27.33	3,661%
Bread (per piece)	0.01	0.33	3,850%
Baby milk (tin of 450g)	0.48	16.98	3,437%
Sugar	0.20	4.43	2,208%
Cooking oil	0.48	16.33	3,138%
Rice	0.22	4.09	1,801%
Tea	1.70	23.67	1,292%
Tomato	0.27	1.25	463%
Chick-peas	0.85	3.93	462%
Potatoe	0.46	1.93	420%
Eggs (carton of 20)	3.83	12.50	326%
Onions	0.37	1.19	321%
Dates	0.57	1.75	307%
Meat (lamb)	7.06	18.33	260%
Meat (beef)	6.83	16.90	247%
All items:			1,366 to 2,000%

Note: prices above are averages of prices reported in Mosul (northern Iraq), Baghdad (central Iraq), and Basrah (southern Iraq). The range given for all items reflects different assumptions about the evolution of purchasing patterns over this period.
Adapted from HUNGER AND POVERTY IN IRAQ, Joan Dreze and Haris Gazdar, London School of Economics, September 1991.

The effects of this situation were moderated by Iraq's food distribution and rationing system, which many observers have described as equitable and efficient. But for most of 1991 this provided less than half of nutritional needs. Simply, not enough

food was entering the distribution system. The government reduced allocations of staple foods from 343,000 metric tons per month in September 1990 to 135,000 tons in January 1991.(3,60) In November 1991 the rationing system provided less than 1400 calories daily, compared with an average consumption power of over 3200 calories, according to a leading article in The Lancet (49). The health effects of malnutrition increase with time; much of the Iraqi population has been malnourished for over a year.

In July a UN mission reported:

"The rapidly deteriorating food supply situation has brought the Iraqi population to the brink of a severe famine. The nutritional situation of the population continues to deteriorate, with high incidence of malnutrition. Present food rations provided by the Government at subsidized prices cover about one third of the actual consumption levels in recent years...The outlook for the 1991/2 season is even more gloomy... (therefore) the country's import needs for basic food are forecast to increase substantially...Iraq will need to import 7.5 million tons of food in 1991-1992 (July-June)...at an estimated cost of SUS 2.8 billion." (1)

The UN report noted that this amount could not possibly be funded by the international community. To pay for the food to feed its population, therefore, Iraq will have to resume its oil-exportation on a scale which sanctions still, in January 1992, forbid.

Health and Healthcare:
The impacts on civilian health of these breakdowns in essential services have been catastrophic. In February WHO and UNICEF found that primary healthcare and preventive activities had suffered most (32). The Ministry of Health received a direct hit, all telecommunications were lost, and the Ministry's transport capability reduced to 10% Previously, 1,600 metric tons of medical supplies per month were distributed. Antenatal care, mother-and-child health clinics, growth monitoring, laboratory services, all epidemiological surveillance and reporting of communicable diseases had ceased. Oxfam stated the previously "*excellent system of disease and health status monitoring*" and the previous 95% immunisation coverage had become impossible to maintain. War damage and the UN embargo prevented resumption of the pre-war 25% indigenous production of national drug and medical needs. After August 1990 less than one-thirtieth of Iraq's normal medical requirements were met. Civilian stocks of basic drugs had been reduced to one-sixth of normal, giving an uneven 3-months' supply, as of mid-February. (35)

There was no quick recovery from this immediate post-war situation. Six months later, a major UN survey detailed a healthcare system shattered first by war and then by international sanctions. Less than half the diagnostic and medical equipment was operable. Two thirds of hospital power generators were out of order. Haemodialysis departments closed for lack of power; in Mosul 28 of 30 kidney patients died and in Basrah 17 patients died when lack of electricity and water halted haemodialysis machines. Essential drugs and diagnostic reagents were lacking. In 1989 Iraq purchased drugs and medical appliances to the value of $360 million; in 1991, relief

agencies supplied only $50 million of these essential items. The normally cautious UN observed in the July report that only by unfreezing Iraq's assets and allowing it to trade its oil again could the country's formerly efficient healthcare system be restored. (7)

For the population of Iraq the health consequences of the Gulf war and sanctions worsened throughout 1991. Registers of clinics revealed that even by mid-February the incidences of diarrhoea and acute respiratory infections had increased fourfold. The WHO/UNICEF February report predicted that some of the communicable diseases endemic in Iraq, such as typhoid, meningitis, measles, poliomyelitis, hepatitis A and malaria, might increase to epidemic proportions in the prevailing insanitary conditions. (35,59,61). The UN report of March also stated that "*basic information on communicable diseases cannot be collected and disseminated, and essential drugs, vaccines and medical supplies cannot be distributed efficiently in the country*" (26).

Later reports by aid agencies reveal that the health consequences of this immediate postwar damage to civilian infrastructure did deteriorate further. UNICEF reported in mid-May that water systems throughout the country were so damaged that up to 70% of the population were having to rely on rivers, trenches and open sewage channels for all their water needs (39). Medical Aid for Iraq estimated that in April 50 civilians were dying each day from waterborne disease alone, that in many areas only about 15% of electricity-generating stations were in action, and that it would take at least a year for life to return to 'near-normal' (61). In April Dr Eric Hoskins, visiting Iraq for the relief organisation Medical Aid for Iraq reported:

"Throughout the country, critical shortages of clean drinking water have led to epidemics of gastro-enteritis (infectious diarrhoea). Thousands have died. In Hamiriyah, near Basrah, 98 per cent of admissions to the town's paediatric hospital are children with diarrhoea. Infants as young as two months old are admitted badly nourished, dehydrated and dying...Iraq's child immunisation program has been suspended since September for lack of vaccines. Already, cases of paralytic polio are on the rise, and outbreaks of measles are likely" (42).

In April and May the Harvard School of Public Health visited Iraq to assess conditions. They predicted that 100,000 children aged under 5 would die in the coming year as a result of the Gulf war, and noted:

"...a significant proportion of Iraq's medical facilities - in some areas more than 50% - have closed. The medical system will continue to break down over the next year due to acute shortages of medicine, equipment, and staff...basic infrastructure in water purification, sewage treatment, and electrical power generation operate at substantially reduced levels. Many facilities appear to have been damaged beyond repair and will have to be entirely rebuilt" (37).

From May 7 to 13 a group of German doctors visited and reported that the effects of the destruction of most hospital facilities and supplies continued months after the war's conclusion. As a result, the suddenly and massively increased needs for healthcare could not be met:

"As a consequence, thousands of people are ill with infectious diarrhoea, and also typhus and cholera, especially babies and small children. There is no exact figure for children who have died because of diarrhoea, but it must amount to several thousands. And people continue to die from it. In the hospitals in Southern Iraq as well as in the Saddam Children's Hospital in Baghdad we saw babies who were dried out, dehydrated, apathetic and in a pre-final stage, as we have never witnessed before; the babies had old people's faces, were dried out, and had swollen bellies. The babies do not even have the strength anymore to cry" (63).

Any repairs to infrastructure concentrated on Baghdad and Basrah, so the threat of epidemic receded there whilst remaining in such southern towns as Hasiliya, Suhair, Amara, and Samawa (37). A joint Medical Aid for Iraq/International Development and Refugee Foundation mission in early May found at least 50 confirmed cases of cholera (and estimated the true number could be 100 times greater), cases of typhoid, paratyphoid and other water-borne diseases confirmed in almost every city, and severe nutrition reported widely, with numerous hospital admissions for nutritional illnesses such as kwashiorkor and marasmus (62). On 10 May a UN Situation Report noted:

"Concern is growing over the health and nutritional situation in Iraq's three southern provinces... risk of epidemics of measles, cholera and typhoid is increasing, also signs of deterioration in nutritional status of refugees/displaced populations..." (38)

The July UN survey (7) stated that in 5 governorates reported diarrhoeal cases among children under 5 years were 77,000 in May 1991 compared with 24,000 the previous May, a threefold increase. Typhoid showed a twofold increase. The team stated that the 1991 figures "no doubt represent only a fraction of the actual incidence of these diseases", because of disruption of the reporting and surveillance system, and dislocation of populations. Of children below 6 years, 300,000 were malnourished, and:

"All the indicators, testimonies, anthropometric measurements, mortality and morbidity data collected consistently pointed to widespread and severe malnutrition in Iraq. The children examined by qualified investigators appeared at the lowest limit of adaptation to a reduced dietary intake" (7)

In August an independent medical team (3) undertook a household survey, to avoid the uncertainties of estimating illhealth only from hospital data. From a sample of 9,034 households interviewed, they

estimated that mortality of children under 5 years had increased nearly fourfold in January to August 1991 compared with the same period the previous year. For children under one year, the increase was also nearly fourfold. Additionally, 2,902 children were examined, and 29% were found to be malnourished, suggesting that 900,000 of the 3.6 million Iraqi children under five years were malnourished. Malnutrition was worst in those between one and two years, 5.3% of them being moderately or severely malnourished, and over one third of children this age having some degree of malnutrition.

This team also surveyed 29 hospitals and 17 community health centres throughout Iraq, finding wide variations in child mortality rates. In the south, mortality and morbidity were worse than in the north during the summer months. Many children were not taken to hospital due to transportation difficulties or because parents knew of the hospitals' severe limitation. Many cases were not admitted to hospital by the doctors, who considered the dangers of cross-infection to outweigh any benefits, especially without adequate drugs and other supplies. In children entering hospital, malnutrition was the commonest problem, to which food shortages and gastroenteritis contributed. This was reflected in the increased number of low birth weight babies. For example, in Kut these represented 30-50% of all live births compared with 12-14% in 1990. Water-borne diseases, including typhoid, gastroenteritis, cholera, were at epidemic levels. Hepatitis and meningitis were widespread and, with damage to the child vaccination programme, preventable diseases such as measles and polio resurgent. Drugs were in very short supply, affecting the outcome of curable diseases and affecting people with chronic diseases. Coronary attacks increased in the absence of anti-angina drugs, teenage diabetics died for lack of insulin, and leukaemia patients were dying for lack of anti-cancer drugs. (3)

In November 1991 a UNICEF medical team working in southern Iraq confirmed chronic and acute malnutrition in children, with an increasing trend. Their findings reveal

"...a gradual descent of the children of Iraq into a state of malnutrition: severely malnourished children do not survive and are no longer seen in surveys such as ours." (64)

Also in November the UN Food and Agricultural Organization reported a "*Deterioration in the food and nutritional situation*" in Iraq. (65,66)

Reports from all the many different groups visiting and working in Iraq reveal that the conditions of near-famine and near-epidemic occurring in February and March ,immediately after the war have continued throughout 1991. Indeed, the passage of time has led to a deterioration of Iraq's public health crisis in many respects; the effects of malnutrition and disease-susceptibility increase over time. Relief agencies and workers agree that improving public health in Iraq is dependent on massive infrastructural repair which is beyond the relief agencies' capabilities and requires removal of the UN embargo.

After a tour of Iraq in March 1991, Dr M J Geiger of US Physicians for Human Rights summarised the destruction of the country's civilian infrastructure as *"a Bosnia now, this later kind of war...This is a slow-moving catastrophe of immense proportions"* (35). In December 1991 Greenpeace estimated 107,500-123,000 civilian deaths resulting from the Gulf war and international sanctions; this excludes 30,000 civilian deaths in the Kurdish and Shi'a uprisings (14). From the evidence of other sources this may well be an underestimate. However, exact numbers are less important than the unacceptability of a civilian death-toll of any such magnitude. And mortality rates are only the tip of the iceberg - they indicate human suffering on a huge scale, of which the end is not in sight.

OTHER ENVIRONMENTAL EFFECTS ON HEALTH

CBW and nuclear facilities:
On 30 January 1991 General Norman Schwarzkopf stated that 31 such facilities had been attacked (18 chemical, 10 biological and 3 nuclear). On 26 February British 'defence' officials stated that all had been destroyed. A Czech anti-chemical unit was reported to have detected traces of chemical weapons agents, and a French military spokesman reported that nerve gas was detected in trace quantities in many areas (12). The nature and quantities released during Coalition bombing, and their dispersal routes in the environment, are not known. From the nature of chemical agents Iraq was known to possess and production capacity (nerve agent tabun - 4-8 tons per month; mustard gas - 40 tons per month; also sarin, lewisite, cyanogen chloride; totalling 2,000-4,000 tons stored at 10-12 sites) (67) it is clear that any significant release would have had profound health effects locally, also contaminating the environment for varying periods, and spread more widely to an unknown extent. It may be that principally military and production workers and possibly their families living nearby suffered these effects. Not all of these sites were in rural locations, and Iraq's rural population was greatly increased at this time by residents fleeing the Coalition bombing of population centres. With these unknown health effects should be included the health consequences of destroying civilian chemical manufacturing facilities, which were generally located in centres of population.

More has become known about Iraq's biological weapons programme since the Gulf war. Its scale is indicated by the number of sites noted by Schwarzkopf. UN inspectors have discovered weapons research involving anthrax, botulinum toxin, brucellosis and tularaemia (68). Release of such toxic organisms into the environment as a result of Coalition bombing may also have adversely affected the local population. Little attempt seems to have been made to determine the adverse local health effects of the Coalition bombing of these chemical and biological facilities.

Iraq's two nuclear reactors (at Tuwaitha) were destroyed by Coalition bombing. Any health consequences of this attack are more difficult to estimate, but Tuwaitha is close to Baghdad's population. IAEA inspections have revealed that Iraq had 12.3 kilograms of highly enriched uranium supplied by France, plus lower grade uranium. Only the smaller of the two reactors used such enriched fuel. Any release of radioactivity would depend on whether the reactor cores were hit,

or were loaded when hit, or with what fuel running for how long and at what intensity. However, it is now generally recognised that even relatively light exposure to ionising radiation can have serious longterm effects. Tuwaitha is only about 15 miles southeast of Baghdad. Workers and their families if living nearby would have been at greater risk. (69)

Oil and atmospheric effects:
During the Iraqi occupation, much of Kuwait's petroleum industry was pillaged and sabotaged. This affected Kuwait, Iraq and the whole region. Coalition bombing and shelling caused many fires and oil-spills, including the northern oilfields near Kirkuk and Baiji. Iraq mined the majority of well heads, presumably as a deterrent to Coalition military action and as a 'scorched-earth' response in the event this deterrent failed, as it did. Of 1,330 active wells, about 700 were ablaze with others gushing oil on 6 March 1991 when a UN mission arrived to assess the damage. Between 4 and 6 million barrels were lost each day in this way. According to the US Environmental Protection Agency, the oil fires produced about ten times as much air pollution as all industrial and power plant in USA. (12,14,24)

The last oil fire was extinguished early in November, sooner than most predictions. But unburnt oil continued to pour into the desert; Kuwait estimated that the large shallow black lakes contain 25 million barrels of oil, but US Corps of Engineers estimated up to 150 million barrels, covering over 60% of Kuwait's surface. Experts believe that burning wells actually cause less pollution damage than non-burning wells gushing oil. Kuwaiti crude is a light oil containing a high proportion of the most toxic compounds which evaporate into the atmosphere.(70) The Kuwaiti Institute for Scientific Research fears that ground water will become contaminated by the oil or by toxic heavy metals leached out of it (71).

Atmospherically, the effects seem to have been neither as small as official sources predicted nor as global as others predicted before the war. The controversy has continued after the war, with the US government stating in April and June that the smoke-plumes rose no higher than 8,000 to 12,000 feet. But independent scientists in June found the plume reached 14,000 feet 120 miles south of Kuwait (72). The height is critical in determining how far the pollution spreads and whether it has regional or global effects. Toxic particulate matter was deposited heavily over Kuwait and southern Iraq, adversely affecting crops and livestock. In November, nine months after the war's end, levels of carcinogenic and mutagenic gases tens of times higher than WHO and US safety levels were found; these occurred repeatedly for short periods, against a more constant background of increased atmospheric pollution (73). Michael Renner of the WorldWatch Institute commented:

"Satellite pictures showed that by mid-March, thick clouds of toxic smoke were extending for many hundreds of miles, stretching from Romania and Bulgaria to Afghanistan and Pakistan. The generation of this much smoke over an extended time could diminish solar radiation, thereby lowering daytime temperatures and reducing the amount of rain or altering rainfall patterns. The reduced

photosynthesis and the deposit of toxic materials combined could imperil crops in the Gulf region and beyond..." and:

"The presence of more than one million soldiers with their immense arsenals has placed severe strains on the already fragile desert ecology of Kuwait, Saudi Arabia and Iraq. If a significant proportion of the desert vegetation is destroyed, dry spells can be reinforced and the ecological balance tipped into decline..." (74)

On the marine effects, Greenpeace noted that environmental damage may be increased because the Persian Gulf is particularly shallow, warm, salty, and enclosed. Over 400 miles of coastline is affected. Dr Andrew Price of the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources stated: "the Gulf's natural resources are fundamental to regional prosperity and development." (12,70)

Pollution from the smoke and the soaking of unignited oil into land can be expected to have many cumulative and prolonged effects on human, animal and plant health, directly as short-term pollution of food, water and air, indirectly by contaminating and reducing food and water supplies and increasing malnutrition and susceptibility to diseases. A Greenpeace scientific study in November found diseased fish and early indications of effects on shrimp fisheries, where the season was delayed and reduced (70,73). A UN report in March concluded that "The physical infrastructure could well require a great part of the present decade to recover" (75) and the UN Environmental Programme warned in September of human health risks from eating sheep and goats which had grazed on the grossly contaminated vegetation (73). At the end of March 1991 the World Health Organisation warned people with respiratory difficulties to stay indoors when the smoke plume was overhead. It was reported that Kuwaiti clinics saw a sharp rise in patients with respiratory problems, including asthma and bronchitis. Dr Richard Wilson, a Harvard University specialist in risk analysis, estimated that 50,000 people "from Bahrain to Basrah" will have "their lives shortened in some way".(76,77) A British doctor working in the area stated in August "that most of the gases and most of the particulates given off by the burning oil will affect human health. The levels of particulate fallout are very high...and very carcinogenic". He predicted an increase in lung cancers in the area in one or two decades (78). Professor Haluk Ozkaynak of the Harvard School of Public Health estimated in October 1991 that air pollution has caused a 10% increase in mortality in Kuwait and possibly also southern Iraq.(77) Such estimates must be considered speculative and are made more difficult by the fact that the risk is likely to be mainly to the elderly, who form a small proportion of the Iraqi and Kuwaiti populations.

Greenpeace reports that little was done to protect the civilian population from this contamination, either by providing reliable information or advice about protection, such as face masks, air filters, avoiding outdoor exercise.(70)

Coalition forces also left between 45 and 54 million gallons of sewage in sand pits in the desert.(70)

Ordnance hazards:

Unexploded and spent ammunition littering the desert and some civilian areas poses a further health hazard. Iraq emplaced half a million mines. Of the 90,000 tons of bombs dropped by Coalition forces many were cluster bombs which disperse into hundreds of bomblets. Not all the Coalition ordnance exploded: "At least 600 bombs, rockets and artillery shells dropped or fired every day of the war will have failed to explode and thus constitute a continuing hazard somewhere..." according to one US expert (79). Of an estimated 16 to 18 million submunitions dropped, 90% will have failed to explode, which leaves 1.6 to 1.8 million unexploded submunitions in the area, according to another authority (83). Unburned oil has in some cases engulfed this ordnance, further complicating its clean-up. The limitations of clearance efforts are illustrated in various reports: in Kuwait City a French team removed 15,000 mines from 4 miles of beach but expected to miss 3%, which is 300 mines; by October 1991 44 Americans had been killed by unexploded ordnance (DD); on average six people have been killed every day since the end of the war by picking up or standing on unexploded ordnance (81). Other investigators reported 100 civilians being killed every month in the Basrah area alone (82). In addition, mines and unexploded ordnance maim and can lead to lifelong disability:

"They drive dirt, bacteria, clothing and metal and plastic fragments into the tissue, causing secondary infections. The shock from an exploding mine can destroy blood vessels well up the leg, forcing surgeons to amputate much higher than the site of the primary wound."

This report in the British Medical Journal called on doctors to work for a ban on these indiscriminate weapons (83).

But spent as well as unexploded ammunition poses hazards. Coalition forces left at least 40 tons of depleted uranium shells on the battlefields. This is chemically toxic and radioactive, threatening to pass into food chains and water supply, as well as endangering clean-up teams. An appraisal by the Atomic Energy Authority in Britain calculated that there is enough uranium in southern Iraq and Kuwait to cause 500,000 deaths theoretically, if it were all absorbed. AEA recommendations to safeguard clean-up teams were ignored and delayed by the authorities in question (84). Unburned oil has in some cases engulfed this ordnance, further complicating its clean-up.

Politically attitudes to the environmental effects of the Gulf war changed curiously during 1991. In the early months great concern was voiced by western politicians and plans were made for intensive investigations. Later, many of these were cancelled or curtailed. A 3 month study by the UN planned in February attracted inadequate funding and had not started by December. Official pronouncements now give an optimistic picture of any consequences of environmental damage, despite the lack of data. The Kuwaiti government has become reticent and obstructive of independent surveys, such as that conducted by Greenpeace in November 1991, and restricts access to baseline data. Probably the only long-term study of human effects is an EC-funded study of carcinogenicity, which started in November; this is conducted by one man! (73) Greenpeace reported in December 1991:

The Kurdish and Shi'a uprisings were encouraged by Coalition leaders, and their failure must be partly attributable to Coalition refusal to provide practical military aid in support of verbal encouragement. The ability of Saddam's defeated army to repress them followed from Coalition decisions to virtually wholly destroy the conscripted Kurdish and Shi'a 1st and 2nd lines of defence whilst leaving intact large parts of the Sunni-dominated Republican Guard which is loyal to Saddam. The Coalition decision not to engage in a more prolonged occupation of Iraq, disarming these instruments of internal repression or extracting from Saddam an agreement not to continue this terrorisation, is also relevant.

PSYCHOLOGICAL EFFECTS

Public health has an important psychological dimension. In its own right this is a form of suffering. Also, psychological effects of war and deprivation can be very debilitating, making physical survival in life-threatening circumstances less likely and making recovery from disaster conditions much harder to achieve.

Both Iraqi and Coalition military personnel have suffered profound psychological effects which may not be immediately apparent. Nearly one in four of British soldiers who saw intense but brief fighting in the Falkland Islands five years ago still today suffer from post-traumatic stress disorder (88). In Britain military authorities insist that after the Gulf war only 90 of Britain's 45,000 Gulf force had suffered in this way. But the military have long disputed the nature and number of these psychological effects, resulting in several experienced military psychiatrists resigning (89-92); there is much independent evidence in the medical literature of psychological trauma in this context. If men who have volunteered and been trained to withstand the horrors of war are so affected by them, civilian families may well be much more susceptible.

A recent study of British hostages (the largest national group) held in Kuwait and Iraq showed that of the 381 respondents about one quarter needed further help, including psychological support and social and financial assistance (92).

Children and pregnant or nursing mothers are the groups most vulnerable to psychological disturbance in this context. Throughout 1991 aid agency reports noted the psychological disturbance of children whether or not physically injured and nursing mothers' inability to lactate even when receiving apparently adequate nutrition. Such psychological impact is important in child developmental terms, and forms another obstacle to long-term recovery. In August an international team of 87 experts included children's mental health in their survey of conditions in Iraq (3). Child psychologists reported that the levels of anxiety, stress and pathological behaviour they saw in Iraqi children were unprecedented in their 10 years' experience, which includes study of the effects of war on children in Mozambique, Sudan and Uganda. Of 214 primary school children interviewed in depth, nearly two-thirds believed, 6 months after the war, that they will not survive to become adults. This finding is appalling, and may have a profound effect on their individual and collective futures. The psychologists wrote:

"Hundreds of unanswered questions about environmental problems remain but, so far, the United States has contributed neither money nor equipment to the International Maritime Organisation's disaster relief fund...The IMO has received funding from only 12 of its 135 member states and its £8.3 million budget is now running out." (81)

Quantifying the human impact of these dramatic environmental changes is difficult. The changes interact in a complex and unique way, the chaotic aftermath of war made precise measurement and surveillance difficult, especially where the political will was lacking, and the human effects occurring now are part of a developing long-term process. Whatever the long-term effects, pollution and ordnance are both adding to the public health crisis currently, by killing or injuring many individuals, by adding to the burden on health facilities, and by limiting the return to a normally functioning infrastructure and economic activity.

HUMAN RIGHTS VIOLATIONS

Human rights violations affect the state of public health in a similar way. Far from correcting or curbing Saddam Hussein's long record of persecution of Kurds and Shi'as in Iraq the Gulf war has provided further opportunities for human rights violations.

Before the war, Iraq had an unenviable record of torture and extrajudicial injury or killing. Amnesty International documented these violations about which the international community took little action. Human rights violations continued in both Iraq and Kuwait before and during the war; there is much evidence of inhumane treatment and torture. (86, 87a, 87b)

But these Iraqi human rights violations were continued after the war by returning Kuwaitis and inflicted on the large non-Kuwaiti population. Palestinians, Jordanians and others including even Kurds seeking safety from Saddam in Kuwait. This appeared to have official sanction, with members of the ruling al-Sabah family reportedly involved; other Coalition countries did not prevent these abuses by Kuwait. Scores and possibly hundreds of non-Kuwaitis were murdered, sometimes after torture, over 600 were detained and many more treated inhumanely. An Amnesty International team which included a British forensic scientist reported on 19 April 1991:

"The people we saw had clearly been through an extremely harrowing time and the few detainees we were able to examine medically still bore the scars of torture. Others were ill and appeared to be suffering from infectious diseases, including tuberculosis and dysentery" (87c)

These Kuwaiti abuses can be accounted a cost of the war; they happened as a result of the war, and could have been prevented or minimised by the Coalition, as could the renewed Iraqi terrorisation of Kurds and Shi'as after the war.

"The most significant impression from the interviews...was their lack of life, their deep depression, sad appearance, tiredness, and lack of joy...They are deeply disturbed...For some children, these problems may endure for their entire lifetime ...are haunted by the smell of gunfire, fuel from planes, fires and burned flesh. Many children are still struggling with the memories of what they touched: remains of planes, blood, dead bodies and wounded relatives..." (3)

One can extrapolate imaginatively from a local civilian accident, whose psychological impact can be profound although the accident itself seems relatively minor, to the effects on entire populations of the horrors of a modern war (in which nearly 90,000 tons of bombs dropped) and its prolonged aftermath. These are some of the hidden costs of war; its victims are not soldiers.

EFFECTS IN THE THIRD WORLD

The Gulf war and crisis had a significant effect on public health in the Third World. Richard Reid, director for North Africa and the Middle East of the UN Children's Fund said that nearly 5 million children in the Middle East now risk spending their formative years in more deprived circumstances as a result of it; "We can speak with alarming, grave assurance of a lost generation" (93).

The Overseas Development Institute in Britain estimated (94) that at least 60 low and low-middle income countries are facing the economic equivalent of a natural disaster as a result of the Gulf War. In some cases, gross national product has been reduced by as much as 21%.

Table 3. Some of the middle- and low-income developing countries which suffered the economic equivalent of a natural disaster as a result of the Gulf crisis

Middle East:	Africa:	Latin America & Caribbean:
Egypt	Benin	Costa Rica
Jordan	Botswana	Dominican Rep.
Turkey	Chad	Honduras
Yemen	Ethiopia	Jamaica
	Ghana	Nicaragua
Asia:	Ivory Coast	Panama
Bangladesh	Kenya	Paraguay
Pakistan	Lesotho	
Papua New Guinea	Liberia	
Philippines	Madagascar	
Sri Lanka	Mali	
Thailand	Mauritania	
	Mauritius	
	Morocco	
	Mozambique	
	Rwanda	
	Sudan	
	Tanzania	
	Zambia	

Adapted from THE IMPACT OF THE GULF CRISIS ON THE DEVELOPING COUNTRIES, Overseas Development Institute, March 1991.

The total direct cost to these countries is over $12 billion, on a conservative estimate. Extra costs have been incurred from rising oil prices with their knock-on effects, whilst income has been reduced through a drop in world demand for Third World exports (down by $6 billion) and loss of earnings remitted by over 4 million Third World nationals working in Iraq. The return of many of these expatriates has exacerbated these problems. Many of these countries (for example, Ethiopia, Sudan, Liberia, Mozambique) were already facing considerable health and survival problems before the added impact of the Gulf War. Even the low-middle income countries had poor health status before the Gulf War (for example Jordan, Turkey and Iran have infant mortality rates of 54, 74, and 91 per 1,000 live births, respectively, compared with 8-10 per 1,000 in W Europe (94)).

Yemen has been particularly badly, and unjustly, hit by the Gulf war, much of this being deliberate actions of western governments and the Saudis, rather than inadvertent. The Yemeni government attempted to pursue an independent path in the UN Security Council debates. It condemned Iraq's invasion of Kuwait and supported sanctions against Iraq but voted against the resolutions in November 1990 allowing the Coalition forces to take offensive military action against Iraq. USA immediately threatened retaliation and cut off $70 million of aid. Britain suspended £6.7 million of aid. World Bank and International Monetary Fund loans were held up. Saudi Arabia expelled up to 850,000 Yemenis some of whom had been resident there for 20 years. In the process most became destitute, many were beaten and abused, including rape, some were killed. Their sudden return added 7% to the Yemeni population and a great burden to the already impoverished economic and social infrastructure of that country. The impromptu camps which the refugees formed suffered outbreaks of cholera in the summer temperatures which reach 50°C (122°F). UN and US influence could surely have prevented the Saudi expulsions and Human rights violations. Indeed, Yemen could have expected a great deal of support. As well as being one of the world's poorest countries, it is also committed to western-style political and economic structures, and has already achieved a multi-party system. (95-97)

Members of the anti-Iraq Coalition have raised funds to compensate countries affected, but this has been very narrowly focussed, with $10.3 billion of $13.8 billion raised set aside for Egypt, Turkey and Jordan. A UN provision entitling countries adversely affected by Security Council decisions to receive compensation has not been operated.

The health consequences of the Gulf War's dramatic adverse effects on Third World countries have yet to be measured, and may be difficult to separate from each country's broader health status, but they surely exist. The OXI report concluded: "...*it is the poorest countries who suffer the most as they have the smallest margin for absorbing any adverse shock*" (94).

There are 'opportunity costs' to consider also. What was spent militarily by the Coalition in the Gulf War and the vast sums needed now for reconstruction and humanitarian aid, could have had a significant impact if spent in alleviating poverty and disease in the Third World.

COSTS AND POLITICS

The immediate military costs of the Gulf War for the coalition partners have been widely estimated as $70-100 billion. Other purely financial costs of the war include the reconstruction of Iraq ($100-200 billion). In contrast to these massive expenditures, the UN appealed on 15 May 1991 for $415 million for food relief and material assistance during 6 months until the end of August; donor countries failed to meet this requirement.

Other costs include the 'bribes' paid to secure support for the UN resolutions allowing the Coalition offensive against Iraq. Egypt receive about $7 billion written off its debts to USA and $6.7 billion off its debts to Gulf states. Syria received $200 million from the European Community, a Japanese loan of $300 million, over $2 billion from Saudi Arabia and other Arab states, and suddenly ceased to be a 'terrorist' state as western nations renewed diplomatic relations. Turkey protected its annual $500 million military aid from USA, received about $8 billion extra and had its US textile export quota increased 30%; little mention was made of Turkey's human rights abuses against its own Turkish minority or its harsh treatment of Iraq's fleeing Kurds. USSR received $1 billion in aid from Saudi Arabia and credit guarantees from USA. Israel received $650 million extra plus promises of $10 billion loan guarantees to follow. Iran received a World Bank loan, its first since 1979, of $250 million. China received diplomatic relations again after the Tiananmen Square atrocities and a World Bank loan of $114 million. (97-100)

The Gulf crisis has also prompted massive rearmament in the Gulf area, which further diverts resources from meeting human needs. In contrast with the much larger military expenditures, $12 billion would provide safe water and sanitation for the one-third of the world's population which lacks safe water and the half which lacks sanitation; these two deficiencies contribute to three quarters of illnesses in poor countries. $3 billion would provide supplementary feeding programmes for over 900 million malnourished children and adults. $1 billion would immunize all children against 6 deadly diseases; at present immunization reaches 80% of newborns which is saving 1.9 million children each year.(101)

Public health is also, clearly, dependent on politics. The political context in which we live influences our living conditions and therefore our health.

Political responses of western leaders to events in Iraq contained strange contradictions, and changed remarkably during 1991. Initially, political and media rhetoric focussed the world's attention on Saddam's military might (which turns out to have been greatly overrated) and the 'surgical precision' of the West's weaponry deployed against it, whilst in reality the Iraq initial air-war destroyed most of Iraq's civilian infrastructure which led to many civilian deaths later. Later, Coalition countries made some, inadequate donations to relieve the suffering inflicted on Iraq's population, but avoided seeing how this suffering continued and increased as international sanctions prevented repair of war-damage to the country's social fabric. Great concern was expressed for some of the millions of refugees (Kurds near Turkey) but not for the majority (Kurds fleeing to Iran, and Shi'as in the south). Yet there

was no recognition that this unprecedented refugee problem resulted partly from a Coalition policy which encouraged Kurdish and Shi'a uprisings but left the core of Saddam's military forces intact to continue internal repression, while very successfully shattering the civilian infrastructure - swelling the numbers of refugees! As the huge refugee problem continued unresolved into the winter of 1991/92, media interest waned and there was little sense of political responsibility. Environmentally too, Saddam was seen as a monster during the war for firing some of the oilwells, but later efforts to study and counter the war's environmental effects (and reveal Coalition responsibility for some of the damage) became of much less concern and were inadequately funded.

CONCLUSIONS:

Deaths resulting from the Gulf war have recently been revised by Greenpeace to total 177,500 - 243,000 Iraqis up to December 1991 (14). Details are shown in the Table below. From the evidence of the many sources noted in this report, these figures are conservative and may well be underestimates, a view with which Greenpeace agrees (82). Excluded necessarily is the excess mortality which will result this winter in Kurdish refugee camps, amongst the Shi'a refugees in the southern marshes, and amongst civilians throughout Iraq as a result of war-injury and -debilitation, war-damage to essential services, and disease and malnutrition resulting from the continuation of war by means of sanctions. Moreover, death rates are only the crudest measure of the state of public health.

Table 4. Iraqi deaths from the Gulf war, to December 1991

	Air war	Ground war	Civil war	Later war-related excess civilian deaths*	TOTALS
Military:	50,000 to 80,000	20,000 to 35,000	5,000		75,000 to 120,000
Civilian:	2,500 to 3,000	unknown	30,000	70,000 to 90,000*	102,500 to 123,000
TOTALS:	52,500 to 83,000	20,000 to 35,000	35,000	70,000 to 90,000	177,500 to 243,000

Note: these are conservative estimates; other estimates and sources are discussed in the text.
* these are civilian deaths after the war and other than during the civil war following it, and represent excess mortality, i.e. additional to Iraq's normal mortality rate
Adapted from DW IMPACT: MODERN WARFARE AND THE ENVIRONMENT: A CASE STUDY OF THE GULF WAR, Greenpeace, May 1991; and IRAQI DEATHS FROM THE GULF WAR AS OF DECEMBER 1991, Greenpeace, December 1991.

The Gulf conflict has been seen in narrowly military terms as a victory of the Coalition forces, but on closer examination the costs can be seen to be enormous, including millions of refugees, hundreds of thousands of dead and injured, serious environmental damage, military costs of $100 billion plus other economic costs well over

$100 billion. The larger and continuing part of this huge burden falls on those not responsible for Saddam Hussein's deeds, many of whom were already his victims - Kurds, Shi'as, and the civilian population of Iraq in general.

The public health effects on Iraq's civilian population of the 8 year Iran/Iraq war stand in stark contrast to the 6-week Gulf war two years later. Both were caused similar numbers of Iraqi military deaths, but civilian deaths were substantial only during the Gulf war and much greater after it. The Gulf war simply shattered the social fabric of Iraq and its remarkable improvements in public health over previous decades, demonstrating what can happen when both the means and will exist to destroy civilian living conditions.

Table 5. Contrast between the effects of the Iran/Iraq war and the Gulf war

	Iran/Iraq war (1980-88)	Gulf war (1991)
Duration:	8 years	6 weeks
Iraqi military dead:	150,000	100,000-plus
Iraqi civilian dead:	unquantified, but few	102,500-123,000 in excess of normal death rate; including much higher child mortality; see text
Public health:	key indicators continued to improve.	child mortality increased over 3 times; widespread malnutrition, disease; deter in year following war
Infrastructure destroyed:	in Basrah and some eastern areas	nation-wide near-total breakdown of electricity, water, sanitation, healthca schooling, industry, agriculture
Economic activity:	slowed; oil revenues fell sharply	ceased; no signs of recovery one yea later; no oil revenues
Human rights violations:	increased, against Kurds and Shi'as	increased against Kurds and Shi'as; also, Kuwaitis against non-Kuwaitis
Economic costs:	Iraq: $35B foreign reserves exhausted; $85B foreign debts. Iran: no data, but as or more costly. Little or no effects on Third World	burden fell on Iraq, M East and Third World: $70B-100B military costs of Coalition but paid for by other countr so $58B transfer from M East to West reconstruction costs $100B-200B for Ir $50b-100B for Kuwait; Third World sul $12B loss, equal to a natural disaster

The costs of the Gulf war surely exceed any benefits. One year later Kuwait still does not have a democratically elected government and human rights abuses continue there. War and sanctions have left Saddam Hussein in power, with the loyal core of his armed forces to continue the internal repression. Civilian war-damage and the continuing effects of sanctions seem to have united many ordinary Iraqis behind him against a western world which seems callous, uncaring and contradictory in its actions (102,103). While the centre of Baghdad and Basrah have been rebuilt with modern shopping facilities, the country's population as a whole suffers increasing pauperisation as a combined result of international sanctions, Saddam's regime, and war-damage. Sanctions were rejected as an effective means of forcing Saddam to leave Kuwait but they are used now, after the war, to force him out of power in Iraq! - despite the fact that their major impact is on children and the chronically sick, the most vulnerable groups of society which are unlikely to have any effect on the course of events in Iraq. The Gulf war destroyed the civilian infrastructure essential to public health and sanctions since then have prevented its restoration. The great improvements in public health-and, particularly, child mortality which Iraq made in the preceding decades survived 8 years of war with Iran but, on all the evidence, have been reversed by 6 weeks of the Gulf war. Finally, many more people were killed or seriously affected by the war than were at risk in Kuwait from the Iraqi regime; at the time of the Coalition offensive, Kuwait's population was reduced to around 700,000, of whom about one third were Kuwaiti nationals.

The Gulf war was, and the Gulf crisis continues to be, simply a public health disaster for Iraqi civilians, an environmental disaster for the region, and a personal disaster for millions of refugees and displaced persons, particularly those from Third World countries.

CHILDREN AND THE FUTURE

The ultimate question is - was the Gulf war good for children? This is the question Nobel Laureate George Wald suggested we ask ourselves to evaluate our corporate actions at the time of the Vietnam war. The state of a nation's children gives the best picture of that nation's public health. The answer can only be that the Gulf war has been disastrous for children everywhere.

In Iraq, many children have died from a combination of war-injury, starvation and disease induced by war and worsened by sanctions; growth of many of the 'lucky' survivors' has been stunted by these same factors, so they will not now attain their potential as adults. That cannot make for a happier, more peaceful society; this is undeniable.

In the Third World, the conditions of resource-scarcity which already contribute to the deaths of 14 million children each year globally (two thirds of them from four easily preventable diseases)[1] and cripple the development of many more, have worsened as a direct result of the Gulf war; this is undeniable, too.

In the industrialised countries, children already suffering from inadequate nutrition, housing, healthcare, education now suffer more: the Gulf war consumed well over $100 billion of resources which

otherwise could have been spent in areas of unmet human need. Even children of the wealthy minorities in the West experienced via the media something of the horrors of war. They will inherit the future consequences which continuing this cycle of violence will bring. They have learnt again that their technologically adept parents have no better, kinder or more intelligent answer than outbidding violence with worse violence. That this is bad for all children, and the future, is also undeniable.

REFERENCES:

1. HUMAN DEVELOPMENT REPORTS 1990, 1991, Unicef.
2. WORLD CONFLICTS, Patrick Brogan, Bloomsbury, 1989.
3. HEALTH AND WELFARE IN IRAQ AFTER THE GULF CRISIS - AN IN-DEPTH ASSESSMENT, International Study Team, 1991; summarised in SPECIAL REPORT: THE EFFECT OF THE GULF CRISIS ON THE CHILDREN OF IRAQ, The Harvard Study Team, New England Journal of Medicine, 26 September 1991, vol325, no13, pp977-980..
4. IRAQ'S SEVENTH YEAR, Isam al-Khafaji, Middle East Report, March-April 1988.
5. SIPRI Yearbooks, 1987-91, Stockholm International Peace Research Institute, Sweden.
6. IRAQ IMMUNIZATION, DIARRHOEAL DISEASE, MATERNAL AND CHILDHOOD MORTALITY SURVEY 1990, Unicef.
7. REPORT TO THE SECRETARY-GENERAL DATED 15 JULY 1991 ON HUMANITARIAN NEEDS IN IRAQ PREPARED BY A MISSION LED BY SADRUDDIN AGA KHAN, EXECUTIVE DELEGATE OF THE SECRETARY-GENERAL, United Nations, 1991.
8. US COVERS UP DEATHS BY 'FRIENDLY FIRE', Patrick Sloyan, The Guardian, 12 August 1991
9. FRIENDLY FIRE DEATHS DEFEAT INQUIRY BOARD, David Fairhall, The Guardian, 25 July 1991
10. House of Commons Official Report (Hansard) 3 July 1991.
11. Pentagon, personal communication.
12. ON IMPACT: MODERN WARFARE AND THE ENVIRONMENT: A CASE STUDY OF THE GULF WAR, Greenpeace, May 1991
13. M J Furry, Foreign Affairs, Fall 1991, p67.
14. IRAQI DEATHS FROM THE GULF WAR AS OF DECEMBER 1991, Greenpeace, December 1991.
15a. LOWER DEATH TOLL HELPED SADDAM, Patrick Cockburn, The Independent 5 February 1992.
15b. HEEDLESS DEATHS IN THE GULF WAR, Middle East Watch, 1991.
16. ALLIES PLAY DOWN EXTENT OF IRAQ ARMY CASUALTIES, David White and Robert Graham, The Financial Times, 6 February 1991.
17. KNOWN UNTO GOD AND THE US HIGH COMMAND, Robert Fisk, The Independent, 5 August 1991.
18. BUSH ORDERS CEASEFIRE, Rick Atkinson and Steve Coll, The Washington Post, 28 February 1991.
19. IRAQI DEATHS TOTALED AT LEAST 100,000, US SAYS, Walter S Rosenberg and David Rogers, The Wall Street Journal, 22 March 1991.
20. IRAQI TROOPS BURIED ALIVE SAY AMERICAN OFFICERS, Patrick Sloyan, The Guardian, 13 September 1991.
21. CRISIS IN THE PERSIAN GULF: SANCTIONS, DIPLOMACY AND WAR, Hearings of the House Armed Services Committee, p.522,529.
22. SCHWARZKOPF: THE MAN, THE MISSION, THE TRIUMPH, R. Pyle, Signet 1991, p156.
23. FROM THE HOUSE OF WAR, John Simpson, Arrow 1991, pp333-333.

24. REPORT TO THE SECRETARY-GENERAL ON HUMANITARIAN NEEDS IN KUWAIT AND IRAQ IN THE IMMEDIATE POST-CRISIS ENVIRONMENT BY A MISSION LED BY MR MARTTI AHTISAARI, UNDER SECRETARY GENERAL FOR ADMINISTRATION AND MANAGEMENT, United Nations, 20 March 1991
25. WHO/UNICEF SPECIAL MISSION TO IRAQ, 16-21 February 1991
26. IRAQI CIVILIANS BEAR BRUNT OF BOMBING, R Clark, War Report, 23 February 1991
27. KURD PUTS CIVILIAN CASUALTIES AT 3000, Jonathan C Randal, International Herald Tribune, 11 February 1991
28. ALLIED AIRWAR STRUCK BROADLY IN IRAQ, OFFICIALS ACKNOWLEDGE STRATEGY WENT BEYOND PURELY MILITARY TARGETS, Barton Gellman, The Washington Post, 23 June 1991.
29. Pentagon, personal communication.
30. Ministry of Defence, personal communication.
31. MEDICAL ASPECTS OF OPERATION DESERT STORM, New England Journal of Medicine, 26 September 1991, p970-).
32. Save The Children Fund internal reports, April, May 1991.
33. John Seaman, Save The Children Fund, personal communication.
34. PUBLIC HEALTH CONSEQUENCES OF ACUTE DISPLACEMENT OF IRAQI CITIZENS - MARCH-MAY 1991. Centers for Disease Control, Mortality and Morbidity Weekly Review, 1991, pp443-8.
35. IRAQ: BOMB NOW, DIE LATER, report by Dr Peter Handels on P Physicians For Human Rights survey, Lancet, 1991, April 20, 967
36. PHR TEAM ASSESSES KURDS IN TURKEY, PHR Record, Summer/Fall 1991, p15-16.
37. UNICEF Funding Appeal, April 1991
38. United Nations Situation Reports, 26 April - ,1991
39. UNICEF GULF CRISIS UPDATES, 13 May - ,1991
40. United Nations High Commissioner for Refugees, Bulletin 20 October 1991.
41. COLD HAND OF WINTER COMES DOWN ON AID TO KURDS, John Vidal, The Guardian, 6 January 1991.
42. JEFFREY ARCHER CRITICISED OVER IRAQ AID, Patrick Cockburn, The Independent, 19 November 1991.
43. IRAQ TIGHTENS ITS STRANGLEHOLD ON KURDISTAN, Patrick Cockburn, The Independent, 19 January 1992.
44. KURDS FEAR ALLIED PROTECTION MAY END, Patrick Cockburn and Hugh Pope, The Independent, 6 December 1991.
45. UPDATED PLAN OF ACTION FOR THE INTERAGENCY HUMANITARIAN PROGRAMME, 1 September-30 December 1991, United Nations.
46. The Guardian, 6 January 1992.
47. THE KURDS HANG ON BY THEIR FINGERTIPS, Julia Flint, The Observer, 5 January 1991.
48. Gulf Newsletter, British Refugee Council, November 1991, p2.
49. STARVATION IN IRAQ, Leading Article, The Lancet, 9 November 1991, vol.338, pp1179-80.
50. The Independent, 18 December 1991.
51a. WHAT'S WRONG WITH THE INTERNATIONAL RELIEF SYSTEM? John Seaman, Save the Children Fund, June 1991.
51b. CARING FOR KURDISH REFUGEES, Caner Fidaner, The Lancet 20 July 1991, vol338, pp190.
51c. TURKEY, IRAQ, IRAN: REFUGEE HEALTH CARE, Helen Palmer, The Lancet 3 August 1991, vol338, pp303-304.
52. KURDS STUCK IN THE UN MUD, David Hirst, The Guardian, 11 December 1991.
53. KURDS SAY ARCHER AID WAS MISSPENT, David Hirst, The Guardian, 13 December 1991.

54. MEDECINS SANS FRONTIERES: 20 YEARS OLD, Alexander Goroszynski, The British Medical Journal, 21-28 December 1991, Vol.303, pp1591-92.
55. WORLD REFUGEE SURVEY, 1989, US Committee for Refugees
56. FORWARD BY THE EXECUTIVE DELEGATE OF THE SECRETARY-GENERAL IN THE CONTEXT OF A UNITED NATIONS INTER-AGENCY HUMANITARIAN PROGRAMME FOR IRAQ, KUWAIT AND THE IRAQ-IRAN AND IRAQ-TURKEY BORDER AREAS, United Nations, 12 April 1991
57. HARVARD STUDY TEAM REPORT: PUBLIC HEALTH IN IRAQ AFTER THE GULF WAR, Harvard University School Of Public Health, May 1991.
58. FEAR AT THE END OF THE BASRA ROAD, Ed Vulliamy, The Guardian 10-19 May 1991.
59. ASSESSMENT OF CONDITIONS AFFECTING THE CIVILIAN POPULATION OF IRAQ, Oxfam/Save The Children Fund, 21 March 1991
60. HUNGER AND POVERTY IN IRAQ 1991, Jean Drese and Haris Gazdar, London School of Economics, September 1991.
61. GULF PEACE TEAM SPECIAL MISSION TO IRAQ: HEALTH ASSESSMENT TEAM, Dr Eric Hoskins, Calvin Bauman, Scott Harding, April 1991; and other reports by Dr Hoskins.
62. STARVED TO DEATH, Dr Eric Hoskins, New Statesman and Society, 31 May 1991
63. REPORT ON IRAQ TRIP BY GERMAN IPPNW AFFILIATE, Professor Ulrich Gottstein, 20 May 1991
64. MALNUTRITION IN SOUTHERN IRAQ, Noriko Sato, Omar Obeid, Thierry Brun, The Lancet, 9 November, Vol338, p1202.
65. FOOD OUTLOOK, Food & Agriculture Organisation, November 1991, p7.
66. IRAQI MINISTER SAYS MANY WILL STARVE, Reuters, The Guardian 15 November 1991.
67. CHEMICAL & BIOLOGICAL WEAPONS, MET Report, The Medical Educational Trust, May 1991.
68. Chemical Weapons Convention Bulletin, December 1991, pp7,16.
69. CROSSING THE NUCLEAR THRESHOLD IN THE GULF WAR, IPPNW, February 1991
70. FINDINGS OF GREENPEACE ON-SITE STUDY OF THE ENVIRONMENTAL IMPACTS OF THE GULF WAR, Greenpeace, December 1991.
71. OIL FROM KUWAITI WELLS STILL POURING INTO THE DESERT, Fred Pearce and Stephanie Pain, New Scientist, 9 November 1991, p14.
72. ENVIRONMENTAL EFFECTS OF THE GULF WAR, Brent Blackwelder, Friends of The Earth, Washington, October 1991
73. Paul Horsman, Greenpeace UK, personal communication.
74. THE ENVIRONMENTAL AFTERSHOCK OF WAR, Michael Renner, The New Economy, April/May 1991
75. A SUMMARY OF THE REPORT TO THE SECRETARY GENERAL BY A UNITED NATIONS MISSION LED BY MR A FARAH, ASSESSING THE SCOPE AND NATURE OF DAMAGE INFLICTED ON KUWAIT'S INFRASTRUCTURE DURING THE IRAQI OCCUPATION OF THE COUNTRY, United Nations, March 1991
76. THE HEALTH IMPACTS OF THE GULF WAR, John Miller, International Clearinghouse on the Military and the Environment, New York, September 1991.
77. TESTIMONY OF JOHN S EVANS, SENATE ENVIRONMENT AND PUBLIC WORKS COMMITTEE GULF POLLUTION TASK FORCE ADVISORY MEETING, 16 October 1991.
78. THE FRONTLINE OF CONFUSION, Peter Warren, The Guardian 2 August 1991.
79. AFTER THE BATTLES, DEFUSING THE DEBRIS, Ken Ringle, The Washington Post 1 March 1991.
80. DEFUSING THE UNEXPLODED LEGACY OF WAR IN KUWAIT, Paul Brown, The Guardian 16 September 1991.

81. KUWAIT'S KEEPING FIELDS, Paul Brown, The Guardian 5 November 1991.
82. William M Arkin, Greenpeace, personal communication.
83. INJURIES FROM LAND MINES, Rae McGrath and Eric Stover, The British Medical Journal, 14 December, vol303, pt492.
84. RADIOACTIVE WASTE LEFT IN GULF BY ALLIES, Nick Cohen, The Independent, 10 November 1991.
85. GREENPEACE CALLS FOR REASSESSMENT OF "SUCCESS" OF GULF WAR AT ONE YEAR ANNIVERSARY, Greenpeace, December 1991.
86. IRAQ/OCCUPIED KUWAIT: HUMAN RIGHTS VIOLATIONS SINCE 2 AUGUST, Amnesty International, 19 April 1991
87a. The Guardian 6 January 1992.
87b. KUWAIT 1991: HUMAN RIGHTS ABUSES AND THE EFFECTS ON THE HEALTH CARE SYSTEM DURING AND AFTER THE IRAQI OCCUPATION, Physicians for Human Rights (UK), April 1991.
87c. KUWAIT: AMNESTY INTERNATIONAL CALLS ON EMIR TO INTERVENE OVER CONTINUING TORTURE AND KILLINGS, Amnesty International, 19 April 1991.
88. THE RISE OF POST-TRAUMATIC STRESS DISORDERS, D Summerfield, The British Medical Journal, 16 November 1991, vol303, pp1231.
89. ONCE A SOLDIER... Peter Haworth, The Observer magazine, 10 June 1990, pp40-44.
90. TWO FACES OF WAR, John Cunningham, The Guardian, 25 January 1991.
91. SOLID FLESH THAT MELTS AND FRAGILE MINDS THAT STUMBLE, John Illman, The Guardian, 16 November 1991.
92. DETENTION OF BRITISH CITIZENS AS HOSTAGES IN THE GULF - HEALTH, PSYCHOLOGICAL AND FAMILY CONSEQUENCES, J A Easton and S W Turner, The British Medical Journal, 16 November 1991, vol 303, pp1231-4; and DETENTION OF BRITISH CITIZENS AS HOSTAGES IN THE GULF, Joe Collier and Rohan Collier, The British Medical Journal 30 November 1991, vol303, p1405.
93. FIVE MILLION CHILDREN MAY SUFFER FROM GULF CRISIS, Associated Press, The Guardian, 28 February 1991.
94. THE IMPACT OF THE GULF CRISIS ON THE DEVELOPING COUNTRIES, Overseas Development Institute, March 1991
95. YEMENI DETRITUS OF GULF CRISIS LEFT BESIDE 'HIGHWAY OF GOLD', Deborah Pugh,The Guardian, 19 January 1992.
96. ANGUISH IN THE LAND OF SHEBA, Brian Whitaker, The Guardian, 2 January 1992.
97. HOW THE WORLD WAS WON OVER, John Pilger, New Statesman and Society, 17 January 1992.
98. THE OUTLAW STATE: SADDAM HUSSEIN'S QUEST FOR POWER AND THE GULF CRISIS, Elaine Sciolino, Wiley 1992, pp233-238.
99. Daniel Pipes, Foreign Affairs, Fall 1991, p41.
100. SADDAM'S WAR, John Dulloch and Harvey Morris, Faber 1991, p159.
101. WORLD HEALTH & MILITARY EXPENDITURES, 1985-91, Ruth Leger Sivard, World Priorities Inc.
102. IRAQ AIRSHIELD UNDENTED, Brian Johnson-Thomas and Julie Flint, The Observer 15 December 1991.
103. SANCTIONS HIT POOR IRAQIS BUT SADDAM'S RULE STAYS SECURE, The Guardian, 1 September 1991.

MET REPORT
Ian Lee
February 1992
© The Medical Educational Trust
601 Holloway Road London N19 4DJ

THE MEDICAL EDUCATIONAL TRUST

The Medical Educational Trust was formed in 1983 in Britain to promote research and conduct education in the field of violence, group conflict and the effects of weapons of mass destruction.

MET has funded 4 areas of education: conferences such as 'Arms and Health' and ' Chemical and Biological Weapons', publications such as 'Radiation and Health', 'Nursing and Implications of Nuclear War', 'The Medical Needs of Africa' and 'Even Before The Bomb Drops', research projects such as 'Attitudes to Disarmament' and 'The Threat of Nuclear War - A Study of the Psychological Effects on Adults', as well as providing bursaries for doctors and medical students on international visits which foster understanding between medical colleagues in different countries.

'MET Reports' were first produced in 1990 as background papers for the 5th IPPNW European Symposium, in Coventry, England. Many of these Reports have been updated for the IPPNW 10th Anniversary World Congress in Stockholm, Sweden, in June 1991. READERS of the MET reports are invited to write with comments and suggestions for inclusion in future updated versions; suggestions of subjects for new MET Reports are also welcome. Communications should be addressed to the Reports' author, Ian Lee, MET Research/Education Officer.

Trustees of the Medical Educational Trust are: Dr H J F Hodgson DM, FRCP; Dr A Poteliakhoff MD, MRCP; Dr A M Worsley BSc, MRCP, MRCPath; Dr M Hanog DM, FRCP; Dr N Hughes-Jones DM, FRCP, FRS; Dr E C W James DCH, DPM, MRCPsych.

The Medical Educational Trust is established under the auspices of the Lionel Penrose Trust. Registered Charity number 273609.

THE MEDICAL EDUCATIONAL TRUST
601 Holloway Road, London N19 4DJ
Telephone: 071 272 2020; Fax 071 281 5717

MEDICAL EDUCATIONAL TRUST

(Constituted under the Lionel Penrose Trust)

Trustees:
Dr H.J.F. Hodgson O.M., F.R.C.P.
Dr A. Pate-Lakholl M.D., M.R.C.P.
Dr A.M. Wynnley B.Sc., M.R.C.P., M.R.C.Path.
Dr M. Harvey O.M., F.R.C.P.
Dr N. Hughes-Jones O.M., F.R.C.P., F.R.S
Dr E.C.M. James O.M., M.B.B.S., M.R.C.Psych.

601 Holloway Road
London N19 4DJ

Tel. 071 272 2020
Fax: 071 281 5717

'MET REPORTS - Background Papers' currently cover the following topics:

1. IONISING RADIATION (28 pages)
2. CHEMICAL & BIOLOGICAL WEAPONS (41 pages)
3. ECONOMIC CONVERSION (22 pages)
4. CONFLICT RESOLUTION & MEDIATION (10 pages)
5. WARS (10 pages)
6. THE PSYCHOSOCIAL DIMENSION (13 pages)
7. NUCLEAR TESTING & PROLIFERATION (12 pages)
8. ARMS CONTROL TREATIES, TALKS & ORGANISATIONS (15 pages)
9. COUNTING THE HUMAN COST OF THE GULF WAR (July 1991) (21 pages)
10. THE CONTINUING HEALTH COSTS OF THE GULF WAR (February 1992) (43 pages)

These Reports are available at a cost of £3 each, or £18 for the full set or for the remainder if you have already purchased one Report. These costs include postage within the UK and Europe and surface mail worldwide, but additional charges may have to be made for airmail outside Europe. Please make cheques (in Sterling only) payable to The Medical Educational Trust, and address orders and enquiries to Ian Lee at the address above.

The Reports are updated on a regular basis, and new topics will be added.

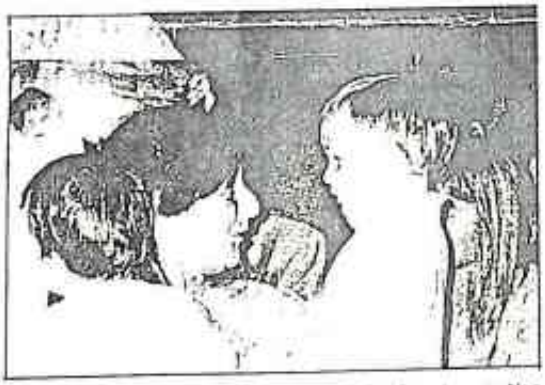
11
February 1992

SOS - IRAK

feb. 1992

Red de Iraakse kinderen
Stop het embargo

**«De oorlog tegen Irak, die is toch voorbij?» Hoe dikwijls horen we die opmerking niet!
Maar na de oorlog, die volgens het Franse blad Le Monde [1] tussen de 170.000 en de 250.000 slachtoffers maakte, blijft het embargo tegen Irak elke week duizenden kinderen doden. In mei vreesde het Harvard-team dat 170.000 kinderen onder de vijf jaar voor het einde van het jaar zouden sterven als het embargo niet werd opgeheven. Die cijfers zijn voorbijgestreefd: «68.000 kinderen zijn al overleden en volgens UNICEF zijn 340.000 kinderen in doodsgevaar.»[2]**

Dokter Lieve Dehaes: «68.000 kinderen zijn al gestorven. Nog eens 340.000 anderen zijn in gevaar.»

Een dokter getuigt: «Kinderen sterven in mijn armen gewoon omdat ik geen aspirine meer heb.»

Lieve Dehaes is dokter van «Geneeskunde voor de Derde Wereld». In augustus bezocht ze Irak in het kader van een «Internationaal Studieteam».
«We wisten dat de situatie na de oorlog niet rooskleurig was, maar dat het zo verschrikkelijk was, konden we niet geloven. Deze zomer was het 45-50 graden in Bagdad. Maar er is bijna geen drinkbaar water meer. Er zijn geen chemische middelen om het te zuiveren. Alle afvalwater gaat zomaar de Tigris-stroom in. De kinderen baden er en moeders putten er water voor de keuken! Hoe kan een kind gezond blijven in zo'n omstandigheden? De muggen zijn terug en de malaria steekt weer de kop op. Cholera en tyfus waren door het land. Een dokter vertelde me zijn triest verhaal: «Kinderen sterven in mijn armen omdat ik zelfs geen aspirines meer had. De slechte voe- laat ze zonder verdediging e banaalste infektie.

Hoeveel kinderen heb ik niet zien doodgaan, ijlend van de koorts. Maar ik was machteloos.»
«Een moeder van zeven kinderen zei mij: "Waarschijnlijk zal ik er volgende week niet meer zijn, want mijn nier-dialyse-apparaat kan door het embargo geen wisselstukken uit het buitenland krijgen"».

900.000 kinderen ondervoed

Voor het embargo was Irak voor 70 % van zijn voeding afhankelijk van de invoer uit het buitenland. «Een Iraaks kind eet minder dan uw kat of hond», zegt Lieve Dehaes. Nu krijgt Irak in zes maand, wat het vroeger per dag invoerde. De invoer van geneesmiddelen is op minder dan 5 % gevallen. Door de schaarste zijn de prijzen onbetaalbaar: de koopkracht is gezakt tot op 7 % van het vooroorlogse niveau.
Dokter Allo, werkzaam vlak bij Bagdad, ziet vijf kinderen per dag sterven in zijn hospitaal. «Er is geen baby-melk (de enige poedermelkfabriek werd door de Amerikanen gebombardeerd) en de moeders hebben door eigen ondervoeding geen melk meer».[3]

Schaartjes: invoer verboden!

Het internationale embargo, opgelegd door de UNO verbiedt het invoeren van wisselstukken voor kapotte installaties en toestellen. Een partij schaartjes voor vroedvrouwen geraakte Irak niet binnen omdat de sanktiekommissie van de UNO vond dat Saddam Hoessein ze tot stalen kogels zou gieten!* Chlorine voor de zuivering van water mag niet ingevoerd worden, want «Saddam Hoessein produceert chemische wapens»! Het is Irak verboden vaccins te ontwikkelen, want «Saddam Hoessein voert een bakteriologische oorlog»!

Tijdbom tegen Iraakse kinderen

Elektriciteits- en watervoorziening zijn tijdens de oorlog doelbewust volledig stuk gebombardeerd.
«Een groot aantal van de 700 doelwitten in Irak hadden niet zozeer tot doel de nederlaag van Irak te veroorzaken, maar om na de oorlog aan de bevolking de grootst mogelijk last op te leggen» [4] Het onderzoeksteam stelde vast dat 60 % van de bevolking in 5 provincies geen kraantjeswater meer kreeg.
50 % van de te vroeg geboren baby's overlijdt, talrijke couveuses zijn uitgevallen door gebrek aan elektriciteit of wisselstukken. Zonder elektriciteit bederven de zeldzame medikamenten in de koelkast. Er zijn ook geen pijnstillers meer: operaties worden alleen in zeer dringende gevallen uitgevoerd.

1. Le Monde, 31 juli 1991
2. Le Monde, 25 oktober 1991
3. Le Monde, 26 oktober 1991
4. Impact, Holland 2, oktober 1991
5. The Guardian Weekly, 30 juni 1991

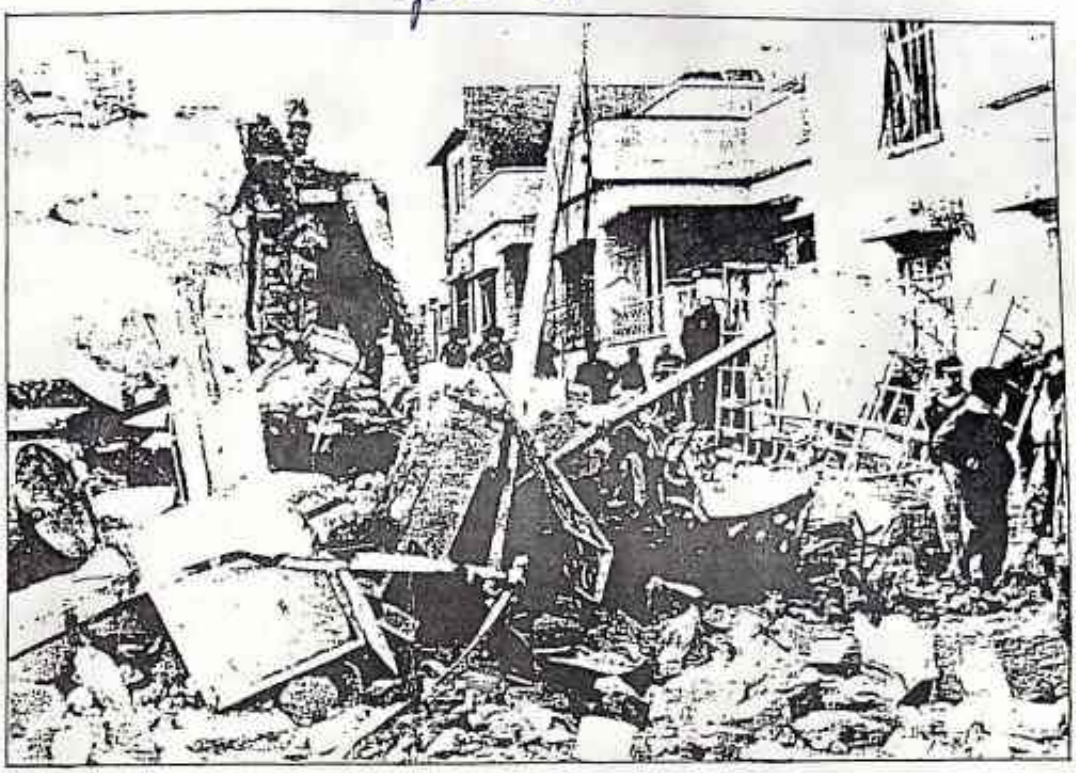
-Komitee "S.O.S. kinderen v. Irak"-
Samenwerkingssolidariteit van Belg. en Ned. groepen → Terneuzen
Giro: Ned. 0104253 ; tel. Terneuzen, 01150-30990 / 18518

Vrouwen voor Vrede Internationaal en Charter tel 02/90 316 80

Stop het embargo

feb 1992

**De oorlog en het embargo tegen Irak waren opgelegd om de bezetting van Koeweit ongedaan te maken, zo zei men.
Maar Irak heeft zich acht maanden geleden teruggetrokken en toch blijft het embargo onverminderd van kracht.**

80.000 ton dynamiet verwoestte in 42 dagen alle bruggen, elektriciteits- en waterinstallaties, fabrieken, scholen en hospitalen.

«Het herstel van de internationale orde» en «de onafhankelijkheid van Koeweit» waren voorwendsels. Waarom immers geen oorlog en een internationaal embargo tegen Israël dat sinds 1948 alle Palestijnse grond bezet en alle UNO-resoluties naast zich neerlegt? De militaire vernietiging van Irak waren gepland, lang voor Irak Koeweit binnentrok. «In juli 1990 (voor de aktie tegen Koeweit) werden Amerikaanse militaire oefeningen gehouden in de woestijn van Zuid-Carolina (in de Verenigde Staten), tegen een vijand genaamd Irak.»
In dezelfde maand oefende generaal Schwartzkopf op zijn komputer een oorlog, waarbij 100.000 soldaten betrokken waren.

Nieuwe wereldorde is oorlog tegen verzet Derde Wereld

Vijf dagen na de bezetting was Irak akkoord om Koeweit te verlaten. Maar de Amerikanen verzamelden reeds massaal hun troepen om Irak aan te vallen. Voor en tijdens de oorlog formuleerde Irak twaalf vredesvoorstellen die de Verenigde Staten één voor één verwierpen. Amerika wilde oorlog om Irak te vernietigen. Zo ook Israël omdat Irak het enige Arabische land was dat zich tegen de expansie van Israël verzette. 80.000 ton dynamiet verwoestten in 42 dagen alle bruggen, elektriciteits- en waterinstallaties, fabrieken, scholen, hospitalen van Irak. Dit is de Nieuwe Wereldorde die het imperialisme oplegt aan een land van de Derde Wereld dat een zelfstandige economische, politieke en militaire macht opbouwt en de duimen niet wil leggen voor de Amerikanen!

Koloniale vredesvoorwaarden

Acht maanden na de oorlog blijven Amerikanen, Britten, Fransen en Belgen Irak aan koloniale vredesvoorwaarden onderwerpen. De UNO-Veiligheidsraad stemde in augustus een resolutie die Irak zegezegd de toelating gaf om voor 1,6 miljard dollar olie te verkopen. Irak krijgt echter niets van de inkomsten. 30% zal worden afgeroomd voor het betalen van schadevergoeding aan de emir van Koeweit, en aan de vluchtelingen die wegliepen voor de... Amerikaanse bombardementen. Maar Irak krijgt geen frank om zijn eigen immense schade, veroorzaakt door de oorlogvoerende koalitie te herstellen. Het mag zelfs geen voedsel of medikamenten aankopen en verdelen. De UNO behoudt zich dat alleenrecht, daarbij nog met aftrek van alle «onkosten». Irak verwerpt terecht die koloniale voorwaarden.

Ten gevolge van de aanvalsoorlog van de USA en zijn bondgenoten heeft 60% van de bevolking zelfs geen kraantjeswater.

Deze oorlog werd gevoerd voor de belangen van Esso, Texaco en Shell

Irak bezit de tweede grootste reserves aan olie ter wereld, en eiste, zoals alle Derde Wereldlanden een rechtvaardiger prijs voor zijn grondstof. Ten koste van honderdduizenden mensenlevens wilden Amerika, Europa en Japan de hand blijven leggen op olie aan 4 Irank de liter... om die bij ons aan dertig Irank te verkopen. De Britse Beurskrant Financial Times noemde de Golfoorlog een sukses voor de geallieerden wat betreft de olieroof: «Dankzij de VS-steun tijdens de Golfkrisis heeft Saoudie-Arabië een dominerende positie in de olieproducerende landen verworven als nooit tevoren. Het resultaat, tenminste op korte termijn, zijn lage en vaste olieprijzen die de heropleving van de VS-economie bevorderen.» [1]

1. Washington Post, 24 juni 1991
2. Financial Times, 31 juli 1991

Ver.Uitgever: Eddy Maes, Kazernestraat 68, 1000 Brussel

Geleekst AVRO nieuws d.d. 3 februari 92

Meer dan 31 000 Iraakse kinderen zijn om het leven gekomen vanwege de VN sancties tegen het land. Irak kampt met een groot medicijnen- en voedseltekort. Het Iraakse ministerie van Gezondheid maakte de cijfers bekend.

Alle slachtoffers waren jonger dan 5 jaar, bij 30% ging het om pasgeboren baby's. Volgens buitenlandse hulporganisaties zijn de medische faciliteiten in het land beneden peil. De opgegeven cijfers over kindersterfte konden ze niet bevestigen.

Irak heeft toestemming gekregen om voor bijna f. 3 miljard olie te verkopen, om zo medicijnen te kunnen aanschaffen. Dit aanbod is door Irak afgewezen.

Libië, Iran en China: „Amerika schendt rechten van de mens"

TEHERAN/TRIPOLI/BEIJING/TEL AVIV (AFP, DPA, Reuter) — Iran, Libië en China hebben de VS naar aanleiding van de onlusten in Los Angeles en andere Amerikaanse steden beschuldigd van racisme, discriminatie en schending van de mensenrechten. „De wereld is getuige van een volledige schending van de mensenrechten in de VS", zo verklaarde zondag de Iraanse president Rafsanjani.

De officiële Libische media voorspelden dit weekeinde „het begin van een zwarte revolutie". „In het Amerikaanse rechtssysteem bestaan geen garanties voor de rechten van mensen met een niet-blanke huid", schreef de regeringskrant al-Fajr al-Jadid (Nieuwe Ochtend). „Hoe kan een staat met een onrechtvaardig rechtsstelsel, een waar de mensenrechten niet worden geëerbiedigd, zichzelf uitroepen tot verdediger van de mensenrechten in de wereld"? aldus het dagblad. Libië weigert twee verdachten van de Lockerbie-aanslag uit te leveren omdat het meent dat ze in het Westen geen eerlijk proces krijgen.

China betuigde zondag zijn sympathie met de slachtoffers van de rellen in Amerika. Rassendiscriminatie en bruut politieoptreden liggen er ten grondslag aan, aldus het ministerie van Buitenlandse Zaken. „Het raciale conflict in Los Angeles is iets ongelukkigs, maar niet toevallig. Het onthult dat schendingen van mensenrechten, zoals erustige rassendiscriminatie en misbruik van geweld door de politie, bestaan in de VS", aldus het ministerie. China stond na de bloedige onderdrukking van de democratiseringsbeweging in juni 1989 bloot aan zware Amerikaanse kritiek.

ACTIVITEITEN IRAK-WERKGROEP NA DE CONFERENTIE VAN 18 JANUARI 1992 (in de Balie in Amsterdam)

Verslag ten behoeve van LBVO-vergadering van 5 juli 1993

Activiteiten ontwikkeld vanuit de Irak-werkgroep na terugkeer van een reis naar Irak (eind februari - begin maart 1992). Vanuit Nederland namen op verzoek van de initiatiefnemers deel: Henk van der Keur, een ingenieur werkzaam bij het LAKA met specifieke kennis over lage radio-actieve straling, twee drinkwater en afvalwater ingenieurs en Annemie Ummels namens de werkgroep VVW. Annemie Ummels heeft de subsidiëring van deze reis groot en deels buiten de LBVO-organisaties kunnen regelen. Zij werd hierbij geadviseerd door Hans Wiebenga en door medewerkers op het Ministerie van Buitenlandse Zaken, afdeling Ontwikkleingssamenwerking. Dit leidde tot de subsidiëring van reiskosten en verblijf van de twee drinkwater specialisten door het adviesbureau WASTE in Gouda (Water en Sanitatie Technologisch Adviesbureau voor ontwikkelingslanden).

Ondernomen activiteiten van Annemie Ummels in samenwerking met Henk van der Keur: Informatieverspreiding en publicaties

Direct na terugkomst op het vliegveld in Brussel begaf Annemie zich naar de internationale vrouwen CVSV-conferentie die rondom **8 maart 1992** aldaar was georganiseerd. Bij de organisatie en de Nederlandse vertegenwoordigsters uit de Vrouwenvredes-beweging was minimale belangstelling voor haar ervaringen. Dit in tegenstelling tot wat zij vanuit deelnemsters aan deze conferentie ervaren heeft. Vele kende zij al van een zelfde bijeenkomst ruim een jaar eerder in Berlijn. Daar hadden de vrouwen destijds collectief geprotesteerd tegen het mogelijk escaleren van wat toen nog in de media als conflict met de naam Desert Shield beschreven werd (november 1990). Duitse, Spaanse, Deense en Griekse deelneemsters naast een Zweedse politica toonden zeer veel interesse in mijn ervaringen. zij heeft hen op hun verzoek later documentatie toe gezonden.

10 maart eerster bijeenkomst Irak-werkgroep. Het belangrijkste onderwerp van gesprek bleek niet de reis naar Irak te zijn, maar een bestuurscrisis van het LBVO. Naar aanleiding daarvan besloot de vaste notuliste van het LVBO haar activiteiten te beëindigen. Duidelijk werd ook dat er tegestrijdige belangen en tegenstrijdige visies op wat in Irak gebeurde op de achtergrond mee speelde. Toen werd ook duidelijk dat sommige leden van de Irak-werkgroep de activiteiten wilde beperken tot enkel en alleen het verslag van 18 januari. Anderen, waaronder de huidige leden van de Irak-werkgroep, wilden de actuele situatie, met name de gevolgen van de oorlog en het

embargo, zo helder mogelijk uit de doeken doen. Over deze twee opvattingen m.b.t. de taak van de Irak-werkgroep is veel gesproken. Dit leidde er toe dat zowel Henk van de Keur als Annemie Ummels meteen begonnen zijn om buiten het LBVO om, bij de organisaties die hen gesteund, gefinancieerd en gevolgd hadden over hun ervaringen te gaan spreken.
Er werd foto- en diamateriaal gepresenteerd tijdens een bijeenkomst georganiseerd door "Vrouwen Tegen Kernwapens", Henk bezocht een vredesgroep in Haarlem en een vergadering van subsidiegevers en Annemie onderhield contacten met journalisten die voorafgaand aan de studiedag in de Balie al getoond hadden de situatie in Irak op de voet te volgen. Met de hierboven reeds genoemde stichting WASTE werd een heel hartelijk contact ontwikkeld. Marco Mulderij, één va de drinkwaterspecialisten die ons team in Irak van deskundigheid voorzag, maakte een uitgebreid verslag. Dit verslag hebben wij in samenspraak met Jaap Rijnsoever van WASTE naar de Volkskrantredactie Buitenland gestuurd. Tezamen met de verslagen van Eric Hoskins (Harvard Study Team), de statestieken van het Ministerie van Gezondheidszorg in Bagdad en enige van onze foto's. Ook introduceerden we de duitse arts prof. dr. Siegward Gunther bij één van de buitenlandredacteuren van de Volkskrant, door enige van zijn publicaties uit Duitse bladen toe te sturen. Dit leidde ertoe dat Joris Cammelbeeck van zijn redactie toestemming kreeg om deze arst in zijn woning in St. Peter Ording in Noord-Duitsland op te zoeken.
Tijdens ons verblijf in Irak hadden we deze arts ontmoet en hem deelgenoot gemaakt van onze frustraties opglopen bij het ministerie van informatie. Hij gaf ons enige nuttige adviezen. Deze bleken door een deel van onze delegatie in de wind geslagen te worden. het gevolg was dat wij niet gezamelijk een bezoek aan Zuid-Irak konden brengen, waar de situatie volgens artsen en verpleegsters in Bagdad het meest zorgwekkend was. Dr. Gunther zelf is menigmaal in die regio geweest. Onafhankelijk van hem kon ook Eric Hoskins daar naar toe reizen. Van hen kregen wij zeer betrouwbare informatie en dat leverde uiteindelijk ook een exemplaar, door dr. Gunther zelf langs de grote weg gevonden, stuk minutie van "depleted uranium" (verarmd uranium) op.
Op **27 juni 1992** verscheen het eerste grote artikel in de Volkskrant, geschreven door Joris Cammelbeeck. Daar was intern op de redactie veel discussie voor nodig geweest. Na een half jaar aandringen en overreden gebeurde er iets binnen de redactie van die krant. Parallel aan deze activiteiten richting Volkskrant was Henk van der Keur bezig om zijn eerste artikel in de Groene Amsterdammer gepubliceerd te krijgen. Ons eerste contact daar met Antoine Verbij gelegd door Annemie (documentatie toegezonden) werd door Henk overgenomen en voortgezet met Max Arian. Zijn voortgaande contacten hebben uiteindelijk geleid tot twee artikelen in dat opinieblad. Wel bleven zij weigeren de foto's van het projectiel van depleted uranium en van de door

raadselachtige oorzaak opgezwollen kinderen te publiseren. ook de Volkskrant weigerde dit. Een goede reden is hiervoor nooit opgegeven.
Op verzoek van Hans Wiebenga schreef Annemie een artikel voor Het Kan Anders. Na enig aandringen mocht dat artikel enige omvang hebben en werd ook één van de meest indrukwekkende foto's geplaatst. Wij hebben nooit goed kunnen begrijpen waarom Nederlandse journalisten en vredesmensen zo veel bezwaren maakte tegen onze foto's uit Irak terwijl er gelijkertijd of kort daarna wel beelden getoond werden van de verschrikkingen in Somalië, Soedan en het voormalig Jougoslavië. Onze conclusie is: het onheil wat we zelf vanuit het Westen, als Navo-land met steun van de meerderheid van ons parlement, van de bevolking en met steun van de Verenige Naties hebben aangericht, dat onheil willen we niet zo duidelijk over het voeltlicht brengen. Hier is dus de veroordeling: ZELFCENSUUR op zijn plaats. Maar, zoals zo vaak, de aanhouder wint! Uiteindelijk heeft het dagblad Trouw, zijn verzetstraditie getrouw, als eerste blad in Nederland de foto geplaatst van depleted uranium minutie, standaard uitrusting van het Navo-leger. Dit ter ilustratie bij een artikel van Henk.
Het speurwerk van Henk van der Keur in de LAKA-archieven, het contact dat we legde met WISE-Nederland en via hen met WISE-Duitsland, het contact blijven houden met Eric Hoskins en Miriam Shahiw in Amman in Jordanië en deze mensen onderling met elkaar in contact brengen vanuit Odijk, heeft geleid tot een publicatie in de New York Times!. De beste studies naar de gezondheidsrisico's van verarmd uranium kreeg Henk via zijn LAKA en WISE contacten uit Amerika. Met name van "Don't Waste US" en de drijvende kracht aldaar Kemp Houck. Al dat speurwerk heeft uiteidelijk een uitgebreide literatuurlijst opgeleverd die inzicht geeft in de toepassing en de gevolgen voor mens en milieu van het afvalproduct van de uraniumindustie: depleted uranium (verspreid binnen het LBVO).
Tegelijkertijd is er een netwerkje ontstaan van mensen uit Vredes- en Milieubeweging, er is waardering ontstaan voor elkaars kennis. De behoefte om met elkaar samen te werken aan de verspreiding van kennis over de verwoestende en mensonterende gevolgen van militaristische op dominantie, zowel economisch als cultureel, gerichte internationale politiek.
We hebben mensen uit het Midden-Oosten afkomstig ontmoet tijdens onze speurtocht naar de werkelijkheid achter de tweede golfoorlog. We hebben ons ingezet om een vertrouwensrelatie op te bouwen. en daar zullen we ons voor blijven inzetten. Teleurgesteld waren we over de wijze waarop wij binnen het LBVO werden ontvangen toen wij verslag wilden uitbrengen van ons onderzoeksterrein. Aan een werkelijke gedachtenuitwisseling zijn wij niet toegekomen binnen het LBVO. Wat er ligt is een grote hoeveelheid documentatiemateriaal, zowel bij Henk als Annemie op te vragen. Alle publicaties van onze belangrijkste informatiebronnen, de artsen die Irak nog steeds bezoeken en zich blijven inzetten voor een diepgaand medisch epidemiologisch

onderzoek naar de gevolgen van de bombardementen op Iraks burgerbevolking, blijven nog steeds toegankelijk voor personen uit de bij de LBVO aangesloten organisaties. Uiteraard blijven wij geïnteresseerd in informatie van de kant van LBVO-organisaties. Wij hopen dat wij als vervolg op onze activiteiten een werkgroep kunnen oprichten die een dialoog tussen de Nederlandse en Iraakse samenleving mogelijk maakt. Het is noodzakelijk dat we meer over elkaar te weten komen, om ons zelf beter te leren begrijpen; per slot van rekening ligt in het land van Eufraat en Tigris de bakermat van onze westerse beschaving en vinden alle mono-theïstische religies die het westen zijn culturele verscheidenheid heeft gegeven hun beginpunt in die zelfde regio. Deze wetenschap verplicht ons om in vrede te leren leven met de volkeren die daar nu leven. De mensen die daar wonen lijken heel erg veel op ons en lijken ook heel erg veel op de mensen in voormalig Joegoslavië. De drang tot zelfvernietinging is in ons aller gemeenschappelijke cultuur aanwezig. We zullen gezamelijk moeten besluiten om de drang om onze buren te willen domineren en desnoods te vernietigen of hun milieu onomkeerbaar te verwoesten onder controle te krijgen.

De respons binnen het LBVO voor wat wij boven water haalden is vrij gering gebleven. Met Emiel Wennen van de NVMP hadden wij een goed contact. Hij bezorgde ons direct na onze terugkeer uit Irak het MET-rapport. Deze literatuurstudie van de Medical Educational Trust, een met de IPPNW samenwerkende artsenorganisatie in Engeland, herkende wij als zeer diepgaand. Wij konden ons ook verenigen met hun conclusie dat het tegen Irak gehanteerde economische embargo gelijk stond met het voortzetten van de oorlog met gebruik van niet militaire middelen. Dit embargo treft de meest weerloze de meest onschuldige en meest machteloze deel van de Irakeese bevolking. Ongeacht of het Shi iet, Koerd, Turkmeen, Arameen, Katholiek of Palestijn is. We meenden dat de IPPNW-afdeling Nederland aan dit rapport meer aandacht had kunnen schenken. En het in de publiciteit had kunnen brengen. Annemie is er persoonlijk mee aan de slag gegaan tijdens een conferentie in Nijmegen over medische neutraliteit en de mogelijke rol van artsen in landen waar de mensenrechten door de eigen overheid massaal geschonden wordt. Zij heeft het daar uitgedeeld onder de aanwezige ledenvan de adviescommissie mensenrechten van de Minister van Buitenlande zaken en aan enige daar aanwezige artsen en derdewereldactivisten. Aan de spreker van de dag: Prof. de Waard werd het vooraf toegezonden. In zijn inleiding heeft hij het genoemd. Uiteindelijk is het Emiel Wennen en zijn vrouw Tineke gelukt om een ons bekend lid van de redactie van Medisch Contact ervan te overtuigen dat dit MET-rapport gepubliceerd moest worden. De Irak-werkgroep heeft later toestemming gekregen van de redactie van Medisch Contact om de gepubliceerde samenvatting onder bronvermelding in haar publicatie op te nemen. Wij menen daardoor als Irak-werkgroep naar eer en geweten te hebben bijgedragen aan een zorgvuldiger voorlichting over wat zich in Irak afspeelt dan wat over het algemeen in de Nederlandse media tot stand

kwam. Vermeldingswaardig is het dat als direct gevolg van de publicatie in Medisch Contact een redactrische van het weekblad Elsevier, gehuwd met een arts tevens lid van de NVMP, dit artikel las het MET-rapport op vroeg en op basis daarvan een verhaal maakte voor Elsevier. Deze journaliste was bereid om deel te nemen aan een van de reizen van dr. Gubther naar Irak. Wie weet dat het daar nog een van zal komen!
Hans Wiebenga heeft op basis van de hem door ons verstrekte documentatie een reeks artikelen gepubliceerd,zowel in Het Kan Anders als in de publikatie Verbied de Kruisraketten.

Gelegde contacten

Hieronder zal minder uitgebreid maar wel met naam en plaats een inventarisatie gegeven worden van personen en instaties waarmee sedert maart 1992 contact werd opgebouwd, aan wie informatie werd gevraagd of toegestuurd met als doel zoveel mogelijk mensen te interesseren en te mobiliseren voor datgene wat zich nog steeds voltrekt in Irak. Het embargo heeft ook verstrekkende gevolgen voor allen die vóór het embargo werkten in Irak. Om een indruk te geven: in Irak werkten 8.000 hoog opgeleide Joegoslaven, in Joegoslavië zelf werkten ruim 55.000 mensen voor opdrachten in Irak. In het totaal verloren miljoenen gastarbeiders waaronder ook veel Soedanezen die voor hun overleven afhankelijk waren van verdiensten uitbetaald in US dollars uit Irak.
Onlangs werden in Nederland bij DAF een groot aantal Nederlanders ontslagen. Dagenlang stonden de kranten vol met berichten over het drama van hun werkloosheid. Vergelijk de aandacht die wij terecht voor hen hebben in de publieke opinie eens met het ontbreken van enig mededogen voor de miljoenen die door het embargo tegen Irak hun banen kwijt raken en daarmee hun overlevingskansen zagen wegvallen. En hoeveel aandacht was er voor de duizenden Palestijen die nu nog in de overvolle vluchtelingen-kampen van Jordanië huizen? In de Nederlandse media wordt hierover met geen woord gerept. Ook binnen de vredesbeweging is hiervan geen sprake. Alleen in migranten-kringen en onder vluchtelingen in Nederland valt hierover te praten. Zij voelen mee.
Door wat wij deze anderhalf jaar met vallen en opstaan, met veel frustraties af en toe ook bereikt hebben, kregen we het gevoel niet voor niets naar Irak te zijn gereisd. We hebben daar zeer geëngageerde mensen ontmoet, hebben elkaar over en weer geholpen en we hebben over onze eigen nationale grenzen heen gekeken. We hebben beslist de overtuiging gekregen dat we vanuit de sneeuw die we bij aankomst in Amman aan troffen een symbolische sneeuwbal in beweging hebben kunnen houden, die nog steeds in omvang toeneemt. En dat is voor mensen uit een sociale beweging een erg veel voldoenning schenkende constatering. We hebben misschien ons kleine steentje mogen bijdragen aan het helen van de vele onnodige wonden die daar in het Midden-Oosten door dit drama zijn ontstaan. Onze oprechte bewondering verdienen vooral de artsen en

hun helpers en de velen die hen finaciëel steunen. Zij verrichten werkelijk iets groots. Politici en vredesmensen kunnen van hen iets leren.

LIJST VAN PERSONEN EN INSTANTIES in chronologische volgorde

* Contact onderhouden met leden van de Belgische delegatie. Voornamelijk gericht op het verzamelen van actuele gegevens over de dagelijkse kosten van levensonderhoud in Irak. Verwerkt in het artikel in Het Kan Anders.
* Contact leggen en opsporen van de Nederlandse militair bijgenaamd Schwartzkopf, die voor UNSCOM (United Nations Special Commision) in Irak werkte en ons vertelde over de wijze waarop chemische wapens in de openlucht werden verbrand door Iraakse dienstpichtigen op veilige afstand gecommandeerd door Engelse en Amerikaanse militairen. hij vertelde ons ook na ons bezoek, aan zijn ouderlijk huis in Almelo, wat er met de resten van het door depleted uranium getroffen militaire voertuigen gebeurd was. Wij hebben hem gewezen op de gezondheidsrisico's en hem documentatie bezorgd. Deze is meegegaan naar Irak.
* Nadere documentaie verzameld en informatie opgespoord over de methoden van verwoesting van chemische wapens. gesproken tijdens een studie-conferentie van Groen Links met Hennie de Graaf, generaal B.D., die nu is betrokken bij het V.N. programma tot vernietiging van alle chemische wapens. Laten we hopen dat het er nooit meer zo aan toe zal gaan dat als in Irak.
* Bibliotheek van het Koninklijke Instituut voor de Tropen in Amsterdam bezocht en copieën gemaakt van documenten en publicaties over contacten tussen de Irakeese overheid en de V.N.- Veiligheidsraad. Hierbij is zeer boeiende informatie aangetroffen over de desastreuze gevolgen van de economische boycot, nog vóór de oorlog uitbrak.(Briefwisseling tussen ministers van Buitenlandse Zaken en de VN Veiligheidsraad.)
* Contact gelegd met bureau van Ramsey Clark in de V.S. Later via een familielid zijn boek in de V.S. gekocht en een copie hiervan gemaakt voor een lid van de Irak-werkgroep.
* Videobanden verzameld over de gevolgen van de oorlog in Irak voor de volksgezondheid. Dit met het oog op de geplande door het LBVO te organiseren vervolg-studieconferentie.
* Contacten opgebouwd met Nederlandse journalisten bij dagbladen weekbladen radio en tv. Succesvol bleek het contact met Joris Cammelbeeck, Antoine Verbij, Stan van Houcke, enige redacteuren van de Rotterdamse Courant, medewerker van het Utrechts Nieuwsblad en een redactrice bij Elsevier. Zij ontvingen allen een of meerdere documentatiepakketten. Ook zijn er copieën gemaakt van een aantal foto's, gemaakt door Dr.. Gunther, Henk en Annemie.

* Bezoek gebracht aan Max van der Stoel in Den-Haag. Om te laten zien wat de gevolgen waren van het embargo voor de Iraakse kinderen. Ook werd er gewezen op de nog niet gediagnostiseerde ziekteverscheinselen als mogelijk gevolg van ernstige milieuvervuiling ten gevolge van de bombardementen. Er zijn namen verstrekt van de artsen die wij in Irak hebben ontmoet en de naam van een Belgische priester die nauw verbonden was met een Iraaks ziekenhuis. Deze priester was ook zeer goed geïnformeerd over wat zich elders in Irak afspeelde. De informatie die wij van de Nederlandse UNSCOm militair hadden gekregen werd ook ter sprake gebracht. Het leek erop dat de heer van der Stoel alles zeer ernstig opnam. In een later stadium zijn alle mensenrechtenverslagen over de situatie in Irak, onder verantwoordelijkheid van de heer van der Stoel opgemaakt, opgevraagd, in Den Haag en in Genève.
* Contact gelegd met Ab Gieteling naar een interview met hem gehoord te hebben op de VPRO-radio. Metta de Nachtegaal bezorgde ons een kranteknipsel met een verslag over zijn reis naar Irak in dezelfde periode dat wij er waren. Bezoek gebracht aan het theaterstuk dat hij maakte op basis van zijn reis. We hebben informatie uitgewisseld en in een later stadium besloten met elkaar te blijven samenwerken.
* Contact onderhouden met de reeds eerder genoemde artsen en hun medewerksters in Duitsland, Jordanië en Oostenrijk. Regelmatig telefonisch contact was nodig, omdat postverbindingen met Jordanië weken in beslag nemen en soms komt de post helemaal niet aan. Via de telefoon eerste contacten gelegd tussen Eric Hoskins en dr. Gunther. Rapport van Miriam Shahiw over de situatie van vrouwen in Irak opgevraagd, een antal malen gecopiëerd en aan leden van de Irak-werkgroep bezorgd. Toestemming verkregen voor publicatie hieruit.
* Contact via WISE-Nederland met WISE-Duitsland, dhr. Diehl. Hij is gaan samenwerken met dr. Gunther. Hierdoor kwamen goede wetenschappelijke studies en veel actuele documentatie in het juiste vaarwater. De diverse publicaties van zowel dhr. Diehl als dr. Gunther getuigen hiervan. Met goede adviezen over hoe een onderzoek in Irak op te zetten is dr. Gunther naar Irak terug gegaan. Tot op heden weinig medewerking van het Iraakse Ministerie van Volkgezondheid. Zij geven er de voorkeur aan alles in eigen hand te houden en eisen daartoe op de eerse plaats opheffing van het embargo of vrijgeven van de Iraakse tegoeden in het buitenland.
* Contact gelegd via het kantoor van de NVMP in Nijmegen met dr. Gottstein in Duitsland. Deze stralingsspecialist van de Duitse IPPNW reisde ook naar Irak, zamelde ook geld in voor medicijnen maar wilde niet met dr. Gunther samenwerken. Zij verschilden van mening over het gevaar van depleted uranium voor de volksgezondheid. Hierover hebben zij een ernstig meningsverschil gekregen. Tot mei van dit jaar hield ook dr. Grevers-Leuven van de Nederlandse IPPNW, de NVMP vol dat de gevaren van depleted uranium niet groot waren. Dit ondanks de

wetenschappelijke rapporten die hierover over de gehele wereld en met name in de V.S. verschenen waren. Omdat dr. Gevers-Leuven over veel gezag beschikt binnen de Nederlandse IPPNW, werd aan zijn beweringen meer geloof gehecht dan aan die van ons. Ook mocht Annemie Ummels vanwege vermeend zelotisme niet verschijnen op een intenationale conferentie georganiseerd door de NVMP in Maastricht. Dit was temeer opmerkelijk omdat zij aanvankelijk op basis van de door haar verstrekte informatie door mevrouw Parlevliet, lid van de congres-commissie, uitgenodigd was om een workshop over depleted uranium te organiseren. Zij heeft vervolgens de congres-commissie aangeraden om Henk van der Keur die dit onderwerp beter beheerst hiervoor uit te nodigen. Deze is uiteindelijk alléén naar Maastricht getogen, kon wel tot twee maal toe een inleiding geven en heeft zonder financiële tegemoetkoming van de zwaar gesubsidiëerde congres-commissie een aantal publicaties van WISE, waarin zijn artikel over depleted uranium in de engelse taal was opgenomen, onder de congresgangers verspreid. Tot op heden zijn de door Annemie en Henk gemaakte omkosten niet vergoed. We hebben een complete set copiëen van de belangrijkste wetenschappelijke publicaties uit Duitsland laten toezenden, speciaal ten behoeve van dit congres. Op 11 juni jl. hoorden wij tot onze grote verbazing dr. Gevers-Leuven voor de NOS-radio zeggen dat de NVMP reeds lang gewaarschuwd heeft voor depleted uranium. Een leugentje voor bestwil?
wij voelen ons als oud vuil behandeld. Wij hebben ons ten aanzien van de NVMP zeer constructief opgesteld, hen al aan het begin van dit jaar tijdens de LVBO-vergadering zeer waardevolle documentatie bezorgd. Als NVMP-leden de waarde van die documenten niet willen inzien en hun achterban niet of onvolledig of onjuist voorlichten dan is dat hun verantwoordelijkheid. Het geeft ons wel te denken over het vermogen tot samenwerken. En wat hebben studenten uit Oost Europese landen eraan als ze via de Nederlandse NVMP niet optimaal geïnformeerd worden over de kwalijke kanten van de standaard NAVO-munitie? Zouden zij ook niet in eigen land in aanraking kunnen komen met slachtoffers van het inademen van stofdeeltjes van ook in de ex Sovjet Unie en in Midden en Oost Europa aanwezige hoeveelheden laag radioactief afval van de nucleaire industrie?
Kom op NVMP-leden..... We moeten kwaliteit leveren en ook het mes in eigen vlees durven zetten. Dat konden jullie in het verleden toch ook en daar hebben jullie nog wel een Nobel-prijs voor de vrede aan over gehouden. Dat moet je waar blijven maken. NOBLESSE OBLIGE.

* Bezoek aan Iraakse zaakgelastigde. We hebben de heer Al Zuhairi gekonfronteerd met een van onze documenten over Irak, onze foto's laten zien en gevraagd om een onafhankelijk onderzoek door artsen die samenwerken met onafhankelijke vredesorganisaties te laten uitvoeren. Het officiële Iraakse standpunt is bekend. Maar wij kregen toch wel de indruk dat onze gesprekspartner schrok van sommige foto's

en ook wel begreep dat er een relatie moest zijn met een ernstige milieuvervuiling. Enige rapportage over de effecten van depleted uranium lieten we achter. Sedert dien ontvangen wij de statistieken over de sterfte cijfers in Irak en die liegen er niet om. Artsen van onafhankelijke organisaties kunnen na een korte onderbreking in begin 1992 toch weer in het land komen. Zij leggen uitstekende contacten met universiteiten en ziekenhuizen. En hebben een goed beeld van wat zich afspeelt. Volgens de meest recente berichten zou er snel de moglijkheid zijn tot het starten van een gezamelijk epidemiologisch onderzoek. Laten we er maar het beste van hopen.

* Contact gelegd met in Nederland wonenede Irakezen. Enige malen met nabij Utrecht wonende Koerdische vluchtelingen. Het meest leverde het contact met Jasmine Yawad op. Via Emile Wennen leerde we haar naam kennen en konden via André Gunder Frank haar adres achterhalen. Zij behoort tot een groep van Nederlandse journalisten, vredesmensen en intellectuelen uit het Midden Oosten, die gezamelijk de Midden Oosten crisis bestudeerden. Op uitnodiging van één van deze journalisten en Jasmine Yawad hebben wij een discussie avond over Irak mogen inleiden. dit is over en weer zo goed bevallen dat we besloten hebben tot verdere samenwerking. Een begin van een blijvende dialoog mogen wij hopen.
* Verzoeken ontvangen n.a.v. publicaties van Henk in de Nederlandse media. Het artikel in Trouw leverde een invitatie op van de kant van het Institute of Social Studies in Den Haag. Henk heeft daar een inleiding gehouden voor een gehoor van studenten uit zeer veer verschillende landen op het zuidelijk halfrond. Er was een grote betrokkenheid. In de discussie is ondermeer gesproken over de wijze waarop militairisering van de V.N. tegen gehouden kan worden. De noodzaak van sterke sociale bewegingen en het opbouwen van een dialoog daarbinnen, zonder gebukt te hoeven gaan onder het dictaat van het Noorden, werd nogmaals onderstreept. We hopen op voortzetting van de gelegde contacten. Er zijn adressen uitgewisseld en de weg naar het LAKA is gevonden. Het is vooral deze bijeenkomst geweest die ons gesterkt heeft in het geloof in de zinvolheid van onze activiteiten tot nu toe.
* Bezoek aan Jougoslavische ambassade. Nadat de geruchten over de noodzaak tot militair ingrijpen tegen "de Serven" alsmaar bleven toenemen, zijn we activiteiten richting de Joegoslavische gemeenschap in Nederland gaan ondernemen en hebben informatie verspreid. Uiteindelijk hebben we besloten op advies van één van hen, om datgene waarover wij ons zorgen maakte voor te leggen aan de Joegoslavische zaakgelastigde. We hebben daar een zeer ernstig onderhoud gehad. Laten we hopen dat het binnen ex-Joegoslavië ook weerklank zal vinden. We werden gebeld door een in Nederland verblijvende Joegoslaaf die een BBC-documentaire zag waarin gesproken werd over Amerikaanse veteranen uit Irak die vreemde ziekte verschijnselen vertonen ten gevolgen van opruimingswerkzaamheden en oorlogshandelingen in Irak. Deze mensen namen de door ons verstrekte informatie

nu serieus. Irak heeft zijn tanks gekocht in Joegoslavië en die zijn niet bestand gebleken tegen de NAVO-munitie. Een onomkeerbare milieuverontreiniging met nog onbekend aantal doden in de toekomst lijkt ons de verkeerde aanpak.

NAWOORD

Deze opsomming is niet compleet. Toch hopen we de leden van het LBVO een indruk te hebben gegeven van onze activiteiten. Dit alles naast het tot stand komen van het januari-verslag. Omdat dat verslag met zoveel moeite tot stand kwam hebben wij besloten op andere wijze de openbaarheid te moeten zoeken. Daarbij gesteund door mensen binnen en buiten de Irank-werkgroep. Wij zijn tevreden over de uiteindelijk tot stand gebrachte resultaten. Ons bezoek van slecht één week aan Irak, na de oorlog, en onder de druk van een zwaar embargo heeft ons zó geraakt dat wij niet meer konden wachten. We zijn bereid om al onze documentie te delen met leden van alle LBVO-organisaties.

Wij verzoeken de door ons gemaakte onkosten: telefoongebruik, portokosten,niet vergoede copiëerkosten en reiskosten voor zover niet vergoed door uitnodigende instanties. Het totale bedrag zal de fl 1.000 overschreiden die het LBVO had uitgetrokken voor het 18 januari-verslag. Wij menen echter dat het de moeite waard is geweest wat wij gedaan hebben.

We hopen dat we sommige mensen er van hebben kunnen overtuigendat met het middel economisch embargo zeer voorzichtig moet worden omgesprongen en alleen bruikbaar is als het zodanig wordt toegepast dat onschuldigen er niet door worden getroffen. Het westen wist voordat zelfs de oorlog tussen Iran en Irak uitbrak, welk soort van heerser Saddam Hussein was. Ondanks de systematische schendingen van de rechten van opstandige Koerden, heeft de V.N. ook na druk van NGO's op het gebied van mensenrechten in 1998 Irak niet willen veroordelen. De eerste Golf oorlog was beëindigd en vredesonderhandelingen met Iran waren gestart. Ondanks de vluchtelingen uit zowel Iran als Irak heeft de internationale gemeenschap destijds niets ondernomen. Ook Turkije werd niet tot de orde geroepen, voor de eigen misdaden tegen de mensheid begaan. het Westen bleef in zeer veel gevallen asielzoekers uit het Midden Oosten terug sturen. Dit alles was bekend, maar heeft nimmer geleid tot enige brede maatschappelijke actie in de westerse landen. De vredesbeweging was gefixeerd op Oost Europa en de Soviet Unie en niet te vergeten de kernwapens. Bij nader inzien hebben wij alleen maar achter de feiten aangelopen. Alleen mensen die contacten zochten met mensen uit Turkije konen horen als ze wilden wat er aan de hand was in die contreiën. Maar weinigen hebben dat gedaan. We hebben met ze allen een behoorlijke achterstand in kennis in te lopen.

Annemie Ummels in samenspraak met Henk van der Keur
30 juni 1993

GEACHTE REDACTIE

Bagdad

Ik ben geschokt, bedroefd en teleurgesteld dat de Verenigde Staten opnieuw het bloed van onschuldige Iraakse mensen hebben vergoten.

De meerderheid van de Irakezen, mijzelf inbegrepen, had gehoopt dat president Clinton de Iraakse bevolking niet nog meer zou doen lijden. Wij hebben al zoveel te verduren gehad omdat jullie, het Westen, de acht jaar durende, bloedige oorlog tussen Iran en Irak, waarbij honderdduizenden doden vielen, bevorderden. Irak was in die tijd jullie beste bondgenoot in de regio.

Toen de Iraakse regering blijk gaf van een nieuw beleid moest de Iraakse bevolking wederom de prijs betalen. Sinds de Golfoorlog en het embargo tegen Irak zijn ongeveer honderdduizend onschuldige Iraakse kinderen omgekomen door gebrek aan voedsel en medicijnen. De Verenigde Staten en zijn Westerse bondgenoten zijn volledig verantwoordelijk voor het welbewust doen omkomen van een hele generatie.

Jullie hebben altijd de mond vol over mensenrechten. Dat strookt niet met de aanval van zondagmorgen (op het hoofdkwartier van de geheime dienst in Bagdad). Het bloed van vrouwen, kinderen en oude mensen betekent blijkbaar niets als het om mensenrechten gaat.

[redacted] van de slachtoffers was een van de bekendste kunstenaressen in Irak en in de hele Arabische wereld: Leila al-Attar. Haar dood zullen wij ons altijd herinneren.

Zondagmorgen werd ik opgebeld door mijn oude moeder, die in het centrum van Bagdad woont. Ze huilde over de slachtoffers en vroeg: 'Wat hebben we nu weer gedaan? Is het embargo, waardoor duizenden kinderen omkomen, nog niet genoeg? Moeten we alle achttien miljoen sterven voor het Westen tevreden is?'

Als u wilt dat God u vergeeft voor deze misdaad, moet u uw belangen eens goed bekijken, een einde maken aan het embargo en het Iraakse volk in waardigheid aan een vredige en rustige toekomst laten bouwen, net zoals u doet voor uw kinderen en toekomstige generaties.

DEN HAAG *Yasmin Jawad*

Volkskrant
1 Juli 1993

Zie verder pagina 5, kolom 6

VN achten Irak niet langer nucleair gevaar

AFP, Reuter

BAGDAD

Het nucleaire bewapeningsprogramma van Irak is mislukt. Dat heeft het hoofd van een VN-inspectieteam Bob Kelley woensdag in Bagdad gezegd. Het 'Iraakse kernwapenprogramma is beëindigd, kapot gemaakt, beschadigd, verwoest', zei hij.

De zesdaagse missie van het team van de Amerikaanse kernfysicus Kelley liep woensdag ten einde. In tegenspraak met berichten in de westerse media beschikt Irak volgens Kelley niet over een geheime kernreactor om plutonium te produceren.

Volgens Kelley hebben de Golfoorlog en de inspectiemissies die Irak sinds twee jaar regelmatig aandoen, 'installaties en faciliteiten met een waarde van meer dan 3,6 miljard gulden vernietigd'. Kelley zei dat de VN er bij Irak op zullen blijven aandringen informatie te verschaffen over leveranciers van nucleair materiaal alsmede van tussenpersonen 'om ons ervan te vergewissen dat Irak zijn programma niet kan oppakken'.

4 NRC HANDELSBLAD BUITENLAND DINSDAG 8 JUNI 1993

Onderzoek naar mysterieus 'Desert Storm-syndroom'

Door een onzer redacteuren

WASHINGTON, 8 JUNI. Hartritme, concentratieverlies, slapeloosheid, geheugenverlies, aantasting van het immuunsysteem, incontinentie. Zo'n 7.000 Amerikanen lijden aan een of meer van deze symptomen. Ze zijn ervan overtuigd dezelfde ziekte te hebben, maar de overheid heeft steeds geweigerd het 'Desert Storm-syndroom' te erkennen.

Duizenden Amerikaanse veteranen van de Golf-oorlog hebben sinds eind 1991 tevergeefs gevraagd om een officieel onderzoek naar hun mysterieuze klachten. Deze week erkende het Pentagon voor het eerst dat de uiteenlopende symptomen lijken samen te hangen. Deze week ook begint een speciale commissie van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden hoorzittingen over wat ook wel *Gulf-disease* wordt genoemd.

De oorzaak van de ziekte staat niet vast, maar hangt mogelijk samen met blootstelling aan de resten van Amerikaanse munitie waarin uranium is verwerkt. Vooral tijdens de slotfase van de Golf-oorlog verschoten Amerikaanse tanks en vliegtuigen veel duizenden granaten waarin afgereden uranium is verwerkt. Dergelijke munitie is zeer effectief tegen tanks, omdat het hoge soortelijk gewicht van uranium de granaten een groot doordringend vermogen geeft.

De munitie is ook in lichte mate radioactief (ongeveer half zoveel als uraniumerts). Amerikaanse tankbemanningen stonden daarom bloot aan de straling van hun eigen munitie en van de bepantsering van hun tank, waarin het materiaal ook is verwerkt. Toch noemen veel experts het onwaarschijnlijk dat deze radioactiviteit de ziekteverschijnselen heeft veroorzaakt, omdat de dosis straling daarvoor te klein zou zijn.

De symptomen zouden eerder het gevolg zijn van het inademen of doorslikken van het giftige poederormige uraniumoxide dat ontstaat wanneer de granaat ontploft.

Zij leiden dit onder meer af uit het feit dat de symptomen niet alleen optreden bij tankbemanningen, maar bij allerlei militair personeel dat zich in de voorste linies heeft bevonden, zoals verplegers en degenen die wrakstukken hebben onderzocht van tanks die met deze munitie waren vernietigd. Amerikaanse militairen hebben na de Golf-oorlog een aantal maal geklaagd over het gebrek aan veiligheidsvoorschriften en voorlichting. Zij deden hun onderzoek zonder beschermende kleding.

Volgens een Brits rapport bevond zich in april 1991 nog veertig ton uraniumschroot in het terrein in Irak en Koeweit, dat „voor tienduizenden de dood kan betekenen". De Amerikaanse krant *The New York Times* schreef in januari van dit jaar dat uraniumstof mogelijk heeft bijgedragen aan de sterk toegenomen sterfte onder kinderen in Irak. Volgens de krant zou VN-personeel in de omgeving van Basra kinderen toen hebben zien spelen met het schroot dat door uraniumtreffers was ontstaan.

Weigering Irak olie te verkopen draagt bij aan kindersterfte

BAGDAD (NYT, Guardian) — Internationale hulporganisaties maken zich zorgen over de weigering van de Iraakse president Saddam Hussein om gebruik te maken van de door de Veiligheidsraad gecreëerde mogelijkheid om voor 1,6 miljard dollar olie te verkopen voor de aanschaf van voedsel en medicijnen.

Volgens een nieuw onderzoek van Amerikaanse en andere westerse gezondheidsdeskundigen is de kindersterfte in Irak tenminste verdubbeld als gevolg van de Golfoorlog, plaatselijke rebellen en het handelsembargo.

Vorige week werd door de Veiligheidsraad een resolutie aangenomen waarin Irak onder strikte voorwaarden wordt toegestaan om via een VN-fonds olie te verkopen. Iraakse functionarissen zeggen echter dat dit een aantasting is van de soevereiniteit van Irak en dat het bovendien vrijwel onuitvoerbaar is.

Volgens de Iraakse minister van Handel Mohammed Mehdi Saleh is de maatregel van de Veiligheidsraad slechts bedoeld om de waardigheid van het volk van Irak te demoraliseren". Hij bezwoer dat de Irakezen bereid zijn „desnoods een gierst te eten en alles wat nodig is om onze soevereiniteit en vrijheid te verdedigen". Saddam zei anderhalve week geleden tijdens een conferentie van bevriende Arabieren: „Irak kan nog twintig jaar onder beleg leven zonder van iemand iets te vragen."

Voor de oorlog importeerde Irak driekwart van zijn voedsel. De eigen landbouwproductie is sindsdien meer dan gehalveerd. De schattingen over de graanoogst van dit jaar lopen uiteen van 290 duizend tot 525 duizend ton. Per maand consumeren de achttien miljoen Irakezen 290 duizend ton door de regering gerantsoeneerd graan.

Afgelopen zomer kocht Irak met goedkeuring van het sanctiecomité van de VN 200 duizend ton graan in Australië en Europa. Daarvoor werden Iraakse tegoeden bij een Zwitserse bank vrijgegeven, die na de invasie van Koeweit vorig jaar augustus waren bevroren. Volgens minister Saleh weigeren Zwitserse en andere Europese banken nu echter meer gelden vrij te geven. De Vraad maakt het Irak immers mogelijk olie te verkopen.

De nieuwe studie naar kindersterfte in Irak is gebaseerd op vraaggesprekken met negenduizend Iraakse huishoudens door Arabisch sprekende interviewers. De onderzoekers kwamen via steekproeven tot de conclusie dat de kindersterfte door ziekten en ondervoeding was gestegen tot 80 per duizend, vergeleken met 20 of 30 per duizend voor de oorlog. Van de vijf miljoen Iraakse kinderen onder de vijf, zou een miljoen kinderen tekenen van ondervoeding vertonen, terwijl 120 duizend ernstig ondervoed zouden zijn.

Volgens woordvoerder Tony Carvalho van het kinderfonds van de Verenigde Naties (Unicef) is door Irak opgegeven kindersterftecijfer van voor de oorlog echter veel te laag, dat zou 90 per duizend bedragen.

De verslechtering van de situatie kan volgens het rapport het gevolg zijn van „tekorten aan kindervoeding, poedermelk en noodzakelijke medicijnen" en van de stijging van de voedselprijzen. Opgemerkt wordt dat hoge regeringsen partijfunctionarissen en legerofficieren niet onder de situatie lijden doordat zij toegang hebben tot voedselexporten en harde valuta, maar dat een meerderheid van de Iraakse huishoudens in een crisissituatie verkeert.

De koopkracht van de Irakezen is volgens een economische studie gedaald tot 7 procent van het vooroorlogse niveau. De meeste gezinnen besteden al hun inkomen aan voedsel. Miljoenen mensen lijden een deel van de maand honger, omdat de rantsoenen vaak na een week op zijn, alhus de onderzoekers.

De belangrijkste gegevens van het onderzoek zijn verder:

- De graanoogst van 1991 is slechts een kwart van die van 1990, doordat het irrigatiesysteem slecht functioneert, er niet voldoende elektriciteit is, en Irak over te weinig kunstmest, insecticiden en zaad beschikt.
- De Iraakse veestapel — koeien, schapen en geiten — die sinds de sancties de belangrijkste bron van eiwitrijk vlees voor de bevolking vormt, is gehalveerd doordat een groter aantal dieren wordt geslacht, en door de verspreiding van ziekten onder het vee en een tekort aan veterinaire medicijnen.
- Miljoenen Irakezen drinken water dat is besmet door rioolwater, wat de verspreiding van typhus en cholera in de hand werkt. In het zuiden van Irak is de verspreiding van typhus epidemisch.
- Veel infectieziekten „floreren" in Irak. Ziekenhuizen functioneren nauwelijks door een tekort aan medicijnen, voedsel en verplegend personeel.
- Elektriciteitscentrales, zwaar gebombardeerd tijdens de oorlog, zijn gedeeltelijk hersteld. De elektriciteitsvoorziening bedraagt 70 procent van het niveau van voor de oorlog. De voorraad reserveonderdelen is echter uitgeput, wat het functioneren van de herstelde centrales in gevaar brengt.

Als Irak akkoord gaat met de verkoop van 1,6 miljard dollar aan olie onder VN-toezicht, kan het voor ongeveer 933 miljoen dollar aan voedsel en medicijnen kopen. De rest van het geld gaat naar Koeweit, waaraan Irak herstelbetalingen is verschuldigd.

De verkoop van olie door Irak zou gemakkelijk een conflict met Turkije kunnen opleveren over het schoonmaken van de pijplijn, die door Turkije loopt. Er moet waarschijnlijk maanden aan gewerkt worden eer weer olie door de pijp kan stromen. Irak en Turkije moeten uitmaken wie het schoonmaken betaalt van de pijp, die in augustus 1990 door Turkije werd afgesloten.

Gezondheid ex-gijzelaar Turner is redelijk goed

DAMASCUS/WIESBADEN (DPA, Reuter) — De Amerikaanse [illegible]

Het is onduidelijk of de [illegible] soldaten in Lumumbashi aanhangers van president Mobutu Sese Seko of van de oppositie. Mobutu aanvaardde maandag interim-premier Etienne Tshisekedi, de belangrijkste oppositieleider. In de hoofdstad Kinshasa raakten aanhangers van de oppositie maandag en dinsdag slaags met de oproerpolitie.

Shaba is met zijn koper- en kobaltmijnen het rijkste gebied van Zaire (Shaba betekent koper). Het staatsmijnbouwbedrijf Gecamines zorgt voor de belangrijkste inkomsten uit de export van het land. Het bedrijf moet meer dan de helft van de inkomsten aan buitenlandse valuta afstaan aan de staatsbank. Sinds april is dit niet meer gebeurd, omdat de export drastisch is teruggelopen, onder andere door stakingen.

In Shaba is de roep om afscheiding van Zaire de laatste tijd weer te horen, nu er in Kinshasa een diepe regeringscrisis heerst. De inwoners van het rijke gebied voelen zich uitgeknepen.

Betaal nooi
dan nodi
Bel DEL. 06

Bel voor 'n persoonlijke offerte. Voor
alle extra's. Voor de complete polis. W
Vanaf maar f 31,- per maand. Bij D.E.

D.E.L. Verzek

Waar 't kan zo voorde

TURKIJE NA DE VERKIEZING

ALS DE TURKSE commentatoren gelijk hebben, heeft de halve wereld het op het ogenblijk op Turkije gemunt. Vroeger voelde Turkije zich altijd bedreigd door de traditionele vijand aan de noordoostgrens, de Sovjet-Unie. Maar die heeft tegenwoordig aan haar eigen ontbinding de handen meer dan vol. Nee, Turkije wordt bedreigd door haar westerse „vrienden".

Bedreigd door Griekenland, dat zich op volle Koude-Oorlogsterkte zou hebben uitgerust om de gehate NAVO-partner op de knieen te dwingen.

Bedreigd door Europa en de Verenigde Staten, die Turkije niet meer zo nodig hebben nu de Golfoorlog voorbij is en de Sovjet-Unie de westerse veiligheid niet meer bedreigt.

Bedreigd door de Europese Gemeenschap, die het aspirant-lid Turkije tot Sint Juttenis in de wachtkamer wil laten zitten en vorige maand de relaties met Turkije afhankelijk heeft gemaakt van de ontwikkelingen in de kwestie-Cyprus.

Bedreigd door de NAVO, die deze maand voor het eerst de Egeische Zee buiten haar Middellandse-Zeemanoeuvres heeft gehouden, daarmee het oor lenend aan het argument van Athene dat dat een Griekse binnenzee is.

Bedreigd door Frankrijk en Duitsland, die Turkije buiten een nog te vormen [illegible] willen houden.

TURGUT ÖZAL

„Bedreigd" Turkije richt zich op Balkan

hadden met de verkiezingen en de macht van president Özal is afgebrokkeld.

Als dat zo is, dan staan Turkije nog veel somberder tijden te wachten. Want

ADVERTENTIE

(foto NRC Handelsblad/ Vincent Mentzel)

Uithongering is Saddams wapen tegen de sancties van de VN

30-12-91

Door Carolien Roelants
Redacteur NRC Handelsblad

President Saddam Hussein voert een bittere oorlog en zijn bevolking wordt zijn munitie. Zelf spreekt hij van een „overtuiging van de Moeder van alle Veldslagen" tegen de „Verenigde Staten, hun bondgenoten, slaven en agenten". Die handlangers op instructie van Washington een „zeeuwenwaardige trekmaatje" van Iraks inding weg te krijgen. Saddams operatief beleden doel is die blokkade opgeheven te krijgen, zodat Irak „de rijke nieuwe wereldorde" kan bestrijden die Washington en de hoofdsteden van het Westen, de wereld willen opleggen op het puin van democratie en rechtszekerheid."

De uitspraken die tegenwoordig weer uit Bagdad komen liegen er niet om: de ene na de andere minister en Saddam zelf kunnen de tegenpartij de wacht aanzeggen. Doelwit zijn de Westerse landen, de VS aan het hoofd, maar de laatste tijd nemen ook de Arabische leiders het ervan dat die weigeren Irak te helpen aan het handelsembargo van de Verenigde Naties te ontduiken. De Saoedische leiders bij voorbeeld: „geen regering op aarde is zo corrupt of zo tirannisch gewaarden als wij."

Tegelijkertijd worden de gemoederen van de wereldburgers bewerkt — die Irak in het kwaad wereldwijde leiders („creatief van het zionisme") zoeken drijft openbaar te zetten — met behulp van het hongerende Irakese volk. Grotig verschaffen de Iraakse autoriteiten cijfers: 568 093 kinderen zijn na de oorlogen als gevolg van het embargo, duizend er te weinig medicijnen en vaccins voorhanden zijn. Er zijn veel meer bezoekers lijke slachten omdat watervoorzieningsinstallaties en fabrieken in de oorlog in het Golfgebied zijn vernietigd. En er is genoeg te weinig voedsel.

Betrouwbare artsen en verpleegkundigen van vluchtelingenkampen worden met alle dagelijks interviewen en van de zodoge cijfers samen. Uit de rapporten die die bezoeken opleveren, wordt weer gretig door de officiële Iraakse pers gerichtig. De zelf aangedragen getallen krijgen zo een stempel van objectiviteit.

Af en toe wordt een halfhartige poging gedaan om voor rapport van een groep particuliere Amerikaanse en Britse organisaties, die regelmatig artsen naar Irak sturen gestuurd. De kindersterfte in Irak is als gevolg van de oorlog en de sancties verviervoudigd, stelde het rapport.

Maar een dag later liet het VN-kinderfonds UNICEF weten dat het afgangscijfer van de zojuist door Bagdad, aangeleverde cijfers van 27,8 per duizend levend geboorten „fel overdreven" zijn. „Wij reiste vorige half jaar in Irak weer en u hoeft er niet gelooft", zei een woordvoerder in Genève. „Ik denk dat het gaat om een regeringsstatistiek." Volgens hem was de kindersterfte vóór de oorlog 91 waarmee de cijfers van de regering van de kindersterfte werd teruggebracht tot een tussenstand van een kwart.

Om geen misverstand te laten bestaan: de situatie in Irak is wel degelijk zeer ernstig. Er is weliswaar voedsel verkrijgbaar, maar de koopmiddelen om die erop de meeste Iraakse burgers ontbreken. Daar zijn geworden. Eerste leveranties zijn nu in de loop, maar er wordt maar een derde verstrekt van wat nodig is om te overleven. Zuigelingen moeten het zonder zuigelingenvoeding stellen, wegens ontbreken zijn ook uit een vorige oorlog en er is niet voldoende opvang voor kinderen in de ontbreken. Er is zeker bijkomst en het zal geen is meer bijkomst en het zal geen wieter zonder enige twijfel alle maal nog veel, veel erger worden.

Maar het is maar een deel van de waarheid.

Leger en politie, de veiligheidsdiensten waarop Saddam regeert, stelt het hebben een aanzienlijke koopverzorging gekregen — die hebben geen honger. Er is wel geld en ook achterdeur toelevanciën gebeurden in diverse delen van Bagdad waren gebleekt dat een groot voor Saddam Hussein uit te spreken. Er is wel geld om de stand van de Turkse Koerden te gen de regering in Ankara te bestrijden: voldoende wapentuig om hiermee enkele honderden Irakese soldaten over te laten lopen. Geld om elke maand een paar honderd strafkampen te onderhouden. Geld om de gevolgde Koerden te vervolgen onder het voorgewende Koerdistan te vernietigen.

Een veiligheidsofficier van de Iraakse krant Al Musala bekende kan afgelopen weekeinde uit de mond van „betrouwbare getuigen" en dat de regering daarom voedsel ontzenuwt. „Alleen aan de wereld te bewijzen dat de Irakezen niet hongerig sterven". Zij beschreef ook „het gaan en komen van talrijke delegaties die nagaan dat de situatie nog heeft zo goed zijn gewoon." Er is dus terecht, wat geld om daar goederen te kopen — want welke buitenlandse delegatie bezoekt een land als Irak op de pof?

Levensmiddelen en medicijnen zullen overgens helemaal niet onder de sancties. De Iraakse regering mag alleen geen geld in buitenland om die in het buitenland aan te schaffen. In augustus besloot de Veiligheidsraad van de VN Irak een aantal tegemoet te komen. Hij besloot de Iraakse regering toestemming te geven voor 1,6 miljard dollar olie te verkopen, zij het onder strikte controle van de VN. Uit een deel van de opbrengst zou Irak dan levensmiddelen en medicijnen kunnen kopen. Het besluit werd in september door de Raad bevestigd en uitgewerkt. Nu, vier maanden later, heeft Irak nog altijd niet de voorwaarden van de resolutie aanvaard.

Intussen blijven dagelijks bijna Iraakse burgerslachtoffers/slachtoffers. Grotig vertelden dat de Veiligheidsraad hiervoor Irak onder controle heeft gebracht en dat het Irakese volk niet op dergelijke wijze wil worden vermoord. Saddam zelf drukte de bezorgenheid van de internationale gemeenschap uit over het lot van de Koerden in Irak met de woorden: „Ik wil duidelijk maken dat we geen Irak, tweede jaar oorlog Irak, tweede jaar oorlog dat de Irakezen kan leven zonder iemand te vragen om iets te geven." (vrijwel zonder Iraakse strijdkrachten uitgevoerde luchtaanvallen van Amerikaanse vliegtuigen).

De Iraakse regeringspers heeft tegelijk een campagne gevoerd tegen de VN en met de VN samenwerkende overgouvernementele hulporganisaties — die tot voor vrijdag zo'n meer dan 200 miljoen dollar hulp aan met name de Koerden in het noorden van het land hebben geleverd, maar dat wordt in Irak niet gemeld. In briefingen en bij de VN wordt ook niet ingegaan op de Bagdad de gezeten regering maakt voor het Iraakse recht dat de hulpverleningsmissie die VN aan het eind van het jaar een werk verlengd. Dat zou een aanzienlijke vermindering van de hulp meebrengen en ook alle contact op de distributie wegvallen. De (ex)Pakistani VN-gezant Sadruddin Aga Khan, die zijn jaarlijkse rapport aan de Koerden aan gewaad van veiligheid te geven en die speciaal voor hulpgoederen bewaken, rapporteert als eerste weg. De VN, zo'n ongeveer wegvaart Irak ook van zijn mensenrechtenorganisaties, wordt verdacht, zijn inzetten reden dan een op Saddams boodt gericht Amerikaans plan-zelf?

Misschien is het nuttig nog even de opgeroepen van *Amnesty International* op te slaan over schendingen van de mensenrechten in Irak. Zo dateren uit voor de oorlog, voor precies duizelige invasion als toen zijn ze aan de macht. De rapporten zijn gruwelijke opsommingen van wat de Iraakse regering haar burgers aandoet. Er is, in 1990, een bijrapport gewijd aan kinderen gemartelde kinderen, willekeurig gearresteerde kinderen, verdwenen kinderen, gedwongen kinderdiensten.

De Iraakse regering van de internationale waarnemers voor ondertekening van de speciale konvenanten, Zij zou het akkoord met de VN nimmer toestaan en het laat hebben gebeur

Het gaat slecht met Irak

19 okt 1991

Hoe schoon was de oorlog tegen Irak? Joost Jongerden ging er met een groep wetenschappers kijken.

Voortzetting van de sancties tegen Irak zal catastrofale gevolgen hebben voor de Iraakse bevolking. Dat is de conclusie van de wetenschappers met wie ik vorige maand in Irak was. De wetenschappers deden onder de vlag van de Harvard universiteit onderzoek naar de situatie, het meest uitgebreide en systematische van na de Golfoorlog. Zij waren met zijn zevenentachtigen, noemden zich de Harvard Study Team on Civilian Casualities, waren afkomstig uit de Verenigde Staten, België, Nederland, Canada, Australië, Jordanië, Duitsland en Groot-Brittannië en vertegenwoordigden een breed veld van disciplines.

Het onderzoek werd door kleine teams uitgevoerd, zonder bemoeienis van de Iraakse overheid en door middel van (onaangekondigde) bezoeken aan elektriciteitscentrales, ziekenhuizen, watercentrales, olieraffinaderijen, fabrieken en door huis-aan-huis surveys. Verscheidene teams zijn in staat geweest te reizen van grondgebied dat door het gevreesde Iraakse leger wordt gecontroleerd naar Koerdisch bevrijd gebied. Alleen de shi'ieten, die na de mislukte opstand de moerassen ten noorden van Basrah zijn ingevlucht, hebben ze niet kunnen bereiken. Naar schatting leven tussen de 40.000 en 400.000 vluchtelingen in dit moeilijk doordringbare gebied met weinig mogelijkheden van bestaan. Zij zitten 30 tot 40 kilometer diep in de moerassen, opgesloten en omsingeld door Iraakse militairen.

De tweede keer

Het was niet de eerste keer dat het Study Team on Civilian Casualities onderzoek deed in Irak. Van 28 april tot 6 mei, kort na de oorlog, heeft een kleiner team onderzoek gedaan. In een rapport dat in mei werd uitgebracht, concludeerde men dat als gevolg van de 'vertraagde effecten van de Golfoorlog' alleen al 170.000 kinderen onder de vijf jaar zouden sterven. Beweringen van de Iraakse overheid en buitenlandse journalisten dat de gezondheidstoestand in Irak stabiel was, werden door het eerste Harvard Study Team weersproken. Volgens Harvard stond de gezondheidszorg op het punt van instorten.

Na een lange bustocht van Amman naar Bagdad en twee dagen van organisatorisch werk kon het onderzoek op 26 augustus van start gaan. De eerste indruk was dat de bombardementen op installaties in Irak, inderdaad met een 'chirurgische' precisie, om in de termen van persvoorlichters en militaire strategen te spreken, zijn uitgevoerd. Wat niet wil zeggen dat de geschatte tien procent aan raketten en bommen die hun doel voorbij zijn geschoten zijn sporen niet heeft achtergelaten. Woonhuizen tot grote delen van een woonwijk, met name in Basrah, zijn van de stedebouwkundige kaart gevaagd. Volgens officiële cijfers zijn daarbij ruim 2000 mensen omgekomen en meer dan 5000 mensen gewond geraakt. Het aantal slachtoffers als gevolg van de oorlog doet zich echter voornamelijk gelden op langere termijn.

Elektriciteit

In de eerste dagen van de oorlog hebben de Amerikaanse en Engelse bombardementen 98 procent van de elektriciteitsvoorziening weten uit te schakelen. Van noord naar zuid zijn bijna zonder uitzondering bruggen, elektriciteitscentrales en waterzuiveringsinstallaties gebombardeerd. Hoogspanningsmasten zijn geknapt en de leidingen hangen naar beneden.
Voor het bombarderen van hoogspanningsmasten is een nieuw wapen uitgetest. De bommen die in de lucht boven de hoogspanningsleidingen ontploffen verspreiden een scherm van 'engelenhaar'. Dit engelenhaar bestaat uit zeer dunne draden verzilverd wolfraam, wordt door het elektro-magnetisch veld van leidingenwerk aangetrokken en veroorzaakt kortsluiting. Zes maanden na de oorlog liggen de installaties er nog troosteloos bij. De ravage doet meer denken aan een stortplaats van schroot dan op een centrale of verdeelstation.

Wanneer de elektriciteitsvoorziening stagneert, stagneert de hele samenleving. Het rioleringssysteem is als gevolg van het wegvallen van de elektriciteitsvoorziening uitgevallen. Door overdruk zijn de rioleringen gesprongen. In bepaalde wijken in Bagdad stroomt het afval rijkelijk door de straten. Doordat het afvoer- en zuiveringssysteem niet meer werkt, wordt het rioolafval sinds de oorlog direct in de rivieren gedumpt. Dat rivierwater is de bron van het leidingwater. Terwijl dit water ernstig is vervuild, zijn de zuiveringsinstallaties buiten werking gesteld door de geallieerde oorlogshandelingen. Niet alleen doordat de waterleidingbedrijven afhankelijk zijn van de elektriciteitsvoorziening, maar ook doordat deze zijn getroffen door geallieerde bombardementen. De Dibis watercentrale nabij de Koerdische stad Kirkuk is beschadigd door rondvliegend schroot toen de nabij gelegen elektriciteitscentrale werd gebombardeerd. De centrale kan de 500.000 inwoners tellende stad van gemiddeld vier liter water per persoon per dag voorzien. Ter vergelijking, in de Verenigde Staten is het gemiddelde watergebruik 600 liter per persoon per dag.
In Mosul is de watercentrale door directe bombardementen uitgeschakeld. Een noodcentrale, bestaande uit houten keten met wat leidingen, pompt nu verontreinigd water in het leidingnet. In Basrah zijn kleine waterinstallaties in woonwijken geraakt. De mensen moeten in hun waterbehoefte voorzien door het met emmers vlak boven een open riolering af te tappen. Dit water vormt een ernstige bedreiging voor de volksgezondheid.

Voedsel

De chlorine die aan het water moet worden toegevoegd om het te desinfecteren, is in Irak amper meer voorradig. De fabrieken die deze stof produceerden, zijn tijdens de oorlog gebombardeerd. Een verouderde en de omgeving vervuilende fabriek, die uit produktie zou worden genomen, moet nu de chlorineproduktie weer volledig ter hand nemen. Deze fabriek kan slechts in een krappe twintig procent van de behoefte voorzien. Zowel invoer van chlorine als reparatie van de gebombardeerde fabrieken is vanwege de sancties onmogelijk.
Irak is evenmin in staat de elektriciteiten watervoorziening te repareren. Reserveonderdelen die nodig zijn om de reparaties uit te voeren, komen het land niet in.
Aan voedsel, een andere eerste levensbehoefte, is eveneens een groot tekort. Irak is voor de voeding van zijn bevolking afhankelijk van importen en ook die vallen onder de bepalingen van de sancties.

Foto RBP

Door schaarste en daaraan gekoppelde prijsstijgingen gaan voedselaankopen voor grote bevolkingsgroepen de koopkracht te boven. Door het hele land komt men mensen tegen die hun kleding verkopen om aan geld te komen voor voedsel. Dat mensen hun kleding aan het verkopen zijn, betekent dat zij geen enkele buffer meer hebben. Meubels en eventueel sieraden zijn dan al vermarkt.

Als gevolg van onder meer de tekorten aan water, vervuiling en besmetting van nog beschikbaar water en voedseltekorten behoren tyfus, cholera, ondervoeding en uitdroging tot de ernstigste ziekteverschijnselen in Irak. De mensen die ziek worden kunnen zich niet wenden tot een goed functionerend gezondheidssysteem. Het gezondheidssysteem in Irak verkeert als gevolg van de oorlog en de sancties in een deplorabele toestand.

Ziekenhuis

Vaccins kunnen als gevolg van de slechte elektriciteitsvoorziening niet of onvoldoende worden gekoeld. In het Koerdische Dohuk is de elektriciteit voor het tot 'Vrijheid ziekenhuis' omgedoopte 'Saddam-ziekenhuis' op rantsoen. In de praktijk betekent dit dat een deel van de week geen spanning op het net staat. Er moet dan worden overgeschakeld op de twee noodgeneratoren. Daarvan heeft één generator het echter begeven. Het repareren of vervangen van de noodgenerator is onmogelijk als gevolg van de sancties. Reserveonderdelen, laat staan een hele generator, komen niet door de blokkade heen. De tweede noodgenerator levert nog elektriciteit, maar kan niet in de behoefte voorzien. De overvloed aan patiënten maakt het elektriciteitstekort extra nijpend.

In Basrah zag men als gevolg van de slechte watervoorziening schrijnende taferelen. Het ziekenhuis pompte water uit de rivier in een bassin. Met chloor-bleekmiddel werd het water op een provisorische manier gedesinfecteerd. De ziekenhuizen hebben als gevolg van de sancties ook een groot tekort aan medicijnen. In zo'n situatie kan een simpel iets als diarree al dodelijk zijn.

De gezondheidstoestand van de Iraakse bevolking is sinds de oorlog en de sancties achteruit gehold. De schaal waarop honger en ondervoeding, cholera en tyfus voorkomen, is voor Iraakse begrippen ongekend. In een niet eens zo'n grote stad als Dohuk noteerde de arts vijfhonderd gevallen van de meest ernstige vorm van ondervoeding. Hierbij gaat het merendeels om kinderen. De meesten maken door de slechte staat waarin de voorzieningen verkeren en het gebrek aan medicijnen geen kans op overleven. Deze kinderen hebben, net als het overgrote deel van de bevolking, geen enkele stem gehad in de keuze van hun president. Maar zij zijn wel degenen die het eerst door de sancties worden getroffen. Zij sterven, om met de woorden te spreken van Eric Hoskins, arts en een van de organisatoren van het Harvard Study Team, omdat de wereld heeft besloten dit met Irak te doen.

Geen schone oorlog

Het is een hardnekkig en met gretigheid geaccepteerd beeld dat de oorlog tegen Irak een 'schone oorlog' is geweest. De bombardementen op zich terugtrekkende Iraakse militairen, de duizenden soldaten die levend zijn begraven, en de lange-termijngevolgen van de Golfoorlog op de burgerbevolking van Irak kunnen alleen langs Orwelliaanse lijnen tot een begrip als 'schone oorlog' leiden. Als gevolg van de bombardementen op elektriciteits- en watervoorziening sterven de mensen pas op langere termijn. Op hun lichamen zijn geen sporen van bomscherven of granaatsplinters aan te treffen, maar zij zijn er zeker wel in groten getale aan overleden of bezig aan te overlijden. Ook binnen de VN begint de ernst van de situatie door te dringen. Sinds enkele maanden circuleert een voorstel Irak toe te staan voor ruim een miljard dollar aan olie te verkopen. Hiermee zou Irak in staat worden gesteld importen van voedsel en medicijnen mogelijk te maken. Maar binnen VN-kringen wordt dit voorstel al als volstrekt onvoldoende beschouwd.

Eric Hoskins concludeerde aan het einde van het onderzoek van het Study Team dat het geweld tegen Irak niet gestopt is met het einde van de oorlog. De sancties verlengen de oorlog, omdat Irak niet in staat wordt gesteld de oorlogsschade aan civiele installaties te boven te komen en toegang tot medische zorg en de beschikking over voedsel wordt ontzegd. Als gevolg hiervan wordt verwacht dat de kindersterfte zal vervijfvoudigen. Eerdere prognoses waarin werd berekend dat alleen al 170.000 kinderen onder de vijf jaar als gevolg van de vertraagde effecten van de Golfoorlog zullen overlijden, zijn hierdoor tot de optimistische schattingen gaan behoren.

Joost Jongerden

Onder het puin liggen duizenden soldaten levend begraven

Foto Reuter

Veiligheidsraad VN wil Bagdad ongekend streng regime opleggen

5.10.91
V.Krant

Van onze redactie buitenland

AMSTERDAM — Om te verhinderen dat Irak ooit nog in staat is opnieuw te beginnen met de ontwikkeling van massavernietigingswapens, staat de VN-Veiligheidsraad op het punt een serie ongekende maatregelen goed te keuren.

Het nog vertrouwelijke plan, waarop de Britse krant The Guardian de hand legde, geeft de VN voor onbepaalde tijd het recht alle Iraakse import te controleren en ongehinderd alles en iedereen in Irak te inspecteren. Ook mag elk document worden geconfisqueerd. De inspecteurs moeten vrijelijk met vliegtuigen en helikopters kunnen vliegen. Bovendien worden Irakezen verplicht op alle vragen van de VN-vertegenwoordigers antwoord te geven.

Het nieuwe VN-plan blijft van kracht, zelfs nadat de huidige VN-taak — toezicht op de vernietiging van de aanwezige arsenalen en raketten met een bereik van meer dan 160 kilometer — erop zit. Volgens het voorstel moet Bagdad wetgeving opstellen die betrokkenheid bij vervaardiging van massavernietigingswapens tot een misdrijf maakt.

Het omvangrijke controlemechanisme, dat de Veiligheidsraad binnenkort waarschijnlijk al zal goedkeuren, kan ook worden toegepast op andere landen. De Verenigde Naties kunnen zich dan opwerpen als een wereldwijde politieagent die toeziet op de non-proliferatie van nucleaire, chemische en biologische wapens. De voorzitter van de speciale VN-commissie die toeziet op de vernietiging van de Iraakse massavernietigingswapens, Rolf Ekeus, is gisteren naar Bagdad gereisd om de Iraakse autoriteiten op de hoogte te stellen.

Het plan telt 31 pagina's. Het bevat een lange lijst met chemicaliën, andere materialen en componenten die Irak niet meer mag invoeren. VN-inspecteurs zullen nauwlettend alle invoer in de gaten houden en speciaal letten op produkten die op het eerste gezicht onschuldig lijken, maar ook voor vernietigingswapens kunnen worden gebruikt. Buitenlandse leveranciers zullen zich aan een nog op te stellen gedragscode moeten houden.

Bemoeilijken

De Veiligheidsraad is zich ervan bewust dat Irak alles in het werk zal stellen om VN-inspectie te bemoeilijken. Maar Irak realiseert zich ook dat er geen zicht is op versoepeling van de internationale sancties, tenzij het akkoord gaat met het nieuwe VN-inspectieplan. Bovendien zijn de Verenigde Staten en hun bondgenoten uit de Golfoorlog nog steeds bereid militaire acties te ondernemen, als Saddam Hussein inspecties onmogelijk maakt.

Met het nieuwe VN-plan is zo'n maart volgend jaar ongeveer 90 miljoen dollar gemoeid. Tot nu toe hebben de inspecties 8 miljoen dollar gekost, gefinancierd met vrijwillige bijdragen van de Verenigde Staten, Duitsland, Japan en Koeweit. De Verenigde Naties willen dat Irak zelf opdraait voor de kosten door een deel van de inkomsten uit de olie-export te reserveren voor inspectiemissies. De Verenigde Naties verwachten dat de olie-uitvoer wordt hervat.

Het VN-inspectieteam dat vorige week in Bahrein terugkeerde na de zesde controlemissie, is ervan overtuigd dat Saddam Hussein bij het uitbreken van de Golfoorlog binnen enkele maanden een kernbom had kunnen fabriceren van het type dat in 1945 op Nagasaki werd afgeworpen, als Irak had beschikt over voldoende verrijkt uranium. Irak zegt dat het nucleaire onderzoek louter vreedzame doeleinden heeft.

Volgens de leider van het VN-team was het Iraakse nucleaire programma, dat ongeveer tien miljard dollar heeft gekost, van een „ongelooflijk hoge kwaliteit". Volgens de VN-inspecteurs kreeg Bagdad op grote schaal buitenlandse hulp. Voor hen staat vast dat ontwerpen van Urenco, het Brits-Nederlands-Duitse uraniumverrijkingsbedrijf, model hebben gestaan voor de Iraakse centrifuges waarin de grondstof voor kernwapens wordt geproduceerd.

In dit verband is de naam weer opgedoken van de Pakistaanse atoomgeleerde Abdul Qader Khan. Hij werd in 1983 door een Nederlandse rechtbank bij verstek veroordeeld tot vier jaar gevangenisstraf wegens zijn pogingen geheime documenten te stelen bij het ultracentrifugeproject UCN in Almelo. In de jaren zeventig werkte hij voor een laboratorium dat onderzoek verrichtte voor UCN.

Khan wordt gezien als de sleutelfiguur in het geheime Pakistaanse kernwapenprogramma. In 1986 werd het vonnis tegen Khan wegens vormfouten nietig verklaard. UCN zegt niet te kunnen vaststellen of de centrifuges in Irak zijn gebaseerd op Almelose technologie. Volgens UCN lijken de verschillende soorten erg op elkaar, „omdat je bij de ontwikkeling ervan op identieke problemen stuit en het heel moeilijk is de verschillende typen centrifugetechnologie van elkaar te onderscheiden".

de Volkskrant VAN VRIJDAG 20 SEPTEMBER 1991

De „schone oorlog" tegen Irak was een mythe

Nieuwsdienst The Guardian

LONDEN — De verhalen die vorige week in de media verschenen over het levend begraven van Irakezen tijdens het Amerikaanse grondoffensief wekten de indruk dat dit geen doelbewuste actie was geweest. Gedetailleerde beschrijvingen maken echter duidelijk dat deze tactiek deel uitmaakte van een systematische, grootschalige operatie om de Iraakse loopgraven met militairen en al te vernietigen.

Tot bulldozer omgebouwde Abramstanks reden langs de loopgraven, storten ze vol zand en begroeven de Iraakse nfanterie levend, terwijl sommige Irakezen nog probeerden te schieten. De peratie was uitvoerig gerepeteerd en ad tot doel het aantal slachtoffers aan .merikaanse zijde zo laag mogelijk te ouden.

Deze informatie valt moeilijk te rijmen met het beeld dat de media tijdens de Golfoorlog werd voorgehouden, het beeld van een precisie-oorlog tegen materiële doelwitten — niet tegen mensen. In tegenstelling tot de oorlog in Vietnam werd niet het aantal doden geteld, maar het aantal tanks en de hoeveelheid gebruikte artillerie. Dit was een oorlog tegen onroerend goed, dat moest de wereld althans geloven.

De eerste vraagtekens rezen al toen de slachting onder de vluchtende Irakezen op de weg bij Basra, vlak voor het staakt-het-vuren, bekend werd. Maar die luchtaanval paste in een veel algemener beleid om tijdens de oorlog bepaalde groepen mensen te doden. Het bloedbad op de weg bij Basra en het levend begraven van Iraakse soldaten vormden het sluitstuk van een strategie die cruciaal was om de oorlog te winnen.

In het beginstadium van de luchtoorlog waren de meeste doelen van militaire aard, zoals commandobunkers, raketlanceerinrichtingen, munitiedepots en kazernes. Doelen die zowel door militairen als burgers werden gebruikt, zoals bruggen, elektriciteitscentrales en telefoonkabels, werden eveneens vernietigd. Uiteindelijk zouden deze bombardementen zoveel schade aanrichten aan de Iraakse infrastructuur, dat het aantal zieken en vooral het sterftecijfer onder kinderen na de oorlog enorm is toegenomen.

Naarmate de oorlog vorderde, begonnen de geallieerden systematisch de Iraakse troepen in Koeweit en Zuidoost-Irak te vernietigen. Deze manschappen bestonden voornamelijk uit dienstplichtige boeren en reservisten. Zij werden blootgesteld aan de modernste technologische wapens, speciaal ontworpen om over een zo groot mogelijk gebied dood en verderf te zaaien. De elitetroepen van Saddam Hussein werden over het algemeen weggehouden uit de gevaarlijkste zones.

De meeste wapens die de geallieerden gebruikten waren verbeterde versies van de wapens die waren ontwikkeld tijdens de Vietnam-oorlog, zoals de opvolger van de napalm, een superexplosief dat alle zuurstof wegzuigt uit de wijde omgeving en schokgolven veroorzaakt. De meeste slachtoffers vielen echter door twee andere technologische wapens: de fragmentatiebom en lanceerinrichtingen die meerdere raketten tegelijk kunnen afschieten (MRLS).

Een voorbeeld van een fragmentatiebom is de Rockeye II, die 225 kilo weegt en uiteenspat in 247 kleinere bommetjes, elk zo groot als een handgranaat. Die bommetjes veroorzaken een hagel van ongeveer een half miljoen granaatscherven, die iedereen binnen een straal van veertig meter doodt of zwaar verwondt. Een vliegtuig kan zestien Rockeye II's tegelijk vervoeren.

De marine van de Verenigde Staten wierp alleen al 4.400 fragmentatiebommen af; de Amerikaanse luchtmacht nog vele duizenden meer. Het Britse equivalent, speciaal ontworpen om vliegvelden onklaar te maken, werd eveneens intensief gebruikt, voornamelijk door Jaguar-gevechtsvliegtuigen.

De MRLS heeft zelfs nog een grotere vernietigende uitwerking. Het lanceersysteem werd voor het eerst door zowel het Amerikaanse als Britse leger ingezet tijdens de Golfoorlog. Een voertuig op rupsbanden vormt het lanceerplatform, dat telkens twaalf raketten met een bereik van 32 kilometer kan afvuren. De raketten kunnen binnen een minuut worden afgevuurd en een gebied van 2,5 kilometer bestrijken. Als ze ontploffen, komen er zo'n achtduizend fragmentatiegranaten vrij. In de laatste fase van de oorlog vuurden de Verenigde Staten zo'n tienduizend MRLS-raketten af, de Britten 2.500.

Er werden nog veel meer wapens ingezet die speciaal gemaakt zijn om zoveel mogelijk mensen te doden. Onder ander een als fragmentatiebom werkende versie van de Tomahawk-kruisraket. Alles bij elkaar hadden ze een vernietigende uitwerking op de Iraakse troepen. Enkele dagen voor het einde van de oorlog meldden onofficiële Saoedische militaire bronnen dat het aantal Iraakse slachtoffers tussen de 65 duizend en 100 duizend lag. Volgens een onlangs uitgelekt rapport van de Amerikaanse militaire inlichtingendienst werden 100 duizend Irakezen gedood en raakten er 300 duizend gewond. Veel gewonden zijn waarschijnlijk gestorven door gebrek aan medische hulp.

De aanvallen die de vernietiging van mensen tot doel hadden, waren de laatste twee weken van de oorlog het hevigst. Een expert sprak zelfs van een „hyperoorlog". Voor een soortgelijk bloedbad in zo'n korte tijd moeten we teruggaan naar Hiroshima, Dresden of de massale veldslagen van de Eerste Wereldoorlog. De werkelijkheid is totaal anders dan de „schone oorlog" die de militaire briefings uit Saoedi-Arabië ons eerder dit jaar voorspiegelden.

PAUL ROGERS

Irak wacht rampzalige winter

door Eildert Mulder

DEN HAAG – Een actie van de omvang 'help Rusland de winter door' zal op geen stukken na genoeg zijn om een ramp in Irak te voorkomen. Dat zegt Marcel Vergeer, die als persvoorlichter van het Internationale Comité van het Rode Kruis vorige week terugkeerde van een reis van zes weken door het land van Saddam Hoessein.

Ook de VN-resolutie, die Irak toestaat een beperkte hoeveelheid olie uit te voeren om de aankoop van eerste levensbehoeften te bekostigen biedt geen soelaas. Doordat eerst die olie moet worden geproduceerd en verkocht, en door ingewikkelde bepalingen van de resolutie zal de noodhulp pas over een half jaar de mensen bereiken. Voor die tijd zal de vaak dodelijke diarree van zuigelingen, die de afgelopen maanden tot redelijke proporties was teruggebracht, opnieuw een rampzalige omvang aannemen. Nu al sterven er kinderen van de honger. Voor die tijd zullen ook 350 000 Koerdische vluchtelingen in een hooggebergte bij de Iraanse grens, moeten zien te overleven bij een temperatuur van 20 graden onder het vriespunt. Ze zijn gehuisvest in loofhutten. Maar die baby's en die Koerden zullen niet de enige slachtoffers zijn.

Ruim een maand geleden vierde Irak de 'dag van de overwinning'. Saddam legde de Irakezen uit dat zij de geallieerden hadden verslagen in de strijd om Koeweit. Maar Saddam kan niet wegpraten dat alle suikerpatiënten overleden zijn, omdat er geen insuline is. Een hartaanval is vaak dodelijk, omdat operaties nog maar zelden kunnen worden uitgevoerd. Verkeersslachtoffers kunnen om dezelfde reden nauwelijks nog worden geholpen. Er zijn veel verkeersslachtoffers, want de auto's zijn talrijk en het rijgedrag is woest.

Irak heeft geen medische hulpgoederen meer, afgezien van mogelijke geheime voorraden die bestemd zijn voor de elite of de strijdkrachten. Het Rode Kruis weet vrij exact hoeveel medische hulpgoederen (medicijnen, spuiten, verbandmateriaal) Irak had na afloop van de oorlog. Irak had ze voor de oorlog uit veiligheidsoverwegingen overgebracht van het centrale depot in Bagdad naar plaatsen in het hele land. Het Rode Kruis organiseerde het transport terug naar de hoofdstad. Irak had toen nog een voorraad die in Nederland genoeg zou zijn voor anderhalve maand.

Om nog eens een voorbeeld te noemen: bestrijding van epilepsie is niet langer mogelijk. Ook dat betekent voor veel mensen de dood. Pogingen van het Rode Kruis om vier ontregelde farmaceutische fabrieken op gang te brengen liepen spaak op gebrek aan geld en mensen. Op 20 augustus zei de minister van gezondheidszaken dat er geen verdovingsmiddelen meer zijn.

Geen prettig bericht voor een vrouw die alleen met de keizersnede verlost kan worden.

Baby's van een maand of negen tot tien kunnen in Irak nog niet rechtop zitten. Een infectie aan het maag darmkanaal is dodelijk. Vierhonderdvijftig gram melkpoeder kost 30 dinar, voor de oorlog was dat twee dinar. Een doorsnee-inkomen ligt in Irak op zo'n 250 dinar. Moeders, die hun baby's niet zelf kunnen voeden, (met het huidige rantsoen zijn dat er veel) zijn aangewezen op rijstewater of op volle melk, die weer diarree veroorzaakt.

De meeste doktoren verdienen zelf ook te weinig om hun eigen baby's beter te voeden. Twintig procent van de patientjes in kinderafdelingen van ziekenhuizen lijden aan ondervoeding. Maar omdat bekend is dat ziekenhuizen toch niet kunnen helpen brengen veel ouders ze er ook niet heen. Aangenomen moet daarom worden dat er nu al kinderen dood gaan van de honger.

Dat zal alleen maar toenemen, want de oogst van juni is opgegeten. Bij gebrek aan veevoer zijn de meeste koeien geslacht. Melk is onbetaalbaar. Voor de oorlog had Irak veel kippen. Maar omdat alle kippevoer uit het buitenland kwam, moesten de dieren worden geslacht.

Vitale zaken zoals medicijnen zijn niet onderworpen aan de boycot, maar dat helpt niets want buitenlandse bedrijven weigeren te leveren omdat ze geld willen zien.

• Vervolg op pagina 6

OLIE IRAK

Secretaris-generaal Javier Perez de Cuellar van de Verenigde Naties heeft gisteren voorgesteld Irak toestemming te geven om voor ongeveer 2,5 miljard dollar (zo'n 5 miljard gulden) aan olie te verkopen. Voor dat geld moet Irak voedsel en medicijnen kopen voor de bevolking en een deel van de schade die is veroozaakt door de in de Golfoorlog door de geallieerden uitgevoerde bombardementen herstellen. Ook moet een deel van het geld worden afgestaan voor de slachtoffers van de Iraakse invasie in Koeweit.

Anti-Imperialistische Bond (A.I.B.).
Kazernestraat 68
1000 Brussel

Brussel, 29 augustus 1991.

Beste Vrienden,

Een medisch team van de Harvard Universiteit schat dat tegen het einde van het jaar 170.000 kinderen onder de 5 jaar zullen sterven als het embargo gehandhaafd blijft. Geheel het Iraakse volk, zonder onderscheid van ras of godsdienst, wordt gegijzeld door de Verenigde Staten en zijn westerse bondgenoten.

De recente UNO resoluties waarin Irak, onder de meest strikte voogdij, voor 1,6 miljard dollar petroleum mag verkopen, zijn tekenend voor de koloniale inhoud van de 'nieuwe wereldorde'. De ***oorlog om olie***, waar jij je samen met ons hebt tegen verzet, is nu ***een embargo, een blokkade om olie*** geworden.

Om tegen dit embargo, deze blokkade een krachtig protest te laten horen, organiseert AIB een **nationale betoging op 21 september om 11 u.** Vertrek op de Barramarkt aan het Brusselse Zuidstation. We hopen van harte dat je aanwezig zal zijn op deze betoging en dat je vrienden en kennissen meebrengt.

Deze betoging kadert in een kampagne die de Anti-Imperialistische Bond voert i.s.m. Geneeskunde voor de Derde Wereld. Voor de humanitaire en medische hulpp aan de Iraakse bevolking, willen we tegen het einde van het jaar 2 miljoen fr inzamelen. Daarvoor verkopen we steunbonnen van 100 fr, maar je kan ook storten op rekening **001-1951388-18** van Geneeskunde voor de Derde Wereld. Voor giften vanaf 1000 fr wordt (in februari 1992) een attest voor fiskale aftrekbaarheid bezorgd.
Verder voeren we een **petitieaktie** naar de Belgische Minister van Buitenlandse Zaken. Zoals je weet, is België voorzitter van de sanktiekommissie van de UNO. De tekst van de petitie vind je op de keerzijde van deze brief. Gelieve de petitie ingevuld en ondertekend terug te zenden.
Voor meer informatie en materiaal kan je steeds op het AIB-sekretariaat terecht.
Dank bij voorbaat voor je medewerking.

Hartelijke groeten,
namens de Anti-Imperialistische Bond,

Eddy Maes,
voorzitter.

Kazernestraat 68, 1000 Brussel. Tel:02/513.53.86 Fax:02/513.98.31
ASLK:001-0384807-84 PCR:000-1451818-19 (voor buitenland)

DAVID LEVINSON, M.D.
INTERNAL MEDICINE
2728 MABEL ST.
BERKELEY, CA 94702
(415) 845-5241

A-0991

HEALTH CARE EFFECTS OF THE WAR AGAINST IRAQ

PRELIMINARY DRAFT

General Observations

The bombing war against Iraq has been a war directed against the civilian population through massive destruction of the country's infrastructure.
"Iraq has, for some time to come, been relegated to a pre-industrial age, but with all the disabilities of post-industrial dependency on an intensive use of energy and technology." - Martii Ahtisarri, Undersecretary General of the United Nations.

The extent of infrastructure damage threatens to cause a health catastrophe of immense proportions. This disaster may be inevitable. The entire health care system is severely crippled as a result of the war, and serious health care consequences are already visible throughout the country.

Conditions in Baghdad, although very serious, are better than the rest of the country, and have improved recently.

Specific Points

1. Iraq's electrical production and telecommunications systems have been destroyed. The transportation system has been critically damaged by massive bombing of bridges, and lack of fuel due to sanctions and bombing of Iraq's oil refining centers. In addition, the lack of fuel seriously impairs Iraq's ability to use generators as alternative sources of electrical power. Iraq is a country of rivers and destruction of bridges, traditionally used by civilians, hampers transport of medical supplies as well as civilian commerce.

These factors have severely affected health care. Health care facilities have little or no access to electrical power. Although some facilities use generators, they are able to use them for only several hours each day due to lack of fuel. Communication between facilities and between facilities and mobile health units does not exist. Many health centers lack intra-facility telephone service. Without electricity, most of the technology of modern health care cannot be used: laboratory services, blood banking, culturing of media, sterilization of equipment, storing of medicines, radiograph equipment, etc.

2. There is a critical shortage of medical supplies and medicine throughout the country. Diagnostic and therapeutic equipment is frequently unavailable or cannot be used because of lack of power, shortage of supplies and spare parts. These problems are due to several factors: transportation difficulties as already mentioned, destruction of equipment and supply depots which occured primarily in the civil war, and sanctions. The contribution of sanctions is difficult to assess. There is a large number of orders for supplies and medicines from before August 2 which have been paid for by the Ministry of Health and have not been delivered. It is claimed that these items have been prevented from reaching Iraq in part by inappropriate application of sanctions to many shipments regardless of content. In addition, it is claimed that the U.N. sanctions committee has delayed the flow of medical shipments to Iraq through

over-strict inspection of all shipments in order to exclude sanctioned items. Perhaps the most crucial impact of sanctions is in preventing Iraq from exporting oil and thereby generating the revenue necessary to purchase needed medical supplies. Medical supplies which are presently being received come entirely from donations from United Nations' relief organizations and other nongovernmental organizations such as the Red Cross and Red Crescent Societies. According to the Ministry of Health, these donations supply only 2.5% of the country's medical needs.

3. The primary health care threat is that of gastrointestinal disease caused by water born infectious illnesses resulting from consumption of contaminated or inadequately treated water. In Baghdad the water supply is drastically reduced, primarily as a result of lack of power needed to move water through pipe systems. Water is rationed and the risk of contaminated water is increased with the opening and closing of pipe systems. In Baghdad only three out of seven water treatment plants are functioning due to lack of power. These are running on generators at 10% capacity. Plants producing aluminum phosphate and chlorine gas have been destroyed by bombing and sewage treatment plants have been damaged. Water quality is poor to contaminated in many, if not most areas outside of Baghdad. The ability to test water is limited to nonexistent because of lack of reagents. Some neighborhoods in Baghdad and many rural areas are still without water after several months. In many areas, the people as well as health care facilities have to use unsafe water for daily needs. Despite urgent relief efforts in Baghdad which are producing potable water to many neighborhoods for a few hours a day, the amount available to each person is only about 20 liters per person per day - normal use being 200 liters per person per day.

Health care workers report markedly increased numbers of cases of diarrheal illnesses, particularly among children, with unusually high mortality rates of up to 40%. Such illnesses were rarely seen in winter months before, but now have been occuring in increased numbers, presumably from the consumption of contaminated water. Warmer summer temperatures will optimize conditions for the spread of these illnesses.The threat of serious diseases such as cholera and typhoid is high. Cases of cholera have been reported, but I was unable to confirm them.

All of the parameters for severe epidemics exist in Iraq: poor sanitation, no communication, lack of food, lack of medicines, lack of transportation, and a poor water supply.

4. The percentage of functioning health care facilities is drastically reduced. Those functioning do so at a minimal level, essentially treating only emergent cases. Many centers have had to significantly reduce hours, and some have closed because of the previously mentioned problems of power, supplies, and transportation. Care of patients is compromised because patients often arrive late in the course of their illnesses and are therefore more severely ill, and they must often be discharged early. These problems are also due to lack of transportation, supplies, reduced hours and staffing difficulties.

5. Hospitals report a significant increase in malnutrition illness such as marasmus and Kwashiorkor. I saw several cases in just one pediatric hospital in Baghdad where I was told that such cases had rarely been seen in the past. Factors which might contribute to this problem are a decreased food supply, particularly in rural areas, and decreased transport of food. There appears to be an increased case fatality rate from these illnesses.

6. Morbidity and mortality from chronic illness is increased due to a lack of critical medicines such as insulin, cardiac medicines and chemotherapeutic agents. Surgeons report increased post-operative complications such as infection, including septicemia, as a result of poor sterile technique caused by unclean water, reusing of surgical gowns and gloves, and inability to adequately sterilize equipment.

There has been a marked increase in serious burn injuries from inexperienced handling of kerosene appliances which people must now substitute for electrical appliances. Burn complications - infection and dehydration - have also increased due to lack of antibiotics, sterile dressing materials, and clean water.

7. There have been direct civilian casualties from bombing. Civilian homes and businesses in the vicinity of infrastructure targets were frequently damaged or destroyed with resultant civilian casualties. In addition, there are many documented cases of civilian neighborhoods and structures which have been bombed and which are not located near any military or infrastructure targets. I saw many examples of both kinds of destruction. It is not possible to ascertain the total number of civilians killed in such bombing, but they appear to be in the thousands to tens of thousands for the entire country.

8. There has been an undetermined number of damaged or destroyed health care facilities - hospitals, clinics , ambulances - from both the bombing and/or civil war. There are reports of casualties, including deaths, among health care workers but these are not confirmed.

9. There is a serious threat of an increase in routine childhood illnesses as a result of decreased vaccination programs due to a limited supply of vaccines, inability to refrigerate vaccines and decreased ability to transport vaccines.

10. There has not been any assessment of the potential health hazards resulting from damage to chemical plants and nuclear reactors.

11. Anecdotal reports raise the possibility of an ensuing breakdown in the social fabric as a result of a significant increase in stresses caused by living within such a damaged infrastructure, and from the deteriorating economic conditions of increasing unemployment and rising prices. Individuals and families report increased family dysfunction, child behavior problems, increased crime and manifestations of psychological illness.

Comments

The primary focus to improve the health care crisis in Iraq must be directed towards rebuilding the electrical, communications and transport systems. To accomplish this, sanctions must be lifted completely and immediately to permit the free flow of medical supplies and nonmedical equipment and to allow Iraq to generate revenues necessary to purchase supplies and equipment. Provisions in the recent United Nations' cease fire agreement which continue sanctions pending destruction of armaments, impound part of Iraq's oil revenue and require Iraq to pay reparations critically limit Iraq's ability to significantly address its health care needs.

In order to reduce damage to the health care system and allay the threat of infectious disease epidemics, there must be an immediate and massive delivery of potable water , fuel and generators to all parts of Iraq. Such an effort would require the active participation of governments in addition to the nongovernmental organizations presently involved in medical aid.

In a real sense, the bombing war against Iraq has been a war against the health of the Iraqi people. This highly technological war against the infrastructure of a country raises the spectre of future warfare which, like this one, may be readily condoned in its disguise of being "surgical". In truth, such warfare is horrifying in its capacity to cause long-term suffering, with high and unpredictable numbers of casualties from illness and disease.

WORLDVIEW DIGEST

Towards All-embracing Global Security

International Center for Peace and Justice

T 73991

UN MISSION TO IRAQ REPORTS APOCALYPTIC CONDITIONS

Following are excerpts from the report of the United Nations Mission to Iraq led by Under Secretary General Martti Ahtisaari and comprising representatives of various UN Agencies. The Mission was in Iraq from the 20th to the 27th of March. IT IS IMPORTANT TO REMEMBER WHILE READING THIS REPORT, THAT ARTICLE 54 OF THE ADDITIONAL PROTOCOL I TO THE 1949 GENEVA CONVENTION PROHIBITS THE STARVATION OF CIVILIANS AS A METHOD OF WARFARE. To end, is the cutting off of all electricity and water in Baghdad a violation of the Geneva Convention?

"It should be said at once that nothing that we had seen or read had quite prepared us for the particular form of devastation which has now befallen the country. *The recent conflict has wrought near-apocalyptic results upon the economic infrastructure of what had been, until January 1991, a rather highly urbanized and mechanized society. Very most means of modern life support have been destroyed or rendered inoperable. Iraq has, for some time to come, been relegated to a pre-industrial age, but with all the disabilities of pre-industrial dependency on an intensive use of energy and technology...*

"Underlying...[this] analysis is the inescapable reality that, as a result of war, virtually all previously viable sources of fuel and power (apart from a limited number of mobile generators) and modern means of communication are now, essentially defunct. The far-reaching implications of this energy and communications' vacuum as regards urgent humanitarian support are of crucial significance...

"These conditions, together with severe civil unrest in some parts of the country, mean that the authorities are at present scarcely able even to monitor the dimensions of the calamity, much less respond to its consequences, because they cannot obtain full and accurate data. Additionally, there is much less than the minimum fuel required to provide the energy needed for movement or transportation, irrigation or generate its power to pump water and sewage. For instance, emergency medical supplies can be moved or health centers only with extreme difficulty and, usually, minor delay. Information regarding local needs is slow and sparse. Many employees are simply unable to come to work, with the authorities and the trade unions estimate that approximately 7 percent of industrial workers have been reduced to inactivity and will be deprived of incomes as of the end of March...

"Prior to recent events, Iraq was importing about 70 percent of its food needs. Now, owing to the fuel shortage, the inability to import and a virtual breakdown of the distribution system, the flow of food through the private sector has been reduced to a trickle with costs increasing upwards. Many food prices are already beyond the purchasing reach of most Iraqi families ...Should the main agricultural harvest [June 1991] be seriously affected by a lack of energy to drive machines or pump water, then an already grave situation will be further aggravated...the 1992 harvest could...be in at least as much jeopardy...

Food and Agriculture

"SANCTIONS DECIDED UPON BY THE SECURITY COUNCIL HAD ALREADY ADVERSELY AFFECTED THE COUNTRY'S ABILITY TO FEED ITS PEOPLE.

Food is currently made available at the population level through government allocation and rations and through the market. The (Iraqi) Ministry of Trade's monthly allocation to the population of staple food items fell...in January 1991...(to) 39 percent of the pre-sanctions level...All evidence indicates that flour is now at a critically low level, and that supplies of sugar, rice, vegetable oil, powdered milk and pulses are currently at critically low levels or have been exhausted. Distribution of powdered milk, for instance, is now reserved exclusively for sick children on medical prescription.

"Livestock farming has been seriously affected by sanctions because many feed products were imported. The sole laboratory producing veterinary vaccines was destroyed during the conflict as imported by the mission. *The authorities are no longer able to support livestock farmers in the combat of disease, as all stocks of vaccine were stated to have been destroyed in the same sequence of bombardments as this center which was an FAO (Food and Agriculture Organization) regional project.*

"*The country has had a particular dependence upon foreign vegetable seeds, and the mission was able to inspect destroyed seed warehouses...*

"The government-initiated rationing system was designed to provide families with a fraction of their basic necessities at prices comparable to those prevailing before August...However, independent surveys...*by the mission in several diverse areas of Baghdad* showed that many families cannot draw their full rations, since the distribution centers are often depleted and they have great difficulty in traveling to other centers...The price of most basic necessities has increased 1,000 percent or more...In contrast to this hyperinflation, many incomes have collapsed. Many employees cannot draw salaries, the banking system has in large measure closed down and withdrawals are limited to 200 dinars per month...In short, most families lack access to adequate rations or the purchasing power to meet normal nutritional standards.

"The mission recommends that...sanctions in respect to food supplies should be immediately removed, as should those relating to the import of agricultural equipment and supplies. The urgent supply of basic commodities to safeguard vulnerable groups is strongly recommended, and the provision of major quantities of the following staples for the general population: milk, wheat flour, rice, sugar, vegetable oil and tea...These are required to meet minimum general requirements until the next harvest. Safeguarding the harvest means the urgent importation of fertilizers, pesticides, spare parts, veterinary drugs, agricultural machinery and equipment, etc...

"The authors observe that without a restoration of energy supplies to the agricultural production and distribution sectors, implementation of many of the above recommendations would be to little effect. Drastic international measures across the whole agricultural spectrum are most urgent...

Water, sanitation and health

"With the destruction of power plants, oil refineries, main oil storage facilities and water-related chemical plants, all electrically-operated installations have ceased to function. Diesel-operated generators were reduced to operating on a limited basis, their functioning affected by lack of fuel, lack of transportation, lack of spare parts and non-attendance of workers. The supply of water in Baghdad dropped to...less than 10 percent of the average previous use. Standby generating capacity is not of value in several pumping stations and sanitation of supplies will therefore cease if current machinery goes out of order for any reason (some parts are not available owing to sanctions). As regards the quality of water in Baghdad, untreated sewage has now to be dumped directly into the river —which is the source of the water supply— and all drinking-water plants there and throughout the rest of the country are using river water with high sewage contamination... Chemical uses are now being monitored at the stations but no bacteriological testing and control is possible because of the lack of electricity necessary for the functioning of laboratories, the shortage of necessary chemicals and reagents and the lack of fuel for the collection of samples. No chlorine tests are being conducted because of the lack of fuel for sampling. While water authority has warned that water must be boiled, there is little fuel to do this, and what exists is diminishing...

"Only limited information is available to authorities regarding the situation in the remainder of the country because all modern communications systems have been destroyed and information is now transmitted and received by person-to-person contact...

"Another major problem, now imminent, is the climate. Iraq has long and extremely hot summers, the temperature often reaching 50 degrees Celsius. This has two such implications: (a) the quantity of water must be increased and a minimum target of 50 litres per person per day has to be attained...and (b) the heat will accelerate the incubation of bacteria and thus the health risks ascribable to the water quality (already at an unacceptable level) will be further exacerbated—especially viewed in the overall sanitary circumstances which have already led to a fourfold increase in diarrhoeal disease incidence among children under five years of age, and the impact of this on their precarious nutritional status...

"Rapidly rising temperatures will soon accentuate an existing crisis. Heaps of garbage are spread in the urban areas and pollution is poor or non-existent. The work of collection vehicles is hampered by lack of fuel, lack of maintenance and spare parts and lack of labor, because workers are unable to come to work. Incinerators are, in general, not working, for these same reasons and for lack of electric power. Intensified, man's needed as the weather becomes more torrid, are virtually out of stock because of sanctions and a lack of chemical supplies... All sewage treatments and pumping plants have been brought to a virtual standstill by the lack of power supply and the lack of spare parts. Pools of sewage lie in the streets and villages. *Health hazards will build in the weeks to come.*

"As regards health conditions, the mission surveyed the situation since the special joint WHO-UNICEF mission in February 1991...The mission also identified any further immediate health problems that needed to be addressed....It also identified constraints that hamper the implementation of the already-agreed recommendations of the joint mission. It found that health conditions in Baghdad and throughout the country remain precarious. A major factor is the water and sanitation situation described above. Additionally the total lack of telephone communication and drastically reduced transport capacity pose major problems to the health system: data have information on communicable diseases cannot be collected and disseminated, and essential drugs, vaccines and medical supplies cannot be distributed efficiently...

"Conditions described above affect the whole population of Iraq and, most especially, low-income groups...

"As regards the displaced and the homeless, the authorities themselves have not yet been able fully to assess the impact of the returnee/refugee flows. They have, however, calculated that approximately 4,000 homes were destroyed or damaged beyond repair during the hostilities, of which 2,500 were in Baghdad and 1,500 were in Basrah. This has created a new homeless potential total of 72,000 persons...

Logistics, transportation, communications and energy

"At present, Iraq's sole available surface transport link with the outside world is via Amman in Jordan...and by port at Basrah and Umm Qasr are currently out of use)...Internal transportation by road is now severely affected by a lack of spare parts and most trucks are, by a lack of fuel. Some railway transport may still exist on the Baghdad-Mosul line. The mission was informed that a total of 43 road bridges *had been destroyed and a number were impaired.*

"As regards communications, the mission was informed that all internal and external telephone systems had been destroyed, with the exception of a limited local exchange in one town...

"The role of energy in Iraq is especially important because of the level of its urbanization...its industrialization, and its prolonged very hot summers...Bombardment has paralyzed oil and electricity sectors almost entirely. Power output and refineries' production is negligible...Minimal survival level to undertake humanitarian activities would require approximately 25 percent of pre-war civilian domestic fuel consumption. In advance, given the proximate onset of hot weather conditions, may have calamitous consequences for food, water supply and for sanitation, and therefore for health conditions. It seems (now) epistle that these fuel imports must take place urgently, and unit and spare parts will also be required to enable Iraq to meet its own humanitarian needs as soon as possible...

"It will be difficult, if not impossible to remedy these immediate humanitarian needs without dealing with the underlying need for energy, on an equally urgent basis. *The need for energy means, initially, emergency oil imports and the rapid putting up of a limited refining and electricity production capacity, with essential supplies from other countries. Otherwise, food that is imported cannot be preserved and distributed; water cannot be purified; sewage cannot be pumped away and cleaned; crops cannot be irrigated; medicaments cannot be conveyed where they are required; needs cannot even be effectively assessed. It is unthinkable that the Iraqi people may once face a further imminent catastrophe, which could include epidemic and famine, if massive life-supporting needs are not rapidly met. The long summer, with is often 45 or even 50 degree temperatures (113-122 Fahrenheit), is only weeks away. Time is short.* ■

All emphases are by the editor

Slick Trick

Jim Sibbison

Reporters who rely solely on military briefings for news of the war with Iraq are, perhaps unwittingly, propagandists. Without testing for accuracy with other sources, they are content to write or broadcast pro-censored information that may be true, half-true, or untrue. They give us George Bush's version of the war.

The innocent Time magazine gave to the big oil spill in the Persian Gulf a literary environmentalist's touch in this style of newswriting. The article by Richard Lacayo ("A War Against the Earth," February 4, 1991, p. 30), was filled around the U.S. military-is-spent-billions-but-Saddam-Hussein-deliberately-caused-the-spill. As Lacayo portrayed it, the spill was a "full-scale disaster.... The Bush wars have released up to 120 million gal.... [There is a] sense of horror and demoralization caused by Saddam's endless acts of environmental terrorism. In his quixotic madness, the Iraqi strongman seems intent on waging what he calls the 'mother of all battles' against the mother of us all—the earth itself." Hanna Rogers's *Newsweek* piece ("Saddam's Ecowarrior," February 4, p. 36), though less fervent, was as similar in viewpoint to Lacayo's that they might as well have been rewriting the same Pentagon press release.

No Evidence

The reality was that there was no firm evidence to support *Time*'s premise — and *Newsweek*'s — that Saddam Hussein was to blame for the spill. As Michael Skoler, a science reporter at National Public Radio, explained in a broadcast: "The Iraqis say allied bombs are putting holes in their oil facilities, and allied forces say the Iraqis are using oil as a weapon, something Saddam claims he has not done yet, but might." Unlike *Time* and *Newsweek*, Skoler raised the possibility that allied bombers were contributing to the oil pollution. Instead, Iraqi diplomats at the U.N. said that U.S. warplanes bombed two Iraqi tankers, causing the spill, and called on world environmental groups to denounce "this criminal act" (*Boston Globe*, January 30, p. 1). Skoler said that an Air Force reconnaissance expert told him many oil platforms were leaking and many refineries were in flames, "presumably the result of allied attacks" (*All Things Considered*, January 30).

At *U.S. News & World Report* Kenneth Sheets also took it for granted that Hussein did it and, like *Time* and *Newsweek*, did not mention that Iraq said the allies were responsible ("Iraq's Environmental Warfare," February 4, 1991, p. 60). Sheets's article ran only five paragraphs. His editors were more enthusiastic about the money U.S. industry stands to gain rebuilding the smashed environment in the region. "U.S. firms," they said in the subhead to Don L. Boroughs's piece, "plan to make a bundle when the shooting stops" ("Cleaning Up in Kuwait," p. 58). Boroughs wrote that Kuwait already is offering cleanup contracts to big companies like General Motors, IBM, General Electric, and Caterpillar.

The editors of the newsweeklies cannot claim that time restraints prevented them from producing a more balanced view of the Gulf spill, is the unlikely event that they wanted one. The daily press and electronic media can so claim. When the news first breaks, they often have no choice but to use what the briefers tell them. Some reporters, however, do an outstanding job in transcending editions with news contradicting routine propaganda.

Kim Murphy, for one, a *Los Angeles Times* reporter stationed in Dhahran, Saudi Arabia, found that the widely publicized U.S. claim that its bombs had stopped oil from flowing into the Gulf did not hold up ("Spill: Pipelines Bombed in Slick Glank of Oil Into Gulf," *Los Angeles Times*, January 28, p. A8; "U.S. Bombing Appears to Halt Gulf Oil Spill," January 29, p. A5). The briefers contended that their pilots had accomplished this by destroying the devices in the pipelines that directed the flow to the sea. Derek Brown, a technical advisor to industry on oil spills, with first-hand experience in pipeline technology in Saudi Arabia, told Murphy such a feat was impossible. "As an oil industry man," he said, "I don't see how it could have stopped the spill, because this tank farm runs by gravity to the sea anyway, and you can't stop gravity" (January 29, p. A7).

Los Angeles Times reporters also sought victims' views of the war. The newspaper's Mark Fineman went to Amman, Jordan, for eyewitness accounts of the effect on people of what Harvard's Walid Khalidi had called the TNT equivalent of just under five Hiroshimas (*New York Times*, Op-Ed, February 7, p. A25). Allied bombardment of the Iraqi city of Basra, Fineman wrote, brought the inhabitants "a hellish nightmare of fires and smoke so dense that witnesses say the sun hasn't been clearly visible for several days at a time.... [The bombs are] leveling some entire city blocks.... [There are] bomb craters the size of football fields and an untold number of casualties.... [There is little water to drink]" ("Smoke Blots Out Sun in Bomb-blasted Basra," February 5).

The editors of the weeklies might not agree, but this, too, is environmental terrorism. ■

Waiving Goodbye

One perceptive observer took effect of the war got a six-column spread in the *Times*: "Environmental Rule Is Waived for Pentagon" (Keith Schneider, January 30, 1991, p. A14). The opening set the apologetic tone:

"Concerned that war efforts could otherwise be hampered, the White House has waived the legal requirements for assessments of the effect that Pentagon projects have on the environment. The White House action allows the Pentagon to run new programs in the West, increase production of munitions, and start new activities at military bases without the elaborate public review normally required."

The Pentagon's general counsel, however, "insisted today that the military had 'no intention of straying and enlarging the exemption to accomplish other objectives.' "

This was reassuring, but a few paragraphs later, came this: "But a Pentagon spokesman said today that the waiver could be the first in a wider program of limiting application of other Federal environmental statutes."

Who to believe, the general counsel or his client? ■

Jim Sibbison, a former press officer at the Environmental Protection Agency, is a correspondent for the British medical journal, *The Lancet*.

Covering Up Casualties

Alexander George

An important similarity between the Vietnam War and the war against Iraq is the sustained intensity with which the U.S. administration is waging the battle on the two main fronts: in the Third World and at home. The efforts on these fronts are related, for the historically unprecedented ferocity of the assault against the civilian society in Iraq can continue only as long as the U.S. domestic population is kept in the dark as to the war's unspeakable human consequences.

To this end, the mainstream media have been radically co-opted, transformed often into little more than purveyors of government propaganda. Consider, for example, the *New York Times*'s coverage of Iraqi civilian casualties. Or rather its non-coverage. Since the outbreak of war, the *Times* has published each day a box entitled "War Summary." Under the sub-heading "War Losses," one finds two further categories: "Allied Forces" and "Iraqi Forces." *There is no separate heading for civilian casualties.* When these are reported in this feature, they are placed in the "Troops" sub-category of "Iraqi Forces." And they are reported infrequently, often without running tallies and usually with a disclaimer that is absent when reporting figures from U.S. Central Command (e.g., "Iraq told of 90 military and 125 civilian dead, but the true extent of casualties from 11 days of bombing remained unknown," January 28, 1991, p. A8).

Not in the News

Finding mention of civilian casualties in "news" pieces is no easier. For example, Iraqi estimates of 108 civilians killed and 269 wounded in attacks on residential areas were buried in a piece entitled "Iraq Suspending Fuel Sales, As Raids Widen Shortage" (Alan Cowell, February 6, p. A12). An Associated Press report recounting hundreds of dead, including children, in Nasiryn as a result of aerial bombardment, was captioned "Iraqis Sever Ties With Six Nations" (February 7, p. A17). A brief paragraph reporting the announcement of these events on Baghdad Radio was buried in a long article entitled "Elite Iraqi Forces Hurt by Bombings, Allied Aides Insist," together with a denial of any bombing by U.S. and British military officials (R.W. Apple, Jr., February 7, p. A1). Ramsey Clark's visit to Basra, during which he saw "'a human and civilian tragedy,'" witnessed "destroyed residential areas, hospitals, nightclubs, coffee shops, clinics, and law offices," and heard reports of thousands of civilian casualties, was covered in three sentences in a report entitled "Allies Bomb Baghdad," itself a small part of the main report captioned "Allies to Step Up Air War On Army in Coming Weeks" (R.W. Apple, Jr., February 8, p. A1). In the last four sentences of another report, captioned "Bombing Leaves Baghdadis Scrambling for Necessities," we learned of children wounded by shrapnel after cruise missile attacks on residential neighborhoods, the hundreds of wounded and doctor has treated since the start of the war and the 50 or so he has seen die (February 2, p. A6). And so on.

This last report scrupulously pointed out, "The correspondents were escorted by Iraqi officials, and their reports were subject to Iraqi censorship." This is standard for accounts of the subject to Iraqi censorship." This is standard for accounts of the destruction and carnage emanating from Iraq. The *Times* adopts a different approach in the case of information from U.S. military is "factored out" of the relevant news pieces and placed in a small box carried in the "War in the Gulf" pages of the paper. You will not find reminders of U.S. censorship in the censored pieces themselves. So if you miss or forget the box, which is easy enough, the pervasive, extreme, official U.S. censorship will remain hidden.

The Shelter That Became a Bunker

The U.S.-led bombing armies, including B-52 carpet bombing that "turns the target into something that looks like a moonscape," according to a former bombardier, have set to destruction of the infrastructure of Iraqi civilian society (Joseph B. Treaster, "Giant B-52 Grows Old Viciously," *New York Times*, January 22, p. A9). With each of the thousands of bombing sorties, the misery, death, and destruction increase. Most of these tragedies can be ignored, dismissed, downplayed (e.g., "Refugees From Baghdad Relate Some Casualties Among Civilians," Alan Cowell, *New York Times*, January 23, p. A1), or tucked away for a brief mention in otherwise unrelated or misleadingly captioned articles. If the tragedy is big enough, other means are called for. And it was, after the U.S. attacked a bomb shelter in a residential neighborhood of Baghdad February 13, killing hundreds of civilians, mostly women and children. This, the first My Lai of the Gulf War, brought forth a spate of articles focusing on the largely irrelevant issue of Bomb Shelter vs. Military Target. The captions of February 14 *Times* articles suggested the misdirected focus: "Iraq Says U.S. Killed Hundreds of Civilians, But Allies Call it Military Post," "U.S. Calls Target a Command Center," "Allies Deny Error and Cite Reports," "Allied Generals Insist Bunker Had Military Role," "Iraq Said to Hide a Center in Home," and "Pentagon Holds Hussein Responsible for Toll in Raid on Building" (pp. A1, A17). An editorial declared (in advance of any investigation) that the civilian casualties were "unintended" and an aberration from the "unprecedented pinpoint accuracy" of the previous month of savage bombardment ("Damage Control—and Real Damage," p. A26). Central news reports that day described the calamity in singularly neutral terms. R.W. Apple, Jr., called the massacre a "nasty surprise" and Alessandra Stanley found it a "troubling controversy" (both p. A1). Such accounts are no doubt viewed as "objective" and "sober," in contrast to those given by the victims themselves who inhabit a region, according to *Times* reporter Alan Cowell, "where reality is filtered through emotional perceptions" ("2 Risky Gambles for Jordan's Ruler," *New York Times*, February 8, p. A10).

Unless we come to understand and resist the techniques used to fight the war at home (e.g., how "reality is filtered" by major media like the *New York Times*), we shall be powerless to change the course of the war on the other, far more bloody, front.

Alexander George is a member of the Department of Philosophy at Amherst College. He is editor of *Western State Terrorism*, a volume of essays to be published in the Fall of 1991 by Routledge (and by Polity Press in Great Britain).

That's Entertainment

James F. English

In the March issue of *The Nation*, Margie Kolder described her failure from her participation January 21 in an anti-war [illegible] organized by the Campaign for Peace in the Middle East. Kolder, who played Lois Lane in the Superman movies, accompanied the westernized press when she spoke out against the Gulf War. "Baghdad Betty!" screamed the tabloid, "Another Jane Fonda!" Next morning, Kolder received a call from Phil Interlandi USA, informing her that if she continued questioning the wisdom of the war, they "could not offer her a position as 'political' representing them."

This brief parable is one of the most pervasive and troubling aspects of our mainstream media's handling of the war. Throughout the first weeks of bombing and combat, a vast amount of media time—quite apart from actual news coverage—was given over to promoting the war: making the war seem exciting, entertaining, heartwarming, patriotic, or in other ways palatable to consumers with ordinary, upbeat programming.

The networks and local affiliates let no opportunity escape to air yellow-ribbon images and flagwaving "public service" spots. Shows like NBC's *Entertainment Tonight* slipped celebrity war endorsements into at least one ad break every night. Pro-war pitchpersons included Mariel Hemingway, Robert Mitchum, Jane Seymour, Fred Savage, and M.C. Hammer, the last apparently having had second thoughts about participating in last fall's all-star "Give Peace a Chance" video. Here in Philadelphia, the local weatherman at WCAU could not even mention the wind velocity without informing viewers that "the flags are showing their colors for the guys and gals over yonder." Corporate sponsors such as Texaco lost no time getting out special wartime ads featuring super-conserved and responsible voice-overs offering tasteful advice on how we can all do our bit for the war effort. Commercial-free channels offered no respite; in addition to the ubiquitous yellow-ribbon ingnets, cable companies such as Philadelphia's Greater Media served up their own "Video Letters" to the troops in the Gulf.

Supporting War is "Non-Political"

While Kolder's opposition to the war elicited reproach, nothing is the steady diet of pro-war propaganda was reported as "political." With the exception of explicitly political, crossfire type shows, all manner of pro-war sentiment was passed off as "non-political," while the least hint of doubt about the wisdom or necessity of the war was disallowed as "political". This careful bracketing as "non-political" of the majority of the representations of the war in our mainstream media assured that virtually all such representations would be effectively pro-war.

Note two broad applications of this media strategy. First, major entertainment events (which are of course "non-political") were presented in a celebratory way as rallying points for pro-war sentiment. For example, the Superbowl was staged this

The Rock 'n' Roll Hall of Fame dinner was interrupted by air Bush's announcement of the onset of Desert Storm.

year as a kind of American "victory" over the enemies of Iraqi terrorists ostensibly plotting to prevent its occurrence. One had to be impressed by the seamless way in which the Superbowl's special extended wartime halftime cut to the latest news from the Gulf, then to halftime show highlights; then to George and Barbara in their living room where George praised our "kids" on both fields; and then back to the game. None of this was "political"; the "political" types were the ones (briefly mentioned on the evening news) staging a protest in the parking lot.

Another case study in the political workings of "non-political" entertainment events was the Grammy Awards. Philadelphia songwriter Julie Gold, who penned "From a Distance" for Bette Midler, was the subject of countless advance stories, all agreed her song was the sentimental favorite, tipped to win (as it ultimately did) because it was reportedly the number one song requested by our troops in the Gulf. No doubt if Ms. Gold or Ms. Midler had stepped up to the mike and spoken against the war, this would have been denounced as an ugly intrusion of "politics." But when Steve Tyler proclaimed his band Aerosmith's solidarity with the U.S. military, the "non-political" character of the event was undisturbed.

The "Helping" Professionals

Another media group helped reinforce the notion that being pro-war was non-political. The "helping" professionals, those armed-line therapists, managed to establish themselves as indispensible commentators throughout the crisis.

Consider Dr. Alfred Messer, who does late-night call-in therapy on CNN. During 4 January 28 show on "Coping," a caller asked what psychosis conditions could possibly lead someone to dump millions of barrels of oil into the sea. Dr. Messer offered his profile of Saddam Hussein, explaining he had a "Messiah Complex" and would be sure to "take a lot of people with him." The next caller asked Messer to explain what psychological problem might have led "the madman in the White House" to start such an "unjustified war." But since this was not a "political" show, the hostess immediately cut the caller off.

Locally, we have Dr. Dan Gottlieb—host of a radio call-in for-therapy show. On January 22, a caller expressing her feelings of "anger" and "betrayal" was asked by Dr. Dan whom she felt betrayed by. "Well," she said, "by George Bush and the

James F. English teaches English at the University of Pennsylvania.

handful of men in Washington who seem to be making bad decisions that we all have to live with." "Well," said Dr. Dan "You're getting a little political now, and we don't want to be doing a political show." This could not be clearer: If you are angry about Washington's role in the Gulf War, you are suffering from abnormal and excessively "political" feelings, and should seek out a good therapist.

There is a message here for those of us who cannot readily share in the euphoric celebration of what amounted to a high-tech massacre of perhaps more than a hundred thousand people. While there has been much debate over the "accuracy" or "bias" of the actual reportage on the war – particularly of the Iraqi-surrounded reports by CNN's Peter Arnett from Baghdad – this actual reportage did not amount to much air time. (During the middle weeks of the rigorously censored air campaign there was very little "news" to report, and the media people in Saudi Arabia had to turn their cameras on each other and pretend that they were the war. Some viewers found even this vague simulation of real war news disturbing, but of course there were the call-in therapists to help them. On that January 26 "Coping" show, for example, Dr. Messer fielded a "really wonderful question" from a caller who asked how people should cope with their anxiety over the welfare of CNN's endangered reporters.)

What this relatively small proportion of actual news reportage means is that it may be far more important, in assessing the public impact of media representations of this or any future war, to consider all the "non-political" programming that is to one degree or another parasitical of the war story itself. And the first step in such a consideration would have to be a close look at the very category of "non-political" programing and of the way it remains itself in our media. •

The More You Watch, the Less You Know

The news is no less biased than the entertainment shows. Instead, the negative effect of media bias on public knowledge is strikingly apparent in a study by Amherst researchers Sut Jhally, Justin Lewis, and Michael Morgan (Center for Studies in Communication, "The Gulf War: A Study of the Media, Public Opinion, and Public Knowledge"). In a random phone survey of 200 people in Denver, Colorado, February 3rd-6, they found that the more television news people watched, the less accurate information they had about the Middle East, and the more they supported Bush and the war.

The study showed that those interviewed assumed a moral consistency in U.S. policies, as that only 13 persons knew that last July the U.S. had told Saddam Hussein it would take no action if he invaded Kuwait, and 74 persons thought the U.S. had threatened Iraq with sanctions. While 23 percent said the U.S. should intervene with military force to restore the sovereignty of any occupied country, only 31 percent were aware that Israel illegally occupied Arab lands, and only 3 percent knew of Syria's occupation of Lebanon. The researchers concluded there was a direct connection between knowledge and opposition to the war, and that there would be far less support for Bush policies if the media were doing a better job informing people.

Missing, or at least buried, was any critical analysis of administration justifications for the war or Arabic standards that are apparent to people around much of the world, or, as media expert Ben Bagdikian told this writer, of "the grain of the entire enterprise and how these fit into the long-term problems."

Absent U.S. involvement in the war may be over, but Bagdikian says the "public is not prepared for the aftermath or the human consequences of all wars, including this one."

—Chuck Idelson

Chuck Idelson is a journalist in northern California.

These Excerpts Are From:

Lies of Our Times

Monthly Media Criticism

Subscriptions $14/year from:

Sheridan Square Press
145 West 4th Street
New York, NY 10012

SCHEDULE OF HEARINGS BY THE COMMISSION OF INQUIRY FOR AN INTERNATIONAL WAR CRIMES TRIBUNAL

The following is a list of cities where Commission branches have been formed and definite dates have been set for war crimes hearings. In addition, there are over 30 cities and campuses in the United States that are hoping to have hearings or at least speaking engagements in the fall. It is likely that Commission branches will be established and hearings will be held in Malaysia, the Philippines, Japan, Panama, Bangladesh and Pakistan, probably in the fall but dates have not yet been set. The actual Tribunal, at which evidence gathered at the hearings will be presented and a verdict will be given is planned to take place in early 1992, on or around the anniversary of the start of the U.S. war against Iraq, at a place to be determined.

New York City, May 11

Toronto, May 14

Montreal, May 15

Brussels, June 13-15 (including meeting with members of European Parliament)

Rome, preparatory meeting, June 16

Boston, June 27

Amman, July 26 (5-10,000 people are expected at evening session)

Cairo, Aug. 1

Algiers, Aug. 3 (Poss 3-4 days. Hearings maybe elsewhere in North Africa)

Istanbul, early August

United States, 25-30 cities and campuses in early fall

Britain, late September

Scandinavia, early October

Documentation map

Interest : 1) Commission of Inquiry for the [illegible] War Crimes Tribunal
given by 22nd hearing - participation

2) Initial Complaint Ramsey Clark (17c)
5 pg

3) Brief from Ramsey Clark on Persian Gulf War
(12-2-91) VS Saddam

4) "An Enemy of All Mankind":
United States War-Crimes in the Iraq War
Michael Ratner, Attorney Center for
Constitutional Rights 7 pg.

5) Initial Legal Materials
incl portions of Charter of
Nuremberg Tribunal 1950 (UN)

6) Briefing on dirigible government
war 5 Sept - 2 April 91 on 15-22 April 91
Responsible Most Progress in Action in Iraq
12 pg

7) D Levinson M.D.
Health Care effects of the war against
Iraq 3 pg.

8 Serie Artikelen uit Alcoso is [illegible]

Master List

BIBLIOGRAPHY (documents pertinent to the War Crimes Inquiry of the Commission)

The following documents are available in a packet for $5.00

Initial Complaint Charging George Bush, Dan Quayle, James Baker, Dick Cheney, William Webster, Colin Powell, Norman Schwarzkopf and others to be Named with Crimes Against Peace, War Crimes, Crimes Against Humanity and Other Criminal Acts and High Crimes in Violation of the Charter of the United Nations, International Law, the Constitution of the United States and Laws made in Pursuance thereof, by Ramsey Clark.

Initial Legal Materials, summary by Ramsey Clark (plus excerpts from the UN Charter, Principles of the Nuremberg Tribunal (1950), and Protocol I to the Geneva Conventions (1977)

The Report of the UN Mission to Iraq, headed by United Nations Under Secretary General Marrti Ahtisaari (March 10-17, 1991)

The Summary of the Report by the Commission Delegation to Iraq (April 1991)

Two summaries of testimonies taken by the Commission Delegation to Iraq (April 1991)

Health Effects of the War Against Iraq: David Levinson, MD, reporting on a trip to Iraq (April 3-7, 1991)

"The Surgical Myth of the Gulf War," Boston Globe (April 16, 1991)

Excerpts from Lies of Our Times: How to Lie (February 1991); The Killing Deserts (April 1991); Environment Disaster (February 1991); Slick Trick (March, 1991); Covering Up Casualties (March 1991); That's Entertainment (April 1991)

Notice to Receive for Initial War Crimes Tribunal Hearing, NYC, 05-11-91

The following publications are available from the respective organizations and publishers

United Nation Charter

Protocol I (1977) to the Geneva Conventions (1949)

The Hague Convention (1907)

The Principles of the Nuremberg Tribunal (1950)

The Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide

The International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights

The International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination

The International Convention on the Rights of the Child

World Health Organization (WHO)/UNICEF Special Mission to Iraq: A Report (February 1991)

Statement by James Grant, Executive Director of UNICEF, San Francisco Chronicle (March 1, 1991)

Transcript of discussion between UN Secretary General Javiar Perez de Cuellar and Iraqi Foreign Tariq Aziz (Iraqi UN Mission)

Information sheets from the National Coalition to Stop the U.S. War in the Middle East including: "Bush's War of Annihilation," A Report by Dr. Michio Kaku, Professor of Nuclear Physics, City University of New York and "What the War Costs"

"The Gulf War: The Human, Economic, Environmental Toll," by Karen Talbot, Editor, World View Digest, published by International Center for Peace and Justice (No. 1, 1991)

"The Impact of the Gulf War Costs on African-Americans," Common Agenda Coalition (1991)

"The Catastrophe in Baghdad," by Bernard Lown, MD

"Massive Battle After Ceasefire," by Patrick J. Sotyan, New York Newsday (May 8, 1991)

"The Iraqis who Stay Face a 'Slow Death'," Philadelphia Inquirer (April 21, 1991)

"U.S. Oil Plot Fueled Saddam," London Observer (October 21, 1990)

"Kurdish Refugees Straggle Back to their Scarred Cities," (an article on how Kurdish militias threatened and ordered Kurds to leave their homes in Iraq), San Francisco Examiner (April 6, 1991)

Statement of Non-governmental Organizations (NGOs) in consultative status with the United Nations on the bombing of Iraq and Kuwait and on Security Council Resolution 678, available from World View Digest (December 1990)

Statement from NGOs to the World Summit for Children (refers to the denial to food and medicine to Iraqi children), available from World View Digest (September 1990)

Video Tapes

"Nowhere to Hide," Ramsey Clark's eyewitness account of civilian casualties in Iraq, National Coalition to Stop U.S. Intervention in the Middle East

Video footage of Iraqi civilian casualties, International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)

Video footage on the destruction of Iraq, American Network for Service and Relief (ANSAR) in cooperation with the Muslim Public Affairs Council

Audio Tapes

"Put the U.S. on Trial," a press conference with Ramsey Clark (April 1991)

Aug 91

Commission of Inquiry for the
International War Crimes Tribunal
36 E. 12th Street, New York, New York 10003 (212) 254-5385 fax: (212) 979-1583

Our delegation included Adeeb Abed, National Coalition to Stop U.S. Intervention in the Middle East and the Palestine Aid Society; Gavrielle Gemma, Coordinator, National Coalition; and Elisa Chavez, a videographer with Haiti Films. We were joined for four days by Dr. David Levinson. (See report from Dr. Levinson.) We were in Iraq from April 3 to April 14 and in Amman, Jordan, from March 30 to April 2 and from April 15 to 22. We went to every part of Baghdad, and went to Babylon, Najaf, Hilla, and Karbala in the South.

Our trip was undertaken as part of a continuing investigation into the effects of the U.S.-led coalition bombing and sanctions for the International Commission of Inquiry into War Crimes in the Middle East. Our task was to assess the effects of the bombing and the condition of the population one month after the bombing had ceased; to acquire written and visual documentation and direct testimony; and to assess the effects on other countries, especially Jordan.

Throughout the trip we had the cooperation of officials and spoke to whomever we chose to. Our movement was hindered only by the time-consuming problems of procuring sufficient gasoline each day, inability to make appointments because there was no telephone or postal service and various offices had moved due to the bombing, and of course the intense, urgent work of surveying and repair that was being undertaken in the country by officials, experts, and the general population. Also, everyone had to spend long hours every day ensuring that their families had food and other necessities. All of our interviews were done directly, some in English but most in Arabic by Adeeb Abed.

This report's aim is to summarize our experience. The information it contains, including any historical background or opinions, was acquired directly in Iraq and Jordan. Only where such information was repeatedly told to us did we include it. We spoke to many government officials but concentrated on talking to the people themselves in neighborhood after neighborhood. Transcripts of interviews, video testimony, and photos wherein Iraqi, Palestinian and Jordanian victims of the war speak directly are available from the Commission.

Most importantly, we want to thank the Iraqi people for their kindness and assistance to us and their determination and courage in the face of the suffering inflicted upon them by the United States government.

This report was prepared by Adeeb Abed and Gavrielle Gemma.

General Overview

We arrived on April 3 in a car loaded with enough gasoline, water, and bread to last what we thought would be four or five days in Iraq. Given the difficult conditions, we extended that stay. At the time we arrived some newspapers in the West had reported that life was back to normal in Baghdad. Nothing could be further from the reality we witnessed.

The country was without electricity except for intermittent short periods of time in small sections of the city.

There was no domestic or international telephone service, no postal service, trains, or Iraqi planes, passenger or cargo. Gasoline was scarce. Rationing was still in effect for almost everything. The majority of workers were unemployed due to lack of electricity, transportation, spare parts, and raw materials and the destruction of facilities by bombing. There were no military targets in sight.

The medical situation was devastating. The children who had survived eight months of sanctions, bombing, and terror were getting sick in increasing numbers.

In every city we visited we documented the destruction or severe damage to homes, electrical plants, fuel storage facilities, civilian factories, hospitals, churches, civilian airports, vehicles, transportation facilities, food storage and food testing laboratories, grain silos, animal vaccination centers, schools, communication towers, civilian government office buildings, and stores. Almost all facilities we saw had been bombed two or three times, ensuring that they could not be repaired. Most of the bridges we saw destroyed were bombed from both sides.

It is important to know what social conditions were like before the embargo and bombing. Although it varied in different parts of the country, again and again people described to us the following: the entire country was electrified (we saw that even in the more rural towns and farms electrical lines direct to people's homes). After the Iran-Iraq war billions were spent on developing the technology and infrastructure and services of the country.

Since 1982, 18 major hospitals had been built. Some were renowned in the Middle East. Medical care was basically free with a token payment of half a dinar upon admission and one dinar each day regardless of care. Illiteracy had been substantially reduced, education was universal and free through college. Water was supplied to all parts of the country. Pre-natal and post-natal care and vaccinations for children were available throughout the country including in rural areas. The social position of women was advancing.

Food was abundant and inexpensive. People came from other countries to shop in Iraq and baby formula and cooking oil were often transported to Amman. Low-interest loans for homes were provided by the government, which had also started a program to give land to people who promised to produce within five years. Doctors had not seen cases of malnutrition in Baghdad for over a decade.

Although Iraq had a staggering debt, its oil production--giving it direct income or allowing it to directly exchange oil to pay off debts--enabled it to purchase advanced communications technology from foreign companies. In Baghdad, the public transportation system was cheap and widespread. Iraq was just beginning to develop its own manufacturing capabilities in technology and other production. Although it was 70% dependent on imported food, Iraq was making a priority of internal food production.

While it was still emerging from colonial exploitation, and relatively poor, Iraq was developing rapidly and its standard of living and extent of public services was among the highest in the Middle East. The functioning and well-being of society was dependant on technology.

The embargo, freezing of Iraq's bank accounts, and bombing have not only destroyed between 125,000 and 225,000 lives--including those of thousands of children--they have destroyed all that the people were so enormously proud of wherever we went. The effects will last for decades.

The Bush administration's claims that its bombing was solely directed at military targets was contradicted by everything we saw. In every city we saw civilian homes and stores bombed. Despite the high percentage of bombs the Pentagon admits missed their targets, the U.S. deliberately and with chilling and deadly precision bombed the entire infrastructure necessary to sustain life and society.

As almost all facilities in Iraq were constructed by foreign companies based in countries that were part of the U.S.-led coalition, the plans and locations of these facilities were available to the Pentagon. We were told that altogether 26,000 facilities had been destroyed, including 61 bridges and 80% of oil refineries.

Baghdad

It was an odd feeling to be in a major city, to look up into the sky and see no civilian aircraft, and to know that anytime you saw a plane it was a U.S. military jet. Everyone would stop and look up with anger. On our second night there, and several other times, at about 2:30 a.m. U.S. jets flew low over the city, deliberately creating an enormous sonic boom that sounded as if the bombing had

started again. The next morning people would describe how their children had awakened in terror. Families we spoke to everywhere described what it felt like for 40 days and nights to hear and see bombing.

Before the bombing, Baghdad used 9,000 megawatts of electricity per day. After the bombing it was reduced to 700 megawatts for more than three months. According to the Water Department, the complete cutoff of water and/or potable water was due to the lack of electrical power and the scarcity of chemicals to treat the water. Bombing had destroyed some of the machinary necessary for water purification and supply. There were no spare parts.

Three of the six bridges in Baghdad had been bombed. One was partially repaired; the other two, including the suspension bridge, was completely destroyed. Both Saddam International Airport and Al Muthana, the domestic airport, were bombed, and passenger and cargo planes were destroyed.

Twenty minutes outside of the city in Al Taji, we saw the country's largest frozen-meat storage and distribution center--one of two main centers for the entire country, which also included a laboratory for testing meat quality. It had been completely obliterated by the bombing. The center held 14,000 tons of frozen meat. The workers had all left the apartment complex next to the plant to stay with their families. The only one left was the plant engineer, who just sat for hours at the front gate. Twenty-five meters from the plant, women were collecting water from a ditch. The plant had been bombed three times--at 8 a.m., 3 p.m and 8 p.m., and workers inside the plant had been killed.

Throughout the city, communication towers, the main communication centers, were destroyed. Civilian government office buildings destroyed included the City Hall,the Supreme Court and the Justice Department. The Blessed Virgin Church was bombed and the new convention and conference center and the transportation hub and bus parking area. We went to many homes and stores in various parts of the city that had been destroyed in the bombing. Baghdad is a sprawling city. While it was certainly not leveled by the bombing, the cumulative effect of seeing so many major facilities and institutions just twisted metal and demolished everywhere was chilling.

Baghdad, a city of 4 million, was dark except for gasoline-powered portable generators. The traffic was light and there were no traffic lights. The water-pumping and purification systems were not working. Non-potable water was beginning to return. A neighborhood would get water for one hour--not past the first floor in apartment buildings--and all the neighbors would come with receptacles. Sewage was backed up in drains and flowing in the rivers.

We visited the Ameriyah shelter that was destroyed by two bombs in February. You could still smell the death inside and envision the terror and panic of people unable to get out. On one side of this shelter was a school, on the other a supermarket. Estimates of those killed on the night it was bombed--the majority of them women and children--range as high as 1500 people. Only 11 survived, many of them severely burned. All through the surrounding completely residential neighborhood banners were hung outside of homes listing family members who died. One banner named 17 dead. We sat in their homes with surviving family members who seemed to be still in shock. Once school had resumed, some classes had lost half their students. Outside the shelter women still mourned at the gates for loved ones whose bodies had never been recovered or identified. The Bush administration and media had said they thought this was a military bunker. Anyone spending five honest minutes in this neighborhood would know that was untrue. Many expressed to us that this was a deliberate bombing to terrorize the population.

Dr. Ahrahim Al-Nouri, President of the Iraqi Red Crescent, gave us an overview of the medical situation. He said there were serious shortages of all medicines, including antibiotics and anesthetic drugs, surgical equipment, disposable gloves, antiseptics, face masks, intravenous fluids, whole blood and plasma. Incubators were useless because there was no electricity or no spare parts. Laborstory testing was basically unavailable, hemodialysis was impossible. Dr. Al-Nouri stressed the necessity of repairing the electrical system and its link to providing health care. Clean water remained a major problem and he emphasized his fear that major epidemics of cholera and typhoid would appear as the temperatures climbed. As of April 13 the International Red Cross had brought in a million liters of purified water, 70 water trucks and seven mobile water-purification systems, which were mostly sent to the South. However, even combined with other efforts, water in Baghdad was limited to one liter per person.

Hospitals had been closed in Baghdad due to lack of supplies. Polio, measles, hepatitis, diphtheria, meningitis, malnutrition, gastroenteritis, and nervous disorders were reappearing. Miscarriages and infant mortality were way up.

On April 4 we visited Kindi Hospital, a neighborhood hospital in a working class area of Baghdad. By flashlight we interviewed the head nurse, who reported that of the thousand people brought in during the bombing, half had already died. Dr. Saad Sallal told us the hospital had been without electricity since the bombing, using generator power for surgery and emergency cases 12 hours a day.

Because of the lack of insulin amputations had been necessary for diabetic patients, and heart patients had died for lack of medicine. All specialty clinics were closed. Lack of certain drugs

imported from American and other Western co. Especially for diabetes, hypertension and heart problems. Three to four thousand bags of blood had spoiled with no refrigeration.

Dr. Sallal said, "The American propaganda says that nobody was killed by their attack, but we have a file and their location. One hospital. I don't know why certain localities, away completely from the military buildings, were attacked."

Right now, said Dr. Sallal, the big problems were malnutrition in children, hygiene, and impure water. "Right now I and my family are living without electricity. I couldn't eat.

The basic sterilization procedures have been dropped since the bombing. "I am a plastic surgeon. We cannot dress skin grafts; there is a high level of infection. You come later to my locker and you will see the same cap and mask used continuously. One disposable mask, used since last month."

Saddam Pediatric Hospital in Baghdad, with 300 beds, is a very modern facility with all the latest technology, famous in the region. It had gasoline-powered generators, sufficient only to run lights and smaller equipment. The hospital was accepting only serious or emergency cases. We interviewed Dr. Talaat Talal who took us through the hospital. A very warm sensitive man, he broke down and cried while describing the situation, and beamed when showing us a child they had saved. He described children who had died from lack of medicines and fluids including insulin. He said they were receiving patients from many cities, most of whom had been unable to get to the hospital sooner. These children were very sick by the time they came in especially from marasmus, dehydration, malnutrition, kidney disease. Many had died.

One mother came from Najaf in the South with a baby extremely ill with renal disease. No laboratory testing could done due the lack of electricity and needed supplies, not even the simple blood urea test this baby needed.

Dr. Talal said, "I can use clinical judgment, but we should have a document (test results). What century are we, what hospital are we in? Previously we had everything."

We saw child after child with gastroenteritis caused by drinking impure water, and many suffering from malnutrition. Dr. Talal said "You can't believe it, I had a case of kwashiorkor. I have been a doctor for eight years in Iraq and I have not seen one case of kwashiorkor. For six months the baby had only sugar and water." This child lived in Baghdad.

In the premature baby ward the incubators were not working nor the micro-drip for infants due to lack of electricity and spare parts. They were using an adult drip. We saw a mother standing next

to a broken incubator using a candle on the incubator to raise the temperature.

There was no oxygen. The centralized oxygen supply was not working and oxygen tanks in the wards were empty. The factory that replenishes the tanks was closed due to lack of electricity.

There were no x-ray machines operating nor was the CT scan. The doctor described one case in which a neurosurgeon had to operate on a car accident victim without even an x-ray to determine whether there was bleeding in the brain. There was no bleeding, the operation was unnecessary.

Dr. Talal was greatly concerned about hospital conditions without air conditioning in summer heat that goes over 100 degrees

Dr. Talal described the lack of even basic items such as disposable gloves. Dr. Talal "Gloves, we don't have gloves, imagine just with our hands we do the puncture (spinal tap). It is a tragedy. We may save the life of a patient with meningitis and then induce infection. You know we have progressed a lot, really, in our country. Every woman, even in the rural areas, had pre- and post-natal care. We had reached a very high level. And now everything has changed."

Everyday life

It had become a daily struggle to obtain the necessary items to sustain life. This was especially true for the women. Many people had to sell belongings to buy items on the underground market. Finding water, flour or bread, cooking oil, gasoline or kerosene became an ordeal. On top of this people were unable to learn whether family members were alive or dead in other parts of the country due to the lack of communications. Schools were closed for months, and when they reopened they were overcrowded and without electricity or potable water. Everyone spoke about how terrible it was that instead of the public buses they had used for decades now people were forced to use open and crowded trucks.

Although rationing was carried out on a widespread and fairly equal basis, the amounts available to distribute were insufficient to meet people's needs. Some items would run out completely. During our stay, the government cracked down on the price gouging and prices of items were dropping fast. After we left, the gasoline refinery in Dura began operating to provide gasoline internally. This gasoline is now being given free, and also sent to the south. This is a great achievement and important for the Iraqi people's lives. There was much bitterness when we were there that Iraq, an oil-producing country, had no gasoline due to the bombing.

Prior to the U.S. embargo which started in August and the

freezing of Iraq's bank accounts 3 Iraqi dinar equaled $1. At the time we were there it was 7D to $1. 1,000 fils equals 1D. Average income was 100-150D a month. 1 litre = approximately 1 quart, 1 kilogram = 2.2 lbs.

1 litre gas was 40 fils, went to 7D, now free
30 eggs was 2-3D; went to 15D
50K flour was 3D; went to 1,000D back down to 150D
5K lamb 6D to 13D
1K rice 300 fils to 7D
sugar 200 fils to 10D
1K tea 15D to 40D
5K cooking oil 2.5D to 40D
candle 50 fils -to 500 fils they were not available
butane was 750 fils to 25D but was unavailable
an average taxi ride was 2.5D up to 20D
kerosene 20 litres was 1D up to 5D sometimes unavailable

Rationing was organized through local merchants, or the local people's congress which assigned them to merchants who received the rationed items. Water was distributed at 30 sites in Baghdad. The nationwide rationing system, which had taken 30 to 45 days to set up, had been disrupted by the rebellions in the north and south. The amounts, especially for baby formula and milk were insufficient to prevent malnutrition.

The items came partially from stores within the country, relief organizations, efforts by peace groups throughout the world and general collections among the people especially in Jordan. Once the bombing started amounts were decreased as major food stores, including baby formula, were destroyed in the bombing.

Despite well known shortages, Turkey refused to deliver 12,000 tons of nutrients, and 32,000 tons of milk that had been purchased and paid for before the embargo or to pay for 100 million barrels of oil.

Ships and vehicles carrying medicine and food, that was supposedly exempted from the embargo were bombed, confiscated and prevented from entering Iraq. Many of the drivers carrying relief supplies were killed and wounded by U.S. bombing. In Jordan we met with the widow and 7 children of a truck driver who had brought UN approved frozen meat into Iraq. His truck was bombed and his relief driver burned in the cab. When he fled the truck he was strafed and killed.

Gas was rationed at 20 litres for three weeks at 10 D per litre on the market. Babies under one year received three cans of formula a month. Babies over one year received two sacks of dry milk per month. 1/4 K oil - decreased in March; 1K rice per person was decreased to 1/2 in March; 1 1/2K sugar was decreased to 3/4 K

1 bar soap, 200 grams detergent per mo.

People were out of work everywhere. The primary causes were lack of electricity, embargo on raw materials and spare parts, destruction from bombing, lack of transportation, and displacement. Many had turned to street sales, but this too became difficult because of lack of essential goods. An engineer turned to selling falafel, but had to stop because he could not get cooking oil. Many independent construction workers were unemployed due to the high prices of materials they needed. E.g. lumber went from 7D to 1.75D (lumber was 100% imported from U.S.), cement went from 2D to 30D.

We were told many times by working class Iraqis that before everything was plentiful and cheap. People from other countries used to shop in Iraq. Used to take oil, and baby formula to Amman.

Again medical care was a vast problem and heartbreak. One man described how his mother had a heart ailment, she was paralyzed and he carried her to a taxi which was expensive. They could only give her 1 dosage and said she should come back 3 days later for another. She died.

One man described the social breakdown: "Theft became a new phenomena. Iraq never had theft. My neighbor left because of the bombing and everything in his house was completely stolen. Food was stolen from houses. People sold furniture to purchase food, now there is nothing to sell. Now we see prostitution and gambling, new to Iraq."

People described going to the river for water. One said: "I went with a wheelbarrow rented for 5D. I took my son who almost drowned. Some young neighbors came by chance and saved his life. After all that the water I brought back was barely enough to take a bath and get rid of all the mud on us." One family from Beldiyat in Baghdad went to the salt springs to drink and wash. The ponds are like swamps and their son slipped and drowned. Others got water from a swamp that stinks and boiled it for washing. We saw many people collecting branches and sticks they used to boil water. Even doing this entire families had diarrhea.

The bombing and hardships caused and still cause terrible psychological problems. One man said "during that time I became easily angered and irritated and relationship with my children with a lot of anger, the children too. When the bombing raids came my daughter yells mommy, mommy, they're coming. My 3 year old son told his mother, we will die together."

One man of Palestinian background said "what happened in 1948 I will not let it happen again. I will not leave. We used to sit and watch the clock between 7-8 p.m. waiting for the bombing to start. My daughter Lulu would say "Mush is coming." She came to

the point where now she sits in my lap and my wife's lap constantly. Tons of planes would go by, cruise missiles the first night. Everyone went outside to see what was happening. "That one night was the equivalent of a lifetime. I live by Muthana airport. My house was shaking continuously. I have 11 people in my house during the bombing. Everyone was crying and screaming huddled around mother. Now my daughter she is wetting the bed. All the children say Bush is coming. Not America, Bush."

Kerbala and Najaf

We visited Hussaini hospital in Kerbala, which was destroyed in the rebellion in the south. Medical personnal there said the rebels massacred wounded soldiers in their beds. Blood was all over the walls by patients' beds. Thirteen ambulances had been destroyed. Doctors there blamed the embargo and bombing for the deaths of many children due to deficiency in treatment.

The holy shrines were used as headquarters for the opposition, and there was much damage to them. We were shown a room with ropes still hanging said to be used to executive government officials, Sunni or Shiite that had been rounded up. There were bloodstains everywhere. These shrines were over 1100 years old. At the time of the rebellion the government was renovating the shrine, making additions, remolding gold trim on the minarets and dome.

At the time we were there the shrine was guarded by soldiers and intense clean up and repair taking place. We were told plans had already been drawn up to expand the plaza in front and make all repairs. The Hussein Shrine, most renowned in the world, had been burglarized. Gold plating in domes and minarets was peeled off, the library was vandalized and gifts from Muslims around the world has been stolen. We saw a room used as hospital for the rebels, with material taken from civilian hospitals.

Kerbala had enormous destruction. We saw stores and civilian homes, communication towers destroyed by the bombing. Most of the destruction was caused by door to door fighting during the rebellion destroying every block.

The situation in Najaf was similar although the destruction from rebellion was not as great. Again we saw civilian homes, and commercial stores and structures bombed.

Hilla

In Hilla the student health clinic was bombed on the third day of the bombing as well as the school. The school was hit in the day, the clinic at 1:00 a.m. The local government administration buildings were bombed.

Babylon

We were the first foreign delegation to visit Babylon, according to the Military Governor Duri. There were two types of destruction - from the bombing and from the internal fighting. In all of the Southern towns we visited it was quite obvious which was the cause. In addition, local guides made no attempt to characterize internal fighting destruction as being caused by bombing. If anything they were anxious to show the depth of hardship and destruction caused by the rebellion.

In Babylon, as elsewhere in Iraq, bombing targeted the infrastructure and civilian facilities necessary to survival and the general life of society. We visited a textile weaving plant which had been built up in the last seven years, and was completely demolished. It employed over 2400, mostly women. The employment of women in industry is very important to their overall advancement economically and socially in any country, and especially in the Middle East. The plant was bombed at 3 pm in the afternoon and two women were killed while working at their station. This plant, according to Mr. Hasaan, the plant manager, was built by an Italian company. The new structure next door, containing no equipment was untouched.

All the machinery and raw materials were demolished. Mr. Hasaan told sorrowfully how proud they were of this plant, its importance to the city and country, and it was like seeing a child destroyed. He explained how in much of Iraq, industry was organized in a reverse process than in the industrialized west. First stage for them in having any industrial capacity was just to assemble a finished product from imported processed materials. Their next step was to be able to process raw materials and later to produce the raw materials themselves. He felt that the US air command knew exactly what they were hitting, and were provided the plans for industrial facilities all across the country. Mostly all facilities built in Iraq were built by foreign companies and purchased by Iraq with oil revenues. Basic industrial production was their next step and just beginning. He told us that the auto assembly plant was also bombed. This plant imported parts from foreign manufacturers and assembled. The next step was a domestic car production. But now they faced a total crisis because of the embargo, there were no spare parts for the foreign autos in the country.

We also visited Marjan hospital which was bombed, repaired and bombed again. There were huge bomb craters on the grounds as well. The Health Clinic in Kathela was bombed. Two hundred meters from the hospital a telephone and communication tower was completely destroyed. Across the street the kerosene storage tanks were bombed. Eyewitnesses we interviewed said they burned for 3 days. 39 civilians lost their life in that bombing. There were no military installations in the area. We drove by a bombed grain silo and the town bakery. Gov. Duri said of the allied bombing

"they wanted to put us backwards and destroy our civilization."

We were told that 19 civilian homes were bombed and we visited most of the areas where this took place. We counted more than 19. We spoke to neighborhood residents and family survivors who gave us the times, dates and numbers of people killed. Most devastating was the destruction of 8 homes which shared a common courtyard. People's possessions were still in the rubble. We dug out a child's textbook, giving his name, age and grade. 54 people were killed in this bombing, including 14 children. The homes were bordered by a school on one side and an artists union on the other. Both were shut down. Residents came out to describe it to us and the children told us about lost friends. The bombing took place 4:30 a.m. on Feb. 11. We visited 3 other residential neighborhoods and spoke at random to residents and survivors. There were no military installations. Some had open sewers.

Everywhere we went we saw military detachments cleaning the streets, clearing rubble and even planting trees. Their priority was a survey of needs in the town. They had partially restored the electricity and water pumping, but not the purification systems and water and food was being rationed. According to the Gov. the rebellion lasted only 1 1/2 days in Babylon. The city was active.

In the downtown area a telephone relay station was bombed twice and cut in half. It was right in the middle of the market area, as well as homes. Dozens of small older shops and homes next to the relay station were destroyed. This took place on February 18. 16 were killed.

Kurdish Rebellion

We met with Kurdish tribal leaders in Baghdad. They were supporters of Kurdish autonomy within the framework of a unified Iraq. They opposed a military uprising at this time particularly because of hardships the people were already suffering caused by the U.S. bombing and sanctions. They opposed leaving the towns and said the rebels had told people they would be killed by the army and threatened if they did not leave. There was no provisions made how to feed them, or protect them from the freezing cold in the mountains.

According to reports we received in Iraq, the bombing had caused similar damage and conditions of deprivation in the north as in other parts of the country. Once the rebellion started, relief supplies that had been coming in from the government were unable to get to the people.

Turkish troops had entered northern Iraq and reports were coming in of beatings and shootings of Kurds and the theft of their possession by hostile Turkish troops. There are 12 million Kurds in Turkey, 7 million in Iran and 2 million in Iraq. The Kurdish

language is banned in Turkey. In northern Iraq it is the official first language, it is mandated by law that a percentage of the Parliament be made up of Kurdish representatives and a form, however insufficient, of autonomy had been developing.

Also reported was aid, coordination and incitement for the rebellion from the U.S., Iran, Turkey and Syria. Iran and Turkey are adamantly opposed to an independent Kurdistan.

We found that almost all non-Kurdish Iraqis we spoke to had been favorable to greater rights and were sympathetic to the Kurds. However, they were now becoming bitter that some Kurds were working with the U.S. Intense hatred of the Bush administration because of the bombing and sanctions, U.S. interference in their affairs, and the U.S. announcement of aid to the Kurds (real or not) when everyone was suffering, and getting the U.S. out Iraq, and maintaining the countries sovereignty and independence was people's first priority.

While we were in Iraq the government was attempting to set up meetings with all Kurdish political opposition leaders even those with long known links to the C.I.A. to attempt a settlement. An extended amnesty was announced. Convoys of trucks sent to the north carrying water, food and medicine were turned back at the 36th parallel by the U.S.

The widely held feeling in Iraq and among all progressive Palestinian, Jordanians and Arab organizations and individuals was opposition to the armed rebellion, although all supported Kurdish self-determination, which they stressed could never come about by working with the U.S. As Yasir Zebri, General Secretary of the Jordanian peoples Democratic Party said "the main reason for this situation in the north and south of Iraq is directly the result of the Coalition aggression against Iraq. The Kurdish and Shia communities were the victims of a conspiracy without knowing. The help that is being provided to the opposition forces is nothing short of a cover-up of the viciousness of the crimes against all the people of Iraq."

It was understood by some that this was an attempt by the U.S. to alienate and divide the people of Iraq on regional, religious, and tribal bases enabling the U.S. to extend its occupation of Iraq,and insure its domination of the people of the region.

It was pointed out to us that the main oil producing centers of Iraq lie in the north, with major refineries and the oil pipeline through Turkey, and in the South, with major oil fields, refineries and the oil pipeline through Saudi Arabia. It was felt this was also a goal of the U.S. to control these areas.

Economic aspects of the war.

The Minister of Trade Mohammed Mahdi Saleh said Iraq had 200 billion in damages inflicted by the U.S. led coalition and had lost 20 billion in oil revenues in 1990 alone.

In an lengthy discussion with Minister Saleh he described the recent history of trade relations with the U.S. and its relationship to the war. He explained that from 1982 to 1987 trade relationship to the war. He explained that from 1982 to 1987 trade with the U.S. had grown from 300 million dollars to 1.1 billion in 1988, almost all of it in food imports from the U.S. 100% of its need in corn and 90% of its needs in rice from the U.S. 70% of food in Iraq was imported. No technology was sold to Iraq by the U.S. The minister explained their relatively high technology was purchased from other countries and that they were beginning to develop their own internal production of high technology items.

The relationship did not change until 1990. On March 3rd of 1990 the U.S. cancelled $500 million in credit to Iraq for food imports. Minister Saleh said "Okay, we told them, we are going to buy food from other counties...They tried to interfere in the internal affairs of Iraq and passed a resolution on economic sanctions on Iraq before the Kuwaiti problem, in July...After the 2nd of August they went further. It was well prepared, it is not born after the 2nd of August."

Immediately the U.S got a resolution to boycott all trade and to freeze all financial assets in the U.S. The largest portion of Iraq's bank assets are in the U.S. Saleh said "We have concluded that it was well prepared by the U.S. and it was a good chance for them to use the Kuwaiti problem to fulfill their objectives. Totally it is not the question of Kuwait. If any other country, Iran or Saudi Arabia had taken Kuwait, the U.S. would never move at all... They thought that because we are largely dependent on them in food....they had a good weapon to press on us."

When Iraq told the U.S. they would buy elsewhere, Minister Saleh explained, then the U.S. went for a world wide boycott to disable Iraq.

Saleh went on "imagine capturing American people in a desert for 5 months and not allowing any new supplies of food, or baby milk to their children in Arizona, the desert. So they kept Iraq, as it is in a desert, nobody can pass, nobody can talk, nobody, nobody...They analyzed what we have in our stock....then the destruction of Iraq would come 4 or 5 months from the beginning of sanctions..if it was possible the Bush administration would have prevented the air from coming in."

The minister called it inhuman the U.S. decision to stop shipments of food and medicine that were purchased and paid for

before the embargo were not allowed in. The U.S. allowed oil purchased before the 2nd of August to enter the U.S. But they "ordered" Turkey to not deliver baby milk that had been bought from Nestle in Switzerland. To date these items have not been delivered.

Dr. Riad Al Qaysi, Undersecretary, Ministry of Foreign Affairs said: "The attempt (by the U.S.) is to decrease the living standard of the people of the entire region, depress wages, create competitiveness for jobs, and chop off development, particularly of attempts for industrial capacity at home."

Jordan

During our stay in Jordan, we met with a great many political, union, and professional leaders in the country who explained the following.

The affects on the economy of Jordan is considerable and has caused great hardships to the population. They were affected 3 ways. One, the effect of sanctions against Iraq, which included cut-off of oil and non-delivery of raw materials which closed factories or reduced their operating hours and laying off workers in Jordan. 70% of the shipping in Aqaba, Jordan's major port city was to Iraq. Other commerce through Aqaba was hindered and discouraged by Allied coalition searches of ships which is still continuing and by exorbitant insurance required on ships. The Port is one of Jordan's main sources on income adding 44 million in one year.

Jordan lost 1.5 billion to its economy in 1990 alone. 55,000 Jordanian workers lost jobs. Tourism practically ceased. The lack of oil from Iraq for which Jordan paid for by reducing Iraq's debt to Jordan, meant it had to purchase oil at higher prices with cash.

According to a UNICEF report released in Jordan, what the "Gulf crisis has done to Jordan is make it instantly a less developed country from a middle income country."

The second affect was the influx of refugees from Iraq and especially from Kuwait. It is estimated 250,000 refugees, Palestinians from Kuwait and unknown number of returning Jordanians. They have no jobs nor homes, and many are without passports from any country.

The third affect was the cut-off of aid from International financial institutions and the U.S. The Gulf States Cooperation Council decided at a recent meeting, where a 5 billion fund was established for assistance to countries impacted by the Gulf war, to exclude Jordan as well as Yemen and the Sudan. This was despite the expulsion of 950,000 Yemenis from Saudi Arabia during the crisis and Sudan's own desparate needs.

As a result, there is a growing medical crisis developing in Jordan as well as a rise in hunger, malnutrition, infant mortality, and miscarriages.

Because of growing unemployment, Jordan enacted a policy of replacing immigrant workers with Jordanians, and Egyptian, Syrian and other workers were forced to leave the country.

Kuwait - Persecution of Palestinians

250,000 Palestinians have fled Kuwait due to persecution, including many who lived and worked there all their lives. Remittances to families in Jordan, the West Bank and Gaza have stopped. Kuwaiti and Gulf states contributions to Palestinian relief projects has ended. According to the UN Emergency Relief and Works Agency West Bank and Gaza Strip schools lost half their class days due to military closures or curfew during the war. Those areas were put under a 24 hour curfew for the duration of the war, 45 days, even Mosques and churches were closed to worshippers.

In Amman we met with Palestinians who were victims of Kuwaiti torture and spoke to Palestinians by phone in Kuwait. To date there are 428 confirmed deaths, several hundreds missing and feared dead, seven thousand imprisoned and twenty four "officially" deported. Death squads were operating in Kuwait and especially targeting Palestinians. Witnesses reported that Jordanians, Sudanese, Filipinos and South Asians, and Kuwaitis opposed to the Royal family were also victims of arrest and torture after the Kuwaiti and U.S. military took control.

All the victims we interviewed reported the presence of U.S. military officers in a position of responsibility in the detention and torture centers. They said they were visited by American officers who saw the injuries they had received.

Muenis Khatib, age 33 years spoke with us at Al-Bashir Hospital in Amman where he is recovering. He said "Then an American officer came. The American officer put us in a separate room for three days. And when the U.S. officer would come in they (the Kuwaitis) would remove the blindfold from our eyes." "The Kuwaitis tortured us with cigarettes, electrical wires, electricity was running through my legs." During the time he was under torture no medical treatment was given.

Another Palestinian victim is Omar Abdullah who after being tortured was thrown across the border into Iraq. He had a severe head injury, no money, shoes and was unable to walk. Fellow victims carried him until they were found by Iraqi soldiers who gave them food and transported them to Basra.

One of the Palestinians who left Kuwait before the U.S. bombing was a Dairy Cattle specialist for over forty years in

Kuwait. He was personally responsible for cross breeding that produced cattle stock that supplied 40% of Kuwait's need for fresh milk. He had lost everything, including his savings and was prevented from returning to Kuwait.

Conclusion

The U.S. led coalition's embargo and bombing was deliberately aimed at the population of Iraq and to destroy the country's infrastructure, independence, and standard of living. This was a high technology war against all the people of Iraq and most especially the children. The Iraqi military was defenseless in the face of the massive aerial bombardment. There was no regard for civilian deaths, injuries, or destruction of property. There was no regard for the health, nutrition, or economic condition of the people. This was a policy of starvation, poverty and terror. There is no end in sight yet for the Iraqi people of how many will die in the future as a direct or indirect result of the embargo and bombing.

What we witnessed constituted the most flagrant and deliberate war crimes by any standard of decency or international law.

The almost complete destruction of any and all life sustaining, or economically necessary facilities, the continuation of the embargo, freezing of Iraq's assets and the U.S. occupation of areas of Iraq shows that the aim was not the withdrawal of Iraq from Kuwait but U.S. domination over Iraq.

In the process the U.S. successfully lowered the standard of living for people of the entire region, and set back their struggle for development.

The U.S. now has it long sought after direct military presence in every Gulf state, Kuwait, Saudi Arabia, Bahrain, Oman, Qatar, the United Arab Emirates in addition to expanded forces in Turkey and troops in Iraq nuclear aircraft carriers in the Persian Gulf. It has shored up Israel against the Palestinians and emboldened Israel in its repression, settlements, and continued illegal occupation of the West Bank, Gaza and the Golan Heights.

The U.S. now has domination over 60% of the world's oil reserves.

Dr. Al Qayal said "No home remained untouched, no family unharmed, if not through death in the war, through malnutrition, disease, or new found poverty. This is a return to colonialism. The U.S. is asking for terms like another Treaty of Versailles. Iraq is dependent on the outside world to repair its infrastructure and I fear Iraq will be in a state of permanent human bondage."

For the sake of the people of Iraq, particularly the children, an immediate end to all aspects of the embargo against Iraq should be demanded of the United States and the United Nations.

5-6-91

Irak werkt hard aan de wederopbouw van zijn verwoeste infrastructuur

Bomkraters in Bagdad zijn al veranderd in bouwputten

Van onze verslaggever
JOS SLATS

BAGDAD — Waar je ook kijkt in Bagdad, je staat altijd oog in oog met president Saddam Hussein, de grote roerganger. Zijn portret hangt op elke straathoek. Meestal draagt hij een zonnebril, maar verder variatie genoeg: Saddam in generaalsuniform, Saddam met kindje op de arm, Saddam als zwetende bouwvakker, Saddam met een Russische bontmuts op het hoofd, Saddam in traditionele kledij, Saddam in sportief zomerse-nue. *Big brother is watching you.*

„Weet je waarom de Iraakse bevolking de president *niet* uitet? Omdat ze dan nog *meer* werk hebben om al die portretten op te ruimen", fluistert een regeringsambtenaar op samenzweerderige toon in een rumoerig restaurant in de hoofdstad.

Niet iedereen in Irak legt de gebruikelijke presidentiële eerbied aan de dag. En lang niet iedereen blijkt de oorlog tegen Koeweit te rechtvaardigen. „Waarom? Dit land had alles: olie, water, misschien medische voorzieningen en goed onderwijs. Dat hebben we allemaal op het spel gezet en bijna allemaal verloren", zegt een ander. „We zijn weer een Derde Wereldland. Toch heeft de oorlog ons ook iets opgeleverd. De Koeweitiaanse Raad behoedt nu democratische hervormingen. Tot nu toe is het bij beloften gebleven. Maar er gaan dingen veranderen in dit land, daarvan ben ik overtuigd."

Het valt niet mee om te ontsnappen aan de „gloed" waarmee het Ministerie van Informatie buitenlandse bezoekers opnadert. Ieders journalist krijgt *an's portable censor* toegewezen. In de hoofdstad organiseren ze voortvarend voorwaarts bruggen tot telefooncentrale wordt overgeslagen. De meeste bomkraters zijn inmiddels veranderd in bouwputten, waaruit in hoog tempo de betonnen staketsels verrijzen van de nieuwbouw. Er wordt hard gewerkt aan de wederopbouw van Bagdads infrastructuur.

Alleen bij de verwoeste al-Amariya-schuilkelder is nog geen kruiwagen puin gesruimd. Het gelakaarde complex, dat op 16 februari werd getroffen door twee Amerikaanse bommen, waarbij volgens de officiële cijfers 733 burgers om het leven kwamen, wordt bewaakt door drie militairen. „Dit wordt een museum voor de martelaren!", zegt een van de soldaten. „Dit is al een museum", verbetert een collega hem. „We laten alles zoals het is."

Toegegeven, het ziet er indrukwekkend uit dan de onstelbare marmeren monumenten en gedenktekens waarmee Bagdad werkelijk is volgepoot. Via een lange, donkere gang schuifelen we op de tast naar het fimmento van de schuilkelder. En dan schiet plotseling de zon in het minstens twee meter dikke plafond gaapt een enorme scheur. De verbrigen wapening aan de ruwe randen wordt grillig uitgelicht. We worden op de zagrauwe keldervloer. Er hangt een vreemde geur. De Amerikanen hebben nooit willen toegeven dat het bombardement een vergissing was, en hielden vol dat de schuilkelder (ook) werd gebruikt als militaire commandopost. Maar een korte wandeling over het dak wijst uit dat er in ieder geval geen sprake is van zware militaire installaties, zoals Washington beweerde. Naast de schuilkelder staat wel een in verschillende tinten groen gespoten gas van dat signaalement voldoet. Het blijkt een overdekte markt.

Vanaf het dak van de schuilkelder is te zien dat aan de gevels van bijna alle huizen in de omgeving een zwarte rouwdoek hangt met daarop de namen van slachtoffers. De soldaat wijst: „Daar vijf dood, daar drie, daar zeven kinderen dood."

De gids geeft een nogal kryptisch antwoord op de vraag of er tijdens het bombardement op 16 februari ook militairen uit het leven zijn gekomen in de schuilkelder. „Ik wil u alleen de waarheid vertellen, dus moet ik zeggen dat ik het niet weet."

Wanneer hij voorstelt een bezoek te brengen aan het Saddam Centre for Children, het grootste ziekenhuis van Irak, in de hal weer een beeltenis van Saddam Hussein, nu als kindervriend.

De directeur, dr. Qassim Mohammed Ismail, doet zijn ochtendronde over de verste-hulpafdeling. „Chirurgie", gebaart hij naar de bedden, waarin meestens liggen met hun kinderen in lapjes gewikkelde doodsbenauwden, tot over hen. „Ondervoeding, diarree en uitdroging"; diagnost de kinderarts. „We kunnen het werk nauwelijks aan. Andere ziekenhuizen in het land storen hun medische gevallen naar ons, omdat zij dankzij de maatregelen van de internationale hulporganisaties over een bescheiden hoeveelheid medicijnen kunnen beschikken, al blijven de tekorten groot."

De Qassim Mohammed Ismail zegt vooral bezorgd te zijn over de voedselsituatie in het land. „Als wij de kinderen een beetje hebben opgelapt, storen we ze snel ongelijk naar huis, zodat wij weer een bed vrij hebben. Maar wat gebeurt er daarna, thuis? Ik moet er niet aan denken. Voedsel is schaars en voor veel mensen onbetaalbaar geworden. Dat baart me meer zorgen dan het tekort aan medicijnen", zegt hij, terwijl hij de buik van een acht maanden oud meisje bevoelt. „Ze is nu niet boven haar geboortegewicht. Het is de ondervoeding die voor de grote problemen zorgt. Verminderde weerstand, infecties, diarree, overgeven en uitdroging."

Hij besluit zijn ronde met een politieke diagnose: „Er moet snel een einde komen aan de internationale economische boycot en aan het verbod op de export van Iraakse olie. Ons land heeft dringend inkomsten nodig om medicijnen en voedsel te kopen." Bij het afscheid overhandigt hij me een lange lijst met dringende medische behoeften.

Schuilkelder wordt museum voor martelaren

Kunstenares moest eigen materiaal opeten: meel

Op de markt blijkt de Iraakse dinar geen dubbeltje meer waard te zijn. De prijzen zijn meer dan verdubbeld, zegt de één, wijzend op het pover aanbod. half vergane tomaten, ondermaatse komkommers, schurftperziken (vijf gulden de kilo — een vermogen!) en hier en daar wat fruit. Meel en rijst zijn nog steeds op de loer, maar dat is meer het gevolg van het feit dat de Iraakse president zijn enorme legervoorraden niet gevolg van het feit dat de Iraakse president zijn enorme legervoorraden en apparatuur en het personeel niet naar het werk kan komen doordat er geen brandstof is.

„Niets werkt er in Bagdad, vrees. De stad is eeuwen teruggeworpen. Men rijdt te paard, omdat er geen benzine is en bomen worden overal gekapt om aan brandstof te komen. Er is geen water, geen elektriciteit, geen benzine, geen ... [illegible]

Komende oogsten dreigen te mislukken door gebrek aan bestrijdingsmiddelen. Een groot deel van het noordelijke hachtruim is in verband met het Koerdenvraagstuk nog steeds verboden gebied voor Iraakse troepen — ook voor sproeivliegtuigen. Juist in dit deel van het land wordt veel graan verbouwd. Het Ministerie van Landbouw stoot op diep in de beurs tasten om het noodzakelijke sproeien van pesticiden uit te besteden aan vliegers uit Polen.

Op de markt knipt een jonge vrouw zuchtend in een paar jappelige citroenen. De vertegenwoordiger van het Ministerie van Informatie besluit dat het tijd is voor een spontaan straatinterview. Suha Salem Umar (22) is „kunstmatig kunstenares". Ze woont nog bij haar ouders en is een fervente aanhanger van Saddam Hussein, alhoewel volgens officiële versiling. Ze weet kennelijk wat er van haar wordt verwacht. „Ik land mag bouwen. Met instemming van Amerika."

Verteerd verteld de keramiste dat de oorlog haar broodwinning heeft gestaakt. „Gelukkig woon ik nog bij mijn moeder; want ik heb geen geld verdiend, en de afgelopen maanden. Niemand wacht [illegible] niet kunnen maken; worden de winkels dwangen zelfs niet meer op te ruimen, werkelijk veel met vuil. Kunnen we [illegible] Dat doen wij wel."

Epidemieën bedreigen Irak

'Tienduizenden kunnen sterven door typhus, cholera en meningitis'

AMMAN (Reuter) – Epidemieën van typhus, cholera en meningitis (hersenvliesontsteking) kunnen in de komende weken, bij het warmer worden van het weer, tienduizenden Irakezen gaan bedreigen. Dat hebben VN-functionarissen gisteren verklaard. „Wij mensen dat het land op de rand staat van wat een ramp kan worden", zei Richard Reid, woordvoerder van het VN-Kinderfonds Unicef, die terugkeer uit Irak.

Het aantal doden dat het gevolg kan zijn van alleen al één van deze epidemieën kan dat van die in de hele oorlog reeds al gemakkelijk overtreffen – wij praten over tienduizenden", aldus Reid.

Volgens hem drinken inwoners van Bagdad water uit de rivier de Tigris, omdat de normale drinkwatervoorziening is uitgeschakeld door de bombardementen. Dit water is vervuild doordat ook de riool- en zuiveringssystemen zijn vernield. De inwoners hebben geen brandstof om het water te koken. „Het lijkt geen enkele twijfel dat Bagdad het uitbreken van verschrikkelijke epidemieën te wachten staat. Dit kan gebeuren in de komende paar weken."

Volgens Reid wil Unicef in de komende paar dagen vaccins naar Irak sturen en heeft het fonds de VN-commissie van toezicht op ontwapening van chemische wapens [illegible]

3-5-91

levering van diesellijke en onderdelen nog te staan om water te kunnen pompen en ook de levering van chloor nog te staan om het te zuiveren.

Reid zei dat ook het hele systeem van de volksgezondheid in Irak is ineengestort, doordat er geen stroom meer is voor ziekenhuizen en apparatuur en het personeel niet naar het werk kan komen doordat er geen brandstof is.

HARVARD STUDY TEAM REPORT:

PUBLIC HEALTH IN IRAQ AFTER THE GULF WAR

MAY 1991

HARVARD STUDY TEAM REPORT:

PUBLIC HEALTH IN IRAQ AFTER THE GULF WAR

Errata

1) pp. 12-13 - The last line on page 12 is repeated as the first line on page 13.

2) p. 19 - The figure should be "215" instead of "215".

3) pp. 22-23 - The term "metallic threads" should replace "metallic nets."

3) p. 24 - Since returning to the United States, the study team has learned of Iraqi government claims that one unit at Qoura, producing 125 megawatts, has been repaired.

TABLE OF CONTENTS

Overview.....1

I) Mortality and Morbidity.....8

II) Functioning of the Medical System.....14

III) Sanitation: Water Purification and Sewage Treatment...17

IV) Electrical Power and Public Health.....19

V) Methods.....26

VI) Supplementary Materials

- A) Map of Iraq
- B) Tables
- C) Case Studies
- D) Study Team Biographies
- E) Letters from Reviewers

OVERVIEW

This study is the first systematic and comprehensive on-site examination of public health in Iraq after the Gulf War.

The study team visited major cities in every part of Iraq — Al Najaf, Al Zubayr, Baghdad, Basrah, Erbil, Fallujah, Karbala, Kirkuk, Mosul, Sulaimaniya, and Tikrit — and also a number of smaller towns throughout the north, south, and central regions of the country. The research was conducted during a visit of nine full working days from April 28 to May 6.

The study team conducted its investigations without Iraqi government interference, deciding for itself where to go and what to visit. Except for Basrah, the study team traveled without official scrutiny or escort. Except for the Ibnil Qatib Infectious Disease Hospital in Baghdad, the study team had access to every area and every facility that it wished to visit.

This study documents a public health catastrophe. Specifically, it projects that at least 170,000 children under five years of age will die in the coming year from the delayed effects of the Gulf Crisis.

This figure represents a 100% increase, or a doubling, in infant and child mortality since the start of the Gulf Crisis last year.

These projections are conservative. In all probability, the actual number of deaths of children under five will be

much higher. While children under five were the focus of this study, a large increase in deaths among the rest of the population is also likely.

The immediate cause of death in most cases will be water-borne infectious diseases in combination with severe malnutrition.

This study finds an extraordinary prevalence among children of severe acute malnutrition, including marasmus and kwashiorkor. The rise in infant and child malnutrition is primarily due to severe food shortages and a consequent tenfold or more increase in the price of food.

The prevalence of malnutrition is so high as to indicate the real possibility of famine in Iraq if the food shortages are not relieved. Malnutrition is also exacerbated by the increased incidence of water-borne diseases.

Throughout Iraq gastroenteritis, cholera, and typhoid are now epidemic. The incidence of water-borne diseases increased suddenly and strikingly during the early months of 1991 as a result of the destruction of electrical generating plants in the Gulf War and the consequent failure of water purification and sewage treatment systems.

Moreover, the incidence of such disease is virtually certain to surge during the summer months. Even when water-borne diseases are not preventable due to incapacitated water purification and sewage treatment systems, such diseases would still be treatable if Iraq's medical system were able to function.

Contrary to the statements of both the Iraqi government and Western journalists that the health situation is stable and will continue to improve, the study team finds that the state of medical care is desperate and - unless conditions change substantially - will continue to deteriorate in every region and at nearly every provider level.

Despite the brief period of reimperation following the end of the Gulf War, a significant proportion of Iraq's medical facilities - in some areas more than 50% - have closed. The medical system will continue to break down over the next year due to acute shortages of medicines, equipment, and staff.

The collapse of electrical generating capacity has been a crucial factor in this public health catastrophe. Without electricity, hospitals cannot function, perishable medicines spoil, water cannot be purified, and raw sewage cannot be processed.

This study's findings have been reviewed and accepted by a number of internationally recognized public health specialists: Dr. Harvey V. Fineberg, Dean of the Harvard School of Public Health; Dr. Bernard Lown, Professor of Cardiology at the Harvard School of Public Health; Dr. Jonathan M. Mann, Professor of Epidemiology and International Health at the Harvard School of Public Health; Dr. Anthony Robbins, Professor of Public Health at the Boston University School of Public Health; and Dr. Carl E. Taylor, Professor Emeritus of the Johns Hopkins University School of

Hygiene and Public Health.

The MacArthur Foundation was the principal funder of this study, with the balance supplied by seven other foundations.

The two members of the study team that visited Iraq to collect data included three public health physicians, one public health specialist, two attorneys, and four law students. Most are graduates or students at the Harvard School of Public Health or the Harvard Law School.

Mortality, morbidity, and malnutrition are discussed in Section One of the report. Section Two analyses the functioning of the health system. Section Three examines the deterioration of water purification and sewage treatment systems. Section Four details the destruction of Iraq's electrical power generating system. Section Five explains measures taken to assure the independence of the research and the reliability of the data.

A final section of supplementary materials includes a map of Iraq, tables, case studies, biographies of study team members, and letters from public health specialists, as well as experts in electrical power generation, who have reviewed this report.

I) MORTALITY AND MORBIDITY

This study documents an emerging public health catastrophe in Iraq today. It concludes that infant and child mortality will double and that at least 170,000 children under five will die during the coming year as a result of the delayed effects of the Gulf Crisis. This conclusion is based on six factors.

First, mortality data, gathered in hospital visits, document a two to threefold increase in infant and child deaths.

Second, morbidity data, gathered in visits to medical facilities, document the sudden onset of epidemics of gastroenteritis, cholera, and typhoid throughout Iraq during early 1991.

Third, the incidence of these water-borne diseases typically peaks during the hot summer months of June and July, so that the epidemics which began months earlier will most probably worsen.

Fourth, severe malnutrition, previously uncommon, is now widespread in pediatric wards in all regions of the country.

Fifth, the health system is operating at a fraction of its pre-Gulf Crisis capacity. Many hospitals and community health centers have closed, and there are acute shortages of medicine, staff, and equipment.

Sixth, basic infrastructure in water purification, sewage treatment, and electrical power generation operate at substantially reduced levels. Many facilities appear to have

been damaged beyond repair and will have to be entirely rebuilt.

A) Mortality Data

Mortality data for children were gathered at four different hospitals.

At Saddam Central Teaching Hospital for Children in Baghdad, for January and February of 1990, child mortality was 3.9% of admissions; for the same months in 1991, it was 13.1%. See table 1. These figures were computed by a physician member of the study team, Dr. Megan Passavy. Although Dr. Passavy does not speak Arabic, Iraqi medical schools teach in English, and the medical records in question at this teaching hospital are kept in English.

At Basrah General Hospital's pediatric ward, from January to April, the mortality rate among admitted patients was 6.8% in 1990 and 12.3% in 1991. At Basrah, the hospital statistician supplied the data.

At Al Qadisia Hospital in Baghdad, for the same four month periods, the mortality rate for patients under three years was 3.2% in 1990, but increased to 9.7% in 1991. At this hospital, an Arabic-speaking physician member of the study team, Dr. Raqib A. Arnijo-Hussein, was permitted access to hospital records and extracted the data himself.

At the Erbil Pediatric Hospital, the director, Dr. Jamal Jaafar, reported that the rate of children dying in the hospital itself rose from 35 per month in April, 1989, to 150 per month in April, 1991. Pediatricians interviewed at Erbil

stated that, since the Gulf War began, most children have died at home rather than at the hospital. Thus, the figures for deaths at Erbil Hospital in last May greatly underestate the total number of deaths, both at home and the hospital.

3) Morbidity Data

Morbidity data for gastroenteritis, cholera, and typhoid were gathered from hospitals and community health centers in all regions of the country. Morbidity is almost certain to worsen during the warmer summer months.

1) Gastroenteritis

At Saddam Central Teaching Hospital for Children in Baghdad, the percentage of admissions suffering from gastroenteritis was 17.3% during April of 1990 and 33.9% for a comparable period in 1991. These data were gathered by a physician member of the study team, Dr. Megan Passey. At Saddam Central, Dr. Passey also conducted a ward prevalence survey and determined that the prevalence of gastroenteritis among ward patients was 38.2%. Another physician member of the study team, Dr. Rob Moodie, and the team's public health specialist, Ms. Elizabeth Benjamin, examined emergency ward patients and confirmed this prevalence of gastroenteritis.

Saddam Central is a teaching hospital and the most advanced children's medical center in Iraq. The hospital ordinarily treats highly complex and specialized cases. The fact that such a high proportion of its patients are being treated for gastroenteritis reflects the remarkable incidence of the disease among children under five.

In Erbil Pediatric, Kirkuk Pediatric, and Sulaymaniya Pediatric Hospitals, the prevalence of gastroenteritis among admitted children patients was respectively 54%, 74%, and 51% during study team visits in early May of 1991. **See Table 2A.** The team's public health specialist, Ms. Benjamin, conducted the rapid prevalence surveys by interviewing attending physicians, nurses, and the families of patients in the wards.

Ms. Benjamin, Dr. Moodie, and Dr. Armijo-Hussein visited Sadiya City Community Health Center in Baghdad on two occasions. Before the Gulf War, a special system for monitoring infectious disease was established at this health center with the assistance of the United Nations Children's Fund. The study team members examined the monitoring records and found a fivefold increase in gastroenteritis from March and April of 1990 to March and April of 1991. **See Table 3.**

At the outpatient center of Kirkuk Pediatric Hospital, the percentage of gastroenteritis among all cases presenting increased from 17.7% in April of 1990 to 55.2% in April of 1991. This data was compiled by Dr. Moodie from the hospital registry book.

2) Cholera

Although cholera is endemic to Iraq, prior to the Gulf Crisis its incidence was insignificant. Cholera has now reached epidemic proportions.

Saddam Central Teaching Hospital for Children in Baghdad reported to the study team 30 new cases in the last three

weeks of April. The presence of cholera at this hospital was confirmed by Dr. Moodie and Ms. Benjamin. They visited wards, interviewed doctors, and examined patients.

Al Qadisia Hospital in Baghdad reported 30-35 cases of cholera a week in April, 1991, compared to 2-3 per week at the same time last year. Several weeks before the study team's arrival, this hospital opened a special isolation ward for suspected cholera cases, reflecting the striking increase in the number of cases. Dr. Passey and Dr. Armijo-Hussein visited this ward and examined patients.

Saddam City Community Health Center in Baghdad reported 17 cases of cholera in April of 1991, whereas ordinarily there would be few if any reported cases for this period. Because these cases were being treated on an outpatient basis, the study team was unable to verify this report.

Karbala Hospital reported 10 confirmed cases of cholera and 10 suspected cases for the same period. At Karbala, Dr. Moodie and Ms. Benjamin were also able to confirm these reports through clinical visits. Dr. Moodie stated that the appearance and odor of the pediatric ward strongly resembled similar wards during the 1988 cholera epidemic in the Sudan.

Zaafran Hospital reported suspected cholera cases but was unable to confirm them because supplies for laboratory tests were unavailable. This same unavailability of tests for cholera was reported by Hussaiah and Al Khalid Khais Community Health Centers. The fact that hospitals and community health centers are unable to perform the standard

laboratory test for cholera reflects the acute shortage of hospital supplies.

The Arabic-speaking physician member of the study team, Dr. Armijo-Hussein, was told that physicians were unable to treat suspected but unconfirmed cases of cholera with antibiotics. This departure from established medical practice also reflects the shortage of medicines.

Interviewees are frequently loath to report cholera because its existence may reflect an inability to meet basic health and sanitation needs. The study team believes that it was denied access to the Abnil Qatib Infectious Diseases Hospital in Baghdad because the government did not wish the team to observe cholera cases of epidemic proportions. The study team therefore suspects a high degree of underreporting of cholera by all other medical facilities where the team was granted access to interview staff and to examine medical records.

3) Typhoid

Typhoid is endemic to Iraq but, since the Gulf Crisis, has also become epidemic throughout the country. The study team directly observed and confirmed numerous cases in Baghdad, Basrah, Erbil, Karbala, Kirkut, and Sulaymaniya.

At the Sulaymaniya Pediatric Hospital, Dr. Moodie and Ms. Benjamin examined hospital admission records and documented a dramatic rise in the number of children admitted with typhoid during April and early May of 1991. Their figures record the onset of an epidemic. **See Table 4.**

Dr. Moodie visited the infectious diseases ward of the Irbil Pediatric and Obstetric Hospital where a total of 62 children were being treated for typhoid. The overflow of typhoid patients was placed in a general ward rather than isolated from other patients.

Physicians in every region of the country report a shortage of chloramphenicol, the standard typhoid medication. In addition, these physicians report that because of supply shortages they were forced to discharge typhoid patients who were not yet cured and thus remained infectious. This practice increases the likelihood of the disease spreading among the general population.

c) Morbidity Will Worsen This Summer

The increase in morbidity rates for cholera, typhoid, and gastroenteritis during March, April, and May of 1991 is especially ominous. Generally, water-borne diseases peak in June or July with the onset of hot summer weather. This study documents a sudden rise in the incidence of these diseases, due to contaminated water and untreated sewage, well before the effects of summer heat. Morbidity, and hence mortality, will most probably worsen during the summer.

C) Malnutrition

Iraqi physicians interviewed at 13 hospitals and seven community health care centers stated that severe malnutrition was uncommon in Iraq during the last decade.

To assess the level of malnutrition today, Ms. Benjamin, Dr. Moodie, and Dr. Passey conducted cross-sectional studies

in general pediatric wards. At Zaidan General Teaching Hospital for Children and at Irbil Pediatric, Kirkuk Pediatric, and Salaamaniya Pediatric Hospitals, the prevalence of malnutrition was respectively 31%, 57%, 51%, and 51% (see Table 28).

The prevalence of acute severe malnutrition was so high as to suggest the real possibility of famine in Iraq if conditions do not substantially change. Hospitals today are unable to adequately treat malnutrition because of acute shortages of food and infant formula. Most of these children will die from gastroenteritis, cholera, or typhoid in combination with malnutrition.

D) Conservative Nature of the Estimate That Child Mortality Will Double

This study concludes that the child mortality rate today is at least double and that at least 170,000 children will die in the coming year from the delayed effects of the Gulf Crisis.

The most recent available estimate of Iraq's pre-Gulf Crisis child mortality rate is 51 per thousand. United Nations Children's Fund and World Health Organization, 1990 National Survey on Vaccination, Diarrhea and Child and Maternal Diseases in Iraq, (1990). Doubling that figure produces a post-Gulf War mortality rate of 104 per thousand.

Applying this derived mortality rate to the 3.3 million Iraqis under five, this study estimates that 55,000 additional deaths of children under five have already

additional deaths of children under five have already occurred. Applying this mortality rate for the coming year, this study projects at least 170,000 additional child deaths because of the delayed effects of the Gulf Crisis.

The conservative nature of this figure of 170,000 additional child deaths can be understood by focusing on gastroenteritis. Before the Gulf Crisis in 1990, about 50,000 children a year in Iraq died from gastroenteritis. Current hospital data show a twofold to tenfold increase in the number of children admitted with this disease. These data also show more than a doubling of the rate of child death in hospitals from all causes, including gastroenteritis.

In other words, at least twice as many children are admitted to hospitals with gastroenteritis, and of those admitted, at least twice as many die as before. Therefore, since there were 50,000 child deaths each year from gastroenteritis before the Gulf War, four times as many, or an additional 150,000 child deaths from this disease can be expected in the coming year, unless conditions change.

To repeat, this figure of 150,000 additional deaths is for gastroenteritis alone. This figure does not include deaths from malnutrition, respiratory disease, or other common child illnesses. Hence, the estimate of 170,000 additional child deaths is probably low.

II) FUNCTIONING OF THE MEDICAL SYSTEM

A) Before the Gulf Crisis

As of 1990, Iraq had a nationwide network of 191 hospitals and 431 community health centers which provided comprehensive health services to both urban and rural populations. This health care system reached more than 90% of the population. United Nations Children's Fund and World Health Organization, 1990 National Survey on Vaccination, Diarrhea and Child and Maternal Diseases in Iraq, (1990).

B) The Medical System Today

The study team estimates that the Iraqi health system currently functions at a fraction of its capacity before the Gulf Crisis.

Iraqi physicians reported that many hospitals and community health centers were severely damaged either in the Gulf War or during the civil uprisings that followed. These reports were confirmed by the study team's own on-site inspections of medical facilities in Al Najaf, Basrah, Karbala, and Kirkuk.

For example, in Erbil, only five out of 41 community health centers are presently functioning, and in the Sulaymaniya are, only six out of 26. In Basrah, only five out of 19 community health centers functioning before the Gulf Crisis are open today.

These community health centers that are open are flooded with an unusually high number of patients. For example, physicians at Al Bahain Community Health Center in Basrah

reported that their facility, which normally serves 40,000 people now serves 150,000. This overcrowding is due to the closure of other facilities, combined with the increases in gastroenteritis, cholera, typhoid, and malnutrition.

Hospitals and community health centers also lack reliable clean water, sewage disposal, and electrical power. Of the 16 functioning hospitals and community health centers that the study team surveyed, 66% have inadequate sanitation because of the damage to water purification and sewage treatment plants. There is not enough electricity for operating theaters, diagnostic facilities, sterile procedures, and laboratory equipment.

Staff at every health facility visited reported severe shortages of anesthetic agents, antibiotics, intravenous fluids, infant formula, needles, syringes, and bandages. Existing stores of heat-sensitive vaccines and medicines have been depleted by the loss of electrical power for refrigeration.

The director of the Erbil Pediatric Hospital reported that one month's supply of medicines had to be stretched to last for four months. The director also stated that the current hospital practice is to write prescriptions only for daily consumption.

In Baghdad, the pharmacy at Yarmouk General Hospital used to open daily to fill prescriptions for chronic illness. It is now open only two days a week.

Many facilities experience severe staff shortages.

Erbil Pediatric Hospital has lost two-thirds of its doctors and one-half of its nurses. The study team observed that Irbil health care providers work under extremely difficult conditions with limited resources and diminished capacity to provide care while morbidity rates soar throughout the country.

III) **SANITATION: WATER PURIFICATION AND SEWAGE TREATMENT**

The mortality and morbidity patterns described in Section One and the deterioration of the medical system described in Section Two reflect the breakdown of sanitation in two key areas: water purification and sewage treatment.

A) **Water Purification**

Iraq's entire system of water purification and distribution relies on electricity. Electricity is necessary to power water treatment plants and to pump water throughout the country. With the destruction of the country's electrical power plants in the Gulf War, Iraq's water purification and distribution system came to a virtual standstill. While some water purification facilities are now operational, much of Iraq still lacks clean drinking water.

B) **Sewage Treatment**

Like the water purification system, Iraq's system of sewage treatment is entirely dependent on electrical power. Sewage plants pump wastes from homes and factories, treat the raw sewage, and discharge the treated sewage to rivers for disposal. With the incapacitation of the electrical system, raw sewage either backs up in homes and streets or flows into the Tigris, Euphrates, and other rivers.

In Baghdad, there are two sewage treatment facilities that serve Baghdad and the surrounding areas. A law student member of the study team who speaks Arabic, Ms. Sarah Leah Whitson, visited these facilities and interviewed sanitation engineers.

During the first week of the Gulf War, both plants ceased operation due to the lack of electricity and resorted to discharging raw sewage directly into the Tigris River. Later during the war, one of the two facilities was bombed and totally destroyed. With the resumption of some electrical generating power, the surviving plant, which treats about 50% of the area's sewage, resumed operation. Most of Baghdad's raw sewage continues to be discharged into the Tigris, polluting the drinking water of densely populated areas of Southern Iraq.

In Baghdad, Basrah, and Kirkuk, the study team observed neighborhood streets filled with foul-smelling and unsanitary sewage and other wastes. Children walked and played in stagnant, waste-contaminated pools of water. Garbage collection also ceased due to a shortage of fuel for trucks, and consequently streets are littered with rubbish.

IV) ELECTRICAL POWER AND PUBLIC HEALTH

A) The Destruction of Iraq's Power System

Virtually all of Iraq's electrical power is supplied by 30 generating plants. These plants are connected through a network of 400 kilovolt transmission lines. Before the Gulf War, Iraq's total electrical generating capacity was about 9,000 megawatts.

This system was incapacitated by bombing during the Gulf War. Within the first days of the war, 13 of Iraq's 20 power generating plants were incapacitated or destroyed. By the end of the war, only two of the country's power stations, generating less than 4% of Iraq's pre-war output, were in operation. Even today, months after the war is over, electrical output is still roughly only 25% of the pre-war level, despite the priority given to restoring the electrical generating system. See Table 3.

Iraqi engineers predict that little additional electrical power will be restored over the next year. Many generating facilities were destroyed beyond repair and will have to be entirely rebuilt. Damaged facilities can be repaired only through cannibalization of parts from other electric power plants, because sanctions prevent the import of spare parts.

B) The Link Between Electrical Power and Public Health

There is a link in Iraq between electrical power and public health. Without electricity, water cannot be purified, sewage cannot be treated, water-borne diseases

flourish, and hospitals cannot cure treatable illnesses.

Therefore, the increased incidence of mortality and morbidity (Section One), the deterioration of the medical system (Section Two), and the incapacitation of water purification and sewage treatment systems (Section Three) are all linked to the destruction of Iraq's electrical power system of the Gulf War.

C) Sources and Methods

The Director General of Iraq's electric utility agreed to permit unsupervised access to all of Iraq's electrical power facilities. The study team was able to visit 11 generating plants and 10 substations in all regions of Iraq.

A standardized set of questions was used to interview power plant directors, engineers, technicians, and guards. Team members arrived at plants without advance notice and first interviewed the highest-ranking available administrator. Team members then toured the facilities, separately interviewed engineers and technicians, and took photographs to document the extent of damage. Table 4 summarizes by facility how information was gathered.

On no occasion was single-source information accepted as credible. Statements by power plant employees concerning the availability of electricity were also cross-checked and subject to further corroboration by visits to randomly-selected homes in the area.

These data and findings have been reviewed by leading experts in electrical power generation at the Massachusetts

Institute of Technology. See Section VI(E.

D) Northern Iraq

1) Samarra

Ms. Sarah Leah Whitson visited the Samarra power plant and interviewed an operations engineer, Dhiaa Salih Mahdi, and a technician and also inspected the plant's operating records.

Samarra has three generating units with a capacity of 10 megawatts each. On February 7, the plant was hit by missiles, completely destroying its electrical generating capacity. Engineers estimate that it will take two years to resume normal operations.

2) Dibbis

Ms. Julia Devin and Mr. Roger Normand, visited and interviewed engineers at the Dibbis plant. The facility has 10 generating units, four steam and six gas, and was the sole supplier of electricity to run Kirkuk's water purification plant.

Dibbis was struck by missiles and bombs on January 20, 23, 24, and 27. All 10 generating units were damaged, as were the administration building, the engineering and technical building, the control room, the warehouse, and storage tanks.

None of the four steam units and perhaps only two of the gas units can be repaired. Spare parts needed from abroad cannot be obtained because of continuing economic sanctions.

3) Baiji

Ms. Devin and Mr. Normand also visited Baiji, Iraq's largest power plant, where they interviewed the plant's director, Abdul Sawat, and two engineers.

On January 17, allied planes dropped metallic nets on Baiji, short-circuiting the plant's electrical network. On January 18th, missiles struck and damaged the plant's generating units and destroyed a 400 kilovolt substation. Baiji's six units completely ceased operating on January 19. This six resumed production on March 11; unit two on April 5; unit five on April 10; and unit 1 on April 13. Two-thirds of Baiji's operating capacity of 1,320 megawatts has now been restored.

4) Mulla Abdulla

Finally, Ms. Devin and Mr. Normand also visited Mulla Abdulla, a standby gas power plant producing 240 megawatts. They interviewed the plant's director and an engineer.

This plant operated at full capacity after the Gulf War started until February 7 when allied planes bombed and damaged the fuel distribution pipes, reducing the generating capacity to 110 megawatts. On February 17, the fuel lines were bombed, causing the plant to shut down. On March 1, Mulla Abdulla resumed full operation.

E) Central Iraq

Mr. Normand visited three power plants in central Iraq.

1) Musayib

At Musayib, 70 kilometers south of Baghdad, Mr. Normand

interviewed the plant's deputy director, Mohsen Taher, a maintenance engineer, and a technician.

Musayib is the second largest power plant in Iraq. It has four steam generating units, each with a capacity of 325 megawatts. On January 17, three of the four units were destroyed, one was damaged, and the 400 kilovolt substation was destroyed. As a result of this strike, the plant ceased operations. On January 26, missiles destroyed the facility's water treatment plant.

As noted, units one, two, and three have been destroyed. Engineers hope to restart unit four with cannibalized parts. During the period between January 17 and March 31, the Musayib area lost all power.

3) Taji

At the Taji power plant, on the outskirts of Baghdad, Mr. Normand interviewed the plant's director, Nathim Farhan, and a technician.

Taji is a gas turbine plant, normally used for peak power. It has seven gas generating units, each with a capacity of 33 megawatts. On January 17, Allied planes dropped metallic nets on Taji which short-circuited its electrical network. On January 18, the plant was hit by missiles and cluster bombs. The missiles severely damaged the control and radio rooms and the administration building. The cluster bombs caused damage throughout the plant, including all seven gas units, and set fire to the fuel distribution system.

gas units one to six are damaged beyond repair. Spare parts for unit seven cannot be obtained because of sanctions.

2) Qoura

Mr. Normand also visited the Qoura power plant in Baghdad. The plant was not operating, and only security guards were present. He interviewed two night watchmen who had witnessed the bombing of the plant.

On January 17, Allied planes dropped a metallic net on Qoura which short-circuited its electrical network. On January 18, missiles destroyed units one, two, and three, and damaged unit four. The plant was hit four more times in January, resulting in the destruction of the fourth unit, the administration building, the control room, and the electrical network. Workers cleared the rubble but have not tried to repair the plant because the units are so badly damaged and require new parts from abroad.

F) Southern Iraq

Ms. Devin and Professor James Thompson visited two power plants in southern Iraq.

1) Al Hartha

At Al Hartha steam power plant in Basrah, they interviewed the acting superintendent, Yasrin Jassim, the director of operations, and two engineers. Al Hartha is the largest power generator in the south. Its four steam units each produce 300 megawatts.

On January 17, missiles hit all four steam boilers, the fuel station, the plant's water treatment unit, water cooling

and distribution pumps, the power house, and the administration building. The entire plant was severely damaged and ceased to operate. On February 7, Bizaliya again hit the generating units and fuel and water storage tanks. Subsequently, the plant was hit 11 more times, with the last strike occurring on February 28, the day of the cease-fire.

Al Harsha could not operate its two standby diesel generators until April 3 because of lack of parts. Engineers state that reconstruction cannot start until after sanctions are lifted and, even then, will take one year to complete.

2) **Najibia**

At the Najibia facility, Ms. Davis and Professor Thompson interviewed Ali Maymoon, the senior technical engineer. Najibia, which serves Basrah, has two 160 megawatt generating units. The plant itself was not hit. However, on January 17, the main water line to the plant was damaged, and the plant ceased to operate. In early February, the water line was only partially repaired so that the plant now operates below capacity.

V) **METHODS TO ASSURE INDEPENDENCE AND RELIABILITY**

A) **Independence from Iraqi government**

Mindful that previous foreign visitors were often guided by officials from the Iraqi government, the study team implemented safeguards to ensure independent data collection. Before entering Iraq, the study team requested and received assurances that it would not be subject to the restrictions imposed on foreign journalists and would be able to move freely around the country without government escorts.

With two exceptions, the study team proceeded without government interference or supervision. First, in Basrah, local authorities required official government escorts. Although the study team continued to decide what to see and where to go, Dr. Ramsay, who was visiting Basrah, was told that escorts were required for her own safety. Second, as noted earlier, access was denied to the Ghazl Qatib Infectious Diseases Hospital in Baghdad.

Otherwise, the study team was able to move unescorted and unrestricted, choosing the sites it wanted to visit and arriving unannounced to conduct interviews and make observations. In addition, the study team used only independent, non-governmental interpreters and drivers.

B) **Methodologies for Assessing Mortality, Morbidity, and Functioning of the Medical System**

Prior to arriving in Iraq, the study team developed a number of optional methodologies. Because of the extremely limited opportunity to communicate with people within the

country prior to arrival, and the general conditions within it was impossible to determine in advance which methods to use.

i) Mortality and morbidity

The study team visited 19 health facilities in Baghdad, Karbala, El Zubayr, Erbil, Kirkuk, Mosul, and Sulaimaniya. See Table 7. In each of these sites, the study team interviewed hospital administrators, physicians, staff, patients, and patients' families. The study team also used hospital records, patient case histories, questionnaires, and its own observations to assess mortality and morbidity. Whenever possible, data gathered by one method was verified by another. Table 8 summarizes by facility how mortality and morbidity data was gathered.

The study team also conducted its own ward prevalence surveys in four hospitals. Each patient was examined. Age, sex, weight, admissions diagnosis, and whether the patient was suffering from severe acute malnutrition was recorded. In Sulaymaniya Pediatric Hospital and Kirkuk Pediatric Hospital, the study team assessed all the children in the hospital; in Erbil Pediatric Hospital, all the children in three of five general pediatric wards; in Saddam Central Teaching Hospital for Children in Baghdad, every fifth child in the wards.

There were a number of difficulties in obtaining data. Although staff in most of the facilities were extremely helpful, they were not always able to furnish medical

records. Many records were lost as a result of looting and damage during the civil unrest. In addition, the quality of recordkeeping was often poor. For example, diagnoses of typhoid, cholera, and malnutrition frequently were not separately recorded but simply lumped under more general headings. Moreover, malnutrition was generally not recorded as such on charts (so prevalence was consistently understated in medical records.

ii) Functioning of the medical system

A facilities survey was developed in order to assess the functioning of medical facilities. See Table 9. This survey was used to interview staff. Whenever possible, the information collected in the surveys was verified by direct observation, discussion with other staff and patients, or by extracting information from medical records.

c) Food prices

The study team sampled food prices by visiting markets in cities in every major region. The survey form is included in Table 10.

VI) Supplementary Materials

A) Map of Iraq

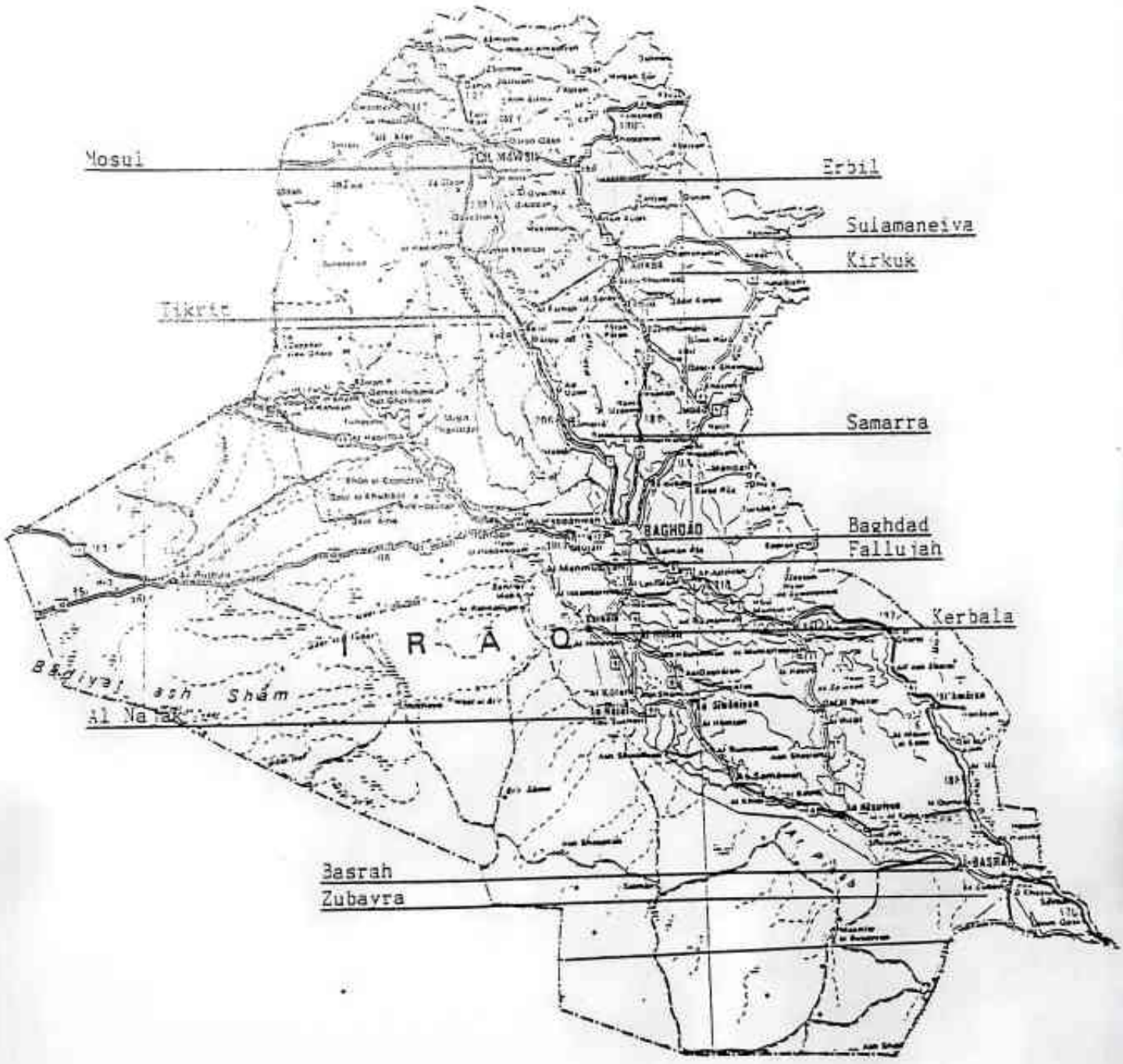
B) Tables

C) Case Studies

D) Study Team Biographies

E) Letters from Reviewers

A) MAP OF IRAQ

Mosul
Erbil
Sulamaneiva
Kirkuk
Tikrit
Samarra
BAGHDAD
Baghdad
Fallujah
Kerbala
I R Á Q
Badiyat ash Sham
Al Nakhl
Basrah
Zubayra

B) TABLES

PEDIATRIC INPATIENTS - IRAQ
% GASTROENTERITIS CHILDREN UNDER 5

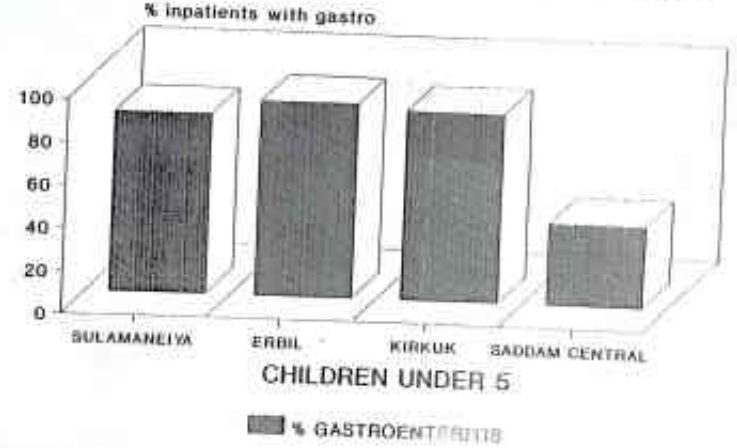
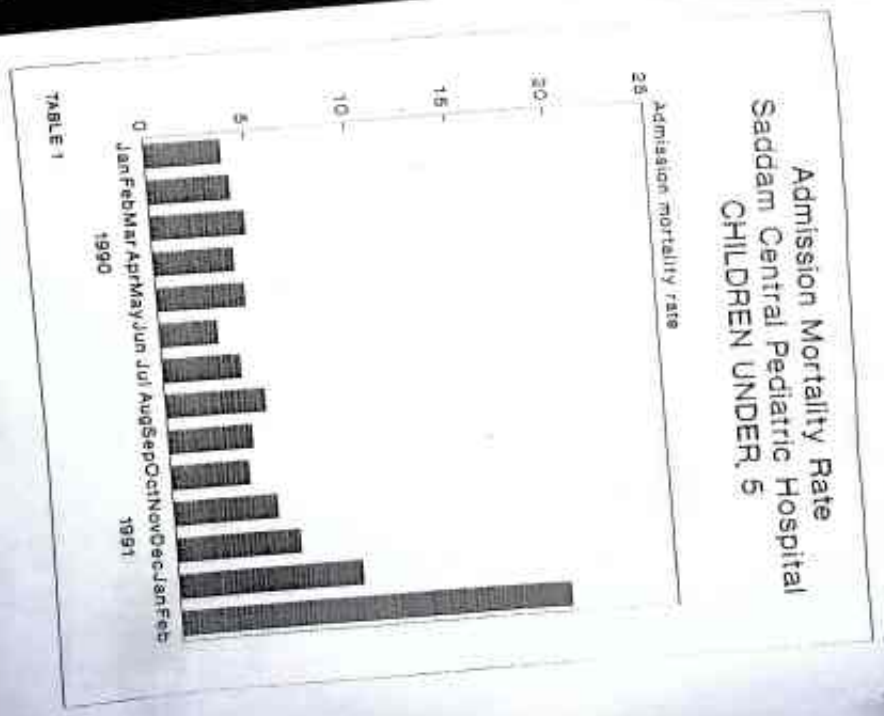

TABLE 2a

HEALTH CENTRE SADDAM CITY BAGHDAD
NEW CASES GASTROENTERITIS

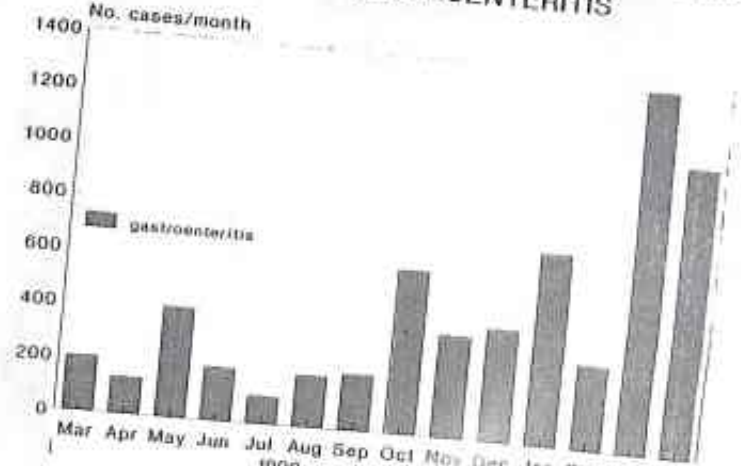

TABLE 3

PEDIATRIC INPATIENTS - IRAQ
SEVERE MALNUTRITION IN CHILDREN UNDER 5

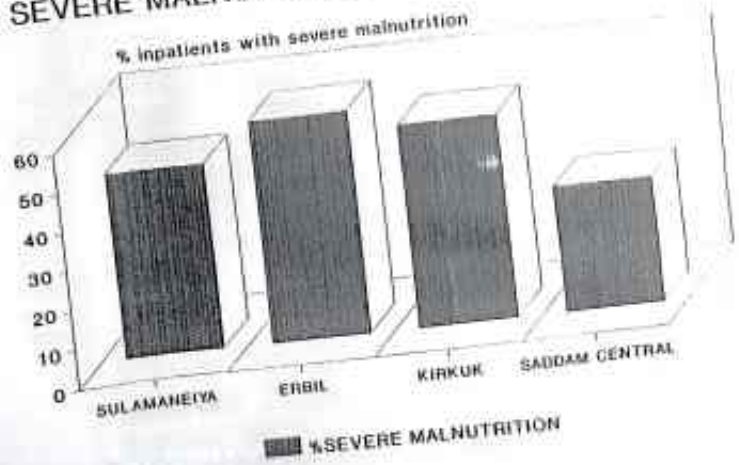

TABLE 2b

TABLE 3

TABLE 4

Electrical System's Power, Pointer and Current Outputs

Estimates of Electrical Capacity	Output (Megawatts)		
	Pre-war	Post-war	Current
Dr Rashad and engineers	9500	1% pre-war	22% pre-war
Harvard Study Team	9012	1.69 pre-war	21.7% pre-war

Symbol Data

1st days = January 17-21

Y = On-site visits
S = corroborated separately by two or more engineers
P = Dr Rashad, Director of Electrical Utility

TABLE 5

Electrical System's Power, Pointer and Current Outputs

Generator	Visited	% Damage Rated	Hit	Output (Megawatts) Pre-war	Post-war	Current	Interactive Source
AMARA							
Al Jhaura	yes	100%	1st days	880	0	220	Y
Baghdad South	no	75%	1st days	880	0	0	Y
Al Numeyib	yes	100%	1st days	880	0	880	Y
Dijail	yes	50%	1st days	1320	0	0	Y
Dibdis	yes	100%	1st days	185	0	0	Y
Al Hartha	yes	100%	1st days	400	0	1-100	Y
Salibia	yes	0%	Not	400	1-100	100	Y/S
Nakriyah	no	25%	Early Feb	400	0		
total	6/6		6/6-1st days 5645		100	1500	
KUWAIT							
Saddam Dam	no	100%	1st days	800	0	0	Y/S
Samarra Dam	yes	100%	Early Feb	440	0	0	Y
Dokhan Dam	no	75%	Early Feb	320	0	0	Y/S
Kadisia Dam	no	75%	1st days	160	0	0	Y/S
Darbandikhan Lake Dam	yes	0%	Not		0	80	Y/S
total	5/5		3/5-1st days 1648		0	80	
IRAN							
Tuji	yes	100%	1st days	140	0	0	Y
Al Kalat	yes	100%	1st days	140	0	0	Y
Nowel	no	100%	1st days	140	0	140	Y/S
F 14 Abdulla	yes	50%	Mid Feb	140	0	0	Y
Khorramshair	no	100%	1st days	140	140	0	Y/S
Salaheddin	yes	0%	Not	140	0		
New Baghdad	no	100%	1st days	140			
total	4/7		5/7-1st days 1720		140	320	
Grand Totals	11/31	13=100% 2= 75% 1= 50% 2= 25% 3= 0%		12-1st days 9012 4=later 3=not hit	140	1540	

Ste	Team	Institution	People Interviewed
ealth Centers			
/28	One	Sevench Health Center, Saddam City, Baghdad	Dr A A Hakim, Director Dr S Abdul, Physician Statistician
/1	Two	Al Shahid Khala Health Center, Basrah	Medical Director Oral rehydration unit staff Pharmacist
/2	Two	Al Ashar Health Center, Basrah	Dr Asaad, Director Doctor Pharmacist
/2	Two	Hamailah Health Center, Basrah	Dr Kasim, Director Doctor
/2	Two	Hanen Health Center, Al Zubayr	Two doctors
/1	One	First June Health Center, Kirkuk (bombed)	
/1	One	Health Center, Kirkuk (bombed)	
/1	Other	Musayab Hospital, Musayab	
/1	Other	Hilla hospital, Hilla	
rganizations and Ministries			
/27	Both	UNICEF, Baghdad	Dr Murzi, Director Dr El Samani, Epidemiologist Mr B Walmy, Disaster Expert
/2	Both	Iraqi Red Crescent	Dr A Khalid, Director International Relations
/29	Both	Iraqi Medical Association	Dr R A Al-Tikriti, President
/29	One	Emergency Committee of the Pan-Arabic Physicians	Dr A Z Al Aweidi
/1	One	Center for Communicable Diseases Control, MOH	Dr Moaz
/1	One	Central Directorate of Health, Kirkuk	Mr Abbas

...1. Health Facilities Visited			
e	Team	Institution	People Interviewed
spitals			
28	One	Saddam Central Teaching Hospital for Children, Baghdad	Dr Q.Ismail, Director Dr Shoula, Paediatric Registrar Dr Alatoweya, WHO
29	One	Al Sumaiy Hospital, Karbala	Dr K Al Halil, Director Dr D Enger-Bastian, German affiliate of IPPNW
1	One	Saddam General Hospital, Kirkuk	Dr M R Nasur, Director
1	One	Pediatric Hospital, Kirkuk	Dr S Ahmed, Director Dr M Mahmoud Dr Q S Ameen Dr S Tariq
1	One	Sulamaneiya Pediatric Hospital Physician	Dr W M Karim, Consultant
1	One	Endocrin Hospital, Erbil	Dr Ikhlass, Chief Resident
28	Two	Yarmouk General Hospital, Baghdad	Dr J I Jaafar, Director
28	Two	Rashid Maternity Hospital, Saddam City, Baghdad	Dr Alkhaid, Director Dr W A Mahmoud, Director Dr M K Amin, Obstetrician Pharmacist Engineer
28	Two	Al Qadesia Hospital, Saddam City Baghdad	Dr I Al Zairo, Senior Paediatric Resident Senior Medical Resident
1	Two	Teaching Hospital, Basrah	Dr Walid Al-Nawi
1	Two	Basrah General Hospital, Basrah	Dr Khalid, Paed. Resident Dr A Nahi, Paed. Resident Statistician
1	Two	Al Zubayr Hospital, Al Zubayr (bombed)	Army medical officer
5	Two	Saddam Central Teaching Hospital for Children, Baghdad	Dr Q Ismail, Director Dr M J Al-Gazi, Medical Resident
28	Other	Fallujah Hospital, Fallujah	

LEE 8 Data Sources

Facility	Type of Data	Ourselves (Yes/No)
Idiatic Hospital, ad City, Baghdad	Admissions and deaths for children under three for the periods Jan to April 1990 and Jan to April 1991 from aggregated medical records	Yes
an Central Hospital Children, Baghdad	Admissions and deaths for children for the period Jan 1990 to Feb 1991 from aggregated medical records.	Yes
	Admission diagnosis for the period April 29 to May 9 1991, from the ward book	Yes
ur Teneral Hospital, an	Ward prevalence survey	Yes
	Admissions and deaths for children for the periods Jan to April 1990 and Jan to April 1991 from aggregated medical records	No
Ninaiya Hospital, ninaiya	Admission diagnosis for the period from the ward book	Yes
	Ward prevalence survey	Yes
an Maternity ital, Saddam City ad	Deliveries for the period Jan 1990 to Feb 1991 from aggregated medical records	No
UA Paediatric ital, Kirkuk	Diagnosis for outpatients seen for systematic random samples of five days in April 1990 and April 1991 from the ward book	Yes
	Ward prevalence survey	Yes
nth Health Center, am City, Baghdad	Incidence of gastroenteritis for March 1990 to April 1991.	Yes
	Weights recorded on growth monitoring charts (rejected because of unreliability)	Yes
l Pediatric And atric Hospital, l	1989 admission and mortality data	Yes
	Ward prevalence survey	Yes

Team	Institution	People interviewed
one	Central Directorate of Health, Erbil	Dr A R Hanna, Assistant Director of Health Dr S Azrayi Dr A Marrus
one	Ministry of Health, Baghdad	Dr A Abbas, International Relations Dr S S Mahmoud, Director of Planning
two	Central Directorate of Health,	Dr R Alani, Director of Health Dr Ameen
two	Governorate of Basrah	The Governor Colonel Hussain

Inpatients:
•wards open
•occupancy
•admissions per day
•death rate in hospital
•major causes of death
•major causes of admission
•any cases of:
measles
cholera
typhoid
hepatitis
diphtheria
polio
malnutrition
meningitis
war injuries

Facilities Survey

g information for the pre-war situation, the period of the Allied
ing, the period of the civil uprising, and the current situation, where
able.

ral information:
e of facility
ffects
dress
ne
apacity of hospital

centage of capacity functioning:
spital
diatric dept

nning water)
ours running
ality
lternative sources

n ation:
ercent functioning toilets
andwashing facilities
lternatives

ectricity:
ours available
ains/generator
mpact on ward functioning

frigeration:
yes
ours functioning

harmacy:
evel of function

ospital:
evel of function

vailability of drugs:
enicillin
etracycline
hloramphenicol
aracetamol
ssendazole
ther shortages/absence

ther supplies:
V fluids
yringes/needles
ther

taff availability:
octors
urses

C) CASE STUDIES

1.13 Market survey

1 of market
2 of city

Price

Quantity

A

1A
BAR
AC
DAY
DY formula
OKING ALL
QUT
A

Baghdad in a town called Mahmudia. She's had no one
she's ever the week. Her mother-in-law that her kids stopped
as she was pregnant to ask her husband to divorce her. She
and the government to ask her husband to divorce her. She
refused to divorce him but she still has no income that
her parents began to visit and have not taken her daughter since
to Sadam Pediatric Hospital. There she is receiving
is a clinic. She sought help for the child
and costs her 5 - 10 $US/DAY.

Hala, six months from Duara, Baghdad.
five six days. According to the grandmother, the baby had had no
eat or vomiting since the grandmother. The baby had had no
had fighting in the war down during the war because her mother was
relatives and began to cry intensely. So she stopped her breast
to milk formula. Formula stopped the vomiting
became ill. But the baby hasn't responded and has since

Tawala, one year and six months from outside Baghdad. The
grandmother has lots of issues living in
breast feeding for more than
The family initially
arrived clinic with the baby
Realistic wealthy and
when other family members have been sick.

CASE PRESENTATIONS/OBSERVATIONS

Hala, one year old from Baghdad. He is from a small town a
Mahmudia which is further south. He has a kidney case of a
been sick in Baghdad since birth. The electricity has
been getting worse, when asked what was the effect of the war
he answer answered that was the lack of supply
to water sanitation and water supply

Tawala, two years from Diwaniya. She was diagnosed with
malnutrition, anaemia and chronic diarrhoea. She has an intermittent
apparently low data diarrhoea and anaemia.
and has become much worse and stopped walking.

Tawala is care old from Diwaniya. Presented vomiting. She was
diagnosed as having amplified sepsis. Prior to birth, the mother was
very unwell with recurrent UTI and was on antibiotics. The mother
is a practical nurse in the hospital. She is married to a doctor
working in the same hospital. The child became ill at
birth with severe breathing difficulties and was transferred to the
intensive care unit where she remained for 3 weeks. She was
discharged with home oxygen, which she required for 3 months.
Tawala is care old from Diwaniya. Presented vomiting. She was
apparently low data diarrhoea and anaemia.
and has become much worse and stopped walking.

Tawala is care old from Diwaniya. Presented vomiting. She was
diagnosed as having amplified sepsis. Prior to birth, the mother was
very unwell with recurrent UTI and was on antibiotics. The mother
is a practical nurse in the hospital. She is married to a doctor
working in the same hospital. The child became ill at
birth with severe breathing difficulties and was transferred to the
intensive care unit where she remained for 3 weeks. She was
discharged with home oxygen, which she required for 3 months.

Hala, 3 months old from Baghdad. History of GI Soc seven
water. Problem the child's diarrhea. The question how did she
in the first place. In response to that she referred her
to the hospital where she was diagnosed with
the mother was [illegible] and they noticed that
[illegible] because the child's condition
[illegible] because the child's condition
[illegible] because the child's condition

STUDY TEAM BIOGRAPHIES

Elizabeth Benjamin: Master of Science, Health Policy and Management, 1988, Harvard School of Public Health; J.D. expected 1991, Columbia Law School; B.A., 1985, Development Studies, Brown University. Founded the Health and Human Rights Committee at Harvard School of Public Health. Prior to attending law school, Ms. Benjamin worked on public health projects in India, the Philippines, Morocco, Tunisia, Haiti, and Nattapan, Mexico. Amnesty International, the American Public Health Association and the Lawyers' Committee for Human Rights lawyer-to-lawyer Network. Coordinator for the National Lawyers Guild Chapter at Columbia Law School. Ms. Benjamin has co-authored a chapter on health care financing in Mobilizing Health Care in Times of Economic Crisis, Arbor Press, Cambridge, 1988 and has published numerous articles on cross-cultural issues in health access in Physicians for Human Rights Newsletter.

Julia Devin: J.D., 1989, Washington College of Law, American University. Legal Director of the International Commission on Medical Neutrality. In this capacity, she has conducted numerous medical fact-finding trips to Central America and written human rights reports based on the results. In 1990, Ms. Devin conducted an investigation in El Salvador and wrote the ICMN Salvador report.

Steven Donziger: J.D., Harvard Law School expected 1991; B.A., History, 1983, American University. Chief correspondent, U.P.I., Managua, Nicaragua 1983-87; foreign correspondent, Toronto Star; San Jose Mercury News Nicaragua Atlanta Constitution, Toronto Star; San Jose Mercury News and others 1985-1987; National Center on Institutions and Alternative 1987-1988. Co-founder of Law Students for Pro Bono, a national campaign to encourage law schools to institute a public service requirement for graduation. Editorial Columnist for the Law School Record, 1989-90.

Najib A. Araujo-Hussein: Master of Public Health, expected 1991, Harvard School of Public Health; M.D. 1983, the Second Medical College in Shanghai, People's Republic of China. Dr. Hussein worked in refugee health care in Eastern Sudan in 1977-83, and supervised population surveys to assess the nutritional needs of the refugees. For the past three years, he has worked in medical research at the Harvard School of Public Health, recently designing a relief protocol for the victims of drought and civil war in the Sudan. Dr. Hussein, who speaks Arabic, English, and Chinese, is a member of International Physicians for the Prevention of Nuclear War.

D) STUDY TEAM BIOGRAPHIES

Health and Fertility Changes" 1990. Locum General Practitioner, Susan McDonald Pty. Ltd. Armidale, NSW, Australia, 1988; Intern and resident medical officer, Gosford District Hospital, Gosford, NSW, Australia, 1987-88; Intern, obstetrics, Gadja Mada University, Yogyakarta, Indonesia, 1986. Co-author of a soon to be published article, "Ventilatory Standards for Australian Aboriginals" submitted to the Medical Journal of Australia, 1991.

James Thompson: J.D. 1978, University of Florida; B.A. 1968, U.S. Air Force Academy. Associate Professor of Law, University of Tennessee College of Law, 1985-Present; Founding partner, Saunders, Snyder, Thompson & Dickson (Denver, CO) 1983-85; partner, Saunders, Snyder & Dickson (Denver, CO) 1980-83; partner, Rutan & Tucker (Denver, CO) 1980-83; assistant attorney general for Natural Resources and Water Law, Colorado 1977-80; judicial law clerk, U.S. Court of Appeals for the Fifth Circuit, New Orleans, the Honorable Paul H. Roney 1976-77. S-92 strategic bomber pilot 1970-73.

Sarah Leah Whitson: J.D., expected 1991, Harvard Law School; B.A., Political Science and Middle Eastern Studies, 1988, University of California at Berkeley. Chairperson, Middle Eastern Students Association; member of the Women's Law Association at Harvard Law School. Researched human rights and women's health issues for Legal Aid and Muslim personal laws for the Islamic Research Institute, both in India, Summer, 1990. Her findings will be published in an article in the 1991 Columbia Human Rights Law Journal. In 1990-91, Ms. Whitson researched women's legal issues in Egypt.

A. Rob Woodle: Masters of Public Health, expected 1991, Harvard School of Public Health; Royal Australian College of General Practitioners, 1986; Pierre and Marie Curie University, Paris 1985, Diplome de Medecine Tropicale; Alliance Francaise, Paris 1984, Diplome de Langue; Royal Australian College of Obstetricians and Gynecologists, 1985; Bachelor of Medicine and Bachelor of Surgery, University of Melbourne Australia. Hospital appointments include: Royal Women's Hospital, Melbourne, Australia, Resident Medical Officer 1982; Royal Children's Hospital, Melbourne, Australia, Junior Resident Medical Officer, 1981; American Hospital, Neuilly, France, Chief Resident Medical Officer, 1978-79; Save the Children Fund, Gedaref, Eastern Sudan in 1979-80; Medical coordinator, Medicins Sans Frontieres, Red Sea, Eastern Sudan, 1985; Senior Medical officer, Central Australian Aboriginal Congress, Alice Springs, Northern Territory, Australia, 1984-85. Publications and abstracts include: "The Public Health Consequences for Refugees and Internally displaced populations in the Gulf War," I.P.P.N.W., Boston, Feb. 1991; "The Politics of Evaluating Aboriginal Health Services" Community Health Studies, 1989; XIII(3):303-309.

Roger Normand: M.T.S, expected 1992, Harvard Divinity School; J.D. expected 1992, Harvard Law School; B.A. Middle East Studies, 1987, Amherst College. Asia Watch (1990-1991); Cambodia Documentation Commission Summer 1989; Catholic Office of Relief and Refugees 1987-1988. Fieldwork Editor, contributor to the Harvard Human Rights Journal. Publications include: "Refugee Voices: Inside "Site 2," the Oxford Journal of Refugee Studies (Vol.3 No.2, 1990); "The Cambodian Conflict" Foreign Policy (Winter 1990-91); "Cambodia: Beyond the Conference," The Melbourne Journal of International Law (Australia); and "Cambodia: Is Repatriation Possible?" The Harvard Human Rights Journal (Spring 1990); and authors.

Christopher S. af Jochnick: J.D. expected 1992, Harvard Law School; B.A. Political Science, 1987, Amherst College. Research assistant, Immigration Law, Praxis Asylum Project, Summer 1990; SOLIDEZ, Managua, Nicaragua, spring 1990; researcher, United Nations Association of the USA, summer 1987.

Megan Elizabeth Passey: M.D. 1986, Newcastle University, Australia; M.Sc. General 1990, Masters in Epidemiology and Population Science, expected 1991, Harvard School of Public Health. Research assistant, women's Reproductive Health Group researching risk factors for adverse pregnancy outcomes, 1990; teaching assistant "Design and Analysis of Health Projects for Developing Countries" 1991; course research assistant Population Sciences; "Dynamics of

HARVARD SCHOOL OF PUBLIC HEALTH

Harvey V. Fineberg, Dean

16 May 1991

To Whom It May Concern:

In response to the report, Dr. Harvey V. Fineberg, Dean of the Harvard School of Public Health, said:

> At a time when we have so little authoritative information, it is critical to have the benefit of this type of intensive, field-based assessment of health conditions in Iraq.

E) LETTERS FROM REVIEWERS

HARVARD SCHOOL OF PUBLIC HEALTH

Department of Population Sciences

17 May 1991

Dr. Bob Knodle
Harvard School of Public Health
Boston, MA 02115

Dear Dr. Knodle:

Thank you for sharing with me the results of your team's investigation of public health conditions in Iraq.

Your work is an important contribution to awareness of the health "aftershocks" of war, particularly the impacts on health of the most vulnerable populations of infants and young children. The increases in infant and child mortality which you have projected are shocking, and merit the description of a "health catastrophe". Your team has also provides a vivid example of a "health relationship" between "infrastructure" - in this instance, electrical power generation capability - and health, as mediated through a lack of safe drinking water and breakdown of the sanitary system.

The series of tragedies which have occurred since Kuwait was invaded has demonstrated clearly that civilians, and especially young children, often suffer the brunt of the health impact of politics, and that the period of conflict, with all its destruction, may actually be only the harbinger of even greater dangers for public health.

I also wish to congratulate you on your efforts to obtain accurate and unbiased information, under difficult field conditions.

Yours sincerely,

Jonathan M. Mann, MD, MPH
Professor of Epidemiology and
International Health
Harvard School of Public Health

647 Huntington Avenue Boston, Massachusetts 02115 Fax: 617 566-0161 Telex: 951063

617 734 9793 LIBN CARDIOLOGY 05-17-91 14:36 002

HARVARD SCHOOL OF PUBLIC HEALTH

Department of Population Sciences

17 May 1991

RE: Public Health in Iraq after the Gulf War, May 1991

To whom it may concern:

It is with great interest that I learned of the mission of a study team from Harvard School of Public Health and Harvard Law School to Iraq earlier this month. I have read the report prepared on their return, entitled "Public Health in Iraq after the Gulf War, May 1991", and discussed the findings with the authors. I am deeply impressed with the testimony this paper offers on the current wretched health situation in Iraq and the awesome consequences of the war for the population.

This report offers a valuable followup to findings of a mission of physician delegates of International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) that I led to Iraq in December 1990, and is consistent with our assessment at that time.

Bernard Lown, M.D.
Professor of Cardiology
Harvard School of Public Health

BL/VI

Washington Avenue Boston, Massachusetts 02115 Fax: 617 566-0161 Telex: 951063

THE JOHNS HOPKINS UNIVERSITY
SCHOOL OF HYGIENE AND PUBLIC HEALTH
INSTITUTE FOR INTERNATIONAL PROGRAMS

May 17, 1991

Ms. Susan Farnsworth,
c/o Wagner Associates.

Fax No. 202-293-3283

Dear Ms. Farnsworth:

Dr. Rob Moodie of Harvard School of Public Health has asked me to review the draft report of the Health/Law team on Health Conditions in Iraq. I endorse completely their team on procedures and results. The methodology seems to have been impeccable within the constraints of what is possible in a disaster situation. The constraints relating to child health and nutrition have been presented with quantitative objectivity that is convincing.

For those of us who have witnessed the problems in Iraq, the findings are consistent with other evidence. They demonstrate a catastrophe in human suffering that is rapidly escalating beyond what is morally acceptable in the modern world. Punitive international action must have limits and Iraq should be permitted to solve the problems of their children. Only nine months ago the World Summit for Children declared that children must not be made the victims of war. Action to relieve the suffering of children affected by the Gulf Wars is more urgent than ever. The UN systems and coalition countries have joint responsibility for making such action possible.

Sincerely,

Carl E. Taylor

cc: Rob Moodie

CET/vmw

Boston University
School of
Public Health
in the School of Medicine

Department of
Environmental Health

16 May 1991

Dr. Rob Moodie
Harvard University School of Public Health
Boston, Massachusetts

by telefax

Dear Rob:

The report on health problems in Iraq is extremely well presented. I am very pleased because, as you recall, when we discussed the methods you and your group might employ, both Dr. Clements and I were concerned that it would not be possible to gather data. You and your colleagues performed remarkably.

The only strong change you might consider to assist readers familiar with the research is mortality rates is to emphasize that the rates you present are information rather than population based.

You have my endorsement and may include my name among the public health specialists on p. 2.

I hope the report received the attention it deserves.

Sincerely,

Anthony Robbins M.D.
Professor of Public Health

We would like to offer a prescriptive comment. Given the clear link between public health and the availability of electricity for essential services, it seems that special efforts should be made to provide power for those key services. If the best Iraqi efforts cannot quickly adapt the transmission system to dedicate the available power to hospitals, water and sewage treatment plants, then alternative temporary sources of electricity should be found. Most of these sites can be easily isolated for direct service by dedicated portable generators. Trailer- or skid-mounted diesel generators are available worldwide, and most military organizations maintain a large stock of them. They could be quickly deployed to key sites in time to mitigate this summer's public health crisis. Likewise, the medical "cold chain" could be re-established with small, commercially available non-electric refrigerators and freezers (typically driven by kerosene). Both types of equipment could arguably be exempt from the sanctions because they would be dedicated to public health-related activities, and could be reclaimed from the Iraqis after their electric power system returned to full operation.

We feel that this report does a good job of documenting an escalating medical catastrophe, and correctly establishes a link between electricity availability and public health. Please contact us if you have any questions about these comments.

Sincerely,

Clinton J. Andrews, P.E., Ph.D.
Postdoctoral Associate

Stephen R. Connors
Research Engineer

David C. White, P.E., Ph.D.
Ford Professor of Engineering
Department of Electrical Engineering and Computer Science

We are members of the Analysis Group for Regional Electricity Alternatives in the Energy Laboratory at MIT. This multi-disciplinary research group focuses on electric power system planning issues.

moeten komen. Momenteel is hier slechts 0,7% van de VN-begroting voor bestemd.

Irak: sancties enigszins verlicht - Irak gaat er niet op in.

Dat de gevolgen van de economische sancties, die Irak na zijn inval in Koeweit in augustus 1990 door de Veiligheidsraad werden opgelegd, voor de burgerbevolking zeer ernstig zijn, bleek nog eens uit de rapporten van onder andere de speciale afgezant van de Secretaris-Generaal voor het Midden-Oosten, Aga Khan en van UNICEF. In het rapport van Khan werd gewezen op het ontbreken van medicijnen, waterzuiveringsapparatuur, voedsel, onderdelen voor electriciteitscentrales en dergelijke, bijna allemaal zaken die op grond van humanitaire nood wel zouden mogen worden ingevoerd, maar waarvoor het Irak aan financiële middelen ontbreekt. Het UNICEF-rapport waarschuwde voor een dreigende sterfte van vele duizenden kinderen bij ongewijzigd beleid.

De publicatie van deze rapporten intensiveerde de discussie over enige verzachting van de sancties, maar leidde tot dusver niet tot een breed publiek en politiek debat over het middel van sancties als zodanig, hoewel vraagtekens zeker gerechtvaardigd zijn.

Op 13 augustus nam de Veiligheidsraad resolutie 706 aan, die Irak toestond, onder supervisie van de Veiligheidsraad, gedurende een half jaar voor $ 1,6 miljard aan olie te verkopen. Met de opbrengst kan worden voorzien in de meest dringende behoeften van de burgerbevolking. (stemverhouding: 13 voor, Cuba tegen, Jemen onthouding). Een gedeelte van het geld zal worden gebruikt ter voldoening van de oorlogsschade in Koeweit en de kosten die samenhangen met de vernietiging van de massavernietigingswapens van Irak op grond van res. 687. Het geld dat uit de verkoop van olie wordt verkregen, komt op een speciale VN-rekening, opdat de Iraakse machthebbers het niet voor minder gewenste doeleinden kunnen gebruiken. Tot nu toe heeft de Iraakse regering zich echter nog niet genegen getoond tot enige olieverkoop over te gaan. In november zond de SG opnieuw Aga Khan naar Irak om de humanitaire situatie in ogenschouw te nemen.

Eerder die dag had de Veiligheidsraad met consensus res. 705 aanvaard, waarin de Raad accoord gaat met het voorstel van de Secretaris-Generaal dat Irak niet meer 30% van de waarde van zijn jaarlijkse olieopbrengst als compensatie voor verlies en schade ten gevolge van zijn invasie in Koeweit hoeft af te dragen, als de situatie weer 'normaal' is. Res. 707, eveneens op 13 augustus met consensus aangenomen, veroordeelde Irak vanwege het gebrek aan medewerking bij de uitvoering van res.687 (de bestandsresolutie) en legde het een aantal eisen op (o.a. de speciale VN-commissie en het IAEA mogelijk inzetten inzake massavernietigingswapens op te sporen en te vernietigen.

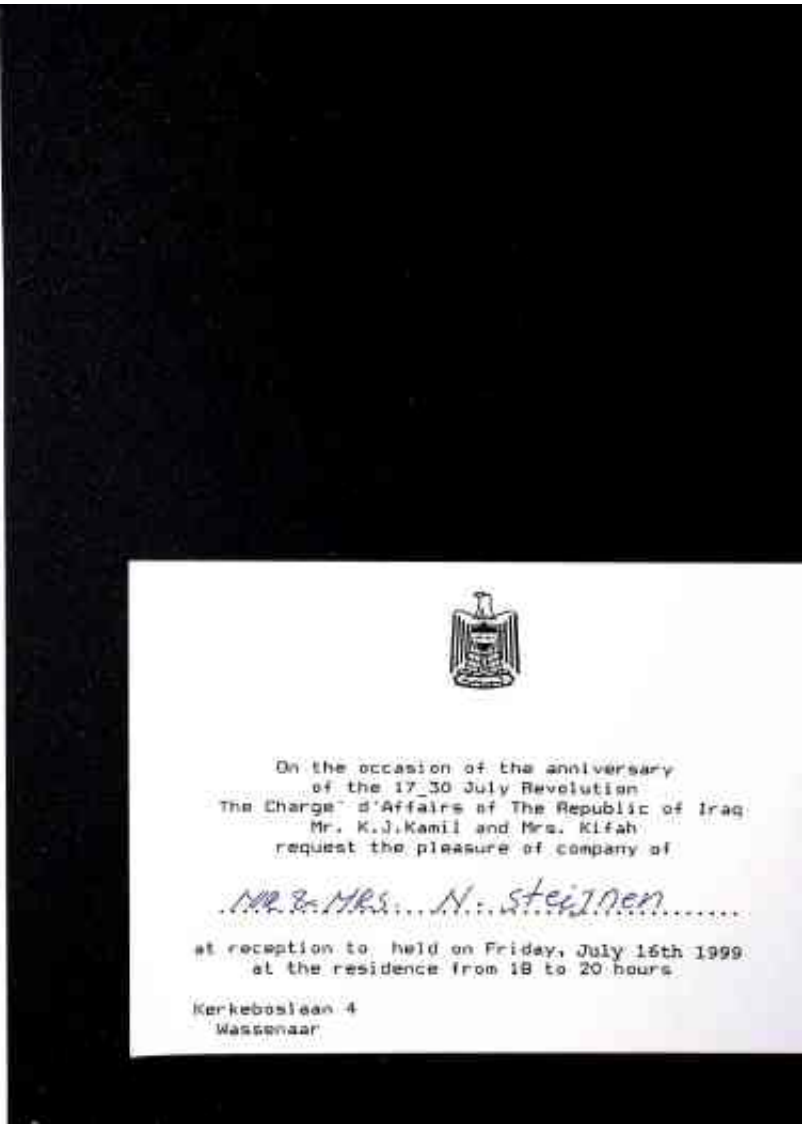
Ontwapening in de Conference on Disarmament (CD)

Een van de vaste agendapunten van de CD, die in 1991 in drie zittingsperioden zeven maanden vergaderde, is het 'voorkomen van een wapenwedloop in de ruimte'. Aangezien de VS en een aantal Iouwe bondgenoten al jarenlang op het standpunt staan dat het onderwerp ruimtewapens eigenlijk thuishoort in de bilaterale *Defence and Space Talks* met de Sovjetunie, zijn in het multilaterale overleg van de CD op dit vlak geen vorderingen te bespeuren. Begin augustus diende Frankrijk een voorstel voor vertrouwenwekkende maatregelen in de ruimte in. Deze zouden nu al de internationale stabiliteit kunnen bevorderen en de samenwerking in de ruimte op civiel en wetenschappelijk gebied stimuleren en op de langere termijn tot ruimte-ontwapening kunnen leiden.

Chemische wapens

De totstandkoming van het chemische wapens-verdrag blijft vertraging oplopen. Met '91 leek er een finale doorbraak te zijn door dat de VS er niet langer op stond net zo lang en eigen voorraad chemische wapens te houden totdat er wereldwijde aansluiting bij de conventie zou zijn. Nadien doemden er nieuwe donkere wolken op, omdat de VS - toch kampioen van het uitdragen van strikte verificatie - nu problemen heeft met niet-aangekondigde inspecties ter plaatse vanwege de nationale veiligheidsbelangen.

Tijdens de zitting in de CD in augustus

On the occasion of the anniversary
of the 17_30 July Revolution
The Charge' d'Affairs of The Republic of Iraq
Mr. K.J.Kamil and Mrs. Kifah
request the pleasure of company of

Mr & Mrs. N. Steijnen

at reception to held on Friday, July 16th 1999
at the residence from 18 to 20 hours

Kerkebosiaan 4
Wassenaar

noemde de Amerikaanse vertegenwoordiger nog twee andere lastige onderhandelingspunten, namelijk de samenstelling en besluitvorming van de uitvoerende Raad (van de toekomstige Conventie) en het 'universaliteitsprobleem', dat wil zeggen de wereldwijde aansluiting.

Van de kant van de ontwikkelingslanden en Oost-Europa werd benadrukt dat het verdrag de ontwikkeling van de chemische industrie van hun landen niet in de weg mag staan. Universele aansluiting zou hiervan weleens afhankelijk kunnen zijn , aldus de vertegenwoordiger van Nigeria. Er moet zijns inziens een evenwicht worden gevonden tussen veiligheidsoverwegingen en legitieme economische belangen.

Polen, Duitsland en de SU deden verslag van enkele proef-inspecties. Hierbij waren de problemen rond inspecties goed naar voren gekomen. De identificatie hiervan is van groot belang met het oog op het officiële verificatieregime in de toekomst.

Nadat Brazilië en Argentinië in november '90 een verklaring tekenden waarin zij overeenkwamen in de toekomst kernenergie alleen voor vreedzame doeleinden te gebruiken en derhalve formeel afzagen van de ontwikkeling van kernwapens werd op 5 september 1991 een overeenkomst tussen deze beide landen en Uruguay en Chili getekend die een verbod van alle chemische en biologische wapens inhoudt. Het is te hopen dat zij voortgaan op dit veelbelovend ontwapeningspad en ook de productie van geavanceerde raketten zullen staken.

Seismologisch netwerk-CTBT

De ad-hoc-groep voor internationaal seismologische samenwerking deed verslag van een zeer geslaagd experiment, waarin vierendertig landen gedurende zes weken vanaf zestig seismologische stations data hadden aangedragen. Een goed functionerend wereldwijd seismologisch netwerk is nodig voor controle van een alomvattend verbod op kernproeven (CTBT).

De totstandkoming van zo'n verbod, ook een oud en vertrouwd agendapunt, hangt allang niet meer af van het technisch kunnen , maar is louter een kwestie van politiek wil. En daar schort het aan Amerikaanse zijde nog steeds aan, ondanks het wegvallen van de Oost-West tegenstelling. Frankrijk kondigde aan zijn kernproeven te beperken in overeenstemming met zijn beleid van 'zo minimaal mogelijke afschrikking'. Zweden diende opnieuw een ontwerp-CTBT in.

Verbeterd functioneren van de CD?

Tijdens deze zitting discussieerde de CD ook over zichzelf naar aanleiding een rapport over een beter functioneren van dit orgaan. Aparte *open-ended* besprekingen hierover werden reeds in 1990 begonnen en behelsden ondermeer uitbreiding van het aantal leden, wijziging van de (sinds jaar en dag dezelfde) agendapunten van de CD, bezinning op de consensus-regel en herbezinning, op de bestaande 'blokstructuur' onder invloed van de gewijzigde internationale politieke situatie. Een interessante exercitie, die in 1992 zal worden voortgezet. In de VN heeft de verzamelde wereld nu eenmaal alle tijd van de wereld.

Derde toetsingsconferentie biologische wapens-verdrag

Van 9-27 september vond in Genève de bovengenoemde conferentie plaats, die in het teken stond van de implementatie en verdere versterking van het verdrag. Bij dit laatste valt onder meer te denken aan vertrouwenwekkende en verificatie-maatregelen, die in het verdrag, dat in 1975 in werking trad ontbreken.

Naast uitbreiding tot diverse nieuwe vertrouwenwekkende maatregelen werd in Geneve besloten tot het instellen van een groep van regeringsexperts, die tot taak kreeg mogelijke verificatie-maatregelen te ontwerpen. Deze moeten worden voorgelegd aan de Vierde Toetsings-conferentie die niet later dan 1996 zal worden gehouden. In het slotdocument werd ook opgenomen dat de uitvoering van het verdrag niet de vreedzaam biotechnologische ontwikkeling in de weg mag staan.

Vestzak - Broekgat

Op 17 september jongstleden zond Pérez de Cuèllar een brandbrief aan de ministers van BZ van alle lidstaten met maar één boodschap: geld, geld, geld.

VN-gezant waarschuwt voor catastrofe in Irak

23-3-91

NEW YORK (Reuter) – Irak is tijdens de Golfoorlog teruggebombardeerd in het pre-industriële tijdperk. Om hongersnood en epidemieën te voorkomen heeft het land grote hoeveelheden voedsel, brandstof en medicijnen nodig.

Dat zegt de speciale gezant van de VN voor Irak, Martti Ahtisaari. „Het recente conflict heeft vrijwel apocalyptische gevolgen gehad voor de infrastructuur van wat tot januari 1991 een tamelijk verstedelijkte en gemechaniseerde samenleving was", betoogt Ahtisaari in het verslag van zijn reis door Irak, dat hij aan de Veiligheidsraad van de VN voorlegde.

Ahtisaari bezocht Irak van 10 tot 17 maart. In zijn rapport, waarin hij een grimmig beeld schetst van de situatie in Irak, roept hij de internationale gemeenschap op om Bagdad te helpen bij het herstel van de landbouw, de watervoorziening en de gezondheidszorg.

Hij dringt erop aan onmiddellijk de VN-sancties tegen Irak op te heffen voor voedsel en landbouwwerktuigen en -voorzieningen. Diplomaten in New York sloten niet uit dat er nog dit weekeinde stappen gezet zullen worden om ten minste levensmiddelen, brandstof en andere dringend noodzakelijke goederen naar Irak te sturen, nadat een speciale commissie van de Veiligheidsraad gisteren heeft besloten het embargo op voedselleveranties op te heffen. „Het is onmiskenbaar dat het Iraakse volk spoedig geconfronteerd zal worden met een dreigende catastrofe, waar epidemieën en honger deel van uit zullen maken, als de noden niet snel massaal vervuld worden", schrijft Ahtisaari.

Als hij de gevolgen van de intensieve geallieerde bombardementen op Irak beschrijft, merkt hij op: „Niets wat wij gezien of gelezen hadden, had ons voorbereid op de vorm van verwoesting die het land getroffen heeft". En hij vervolgt: „Irak is de komende tijd teruggezet naar een pre-industrieel tijdperk, maar met alle belemmeringen die voortvloeien uit een post-industriële afhankelijkheid van een intensief gebruik van energie en technologie".

Doordat vrijwel alle brandstof- en energievoorzieningen en het communicatienetwerk buiten werking zijn geraakt en „door de recente onrust in bepaalde delen van het land, zijn de autoriteiten tot nu toe nauwelijks in staat de omvang van de ramp vast te stellen, laat staan iets doen aan de gevolgen, omdat zij geen volledige en betrouwbare gegevens krijgen".

De grote graanoogst in juni wordt bedreigd doordat er tekort is aan pesticiden, kunstmest, benzine en reserve-onderdelen. Als de oogst mislukt of veel minder oplevert dan gemiddeld, wat waarschijnlijk is, kan een hongersnood op grote schaal volgen, aldus de VN-gezant. Hij tekent daarbij aan dat de prijs van de meeste levensbehoeften met 1 000 procent of meer is gestegen.

De watervoorziening in Bagdad is dramatisch verslechterd. De inwoners krijgen nu nog geen tiende van het water waarover zij voor de Koeweit-crisis konden beschikken. Daar komt bij dat niet gezuiverd afvalwater nu in de Tigris geloosd wordt, de voornaamste bron van water. De mensen zijn gewaarschuwd dat zij water voor gebruik moeten koken, maar er is vrijwel geen brandstof te krijgen.

per 1991

SANCTIONS

Starved to death

Dr Eric Hoskins on the sanctions which are killing thousands of Iraqis

Now that Kurd-Aid has come and gone, refugees are returning home and unarmed United Nations "guards" are heading north, the public would like to believe that for once the problem is actually being solved, rather than simply Band-aged.

However, Kurdish and Shi'a refugees returning to Iraq are likely to find home less than welcoming. If one takes UN special envoy Prince Sadruddin Aga Khan's recent pronouncements to heart, conditions within Iraq are now critical. Food shortages are leading to rising rates of malnutrition, and a paralysed health service cannot cope with surging epidemics.

In Kirkuk, several hours north of Baghdad, an old man lay collapsed in front of the emergency entrance to the general hospital. Suffering from potentially fatal chronic chest pains, there are no medicines to give him. Inside, the 400-bed hospital's only physician explained how she had just completed an emergency caesarian section "with flies swarming over the incision because operating room windows had been shattered during wartime bomb blasts".

In every hospital most medicines are in short supply, laboratories cannot function, operating theatres have no supplies, and basic services are often unavailable.

Throughout the country, critical shortages of clean drinking water have led to epidemics of gastro-enteritis (infectious diarrhoea). Thousands have died. In Nasiriyah, near Basra, 98 per cent of admissions to the town's paediatric hospital are children with diarrhoea. Infants as young as two months old are admitted badly malnourished, dehydrated and dying.

Food throughout the country is prohibitively expensive and generally in scarce supply. The UN admits that agricultural production has been halted due to a lack of fuel, fertilizers and spare parts for machinery and irrigation pumps. Between August and January, food prices increased by as much as 1000 per cent.

Last week, the United Nations quadrupled the amount of its appeal for humanitarian aid for Iraq, to just under one billion dollars. UNICEF and the World Health Organisation have now warned of a "potentially disastrous situation" if more money and aid is not immediately forthcoming.

Yet, the scale of the human tragedy unfolding has been known by western governments and aid organisations for months. Not only has this tragedy been entirely predictable, it has been the product of six months of a strangulating economic embargo culminating with a war which eliminated Iraq's capacity to generate electricity, thereby paralyzing the country's infrastructure.

One of the great myths of this war was that food and medicine would continue to be allowed into Iraq. From August to March, no food whatsoever was permitted to enter the country from any source, according to the provisions of sanctions resolutions 661 and 666.

Resolution 661 stated that foodstuffs would be allowed into Iraq under "humanitarian circumstances". Resolution 666, passed one week later, indicated that "it is for the Security Council alone...to determine whether humanitarian circumstances have arisen".

Indeed, it wasn't until a humanitarian emergency was declared in March, and only after considerble pressure from concerned governments and aid agencies, that even a single scrap of food was permitted entry into Iraq. This followed eight months of what was effectively a total food embargo in a country that historically imports more than 70 per cent of its food.

Not only had no food been provided by the international community since August 1990, but for the first time in history a country and its government had been prohibited from importing food (and medicine) for its own people. Even with the March declaration of a humanitarian emergency, foodstuffs were only permitted entry when provided "through the United Nations in cooperation with...other appropriate humanitarian agencies." Despite the presence of an internationally acknowledged food emergency, Iraq could still not purchase or import its own food and relief supplies.

If we look at the international community's efforts to deliver food to Iraq, the firgure are somewhat discouraging. Iraq's daily food requirements for its 18 million people amount to roughly 10,000 metric tons of staple foods per day, 70 per cent of this imported. From August to April, the total food imported to less than 10,000 tons—enough for only a single day's ration and less than 0.5 per cent of the country's estimated needs during that nine-month period. Iraq, in short, was not only left to starve, it was forced to starve itself.

Unfortunately, more was at play than simply western indifference to the growing calamity within Iraq. There are numerous examples of governments actively preventing the export of food to Iraq. Over 2,000 metric tons of infant formula and powdered milk, purchased by the government of Iraq prior to August 1991, remain blocked in ports and borders around the world. Shipping companies and governments housing these stocks argue that the milk powder cannot legally enter Iraq due to sanctions. The expiry date of the food is now dangerously close and it is likely that the shipments will be spoiled. Over 1,800 tons of milk powder have been blocked in Mersin, Turkey since August 1990. A further 500 tons have been held since August in Poland and Bulgaria.

When one begins to examine the impact of sanctions on importation of medicine to Iraq, the gulf between myth and fact grows wider still. Resolution 661 states quite innocuously that "supplies intended strictly for medical purposes" are exempt. Perhaps sensing the laxity of the earlier resolution, Resolution 666 specifies that "medical supplies, should be exported under the strict supervision of the government of the exporting state". This measure is clearly intimidating if not outright threatening to those governments who perhaps naively believed that medicine was to be exempt from sanctions.

Iraq imports more than $500 million worth of medicines per year—one of the highest per capita rates in the Middle East. Since August, less than one-thirtieth of Iraq's medicine requirements have been met. All medicines—including vaccines, insulin, anaesthetics and antibiotics—have been in short supply since late 1990. Iraq's child immunization program has been suspended since September for lack of vaccines. Already, cases of paralytic polio are on the rise, and outbreaks of measles are likely.

More than 50 separate consignments of medicines were purchased by the government of Iraq prior to August 1990. These medicines are still being held in foreign ports and border stores, where shipping companies of the governments themselves are preventing these medicines

Sumeda Khanum

from being forwarded to Iraq. Indeed, many pharmaceutical companies have refused to sell medicines to Iraq since the August embargo. In many countries, a special license is required before medicines can be purchased or shipped to Iraq.

Finally, only those items which the Security Council has deemed "supplies intended strictly for medical purposes" are allowed under the sanctions restrictions. All materials, spare parts, transport, and other paramedical items essential for the operation of a health care system are still prohibited or allowed only on a case-by-case basis after agencies submit an application to the Security Council.

The solution to Iraq's crisis is not difficult to see. A rich country, remove all non-military sanctions and Iraq will be capable of organising its own relief and reconstruction. Oil exports can generate the funds to purchase food and medicine for the Iraqi population. Yet we continue to sweep the sanctions issue under the carpet. We must stop seeing sanctions as justified leverage against the Baghdad regime and consider that we have drifted a long way from the original terms of their implementation.

We must also acknowledge one further reason why the peace movement in particular has been loath to acknowledge the controversy surrounding sanctions. After relentlessly championing the cause of sanctions against apartheid South Africa, how can we possibly suggest that punitive sanctions should not be imposed with the same vigour against Iraq.

There are important differences. Unlike South Africa, it must be concluded that the majority of Iraqis do not wish sanctions to continue against them. Sanctions were applied before the war, when no such humanitarian emergency existed, and when sanctions were meant to weaken, not kill.

They were applied as part of a non-violent campaign to force the Iraqi military out of occupied Kuwait. It was understood that sanctions would be removed following the Iraqi withdrawal. However, upon implementation of the ceasefire agreement, it became clear that sanctions would only be lifted once Iraq complied fully with ceasefire terms. More recently, we have seen a further shifting of the goalposts as at least one western leader (with Security Council veto power) has declared that sanctions will not be lifted until Saddam Hussein is no longer in power.

For the majority of Iraqi civilians the war is continuing. Their suffering now is largely due to the cruel hand of punitive economic sanctions. As more and more coffins are spirited away aboard taxis and horse carts, towards cemeteries already bulging from ten years of war, isn't it time we stop the hurting and begin the healing?

The author, a doctor specialising in public health and disaster relief, recently concluded a four-week health and nutrition assessment throughout Iraq.

May 20, 1991

THIRD WORLD WAR:
A POLITICAL ECONOMY OF THE GULF WAR AND NEW WORLD ORDER

by
Andre Gunder Frank
University of Amsterdam

H. Bosmansstraat 57
1077 XG Amsterdam, Holland

TEL Home: 31-20-664 6607
FAX Office: 31-20-620 3226

BL 2.23-26 RELEVANT

INTRODUCTION TO THIRD WORLD WAR

FALSE WESTERN PRETEXTS FOR GOING TO WAR IN THE GULF

IMMEDIATE ECONOMIC REASONS FOR GOING TO WAR
Foreign Oil
Domestic Recession

WORLD GEOPOLITICAL ECONOMIC REASONS FOR GOING TO WAR
The World Recession of the 1990s
West-West Competition
East-West, North-South
Using Military Strength to Compensate for Economic Weakness
Political Economies of Escalation

ECONOMIC BUILDUP AND POLITICAL ESCALATION OF CRISIS AND WAR
Public Iraq-Kuwait Disputes and Secret Kuwaiti-US Agreements
Setting the American Trap for Hussein
Springing the Trap on Hussein by Foreclosing Diplomatic Outs
Planning Mr. Bush's War

FIGHTING AND LYING TO WIN THE WAR

HUMAN AND MATERIAL WAR DAMAGES AND COSTS
The Casualties of Direct Hits and "Collateral Damage"
Other Human Costs
→ Ecological Costs

POLITICAL COSTS OF GULF WAR: VIOLATION OF DEMOCRACY AT HOME
Setting Up and Blackmailing Congress
Free Press Censorship, Self-censorship & Orwellian New Speak
The Violation of Participant Democracy in Civil Society

MORE POLITICAL COSTS OF GULF WAR: INTERNATIONAL DIMENSIONS
The Peace Dividend Cancelled
Perversion of the United Nations Peace Mission for War
NATO Redirected Southward
The Middle East Convulsed

DE- AND DOWN-GRADING EUROPE, JAPAN AND THE SOVIET UNION

NORTH-SOUTH WAR TO PUT THE THIRD WORLD IN ITS PLACE
IN THE NEW WORLD ORDER

THE UNITED STATES IN THE NEW WORLD ORDER

INTRODUCTION TO THIRD WORLD WAR

The Gulf War may be termed THIRD WORLD WAR in two senses of this title: First, this war aligned the rich North, the rich oil emirates or kingdoms, and some bribed regional oligarchies against a poor Third World country. In that sense, the Gulf War was a **THIRD WORLD** WAR by the North against the South. It was massively so perceived throughout the Third World South, not only in Arab and Muslim countries but also elsewhere in Asia, Africa and Latin America. Masses of people in the Third World manifested their opposition to this war and the North, even if it meant taking sides with the dictator Saddam Hussein, for whom little love was lost. Indeed, the popular expressions of racism and xenophobia in the North also were manifestations of this same perception that this was a war between "us" in the North and "them" in the Third World South.

The second sense of THIRD WORLD WAR is that the Gulf War may dangerously mark the brutal beginning of a THIRD **WORLD WAR**, following upon the First and Second World Wars. Not only was the tonnage of bombs dropped on Iraq of world war proportions. The Gulf War and the New World Order it was meant to launch signify the renewed recourse by a world wide "coalition of allies" to mass destruction of infrastructure and mass annihilation of human beings. The allies led by the United States chose to wage a major destructive, brutal and **unnecessary** war and renounced dialogue and negotiation as their preferred instrument to settle a relatively minor international dispute. In so doing moreover, they clearly signalled their **threat to build the New World Order on repeated recourse to this same military force and annihilation** against any other recalcitrant country or peoples -- as long as they are poor, weak, and in the Third World South.

With the conclusion of the cold war, the **Third** World [Hot] War is not to be fought between East and West, or West and West, but between the North and the South. Since the Second World War, West-West wars have been obviated, and the East-West cold war has been fought out in regional hot wars in Korea, Vietnam, Angola, Nicaragua, and other parts of the Third World. Now, West-West cold conflicts are also to be transmuted, as in the Gulf War against Iraq, into the ever existing North-South conflict and into Third World War at the expense of Third World peoples on Third World soil. Of course, the North-South gap and conflict itself is also becoming ever acuter. The Gulf War signals that in the New World Order the North reserves the right and threat to turn any Old World Order North-South cold conflict into a North-South hot war at the expense of Third World people on Southern soil at any time of Northern choosing. Therefore, the world is threatened with THE THIRD WORLD WAR.

This essay examines the Gulf War and the New World Order in this global context. However, it also concentrates on the political economic motives, actions and their consequences of the major actors in the unfolding of this tragic drama. THE major actor in the Gulf War for a New World Order certainly was President George Bush. However, he has never told the truth about his reasons, actions, or purposes in promoting and fighting the Gulf War. Indeed, George Bush deceived the American public and the world

already earlier on. To go no further, the dominant theme in his election campaign to the American presidency was READ MY LIPS!. He promised the American people and in effect the world "NO NEW TAXES" and "A KINDER, GENTLER PRESIDENCY." Instead, what we got from President Bush is his New World Order War in the Gulf. Poor American people and Poor World! They did not listen when Bush's Democratic Party rival Michael Dukakis explicitly warned us all that George Bush was making false promises. The Bush campaign also featured promises to be "The Education President" at home and "To Take Care of the Environment." Once elected, President Bush first raised new taxes, which will have to rise further with recession and war. Then he neglected education and the environment, which will also suffer more for the war.

President Bush made this war, and in order to make the war he gave us THE BIG LIE both about the war and about his NEW WORLD ORDER. Therefore, it takes some inquiry to unravel the immediate economic and more underlying geopolitical economic reasons; the economic buildup, political escalation, belligerent pursuit and the human and material damages; and the domestic and international costs of this Gulf War for New World Order. Finally, we may inquire into the resulting place of the United States in this New World Order. The purpose here is to contribute to the clarification and answer of these important questions.

Therefore, this essay concentrates on the actions and responsibility of the Bush Administration in the United States in the Gulf War. This essay consolidates, amplifies, documents and updates the author's four earlier writings and publications on the Gulf crisis and war, which are listed below. One of these earlier essays still included "a curse on **both** your houses" in its title, because then it still seemed important to stress and critique the responsibility of **both** sides to this conflict. However, more recently it has become both absolutely and relatively more important to analyze and help expose the American Bush administration's much greater [ir]responsibility in the tragic unfolding of events. In the meantime also, much more evidence on the same has also become publicly available. I draw on the relatively limited amount of this evidence made available abroad, primarily through the International Herald Tribune [IHT]. In any case, the actions of the United States and its allies carry much more weight and importance than those of any country or its leader in the Third World. Therefore, the analysis below concentrates on the world shaking actions and consequences of the major actors in this drama and on their responsibilities in and significance for the "new world order."

FALSE WESTERN PRETEXTS FOR GOING TO WAR IN THE GULF

The violation of international law through the invasion and occupation of Kuwait by Iraq under the presidency of Saddam Hussein is beyond dispute. However, the allegation that the Gulf War was to protect the "principle" of world order, international law and the Charter of the United Nations from lawless might-is-right violation is a lie. Indeed, this pretext is the height of cynicism, especially by President Bush, but also by his Western allies and others who supported him in the United Nations.

Many similar aggressions and violations of both the UN Charter and UN resolutions have gone without any such response, or often even without any notice. Indonesia invaded and ravaged East Timor and Irian Jaya with genocide without having the world take hardly any notice. Apartheid in South Africa, but less so its continual aggressions against its neighboring Front Line States in Southern Africa, led to embargoes by the UN and its members; but no one ever suggested going to war against South Africa. The Soviet invasion of Afghanistan merited condemnation and opposition, albeit of course not by the Security Council; but certainly no counter invasion of the Soviet Union. The Iraqi invasion of Iran received, but did not merit, de facto political and even military support by the same coalition of allies, which then waged war against Iraq's invasion of Kuwait.

Indeed, among the very same states who allied themselves in a coalition to "liberate Kuwait" from aggression and occupation by Iraq several engaged in similar aggression and still today maintain their military occupation of others' territory: Israel invaded and still occupies the Golan Heights, West Bank, and the Gaza Strip in violation of UN Resolution 242. Israel also invaded Lebanon and de facto still exercises miliary control over southern Lebanon. Syria invaded and still exercises military control over parts of northern Lebanon. Turkey invaded Cypress in 1974 and still occupies part of it militarily. Morocco invaded and took over the Western Sahara. Only recently, the United States waged war on Nicaragua for a decade through the "contras," invaded and still occupies Grenada, and invaded and still exercises military occupation over Panama. Thus, the coalition allies included at least a half dozen states [not to mention France in Africa and the South Pacific and Britain in the South Atlantic] who themselves recently subjected other UN member states to military invasion and still occupy them or parts of their territory. This dirty half dozen clearly did not "defend Kuwait" to defend the international law that they were and still are breaking themselves. Like the other coalition members and demonstrably the mortal enemies Syria and the United States, they allied themselves with each other each for their own sordid realpolitik reasons. As the foreign minister of Australia, whose hands are not so clean either, explained, "the world is littered with examples of acquisition by force."

Significantly however, hardly anyone except some Latin Americans - not even President Hussein and certainly not President Bush - has made the obvious linkage of the Iraqi occupation of Kuwait with the American one of Panama. Only eight months before President Hussein invaded Kuwait, President Bush himself invaded Panama The US foreign invasion of sovereign Panama cost 4,000 to 7,000 lives [far more than the simultaneous domestic violence in Romania], used armed brutalization of part of the population, caused wanton destruction of property for which no amends have ever been made. Moreover, Panama is still "governed" by a "president" and two "vice-presidents" solemnly installed by the United States on an American military base and under effective US military occupation and rule to this day!

President Bush's "Just Cause" for his invasion of Panama with 27,000 troops to catch one drug trafficker was a cynical lie. So

much so that a year later in Panama the drug trade remains business as usual (IHT April 20-21, 1991), and in the United States President Bush's Justice Department has been unable to unearth a single shred of documentary evidence to use in court against General Noriega. Indeed, he may never get to court, not the least because Noriega himself probably has evidence on George Bush since their days of friendly collaboration no so long ago. The real reasons for President Bush's invasion of Panama have still not been revealed. Noriega's defense lawyer now claims that the real issue in the US-Norigea falling out was not reported drug dealing but Noreiga's late 1980s refusal, despite CIA threats, to help the CIA backed contras invade Nicaragua (IHT May 17,1991). Another reason for the invasion may have been the need to replace the no longer usable bogey of the Soviet evil empire with a new one in the personalized form of a narco-terrorist in the Isthmus -- until a better bogey became available in the Gulf. However, more material incentives have also been suggested: In the short run, to forestall a deal with Japan, which was a threat because of Panama's accession to a majority on the Canal Commission on January 1,1990. There is also increasing evidence that a longer run reason for the U.S. invasion and continued occupation of Panama is to maintain control over the Canal by forestalling the execution of the Carter-Torrijos Treaty. It stipulates the American handover of all of the Canal and its "Zone" to Panama on January 1, 2000. What limit then is there to cynicism when President Bush can now appeal to God, morality, and international law to condemn President Hussein's invasion and occupation of Kuwait, when he himself did and still does the same in Panama?

Unfortunately, lying cynicism is not limited to Presidents Hussein or Bush and their immediate supporters. No Security Council resolutions were passed, or even proposed, to protect President Bush's new world order from his own violation of the sovereignty of Panama. On the contrary, President Bush received only acquiescence or even outright support for his violation of international law and human right in Panama. So had President Reagan when he invaded and occupied sovereign Grenada [which also is still administered by the United States]. Indeed, the entire European Community, not to mention the United States, also already supported Prime Minister Thatcher when she escalated her war against Argentina and its military junta [notwithstanding that she literally torpedoed on the ocean all efforts in Lima to defuse the situation and prevent war in the South Atlantic, and that she threatened to nuke the Argentine city of Cordoba]. The Malvinas/Falkland War was the first major war of all the West against a single Third World country. The latter received no support of any kind from any other country in the North, and only moral support regardless of political ideology from its regional partners in Latin America. Therefore, it cannot be credible that today the same old Western NATO allies -- and now the ex Warsaw Pact foes and new allies to boot - appeal to God and justice from their high moral horses to condemn another violation of international law and to band together to wage war against a Third World country for the same. There must be other -- even more cynical? -- reasons at work.

IMMEDIATE ECONOMIC REASONS FOR GOING TO WAR

Foreign Oil

The most obvious economic reason for the war has been oil. The real price of oil had again declined, especially with the renewed decline of the dollar in which oil is priced. Iraq had some legitimate demands, both on its own behalf against Kuwait and on behalf of other Arab states and oil producers. In pressing these demands by resort to invasion, Saddam Hussein threatened some other oil interests, clients of the United States, and the success of its "divide et impera" policy.

President Hussein invaded Kuwait for political economic reasons: to shore up his political capital at home and in the region in the face of increased debts from the Iraq-Iran War and declining earnings from oil revenues with which to settle these debts. Time (August 20) observed that "the uneven distribution of wealth-producing resources -- the gap between haves and have-nots -- is fuelling a regional crisis, a struggle with severe implications for the entire world's standard of living." The same issue of Time Magazine also quoted an advisor to President Bush: "this has been an easy call. Even a dolt understands the principle. We need the oil. It's nice to talk about standing up for freedom, but Kuwait and Saudi Arabia are not exactly democracies, and if their principal export were oranges...we would have closed Washington down for August. There is nothing to waver about here." Later, placards carried in street demonstrations around the world expressed the same still more simply NO BLOOD FOR OIL.

That world renowned moral authority, Richard Nixon, aptly summed up both the recessionary and the oil reason, and to boot he managed to do so under the title "Bush Has it Right: America's Commitment in the Gulf Is Moral." Nixon wrote

> When Senator Bob Dole said we were in the Gulf for oil and Secretary of State James Baker said we were there for jobs, they were criticized for justifying our actions on purely selfish grounds. We should not apologize for defending our vital economic interests. Had America not intervened, an international outlaw would today control more than 40 percent of the world's oil....[However] it will not be just a war about oil. It will not be a war about a tyrant's cruelty. It will not be a war about democracy. It will be a war about peace....That is why our commitment in the Gulf is a highly moral enterprise (IHT Jan. 7, 1991).

It is hardly necessary to recall that before this same Richard Nixon resigned the US presidency to evade congressional impeachment for fraud and deceit, he directed a war to bomb Vietnam "back into the stone age." It was said that "we had to destroy it to save it."

Domestic Recession

Another immediate economic reason for going to war was to counter domestic recession or at least its political consequences at

home, as Secretary of State Baker suggested. Indeed, both presidents Hussein and Bush started this war to manage their own domestic political economic problems in the face of a new world economic recession. There was also recent precedent for the same. During the last world recession, both General Galtieri in Argentina and Prime Minister Thatcher in Britain started and escalated the Malvinas/Falklands War in 1982. The reasons was that they both faced political problems at home, which were generated by the world economic recession. Only one of them could win the war gamble and thereby assure his/her political survival. Significantly, that war already pitched the entire West [and its nuclear arsenal] against a single country in the South.

Why was American reaction against Iraq's invasion of Kuwait so strong? The United States went far beyond what most initially considered appropriate, likely or possible, indeed beyond what most people deemed desireable before it took place, as we will observe below. So why this reaction here and now and not, for instance, when Iraq attacked Iran or when Israel invaded Lebanon, not to mention its continued occupation of Arab territories? Part of the explanation of course lies in the differences in American interests among their clients and enemies.

However, the timing of this American response abroad also is immediately related to economic needs and political conflicts at home. President Bush's failure to deliver on his electoral promises of a domestic renewal program were eating into his popularity ratings, and the oncoming recession reduced them further. The recession, the growing budget deficit and the end of the cold war fed Congressional threats to the Bush-Cheney Pentagon budget. President Bush reacted with much historical precedent. We may note that the incumbent administration in the United States, whether Republican or Democratic, had already escalated incidents or opportunities to gear up the war machine in response to all previous recessions since World War II.

Truman's massive response in the Korean War in 1950 followed postwar demobilization and the first recession in 1949, which many feared might replay the depression of the 1930s. During the 1953-54 recession, the United States intervened in the military overthrow of the constitutionally elected Arbenz government in Guatemala. The 1957-58 recession was followed by Eisenhower's intervention in Lebanon in 1958. The 1967 recession was important in Germany and Japan and only incipient in the United States; because the latter avoided it through President Johnson's massive escalation to war in Vietnam. Yet Vice President and Democratic candidate Johnson had run and won his 1964 electoral campaign against the Republican Goldwater on the promise <u>against</u> war in Vietnam. The 1968 Vietnamese Tet offensive <u>and</u> the 1969-70 recession were followed by renewed American escalation in Indochina, including Cambodia. The 1973-75 recession also resulted in further escalation of the war in Vietnam.

The 1979 recession and Democratic President Jimmy Carter initiated the Second Cold War. The two track decision to install cruise missiles in Europe and to negotiate with the Soviet Union from strength as well as the 3 percent yearly increase in NATO budgets came <u>before</u> the Soviet Union invaded Afghanistan in

December 1979. The unexpected strong American response, which was not expected by the Soviets or perhaps anyone else, followed not only the invasion but also the 1979 recession. The 1981-82 recession brought on Reagan's military Keynesianism and massive arms build up, not to mention his Nicaraguan Contras policy and perhaps his over-reaction in Grenada. As already noted above, Margaret Thatcher also over-reacted analogously and received a new lease on her political life in the Falklands/Malvinas War when economic recession and political demise threatened her government in 1982.

Threats of recession and military budget cuts also prompted President Bush already to over-react massively in Panama. Even greater recessionary threats, decline of his popularity over the tax/deficit issue, and military budget cuts then drove him to over-react again even more against Iraq. Reports in the American press suggest that the Democrats have to shelve much of their proposed Congressional "peace dividend" cuts to the Pentagon budget. Of course, hardware and logistics for U.S. intervention in the Third World will receive an additional boost.

WORLD GEOPOLITICAL ECONOMIC REASONS FOR GOING TO WAR IN THE GULF

The World Recession of the 1990s

The discussion by the US administration and press about whether the Gulf crisis brought on the recession or not is totally turned around; for both the timing and the causation were the other way around. For the recession of 1989-1990-19?? began months **before** Iraq's invasion of Kuwait and led first to President Bush's "Just Cause" invasion of Panama and then to the Crisis and War in the Gulf. As Richard Nixon noted, even Secretary of State Baker let on undiplomatically that the American stance in the Gulf was to maintain jobs at home; and The Chairman of the President's Council of Economic Advisers, Michael Boskin, was quoted by the International Herald Tribune (Jan. 3, 1991) to say that the American economy would have been even worse off if military operations in the Gulf had not helped stabilize it.

The recession began with the renewed cyclical decline in the rate of profits in 1989, which continued in 1990. The recession became evident in 1990 -- some time before the Gulf Crisis and War. A very small sampling of newspaper headlines and some text [mostly from the International Herald Tribune] from 1990 sets the tone: "U.S. Profits: Sign of a Slump [for second year in a row]," "1.3% Fall Forecast for U.S. [3.4 % annual rate in the last quarter of 1990]," "Amid Signs of a U.S. Recession, Bankruptcies Hit a Record," "U.S. Firms' Debt Service Burden Grows," "U.S. [corporate and municipal] Debt Downgrades Hit a Record in 1990," "Portfolios of U.S. Banks are Shakiest in 15 Years," "20 Big Banks Head for Failure. U.S. Agency Says Many Will Need Bailouts," "U.S. Deposit Insurance [of bank accounts] is 'At a Low'," "1991 Bank Failures Threaten U.S. Fund. Most Large Institutions Are on Verge of Insolvency, Congress Study Says," "This Is a Rescue? The S&L bailout is faltering - and the meter keeps running," "No End in Sight. Politicians Hurl blame as the U.S. savings and loan crisis races out of control" -- but not only at the S&Ls, and not only in the USA.

The recession is already world wide: Canada and Australia are in severe recession. "U.K. Slump Worse Than Expected." France, Spain, Italy, the Netherlands, Sweden, even Switzerland ["bank profits down"] have reduced or negative growth rates. Africa is in depression. In Latin America, GNP declined 0.5 per cent and per capita 2.4 per cent in 1990, on top of a 10 per cent decline in the 1980s. Now it is the turn of Eastern Europe with an over all 20 percent economic decline in 1990, and of the Soviet Union. Also "China Sees Threats to Growth" and so does India, whom the crisis largely bypassed in the 1980s.

Are Japan and Germany exceptions? Can and will they be the replacement locomotives for the world economy during the early 1990s? "Without World Recovery, Bonn [Germany] Fears a Slowdown." "Germany's East: Bleaker Yet." "Economy Feels Strains as Price of Unity Mounts." "German Trade: No Moscow Miracles Foreseen" to restore exports and jobs lost. Bundesbank President Karl Otto Pöhl declared the economic consequences of German unification a "catastrophe" and drove the D-Mark down several cents the next day.

In Japan, as well as in Korea and Taiwan, growth rates have also declined already. The Japanese speculative bubble has burst. "Japan's Big Banks Brace for Bad Results." The stock market declined 40 percent in 1990; real estate prices plummeted; and Japanese investors and speculators transferred funds inward from abroad to help them cover their losses at home. That is also why in 1990, for the first time since 1986 and now that the United States needs it most, the net flow of Japanese capital was <u>out</u> from the United States to Japan. The prospects for a severe recession in Japan and the East Asian NICs are quite real. Either way, the prospects for economic cooperation instead of competition by Japan in the world economy are quite dim. "G-7 Aides Disagree on Policy;" "G-7, by Default, Gives Japan Go-Ahead on Loans to China." If Japan primes the pump or steams up its locomotive at all, it is likely to do so in its own region in Asia, as Germany would if at all in Europe.

Thus, the threat that world recession in the early 1990s will be even more severe than in the early 1980s is quite real. As I wrote in 1989 about "Blocking the Black Debt Hole in the 1990s"

> The question is less one of a soft or hard landing than whether the world economy has already bottomed out, or whether the next recession will be still deeper once again. This is a serious danger, because the next recession threatens to exacerbate all these imbalances and to accelerate their resolution by sucking the world economy into the black hole of debt (to use the expression of MIT economist Lester Thurow). The accumulation of domestic and foreign debt in many parts of the world is likely to inhibit further domestic reflationary finance (call it Gramm-Rudman in the United States) to combat recession just when it is most needed in the next recession. That would be among other things to forestall the bankruptcies of junk bond financed corporations and banks dependent on interbank loans. Both US and Japanese monetary policies would be damned if they do and damned if they don't....

> The continuing world economic crisis is exacerbating the accumulated regional and sectoral imbalances especially among the world's major trading regions of America, Europe, Japan, and their Third World and Socialist trading partners. They will find it ever more difficult to manage the growing conflicts between financial debt speculation and real economic productive investment, through the already conflicting monetary, fiscal, exchange rate, trade, security and other policies. Therefore, another (again more severe?) recession threatens also to spark another (also more acute?) crisis within the crisis. More of the same muddling through is likely to become impossible. Any possibility of reimposition of the old American dominance (or an alternative Japanese new dominance) in a multilateral world economic and financial system or its coordinated management by the G7, G5 or G3 is improbable in such a recession. (A, US bomb and Japanese yen based Pacific basin political economic consortium is possible but rather unlikely, and one including Europe even less likely). The most likely possible alternative resolution will therefore be increasingly neo-mercantilist regionalization of the world economy into American dollar, Japanese yen and German led European ECU / D mark zones and/or trading (and political?) blocs (Frank 1990c).

West-West Competition

Additional underlying reasons for the belligerent American stance leading to the Gulf War was the defense of American economic and geopolitical interests world wide. The primary threats to these American interests are competition from Japan and Germany, or from a Japanese led Asia and a German led Europe -- all the more so now that the Soviet "threat" is virtually eliminated. As we observed, the cold war is over - and Japan and German have won! The Reaganomics of the 1980s helped eliminate the Soviet Union from the running but at the cost of mortgaging the American economy and even its government's budget to the Japanese and the Europeans. The United States is now economically dependent on continued capital inflows from its principal economic rivals, which the Japanese already began to withdraw. In response to even deeper recession and/or with greater deliberation, the Japanese now threaten to pull the financial rug out from under the United States and its dollar altogether. At the same time, trade and other economic disputes grow ever deeper at various points including the GATT Uruguay rounds. Japan was distinctly uncooperative, and Europe refused to budge more than a few percent on the issue of agricultural subsidies. The road to "Europe 1992" was made more difficult by the 1989-90 events in Eastern Europe and by Britain's intransigent foot dragging.

The July 1990 Houston Summit of the G [Group of] 7 industrial countries confirmed the live-and-let-live "Sinatra doctrine": Each one does it "my way," and the others nod approval, as long as they have no other choice. At that Summit, Prime Minister Kaifu of Japan announced a large scale program of loans to China, and Chancellor Kohl of Germany a similar state guaranteed loan of 5 billion DM to the Soviet Union. President Bush reiterated his

"Enterprise for the Americas Initiative" for a free trade zone from Alaska to Patagonia [and $ 7 billion remission of debts out of the over $ 420 billion!], which he had already hurried to announce a week earlier. In each case, the other two listened, acknowledged, and did nothing either to participate or to stop it. Thus, they consecrated what the Soviet spokesman Gennadi Gerasimov had in another context baptized as "the Sinatra Doctrine."

Germany's first priority was and is reunification. The economic and social costs are enormous, and they are borne mostly by the people and their government(s). So far private industry in the West of Germany has been very slow to invest in the East of Germany - and much less even in the East of Europe. How long it will take Germany to get up the steam to put its locomotive in motion remains to be seen -- in Central and Eastern Europe. Little of this locomotive power is likely to be visible in the world economy elsewhere. On the contrary, as an economy that has been very dependent on exports to the world market, Germany itself has already suffered from declining export markets due to the recession elsewhere in the world economy.

In June 1990, the former editor of the American foreign policy establishment's Foreign Affairs, James Chace, wrote in International Management, Europe's Business Magazine

> AUF WIEDERSEHEN USA. There will be a European challenge.... Europe has ... turned Servan-Schreiber's thesis on its head. Today it is the United States that is fearful of Europe's economic strength and worried about its own relative economic decline....Approaching 1992...if there are severe economic dislocations or, let us not forget, a global recession, there is no telling how the new Europe will react....From this prospect arises the even more frightening specter, to Americans at least, of a Fortress Europe dominated by great industrial groups that could freeze all competitors out of its market. If this should happen, the risks to the United States would be huge.... The likelihood that the Europeans will eventually form a pan-European security system of their own will further reduce U.S. power and influence.....Washington is almost desperately eager to remain in Europe. "The United States should remain a European power in the broadest sense, politically, militarily and economically," said U.S. President Bush in a speech last month.

Two months later, Saddam Hussein offered President Bush an opportunity to meet the European challenge.

Using Military Strength to Compensate for Economic Weakness

BRAVO FOR AMERICAN POWER celebrated the "serious" London paper Sunday Telegraph (Jan. 20, 1991) in a five column editorial: "bliss is it in this dawn to be alive; but to be an old reactionary is very heaven.... Who matter are not the Germans or the Japanese or the Russians but the Americans. Happy days are here again." The same paper added farther down the page, "this is not going to be a multi-polar world. If there is to be a new

world order, it will be based on US military power with Britain playing a key role. Saddam's scalp will be its first trophy." Thus the London Telegraph also makes its own the observation of the aptly named American National Interest: "The fact [is] that the military power of the United States was the only thing capable of mounting an effective riposte - when the economic power of a Japan or a Germany was virtually irrelevant." Since World War II, the United States has not been able to use its military might against Japan and Germany; and it can no longer do much for them either, now that the Soviet military threat is waning. However, the United States still can - indeed without Soviet encumbrance now all the moreso - use its military might in and against countries in the Third World. In other words, the Gulf Crisis offered President Bush a black golden opportunity to try to redress declining American hegemony against its principal economic rivals in Japan and Germany by playing the only - that is military - ace he still has up his sleeve. Of course, at the cost of Iraq and the Third World, where this war was "played" out. Without exception, all East-West wars since 1945 were fought on Third World soil. Now the West-West competition is to be fought out in the South as well.

East-West, North-South

Oft used labels aligned the old world order along East-West and North-South axes and conflicts. In recent years, however, the East-West ones have waned while the North-South ones have waxed ever more. So have, albeit to a lesser degree, West-West conflicts among North America, Western Europe, and East Asia led by Japan. Thus, recent history was marked by "Political Ironies in the World Economy" (Frank 1984/1987). Since 1945, world economic conditions were shaping international and national politics and social movements. In particular, the economic conflicts and opportunities generated by the world economic crisis since 1967 would prove more important in shaping international relations and domestic policy than the ideological and political cold war between the United States and the Soviet Union. Many East-West conflicts were a sham and largely a cover for the always real North-South contradictions. None of the 14 "revolutions" in the South since 1974 was what it appeared to be or would turn out as was hoped or feared.

> These observations among others suggest the further irony that much of the East-West conflict, especially between Washington and Moscow, is a smoke screen cover for North-South conflicts.... The world economic and technological development that is now passing through a crisis of regeneration, is perhaps, again ironically, likely further to diminish if not eliminate the importance of the East-West political division of the world much more than the North-South economic division, which it is likely to accentuate still further (Frank 1984/1987).

Under the title The European Challenge (Frank 1983/84), I also argued that world economic conflicts made greater "Pan-European Entente" [as per my subtitle] politically both possible and desireable, all state policies and obstacles of political blocs and their ideological inclinations notwithstanding. This

inefficacy of "voluntarist" state policy and politics, especially for "national development" in a world economy, was also the basis for the rise to greater importance of alternative social movements in the West, South and also in the East (Frank and Fuentes 1989,1990). In the meantime, all of these and related analyses and forecasts, which seemed unrealistic in the ideological climate of their time, have become hard reality. However, these "ironical" turns and consequences are only logical repercussions of the changing world economic conditions. Now the cold war is over, and Germany and Japan have won! However, the United States still has the military power and the political ambitions to try to defend its place in the world order -- now all the more so at the expense of the Third World South.

Political Economies of Escalation

The escalation of the Gulf crisis was marked by three important new departures in recent international political economic relations:

1. The energetic American response in the Gulf was visibly over a political economic issue. The issue is oil without any cold war ideological overtones. The conflict about oil and the massive American response was barely masked behind appeals to the "defense" of small states in international "law."

2. This mobilization was entirely against (a part of) the South without any pretense of an East-West ideological cover. Popular reaction in the United States - and some physical attacks and threats against innocent neighbors - was directed against the Arab bogey. Not for nothing are the image of the Arab and of the "terrorist" often identified in the popular mind. The end of the cold war and of the Soviet Union and its Warsaw Pact as a credible enemy require the legitimation of another target. Actually, much of the ostensible East-West conflict had always been a convenient cover for the underlying North/West-South conflict. Now, there is little alternative other than to bring that North-South conflict out into the open. Private enterprise drug traffic and individual terrorism are useful but limited alternative targets. They are better targets if it is possible to make a state sponsorship connection, as (wrongly) claimed about Libya. In Panama, the ostensible "enemy" was narco-terrorism. The two were combined and personalized by General Noriega and served as readily available ideological replacements for the no longer operative red menace/ Soviet bogey. Significantly of course, the target was also (in) the Third World. It is even more useful now to be able to mobilize for real war against a bigger Third World state and its supposed threat.

3. The third major departure in the Gulf is the near unanimity and alliance in the North against the South. The lineup against Iraq from West to East, includes the United States, Western and Eastern Europe, the Soviet Union, China and Japan, as well as American client states and governments whose arms are easily twisted, as in Egypt and Pakistan. That new alignment is a major difference, new departure, and ominous threat for the future of "international" relations. Time Magazine commented on "the astonishing unanimity of purpose.... It is rare that a victim's

fortunes are so directly tied to the health of the Western economies." In view of the same, British Prime Minister Thatcher commented "I cannot remember a time when we had the world so strongly together." By "world" she means the "North," which is what counts. Yet, as Time quotes a Bush aide who watched his boss calculate, "he knew that to be effective, the lineup against Saddam had to be perceived as more than just the rich West against a poor Arab." This lineup was prepared with care and time.

ECONOMIC BUILDUP AND POLITICAL ESCALATION OF CRISIS AND WAR IN THE GULF

Public Iraq-Kuwait Disputes and Secret Kuwaiti-US Agreements

The Iraqi invasion of Kuwait was not an unexpected bolt of lightening out of the blue. Its utilization as a pretext by the United States to launch its new world order through the most destructive war since World War II appears increasingly as malice aforethought.

> Stealing Kuwait was not simple greed or national hatred. Theft on a national scale [of what had been Iraqi before the British created Kuwait] had become the only possible access for war-devastated Iraq to ... the modern standard of living that Western nations and small oil-producing emirates of the Gulf enjoy today as a matter of right.... The strength of this almost suicidal drive to emerge from poverty and backwardness ... was the motor (Jim Hoagland, IHT March 5).

Iraqi grievances against Kuwait were an old inheritance from colonial times, which was newly aggravated by Kuwaiti action and perhaps provocation. The disputed border between Iraq and Kuwait was arbitrarily drawn through the old Mesopotamian sand by the British before they had to abandon their colonial empire. However, the British deliberately did so to deny Kuwait's oil and access to the sea to the populous Iraqis and to reserve them to a rich emirate, which would be more subject to Western influence. Indeed, the resulting division among Arabs in Iraq and Kuwait was only one example of their division into six large and populous but poor countries and six artificially created smaller states with oil reserves ruled mostly by emirs. These have scarcely shared their oil derived riches with their poor Arab "brothers" and have preferred to use them to flaunt their luxury at home and invest their surplus funds abroad in the West.

Iraq never quite resigned itself to this colonial and neo-colonial arrangement and its borders with Kuwait. In particular, Iraq claimed two small off-coast islands, which would increase its access to the sea and tanker born exports of its own oil. Moreover, the border between Iraq and Kuwait obliged them to share the Rumaila oil field beneath. Iraq accused Kuwait of surreptitiously siphoning off increasingly more than its fair share of oil from this common field while Iraq was occupied by its war with Iran. This war left Iraq undercapitalized and in US $ 30 billion debt to its rich neighbors. Therefore, Iraq asked its rich Arab neighbors, including Kuwait, to forgive this debt

and supply it with another $ 30 billion. They tentatively offered $ 10 billion each, but then reduced their offer to an insulting $ 500 million instead. Moreover, Kuwait and Saudi Arabia had started to add injury to insult by increasing their own production of oil and thereby driving down the price of oil on which Kuwait depended to recoup its wartime losses. Long before its recourse to the invasion of Kuwait, Iraq repeatedly denounced and demanded relief from all these measures, which it regarded as injurious affronts to itself. To no avail.

On the contrary, information is emerging both quite publicly and less so that the overproduction of oil by Kuwait and Saudi Arabia to drive the price of oil down was a deliberate attempt to weaken Iraq. "The Kuwaiti government was acting aggressively - it was economic warfare" according to Henry Schuler, the Director of the energy security program at the Washington Center for Strategic and International Studies, which has often been linked to the CIA.

Saddam Hussein and other Iraqis repeatedly complained about this economic warfare against them and demanded better and fairer treatment from their Arab neighbors instead. To this end, Hussein convoked an Arab summit in Baghdad in May 1990 and complained of "economic warfare," but to no avail. In his Revolution Day speech on July 19, President Hussein called the oil price policy by Kuwait and the other Emirates "a poisoned dagger" thrust into the back of Iraq, which was left alone as the only real defender of Arab interests.

King Hussein of Jordan was an intermediary in negotiations between Iraq, Kuwait and other Arab states. Michael Emery, writing in the New York Village Voice cites King Hussein as his source to make the following statements among others:

> Parties to the Arab negotiations say the Kuwaitis ... had enthusiastically participated in a behind-the-scenes economic campaign inspired by Western intelligence agencies against Iraqi interests. The Kuwaities even went so far as to dump oil for less than the agreed upon OPEC price ... which undercut the oil revenues essential to cash hungry Baghdad.
>
> The evidence shows that President George Bush, British prime minister Margaret Thatcher, Egyptian president Hosni Mubarak, and other Arab leaders secretly cooperated on a number of occasions, beginning August 1988, to deny Saddam Hussein the economic help he demanded for the reconstruction of his nation.... However, Washington and London encouraged the Kuwaitis in their intransigent insistence (Village Voice March 5, 1991 reprinted in Open Magazine Pamphlet Series No. 9 and also cited in International Viewpoint, April 15, 1991)

The Iraqi foreign ministry has distributed the translation of a supposedly top secret report to the Kuwaiti Minister of the Interior by his Director General of State Security. It is dated 22 November 1989, informs of a meeting with the Director of the CIA in Washington, and reads in part:

> We agreed with the American side about the importance of exploiting the deterioration of Iraq's economic situation in order to put pressure on the Iraqi government to consent to the delimitation of the borders. The CIA offered its own ideas about how these pressures might be exercised through extensive cooperation between the CIA and ourselves and that the coordination of these activities be established at a high level....The American side offers us a private telephone line to facilitate the rapid exchange of information (cited in part by Emery ibid.)

Emery also reports on a July 30 meeting between King Hussein and the foreign minister of Kuwait, who is the brother of its ruling Emir. Emery notes that "despite Saddam's army on their border, the Kuwaitis were in no mood to listen." Emery asks

> Why were the rulers of this tiny city-state sure of themselves? Apparently, the Kuwaities thought the knew something the Iraqis didn't. In their July 30 meeting... [Kuwaiti foreign minister] Sheik Sabeh shocked the Jordanian delegation by saying: "We are not going to respond to [Iraq].... If they don't like it, let them occupy our territory...we are going to bring in the Americans..." (Emery, ibid.).

The Kuwaiti Crown Prince had told his senior military officers that they would have to hold off any Iraqi invading force for 24 hours and the "American and foreign forces would land in Kuwait and expel them" (Emery, ibid.).

Setting the American Trap for Hussein

"The Americans were determined to go to war from the start," and Saddam Hussein "walked into a trap" according to the former French foreign minister Claude Cheysson (IHT March 11). "State Department officials...led Saddam Hussein to think he could get away with grabbing Kuwait....Bush and Co. gave him no reason to think otherwise" (New York Daily News Sept. 29). The Former White House Press Secretary Pierre Salinger has written at length about how this trap was set [but unfortunately I have not yet had access to this documentation]. Bits and pieces of the jigsaw puzzle trap are also emerging elsewhere, however; and some may be summarily put together here. The belatedly publicized July 25 interview between President Hussain and American Ambassador April Glaspie is literally only the tip of the largely submerged iceberg of this trap setting story.

Evidence is emerging to suggest that the Persian Gulf war is the result of a long process of preparation, much more so than the Tonkin Gulf one in Vietnam. For a decade during the Iran-Iraq war, Saddam Hussein's Iraq had enjoyed US and Western military, political and economic support, including $ 1.5 billion of sales approved by the U.S. government. George Bush had been a key figure in the Reagan Administration's support for Iraq. After the conclusion of Iraq's war with Iran and the accession of George Bush to the American presidency, US policy towards Iraq became increasingly confusing at best and/or the product of a downright

Machiavellian strategy to deceive Iraq and set a trap for Hussein.

In March 1990, the "U.S. Bungled Chance to Oust Hussein, Report Says" (IHT May 4-5,1991). According to a belated U.S. Senate Foreign Relations Committee staff report, rebellious Iraqi military officers had sent out feelers asking Washington for support for a coup against Saddam Hussein. However, the Bush adminstration rebuffed them, and they desisted.

The [forced?] resignation and the testimony to Congress of former Undersecretary of Commerce for Export Administration Dennis Kloske revealed that in April 1990 he recommended "at the highest levels" the reduction of high tech sales to Iraq. He himself sought to delay these exports by tying them up in red tape to compensate for the lack of such action by the Bush administration. Still during the last week of July, the Bush administration approved the sale of 3.4 million in computers to Iraq. The day before the invasion of Kuwait on August 1, the US approved the sale of $ 695,000 of advanced data transmission devices (IHT March 12). As Kloske later testified, "The State Department adamantly opposed my position, choosing instead to advocate the maintenance of diplomatic relations with Iraq" (IHT, April 11).

A month later in May 1990, the National Security Council [NSC] submitted a white paper to President Bush "in which Iraq and Saddam Hussein are described as 'the optimum contenders to replace the Warsaw Pact' as the rationale for continuing cold war ilitary spending and for putting an end to the 'peace dividend'." Yet the same NSC toned down an April 30 speech by Vice President Dan Quayle adding "emphasis on Iraq misplaced given U.S. policy, other issues" [John Pilger, The New Statesman Feb. 8].

At the State Department, Secretary James Baker had promoted John Kelly to Assistant Secretary of State for Middle Eastern Affairs. Kelly visited Baghdad in February, "the records of which he is desperately trying to deep-six [bury]" (William Safire, IHT March 26,1191]. However, it has been revealed that Kelly told President Hussein that "President Bush wants good relations with Iraq, relations built on confidence and trust." Moreover, Kelly then rebuked the Voice of America and countermanded the Defense Department on statements, which he considered too unfriendly to Iraq. On April 26, Kelly testified to Congress that Bush administration policy towards Iraq remained the same and praised Saddam Hussein for "talking about a new constitution and an expansion of participatory democracy." Still on July 31, two days before the August 2 invasion of Kuwait, Kelly again testified to a Congressional sub-committee "we have no defense treaty with any Gulf country."

Kelly had sent the same message to President Hussein through the U.S. American Ambassador April Glaspie. In the July 25 interview with President Saddam Hussein, she told him that "we have no opinion on ...conflicts like your border dispute with Kuwait...I have direct instruction from the President... Secretary of State James Baker has directed our official spokesman to emphasize this

instruction." "Mr. President [Hussein], not only do I want to tell you that President Bush wants better and closer relations with Iraq, but also that he wants Iraq to contribute to peace and prosperity in the Near East. President Bush is an intelligent man. He is not going to declare economic war against Iraq." In her testimony to Congress, which the State Department deliberately delayed until after the end of the war, Ambassador Glaspie was asked "did you ever tell Saddam Hussein...if you go across that line into Kuwait, we're going to fight?" Ambassador Glaspie replied "No, I did not."

In the meantime on July 19, Defense Secretary Dick Cheney told the press that the US was committed to defend Kuwait if attacked. However, his own press spokesman Pete Williams immediately repudiated Cheney's statement as spoken "with some liberty," and the White House told the Defense Secretary that from then on he was to leave making statements to itself and the State Department. On July 24, Iraq moved two divisions to the Kuwaiti border, and on July 25, the same day as the Hussein-Glaspie interview, a Kuwaiti military attache working in the Basra consulate informed the government of Kuwait that Iraq would invade on August 2. Two days later the director of the CIA warned President Bush of the likelihood of coming invasion. On July 31, "a Defense Intelligence Agency analyst, Pat Lang, bluntly warned in a memo that Saddam Hussein intended to invade. Mr. Lang intended his memo as 'a thunderclap' to top policy makers ... but it drew virtually no reaction" (IHT May 3, 1991 citing Bob Woodward). On August 1, Secretary of State Baker told his colleague Soviet Foreign Minister Sheverdnaze, as the latter waited till March 1991 in turn to tell Moscow News, that the United States "has proof that aggression is possible" by Iraq. Yet, time and again, President Hussein was and continued to be reassured and emboldened by the Bush administration and its Department of State, as well as by the US Senate minority leader Bob Dole, who also went to visit him. Little wonder, that many observers in Washington and elsewhere concluded that the Bush Administration [deliberately?] gave Saddam Hussein the green light to invade Kuwait. Moreover as the Village Voice (January 22,1991) also revealed, since then US intelligence sources also learned from their "assets" in Iraq that President Hussein was personally informed of the American reactions, took each to be yet another sign of Bush administration acquiescence with his intentions, and then seemed genuinely surprised at the very different and belligerent American reaction to his move into Kuwait.

President Hussein also may have had additional reasons for his move beyond the immediate ones of his oil related grievances with Kuwait. The stalemate in his war with Iran incited him to try for a realignment of the regional balance of power once again. It is useful to recall that Mesopotamia [Iraq], Persia [Iran], and Egypt always, and occasionally the Arabian peninsula also, have disputed but never achieved hegemonial regional overlordship for long since the Sumerian Sargon tried around 2,500 BC!

Immanuel Wallerstein (Economic and Political Weekly, April 27, 1991) suggests four reason that may have made the time

ripe for Hussein to make another move to that effect: 1. The world debt crisis for which seizing Kuwaiti assets offered some relief at least to Iraq; 2. Israel's recent foreclosure of peace talks and increased intransigence with the Palestinians, to whom Hussein's move seemed to pose no further loss and might enhance their bargaining power; 3. The end of the cold war and the crisis in the Soviet Union deprived him of their support but thereby also of American fears of the same; and 4. the collapse of the ideology of national development through domestic efforts suggested the need for more drastic measures. These included seizing Kuwait first as a bargaining chip, and when that failed, then as Iraq's 19th province. The likelihood of much adverse response must have seemed remote, particularly in view of the repeated green lights by the Bush administration.

Springing the Trap on Hussein by Foreclosing any Diplomatic Way Out

Between the Iraqi invasion on August 2, 1990 and the start of American bombing on January 17, 1991, President Hussein gave clear indications of his willingness to negotiate an Iraqi withdrawal on at least six separate occasions. Three times, he unilaterally took steps, which could have led to withdrawal. President Hussein made repeated statements indicating that he was serious about withdrawal, which would include Iraqi "sacrifices" for a negotiated package deal. On more than one occasion, President Hussein and his foreign Minister Tariq Azis also told UN Secretary General of their desire for a negotiated solution. All these Iraqi and other initiatives came to naught, because the American Bush administration wanted and arranged for them to fail. We briefly review only some of these initiatives to avoid the Gulf War, which the Bush administration in the United States insisted on fighting.

British Prime Minister Thatcher was in Washington in early August and egged President Bush on to take a completely intransigent hard stand to deny Saddam Hussein any step back or way out. We should recall that President Hussein himself first claimed he was only helping a rival government in Kuwait, which had asked for his help. Only after the first still not clear international response, did he take the next steps to complete military occupation, then to annexation, and finally to making Kuwait the 19th province of Iraq. In the meantime on August 3, the day after the invasion, the inveterate Jordanian mediator King Hussein got Saddam Hussein to agree to attend another hastily convened Arab summit on August 5 and then to begin to withdraw from Kuwait again on condition that there should be no condemnation of Iraq. Nonetheless, under pressure by Washington and London especially on Egyptian President Mubarak who received a call from President Bush, by the evening of August 3 a majority of the Arab League had already issued a condemnation at the urging of Mubarak. He immediately received the remission of the US $ 7 billion Egypt owed the United States. It was a deliberate and ultimately successful drive to scuttle all attempts at a negotiated diplomatic settlement of the Iraqi claims, which many people even in Washington considered reasonable and negotiable.

[President n-

US troops "to defend Saudi Arabia" arrived there on August 7, after several days delay. However this delay was only necessary to overcome the resistance thereto of the Saudi government who felt no danger of any possible attack by Iraq. It appears that the Pentagon then duped the Saudis with allegations that US satellite pictures showed Iraqi troops massing on the Saudi border ready to invade. Later Soviet satellite pictures examined by American exports showed Iraqi troops in Kuwait that numbered not "even 20 percent the size the [US] administration claimed. We don't see any congregations of tanks, or troop concentrations. The main Kuwait air base appears deserted" (St. Petersburg Florida Times cited in War Report No. 6/7, March 23, 1991).

However, Emery comments again

> But Saddam's intentions were actually less critical at this juncture than Western intentions. In another conversation King Hussein had around this time, with then prime minister Margaret Thatcher, the Iron Lady let it slip that "troops were halfway to their destination before the request came for them to come [International Viewpoint April 15, 1991, p. 21].

Indeed, Iraq sent another proposal to negotiate, which was received on August 9 in Washington. The next day, the NSC recommended its rejection as "already moving against [our] policy." Former CIA director Richard Helms tried to find consideration for the Iraqi initiative, which a State Department Middle East staffer called both "serious" and "negotiable." However, it was not so considered by the Bush administration, where Helms found no one and "nothing in this that interested the US government." On August 12, Iraq again proposed its own withdrawal from Kuwait linked to the withdrawal from their occupied territories by Syria and Israel. The US, of course, rejected all "linkage," and Iraq then dropped this negotiating demand according to Yasser Arafat. Two weeks later, Iraq made still another offer of withdrawal linked to some settlement of its old demands about the two islands, the Rumaila oil field, and oil production. The offer reached the Bush administration on August 23 but was rejected out of hand. Indeed, as the New York Times diplomatic correspondent noted on August 22, any and all such Iraqi initiatives with "a few token gains for Iraq...[like] a Kuwaiti island or minor border adjustments" had to be blocked lest they might "defuse the crisis."

Therefore also, Iraq's "serious prenegotiation position" was again dismissed by the United States on January 2, 1991. The US and UK also threatened to veto the French proposal on January 14 to avert the start of bombing after the January 15 UN deadline for Iraqi withdrawal from Kuwait. The February 15 Iraqi offer to withdraw was again dismissed as "linked" to the Israeli-Palestine problem. The February 20-22 Soviet initiative to preclude the ground war was rejected, etc. Indeed countless further Iraqi, Irani, Jordanian, Algerian, French, Soviet, and other initiatives, including those by the UN Secretary General, to negotiate a peaceful settlement of the crisis had to be and were effectively blocked by the Bush administration. It wanted and planned its NEW WORLD ORDER WAR instead. Far from "going an extra

mile for peace," President Bush deliberately deceived one and all with his and Secretary Baker's "negotiations" instead to camouflage his own war plan, to be reviewed below.

The Jordanian King Hussein remarked "I've been convinced for a while that there was no effort to dialogue, there was no effort to reach for a diplomatic solution, and there was preparation from the word go for war" (Emery, ibid.)

Planning Mr. Bush's War

> According to a reconstruction of major internal deliberations and decisions by President George Bush and his senior advisors ... offensive military planning began in earnest in September, and on Oct. 30, a week before congressional elections, Mr. Bush secretly approved a timetable for launching an air war against Iraq in mid-January and a large-scale ground offensive late in February that would strike deep into Iraqi territory to encircle President Saddam Hussein's army....General Schwarzkopf had introduced the concept of offense from the very beginning. ... The dimension of the planned military buildup were closely held by Mr. Bush and his inner circle.... The plan required almost doubling the 200,000 U.S. forces in the Gulf.... That critical decision increased U.S. troops from 230,000 to more than 500,000.... Mr. Bush showed no hesitation in making the decision to increase troop strength, but decided to keep it secret until Nov. 8. Why? 'Nov. 8 was a very important date because it was after Nov. 6' a White House official said, referring to the election. ... In the two hour meeting [on October 30], Mr. Bush made two fundamental decisions: first, to set in motion the machinery for a midwinter war against the Iraqi Army and, second, to win a UN mandate for that war. To that end, he dispatched Mr. Baker on a round-the-world tour to round up support for a Security Council resolution authorizing the use of force" (Thomas Friedman and Patrick Tyler, IHT March 4, 1991).

Yet two days after this important war plan meeting, on November 1 "Bush Denies He Prepares U.S. For a Gulf War. Says He Wants to Refocus Attention on Hostage Plight" (IHT Nov. 2, 1990). Later President Bush would repeat again and again that "no one wanted war less than I did." But did he ever tell the truth?

> Mr. Bush's decision to use military power was opposed by a bewilderingly mixed bag of radical Democrats, moderate and conservative Democrats, conservative Republicans and Republican right-wingers. The strongest intellectual cases against going beyond sanctions were made by Republocrats like Zbigniew Brzeznski, James Schlesinger and Paul Nitze. All are staunch conservatives; all are renowned advocates of a muscular U.S. national security policy. Then there was Edward Luttwack, the mother of all conservative strategists ... [and] Pat Buchanon.
>
> Eight of nine recent secretaries of defense favored staying with sanctions. This group included none other than

> [President Reagan's Secretary of Defense] Casper Weinberger. Two recent chairmen of the Joint Chiefs of Staff, Admiral William Crowe and General David Jones, were even more reluctant to use force than Mr. Weinberger. This unique brew of Bush critics was joined by probably 90 percent of American and European experts on Arab affairs" [Leslie Gelb, IHT March 11, 1991].
>
> This is becoming one man's war. It is George Bush's War; the only thing that matters is what he thinks. In Washington, people who know Mr. Bush say he is a man obsessed. There is no point in arguing with him about this matter, but men very close to the president say privately that **anyone who tries to disagree is risking access and position....** What does the President want? More war, less talk. As commander-in-chief, he is operating like a medieval king. This chief seems to be in command alone, with technical advice from his military leaders" [Richard Reeves IHT Feb. 26, 1991 my emphasis, AGF].

In this context, it is even more revealing then to find from Bob Woodward's later expose that

> last fall, General Colin L. Powell, chairman of the Joint Chiefs of Staff, had serious reservations about the Bush administration's shift toward an offensive military strategy in the Gulf and repeatedly suggested "containment" of Iraq...short of war.... He finally raised the issue with Mr. Bush.... Mr, Bush, according to Mr. Woodward's account, answered "I don't think there's time politically for that strategy." The book does not elaborate on the president's political considerations. After that meeting, General Powell felt he had gone as far as he could (IHT May 3, 1991) --

without, perhaps, risking his access and position!

The ultraconservative American columnist Charles Krauthammer notes in the IHT, March 5, 1991:

> Remember how roundly, and correctly, Mr. Bush was criticized for being unable to articulate the justness of the cause.... So he did it, as they say in the Middle East, by creating facts. Four times since Aug. 2 he made unilateral decisions that were bold and generally unpopular. Yet each action reshaped the debate.... Fact 1, Aug. 7: the initial U.S. troop deployment ... found 56 percent [of polled Americans] opposed. Announcement of the deployment, framed as a defense of Saudi Arabia, drew immediate, 81 percent approval....
>
> Fact 2, Nov. 8: doubling the ground troops. That put the United States on a war footing and created a great wave of Democratic opposition. But there was little the Democrats could do. Mr. Bush had used his power as commander in chief to create a political fact.... Fact 3, the launching of the war itself. But here, too, Mr. Bush had constrained the debate with more facts, in this case the already established

> United Nations deadline.... Having prepared the battlefield, as the military briefers like to say, Mr. Bush won. By a hair, but he won. Then Fact 4, the ground war.... Ten days before the ground war, the CBS/New York Times Poll found only 11 percent of Americans in favor of launching one. When asked again after the ground war started, 75 percent approved.... My point is merely to note the magnitude of his political achievement and the most unusual way in which he did it: not with language but with action [Charles Krauthammer, IHT March 5, 1991].

FIGHTING AND LYING TO WIN THE WAR

Two propaganda blitzes dominated the war: one was that it was valiantly waged against "the world's fourth largest army" with a highly trained "elite Republican Guard." The other one was that therefore the coalition forces had to put on history's first high tech "Nitendo" like electronic war with "smart bombs" - at least curtesy of US and UK military command video taped briefings for CNN and other TV networks around the world. Hardly anyone then noticed that these two features of the war were mutually contradictory in principle, and empirically false in practice.

However, former French Foreign Minister Claude Cheysson declared

> I categorically reject notions about avoiding unnecessary damage. The allied goal of annihilating Iraq's economy was bound to involve civilian casualties.... 200,000 - a massacre, with a terrifying impact.... Why don't you ask why the air war lasted 40 days instead of the 15 as planned" (IHT March 11, 1991).

Only after it was all over, did a bit of the truth emerge about what finally the International Herald Tribune headlined "Desert Mirages: In the War, Things Weren't Always What they Seemed. U.S. Overestimated Size and Ability of Iraq's Armed Forces." It did so deliberately to help justify the carpet and terror bombing of both the military and civilian "assets" of this Third World country with a population of only 17 million souls. The Pentagon presented sanitized images of a new kind of high tech war between machines, not men. We saw videos of outgoing Patriot[ic] American missiles impacting on incoming Iraqi Scud missiles. However, we only learned later in the war that the Patriots only hit the Scud propulsors and did not destroy their warheads, which still hit buildings and killed people. We also were not shown that both missiles fell back to the ground to cause damage. Indeed only on April 18 did the IHT reveal that "the Patriot may have caused as much damage as it prevented."

The military commands also released many videos of precision guided smart bombs taking out hard targets in Iraq. However, they neglected to show the that these bombs still were not smart enough not to miss 10 percent of their targets. Still less did they mention that the smart bombs accounted for only 7 per cent of the tonnage dropped. Of these, the 3 percent of the total dropped by the new Stealth bombers accounted for 40 percent of the target hits, which included roads, bridges, power plants,

irrigation works -- indeed "the works." The New York Times editorialized a bit late on March 25,1991 [IHT edition]

> The bulk of the damage found by the UN team was not accidental or "collateral," but the intended consequence of the successful air campaign to destroy Iraq's war machine by attacking its industrial base and urban infrastructure. The findings raise questions about how much of that bombing was needed, or justified. That debate will go on....

The Times and other "responsible" media, however, did precious little to start the debate before or during that bombing, when it should have been avoided, limited or stopped. When the American targeters hit first the only powdered milk and infant formula factory in the country and then a civilian air raid bunker / shelter, the Pentagon insisted that they had correctly hit military targets. CNN and its Peter Arnett was hounded as a traitor to the cause for sowing doubts after having loyally already aired hundreds of hours of war propaganda. In the pot calling the kettle black, the US Commanding General Schwarzkopf said "I did resent CNN aiding and abetting an enemy who was violating the Geneva Convention" (IHT March 28, 1991).

Nonetheless it was later revealed that only 60 percent of the laser guided bombs hit their intended targets and the other 40 percent missed (Boston Globe Jan. 29, 1991). Moreover, we may ask what happened to the 97 percent of bombs that were not from Stealths or the 93 percent of the bombs which were not smart enough to get on TV? Answer: 75 percent of them missed their assigned targets and did only "collateral" damage. In English, they carpet bombed and terrorized both the civilian population and its conscripted sons in the Iraqi army. Indeed, that was of course the deliberate purpose of using squadrons of Vietnam age B52s and their notoriously inaccurate high altitude bomb runs. Indeed, some bombs were so big that they would not fit into the B52s and had to be carried in and shoved out of even bigger transport planes.

The United States again used Vietnam fame napalm and cluster "anti-personnel" [not anti- person/s?] bombs and fuel explosion bombs. These bombs suck oxygen out of their target area and wantonly asphyxiate their victims of mass destruction, if they did not kill them through the concussion waves of their explosion. The Los Angeles Times (Feb. 24, 1991) also reported on the first wartime use of more "efficient" new anti-personnel weapons: "Improved conventional munitions [ICM] can kill four times as many soldiers." Adam and Bouncing Betty bombs bounce off the ground to detonate at the more lethal groin level. The Beehive is "perhaps the ultimate concept in improved fragmentation...[and] spins at high velocity, spitting out 8,000 flechettes -- tiny darts with razor edges capable of causing deep wounds." The fragments of white phosphorous howitzer shells "can continue to burn hours after they have penetrated a soldier's body, creating deep lesions." According to the propaganda, the "Hitler" Hussein had and threatened to use fuel explosive and chemical "poor man's atom bombs." However, Iraq never used any such weapons. The Americans did not threaten. They not only used their tried and true old napalm and other anti-personnel weapons.

The Americans also used their first opportunity, of course in the Third World, to try out their new weapons of mass destruction and annihilation on their poor defenseless Iraqi victims. The Iraqis never fought back. Except for the Western propaganda value scud missiles, the Iraqis were never reported to have even tried to drop a single bomb or shell on allied troop formations.

The United States also violated United Nations International Energy Commission regulations to which it had agreed not to bomb nuclear facilities, because of the danger of uncontrollable contamination. Despite this ban and danger, American bombs were dropped on Iraqi nuclear facilities anyway. "In one of these cases, the bombardment resulted in what Iraq described as 'radiation contamination of the region'.... Thousands of Iraqi weapons have been described by Baghdad as buried beneath the contaminated debris of Iraqi storage sites and production factories" (IHT May 2, 1991). Contrary to Allied assurances as well, bombs also damaged ancient archeological treasures from Sumerian and Assyrian times (IHT May 6, 1991).

HUMAN AND MATERIAL WAR DAMAGES AND COSTS

The Casualties of Direct Hits and "Collateral Damage"

No one knows, or probably ever will know, the resulting number of Iraqi casualties in an unnecessary war that could and should have been avoided. The world's "fourth largest army" from a population less than 50 percent bigger than New York City had been decimated without any means of self defense from the air before the long heralded but only 100 hour allied long ground offensive even started. Only after the war, several press sources repeatedly reported American military and CIA estimates between 100,000 and 250,000 Iraqi primarily military dead. In his televised interview with David Frost, the American commanding general Norman Schwarzkopf referred to "50,000 or 100,000 Or 150,000 or whatever of them to be killed." A Saudi military commander told CNN of 100,000 Iraqi troops dead and 200,000 wounded. A French military intelligence source told the Nouvelle Observateur that 200,000 were killed. The Muslim Institute referred to "up to 500,000 Iraqi civilians killed or injured by Allied bombs" in the April 12 IHT. The eleventh hour or last minute destruction of the two convoys, one 38 Km long with 5000 vehicles, retreating out of Kuwait, whose grisly remains were televised around the world, cost the totally unnecessary and unjustifiable death of further countless thousands of Iraqi soldiers and civilians, as well as of Kuwaiti hostages. Pilots later said that the retreating Iraqis were "basically just sitting ducks" and "it was like shooting fish in a barrel" (Washington Post Feb. 27, 1991). The British Independent (Feb. 28, 1991) fond it "sickening to witness a routed army being shot in the back." Otherwise, hardly any protest was murmured, and even that was rejected by on high.

At war's end in Iraq, a United Nations commission of inquiry found a country in "near apocalyptic" conditions of catastrophe with its economy, society and people bombed back into the pre-industrial age. The civilian economic infrastructure had been deliberately destroyed. There is no more electric power to treat urban sewage, to provide drinking water or to irrigate

agricultural land. US President Bush wants "not one dime" spent on Iraqi reconstruction and, instead, had the Security Council adopt a cease fire resolution to force poor Iraq to use some of its future oil earnings to pay for the reconstruction of rich Kuwait. The Emirate, in turn, has reserved and assigned over 70 percent of its reconstruction contracts for American companies like the Bethel construction company, which sacrificed itself to supply the Secretaries of State and Defense to the previous administration !

That is, "The New Way of War is to Bomb Now and Kill Later," as the April 17, 1991 IHT headlines a column in the Washington Post by the vice president of the World Resources Institute, Jessica Mathews. As a direct result of carpet bombing Iraq's infrastructure back into a pre-industrial age

> the International Committee of the Red Cross, which normally expresses itself in the most understated language it can devise, warned last week of the seeds of a "public health catastrophe of immense proportions." It was referring not to the plight of the 1.5 million Kurds but to that of the other 14 million Iraqis. The principal threat is contaminated water and lack of sanitation.... Dr. Jack H. Geiger, president of Physicians for Human Rights, who has just returned from Iraq, says he would not be surprised if the nationwide toll may soon reach "many tens of thousands." ... The [UN] secretary general's mission expects "a catastrophe...at any time."
>
> Food is scarce....The June harvest is questionable, with no electricity to run irrigation pumps and no gasoline for harvesting combines. Food now available cannot be stored because of lack of refrigeration. Seeds for next season's crop were destroyed. Famine is in imminent prospect....
>
> The extent of present and anticipated human suffering demands some clear answers to these questions. With whom were the allied at war, Saddam Hussein or all Iraqis? If not all Iraqis, which?... How far does America's and other coalition members' responsibility extend for Iraqi's suffering? If Iraq cannot pay for what its people need while also paying reparations, what should be done? Finally, unavoidably: Was it worth it?

In answer, Gulf War US Commander in Chief General "Stormin" Norman Schwarzkopf declared

> I have a great feeling of a great victory. Anyone who dares even imply that we did not achieve a great victory obviously doesn't know what the hell he is talking about [IHT April 13-14]

The same General Schwarzkopf had also declared that if there ever were any conflict between his ethics and his duty, he would of course chose his ethics above his duty. In 1983 already, he valiantly used 6,000 troops to conquer mighty Grenada and its unarmed Cuban construction workers at the cost of still untold casualties. Early on in the Gulf conflict, he had given public

assurances that anyone evacuating Kuwait would of course be guaranteed safe passage, for otherwise it would be unreasonable to expect them to leave. Then, he killed every last member of the 5,000 vehicle retreating convoy. Now, General Schwarzkopf also says "never say never" to the well earned proposals of a nomination to the presidency of the United States. In the meantime, Stormin Norman intends to retire with "multimillion dollar book offers" for his memoirs and/or a multimedia book and film deal [IHT 13-14 April]. For the victory euphoria among some people in the United States seems to know no bounds.

So it was certainly "worth it" for them, since President Bush aptly noted that "By God, we've kicked the Vietnam syndrome once and for all." Vietnam had been "bombed back into the stone age," but the humiliated Americans were forced to withdraw in defeat anyway. Now the "great victory" over Iraq is the corner stone of America's "new world order."

Other Human Costs

There were already been many other important casualties even before the first shot was fired: The millions of refugees in the Gulf region; the millions of people who lost sources of their livelihood from the occupation of Kuwait and the embargo against Iraq. The many Third World countries from which the guest workers came lost the remittances of foreign exchange from these workers. Moreover, they now return home penniless to augment the masses of the unemployed. The price of petroleum temporarily skyrocketed for the old Third World countries in the South and the new Third World countries in Eastern Europe. Hundreds of millions of people around the world saw their most urgent problems [like renewed famine in Africa] even more neglected by the attention, which was focussed on the Gulf. All of these suffer from President Hussein's occupation of Kuwait and President Bush's escalation of the same into a major war. Post war refugees by the millions were also forseeable. As in all occupation and war, the rape of women multiplied. All of these casualties were bound to multiply again in the course of the war itself and even after the "liberation" of Kuwait. Yet only some of these costs and casualties merited little concern at best, and then only when it was necessary in order to tie some regional governments into the alliance, like Turkey and Syria, or maintain them neutral, like Jordan and Iran. Most of these momentous problems and their literally untold costs to countless millions of people have received no, or virtually no, attention from the "responsible" presidents, their allied prime ministers, their governments, the United Nations, or the mostly warmongering media. The direct financial costs of the war to the coalition allies, from which the United States seems to be making a net profit, are better considered in the discussion below of the American New World Order.

Ecological Costs

The Ecological costs of the war have been enormous, but so has been their western propaganda use to extend and intensify the war. That way, the ecological costs were increased still further. The oil spills in the Gulf were blamed on the Iraqis by the Pentagon. The media showed heart rendering images of oil stricken

birds. As it turned out, these pictures were taken during earlier oil spills elsewhere. The purpose, of course, was to whip up even more anti-Hussein sentiment to justify the escalation of the war. After all the propaganda, the ecological damage turned out to be less than advertised. Wildlife conservationists now estimate that 1/2 of 1 percent of the birds in the area were affected. The percentage of Iraqi people killed was very much higher, but their pictures did not go around the world. As to the oil slicks themselves, Claude-Marie Vadrot of the Paris Journal de Dimanche (Feb. 3) writes "none of the existing slick in the Gulf have resulted from voluntary action or piracy, and four out of five are the responsibility of allied forces." The first one was from the January 19 allied bombardment of three oil tankers. The second one from the January 20 bombing by French and British planes. The third one can be attributed to Iraqi bombardment. The fourth is due to allied bombardment of Al Ahmadi, and the fifth oil spill if from the bombing of Boubyane Island by British planes.

The 500 Kuwaiti burning oil wells were indeed set afire by the Iraqis, who had announced from the very beginning that they would have to use this measure. It was one of the few available to them to defend themselves from superior force in general and from threatened amphibious attacks across the Gulf waters in particular. Moreover, having been incited into this war by Kuwaiti oil competition and duplicity, Iraq now assured itself of a long respite from this competition by setting fire to the Iraqi oil wells. The resulting man-made environmental damage from smoke is unprecedented, at least in its regional impact. However, this damage also is much less than was advertised, and it has been noted that the same oil would eventually be burned one way or another somewhere else anyway. Less has been said of the ravages to the desert environment by over a million troops with their heavy equipment and its destruction. However, the responsibility for the wanton disregard of all this environmental threat and damage must be shared if not carried by the coalition allies and their American leadership, who pushed ahead with their war plans in total disregard of this problem. So much for the promises and commitment of President Bush and others to safeguard the environmental future of wo/mankind.

POLITICAL COSTS OF THE GULF WAR: VIOLATION OF DEMOCRACY AT HOME

The Gulf War fought against a ruthless dictator in the South by the great democracies in the West violated or subverted the most important bases and institutions of democracy. The United States Congress, other Parliaments, and the will of the vast majority of the people in the West were violated. Freedom of the Press was actively censored, and the Free Press guardian of democracy self-censured itself. As much by omission as by commission, the media deliberately misled the public. Participant democracy in civil society and its organization through social movements were bypassed and neutralized or sterilized. On the other hand, racism and chauvinism flourished and were used to aid and abet the war effort on the home front. The Gulf War was falsely fought in the name of "democracy." The war witnessed one of the sorriest days

for real democracy in the West, not to mention the newly democratic East.

Setting Up and Blackmailing Congress

Another major institutional casualties of the Gulf War were the American Congress and other parliaments. The constitutional mandate of Congress to keep the President in check and balance, and especially to exercise its authority to declare war for good cause were subverted. President Bush skillfully manuevered Congress with deceit and blackmail reminiscent of and functionally analogous to the Tonkin Gulf affair. [That was when President Johnson faked a Vietnamese attack in the Tonkin Gulf to deceive Congress into authorizing escalation in Vietnam in 1964]. All through the autumn, the American Congress and public were against a US war in the Gulf. However, President Bush manuevered and blackmailed Congress to back him up to go to War in the Gulf by adept and deceitful timing.

Congress would surely have refused to vote Mr. Bush war powers in November or perhaps even in December. That is surely also why President Bush did not send his war resolution to Congress before he had crossed so many Rubicons, that Congress could hardly deny its support to the American men and women, whom President Bush had sent to the battle front. A crucial step by President Bush was to double the number of troops in Saudi Arabia by bringing in 200,000 more American NATO troops from Germany in November. He brought them, not as initially announced to rotate them with, but now to add them to, those already there. Thereby also, the mission of the American troops was changed from the supposed defense of Saudi Arabia against a possible attack by Iraq to the "liberation" of Kuwait through the planned American attack of Iraq itself and to the defeat of its military forces. In view of this commitment by President Bush, the ever astute Henry Kissinger then observed that any withdrawal without victory now "would lead to a collapse of American credibility, not only in the area but in most parts of the world" (quoted in the International Herald Tribune Jan. 17, 1991).

These far reaching decisions were made before the November 6 American congressional elections. However, they were deliberately withheld from the public and Congress before the elections and only implemented thereafter. The same day of the above cited eventful meeting at the White House,

> on Oct. 30, Mr. Bush and Secretary of State James Baker briefed congressional leaders but said nothing explicit about the president's war policy. Later that day Mr. Bush doubled U.S. troop levels -- a decision not disclosed to the public until the election was past (New York Times editorial "Bush the Warrior" in IHT May 6,1991).

Neither the American public, nor the American Congress, would have agreed to this deliberate escalation towards war by President Bush if they had been given a choice. That is why President Bush gave them no choice, but instead deceived them and pursued his covert policy of faits accomplis.

Then, President Bush deliberately delayed seeking authorization of his war plans from Congress until January, because he knew he would be refused until he could put together a strong enough foreign hand to finesse and blackmail an ever patriotic domestic Congress. In the meantime, Bush and Baker used diplomacy to build up an international coalition for the Gulf. Especially crucial was UN Resolution 678 to set a January 15 deadline for Iraq and for Bush to use the over half a million armed forces he had sent to the Gulf. Some American commentators remarked on the irony that President Bush was able to get the authorization for going to war in the Gulf from the United Nations, which he was unable to get from his own American Congress. Then, of course, he used the one in his faits accomplis policy to get the other as well.

Thus, President Bush used the powers of his office first to overcome congressional and popular opposition, then to get reluctant approval, and finally to achieve jingoistic enthusiasm for his war. President Bush had already made over 400,000 American troops ready for battle in the Gulf, which in itself exerted pressure on Congress now to accept this fait accompli and to authorize their use. Moreover, President Bush threatened to give the order to send them into war with or without the approval of Congress, to whom the Constitution reserves the right to declare war [which it never did in Vietnam]. Even so, in its pre-deadline resolution nearly half the Senate still dared to oppose or at least to delay the use of these troops for war. However, President Bush's war resolution passed, the January 15 UN deadline came and went; and the US Commander in Chief gave the order to fire. Then, of course, Congress - the Senate voted 98-0 - and the American people were faced with President Bush's [so far] final fait accompli, which now oblige them to rally around their troops, their flag and their President.

President Bush's strategy to blackmail the American Congress was particularly effective through its use at the eleventh hour before going to war. Another conservative commentator asks us to

> recall the circumstances of the key congressional vote on Jan. 12, four days before Mr. Bush launched the air war.... Some number of legislators - quite possibly the number that tipped the balance - made their decision not on the basis that war had become necessary and feasible. No,...they felt that a vote to authorize force offered the only chance remaining to squeeze Saddam into backing off. In short, whatever the president and his advisors may have thought, the vote in Congress was finally carried not by those who had determined that war was inevitable and who were ready for it, but by those that hoped that war was still avoidable. At that moment, moreover, there was little awareness evident anywhere in Congress that the United States and its allies were going to wage the sort of fantastic high-intensity military campaign, air and ground, that materialized" (Stephen Rosenfeld IHT March 11, 1991).

Thus, President Bush won. The American Congress was denied its constitutional mandate to exercise checks and balances on the President, and especially on his ability to wage war. Through all

this deceit by President Bush, the two major institutional safeguards against war, the United Nations and the United States Congress, became major casualties of President Bush and those who supported him before the first shot was even fired in the Gulf War.

Other parliaments in the West were also bypassed and/or bamboozled into supporting and paying for a war whose real reason and purpose was never explained to them or their voter constituencies. The easiest task was perhaps in Britain, where all substantive discussion of the matter in the House of Commons was avoided, and attention was focussed on the change of parliamentary and government leadership. President Bush's most enthusiastic foreign support did come from Britain, first under the leadership of Prime Minister Margaret Thatcher and then under that of her successor John Major. The London Telegraph (January 20,1991) offers an interpretation in a column entitled "TO THE POINT" : "Britain goes up in the world" again thanks to its support for President Bush in the Gulf, which "suggests that Britain, not Germany, is the more natural leader for a Europe aspiring to greater political unity." In support of this thesis, the same paper also cites "so influential an American organ of opinion" as the Wall Street Journal. Moreover, by February 14, the International Herald Tribune would report that "Britain has a new credibility within the EC that has been bolstered, for the time being at least, by the Gulf crisis, officials said." Unmentioned but perhaps not irrelevant is the consideration that the recession ridden British economy and the London financial "City" still need the continued financial support of the Kuwaiti and other oil sheiks and that in this same recession the unpopular Tory government was in dire need of a political boost. A jingoist war in the Gulf offerred both.

In Japan, in Germany and even in France the heads of government had more trouble bypassing their parliaments and/or twisting their arms to exact support for Mr. Bush's war. All in turn were subject to blackmail and arm twisting from Washington, also ironically exercised through Secretary of State Baker's trip around the world to pass the hat for financial contributions to the "common cause." Considerable powers of persuasion by the governments of the United States and their allies were necessary and exercised, because the people and their elected representatives in these countries had much trouble understanding just what they were supposed to contribute their taxes for, or why.

Free Press Censorship, Self-censorship and Orwellian New Speak

The Gulf War was accompanied and indeed prepared by the biggest media blitz in world history. However, when war breaks out, the first casualty is the truth -- it was said already during the Crimean War 130 years ago. Poor Joseph Göbbels. Hitler's minister who made the management of racist and totalitarian war propaganda synonymous with his name, would have had to start again in Kindergarten to learn today's high-tech news management of Orwellian New Speak to brainwash a global population via instant satellite TV. If democracy relies on informed people, all semblance of democratic procedures were thrown to the wolves.

They clad themselves in sheeps' clothing not to misinform Little Red Ridinghood but supposedly educated responsible adult citizens and voters. "Managing the news was seen as part of the war-winning effort" as the TV reporter Geoff Meade observed from his posting in Saudi Arabia. Indeed.

The Pentagon managed press [sess?] pool was the most successful military weapon used in the war. The pool was designed to permit a military monopoly on gathering, assembling, and disseminating information through commission and especially omission. Far from denying military secrets to the military enemy in Iraq, however, the pool was intended to and did operate to create secrets for and foreclose or neutralize potential civilian enemies of the war on the home front. The military command not only prescribed and administered sanitized news drop by drop for its dissemination by an obedient medical corps of news doctors. The Pentagon news pool also prevented unlicensed practitioners to operate on or near the battle field. Moreover, woe was to any independent free-lance or indeed network newsman or woman who dared to ask "anti-military" questions about the patient or to see him outside of established visiting hours and places, or to disseminate any medicine not prescribed by the Pentagon's team of news doctors. Big Brother Pentagon immediately blacklisted these undesirable newspeople and denied them access to the socialized medicine of the military blood news bank. An information pamphlet was also circulated to US troops in Saudi Arabia urging them to avoid any mention to newspeople and others of 19 different topics ranging from American good relations with Israel to questionable ones with some Arabs.

Therefore, there were the severest penalties for filming, writing, speaking, editing, publishing or otherwise broadcasting any news or any ever so mild critique of the real or video shooting war, which was not to the Pentagon's complete liking. Newspeople were threatened not only with de-accreditation, but also with deportation from Saudi Arabia and environs. Very few took the risk or left on their own account, as a CNN reporter apparently did rather than forsaking her integrity.

The self-censorship by the press at home probably exceeded even the military's blackout of battlefield news and its analysis, which might have fed the patient at home with even a modicum of the information he might have used to question the aims and prosecution of this war. Fairness & Accuracy in Reporting (FAIR) for instance summarizes "Eight (Self-)Censored Stories National Media Ignored" in the United States:

> 1. Secret U.S. arms shipments to Iraq during the Reagan Administration; 2. The diplomatic scandal of Ambassador Glaspie's signal that the U.S. would not oppose Iraqi invasion; 3. The Kuwait connection of its financial clout in the U.S. and the conflict of interest of National Security Advisor Brent Scowcroft; 4. Racism and bigotry in the U.S. military; 5. Slave labor in the Gulf; 6. The true cost of the war including interest and veterans' benefits could be more than 10 times the official estimate; 7. The army that wasn't there poised to invade Saudi Arabia; and 8. Bush's

family ties in the Gulf (quoted and paraphrased from Extra, May 1991, p. 16).

These and many other stories were deliberately ignored, because their airing by the media might have sown some doubts in the public mind about the justification of this war and thereby reduced home front support for the same. Instead, the news were managed to rally home front support for the war before, during, and after its bloody prosecution in Iraq - and to manage public perception of the political, military and missile/bomb aims and victims of the war. They were sanitized through newly mounted video cameras accompanied by comments in Orwellian Military NewSpeak. It covered the whole gambit from the poisoned alphabet soup of new acronyms for military technology and terminology to the sanitized verbs used to "soften up," "degrade," "suppress," "take out," "down," "cleanse," "neutralize" and "eliminate" mention of killing real people by the hundreds of thousands. The famous "collateral damage" was not limited to the "target rich environment" of Iraq, but was worldwide -- or was all of that damage to informed public opinion and democracy deliberate as well? If so, the media blitz war was successful -- and not so.

For the evidence is that on the home front itself there was still much dissatisfaction with the press -- for failing to contribute enough to the war effort! Once the shooting started, barrages of letters, phone-ins, interviews, and public opinion polls in the US and UK at least gave vent to public demand for even more sanitized news censorship and management of their own brainwashed opinion. 80 percent of Americans supported the restrictions on the press and 60 percent wanted even more military control over the press and information (IHT Feb. 1,1991). So where then was the denial of democracy? Was it in managing public opinion less than it wanted? Or was the abrogation of democracy to be found in the brainwashing of people who for the whole second half of 1990 knew neither what such a war should be fought for, nor wanted it to be fought to begin with -- that is before the missile and video shooting started?

Little wonder that Anthony Lewis could belatedly summarize in the New York Times under the title "Docile Media Hawked the Official View of the War":

> Most of the press was not a detached observer of the war, much less a critical one. It was a claque applauding the American generals and politicians in charge. In the press I include television, its most powerful component now and the most egregious lapdog during the war. For the most part the networks simply transmitted official images of neat, painless war. Or worse: put a gloss of independent corroboration on those false images. And they were false.... Perhaps the most dangerous shortcoming of the press was its failure to keep asking whether the war was necessary or wise. Once the bombing started that fundamental political question was mostly put aside.... The May issue of Harper's Magazine ... [carried an article] by the editor, Lewis H. Lapham and is entitled "trained seals and sitting ducks" [which observed that] the administration well understood ... that it could rely on the

media's complicity in almost any deception dressed up in patriotic costume" (IHT May 7, 1991).

The Violation of Participant Democracy in Civil Society

The London Sunday Telegraph (January 20, 1991) offered good advice to Western and other governments:

> Not that the danger from the peace movement has wholly passed....If things start going wrong in the Gulf, we may need to have recourse to jingoism, if only to combat the fire and fervour of the peace movement.... For so long as primitive, irrational pacifism can continue to cloud the minds of men - as it can and does as never before - so long will it be necessary for there to be an equally strong emotional antidote on the other side.... It would be a foolish Western leader who threw this indispensable, if ancient and primitive, psychological weapon [of jingoism] onto the scrap-heap before victory was assured.

The London Telegraph must be proud to have such attentive and obedient readers in Downing Street and the Mother of Parliaments, in the White House and Capitol Hill, and of course in Baghdad and all over the Arab and Islamic world too.

The decisions and faits accomplis to go to war were made at the highest national and international levels. These governmental leaders not only failed to consult their populations and voters. As we noted above, President Bush deliberately even avoided putting the issue to the people's elected representatives in Congress until long after the Congressional elections and his subsequent doubling of American Gulf troops in November 1990. In so doing, these government leaders also pulled the rug out from under the social movements in civil society both in the United Sates and Western Europe, after these movements had already been bypassed in Eastern Europe. The mobilization of civil society around a myriad of local, national, and international issues of gender relations, environmental issues, and the peace movement itself received a brutal blow. Even the director of that old cold war think tank, the International Institute for Strategic Studies, observed in the International Herald Tribune (February 11, 1991) "the current collapse of pacifist movements in Western countries, not the least Germany, is one of the notable features of the war."

That, of course, is one front in which the media played out their assigned roles. A few thousand Western hostages in luxury hotels merited banner headlines and major TV coverage, while several hundreds of thousands of destitute Third World refugees from Kuwait and Iraq went virtually unmentioned. Saddam Hussein's retention of Westerners as his "guests" unfortunately facilitated the further popular image equation with the hostage syndrome. In the United States early on already, popular reaction - and some physical attacks and threats against innocent neighbors - was directed against the Arab bogey. Not for nothing were the image of the Arab and of the "terrorist" often identified in the popular mind. When Hussein launched his Scud missiles against Israel, he helped rally widespread sympathy and media support

around the world for Jews and the war in defense of Israel. For that reason, many Jews themselves already supported the war against Iraq since [before] the beginning. Hussein intended his attack on Israel to mobilize support for him among Arabs and other Muslims; but its effect was to was rally much more support for the war against him elsewhere. The same Saddam Hussein who had received scant media and popular attention when he gassed his Kurdish citizens was then vilified as a new "Hitler," who had to be fought like the old one. Critique of this false comparison and the western war aims was then unjustly branded and dismissed as "Anti Semitism."

In Europe, the media confronted people with a choice between the Iraqi Saddam Hussein and the American George Bush. With that choice, the man in the street and in front of his TV set chose the white American. More women, fortunately or wisely, refused that false Hobson's choice and opted for peace instead. Nonetheless, European civil society rapidly became shot through with rabid racism and chauvinism directed against any and all Arabs and Turks -- in total disregard of the fact that many governments of Arabian countries and Turkey [which also has its eye on some Iraqi petroleum producing territory] were loyal and active members of the allied coalition of the Americans and Europeans. Thereby, these West Europeans may also have demonstrated a preference for replacing cheap non-European labor from the South by the newly available source of European cheap labor from the East. Perhaps it was not altogether accidental that half a dozen countries in Western Europe chose that time to lift visa requirements for entry by Poles, who came by the train and busloads to look for work.

Nonetheless and very significantly so, western people in Europe, and of course in the United States as well, demonstrated that they were not entirely duped by the myths that their leaders and the beholden media propagated about this war and the supposed "principles" for which it was fought. Instead, these people in the North demonstrate through their own belligerent action against colored immigrants or workers from the South on the streets at home that they feel and understand the War in the Gulf was between their North and the South. In the ex-East, especially in Central and Eastern Europe, people as well as their governments sought advantage by siding with the Western powers in the Gulf War. They vented their spirits against Third World workers and students brought into and still residing in their societies and neighborhoods by the previous regimes.

At the same time, the people in the South felt and understood the same thing about this war. That is why all around the equator not only Arabs and not only Muslims, but all kinds of other people in Asia, Africa, and Latin America demonstrated against the United States and its war against the Third World. They also demonstrated in support of Saddam Hussein who, however cynically, has been cast in the role of defender of the South. The cruel fact is that in popular perception and feeling in the North as well as in the South, this was a WAR BETWEEN "US" AND "THEM"! Alarmingly, this terrible war was also fought out in the streets, schools, and institutions of civil society around the world. What's more it continues to be fought there long after the allied

bombing stopped in Iraq. Thus, another one of the major political, social, and cultural costs and damages of this war has been to feed aggression and pitch neighbor against neighbor in civil society neighborhoods West, East, and South. Moreover, the war and its macho TV imagery meant another big step to the [re]masculinization of society everywhere and thereby also promoted another set back to women's demands and struggle for more equal rights.

Thus deliberately or not, the Gulf War bypassed, undermined, violated, subverted, and otherwise seriously damaged the most precious democratic institutions and processes in the very democracies who supposedly went to war to defend democracy against tyranny. This violation and sacrifice of democracy, in addition to the negation of peace and threat of future wars, are a terrible price to pay for the new world order.

MORE POLITICAL COSTS OF THE GULF WAR:THE INTERNATIONAL DIMENSIONS

The Peace Dividend Cancelled

The most important and most obvious international political cost of the war is to peace. This sacrifice of peace, however, has several dimensions, not all of which have received the attention they merit. Perhaps the most significant one is the [deliberate?] cancellation of the "peace dividend" in its broadest sense, which was perhaps naively expected from the end of the cold war. The hoped for peace dividend was not limited to the conversion of military production to civilian use or the diversion of military budgets to social needs. More importantly, the peace dividend promised a transition from cold war and its associated hot wars in the Third World to a new era of peace, such as that which broke out in several Third World countries in 1988-89. Then, the United Nations successfully intervened to that effect in Afghanistan, Angola, Cambodia, Iran-Iraq, Namibia, if not Nicaragua; and its blue helmets were awarded the Noble Prize for Peace. The end of the cold war and its associated stalemate between the superpowers in the Security Council held out [vain?] hopes that the UN could finally begin to meet its chartered responsibilities to keep the peace. Most important perhaps however, the peace dividend was to be the de facto renunciation of war as an instrument of foreign policy in the settlement of international disputes, as enshrined 45 years ago in the United Nations Charter.

The Gulf war has dashed all of these peace dividend hopes. Most important and most dangerous as a post cold war precedent for the "new" world "order" is the renewed resort to war, this time by a coalition of allied Western powers with some southern and eastern support. They waged war without any clearly defined cause against a solitary small Third World country. This war clearly announces that military might is right in all senses of the word. Ominously, this war also threatens the repeated resort to similar wars in the future. The linkage of this war to a supposed "new world order" is serious, because it demonstrates for all to see that this "new" "order" is being initiated and constructed, and then is to be maintained, through the wanton destruction of the weak by the military force of the powerful. To do so moreover,

the Western allies pervert, divert, and subvert the world's and their own most precious institutions. The world's United Nations institution is perverted. The Western allies own "defensive" military NATO institution is diverted or converted into an offensive instrument against the Third World South. Western parliamentary institutions are subverted to lend anti-democratic after the fact blessings to the war. Civil society is bypassed west, east and south, except to use the emergence of inflamed racism and virulent chauvinism to support the war. In the recently "liberated" East, the first international policy decisions by the newly "democratizing" governments are to support a war against the South in hopes of thereby meriting a few crumbs from the Western table. Several Third World and Arab governments are literally bought and paid for to lend their support and coverup of this charade against one of their own. The media around the world are coopted, censored, and self-censored to present the whole package as the beginnings of a just peaceful new world order! We may proceed to examine some of this new world order blueprint and construction a bit more carefully.

Perversion of the United Nations Peace Mission for War

The first and most major institutional sacrifice and cost to peace was the perversion of the United Nations. Secretary General of the United Nations Javier Perez de Cuellar has declared outright that "this is a US war, not a UN war" and "the Security Council is controlled by the United States, Britain and France."

The conservative American columnist William Safire wrote under the title "Consider These White Lies And the Truths they Veil":

> This is not a UN enforcement action; that part of the UN Charter has never been invoked. Instead this is a collective defense authorized by the Security Council, similar to the Korean defense, which means that the resolutions ... cannot be revoked without American concurrence.... America shows obeisance to the UN, but obedience is a white lie: The fighting coalition determines ... (William Safire IHT Feb. 26).

President Bush and his Secretary of State Baker put together a coalition in the Security Council first to condemn Iraq, then to impose an embargo, then to authorize military teeth to enforce it, and finally to legitimize recourse to war. In all, they got twelve UN resolutions in their pocket, as President Bush and Mr. Baker never tired to point out. However, they do not say how much their diplomacy paid, bribed, blackmailed or strongarmed some member governments to do their bidding. Most significantly, President Bush maneuvered the United Nations into legitimizing his actions, without revealing that each step of the way would be irreversible nor how it would lead on to the next step to war. Yet the Washington Post (International Herald Tribune Jan. 17,1991) quotes a senior official and long time aide to President Bush to the effect that he has been prepared for war since August. The London Sunday Telegraph (Jan. 20,191) agrees: "President Bush and Mrs Thatcher took the decision to go to war long before there was any hope of getting UN sanction, and they did so with a justifiable clear conscience." President Bush

"always knew what he was going to do and has now done it in his own good time in the most favorable diplomatic and military circumstances."

The United Nations surely did not know, and certainly was not told by President Bush. The UN is not likely to have given him its support for the purpose President Bush had known and prepared for "in good conscience" since August. The UN is not likely to have voted the same way after the shooting started, if it had the choice. But it did not. Indeed, the Security Council was never again convened on the Iraq war until it ended. Only then was the Security Council again convened by the United States to legitimize its demands for unconditional Iraqi surrender -- and by implication the entire war and devastation, to which the United States and its coalition allies had subjected the people of Iraq.

The Security Council violated the United Nations Charter on several counts in particular and shirked its general responsibility to the world to keep the peace. Instead, the Security Council and the United Nations institution and prestige was perverted to "legitimate" war.

Under the UN Charter, the Security Council mandate is to preserve the peace, not to authorize or legitimize war. Moreover, the Charter enjoins or bars the resort to war under Article 42 until the Security Council [not the President of the United States] determines under Article 41 that all peaceful means to resolve a dispute have been exhausted. Clearly, this was not done before this war. Then again, the Security Council, and not President Bush, is supposed to decide what to do next with the means at its disposal, not those of the United States and its coalition allies. Moreover, under Article 42 the forces to be used are those of the United Nations, which can "include" those of member states. The armed forces used in the Gulf war, however, were not the UN blue helmets, and the coalition allies did not even, as in Korea, fight under the UN flag. Resolution 678 stipulated that "all necessary means" could be used to evict the Iraqis from Kuwait if they did not leave on their own by January 15. Of course under the Charter again, what "all necessary means" may be is to be determined by the Security Council and not by the United States. Finally, of course, all the political and military decisions were made by the American President and military commander. For their own reasons and purposes and with out any advice or consent from the United Nations, the American led coalition clearly used far more deadly means than necessary. As observed above, the United Nations Security Council was never again convened or consulted during the course of the war. Its pursuit therefore was condemned only in their own names by the Secretariat staff of the United Nations!

In fact however, even the procedural legality of the Security Council resolutions is in doubt on several counts under the UN Charter. One of these is that under the Charter's Article 27, Clause 3, all five permanent members of the Security Council must cast an affirmative vote for a decision to be valid. However, China did not vote affirmatively, but abstained on the crucial Resolution 678 to use "all necessary means" after the January 15 deadline for Iraq to get out of Kuwait. Only by convention, but not by the Charter, is an abstention not counted as a veto. [The United States used the same sort of convention to marshall UN support for its war in Korea, while the Soviet Union was temporarily boycotting the UN and China was denied its seat]. Thus by all counts, this war was not a United Nations war. However, the war was falsely presented as being sanctioned by the United Nations and the 12 resolutions, which the United States exacted from the Security Council to use in flouting and deceiving public opinion in the world. In so doing and in the service of its own questionable motives to say the least, the **United States deliberately subverted the institution and prestige of the United Nations.**

The imposition of the January 15 deadline and the commitment of military forces to the Gulf war by other countries were other ineluctable steps on the road to war. These steps were (deliberately) made necessary by the foregoing ones to begin with. That is, both presidents Hussein and Bush built up military forces and political positions, which made further escalation necessary. The American military forces and perhaps the coalition alliance could not be maintained in the Gulf without further escalation. In particular, it was realized that the military forces could not continue to sit on their hands indefinitely and especially not after the onset of the sandstorms in the Spring. Then and during the Islamic holy month of Ramadan, these forces also could no longer go on the offensive. Therefore, it became necessary to get an earlier deadline for them to be put into action. Better sooner than later, and the Security Council obliged with a January 15 deadline for Iraq to withdraw from Kuwait.

Of course, the United States had the enthusiastic collaboration of the United Kingdom, the reluctant cooperation of France, the silent acquiescence of the Soviet Union, and the abstention of China among the permanent members with veto powers on the Security Council. They and some other members of the Security Council lent their votes and/or their silence to this perversion of the Charter and this hijacking of the name and prestige of the United Nations for this sordid war. Instead of preserving the peace, the United Nations was used to further an illegitimate and unnecessary war. The cost of this precedent to the people and peace of the world could not be higher. It will have to continue to be paid for years to come. American begnine neglect and

payments arrears in the UN were less damaging than US [mis]use of the UN to further its own imperial ambitions. The United Nations itself became the first major casualty of the Gulf War.

Indeed, "the diplomatic activity of the UN was impeded from the very beginning" and "The US and the United Kingdom, mainly, was opposed to the Secretary General's involvement" according to the Yemeni Ambassador to the UN and its representative on the Security Council, Abdallah al-Ashtal (MERIP, March-April 1991, p. 9). UN Secretary General Javier Perez de Cuellar himself said that his hands were tied and he was powerless. Why did he, like Soviet Foreign Minister Sheverdnaze or French Defense Minister Chevennement, not resign? At least that way he could have helped to dramatize and expose or perhaps even stop the charade of using a United Nations cover for a United States war!

NATO Redirected Southward

The diversion and redirection of the NATO alliance and institution by President Bush from East-West conflicts to North-South ones portends a most serious precedent for the world as a whole. Indeed de facto, President Bush already set a very serious precedent in November, when he sent to the Gulf the American NATO troop contingents, which had been stationed under American NATO command in Germany. De facto also, President Bush used NATO facilities and American supplied military hardware - and no doubt software also - for deployment to the Gulf and asked his NATO allies in Europe to step into their place with their own. This quiet diplomacy and de facto policy of faits accompli by President Bush to transform the function and direction of NATO threatens to become one of the most dangerous legacies of the Gulf War for the rest of the world. Thus, the integrity of NATO and the peace dividend from the end of the cold war were another major casualty of President Bush's Gulf War policy even before the first shot was fired.

NATO was also used to blackmail a reluctant Germany into active miliary support for the Gulf War. Germany is preoccupied with its own unification and is scarcely interested in direct support for President Bush's war policies in the Gulf. So President Bush found a round about way to involve Germany too. Fellow NATO country Turkey shares a border with Iraq. Its government has been an American client all through the cold war, and still is. Thus, it was not too difficult for President Bush and Mr. Baker to bring Turkey first into the embargo and then into the alliance against Iraq. That exposed Turkey to a potential threat from Iraq. Therefore, why not have Turkey call on its NATO allies for protection against this real or imagined threat by Iraq. Still better, Turkey could make a direct appeal to fellow NATO member Germany. It did, and Germany was obliged by NATO rules to send at least a squadron of military aircraft to Turkey. Germany, like Japan, is prohibited by its American imposed constitution from sending its military forces abroad, except in its own defense. However, it is permitted to so dispatch its military within the framework of NATO.

Thus, President Bush managed to divert both Germany and NATO from their regional concerns and potentially to engage them in his war

against a Third World country in the Gulf. Turkey agreed to permit the use of its soil for American military aircraft to attack Iraq. [First the announcement was withheld; then the American flights were called "training missions;" finally it turned out they had been flying bombing missions every six hours for three days before the announcement]. That is another one of President Bush's faits accomplis. It opened a second front against Iraq in the north and exposed Turkey to retaliation by Iraq. The latter, however, was constrained by what would have been an attack by a country that is not a member against one that is a member of NATO - and therefore on NATO itself. This NATO alliance includes Germany as its most reluctant member country, which would thereby have been dragged into Mr. Bush's war as well.

To short cut or indeed altogether to eliminate such problems the next time around, the Dutch now propose to restructure their NATO contingent armed forces for rapid intervention more in North-South than East-West conflicts. NATO itself is now more seriously discussing already previously tabled proposals to redirect its political attention and military organization to intervene in North-South conflicts. "NATO Military Commanders Agree To Work for a Rapid Reaction Corps," which would number 70,000 to 100,000 troops from various European countries with US air support for "maximum flexibility" (IHT April 13-14, 1991). For his part, the European Commission President Jacques Delors has proposed that the European Community also needs a transnational rapid intervention force to forge a military capacity and establish political authority to participate in the next conflict in its area of interest in the South or East. Again, the Gulf War's legacy of future danger to the Third World South [soon to include parts of formerly Eastern Europe) could not be greater as the West now redirects its political and military institutions better and more forcefully to intervene there.

The Middle East Convulsed

Far from settling any of the longstanding political problems in the Middle East, the Gulf war first exacerbated them, and then made them even more difficult to address and solve. The strengthened recalcitrance in and by Israel through its "non" participation in the Gulf War and the political weakening of the PLO leadership, as well as of the Jordanian King Hussein, are only the most visible and interrelated iceberg tips. So are the postwar Shiite and Kurdish rebellions in Iraq. Even the mildest success of the Iranian supported Shiites is not at all in the interests of America and its European or Arab allies, for whom the mullahs in Iran are more than enough. Therefore, the Iraqi Shiite opposition has received neither western or other allied support nor publicity. However, Iraqi Kurdish demands for autonomy also threaten Turkey and Iran. Therefore, their demands for autonomy, or God forbid independence, cannot be tolerated either, and they are at best publicized and manipulated only as long as they can be used for ulterior allied motives in northern Iraq. "For Exiles, the Bitter Truth is that No One Wanted them to Win" (IHT April 12, 1991). That includes the democratic opposition forces in and exiles from Iraq. Who in the world except them and their people would want a **democratic** Iraq? No

one, of course, especially if a democratic example in Iraq were to become contagious among its neighbors. Better to leave Iraq with weakened but still adequate military forces to continue the Baathist military regime, without Saddam Hussein if possible but with him if necessary, to maintain the integrity and control of the Iraqi state. For Iraq is still needed as a linchpin to maintain stability in the region, which in the aftermath of the Gulf War is now threatened ever more than before.

For many Arab governments are threatened to become further casualties of the Gulf War. Some were at risk already before the fighting started. Now the autocratic Arab governments that sided with and/or were bought off by President Bush have thereby sacrificed what little popular support and legitimacy they still had. They have further cemented their dependence on the United States, and the United States is now obliged to prop them up politically and subsidize them economically [which it can ill afford] even more than before. Popular uprisings, if not military coups or splits, are now likely in one country in the Middle East after another. That is why the Israeli ex-minister Isaac Rabin recommends that the wealthy Gulf countries contribute their oil riches especially to Egypt and Syria "to stabilize the moderate regimes in the international coalition so that they can maintain themselves in the face of the zero sympathy of their citizens" (interview in El Pais, February 10, 1991).

In these circumstances, it was another sham for President Bush to have promised to bring the American troops back home just as soon as possible after completing their job in Iraq. For President Bush knowingly committed American troops to "stabilize" the Middle East for a long time to come. Now the

> U.S. Weighs Command Post in Bahrain and Keeping Troops With Saudis... [which] has been a goal sought by the Pentagon for years, but was resisted by leaders of Gulf nations.... General Powell says 'We have always been anxious too have a forward headquarters in the region, and I think we may be able to get one this time'" (IHT March 26, 1991).

DE- AND DOWN-GRADING EUROPE, JAPAN AND THE SOVIET UNION

With the help of their "special relationship" with Britain and her sycophant governments and press, the United States already achieved major political coups in Western Europe beyond getting its support for the war itself. President Bush successfully bluffed or finessed all of the West Europeans to line up behind him -- and to fall out among each other. Mrs. Thatcher lost the battle and her job, but she won her war both in Iraq and in Europe! The Gulf crisis and war would exacerbate the political and economic conflicts of policy within Europe, on which she made her stand against a more united Western Europe.

In the Gulf crisis, the West Europeans gave up all pretense at a unified and independent European foreign policy. In particular, the relatively more constructive and progressive European policy towards, and good will in, the Middle East was sacrificed. European intervention in favor of a more reasonable settlement of

the Palestine-Israeli issue receded beyond the visible horizon. Israel's all purpose ex-minister, Isaac Rabin, recently declared that Israel has no use for Europe or the United Nations. For the time being, the American-Israeli line is unchallenged, except by the for now weakened Arabs themselves.

Another coup is the already observed transformation and diversion of NATO. Far from constructing a stronger post cold war [West] European pillar in NATO, let alone an alternative European security system, the West Europeans have now acceded to an already earlier American pressure, which they previously resisted: To turn the NATO thrust southeastward to intervene in the Middle East in particular, and in North-South conflicts in general. American troops, bases, material, and logistics, but also those of several European countries' NATO contingents were diverted from the defense of Western Europe against the Soviet Union to the attack against Iraq in the Middle East! They even took their central European AirLand battle plans with them to the Arabian desert.

Moreover, the Europeans not only paid their own but also many of the American costs of this diversion. Europeans even paid for the fuel that American B 52 bombers used when they took off from and were refueled at bases in Europe. The "Socialist" government of Felipe Gonzalez in Spain even tried to keep this take off secret, if only because it had won an earlier referendum to keep Spain in NATO with the quid-pro-que offer to voters to maintain Spain free from the NATO military command structure and related military commitments. Since he now activated secret commitments to the United States to use Spanish air bases in case of "need," he also kept the whole sordid business secret, until the American press inadvertently let the cat out of the bag!

Thus, West Europeans supported President Bush's war politically, militarily, and financially, even with significant financial contributions from Germany. Beyond that, the European Economic Community finally also caved in on the issue of agricultural price supports, its biggest protectionist measure, which had scuttled the last meeting of GATT. Symbolically, the last deadline for GATT reconsideration was the same January 15, 1991 set by the United Nations for Iraq to get out of Kuwait -- and for the United States to go to war!

For their part, the East Europeans did all they could to scramble onto the Western victory train, and Czechoslovakia even sent troops to Saudi Arabia. However it is doubtful that the rewards of any amount of kowtowing to the West in the Gulf War can compensate Central and East Europe for the major political and economic losses, which this war represents for them. Indirectly, the Gulf War certainly diverted western political and economic attention and funds at the worst possible moment from reconstruction in Europe to destruction in the Middle East. More directly, the temporary rise in the price of oil cost East Europeans dearly during the autumn and winter cold precisely when they had to start paying hard cash instead of [non]convertible rubles to pay for Soviet oil. Additionally, they had to import more oil from other areas. At the same time moreover, they lost the previously agreed repayment of Iraq's debt to them through

Iraqi oil exports to Eastern Europe. They were supposed to be stepped up to repay these debts, but instead they were cancelled by the embargo against Iraq. Thus, the Gulf War came at bad time for and gave a bad time to Central and Eastern Europe.

The Gulf War participation in and consequences for the Soviet Union are less clear, but for that perhaps even more dangerous. No less but more significantly than in Central and Eastern Europe, Gorbachev's government in the Soviet Union sought to be on its best behavior and caved in and/or sold out to the United States and its Western allies. This concession, of course, was essential to construct the charade of the United Nations cover for the American war plan. Even an opportune Soviet abstention, not to mention a veto, at the Security Council would itself have tipped the balance and would probably have changed the votes of China and France as well. However, President Gorbachev went along with President Bush, except for his and his envoy Primakov's vain effort to shore up the waning Soviet role in the area. As it turned out, its role in the Gulf War sacrificed Soviet influence over its Arab friends; the war further increased sympathy among its own Muslim population with their Islamic brethren abroad; and Soviet military leaders had to witness the miserable defeat of the Soviet weapons systems and their military strategy of its client army in Iraq. Of course, the Soviet Union also faces more serious domestic problems.

If and when these Soviet problems result in a replacement of the regime or even of the government however, Gorbachev's concessions and Soviet losses in the Middle East through the Gulf War may contribute to strengthening the hand of military and other conservative forces who demand some return to the past and/or Soviet or even Russian play with their only remaining strong, that is the military, card. After all, the intended Gulf War lesson that the threat and use of military power gets results must be making school in the Soviet Union as well. At the same time, the military-industrial complex may also play its strengthened hand in the United States, which itself also has none other left to play in the world at large. Secretary of Defense Cheney already declared on TV that if US-Soviet tensions do not continue to decline he would have to tell President Bush "I am sorry, but we cannot carry arms reductions as far and fast as we had originally thought" (El Dia Latinoamericano, April 29, 1991, p. 17). In that case, the beginning of a Third Cold War cannot be excluded; and the Gulf War would have done its bit to promote that additional disaster for the world and its "new order" as well.

NORTH-SOUTH WAR TO PUT THE THIRD WORLD IN ITS PLACE IN THE NEW WORLD ORDER

The same already quoted editorial of the London Telegraph (January 20,1991) also clarifies why President Bush chose to flaunt American power against Iraq in the Gulf War:

> [It] does sound cynical. But it also goes to the heart of the matter. For there is a clash of interest between the First World and the Third World, and no international order satisfactory to the former should rely on the say-so of an

> institution [like the United Nations] dominated numerically by the latter.... Sooner or later the Third World will throw up other challenges. But if the Gulf war ends as it has begun, there can be no doubt who are the masters now - at any rate for another generation.... Not only will our arms have prevailed in a most spectacular fashion. So also will our ideals" (Emphasis in the original, Amen).

Here we have the real significance of the Gulf War, which was promoted and led by the "ideals" of President George Bush, the Commander in Chief of the world's greatest military power, who wants to use this war to initiate his NEW WORLD ORDER.

Beyond being a war between the North and the South, perhaps the clearest gulf in this War is between the rich on one side and the poor on the other. Obviously, the Western powers in this war represent above all the interests of the rich in the world. Perhaps the Texans, President Bush and Secretary of State Baker, also represent the rich Texas oil interests more than they would like to admit. However, the Saudi Arabs [the original dispatch of troops was for <u>their</u> protection!], the Emirates and the Kuwaitis are also among the oil rich, who are reputed to have placed some US $ 670 billion worth of investments abroad (Peter Custers in Economic and Political Weekly, Jan. 5-12, 1991). Sukumar Muralidharan suggests that

> the need to safeguard oil sources is only the stated agenda behind the assault on Iraq. The far more fundamental concern is the need to protect the West's pre-emptive claim on the financial surpluses of the Arab world. These are vital for underwriting the political stability of the US and the UK, which are today in irretrievable industrial decline, and desperately need the rentier incomes arising from the recycling of these surpluses.... The pathological character of the hate campaign launched against President Saddam Hussein ... speaks of a desperate vendetta against a man who has dared to challenge the financial hegemony of the west (Economic and Political Weekly, March 30, 1991, p. 838).

The Kuwaitis and its ruling Al Sabah family alone have some US $ 200 billion of investments overseas, many of them in commercial and political joint ventures in the United States and Britain. Of course, these investments and relations also afford the Kuwaitis continued income and political influence in there even without drawing up another drop of oil at home. Suffice it to ask whether the rich West would have sent over half a million troops to defend any poor country or people elsewhere in Africa or anywhere else. The other Arabs in the coalition are the American client <u>governments</u> also representing the rich in their respective countries. The poor populations of these same Arab countries were massively on the other side of this conflict in support of Iraq, whose President Hussein opportunistically declared himself their and the poor Palestinians' and other Muslims' spokesman. As we observed above, throughout the Third World South masses of the people understood that this Gulf War was designed and executed to put them in their place in Mr. Bush's "new" world order.

The deadly threat of mass destruction of anyone who might wish to take exception to or even rebel against this world "order" was pressed home demonstrably by the bombs launched against the innocent people of Iraq and their ideological cover up at the "United" Nations, the "coalition" of the Western allies, their controlling interest in the "free" press media, etc.

It is no joke that the April first cover of Time Magazine depicts the US "GLOBO COP. COMING SOON TO YOUR COUNTRY?" Time took the trouble to send its reporters around the Third World and elsewhere to ask how people view the "New World Order." The introductory summary of Time's findings in cover story on the "Global Beat" is that

> Critics protest that Bush's proclaimed new world order conjures up misty and dangerous visions of a militaristic American Globo-cop on the march...
>
> [A huge placard depicting a dozen skulls surrounding the words "THE NEW WORLD ORDER" is subtitled] AN INTENSELY SKEPTICAL WORLD. Despite Bush's view of America as "the last, best hope of mankind, " people around the globe - along with New York City protesters - fear that the U.S. plans to exercise naked power to secure dominance. Even sympathizers with Bush's ideal wonder whether it can remedy the causes of war.
>
> Said the President: "the victory over Iraq was not waged as 'a war to end all wars.' Even the new world order cannot guarantee an era of perpetual peace." Far from it: the new order, such as it is, cannot even guarantee that national interests will ever again converge as they did in the gulf war.
>
> By itself, Bush's successful "first test" of the new world order carried the seeds of future disaster....
>
> What Bush's vision has also failed to take into account is a sense in many developing countries that the old world order was preferable. For all its nuclear terrors and proxy conflicts, the cold war balance-of-power architecture was a place that came to feel like home.

As if to rub in the point, in early April the Chairman of the Joint Chiefs of Staff, General Colin Powell, declared in Honduras

> we hope that in this New World Order conflicts will be solved through negotiations and not through acts of war, so that there need be no repetition of what happened in the Gulf. But if it is necessary to defend freedom, it can be done (El Dia Latinoamericano, May 13, 1991, retranslated from Spanish by AGF).

In the meantime, the annual American military exercises with nuclear weapons in Korea began a month earlier and ended a month later than usual, and North Korea denounced them to the United Nations as a trial invasion of that country. Assistant Secretary of State Richard Solomon in turn denounced North Korea, and

spokesmen in the American press have already called North Korea "a potential Iraq" (El Dia Latinoamericano, May 13, 1991). Many more people of course, now fear renewed American threats against Cuba.

Nonetheless, President Bush finds ever newer words to describe his new world order, which

> really describes a responsibility imposed by our success. It refers to new ways of working with other nations to deter aggression and to achieve stability, to achieve prosperity, and above all, to achieve peace. It springs from hopes based on a shared commitment ...[for] peaceful settlement of disputes, solidarity against aggression, reduced and controlled arsenals, and just treatment of all peoples. [That is] the quest for a new world order (IHT April 15, 1991).

The translation into plain english or "into Christian" as Spanish speaking people say is to be found in a myriad of publications and statements from South Asia to South America. All testify to learning the first lesson in Mr. Bush's war school for the Third World in his new world order: Dare once again to lift your head against the "national interest" of the United States, whatever that may be, and you expose your country to being returned to the stone age and your population to annihilation from on high. North-South political and economic polarization is to continue apace, and no Southern political economic challenges thereto will be tolerated. That is the THIRD WORLD WAR against the South! Is it also to be waged by another Third Reich ?

However, there is also a message for America's economic competitors and political allies in the West [and perhaps for any rivals in what remains of the East]: Military power can be used and of use as an alternative to economic strength, especially when the latter is lacking. For military power is the only thing the United States has left, and it is the only thing it is capable of still flaunting to maintain any political power in the face of the "virtually irrelevant" growing economic power of Japan and Germany, "no matter" the Russians.

Fortunately, there are some reasons to doubt the American capacity, albeit not its intentions, for the United States to rely only on its military power to carry out this role of global cop in the Third World and powerful bully on the block among its allies in the West. Time refers to the "pre-eminent apostle of realpolitik" Henry Kissinger who observed that the alliance and war against Iraq was "an almost accidental combination of circumstances unlikely to be repeated in the future." Indeed, the original deployment of American and other troops and equipment was "to defend Saudi Arabia" from possible, albeit never threatened, attack by Iraq. However, there was at least one other reason for the choice of Saudi Arabia as the site for the massive buildup: During more than a decade after the debacle with Iran, the United States had built up Saudi Arabia as its client regional military power in the Middle East, next to Israel. The United States sold Saudi Arabia US $ 50 billions of arms [in support of its own industry and balance of payments] and built up

a whole network of naval and air bases, which Saudi Arabia pledged to make available to the United States for use in case of an emergency in the Middle East. Saddam Hussein's invasion of Kuwait provided that emergency. Then, the United States shipped half a million troops and their supporting naval and air forces to Saudi Arabia, which is the only place that has the necessary ground facilities ready to receive them!

Even so, the allies had over 5 months time to put their offensive capacities in place there. Therefore, the deputy commander of the U.S. Military Transportation command observed that "we ought to keep in perspective that we've had the luxury of time -- 161 days to land all that stuff without anybody firing a shot." Moreover, "47 percent of it came from foreign ships, which might not be available in the next emergency." These facts, argues the Washington Post, "make Operation Desert Storm an inadequate test of the U.S. military's usefulness in forging what President Bush called 'a new world order,' according to military analysts" (International Herald Tribune February 11, 1991).

We need note only in passing how these analysts and publicists also take it for granted that "The New World Order" is to be "forged" by U.S. military intervention in one "emergency" after another. But at what political and economic cost, and can the United States afford them? In the case of the Gulf War against Iraq, the answer is yes, but perhaps also under "circumstances unlikely to be repeated in the future." For the direct out-of-pocket [and off-budget!] expenses of the war for United States have been variously estimated from US$ 30 to 57 billion. Yet, the United States already received pledges, and in many cases payments, of direct foreign financial contributions totalling over $54 billion: Saudi Arabia $ 17 billion, Kuwait $ 16 billion, The United Arab Emirates $ 4 billion, Germany over $ 6 billion, Japan almost $ 11 billion, and even South Korea $ 385 million. Unnamed other countries pledged additional $ 15 billion. By early May 1990 all but $ 18 billion had already been paid out (IHT May 11-12, 1991).

This war, therefore, was profitable business for the Wild West style gun for hire American mercenary forces, whose motto in the new world order could be "have [only] gun, will travel." Over and above these direct payments, of course, predominantly American construction and other firms, private and public including the US Army Corps of Engineers, are running away with the lion's share of Kuwaiti and other contracts to reconstruct the destruction caused by this war, at least where there is money to pay for this reconstruction.

Finally, the Pentagon and its associated military-industrial complex has already announced a major campaign of tens of billions of new arms sales for the wholesale replenishment and extension of military arsenals in the Middle East. First the Americans and their European allies armed the Shah of Iran to the teeth. Then they sold their arms to President Hussein to cut Iran's successor regime down to size. Then the same allies bombed Hussein's war machine to smithereens. Now they propose to provide more arms to their next client in the region. It is living dangerously indeed to be an American client state in the Middle

East [or for that matter in Panama and Central America], but to build them up and then abandon them is also profitable for the United States, indeed.

The old world order make work schemes in the Great Depression of paying workers to dig holes and fill them up again, or paying farmers to grow and then bury crops, were small potatoes compared to the destruction/reconstruction nice cop/bad cop schemes of the new world order. Some progress!

THE UNITED STATES IN THE NEW WORLD ORDER

Former National Security Advisor Zbigniew Brzezinski has made his balance sheet of the "principal benefits and debits of the U.S.-led triumph":

> The benefits are undeniably impressive. First, a blatant act of aggression was rebuffed and punished. An important political and even legal point, central to international decency, was reaffirmed.... Second, U.S. military power is henceforth likely to be taken more seriously...[and] is bound to have a chilling effect even as far away as North Korea.... Third, the Middle East and the Gulf region are now clearly an American sphere of preponderance. Pro-American Arab regimes feel more secure; so does Israel. U.S. access to oil is now not in jeopardy. Fourth, the Soviet Union ... has been reduced largely to the status of a spectator (IHT April 22, 1991).

However, Brzezinski also finds some negative consequences on the scales: Iraq's defeat benefits Iran in the region; its ethnic, religious and tribal animosities are intensified and threaten 'Lebanonization;' Arabs may conclude from their bombardment that Americans view them as worthless; "and that raises the moral question of the proportionality of the response ... especially given the idea of the 'just war' (ibid.).

Nevertheless though Brzezenski does not explicitly say so, little doubt can remain then that the main purpose and result of President Bush's American led the Gulf War was another last ditch attempt to make former President Reagan's promise come true to "make America Number One Again." As we observed, President Reagan tried and failed to do so through the economic means of military Keynesianism and spent the United States into economic and social bankruptcy. President Bush is trying to change the global rules of the game from economic competition, in which America is losing, to military competition in which it still has a near monopoly of power. The Gulf War was designed and used by President Bush to flaunt this power both against the Third World in the South [and East] and against his own economically more powerful allies in the West. Thus this Gulf War by a pack of wolves in the West against poor sacrificial lambs in the South was used to try to turn the political economic tables among the hungry wolves themselves. The conservative American columnist Charles Krauthammer observes that

> if we Americans want relative stability in the world we are going to have to work for it. It will come neither of itself or as a gift from the Security Council. It will only come from a U.S. foreign policy of "robust and difficult interventionism."...We have entered a period of Pax Americana. Why deny it. Every other nations would like to be in America's position. Why be embarrassed by it? (IHT March 23-24, 1991).

Lest there be any disbelief, we may appeal to the authority of President Bush and the American people themselves. President Bush:

> We saved Europe, cured polio, went to the moon and lit the world with our culture. Now we are on the verge of a new century, and what country's name will it bear? I say it will be another American century.

The same August 1 issue of Time observes that

> Some of Washington's closest European allies wonder whether the scheme is not just an exercise in nostalgia - a wishful excursion back into the 1950s, when America has both the will and the wallet to dictate to the rest of the planet.

However, that is precisely what both President Bush and the American people are doing. For the two most important reasons and explanations for the American flag waving and yellow ribbon chauvinistic popular enthusiasm for the war [once it started] and the victory were precisely: 1. The Gulf War offered Americans the opportunity to "lick the Vietnam syndrome" of defeat by a poor Third World country. 2. A Gulf War victory could assuage their deep down feelings of shame for being economically bested by the Japanese and other Asians - abroad and at home! By "taking [it] out" on and "neutralizing" or "eliminating" a half million poor Iraqis, these proud Americans could also eliminate their self doubts and again be "proud to be an American" in "God's Country"!

The opposite side of the same coin is displayed by John Lewis Gaddis in Foreign Affairs, published by the American establishment's Council of Foreign Affairs:

> A kind of division of labor has developed within the international community, in which the United States contributes the troops and weapons needed to sustain the balance of power while its allies finance the budgetary, energy and trade deficits American incur through their unwillingness to make even minimal sacrifices ... of life-style and pocketbook" (quoted by Jim Hoagland, IHT April 23, 1991).

In plain English, of course, this "balance" is to keep the otherwise rambunctious Third World peoples in their place in the South, which is assigned to them in both the Old and New World Order.

However, over the short run even the Europeans and Japanese also sat up and took notice of America's military business success in the Gulf War. In world markets, foreign interest in America revived to share its victory bonanza. Stock markets and the dollar shot up. Political and economic negotiators began to knuckle under the Americans, for instance regarding the above mentioned European and Japanese agricultural price supports and other obstacles to the American way in the GATT Uruguay round negotiations. Also, there is "For U.S., New Clout in OPEC." "I think we are going to see a closer relationship between the Gulf oil producers and ourselves. We had been laying the foundations for some time, and the house was built very quickly when the war came" observes the US Assistant Secretary of Energy (IHT March 6,1991). Moreover, "Gulf states are much more open to military cooperation with the United States now than before the Gulf War" (IHT May 11-12, 1991). American control of the Middle Eastern oil on which Europe and Japan are dependent could come in useful as a bargaining chip to extract future political economic concessions from them on a myriad of other potential conflicts of interest.

So how long will or can this second Western honeymoon and this new Middle Eastern house, both made in heaven over Iraq, last? Only time will tell. Or is even that honeymoon an illusion? The Chairman of the US Senate Commerce Committee writes under the title "Trade Wars: Time for an America That Can Say No":

> Last year we won the Cold War. This year we won the Gulf war. Now it is time to win the war that really matters for America's future: the trade war -- the no-holds-barred struggle among nations for market share and standard of living in a largely zero-sum world market place (IHT March 27, 1991).

The perhaps ironic question remains whether in the long run this North-South War in the Gulf will recoup American hegemony or help destroy it. President Bush is well aware of this major question. He devoted much of his January 1991 State of the Union Message to the Gulf War and gave his answer directly to this question and perhaps indirectly to why he went to war against Iraq in the first place: America's responsibility to "defend freedom" is greater than ever and therein its golden age lies not behind, but before it. The 21st century too will be an American century, he said. President Bush may not be deliberately bluffing when he says so; but does he have the political economic cards in his hand to make his prediction come true? Or may the ultimate economic irony be that this gamble at prolonging the American century through yet another war will cost the United States so much as to become its last Indian summer Swan song?

The longer term question remains whether the BRAVO FOR BRAVADO of President Bush's NEW WORLD ORDER will really save the United States or even himself. Or will President Bush's adventurism bankrupt and sink the United States even further than his mentor Ronald Reagan, who promised to make "America Number One Again" and nearly bankrupted the United States instead? It well may, especially in face of the new world economic recession and the "virtually irrelevant economic power of Japan and Germany" to whom President Bush had to send Secretary of State Baker hat in hand to help finance his war in the Gulf.

This recession/war is not likely to turn out like previous ones. World War II pulled the United States out of the Depression and made it hegemonic. The Korean War pulled the United States out of the recession of 1949 and launched the military Keynesianism, which helped ward off the feared economic stagnation. The Vietnam War was enough for the United States to avoid the recession, which hit Germany and Japan in 1967. It was not enough to prevent the recession of 1970, and certainly not to ward off the first severe post war recession of 1973-75. On the contrary, The Vietnam War already weakened the United States relative to its Japanese and German rivals. The costs of that war obliged the United States to abandon the fixed exchange rates and the institutional mechanisms established at Bretton Woods, and then to devalue the dollar.

For American economic power, it has been downhill ever since. President Reagan's recklessness and "Reaganomics" [which in good time George Bush himself baptized as "Voodoo Economics"] put the American economy at the mercy of Japanese bankers and German industrialists. It is even more at their mercy for financial and political support during the new recession, which began in 1989-90 before the crisis in the Gulf, and then during the war in the Gulf itself. Any severe and prolonged recession would still sink the American economy and President Bush. Unfortunately, the President would take many innocent people - and a few of his not so innocent sycophants - down with him.

At home in the United States, the Gulf War distracted attention from the deepening recession. That may have been another one of its purposes, particularly in distracting public opinion from increasing bankruptcies and unemployment. However on the policy making level, this diversion of needed attention from the recession may have been a short sighted or even ostrich policy. It can become can become costly in the middle run, if it lets the recession get all the moreso out of hand. Moreso, because even without the distraction of the war, the U.S. government and Federal Reserve have scarce anti-cyclical economic policy instruments left to combat recession. Most measures to stem the recessionary tide at home, like lowering the rate of interest as the Fed did in early 1991, only open the floodgates even more to a lower dollar and reduce or reverse the capital flows from abroad, which the American economy also needs to remain afloat. The debates about how war and victory affect domestic consumer confidence or spending and therefore the outlook for recession or recovery are largely beside the point. They are largely attempts to blame the recession on the war, while if there is any such causation, it is the other way around from the recession to the war. The main recessionary forces were both prior to and independent of the war; and, as observed above, they may have given President Bush an additional impulse to go to war.

Probably more important than the wartime or postwar confidence of consumers at home in the United States, is the confidence of international capital and of allied governments elsewhere in the West. The more important effects of the recession and war will play themselves out via the reactions of private capital and the decisions by governments and central banks in Europe and Japan.

Still during the war, the German [Central] Bundesbank, and following it per force the Dutch and some others, already followed the US interest rate decline by raising their own rates of interest, to the dismay of the more recession ridden United States, Britain and France. The fixed exchange rates within the European Monetary System were brought under pressure, the dollar immediately plunged, and capital was attracted to Germany. As usual, the intervention of the central banks to shore up the dollar was to no avail. The Bundesbank president defended his decision by saying that he was contributing to "stability" in fighting against inflation in Germany, which is Europe's most important -- but also still most healthy - economy. Let the Devil take the hindmost! True, the dollar rose again against the mark after the American victory in the war and the revelation of the costs of German unification. And then the dollar began to decline again. Its and American fortunes remain unstable at best.

So, how long will the Japanese and the Europeans, other than the British with their "special relationship" but most depressed economy, continue to lend a helping hand of private and public funds to support the American War in the Gulf and the American economy at home? That is the question. For without foreign active political and material economic support, the United States no longer has the domestic economic base even to finance this war, let alone to build a "New World Order" of its own design.

"A Victor in War, U.S. Is Pinned Down on Economic Front" is the front page headline, whose story quotes a British diplomat

> There's no question after, the Gulf war, that the U.S. is the only superpower in the world. It is also clear, however, that there are limits to that power, particularly in the economic arena (IHT, April 22, 1991).

After another week of American-German disputes about interest rates and other economic policies

> a final lesson of the week's events is the vivid contrast between the leverage America still has in high politics of war and peace, compared to its deepening impotence to dictate economic policy. In the Gulf conflict, the United States was able not only to win broad support from its allies ... but when Washington needed allied support for its economic strategy, it was politely but firmly rebuffed (Robert Kuttner, IHT May 3, 1991).

Walter Russell Mead correctly observed in the International Herald Tribune (Feb 7,1991):

> At a time of diminishing national resources and power, the United States has not lowered its foreign policy horizons, it has universalized them. The mirage of universal alliance against instability, led but not paid for by America is potentially the most dangerous idea in U.S. foreign policy in the last generation. It raises expectations that cannot be met....It tempts American to take on responsibilities beyond their resources. While they want the post- Cold War order to evolve in [New World Order] ways that defend American primacy, America's associates want it to diminish.

There is the rub! The Soviet Union never had the economic clout to support its claim to being a super power. Now it is being downgraded into the position of an over-armed Third world/rate power. The United States was long obsessed with its political and ideological security in [successfully] defeating the Soviet Union in the cold war. In so doing, the United States neglected to maintain its real economic base in competition with its real competitors in Japan and Europe. So now the United States no longer has sufficient economic clout to be a super power either.

Yet with President Bush waiving the American flag, the United States rushed in where angels fear to tread. It rushed into War in the Gulf in a probably vain attempt to shore up its declining power on the world stage one last time by the only means it has left and knows how to use - its military power. However, without an adequate economic base, military power is insufficient to keep a great super power afloat. On the contrary, the foolish use of its military power may instead sink that power. It is not for nothing that Paul Kennedy became a best seller [apparently not in the Bush White House or the Pentagon] when he wrote that foolish military overextension beyond the economy's means to support it is the basis of The Rise and FALL of the Great Powers.

ACKNOWLEDGMENTS

Beyond the people directly cited in the text, for this consolidation and extension of my four earlier essays on the Gulf War cited below, I benefited by reading Praful Bidwai, Noam Chomsky, Craig Hulet, Holly Sklar, and Joe Stork. I gleaned general information and some data from them, which is not exclusive to them or did not seem specific enough to cite or ascribe to them directly. Marta Fuentes and Barry Gills helped me by critiquing an earlier draft.

REFERENCES CITED

A.G. Frank earlier writings on the Gulf crisis and war used to prepare the present essay. The previous essays were published in several languages; but where English was among them, only that version is mentioned here.

1. POLITICAL ECONOMY OF NORTH-SOUTH CONFLICT IN THE GULF
   Economic and Political Weekly, Bombay, September 15,1990

2. HOLIER THAN THOU IN THE GULF: A CURSE ON BOTH YOUR HOUSES (January)
   Jornal für Entwicklungspolitik, Wien,No.1, March 1991 (in english)

3. POLITICAL ECONOMY OF THE GULF WAR [also]
   THE GULF WAR; ECONOMIC AND GEOPOLITICAL PARADOXES February 13, 1991
   Das Argument, Berlin, March 1991 (german)
   La Breche, Lausanne, Vol. 21, No. 467, Mars 8, 1991 (french)
   El Dia Latinoamericano,Año 1,No.45,April 1,1991, [spanish]

4. APPENDIX DOCUMENTATION CONFIRMING ARGUMENTS IN THE ABOVE (unpublished)

Other A. G. Frank publications cited

1983 & 4. The European Challenge. Nottingham: England, Spokesman Press and Westbury Conn.,USA: Lawrence Hill Publishers

1984/87 "Political Ironies in the World Economy" Studies in Political Economy, Ottawa, Canada, No. 15, Fall 1984, pp. 119-149. Reprinted in America's Changing Role in the World-System Terry Boswell and Albert Bergesen, Eds. New York, Praeger Publishers 1987 (pp.25-55).

1990a. "Revolution in Eastern Europe: Lessons for Democratic Socialist Movements (and Socialists)" in The Future of Socialism: Perspectives from the Left. William K. Tabb, Ed. New York: Monthly Review Press 1990, pp. 87-105. Also in Third World Quarterly (London) XII, 2, April 1990,pp.36-52.

1990c. "Blocking the Black Debt Hole in the 1990s" Futures Research Quarterly Special Issue, Vol. 6, No. 1, Spring 1990, pp. 42-45.

Frank, A.G. and Fuentes, M. 1990. "Social Movements in World History" in S.Amin, G. Arrighi, A.G. Frank & I. Wallerstein Transforming the Revolution. Social Movements and the World-System. New York: Monthly Review Press.